

გიგო ნინაშვილი გვერდის ცხაჭი

ქართველისა და ეპრაელის მეგობრობა
თბილისსა და თელ-ავივში

გიგო ნინაშვილი

გველის ტყავი

ქართველისა და ებრაელის მეგობრობა
თბილისში და თელ-ავივში

2015

ნუთისოფლის ორომტრიალით დაკაბადონებული ავტორის ჩართვის გიგო ნინაშვილის ნინამდებარე წიგნი „გველის ტყავი“ გამოსაცემაზე გამზადებული მეთოთხმეტე წიგნია. წიგნში ასახულია ქართველი ეპრაელის გაბო დავარაშვილის და ქართველის რაფიელ ელიათგორელის თბილისის ერთ ეზოში, სიყრმიდანვე სკოლის მერხზე ერთად ჯდომით, მეზობლურად, მეგობრულად, ძმურად გატარებული, შემდგომ მათი შვილებით გაგრძელებული სიყვარული. რაფიელ ელიათგორელი ჯან-ლონით სავსე მოჭიდავე იყო, გაბო კი – სუსტი. რაფიელი მუდამ მისი ფარი იყო. მერე დაოჯახდნენ და თითო ბიჭი შეეძინათ. ქართველმა გიორგიმ და ეპრაელის ბიჭმა გააგრძელეს მშობლების მეგობრობა. გიორგის მშობლები ადრე დაეხოცნენ და ობლად დარჩენილი გიორგის აღზრდა გოგას მამამ – გაბომ ითავა.

„გველის ტყავის“ რომანში უარყოფითი გმირებიც არიან და დადებითებიც, გულის ნინასნარი ფიქრით გულის სიწმინდემ გაიმარჯვა, უწმინდურების ფიქრებს კი უშმაკები დაეუფლნენ. დანარჩენი ნაიკითხეთ და თავად წიგნი გაგაცნობთ მტყუანს და მართალს.

მწერალი, პოეტი, რეჟისორი, ფაზისის აკადემიის აკადემიკოსი გიგო ნინაშვილი

ნუთისოფელს კაცი ფასობს,
თუ აკეთებს საქმეს ასობს:
ლმერთი ყოვლათ მისკენ არი
და ბუნებაც მისთვის ვალსობს.

რედაქტორი: ალექო გაბელაია
ტექნიკური რედაქტორი: ალექო გაბელაია
კორექტორი: გიგო ნინაშვილი
მხატვარი: ზალიკო ქიქოძე
დაინექტა „საარში“

გველის ტყავი

შინ დაბრუნებულმა გიორგიმ, წერილის წაკითხვა კვლავ გააგრძელა, ჩვენი აღთქმული სიყვარული გულში ვერ დაამკვიდრე.

რა ადვილად გამიმეტე და შენთან მოსული ძალლივით გამომაგდება. მე კი იმაზედ მეტად მიყვარხარ, ვიდრე ურთიერთ ფიცის დადების შემდეგ, ესე იგი ბალში ყოფნის დროს. ვიყავი გიორგი მე დღესაც ისევ ის ვარ, რაც მაშინ ვიყავ. მიუხედავად ჩემი ასეთი წამებისა ვნება აშლილი მსხვერპლის ხელი არავისი მივიკარე. მხოლოდ ეგი იყო, რომ მცემეს. კიდევ კარგი რომ მაგ დროს შენ იქ იყავი და შენი თვალით მოიხილე. ჩემ გულში შენდამი სიყვარული არასდროს განელდება, თუ შენ არა, მე სხვაზე გათხოვებას არ ვიფიქრებ. შენ იყავ ბედნიერი, მე კი ჩემ ხორცს უსიყვარულოთ დაგტანჯავ და სულს ეკლესიას მივანდობ. ერთ საყვედურს კი გეტყვი მოკლე სიყვარულის პატრონი ყოფილხარ. დიდი სიყვარული რომ არ განმიცდია შენთან ერთად ბალში გატარებულ დღებში. მაგრამ მე იმ ერთი დღის სიყვარულითაც ვემაყოფილდები კოცნა რომ მაღირსე, გისურვებ ჯამრთელობას, ბედნიერი ცხოვრებას, წუთისოფლის გრძელ გზაზე. მხოლოდ შენ გაიხარე შენი კუთვნილი სიავეს ვერ ვზიდამ ვერც აქა და ვერც იქ ჯოვოხეთში.

რამ ჩაგაფიქრა გიორგი, გული ხომ არ მოგიბრუნდა მარინაზე?

რა ვთქვა, გაბო ძია. ამ წერილმა ჩემში განელებული ქველი სიყვარული ისევ გააღვივა. ვაი რომ წუთისოფელში სიმართლე და სინმინდე არ გადის, მე კიდევ ამ ცხოვრებას ჩემი სამართლიანი გული მივანდე და მასთან დაკავშირებული თვალებით ვუცქერი.

აქ წერია მე ენას ამოვიდგამ, ვილაპარაკებ. ახლაც შემიძლია, მაგრამ თავს ვიკავებ ჯამრთელობას უფრთხილდები და საქმისათვისაც ჯერჯერობით ასეა საჭირო.

მაშ ჯერ ვნახოთ, სასამართლო როგორ დამთავრდება. თუ მშეი-დობიანათ გადაწყდა ორივესთვის და შენ იმ გოგოს ცოლად შერთვაზე თანახმა იქნები მერე დავიჭიროთ ქორწილის დათარიგი. დღეებმა ელგის სისწრაფით გაირბინა და დადგა სასამართლოში დამნაშავის განსჯის საკითხი, უნდა ითქვას ბედათ საქმე კარგ მოსამართლეს ჩაუვარდა ხელში რომელსაც ეპოქალური გამოცდილება გააჩინდა, იგი პირდაპირ უნივერსიტეტის საბოლოვო კარების გამოხურვისთანავე სამართლის გარჩევის საქმეზე დასვეს და მაღლობა მოსამართლეს და ღმერთს, რომ სიმართლემ თავი იჩინა და ყველას თავისი მიეზღო. მართალია მარინას ენა არ ამოადგმევინეს, არ მისცეს ლაპარაკის უფლება მაგრამ იმედი მაინც დაუტოვეს. სავადმყოფოდან რო განერეს ერთ თვეში მუნჯების ენა ისე კარგად აითავისა სასამართლოზე თარჯიმანი ყავდა და მისი საშუალებით ანარმო-

ბდა მოსამართლის დაკითხვით. მტყუანი და მართალი რომ გაირკვა გიორგი სასამართლოზე გაამართლეს. გიორგიმ მარჩიელის რჩევით ბინა გაყიდა და საცხოვრებლად ქალაქის განაპირა სოფელში გადავიდა. გიორგი დაუახლოვდა იმავე სოფელში მცხოვრებ თავის ტოლ მეზობელ ბიჭს, რომელსაც მეტ სახელათ გელეჩის ეძაოდნენ, მისი ნამდვილი სახელი კი ამირანი იყო. იგი მუშაობდა თბილისის ზღვაზე მაშველ კატერზე. გიორგიმ სამსახური შეიცვალა და თავად რომ ვერ იშოვა გელეჩის შეთავაზებულ სამსახურში დაიწყო მუშაობა. ესე იგი ეკონომისტათ ტერიტორიულად თბილისის ზღვაზე მდებარე მაშველთა სანაოსნო კანტორაში. გელეჩი და გიორგი ერთმანეთთან ისე დაახლოვდნენ რომ ხშირ შემთხვევაში შესვენების დროს სასადილოში ერთათ სადილობდნენ. ერთობლივი სამსახურმა ძალიან დაახლოვა ერთმანეთთან. ერთისიტყვით თუ რაიმე გულში საიდუმლო ჩანაფიქრი ჰქონდათ ერთი-მეორეს უმხელდნენ, გელეჩიც ობლათ დარჩენილი ბებიამ გამოზარდა და ალბათ მათი დაახლოვებაც ამან უფრო გაანაპირობა. კვირა დღე იყო და გელეჩი გიორგისთან ეზოში ნარდს თამაშობდა, ამირანამ და თავად ეზოს მესვეურმა გიორგიმ თამაშის შემდექ ორი პატარა დოქტორი და მოიტანა. ზაკუსკეული და პატარა ჭიქებით ნელ-ნელა სმას შეუყვნენ.

ამირან, მე შენ ერთი საიდუმლო უნდა გაგანდო, შენსავით მეც იბოლი ბიჭი ვარ, დმერთმა ეს არ მაკმარა და ახლა ბედიც არ მწყალობს, დაქორწინება მინდა და ვფიქრობ ბედი ცუდად არ დამიტრი-ალდეს მეტე.

გიორგი, რისა გეშინია, ქალს ვერ იშოვი? თუ ინვალიდი ხარ და არ გამოგაყოლებენ.

როგორი გამოდგება რა ვიცი, იქნება გაჩენის დღე დამაწყევლიონოს. ერთი გამოცარიელებული სახლი მიდგას და ისიც რომ დამატოვებინოს მერე სად წავიდე. ნათესავიც არავინ მყავს, ვის შევეკედლო.

გიორგი, როგორ მსჯელობ, შენ მართლა ბავშვი ყოფილხარ, თუ არ გამოდგა შენ უნდა დაითხოვო, იმან კი არ უნდა დაგასწროს.

მე მისი ხასიათი მაქვს მხედველობაში. და ამის გულისთვის ხომ ვერ გავაგდებ?

თუ მძიმე ნაბიჯი არ გადადგა, ხასიათს კი უნდა შეეგუო, მითუმეტეს თუ შევილები გაგიჩინა.

ამირან შენ არ ფიქრობ დაქორწინებას? თუ შენთვის ჯერ ადრეა.

ნათევამია „ცოლსა დიდი ცომი უნდა ასი კილო საფანელიო“. გიორგი ქალს შენახვა უნდა, შენ სახლი მაინც გაქვს აშენებული და მე იმის გარეთად, რომ შენახვა უნდა, თავშესაფარიც საზრუნვი მაქვს. მე და ბებიას შიშის ქვეშ გვძინავს, ვშიშობთ დღეს თუ ხვალ ის უამგამოვლილი სახლი თავზე არ დაგვენგრეს. მეორეც ის, რომ

სამი ნლიდან ბეჭიამ გამზარდა და მე კი მინდა რომ დიდხანს იცოცხელოს, მაგრამ ღმერთი მე დამიჯერებს? ყველას რომ დაუჯეროს მაშინ ღმერთი კი აღარ იქნება, ბებიაჩემის ნლებს ხო თავისი მიაქვს, უცებ სიკვდილი რომ ეწიოს მე შენ გეტყვი სიკვდილი დაგენაცვება რომ არ მიუშვა ბებიას მოსაკლავათ. მისი ძალა იმაშია რომ არ ჩანს, თორემ რო ჩანდეს კუდით ქვას ვასროლინებდი ან არა და მე ვიქნებოდი პირველ რიგში სიკვდილის მსხვერპლი.

რას იზამ ამირან, გაჭირვებას უნდა ეპრძოლო, რომ წუთისოფელს ფეხი აუწყო. მამაშენს რომ შენსავით ცოლის შერთვაზე არ ეფიქრა დღეს შენ არ იქნებოდი, სანამ ახალგაზრდა ხარ, სიყვარულს ფასი მაშინ აქვს, თუ არა, რო მოხუცდება შიშის ქვეშ უნდა იყო, ამას ვერ შეეჭამ, იმას ვერ დავლევ იტყვი მწყენსო, ყოველ წუთს სიკვდილს უნდა ელოდო. უფრო უარესი, თუ ძე და ასული არ დაგიტოვებია. მაშინ გამოდის რომ წუთისოფელი უნაყოფოთ შეგინუხებია. ამას კი სამშობლო არ გაპატიებს და არც ღმერთი, ღვთისმშობლის მინაზე იარე და კვალი ვერ დაამჩნიო, ამას ვაის სიცოცხლე პქვიან, უის კი არა, უი ეს როგორ დამემართა, უიმე რა გულმავინყი ვარ, უი ჩემი სიკვდილი როგორ ვერ დაგინახე. ერთი სიტყვით უნდა ითქვას რომ უიც და ვაიც ორივე ცხოვრებისეულია, მაგრამ უი უფრო მსუბუქია, გულის გამაგრილებელი. ვაი უფრო დამძიმებულია უბედურების მომასწავლებელი.

გიორგი, ახლა რო ფიქრობ ოჯახის შექმნაზე ეგ შენ ადრე უნდა გეფიქრა. სკოლაში რო სწავლობდი, საცოლე იქ უნდა შეგერჩივნა ერთი კარგი გოგო, რომელიც შენ თვალწინ იზდებოდა.

– ჟე ამირან შენ ჩემი განვლილი ცხოვრების გზა ჯერ სრულათ არ იცო.

თუმცა შენ მართალს ამბობ, მიყვარდა ერთი კარგი გოგო სკოლიდან. მაგრამ იმ კარგს გაუთხოვარს ვინ დატოვებდა.

– თუ პირობა გქონდა მიცემული არ გათხოვდებოდა...

– პირობა არა, მაგრამ ერთი-მეორეს გვიყვარდა, ეს უფრო ბავშვური გატაცება იყო. ახლა უნივერსიტეტში ჩემი კურსელი შევარჩიე. მაგრამ მე მგონი საქმე იქაც მეშლება. ერთხელ უნივერსიტეტში დაგვიანებით მივედი, და რო შევაღე კარები მივხედი რომ დამრიგებელი იდგა ფეხზე და ჩემი სიყვარულის ამბავს არჩევდა, შევედი თუ არა დამრიგებელი მომიტრიალდა და მკითხა.

გიორგი! შენ მარინა მართლა გიყვარსო. მე უფრო ავიმალლე ხმა და ვუთხარი, რატომ ილანძლებით მასწავლებელო, მართლა მიყვარს. მაშ როგორ? ტყუილად ხომა არ მეყვარება. ტყუილათ სიყვარული შენ კარგათ იცი რას ნიშნავსთქო იმ სიყვარულს დავამატე კიდეც ახლა სწავლა რომ დაგვიმთავრდება, ხელი უნდა მოვაწეროთ მეთქი. პროფესორმა მითხრა.

მერე მარინა ცოდო არ არის, გოგო წითელ დიპლომზე გადის, ნინ

დიდი და ფართე ასპარეზი აქვს და შენ გინდა რომ ჩამოარჩინოვო. მე უთხარი.

ბატონი პროფესორო სამშობლოს შვილები გაძლიერებისთვის უნდა და არა დიპლომებისთვის. სიყვარული მერე იმდენად გამიღლიერდა რომ გავთამამდი სირცევილის გრძნობა შემიმცირდა. ლექციების შემდეგ მისი სიყვარულით საითაც ცხოვრობდნენ იქით ჩავიარე. სახლი ქალაქის განაპირათ ედგათ, აპრილის თბილი დღე იყო, მაგრამ მარტის სადღაც დარჩენილი თოვლის სუსხი იყო და დრო სიცივეს მაინც შეგვახსენებდა-ხოლმე. წამოვიდოდა ცივი ნიავი, – მზეს ღრუბელი გადაეფარებოდა და მზის კეთილშობილებას ხელს უშლიდა. თუმცა დედამინას ერთიც და შეორეც ნათელს აფენდა. მაგრამ ზამთრისგან მიყენებული ჭრილობა ბუნებას მოლენის სრულ საშუალებას არ აძლევდა. მიუხედავად ცა კრიალა სახით დასცექროდა დედამინას. მაგრამ მოსახლეობა სითფოს მაინც ვერ გრძნობდა. სადაც ის გოგო ცხოვრობდა ის უბანი ისეთი მინტნარებული იყო რომ, ხალხის ხმაური სულ არ ისმოდა. მხოლოდ ერთ სახლიდან ოქროსი და ვერცხლისფერის ბუმბულიანი ქათმის დედლის გამუდმებული კაკანი ისმოდა, მერე კი ახლად გამოჩეულ წინილებს დაყვებოდა და თითქოს სხვებსაც მოუნიდებდა გავამრავლოთ ჩვენი ჯიში და მოდგმა თუ არა, გადავშენდით და ეზოები ინკუბატორის წინილებმა დაიკავესო. იქვე მახლობლად ჭალაში ჩადგმული პატარა წისქვილი დავინახე მივედი კარები შევაღე და შიგნით შევიხედე. წყლისგან ნაცემი ბორბალს თავბრუ დასხმოდა და დაუღლელად ბრუნავდა. სარეკელა კი თითქოს ხმამაღლა ლაპარაკობდა და ბორბლის ამხანაგი ქვა სიმინდის მარცვლებს მიირთმევდა. მე უკან გამოვბრუნდი წამოსვლა დავაპირე თუ არა, შიგნით შევიდა ორი ადამიანი ერთი მადგანი ხელჩანთით, მეორე პირველზე საკმაოდ მაღალი იყო და ამავე დროს. ჩასუქებული კისერი ურმის მორგვე მიუგავდა და მუცელი კი გაძერილი ტიკს, ეს მენისქვილეს უფრო წააგავდა. მივხვდი რომ საფქვავის პატრონმა მენისქვილეს ძლვენი მოართვა.

მაგრამ ის რაც ამოანყო, ერთი მოხარული დედალი. კვერცხი დაედო და რო კაკანებდა ნამდვილად იმ დედლის ნაშერს წააგავდა, მოიყოლა შოთი პურები, სამ ლიტრიანი დოქით ღვინო, მაგრამ ეს ყველაფერი იმ მენისქვილეს მუცელს მე ვფიქრობ სანახევროთ თუ დააკმაყოფილებდა. მერე ორივენი გაშლილ სუფრას მიუსხდნენ, მე შიგნით შესულმა თავმოყვარე ბიჭმა ვიუხერხულე და გარეთ გამოვდიოდი, მაგრამ არ გამომიშვეს ხელის მოკიდებით შემიპატიუეს, ღვინოს დიდი მოყვარული არ ვიყავი, მაგრამ ხანდისხან მძიმე. მძიმედ კი შევპარებოდი-ხოლმე, მე იმ პერიოდში უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის პირველი კურსის სტუდენტი ვიყავი. მენისქვილე როგორც მოგახსენე, მთასავით კაცი იყო ბეჭებ განიერი, თეთრწითელი

ჩაუინულილებული სახით, სამოც წლამდე მიტანებული კაცი იქნებოდა. მაგრამ ახალგაზრდული სიამაყე კიდევ მოსდგავდა, თუმცა როგორც მოგახსენეთ მუცელი ფეხმძიმე ქალივით წინ უსწრებდა. მენისქვილეს გამოცვლის სახელს თურმე დიპირას ეძახოდნენ. სწორედ იმ პიროვნებამ მომანდა ქაომის საამაყო ერთი ნაჭერი თავისი პურით და ზედ ერთი ჭიქა ღვინოც დავაყოლე. ისინი რომ დანაყრდნენ მერე ანეგდოტების თქმა დაინყეს, მე ავდექი და კარში გამოვედი, ზაფხულის არდადაგები იყო და ბავშვები უბანში იშვიათად თუ გამოჩნდებოდა ვინმე, ვისაც სად ყავდა ნათესასობა დასასვენებლად იქ იყენებ ნასულები. ზოგი სოფელში ბაბოსთან იყო წასული, ზოგიც დეიდასთან, არ შევცდები თუ ვიტყვი, რომ უბანში არავინ იყო რო დავლაპარაკებოდი. ჩემი მშობლები ობლათ დაზღიულები იყვნენ და ლმერთმა მეც იმათ გზაზე დამაყენა, სხვამ გამზარდა მე. იმათი დიდი მადლობელი ვარ, დასახლისი, როგორც თავისი შვილს, მეც ისე მექცეოდნენ.

ნისქილის ქვეშიდან მონადენ წყალზე ხიდათ ლოდიდან ჩამონახეთქი საკმაოდ ბრტყელი მოგრძო ქვა იდო, მე ზედ ვიდექი და მივჩერებოდი ბორბლის ტრიალს. რომელიც წყლით გაცოფებული ბრუნავდა და ზედ შერჩენილი წყლის ცრემლებს დორბლივით აქეთ-იქით ისროდა და მტერივით დაყენებულ ნისლი კი ჩემსკენ მოდიოდა და რადგან მსიამოვნებდა მეც არ ვერიდებოდი, ამ დროს მესაფევავემ გამოიტანა ფქვილით სავსე ვედრა და მივხვდი რომ კაცს პროტეზიანი ფეხით ტვირთის წალება უჭირდა, თუმცა მე არ ვიცოდი ეს კაცი ვინ იყო მოვემზადე მოსახმარებლად და სანამ მე ვეტყოდი თავად დამასწრო.

- მოდი სიძე მომებმარე, კარგი ბიქი ხარ და გოგოც კარგი უნდა გაგატანო. მე ვედრა გამოვართვი და დავინყეთ ერთად სიარული. მისი ნათქვამი სიტყვა მე გულში ჩამრჩა და მე ვფიქრობდი გოგო რომ მიყვარს მისი მამა ხომ არ არის მეთქი, დავძენ იქნებ ჩემი სიყვარულის ამბავი იცისთქო. რომლის ტვირთსაც მე ვატარებდი, თურმე ტვირთის პატრონს მამაჩემი უცვინა და ამ კაცმა მამაჩემის ქება დამინყო, ძალიან მოხერხებული კაცი იყო, ჯანღონით სავსეო. ბავშვობაში ერთად ბალიც კი მოგვიძარავსო. თუმცა ძნელი ასასვლელი იყო და მე ზედ ვერ ავედი მამაშნი ბლის კუნწულებს ძირს მიყრიდა და ისე გაურჯელათ შევექცეოდი. ეგ იყო რომ ცნობის მოყვარეობამ დამძლია და უნდა მეკითხა რა გვარის ხარ ბიძაჩემო მეთქი, მაგრამ თავათ დამასწრო აგერ უკვე მივედიოთ და რომ შევედით ეზოში, ჩევნს ხმაურზე ვიღაცამ კარები გაალო და აივანზე გადმოდგა შეეხედე ვიცანი ჩემი ნინასნარმეტყველობამ გაამართლა იგი ნამდვილათ მისი მამა აღმოჩნდა. მე ვისი დანახვაც მინდოდა და ვის გულისთვისაც ამდენი ვიხეტიალე ჯერ კი ცოტა უხერხულად ვიყავი, მაგრამ თავათ მარინა რომ ჩემთან მოვიდა თავი თავისუფლათ მაშინ ვიგრძენი. მამა მისმა მოგვაძახა თქვენ ეშმაკებო ერთი-მეორეს უკვე დაახლოვებულხართ ხო.

— ხომ მამა, ორივე ერთ სკოლაში დაუდიოდით, ერთ კლაში ვსწავლისას განვითარებით.

— კარგია შეიღო, თუ ნამდვილათ სწავლობთ და დროს ტყუილად თუ არ კარგავთ.

— გათავდა არდადაგები და სექტემბერში დარეკა ახალი სასწავლო წლის პირველი დღის ზარი. მონაფები შეხვდნენ მასწავლებლებს, ნაცნობებს, უცნობებიც გაიცნეს. ბავშვებს გამოკითხეს ვინ სად დაისვენა. კმაყოფილი იყო იმ დასვენებით თუ არა, ის პირველი დღე ერთი-მეორეს გაცნობას მიუძღვნეს, მე კი უნივერსიტეტში ჩემი მარინაზე ვფიქრობდი. მისი სახე სულ თვალწინ მედგა, თუმცა ერთ სკოლაში კი ვსწავლობდით და დასვენების დროს ვხვდებოდით, მაგრამ მე მაინც მინდოდა უნივერსიტეტში სულ ჩემ გვერდით მდგარიყო. მამამისმა სიძე რომ დამიძახა იმან უფრო ფრთხი შემასხა და მერვენებოდა თითქოს ჩემთვის ეკლიანი გზა გასავლელი უკვე მწვანე მოლით შეფენილი იყო. გიორგის გულში ჩავარდნილი სიყვარულის ნაპერნკალი გაღვივდა, გაუძლიერდა და მარინა ჩემს თვალში დღითიდღე შევნებოდა, მაგრამ ვინ დააცადა დასრულებულად რომ დამშვენებულიყო უნივერსიტეტის დოცენტი შეეცილა გიორგის მარინას სიყვარულში და გიორგი აღმოჩნდა თამაშგარე მდგომარეობაში. სამი წლის სიყვარული გულში ნელნელა იფერფლებოდა. ჩაინავლა, გიორგი, ახალი პრობლემების ძიებაში აღმოჩნდა, გიორგის ბედმა უნივერსიტეტის მეორე კურსიდან უღალატა. ასე დამთავრდა გიორგის და ამირანის კამპანია.

ერთ დღეს სამსახურიდან მოსულმა გიორგიმ პური ჭამა და დასასვენებლათ კრაოტზე გულალმა დაწოლილმა თავი ფიქრებს მისცა. მერე გაიხსენა სტუდენტობა მარინასთან გატარებული დღეები შემდეგ ამოიღო მარინას მოწერილი ნერილი და ვინ იცის მერამდენეთ წაიკითხა და გულდარდანმა ჩაიძინა. მძინარე გიორგის მარინა დაესიზმირა, ნარსულში ბალში გატარებული ბედნიერი დღით, შემდეგ კარზე მომდგარი ხვენნა მუდარით. სამსახურში ნასვლისას დილით გიორგიმ მარინა შენიშნა იგი გზის საცალფეხო სავალზე საპირისპირო მომავალი, მაგრამ ისე გაიარა გიორგის სახეზე სულაც არ შეხედა, გიორგი შეჩერდა თვალი გააყოლა ნერვები ვერ შეიკავა და უკან დაედევნა, დაენია და ნინ დაუდგა.

— მაპატიე მარინა რაც ჩემგან შეურანყოფა მიგიღია, თუ მაპატიებ მე ისევ იმ ძალით მიყვარხარ, რა ძალითაც ჩვენ ერთიმეორეს-თვის სიყვარული გვითქვია, სიყვარულის ხელახლათ დასამტკიცებლათ გიორგი მოეხვია საკონცელად.

— არა, არ მომეკარო, მე შენ აღარ გამოგვები. ჩემი მზე წმინდა ჩაესვენა. თქვა და ცრემლები გადმოარტვებია.

— მითხარი როგორ იყო და მე შენ პატიოსნებაზე თავს დავდებ.

— არა, გიორგი, მე ისევ ისა ვარ ხელ დაუკარებელი რაც მაშინ ვიყავ შენ მოკლე სიყვარულის პატრონს გულს ვეღარ განდობ. მე ერთი დამრჩენია ან თავი მოვიკლა ან ეკლესიაში მონაზენად აღვიკეცო. წუთისოფელმა შენი სახით ჩემი სიკეთე და სინმინდე ვერ გაძიგო და იქნება ღმერთის მაინც დავაჯერო.

— გეხვენები მარინა მითხარი უსიყვარულოდ ვინ შეურანყო შენი სინმინდე სანუთრო სიცოცხლისა.

— არავინ არ შეურაცყო და მორჩი მაგ ლაპარაკს მე შენგან დამცირებული აღარ გამოგყვები. მე რო შენს სახლში მოვედი და გეხვენებოდი შენ შეგეძლო ჩემი თავი ჯოვისხეთიდან დაგეხსნა. მაგრამ შენშიც მოვტყუვდი შენ ძლიერი სიყვარული არ გცოდნა.

— რადგან ჩემი ბარალია შეცრიგდეთ მაპატიე მარინა ჩემი ეს ერთი შეცდომა და მეც გაპატიებ. მარინა აღვადგინოთ ძველი სიყვარული ნინ ღმერთი გავიძლვება და ვიცხოვრებთ ტკბილათ.

— შენი საპატიებელი მე არაფერი არ მაქვს. არა გიორგი, ცოცხალი თავით ჩემ სხეულს არავის მიგაკარებ და არც მიმიკარებია.

— მარინა, უსიყვარულოთ სულს ნუ დასტანჯავ, გეფიცები გამიათკეცდა შენდამი სიყვარული. შენი გულწრფელობაში ახლა უფრო დავრჩმუნდი.

— არა, გიორგი ერთხელ შენგან მოკლულ ჩემ გულს ასე ადვილათ ვერ გააცოცხლებ. ეგ ჩემთვის დიდი შეურანყოფა იქნება. სხვისგან ნაჯიჯვნი ვაჟიშვილს გვერდით როგორ დავინვენ მითუმეტეს სიკედილისთვის პირობა მიცემული მაქვს. რომ კაციშვილს არ გავეკარო, ღმერთის ჩავპარდე ასე სულ დამწვარი. ორივემ გამოიტირა საკუთარი თავი და ისე დასცილდნენ. გიორგიმ ეს დღე სამსახურში მოშხამულ გულით გაატარა. შესვენებაზე რომ ნავიდნენ ამირანმა შეამჩნია რომ გიორგი ვერ იყო თავისი ჩვეულ ხასიათზე და შეეკითხა.

— დღეს გიორგი უხასიათობას გამჩნევ. რაშია საქმე? აქ სამსახურში ვინძებ ხომ არ განყენინა?

— არა ამირან. რაღაც თავს ვერ ვგრძნობ კარგათ.

— უთხარი უფროს და ნადი შინ დაისვენე.

— არა, მოვითმენ სამ საათამდე და მერე წავალ.

— გულს ნუ ეხუმრები, წნევა არ გქონდეს ანეული. იქ ფინჯანში წამლები მაქვს წნევის დასაწევი, უთხარი ბებიას მოგცემს და დალიე. შინ დაბრუნებული მწოლიარე გიორგი ხან ქალივით იცრემლებოდა. გიორგის მარინა ძილში ელანდებოდა. და რომ გაიღვიძებდა თავის ბედზე ტიროდა.

— ვარდობის თვის ოცი რიცხვი იყო, ამ დღეს ცა ყოვლათ წმინდა დედამიწას ისეთი ნათელი სახით დასცეკროდა რომლის მსგავსი განვლილი საუკუნებს ასეთი ბედნიერება არ ღირსებია. მზე დედამიწას ისე განცხრომით შესციცინებდა რომ მის გულზე გაშლილი ვარდ-

ის ფერები ცის ნმინდა ფსკერზე ირეკლებოდა, იმ დღეს ყოველი დღისას სულიერი ეტროფოდა მის კეთილშობილებას და გამოხატვის არც ფრინველი დარჩენილა და ყველა თავის შესაძლებლობით ცისდამი სიყვარულს გამოხატავდა. განსაკუთრებით ტოროლა, ის დღე სანამ გათენდებოდა ცაში შექრილი ვარსკლავებს უგალობდა, მოლხენილი ვარსკლავებიც სოლიდარობის ნიშნად სიცილის მსგავსად ციმციმებდნენ, მხოლოდ ბულბული ძირს დედამიწაზე თავისი ნაზი გალობით მსმენელთა სულებს ატკობდა. ამ დღეს ეკლესიაში შესული გიორგი თავისი დანთებულ სანთლებით ღმერთს მუხლოყრით ევედრებოდა. ღმერთი კმაყოფილი ვარ, თქვენმიერ ნაბოძი სამშობლოთი და გთხოვ ბეჭი შემომიბრუნე. ბეჭნიერ გზაზე დამაყენე. ვიყოლით შვილები ჩემი გენისანი. გაიზარდნენ თქვენი ნების გამომხატველნი, სამშობლოს ერთგულები, გიორგი ლოცვას რომ მორჩია მერე ჯიბიდან ამოილო ოქროს აპაზიანი და ეკლესის ყულაბაში ჩაუშვა. შემდეგ შიგნით ეკლესის კედლებს მოავლო თვალი და კარში გასასვლელათ მომზადებულ ერთ გოგოზე შეაჩერა ყურადღება, სანამ გიორგი იყითხავდა იმ გოგოს ვინაბას, სხვა მოხუცებულ ქალმა დაასწრო, ქალმა რომელმაც გიორგის შენიშნა იმ გოგოსადმი ყურადღების მიპყრობა. მიუახლოვდა ეს მოხუცი და შეეკითხა.

— მოგენონა შვილო? გიორგიმ ერთი შეხედა და ჩაიცინა, იუხერხულა. გოგოსადმი ყურადღების მიქცევაში რო დაიჭირა.

— ბებია, ვისია ეგ გოგო?
— ჩემი მეზობელია შვილო, შიხაანთ უბნელია.
— მაჭაკლობას ხომ არ გამინევ?
— როგორ არ გაგინევ შვილო, გეტყობა ცუდი ბიჭი არა ხარ და გოგოსაც ვერ დამინუნევ.

— გოგოს ხო კარგათ იცნობ ბებია?
— კარგათ შვილო. შენ არ მომიკვდე, კარგი დედამისი შვილია და კარგი ოჯახიც აქვთ.

— ხო ქართველები არიან?
— კი შვილო გედევანიშვილები არიან.
— სულია მთავარი, ბებია გვარით ვერ მიხედები. აქაურ ზოგიერთ სომებს ორი პასპორტი აქვს, საქართველოს გარეთ ქართული გვარისაა და შიგნით სომხური სულისა. სომები ყველაფერს ცდილობს, არაფერს ერიდება, თუ ატყობს რომ შენს ხელთ არის პირნათლათ მოგემსახურება და თუ შეგატყო რომ შენი ავტორიტეტი დაცუა მეზობლათ მყოფი ძლიერ ლომს შენ ნინაშე ნასაქცევათ გამოიყენებს და მერე ნაქცეულს ისიც ცემას დაგინებს. ამიტომ გვარს არ აქვს დიდი მნიშვნელობა... სული უნდა ეძებო მის ორგანიზმი. სულის სიღრმეში ჩახედვა კი ყველას არ ძალუდს. რამდენია, გვარით ქართველები საბჭოებში საბრძანებელ სკამზე სხედან და საქართ-

ველოს ჰყიდიან მოვა დრო სერგო ორჯონიერესავით გამოავლენებ
საქართველოს მოღალატეებს და სამსჯავრო სკამზე დასხავენ.

– სახლში ვინ გყავს შვილო?

– არავინ ბებია, მარტოდ ვარ, ობლად გაზრდილი.

– ეს კი ცოტა დამაფიქრებელია, შენ ობლათ რომ დარჩენილხარ. საინტერესოა რა მოხდა შვილო. ასე უთვისტომოდ რათ ხარ.

– გახსნება არ მინდა ბებია, ამას დიდი ისტორია აქვს. მე რვა წლისა დავრჩი და ნათესავებიც არა მყავს. სხვამ გამზარდა.

– თუ არა და შვილო, შორს შორს რატომ მიდიხარ? შენ სოფელში ყიფიანი ხო ცხოვრობს იმათი გოგო ცუდია? მიდი ნახე როგორ ჯეირანივით არი. შენ ობოლი ხარ და შენ ოჯახს ასეთი მდიდარი ქონების პატრონი სიდედრ-სიმარი მოუხდება, ცოტა ხელს რო შე-გაშველებენ და გაჭირვებიდან გამოგიყანენ, თუ არა შვილო, ხო ხედავ რა უამიანი წუთისოფელი გვაქვს, მარტო შენი შრომით რას გაწვდები, შვილო იქნება სახლიც არა გაქვს?

– ბებია შენ მაგაზე ნუ დარდობ, მე მგონი პატარა აღარ ვარ და დაქორწინება რო გადამიწყვეტია ალბათ ცოლის შენახვის თავიც მაქვს. რაც შეეხება იმ გოგოს რომ მიქებ კარგი გოგოამ მე იმაზე ცუდს ვერ ვიტყვი, მაგრამ მშობლები დიდი ამპარტავნები ყვანან და უარს მეტყვიან მითუმეტეს თუ გაიგებენ რო მე ობოლი ვარ.

– რათა შვილო, გული რათ გაგიტეხია მიდი ნუ გერიდება ხეიბარი არა ხარ. მშვენიერი შესახედი ჯამრთელი ბიჭი ხარ. საერთოდ ბიჭია ძნელი საპოვნელი. გოგო კი ბევრია, გიმეორებ მიდი იქნებ რა თვალზე შემოგხედოს სიყვარულმა არ ქონბა არ იცის.

– არა ბებია, იქ მისელას ვერ გავტედავ. შენ რომელ გოგოზეც გითხარ საქმე იმაზე მომიგვარუ.

– ხო შვილო, მომავალ ხუთშაბათ აქ ეკლესიაში ვიქნები მოდი აქ მნახე და ყველაფერს გეტყვი.

– გიორგი, ერთი საიდუმლოება მინდა გაგანდო და შენ რას მირჩევ, როგორც ჩემი კარგი მეგობარი.

– ამირან თუ ჩემი გადასაწყვეტია და ჩემი რჩევას დაიჯერებ თქვი.

– ბიძაჩემიდან წერილი მივიღე ჩამოდი აქ დაგაწყებინებო მუშაობასო.

– ამირან თუ გულის მიზანი შენი ეგარის, მე უარს როგორ ვეტყვი.

– ჩემში გულის მიზანი ფულია, წუთისოფელი ფულისაა, თუ ფული გაქვს კაცი ხარ, თუ არა და ცოცხლათ მკვდარი, მინასთან გასწორებული.

– არა ამირან, ვერ მსჯელობ კარგათ წუთისოფელში ადამიან-ისათვის ჯერ მთავარი სინდისია, რწმენა საკუთარი თავისა, შემდეგ სამშობლო და მერე ფული. კუჭისა და სიყვარულისაა, კაცთა ურთიერთ პატივისცემისა.

– გიორგი შენ თუ იცი, რომ ნამეტანი სინდისის მიმდევარ კაცი გიორგი
ლმერთი უსინდისობას მაინც ჩადენინებს.

– რატომ ამირან მე შენი მოსაზრება მცდარი მგონია.

– გეტყვი დაგიმტკიცებ სრულიად უბრალოთ, გყავს ცოლშვილი
და მუშაობ კეთილსინდისიერად, მაგრამ არ გყოფინა ხელფასი, გამო-
ზომილათ გაგყავს ოჯახი, თვიდან-თვემდე. ბავშვებმა მოგთხოვეს
ქალაქში გასეირნება. ნახვა უნდათ ცირკის, ზოოპარკის, ხედავენ იქ
კაფებარში მშობლები ბავშვებთან ერთათ სხედან და ნაყინს მიირთ-
მევენ ამ დროს შენი ბავშვებმაც მოითხოვეს და ფული არა გაქვს.
ბავშვებს რას ეტყვი ფული არა მაქვსო. თუ ასე ეტყვი მაგ მომენტში
ბავშვების თვალში მშობლებისადმი სიყვარული მცირდება. იმ დროს
ბავშვები ნაყინის ნდომის ნერწყვი იმდენათ მომძლავრებულია რომ
შეიძლება ღამე ძილში დაესიზმროთ და ბავშვებს შეება-მოსვენება
დაუფანტოს. არა და შენც ხო გინდა ქვეყნათ რომ ადამიანურათ
იცხოვრო. ამ ქვეყნად ერთხელ მოსულხარ მეორეთ ხო აღარ მოხვალ.

– ა სწორეთ ამაშია საქმე, ერთხელ მოსულმა იმდენი სიტყბო
და სიყვარული უნდა დათესო, რომ შენ მიერ გაკეთებული სიკეთე
სამშობლოს გულზე დააჩნდეს და ღმერთმაც იკმაროს.

– მაგალითად: გიორგი რა უნდა დაუტოვო ისეთი, რომ ორივემ იკ-
მაროს, ამირან პატიოსნება, კეთილშობილება, სიკეთე და სიყვარული.

– ეს სამიერ შვებას მომიტანს და ამას დაემატება ლოცვა, ღმერ-
თთან გულის დაახლოება.

– ყოველივე: ამის ნმინდად დაცვა საქმეს სამათხოვროთ გაგიხ-
დის, და ეს კი დაგლახავებას ნიშნავს. ვაჟუაცური არ არის ლოცვა
არაფერს მოგიტანს ღმერთი რო გამოჩნდეს გეტყვის დალოცვილო
სული მოგეცი ჯამრთელობა გაქვს. გაიქნიე ხელი და იცხოვრეო შენ
თუ იცი ასეთი ანეგდოტი. საიქიოში წასული ღმერთთან მივიდა და
საყვედური უთხრა, ღმერთო შე დალოცვილო წუთისოფელში სულ
შენ ლოცვაში ვიყავ და მე რომ წყალში ვიხრჩობოდი შენა გთხოვდი
ღმერთო მიშველეთქო, რატომ არ მომეხმარეთ? ღმერთი პასუხობს:
კაცი გამოგიგზავნე საშველათ უარი უთხარ, კატერი გამოგიგზავნე
უარი უთხარ, ვერთმფრენი გამოგიგზავნი უარი უთხარ და მე მეტი
რა შემეძლოვო. ღმერთს საყვედური მაინც დაადო. უნდა გეთქვა რო
ეს ჩემი გამოგზავნილი კაციათქმი მე მაშინ უარს აღარ ვეტყოდიო.
ხო და ის ანეგდოტი ჭკუის სასწავლებელია და გაფრთხილდი ძმაო
გიორგი, შენც ესე არ დაგემართოს.

– არა ამირან, მე ანეგდოტების გზით ვერ ვივლი, ეს ხალხის
მოქორილია.

– მოჭირილი კი არა სიმართლეა, ცხოვრებისეული, სიბრძნით
შეთხზული. მთავარია კაცი არ მოჰკლა, ამას არ გაპატიებს იმიტომ
რომ მასში ღმერთის მიერ ნაბობი სულია, მის ბაზაზე სასიცოცხლო

გულია აგებული, თუ არა ფული ისეთს უნდა წაართვა, რომელსაც საკუთარი შრომით არ აქვს შეძნილი. იმაზე იგულისხმე რომ პირიქით ღმერთი მადლობას გეტყვის, გაპატივებს:

– დაუშვათ ღმერთი გაპატივებს, მაგრამ წუთისოფელი, სახელმწიფო გაპატივებს.

– ისე უნდა გაეკთო რომ სახელმწიფომ ვერ გაიგოს, თუ არა, მეჩემი საიდუმლოება იმიტომ გითხარ, როგორც ორივე ობლობით გამოზრდილები და ამავე დროს ჩემი კარგი ამხანაგი. ვიფიქრე იქნება შენც წამოსულიყავ ფოთში, იქ ბიძაჩემი სამსახურს ორივეს გვიშოვიდა.

– დღეს, რომელსაც ველოდით გათენდა, მზიანი თბილი, ხალისიანი, დღე ლოცვისა. დღე სიყვარულისა, ბედნიერებისა. ცა კეთილშობილი განწყობით იყო მიჰყორობილი კვლავ დედამინისკენ და მზე სხივებით ბალ-ბოსტნებს ყოველივე მადლს აფრქვევდა.

– გიორგიმ მოითავა სანთლების დანთება ლოცვა აღავლინა და გარეთ ეზოში გამოვიდა, გამლელ-გამომლელს ყურადღებას აქცევდა და საბედისნერო წუთებს ითვლიდა, აი იგიც მოვიდა, რომლის სავინაც გიორგის ლოდინით გახარჯული დრო არ ენახებოდა. მოსვლის უმაღლეს ბებიამ მიმართა.

– გიორგი მე მისი სახში მივედი, პირდაპირ ეს იყო სამშაბათის დღე, ცისანა შინ არ იყო, მხოლოდ მამა მისი დავითი მარტოდ ჩავიგდე ხელში და დაუწყე თამაშით ლაპარაკი. თავიდან ასე დავიწყე. ბატონი დავით, გოგო გასათხოვრათ მომზადებულია და რო გავათხოვოთ კარგ ბიჭებე თქვენ რას იტყვით მეთქი. ის მიმიხვდა განზრახვას და ასე მითხრა. ცისანასთან თუ საქმე ჩანსყობილი გაქვთ მე მაშინ ზედმეტი ვყოფილვარო. გაუმეორე: ვუთხარი რომ ბიჭი ძალიან კარგია, თუ თქვენ თანახმა იქნებით მეთქი. ბიჭმა ცისანა ეკლესიაში გაიცნო და მოეწონა ახლა მე მისი დავალებით მოვედითქო. მე ვუთხარი ბიჭი კარგია, მხოლოთ ობოლია-მეთქი, მამამისმა პირდაპირ მომიჭრა თუ ობოლი ბიჭია მე ობოლს შვილს ვერ გავატანო. მაგრამ მე მაინც არ მოვეძვი და მერე გამოირკვა, რომ შენ ცისანას მამას უცენიხარ და მამაშენის მხრიდან მითხრა.

– მე მაგისი მამას კარგათ ვიცნობდიო, კარგი მოჭიდავე იყო და როცა ის ჭიდაობდა მიყვარდა ყურება და შეილი მისი ვიცი მამის გარდაცვალების შემდეგ ებრაელ გაბოსთან იზრდებოდა და თუ შვილიც მამასავით ყოჩალია და შრომა არ ეზარება. შეიძლება გავატანო. შესახედათ კი ვიცი კარგი ბიჭია, არ დაინუნება ისიც ვიცი რომ განათლებულია და ზრდილობიანია. გიმეორებ მამის მსგავსი თუ არის თანახმა ვარო. ახლა მეტს ვერაფერს გეტყვიო. მეორეჯერ მარტოდ არ მოხვიდე აუცილებლად ბიჭი მომივყანე ჩემმა მეულლემ შეხედოს, პირადათ მოველაპარაკოთ. გავესაუბროთ, მამის მარიფათი მოზდეგამს თუ არა გავიგოთო.

დილით ადრე გიორგის ამირანი ეახლა და უთხრა გიორგი გამოშენების დებული ვარ უნდა წასვლა გადაწყვეტილი გაქვს?

- ესე იგი წასვლა გადაწყვეტილი გაქვს?
- გადაწყვეტილი კი არა, მივდივარ.
- ასე უცებ გადაწყვიტე?

- გიორგი, მე არ მიყვარს საქმის დაყოვნება, კარგად იყავ ამირანმა ხელი გაუზოდა გადაეხვივნენ ერთი-მეორეს გადაკოცნეს ამირანმა უთხრა ჩემ ნერილს მოუცადე მე იქ რო მოვეწყობი მერე შენი საქმეს მოვაგვარებო.

- მოიცა, გაგაცილებ ამირან.
- გაცილება არ მინდა. ვეში არა მაქვს.
- ამირან შენ ჩემ ქორწილზე არ ჩამოხვალ?

- არ ვიცი ჩემი საქმე როგორ იქნება. ყოველ შემთხვევაში შენ ექვსი დღით ადრე ტელეგრამა გამომიგზავნე. გიორგიმ ამირანა ავტობუსამდე მიაცილა. ჩასვა - მოათავსა და კვლავ ერთი-მეორეს კოცნით დასცილდნენ. ფოთი სტუმრისათვის გულია ქალაქია და იმდენი დატვირთული გემები იყო ჩამომდგარი მათ შორის გადმოცლილიც. რომ მისი შემხედვარე ჩანაფიქრი აზრებს თავს ვერ მოუყრიდა, ამინდი კარგი მზიანი იყო და ზღვაც წმინდა კამკამა მზის სხივებზე ისე ბრწყინავდა თითქოს ვერცხლის წყალია ჩამდგარიო, ჩავიდა თუ არა, მაშინვე თავის ბიძას მიაკითხა შევიდა იმ შტაბში სადაც ჩამოსული გემების კაპიტანები რეგისტრაციას გადიოდნენ და იქ უთხრეს რომ ბიძაშენი რეისში ახალი წასულია, და თქვენ აქ დიდხანს მოგიწევს ლოდინი სვეობია ახლა შინ დაბრუნდე და როცა ჩამოვა მაშინ მოაკითხეო, მართლაც დაინერა ჩამოსულის დღეები თავათაც დატოვა ამბავი რო ჩამოვა ტელეფონზე დამელაპარაკოსო და შინ დაბრუნდა.

- ცისანას დედამ დაუძახა და გააცნო მდგომარეობა. შვილო, კარგათ ჩაიცვი, შეარჩიე, რომელი კაბაც მოგიხდება თმები კარგად დაიყენე, სალამოზე შენი სათხოვნელათ მოდიან და მოიქეცი ისე როგორ გასათხოვარ გოგოს შეეფერება.

- არა დედა, მე არ მინდა გათხოვება.

- შენ კიარ გაგდებთ შვილო. შენ გათხოვების დროა გოგო შინ ელო-დება ბედს და ბიჭი კი კარში დაექებს, გოგოს ბევრი მტერი ჰყავს, რაც უფრო მაღა ჩაბარდება პატრონს მით უფრო უკეთესია. გიორგი ფოსტაში წავიდა, თავისი ამღანდელის გაბოს ოჯახს ქორწილში დაპატივეს. მოსაწვევი ტელეგრამა გაუგზავნა და იქიდან დაბრუნებული გიორგი ეკლესიაში შევიდა, შეისყიდა სანთლები და ოჯახის ბედნიერებისათვის დაანთო ალავლინა ლოცვა და გარეთ გამოვიდა. ეკლესიაში მიმავალი მარინა შენიშნა იგიც სანთლის დასანთებათ მივიდა, თუმცა გიორგის გულში მისადმი სიყვარული ჯერ მთლათ არ იყო განელებული, ამის

გამო გიორგიმ ჯერ იფიქრა შეხვედრაზე, მერე გადაიფიქრა და გულში თქვა მარინას რო შეხვედე თავს ვერ შევიკავებ და ჩემი ენა მაინც გამამხელსო, ქორნილის ამბავი რო უთხრა ჩემსმიერ მიყენებული ჭრილობას კვლავ უფრო გაუახლებს და ამით მის გულს კიდევ უფრო დიდ ზიანს მივაყენებუ. სახლისკენ ამ რწმენით განაგრძო გზა, კაცი ქორნილისათვის ემზადება და გული მაინც სიხარულს ვერ გრძნობს შინ მისულმა გახსნა ფოსტის ყუთი ამოიღო ისრაელიდან გამოგზავნილი ტელეგრამა გაშალა და შიგ კითხულობს პატივულმულო გიორგი შაბათს ოქტომბრის ოცდაორში ქორნილი მაქსა, ჩემი გაბედნიერების დღეა და გთხოვთ აუცილებლათ ისრაელში ჩამობრძანდეთ ტელეგრამაში აღნიშნულ მისამართზე მინდა რომ თქვენი გულია კეთილი სურვილების ელფერი არ მოაკლდეს ჩემ ბედნიერებას, შენთან ერთად შეზრდილი ძმათ ნაფიცი გოგა. ამის გამო გიორგი უხერხულობაში ჩავარდა დიდი საფიქრალი გაუჩნდა, რადგან ტელეგრამაში აღნიშნული დღე თავად გიორგის ბედნიერების დღეთ იყო გამოცხადებული და გადადებაც არ შეიძლებოდა, რადგან ამ დღისათვის ქორნილის ყოველგვარი საცერებელონი ხალხი უკვე გაფრთხილებული იყვნენ და უნდა ითქვას, რომ მისი ბედი კვლავ დამამათდა. მაგრამ გიორგი გულს მაინც არ იტეხს, მომავლის იმედს კვლავ თავის საბედნიეროდ იტოვებს. ხან მოწყენილია, მარტოობაში მყოფი გიორგი, გულში მწუხარების ზოლს გაავლებსხოლმე და იტყვის ყველა ვინც იცნობდა მამაჩემს ახასიათებენ, როგორც კარგ კაცს, გულკეთილს, ამბობენ ღმერთიანაც პირნათელი იყოვო. მე ვარ და არავისთვის ცუდი არ გამიკეთებია, წუთისოფელში სიკეთისა და სიყვარულის მეტი არფერი სიავე არ დამითესა, მაშ რატომ ვარ ასე ხელ-ფეხ შებოჭილი? რატომ არ მაძლევს ღმერთი გასაქანს? მარინას უბედურებაში შეიძლება ითქვას რომ მასთან ვტყუივარ. რო შეხვედები კვლავ ხელმეორეთ მონანიების ბოდის მოუხდი, ღმერთი შენს ძალადიდებას ვენაცვალე, თქვა და ორივე ხელები ზევით შემართა. ერთისორ ტყვით ისე, თუ ასე, ქორნილმა მშვიდობიანათ ჩაიარა, ეშმაკის მიმართ თითქოს ანგელოზმა გაიმარჯვა, ბოროტებას ხძლია სიყვარულმა, ქორნილიდან უსიამონობით არავინ ნასულა, ერთი სიტყვით გიორგის ოჯახში ჟურმარილით მიღებული სიამონება ხალხს დიდხან ემახსოვრებათ. სათემელად და სატრაპახოთ. ამირანს ებარა შინა თუ გარე ქორნილის მოსამზადებელი სალხინო თუ საჭირობოროტო საკითხები. და დიდებულათას გაართვა თავი, საერთო სიყვარულმაც ბრწყინვალე გამარჯვება იზიდა. რადგან გოგასი და გიორგის ქორნილი ერთ დღეს მოხდა და ვერ გაიზიარეს ერთიმეორეს ბედნიერება, საჩუქრები იყიდეს და ქორნილის მეხუთე დღეს გიორგი და ცისანა ისრაელში გაფრინდნენ, და რომ ჩავიდნენ დიდი სიხარულით შეხვდნენ აღმზდელი მალქა და გაბო, გოგა ვერ ნახა რადგან კვლავ განმეორებით მოხდა უცნაური დამთხვევა გოგა თავისი მეულლით საქართველოში ნამოსულა, ესე იგი ცასა

და დედამიწას შუა სივრცეში დასცდნენ ერთი-მეორეს. გიორგიმ ცალკე ემოციამ გადაძალა და უნდოდა იმ დღესვე თბილიში დაბრუნებულიყო, ჩამოესწრო გოგასთვის, რომ საქართველოში ქართველური პატივის-ცემა გაენივნა. მართალია ძმური სიყვარული ურთიერთშორის მტკიცე იყო, მაგრამ გიორგის როგორც ახლა ცალკე თჯახო ამ მისით უნდოდა, რომ სიყვარული უფრო გაელრმავდინა. მაგრამ გაბომ და მალებმ, როგორც ამღზდელები ამღზდელმა მშობლებმა გიორგი სიყვარულის და სიხარულის ისეთი მტკიცე საბელით დააბეჭ. რომ იმათი ნებით თუ არა, იმას ვერც განცვეტდა და ვერც აიშვებდა. როგორც მოსალოდნელი იყო. გოგა და თავისი მეუღლე ზილფა თბილისიდან დაბრუნდნენ მეორე დღეს ისრაელში ჩაფრინდნენ. რადგან ამირანს უთქვია გიორგი და მისი მეუღლე ისრაელში წავიდნენ. პირველ დღესვე სტუმრები ამირანს დაუპატივნია და ქალაქის დათვალიერების შემდეგ კარგი სურაც გაუწყვია, ისრაელიდან გიორგი მეუღლით ტურისტული საგზურით გაბოს ამერიკაში გაუგზავნია. მოუხედავათ გიორგი თავის ამღზრდელებთან დაშორებისა. სიყვარული მათშორის მაინც მძღავრობს, გული თუ კეთილია იგი არ ბერდება. იყიდეს ყველაფერი ჩასაცმელი-დან მოყოლებული საოჯახო საქონლის ჩათვლით. და მოგზაურობიდან დაბრუნებულები დიდი სიყვარულით გამოაცილეს.

გიორგი მაიკისამარა დილადარიონ ფანჯარაზე გადაყუდებულია ქუჩიდან ორი უცნობის ერთომეორესთან სადაო კამათს ისმენს.

- ჩარექ რატომ არ მოხვედი გუშინ დილით ექვს საათზე ვირების აღმართზე ხო უნდა შევხვედროდით?

- ხო კალენიკე.
- მერე რატომ არ მოხვედი? ნახევარი საათი გელოდი.
- მაგ დროს ცოლმა კი გამალვიდა მაგრამ.
- რა მაგრამ თუ გაგალვიდა ჩაგეცვა და ნამხვიდოდი რამ შეგიძალო ხელი. არ იტყვი.
- მომეშვი კალენკე კარგი გეყოფა.
- შენ ჩარექ კაცი არ ყოფილხარ.
- რათ მეუბვნები მაგას. კაციც ვარ და ადამიანობაც მაქვს.
- კაცი რომ იყო, მე ასე არ გამანბილებდი.
- არ მეცალა.
- რა არ გეცალა, ცოლმა ხო გაგალვიდა.
- მერე რო გამალვიდა, თავისთვის გამალვიდა შენთვის კი არა. ამბის შეილველებმა გიორგი და ცისანამ ჩაიცინეს.
- ვერ ნარმომიდგენია, ცოლმა როგორ უნდა დამაკაოს.
- ორივე ხელები კისერზე შემომაჯდო და არ გამიშვა. ახლა ხო გაიგე.
- ვაჲ ახალი დაინიშნულები ყოფილხართ გუშინ მოაწერეთ ხელი?
- რა შუაშია ხელის მოწერა

- აბა როგორ ნახევარი საათი გელოდეთ და მაგის შემდეგ რომ წამოსულიყავ მაინც მოგვისწრებდი.
- შემდეგ დამშვიდებულებს ჩაგვეძინა.
- ეჭ ცოლი თუ გიყვარს მეთევზეთ არ გამოდგები.
- შენ ვინ გყითხავს ჩემ საქმეებში რო იქრები. საერთოთ ჩამომცილდი თუ არა.
- თუ არა, ახლა ყურებზე ხახვი არ დამათალო.
- ხახვს კი არა, ყურებს ჩამოგათლი, არც ერთმა არ დაუთმო და შეიძნენ. მართალია გიორგის ჩასვლას ცისანა უშლიდა, მაგრამ ხელიდან გაუსხლტა კიბე ჩაათავა და ერთი-მეორეზე გადაჭდობილი ორი რაინდი სწრაფად გააშველა. თუმცა უნანილოდ თვითონ გიორგიც არ დარჩა, გაშველების დროს ერთი მუშტი გიორგისაც მოარტყეს, წარბორან და ისიც დასინიაკებული გამოგზავნეს.
- გიორგი ხო გითხარი არ ჩახეიდე-მეთქი. რატო არ დამიჯერე ცისანამ არაყიანი კომპრესით მოუსუფთავა და მერე მეორე ტილო დაასველა ჭრილობაზე დაადო და გულაღმა დაანვინა, მერე ცისანაც გვერდით მიუწვდომა და გულთბილი სიტყვებით ეფერებოდა.
- მომეფერე ჩემო რაინდო ღმერთიმა ხო იცის, რომ შენ კეთილი გულით ჩახვედი. და მათშორის სამკუდრო სასიცოცხლო საქმეც კეთილათ დაამთავრე და ამიტომ ღმერთი არ გაგნირავს. გიორგიმ გვერდი ცისანასკენ იბრუნა შუბლიდან თმების მიმარათულებით ხელი გადაუსვა და უთხრა.
- რა ტკბილი სიტყვებით მეანგლები, ჩემო ანგელოზო.
- არ გაგიკვირდეს გიორგი, სიყვარულმა მაგის გარეითად სხვებიც იცის, შენ:
- იმ სხვაში რას გულისხმობ.
- ყველაფერს რაც გულწრფელი სიყვარულში შედის.
- მაინც რა თქვი ერთი მაინც დამისახელე.
- კოცნა, ხვევნა, ტყლაშა, ტყლუში, გადაეხვია აკოცა და მერე ჩაიცინა ცისანამ და დაამატა გიორგი კიდევ სხვანაირ ახსნას ხომ არ ისურვებდი? მერე? ორივე ვნებებმა აიყოლია და სიყვარულით უინმორეულებს ამ ბედნიერ წყვილთ ანგელოზმა სირცევილის საბანი გადააფარათ და ახალ მექორწიინე ყმანვილებმა ერთი-მეორის მიმართ პატივისცემით ნიშნათ სიყვარულის უმაღლესი ფორმა გამოავლინეს. სული თითქოს წუთით სამოთხეში გაგზავნეს. გიორგიმ ჩათვლიმა კიდეც, მაგრამ ცისანამ მყუდროება დაურღვია.
- გიორგი კაცი, რომ არ არსებობდეს ქალები რა ცოდნი იქნებოდნენ არაა ჩემო საფიცარო ცისანა.
- არა ჩემო საყვარელო გიორგი, არა ხარ მართალი, კაციც და ქალიც ორივე ღვთით მოვლენილნი არიან, მითუმეტეს ქალი ღვთაებრივი ქმნილებაა, უნაზესი, რომლის გარეშე სიყვარული წარ-

მოუდგენელია, ქალი დედაა ერისა, ოჯახის ფუძე, ქმართან ერთად მოიხსენის. შემოსავალ გასავლის მაჟონტროლებელი. შვილების გამზრდელი, სამშობლოს სიყვარულის ჩამნერგავი, ერთგულება სულში პატრიოტული გრძნობისა. დრო მიდის ზაფხულის დღეებმა ჭრიჭინას უფლება მისცა უფრო ხმამაღლა და უფრო ხანგრძლივათ ეჭრიჭინა. ერთ დღეს გიორგი და ცისანა, ბალში ბავშვებივით დაჭერობანას თამაშობდნენ, თუმცა შეულლებული იყვნენ, მაგრამ ჭკუით ჯერ ისევ ბავშვები იყვნენ, გაიქცეოდა გიორგი მიხვეულ-მოვეულ გაზონების ბილიკებზე გამოეკიდებოდა ცისანა დასაჭრათ და რო დაუახლოვდებოდა გიორგი ბილიკიდან გადაუხვევდა შეიქრებოდა გაზონში და ცისანას რო დაღლიდა მერე დეეჭირინებოდა ხოლმე. თან იცინოდნენ სიცილ-კისკისით მიჰყავდათ დრო. მერე ახლა გიორგი დაზდევდა დასაჭრათ, ერთ, ერთი ხნიერი ქალი ბალში შვილის შეილი ხელში აყვანით დაჰყავდა მაყურებლისათვის იმდენათ მომხიბლელი და საინტერესო იყო, მათი მოქმედებითი თამაში არამც თუ დიდები არამედ ბავშვებიც ღიმილიანი სახით უცქერდნენ, მიუახლოვდა ის ბავშვიანი ცნობისმოყვარე ქალი და გიორგის მიმართა.

— შვილო რათ ტანჯავ ანგელოზივით ბავშვსა და მერე გოგოს მიუტრიალდა, შვილო, შენ პატრონი არა გყავს?

— რა გინდა ბებია? ეგ არის ჩემი პატრონი.

— შვილო, გათხოვილი ხარ?

— კი ბებია.

— ეგ ბიჭი შენი ქმარია?

— დიაბ ბებია. რატომ მეეკითხები ცუდი ბიჭია?

— არა შვილო, ცოდო არა ხარ ასე რო გტანჯავს, მუცელი არ მოგეშალოს. გიორგიმ და ცისანამ ერთიმეორეს შეხედეს და კვლავ ასტეხეს სიცილი.

— არა ბებია, არა მაქვს ჯერ სამაგისოდ საქმე.

— იქნება შვილო, შენ ვერ გრძნობ და ფეხმძიმედ კი ხარ, კვლავ შეხედეს ერთი-მეორეს და ისევ სიცილი წამოიწყეს. საღამოს იმ მოხუცებულმა თავის ახალო მეზობელს გაანდო. მათი მოქმედება დაუხატა ფიზიკური აღნაგობა როგორც ერთის ისე მეორესი და მსმენელი მიხვდა სახელიც კი მიუთითა ბებიას ვისაც გაანდო იმ მეზობლის ქალიშვილმა ლონდამ.

— იცნობ შვილო, როგორი ბიჭია?

— კი ბებია, შორიდან ვიცნობ მშობლები არ ყავს, ობოლი ბიჭია, ეპრაელის გამოზრდილია. რატომ იკითხე ბებია? არ მოგეწონა?

— არა შვილო, აუგს როგორ ვიტყვი, ორივე კარგები არიან.

— ხო ბებია, ეგ გოგო ცისანა ჩვენ რძლათ გვინდოვა ჩემი ძმის ცოლათ, და იმ გოგოს მამამ ბიკენტიმ უარი თქვა, ის კი ვიცი რომ გოგოს ჩემი ძმა მოეწონა. ხო და ახლა შენ გადაავლე თვალი იმ ობოლის

ოჯახს და ჩვენ ოჯახს. ეკონომიკურად რა დიდი სხვაობაა და ჩემი მან იმაზე მეტი თუ არა, ნაკლები. არ არის. გიორგიმ სამსახური შეიცვალა და თავისი სპეციალობით უფრო მაღალ ხელფასიანზე გადავიდა და სამაგიეროდ დაავალების შესრულებამაც მეტი დრო მოითხოვა ძალიან დატვირთული იყო, დილით ნასული საღამოს შინ გვიან ბრუნდებოდა, მთელი დღე ცისანა მარტოდ იყო გამოკეტილი, სახლში ერთმანეთ ტელეფონით თუ შეეხმიანებოდნენ. ზოგჯერ თავისი მშობლებთან იყო, მაგრამ უფრო მეტ დროს მარტობაში ატარებდა, ცისანამ გულია ხალისიანი გოგო იყო, მხიარულ ოჯახში გაზრდილი, მისი თანდაყოლილ ღიმილიან სახეზე მოჩანდა რომ მის მკერდში უბოროტო გული ფერქავდა, მეზობლის გოგომ ლონდამ და ცისანამ ერთმანეთი მაღაზიში გაიცნეს და სამეგობრო სიყვარულიც აღმოაჩინეს. დაუახლოვდნენ ერთი მეორეს და ლონდა თავისუფალ დროს რომ ნახავდა გადმოდიოდა და და თავისუფალ დროს ცისანასთან ატარებდა. წუთისოფლის დრო მუშაობს და ისე მიდის, აი სწორეთ ამას აქვს დიდი მნიშვნელობა თუ ვის სასარგებლოდ მუშაობს და ან ვის საზიანოთ. სტუმრათ მოსულ ლონდას ცისანამ გულუბრყვილოთ გაუმხილა.

– მხიარული ვარ ლონდა და მხიარული ქმარიც შემახვედრა ღმერთმა და ის რო წავა სამსახურში ხოლმე მარტობას ვერ ვიტან შეიში მიძყრობს გულს მიბზარავს.

– ცისანა სახლის საოჯახო სააქმებს რომ მოითავევ მერე გადმოდი ჩემთან მე სკოლაში მასნავლებლათ ვმუშაობ. გაკვეთილები ცხრა საათიდან მენყება და თორმეტზე უკვე სახში ვარ თუ მოხვალ მეც გავერთობი ვისაუბროთ ვიმხიარულოთ, ხან ყავას დავლევთ რომ გავერთობით რა თქმა უნდა დროც ჩვენს სასარგებლოთ იმუშავებს, ასე არ ჯობია, თუ არა, სანამ შენი მეუღლე მოვა იმ გამოყეტილ სახში გამოყრუვდები, მთელი დღე რა უნდა გააკეთო.

– არა ჩემ ქმარს, მე რო შინ არ დავხვდე გაგიუდება.

– ცისანა ხო იცი რა დროს მოდის სახლში, დააზუსტე და შენც იმ დროსთან შედარიბით ჩვენგან ერთი საათით ადრე დაბრუნდები და ქმარს სახში დახვდები. ასე არ ჯობია?

– არა ლონდა, ასე არ გამოვა. თუ გინდა შენ მოდი ხოლმე.

– რა იყო ცისანა, რამ შეგაშინა, შორს კი არ ვართ, თუ ვინ და გავიდეთ კარში ჩვენ სახლს შენი სახლის აივნიდან დაგანახვებ. ღმერთმა ცუდი აგვაცილოს და მეზობლები ერთი-მეორის ოჯახებს არ უნდა ვიცნობდეთ.

– არა, ის მაინც სხვა ქუჩაა. უცხოს თვალი ხო იცი რანაირია, იმ ქუჩის მცხოვრებლები უცხოს რომ მნახავს. იკითხავს ეს გოგო ვინ არიო.

– გადაირიე ცისანა, რას ამბობ ქალაქია, ვინ გაქცევს ყურადღებას.

– არ გამოვა, გიორგი ტელეფონით მელაპარაკება. მამონმებს

ხოლმე.

— ერთი საათით გადმოდი, თუ იმ დროს დარეკა შენ მერე დაურეკე და უთხარი მაღაზიაში ვიყავითქო.

— ლონდა ეგ ტყუილი გამომივა და ამას ჩემ თავს ვერ ვაკადრებ, ტყუილი ყოველთვის მოკლეფეხაა და ადვილათ დამიჭერს და სირცხვილია მერე სიკედილის შემდეგ იქ სულეთში ღმერთს რა თვალით შევხედო, მითუმეტეს მე ჩემი ქმარი ქვეყანას მირჩევნია და ასეთ ტყუილს ჩვენი სიყვარული ვერ აიტანს.

— ამირანას თევზსაჭერ გემზე დაუწყვია მუშაობა და ხელზე გამოტანებული წერილთან ერთად სამი სახის ხუთ კილომეტრ თევზზეული კაცის, კაცით შინ გიორგის მოუტანეს. მერე გახსნეს წერილი და კითხულობენ, სალამს გიძლვნი ძმაო გიორგი, ორივე ობლები ვართ და ჩვენ უნდა უძმოთ ერთი-მეორეს, ჩვენი სიყვარული ერთი სისხლისან ძმებზე უფრო მტკიცე უნდა იყოს, მიმიხედვე ეზო-კარმიდამის კარგი იქნება ჩემს ჩამოსვლამდე თუ ხანდახან სულით ნათელ ბებიაჩემის საფლავს მიმიხედავთ, ბიძაჩემმა დამაწყებინა მუშაობა, ერთერთი თევზსაჭერ ხომალდის კაპიტნის თანაშემწერთ. სათევზაოთ დავდივართ შორეულ ოკიანეებში. მე შვებულებაში რო ჩამოვალ მანდ რაც გამაჩინია ყველაფერი უნდა გავყიდო და მინდა რომ ფოთში ვიყიდო სახლი. თუმცა შენი დათმობა ძალიან მექნელება, მაგრამ რას ვიზავთ. სისხლით ძმებიც იყრებიან, ერთი ალთას არის, მეორე ბალთას, მაგრამ ძმობას კი არ კარგავენ, ჩვენც ალბათ ასე ვიქნებით. თუ აქეთ საცხოვლებლად გადმოხვალ ბიძაჩემი თავისი ნაცნობებთან კარგი სამსახურს მოგიხერხებს და იცხოვრებ ბედნიერად, რა გინდა მაგ თბილის რას ჩამოეკიდე, თუ გინდა რომ ქვეყანა ნახო აქა ჯობია, თუმცა სიმართლეს მოგახსენებ უცოლშვილო კაცისთვის კარგია შესანიშნავია, მაგრამ ცოლშვილის პატრონისთვის კი უხერხულია, მე ერთი ხუთ ნელინადს ვიმუშავებ, ფულს ვიმოვი მერე ფოთში ადგილობრივ სამსახურში ჩავდგები და ცოლსაც შევირთავ, თუ არა უძიროდ ყოფნით ოჯახი სიცოცხლეს მოკლებულია და სამშობლოს ღალატია, წუთისოფელში მაგრათ არავინ გამყოფებს, მეორეთ მოსვლასაც ვერ იზემდებ, სიცოცხლე ერთხელ მოდის და იმასაც სიკედილი თან მოჰყვება. ცისანა გასული იყო პროდუქტის მოსატანათ და სკოლიდან მომავალი ლონდა ნინ შემოხვდა.

— ლონდა რათ მიმატოვე. რატომ აღარ მოდიხარ ჩემთან სახლში?

— რა მექნა ცისანა თქვენ ჩემთან არ მოდიხართ და ყოველთვის მეც არ მაქვს დრო. მეგობრობა ის არის რომ ერთიმეორესთან მიმოსვლა უნდა იყოს. ამ დროს ის მოხუცებული შემოხვდათ ბალში ცისანას და გიორგისთან თამაშის დროს თანავრძნობას რო უწევდა, აი თუნდა ბებიას შევეკითხოთ. აბა ბებია, მე მართალი არა ვარ, ამ საკითხში?

- რაა ბებია მითხარი?

- ხოთ ამ ბებიას მეც ვიცნობ. თქვა ცისანაშ, ბებია გაარკვიეს ჩაახედეს საქმეში და იმანაც ლონდას დაუჭირა მხარი.

- ხოთ შეილო, ლონდა მართალს გეუბნება, უნდა მიხვიდე და მოვიდეს კიდეც. აბა, მარტო გამოკეტილი ოთახში ჩემი მტერი იყოს, მე შეილო, სიმართლე უნდა გითხრა, გინდაც გენყინოს შენ შეყვარებულის საქციელი შენსმიმართ არ მომენონა.

- არა ბებია, შეყვარებული კი არა ქმარია ჩემი.

- მითუმეტეს შეილო. გოგოს ასეთ მშვენიერს ავი თვალი გაცილოს და ღმერთს შენთვის დიდი ბედნიერება მოუნიჭება. სილამაზით, სახით, ანგელოზიც ვერ შეგედრება და უნდა გამოიყენო. ქალს მოვლა უნდა და ის ვიღაც შეუაგნებელი, როგორ უდიდერად გეგმვალდა. ცისანას სახეზე წყენის ფერი დაედო, რა ექნა, გამოლანდლვით ვერ მიმართა. ვერაცერი უთხრა რადგან ის ისეთი მოხუცებული იყო, რომ თავისი ბოროტი თვალით და შხამიან ენით ცხენიან კაცს ძირს დასცემდა. ცისანამ ისევ ტებილი ენით ამჯობინა თავისი თავის დაცვა. თავისი ერთგული ქმარის სახლში შეურანყოფა ბებიასგან ცისანამ ვერ აიტანა.

- ბებია, ჩემ ქმარს კარგი თვალზე ვერ შეხედე თუ არა, კარგი ბიჭია. ჩევნ ბაღში რო გვნახე ბებია მაშინ ვხუმრობდით, უთხრა ცისანამ და შინ განაწყენებული წავიდა. მაგრამ გზათ მიმავალი ცისანა ეკლესიასთან შეყოვნდა, შევიდა სანთლები დაანთო და ღმერთს შეავედრა თავისი ქმარი. ეკლესია შემოიარა ყველა ხატს აკოცა, სთხოვა ბოროტი თვალი აარიდე ჩემ მეუღლეს გიორგისაო. ცისანამ თან დაყოლა ღმერთი და ღვთისმშობელო, როგორ უძლებთ წუთისოფელში ბოროტებით აღჭურვილ ქვეყანას. რომ ზოგიერთის თვალი ავსა და კარგს ვერ არჩევს. შინ მისული იგი დიდხან იყო გულზე ნაღველი გადასხმული. ხან ნამონვა იქნება ჩამეძინოსო. მაგრამ თვალებში სულ ის მოხუცი ელანდებოდა და მის მიერ მიყენებული ჭრილობა უფრო და უფრო უახლდებოდა, შევბა რომ, ვერსაიდან ვერ იგრძნო. მერე გიორგის ტელეფონზე დაურევა. გიორგი მე მაღაზიაში ვიყავ და შენ ხომ არ დაგირევიაო გიორგიდან უარი რომ მიიღო მერე თავად უთხრა მე, დედაჩემთან ვიქნები გიორგი და იქ მოდიო, ცისანამ ქმრიდან რომ თანხმობა მიიღო მერე გაემზადა და ნავიდა.

- ვაი რა ცუდი უამი დაგვიდგა, კაცი კაცს აღარ ენდობა და შევილი მამას, დაიკარგა ღმერთისადმი რწმენა, მამაულისადმი სიყვარული, წუთისოფელი ისე ძლიერად ვერ სუნთქავს, როგორც ეკუთვნის. დედამინა ბრუნავს, დღეები მიდიან, იღვრება სისხლი და ცრემლი. არავინ გვეკითხება რატომ და რისთვის, დრო-უამი იცვლება, მხოლოდ და მხოლოდ ამ შავი დღისთვის, ვაი რა ცუდი უამი დაგვიდგა, განყდა ძარღვი სიყვარულისა, სიკეთეს ფასი არ აქვს, მძინარებს, ბოროტებით და სიავით სავსე წუთისოფელი, ინვის მზე მარადიული

ყოველივე სიკეთისა, წუთისოფლის სანთელი, ცა დედამინის წმინდაში გამოიყოს, მაგრამ ბოროტების ხელი იქაც აღნევს ზოგიერთისთვის წუთისოფლი იგივე ჯოვანებთა, როგორც საიქიო ცოდვილთა თავშესაფარი. ზოგი გამდიდრებული ცას ეჭიდება, ზოგიც ძირს დავარდნილი მინაზე ფორთხავს, მაგრამ დრო მაინც ყველასთვის ერთნაირად მიღის. სული იწვის და გული დნება. ვაი რა ცუდი უამი დავიდგა. იბადებიან ახალი სულები მოდიან წუთისოფლში ტირილით მშობლების სიხარული, სიყვარული, სიტყბოთი შობილი, ამათგან ვინ რა გამოვა არავინ იცის, ან ვის რას მოუტანს დრო-უამი სიცოცხლე ვითარებისა. ვინ რას მიაგებს სამშობლოს ან რა დარჩება წუთისოფლთან წარმავალს დროთა უამიდან, რომელთაც უპირველესი საზრუნავია “მამული ენა სარწმუნოება”. წუთისოფლი ცის ერთი გუმბათოვანი თალის ქვეშა მოთავსებული, რომელიც მრავალ დარბაზიანი ეკლესიას წააგავს, სადაც მლოცველთა მრევლი უწყვეტი ნაკადათ შედის და მათ მიერ დანთებული სანთლები თითქოს ახალ-სულებათ იბადებიან, მათშორის ზოგი ღალადებს, ზოგი ბუნტავს, ზოგი ადრევე ქრება, და ზოგი ბოლომდინ ელვარებით იწვის. აი ეს არის ჩვენი ცხოვრება. წუთისოფლზე გამნარებულმა, ღმერთით მოსულმა სიავის ქარიშხალმა ისეთი შემოტევითი ძალა გამოავლინა, რომ ხალხის გულებში სიცოცხლის უიმედოობა დაიმკვიდრა. ელვა და ქექვამ ნორმას გადააბიჯა და დედამინაზე წუთისოფლის საარსებო წარგავებს, წათესებს, დალი დაასვა. დაილოცოს ღმერთის ძალა მერე კი ჩამოიხსნა ცამ პირქუშის ფარდა და ისეთი წმინდა სახე გამოავლინა რომ მას თუ რაიმე სიავის წილი მიუძღვდა წუთისოფლის დაჩაგვრაზე იმ წუთებში ცის შემხედვარენი ვერაფერს წარმოიდგნენ, ამას დაემატა ისიც რომ მზე ამოვიდა და დედამინას ქალწულ ქალივით უცექეროდა. მისი სიკეთით სავსე სხივები კი წუთისოფლს სიავის უამით მიყენებულ ქრისტებებს უმთელებდა. და მისი შვილებს კი სამხიარულო განწყობას უქმნიდა. აგერ ახლაც ქუჩაში ლონდამ კვლავ შენიშნა ცისანა სახლისკენ ხელჩანთით მიმავალი.

— ომ ამას ვის ვხედამ, დაგიჭირე მეგობარო. დიდი აღფრთვანებით შეხვდა ლონდა თუმცა ცისანას დიდად არ ესამოვნა, მაგრამ ცისანა მაინც ყოვლათ უბოროტო გულით და ჩვეული მომხიბვლელი ღიმილით შეხვდა.

— წუხელის უცნაური რაღაცეები დამესიზმრა და ძილი გამიკრთო. მიველ ეკლესიაში სანთლები დავანთე რომ შიში გამეფანტა. მერე იქიდან რო დაგერუნდი მაღაზიაში შევედი ვიყიდე საარსებო სანოვაგე და ამ გზით წამოვედი, ვიფიქრე მოვსინჯავ ჩემ სახლამდე შეიძლება უფრო ხელსაყრელი იყოს მეთქი. მე მანძილის სიმოკლეზე მაქვს ლაპარაკი და ეს თუ ასეა მაშინ აქეთ ვივლი მეთქი.

— იმ დღეს რა უცებ გაგვერიდე მე და ბებიას? უსაყველურა ლონდამ.

- იცი რას გეტყვი ლონდა მე არ შომენონა მისი ლაპარაკი.

- ცისანა შენ კი არა, მისი ლაპარაკი მეც არ შომენონა. ქმარი ისე გამოგილანდა რომ ნინ ერთხელაც არ გაუხედია. მაგრამ რა გინდა ცისანა მაგას თავი დავანებოთ მოხუცებულია ეპატიება. ნამო ახლა ჩემთან ავიდეთ.

- არა, არ მცალია სადილი უნდა გავაკეთო.

- ახლა არ მანყენინო, ამოდი ცოტახანს და მაღევე გაგიშვებ.

- გთხოვ ლონდა, ახლა გამიშვი და შემდეგში მოვალ.

- ცისანა აქ მოსული ხარ ავიდეთ სულ ნახევარი საათით წავიჭორაოთ. ყავაც დავლიოთ, მხიარულობაში ჩაგვეთვლება. ჩასჭიდა ლონდამ ხელი და სანამ არ აიყვანა თავის სახლში არ მოეშვა. დაათვარიელა ორ სართულიანი საკუთარი ბინა. თავისი ეზოთი, ოთახები გაწყობილი კარგი იტალიური ვეშით, ლუსტრებით ორი მსუბუქი ავტომანქანა, ერთი სიტყვით სავსე ოჯახი კაცი რომ ინატრებს. ლონდამ გააცნო ძმა, მშობლები და მერე მიართვა ხილი, ტკბილეული, დედას დაავალა ყავა მოგვიდულეო. მიიტანა ლიქიორი და ნელ-ნელა დაუტეპნენ ერთი მეორეს, ლხინმა ნახევარი საათი კი არა, ორი საათზე მეტი დრო წაიღო. ასე დაიწყო მისვლა-მოსვლა სტუმრობა. ბოლოს საქმე იქამდეც მივიდა, რომ ლონდას ძმამ ხეთამ ცისანას სახლის ტელეფონის პარალელი საიდუმლოთ იქ, თავის სახლში გაუყვანა, ენამ იმდენად გადახარშა, რომ ეს ყოვლათ გულუბრყვილო ბავშვი გადარიეს, ლონდამ ისიც გაახსენა.

- ცისანა ხო გახსოვს ჩემი მშობლები შენ სათხოვნელათ რო მოვიდნენ მე ვიფიქრობ ჩემი ძმა ხეთა შენც მოგენონა მაგრამ შენმა მშობლებმა მეაცრი უარი გამოგვიცხადეს, ისე თუ პარალელს გაავლებ ჩემი ძმა შენ ქმარს თუ არ ჯობია არ ჩამოვარდება, ჩემი ძმას ისე მოსწონხარ, რომ შენთვის სულს არ დაიშურებს არა მარტო მაშინ ახლაც სიყვარული ჯერ გულიდან არ ამოშლია ახლა ხო ხარ ორი თვის მოყვანილი?

- არა თვენახევარია.

- ნუ მაგას არ აქვს მნიშვნელობა, რაც მთავარია ქალიშვილი ალარ ხარ, მაგრამ შენ თუ თანახმა იქნები ჩემი ძმა შენს ცოლობაზე უარს არ იტყვის. იმდენად კარგი ბიჭია ყურადღებას არ მიაქცევს ლონდამ გადარია ეს უმნიკლო გოგონა და მერე სახლამდინ მიაცილა. ცისანა მთელი დღე ფიქრთა ბურუსში იყო გახვეული. გულში ჩადებული პირველი სრულიათ უმნიკლო სიყვარულს ახალი მეტოქე გაუჩნდა, რომელიც მის გულში დღითი დღე უფრო ღვივდება ცისანას გულში და ეს პირველი კი პირიქით ფერმჟლთალდება, ცისანა ლონდასგან იმდენათ შთაგონებულია რომ ვერ გრძნობს იმ მძიმე დანაშაულს საითაც ახალი გაცნობილი, დამეგობრებული მეზობლები უბიძგებენ ცისანამ წმინდა ნაკურთხიდან ამოდის და მდლერი წყლისკენ მიექანება. გიორგის ემსახურება სადილს ვახშამს ჩვეულებრივ საოჯახო საქმეებს აკეთებს,

მაგრამ ამჟამათ მისდამი სიყვარული დახავსებულია. გულით არ ჯერ არ გეთებულს მადლი არ დაზდევს. დრო მიღის წუთისოფელის ბორბალი ბრუნავს, ღმერთის დამადლებით სულიერნი მოდიან ამ ქვეყანაზე და წუთისოფელი მიცვალებულებს კვლავ საიქიოს აბარებს, მიღიან და ზოგს კეთილი გულით იმდვენი გაუკეთებია რომ მისი კვალი სიცოცხლით განვლილი, მარადიულობაშია გადასული და ლაქის მიუკარებლათ ბრწყინავს წუთისოფლის გულში, ზოგმა ისე განვლო ვრცელი გზა სიცოცხლისა, რომ არამც თუ დარჩენია კვალი რამეტს გასახსენებლად, არამედ წაიღო მადლი ცისა და მინისა, რომელიც მან იგემა შეირგო. შეირგო იმაზე ითქმება ვისაც სიკეთით უვლია დედამინაზე და ამ ქვეყნიდან ვალმოხდილი წასულა ვინ იცის რამდენმა ულირსმა მუქითახორამ გადაიარა დედამინის გულმკრდზე და არამც თუ სიკეთი. წუთისოფელს სიავე დაუტოვა თავისი ავი ზრახვებით, როგორც არის უცნობი მოხუცი ბებია და თუ შეიძლება რომ ასე ითქვას ცისანას მეგობარი ქალიშვილი ლონდა, ნამდვილათ ასეთმა პირებმა იმოქმედეს და დრომაც მათი სასარგებლოთ იმუშავა და თანდათანობით გიორგის ოჯახს სიმზიარულე, სიხალისე, აკლდებოდა. მყუდროება ჩამოვარდა, გაუფერულდა ცისანას გულში გიორგისადმი სიყვარულიმა იკლო და მისი ადგილი თანდათანობით ნაღველმა დაიკავა. კეთილთა საქმით გაბრწყინებულ წუთისოფელს მათი საქმინა ლაქად დაუყვენ თუმცა ეს ღმერთის ამბავია, შეიძლება ითქვას წუთისოფელში ასეთი ბოროტი სულები არ უნდა არსებობდნენ რადგან ერთ დღეს გიორგი სამსახურიდან ადრე დაბრუნდა და წამოსცლისას ეკლესიში შეიარა, სანთელი დაანთო. ილოცა და გული დავერებული რო გამოვიდა ერთი კარებში მათხოვრათ მდგარ ციგნის გოგოს ჯიბებში ფული ჩაუდო და გზა სახლისკენ განაგრძო. მაგრამ ციგნის გოგო უკან გამოედევნა არ მისცა გასაქანი დაუნებით უტბნებოდა მე მინდა რომ შენ გიმკითხავო გიორგიმ თავი რომ ვეღარ დააღწია ძალაუნებურათ დანებდა. მე ვიცი, რომ შენ გიორგი გქვია. შენ ძალიან კარგი ბიჭი ხარ, ალალი გული გაქვს, დაქორნინებული ხარ, ის გოგოც კარგი გულის გოგოა. მაგრამ იმასთან ბევრი ენები თამაშობს და შენ უნდა გაფთხილდე. ეგ ჭკვიანი გოგო არ დაკარგო ციგნის გოგოს გიორგიმ ფული კიდე აძლია. მაგრამ არ გამოართვა გიორგი სახლში მივიდა გულჩათხობილი და ამას ისიც დაემატა, რომ “ბუსუსი” ცისანა შინ არ დაუხვდა, ცოტახან ეზოში იმოძრავა, მის ლოდინში ხან რა გააკეთა და ხან რა, მაგრამ ცისანა რომ აღარ გამოჩნდა, მერე შევიდა სახლში და დარტს დანებდა, თავი მისცა, და უნდა ითქვას რომ გიორგის მოთმინებით მოლოდინის დროს ორჯერ თუ სამჯერ გადააჭარბა, გიორგი გულში თავისთვის გაიფიქრებდა ხოლმე ციგნის გოგომ მე რადაც მებოლიალა. მე სიმართლეთ რატომ უნდა მიიტინო იმან რა იცის ჩემი ოჯახის საშინაო საქმისა. რა ქნას გიორგი საცოდავი გულს იმაგრებდა. ხშირად ჩაიღაპარაკებდა არა,

არა. ჩემი ბუსუსი მე არ მიღალატებს, იცის, რომ მე ძალიან მიყვარს და მასაც უყვარვარ, მაგრამ ერთი კი უნდა ითქვას ჩვენში ჯერ ისევ ბავშური გატაცება უფრო არის, ამიტომ უფრო მოვლა უნდა მეტი უყრადღების მიქცევაა საჭირო მე ეჭვიანი არა ვარ, მაგრამ იმ ციგნის გოგომ საფიქრალი არ გამიჩინა? რა ვიცი იქნებ საჭიროც არის, რომ ვიყო ეჭვიანი, გიორგი ამ ფიქრებში იყო ბუსუსიმ რომ შემოალო კარები არ ეგონა თუ ახლა ასე ადრე გიორგი შინ დაუხვდებოდა და ამ ფიქრებით მოსულს სახეზე მოულოდნელობის ფერმა გადაჰქრა, სახე წითლათ გახურებული თონესავით უელავდა, მსხვილი შავი გოგრაბალის მარცვლებივთ თვალებში მხედველობის სინონიმები ანთებული სანთლებივთ ელავდნენ. მხოლოდ გულმკერდი ჰქონდა როგორც დილით ყოვლათ წმინდა მოკრიალებულ ცაზე მთვარის ნათება. თითქოს წამიერათ იყვნენ ენა დაბმულები და მხოლოდ ისე დუმდნენ მარტო ერთმანეთ პირისპირ უცქერდნენ. ბოლოს გიორგიმ ძლიერ ამოიდგა ენა.

სად ბრძანდებოდი ჩემი ბუსუსი? – ბუსუსი გამოუცდელი იყო და სხვა რომ ვერაფერი ვერ მოახერხა ისევ სიმართლე ამჯობინა, თუმცა ამ სიმართლეში ტყუილიც ბევრი ერია.

- აქ მეზობელთან ვიყავ.
- ვინ არის გენაცვალე შენი მეზობელი?
- სად ცხოვრობს?
- აი აქედან მისი სახლი ჩანს. მივიდა და ფანჯრიდან ხელის გაშვერით მიუთითა.

– მერე ის ქუჩა ხო ჩვენი ქუჩის პარალერულია, ქვევიდან მოუარე თუ აქედან ეზოებზე გადახვედი? გიორგი მიხვდა რომელ გოგოზეც იყო ლაპრაკი და უბრალოთ დაინტერესდა კიდეც, ბუსუსიმ მტყუანივით ჩაიცინა და თქვა.

– არა დედაჩემთან მივდიოდი და წინ შემომხვდა მთხოვა, მეხვენა ჩემთან წამოიდიო და მეც ხათრი არ გაუტეხე, არ ვაწყენინე.

- ჩვენი ერთმანეთთან წყენინებას იმას რომ ანყენინო არ ჯობია?
- არა მე ამხანაგთან მისვლას არ დაგიშლი თუ შენ ჩვენი ურთიერთ სიყვარულს გულში წმინდად შეინახავ. იქნებ სჯობდა ანგელოზო რომ შენ თავათ წამოეყვანა სახლში და ყავით შენ თავათ გამასპინძლებოდი გათხოვილია ის გოგო?

– არა.

- მითუმეტეს ის გასათხოვარია. შენ კი გათხოვილი, შენ პატრიონი გყავს, მეტი მოგეთხოვება, ბუსუსიმ თავი დამნაშავეთ ჩათვალა და მორცხვათ ჩაიცინა მის ხელს ჯერ კიდევ ეტყობოდა რომ საბედისნერო წაბიჯი არ ჰქონდა გადადგმული. მაგრამ იქ იმ ბოროტულ ენებს აყოლილ ცისანას მარცხიანი სიყვარული ისე თამამად ჰქონდა გამჯდარი რომ აი რა შეეკითხა.

- ამხანაგთან წასვლას ხომ ვერ დამიშლი?

- არა მე არ დაგიშლი, მაგრამ გათხოვილ გოგოსთვის არ არის დამატი აქა-იქ სიარული. ბუსუსიმ მორცხვათ ჩაიცინა და თქვა კარგი, ეს ერთი მაპატიე?
- ნაპატიები არა ხარ. ხო არ გეჩხუბები. მიდი ახლა ვაღშამი ვჭამოთ თუ გაქვს გამზადებული გააცხელე. ბუსუსიმ კერძი გააცხელა პური ჭამეს შემდეგ ტელეგადაცემას უყურეს. მერე გამლილ ლოგინმა მიიწვია და შეარიგათ. ხუმრობამ-მოფერებამ და სიყვარულმა ბოლოს ორივე ტკბილ ძილში ნაიყვანა. მეორე დღეს გიორგის დასვენების დღე პქონდა, შაბათ-კვირას ჩვეულებრივ ისვენებდა, ბაზარში ნავიდნენ ივაჭრეს ერთი-კვირის პროდუქტი მოიმარაგეს. შინ მოსულებმა ფოსტა გახსნეს და გაზეთებთან ერთად ნერილიც იყო, გელეჩასმიერ გამოგზავნილი, გახსნა ბუსუსიმ და კითხულობს, სალამი ძმაო სულზე უტკბესო გიორგი, არ დაივინყო რომ, ჩვენ ორივენი ობოლები ვართ, წუთისოფლისგან გარიყულები. ამავე დროს მოკითხვას უძღვნი შენ საყვარელ მეუღლეს ბუსუსის. სულით და გულით მინდა რომ თქვენ მაინც იყვნეთ კარგათ ჩემდა იმედათ, მე ერთი მარცხი განვიცადე ძმაო გიორგი და გთხოვ თუ შეგიძლიან დახმარება რომ გამინიო, დაახლოებით ორმოციათასი მანეთით, ვიცი ახალი ოჯახი გაქვს შენ თავათ გიჭირს, მაგრამ როგორმე უნდა მიშველო თუ არა და დაღუპულია ჩემი საქმე მეტს ვერაფერს გაიგებთ ჩემგან ალბათ ოდესმე შევცვდებით და მაშინ მოგიყვები. გიორგის ერთი გულიდან არ ამოსდის ის ერთი საფიქრალი მარჩიელმა რომ გაუჩინა თუმცა ხანდახან იტყვის ხოლმე მარჩიელს დაეჯერება რამეო, თუმცა ისიც იცის რომ ბუსუსიმ ფეხი აიდგა და ესეც არ სიამოვნებს, მე ადრეც ვთქვი-მოგახსენეთ, გიორგი ეჭვიანი ბიჭი არ არისმეთქი, მაგრამ აი ახლა ეჭვი ძალაუნებურათ გაუჩინდა. გიორგის გულს საფიქრელად ახალა ეს მეორე დაემატა ერთი კი თქვა ორმოციათასი მანეთი სად ვიშოვო, მაგრამ აგერ ახლა ბუსუსიმ შეახსენა.

- გიორგი ჩვენ აუცილებლათ უნდა დავეხმაროთ ამირანას.

- მითხარი ბუსუსი საიდან შევძლოთ ორმოციათასი მანეთის შეგროვება.

- შენი მოცემული როლი თუ გენანება, დედაჩემის ნაჩუქარი ბრილიანტის ბეჭედი დავაგირაოთ. თუ არ ეყოფა ისრაელიდან რო გამოგვატანეს ზოგიერთი მატერიაც დაუმატოთ. ამირანი თუ ძმათ მიგილია გაჭირვებიდან უნდა დავიხსნათ-გავანთავისუფლოთ

- ბუსუსი შენი გულკეთილობა მე მსიამონობს კარგი ხარ გიორგიმ შეაქმ გადაეხვია აკოცა და დაამატა ცისანა არ გენყინოს გუშინ-დელი ჩემი სახლში ნაადრევად მოსვლით და შენი შინ არ ყოფნით უკმაყოფილება რომ, გამოვხატე. ეჭვიანი არ ვიყავ და ახლა გამოჩინდა. კიდევ გიმეორებ თუ შენი კეთილშობილებით ჩვენი სიყვარული ბოლომდინ წმინდათ შეინახე მაშინ ორივე ბედნიერები ვიქნებით და

ჩვენ ბედნიერებას ავი თვალით ვერავინ შეხედავს. მართლაც ბუზუ
სი წინადადებამ გასჭრა ბეჭედი დააგირავეს ფული ზოგიც ისესხეს
გიორგიმ ბუსუსი დედამისთან დატოვა და თავათ ფოთში მეგობრის
სანახავად წავიდა.

მატარებელი მიქრის და მიპყვება ასობით ადამიანის სიცოცხლე,
გულები წმინდა. წმინდა, რომელიც მოკეთისთვის უკან არ დაიხევს
და მზად არის დასახმარებლათ. არ აქვს მნიშვნელობა გაჭირვებაში
მყოფი ძმა იქნება თუ ძმაკაცი მთავარია ის რომ ზოგჯერ ხელ-
ში უვარდებათ ბოროტ სულებს კეთილმყოფელი და იღუპება სი-
მართლისთვის. თუმცა ბოროტს რა გამოლევს, რომლებიც ხელს
უშლიან ქვეყნის კეთილდღეობას, გიორგი ერთერთი კეთილთაგანია,
რომელიც ძმაკაცის კეთილდღეობის ზრუნვა სისხლის ფასათაც რო
დაუჯდეს თავს არ შეირცხვენს იგი მზად არის თავი სამსხვერპლოზე
დადოს ვაი რომ წუთისოფელში კეთილის გულს ბოროტებაც თან
დაზდევს რომ აცდუნოს სიავის გზაზე დააყენოს მატარებელი მგზა-
ვრებით სავსეა და სამწუხაროა, რომ კეთილნი და ბოროტნი ერთად
მგზავრობენ. რატომ უნდა იყოს ასე, როცა რომ მათშორის აზრთა
სხვადა სხვაობა არის, ერთი ბოროტებას ებრძვიან და სიკეთე სი-
ყვარულისკენ მიისწრაფიან. მეორენი კი ცდილობენ დათრგუნონ
კეთილშობილნი და ჩაითრიონ თავიანთ წრეში, რათა გაამრავლონ
წუთისოფელში თავისი მსგავსნი. მატარებელი ჩავიდა ფოთში ჩაიტა-
ნა სიხარულიც და ბოროტებაც, მატარებელი დაიცალა მგზავრებით,
მისახმარებლად დახვდნენ კეთილნი და ბოროტნიც. გიორგი მეგო-
ბრის ამირანს სახლში ნერილში მოყვანილი მისამართით მიაკითხა,
მაგრამ სახლის კარები დაკეტილი დაუხვდა, იფიქრა დიდხანს, მარ-
ტობაში მყოფი გიორგიმ და სხვა საშუალება რომ ვერ გამონახა,
უხერხულობა უკუ აგდო და ბოდიშის მოხდით მეზობელს მიაკითხა
და შეეკითხა თქვენი მეზობელი ამირანის შესახებ ხომ არაფერი
იცით? ან თქვენთვის გასაღები ხომ არ დაუტოვებია, მეზობელმა
ტებილად გასცა პასუხი, მაგრამ მოკლედ. არა შვილო, ერთი კვირაა
ამირანის სახლის კარი არ გაღებულა, ასე უმასპინძლოდ არის და-
ტოვებული. გიორგი პორტში შევიდა და ბიძა მისი იკითხა, უპასუხეს
რომ ბიძამისი შორეულ ნაოსნობაშია წასულიო. შებათის დღე ლონ-
და საშინაო საქმეებში იყო გართული, მაგრამ გულისყური მაინც
იქით ჰქონდა მიპყრობილი, სადაც ხეთა და ბუსუსი ნიძლავზე კარტს
თამაშობდნენ. მეორე სართულის მყუდრო მოთავსებულ ადგილზე
ნიძლავი თრივესთვის სახიფათოს ნარმოადგენდა. განსაკუთრებით
ბუსუსისათვის. რომლის ქმარი ფოთშია წასული მეგობრის დასახ-
მარებლად-უბსაკრულიდან გამოსაყვანად და მეგობარი კი შინ არ
დაუხვდა. ვერსად მიაკვლია მისი კორდინატებს და სახლშიც ვერ და-
ბრუნებულა. დაბრუნებაზე თავს იკავებს, ხანდისხან ლვართქაფივით

მოვარდნილი ფიქრი გულს ჩაეჭიდება ხოლმე იქნება უანდარშებს აყვანილიც ჰყავთ და ვინ იცის რა განსაცდელშია იქნებ შია, წყურია, ან გამოსატეხი ხერხემლით მოთელილია, წყალს ითხოვს და არავინ არის მიმწვდელი, გიორგი თუ გამოვიდა პირველი უსაშველობიდან ახლა მეორეში გადავარდება-ხოლმე ბუსუსზე ეჭვიანობას და ვაი რომ ურემი სანამ გადაბრუნდება სიმართლეს თვალები უხუჭია და აი ახლა განგებ თუ უვნებლივით ბუსუსი ნიძლავი წააგო. და ხეთამ ხელები რო ჩაშტიდა უადგილო ადგილას და დააცხრა ბაგეზე ერთი-ორჯერ კი და-იძახა მომქემარე ლონდა, მაგრამ სად არის ლონდა განგებ იმანაც ხელი შეუნყო და ხეთამაც ბუსუს სანამ მთლად არ გადარია აღარ მოეშვა, მერე ვნება დამცხრალი ცოტა გონზე რო მოვიდა იტირა, მაგრამ შერ-ცხვენილს პატიოსნებას დვითისშობელიც ვეღარ აღუდგენს.

- საღამოა, მზე დასალიერში მიისწრაფის თითქოს სხივები უკან რჩებიან, დარჩენა უნდათ. მაგრამ რა ქნან მზის გულს ხო ვერ მო-სწყდებიან. გიორგი ორი სხვადასხვა მიმართულების ფიქრებშია გახ-ვეული, მისჩერებია ზღვას, მის ტალღებს, თუ როგორ აგორდება-ხოლმე და თითქოს სხვის მუქარაში მყოფი უკან დახევის პროცესში ნამსხვრევებად როგორ იქცევა დიდი ხნის ლოდინის შემდეგ მოშეიძ-ულმა გიორგიმ გადაწყვიტა სასადილოში შესვლა მოითხოვა ხარჩი საღლანება, ერთი ლიმონათი. მიუვდა მაგიდას და გემრიელად შეექცეო-და. ამ დროს ბუფეტში მომუშავე მიუახლოვდა გიორგის და შეეკითხა.

- თქვენ რატომდაც არ მეცნობით. ალბათ აქაური არ ბრძანდებით?

- თქვენ რა სასადილოში ვინც შემოდის ყველას იცნოფთ?

- ნამდვილად ყველას.

- მე რატომ არ მიცნობ? გამოდის რომ შენ პურისჭამას მიშლი ხო?

- როგორ გეკადრებათ პური ჭამე. ჭამას ვინ დაგიშლის, მაგრამ მინდა რომ გაგიცნო.

- კი ბატონო, თუ ხელს გაძლევს ჩემი გაცნობა. გავიცნოთ ერთი მეორეს ჩამოართვეს ხელი და გვარი სახელიც აუწყეს.

- საიდან ბრძანდებით?

- თბილისიდან.

- აქ მუშაობა ხომ არ გინდათ დაინტერ?

- არა,

- მაშ რისთვის ჩამოსულხართ? თუ გავიცანით დავმეგობრდეთ, კიდეც ერთი მეორის საიდუმლოებაც უნდა ვიცოდეთ.

- რახან ასეთი ცნობისმოყვარე პყოფილხარ, გეტყვი მე აქ ერთი თბილისიდან გადმოსული ძმა კაცი მყავს, თუ არ ვცდები აქ გემზე მუშაობს.

- გიორგი, გემი რა სახელწოდებისაა?

- არ ვიცი, ვერ გეტყვი გემის სახელწოდებას, ძმა კაცის გვარსა და სახელს კი ამირან მუნიანელი.

ძირითადი

— ასე მითხარ შე დალოცვილო. ამირანს ვინ არ იცნობს გელეჩა ხო? მაგას ძალიან ცუდი საქმე დაემართა, კაცი შემოაკვდა ტურისტი, მოგზაური.

— მერე რა მოხდა. თუ იცი რამე მითხარი. გიორგის თვალები გაუნათდა.

— რა გითხრა გიორგი, გელეჩა რომ ყოვლათ პატიოსანი და შრომის მოყვარე ეაცია, ეს ყველამ იცის, გემის ბოცმანათ მუშაობდა და პორტის ყველა თანამშრომლის ერთგულებას იმსახურებდა.

— საინტერესოა, ამირანს ეს ამბავი როგორ მოუხდა, დამნაშავესთან ვაშვაცობით თუ შემთხვევითობით.

— არ ვიცი გიორგი, ჩემგან მეტს ვერაფერს გაიგებ. მე მიგასწავლი მიღი ზარბაზანა იქითხე. პორტის გარე ზედამხედველია და იმას შეეკითხე ისინი გელეჩას უფრო კარგათ იცნობენ. უთხარი ძმაკაცი ვარ მისი-თქო. კარგი იქნება თუ ნერილი წამოლებული გაქვს ისიც ანახვე და ის ყველაფერს გეტყვის. თუ გული შეგტკივა იმ შენ ძმაკაცზე და დასახმარებლათ ფულის რაიმე სახსრები გაგაჩნია გთხოვ იმ ხალასი გულის ვაჟვაცს დაეხმარე. ამაგს არ დაგვიინყებს. თუ განთავისუფლდა იგი შეეცდება ერთი ათად გადაგიხადოს. არ დაგავიინყებს რომ ქართველები ვართ და წუთისოფელში სიცოცხლე ჩვენივე სამშობლოში ძვრიად გვიღირს. თუმცა დღეს დაგვიინებულია, შენ ახლა იმას ვერ ნახავ. ლამის გასათენებული თუ არა გაქვს მე აქ ახლოს ვცხოვრობ ამაღამ ჩემთან დაისვენე და დილაზე საუზიმის შემდეგ ნახავ.

— არა ელია სასტუმროში ნავალ და იქ გავათენებ.

— გიორგი რატო სასტუმროში და არა ჩემს სახლში? ჩემგან ხო არაფერ გეწყინა? ჩემ თავს მე ვალდებულად ვთვლი რომ გაგიმასპინძლდე ჯერ ერთი ქართველები ვართ. ქართველი დიდად განსხვავებულია ყველა სხვა ერისგან რუსთაველის ვეფხვისტყაოსნის იდეით, ვართ აღზრდილები. ქართველ კაცისთვის დიდი საგანძურია ჩვენ რომ ვიცით, სტუმარი ღვთისააო. და მეორე ის რომ, გელეჩა ჩემი ძმაკაცია შენ კიდევ მისი ძმაკაცი ხარ, ერთი და იგივია. ამაში არაფერი განსხვავება არ არის.

— შინ დაბრუნებულმა ბუსუსიმ ჯერ თავის საკუთარ სახლში გამოიტირა თავისი თავი და მერე დაბრუნდა მშობლებთან. ის ლამე სულ ხეთასთან გატარებული სასიამოვნო წუთების გახსენებით ფიქრებში გაატარა, ხანდისხან გიყივით იყო, როდესაც წამოუვლიდა პირველი სიყვარულის ტალღა და გულში უმაღვე შიშის გრძნობას უნერგავდა. ერთხელ ვნებებ დამცხრალმა ცისანამ ისიც კი თქვა მე იქ იმათთან ფეხს აღარ გავადგამო, მაგრამ რომ გათენდა და დილით საუზმე მიირთვა მერე დედას უთხრა ნავალ მე ჩემ სახლს მივხედამო. მართლაც ასე გააკეთა. ცოტახანს სახლში მიტრიალ-მოტრიალდა რამდენიმე ნაჭერი გამოცვლილი ჩასაცმელი გარეცხა

და მერე ნამოწვა, დასვენებას მისცა თავი. თითქოს ცოტა ჩათვლიში გადავარდა კიდეც, და რო გამოიღვიძა კვლავ აგორებულ ფიქრებში გადავარდა და წინა დღით განცდილი სიყვარულის უინმა ნამოუარა. ახალმა ვწებებმა პირველი სიყვარული ცისანამ გულში ლამის მთლად ჩაე-ლა, და ახალ სიყვარულისკენ მიისწრაფოდა. თუმცა იმ ლამეს არც გიორგი იყო მოსვენებული. მოუსვენარი ფიქრებმა გაიტაცა და თუ ჩაიძინებოდა სიზმარშიც უსიამონობას ანყდებოდა. იგი თითქოს ორ ზღვას შუა უფსერულზე იდგა და მის ჩასაყლაპად ორივე მხრიდან ზღვის გამძაფრებული ტალღები მისკენ მიისწრაფებოდნენ. დილ-ით ადრე ამდგარმა გიორგიმ პირი დაიბანა პირსანმენდით შეიმშ-რალა და მერე მასპინძელს გამოსამშვიდობებლად ეახლა, მაგრამ მასპინძლის დაუინებით თხოვნას გიორგი წინ ვერ აღუდგა და ელიამ სანამ არ აზაკუსკა არ გაუშვა. მერე კი თავად მიიყვანა ზარბაზანას-თან, გააცნო და უთხრა ეს კაცი, გელეჩის ძმაკაცია, თბილისიდან ჩამოსული მისი კეთილდღეობისათვის ზრუნავს და შენ კარგად იცი გელეჩის მეგობრისითვის რა კაციც არის და მისი მეგობარიც დღეს ჩემი სტუმარია ესე იგი ეს იმაზე მეტი თუ არა, არც ნაკლები გუ-ლის კაცია და თუ რაიმე შესაძლებლობა გაგაჩნია უნდა მოეხმარო. გიორგის არ დამშვიდობებია, მხოლოდ უთხრა ისე არ ნახვიდე რომ არ მნახო, დანარჩენ ჩემგან დავალებით ეს კაცი მოგხედავს ყურ-ადლებას მოგაგქცევს. დაცილებისას ელიამ კიდევ შეახსენა საქმის ვითარება როგორ იქნება გამაგებინე:

— ახლა მე რა გითხრა გიორგი, თავათ გელეჩიმ რაც მითხრა იმაზე მეტს მე ვერ გეტყვი, აქედან ერთი კვირის გასული იყო ის გემი რომელზედაც გელეჩია ბოცმანათ მუშაობდა და თევზის რენ-ვას ანარმობდნენ იტალიის საზღვაო პორტის მისადგომებთან დას-ვენების დღეებში ჩვენი გემიდან ექვსი კაცი გადასულან იტალიის ერთერთ პატარა საზღვაო საკურორტო ქალაქში და იქ სანაპირო ბულვარიდის ბაღში შესულან პურის საჭმელად და იქვე მაგათი სუ-ფრის მახლობლად მაგიდასთან ჭაბუკ გადაცდენილი ქალი და კაცი ისინიც პურს ჭამდნენ. გიორგი რაღა გესწავლება ქართველი კაცის თავისგამოდება, ჯენტლემენობა, მათვის გაუგზავნიათ კონიაკი იმათაც რო შეხედეს ამ ჩვენ ქართველებს ეროვნული ეშნით სვავდ-ნენ და თან მღეროდნენ მათაც მხარი აუბეს ცლიდნენ პირამდი კო-ნიაკით გალიციულიცებულ ჭიქებს ორივეს გამოუცლიათ ეს ერთი 600 გრამიანი შუბა კონიაკი და დამთვრალან და ქმარს მერე გახსენებია ქველი ამ ქალის მიერ ჩადენილი ცოდვები და ცოლქმარს მოსვლიათ ჩჩუბი არ ვიცი ის ნვერიანი დანა თავათ ქმარს ქონდა ჯიბეში თუ სასადილოსი იყო სუფრაზე საიდან გაჩნდა. ქმარმა დაავლო ხელი და უნდა რომ თავის ცოლს დაარტყას, შენიშნა გელეჩიმ და უმაღვე იქ გაჩნდა. ქმარს შემართული კლავზე ხელი რომ ვერ უტაცა სახეში

ერთი სილა გაარტყა, ჩემ მტერს მოხვდა გელეჩას მკლავი, ხო იცი რა ლონიერია. გარტყმისთანავე კაცი დავარდა თავის შემართულ დანაზე მკერდით დაეგო დაჭრილი მოათავსეს სავადმყოფოში და ორ დღის შემდეგ გარდაიცვალა.

— საინტერესოა რა ჰქონდა დაზიანებული?

— ფილტვის მხარეს გაუვლია და გულში ორი სანტიმეტრით იყო შესული

— საიდან იყვნენ ჩამოსულები?

— შოტლანდიიდან.

— რა თქვა გელეჩამ, ჩივის ცოლი?

— არ ვიცი, ახლა იმიტომ არის შოტლანდიაში წასული.

— მე მგონი დახვრეტას არ მისცემენ? შეეკითხა გიორგი,

— დახვრეტას არა, მაგრამ ციხეს ვერ გადაურჩება. ახლა ჩვენ არ ვიცით იტალიის კანონები რას ითვალისწინებს. დაბრუნდა იქიდან გიორგი და მივიდა ბუფეტში ელიასთან. უამბო ყველაფერი და ისიც უთხრა, რომ ზარბაზანას მხრიდან კმაყოფილი დარჩა ამ ცნობებით. ფული ორმოციათასი მანეთი გადასაცემად ელიას დაუტოვა და თავად თბილიში დაბრუნდა. შინ მივიდა ნახა რომ სახლი დაკეტილია. გახსნა არ უცდია პირდაპირ გაბრუნდა, იფიქრა ცისანა ალბათ თავის მშობლებთან იქნებაო. მივიდა დიდი სიხარულით, მაგრამ არც იქ არ დაუხვდა. სიყვარულის, სიხარული, შეცვალა, ავმა იქიქრებმა.

— დედა ბუსუსი სად არის? მიმართა გიორგიმ სიდედრს.

— შენთან სახლში წამოვიდა, ასე თქვა იქ ვიქნებიო შეილო.

— მე პირველად იქ მივედი და რომ არ დამიხვდა მერე აქ წამოვედი.

— შეიძლება ბაზარში წავიდა სასყიდლებზე. ორი საათით შეყოვნდა და ბუსუსი რომ არ მოვიდა გიორგი მერე წავიდა თავის სახლში, მაგრამ კვლავ დაკეტილი დაუხვდა, წავიდა იქიდან ეკლესიაში და კეთილშობილმა გიორგიმ სანთლები დაანთო და მუხლის მოყრით ეხვეწებოდა ღმერთო მე ჩემი ბუსუსი უცოდველი დამიბრუნეო. დაბრუნდა ისევ სიდედრთან და ორი დღის წინ ბუსუსიმ ნათქვამი საიდუმლოება გაანდო დედამისთან, ამ დროს ავთოც მოვიდა მამა ცისანასი და გიორგიმ მას უთხრა ხეთი საათია აგერველოდები და ბუსუსი არსად არა ჩანსო. მაშინ ორივე დედაც და მამაც წავიდნენ სიძის მითითებულ მეზობელთან. ნახეს რომ ბუსუსი იქ იყო. მაგრამ ცისანამ მშობლებს გიორგისთან დაბრუნებაზე უარი უთხრა მე გიორგი არ მიყვარს მე იმას ხეთა მირჩევნიან აგერ აქ თავს უკეთესად ვგრძნობ მშობლებმა ცისანა ძლიერს თხოვნით შინ წამოიყვანეს, მაგრამ შერიგება რომ არ მოხერხდა სიმარმა სიძეს უთხრა შეილო გოგო მე პატიოსანი ჩაგაბარე და შენ ვერ მოუარეო აგერ ცალკე ოთახში შედით და ილაპარაკეთ იქნებ შერიგდეთ და თუ ვერ შერიგდით მე კაცი ვარ და ქვეყანაზე თავლაფ დასხმული არ გავივლი ან

ჩემი ხელით სული უნდა ამოვხადო ან არა და აქ ჩემ ეზო-ყურეში და გელარ გაივლის დედამისი ზის გამოკეტილ ოთახში და ტირილით თავს იკლავს. გიორგი დაბრუნდა თავის გამოკეტილ სახლში გახსნა კარები შევიდა მაგიდაზე ნახა ბუსუსის მიერ დატოვილი წერილი. აიღო და კითხულობს შეიძობით გიორგი მე შენ მიყვარდა და მი-ყვარხარ კვლავაც ძალიან იმიტომ რომ კარგი კაცი ხარ, იმიტომ რომ თანამედროვე ცივილიზირებული წუთისოფელში ღმერთის მიერ რაც არის ადამიანური სიცოცხლეში, ცხოვრებაში, ეს ყველაფერი შენმია. კარგი ხარ მეძნელება შენი დატოვება, მაგრამ თურმე კარგებს ამ ქვეყნად მტერი ბევრი ჰყოლია, მეცოდები, მაგრამ რას იზამ ბედს უნდა დამორჩილდე. შენ შეიძლება მაპატიო კიდეც ეს ერთი შეც-დომა, მაგრამ მე არ მძალულ წმინდაზე წმინდანს მე პირშავმა თვა-ლებში გიცეირო. ჩემი ბრალია მე მივენდე სხვას. მაგრამ იმ სხვამ მე არ დამინდო და რაკი შევცდი და ეშმაკი შევისვი მხრებზე სიცოცხლის მთელი გზა ასე უნდა ვატარო. მშეიძობით, მაპატიო, რომ ბედნიერება მწუხარებით შეგიცვალე. ერთს კი გეტყვი კარგი იქნებოდა მეც თან წაგეყვანე. არ იფიქრო რომ თავიდან ცოდვას ვიხსნიდე არა, მაგრამ ამ საბედისნერო თამაშს ავცდებოდი. გიორგიმ დაასრულა წერილის წაკითხვა დაჯდა და ქალივით ცხარე ცრემლით ტირილი დაიწყო. ამ დროს კარების ზარი ანკრიალდა ადგა გიორგიმ ცრემლები მოინმინდა და კარები მერე გახსნა ფოსტალიონმა ტელეგრამა მოუტანა, გოგა იტყობინება ტელეგრამას ნინასნარ გიგზავნი რომ მოემზადეთ და მოსაწვევის მიღებისთანავე შენ და შენი მეუღლე სასწრაფოდ ჩამოხ-ვიდეთ ისრაელში. ჩვენ დაგვხვდებით ტელავივის პაეროვაგზალზე მოსაწვევის გამოგზავნის მესამე დღეს. გიორგის ჯერ ისედაც გაბზა-რული გულს ტელეგრამის მიღების გამო ბზარები უფრო მოემატა რადგან ძმად შეზრდილი გოგა ჩასვლას მეუღლეთი ითხოვს. დიდი ყოფილი სემდეგ წავიდა სამსახურში განცხადება დაწერა და შვებ-ულება აიღო გიორგიმ ვიზის მიღებისთანავე მეუღლით შერცხვენილი ისრაელში ცალად გაფრინდა. მეორე დღეს დილით გოგა და გიორ-გი თოთხმეტ დღიანი საგზურით ტელავივიდან ნიუორქს გაფრინდ-ნენ. ერთ დღეს სამსახურიდან წაადრევათ დაბრუნებულმა გაბომ და მალქამ ერთად ისადილეს და დანაყრებულნი ისვნებდნენ თავიანთ საძინებელ ოთახში მალქამ წამოიწყო.

— საწყალი ჩვენი გაზდილი შვილობილი გიორგი როგორ დაგვეჩავრა ბედი არ წყალობს თუ რაშია საქმე გაბო იქნებ შენ ახსნა.

— რა უნდა ვთქვა მალქა, ღმერთია მონამე, რომ ჩვენი გიორგი საკუთარი შვილისგან არ გაგვინსხვავებია.

— კიო, მართალია არ გაგვისხვავებია, მაგრამ მე აზრი დამებადა ბიჭი ხომ არ ტყუის?

— რას ამბობ ქალო. გაბომ ცოტა ხმამალლა უთხრა.

— აბა რომ ორიდან არც ერთი არ დაფეხმდიმდა?

— კიდევ შენსას იმეორებ, ქალი არა ხარ? ეგ ამბავი ჩემზე უკეთესად შენ უნდა იცოდე, რომ ზოგი ქალი გვიან ფეხმდიმდება. რა თქმა უნდა ბიჭიეც არი, მაგრამ ქალის ჯამთელობაზე დიდათ არის დამოკიდებული.

— რა ვიცი დაგვეჩაგრა კი და ღმერთო ნუ შეგვცოდავ კეთილად შეარგვ ჩვენი ამაგი. ისე ცოტა ამაყი კი არის.

— მალეა მაგაში გეთანხმები ქართველია და ამაყი უნდა იყოს, მაგათი გენი ასეთია, მაგრამ ამ სიამაყესთან ერთად გიორგის უდიდესი კეთილშობილებაც რომ დაზდევს, ნამეტანავად ქალების მიმართ, რაინდია, ჯენტლემენია. მხოლოდ კარგი გაგებით.

— მე მინდა რომ, ჩემი ამაგი სრულყოფილად დაფასდეს და როგორც ჩემი გოგასგან ველოდები, ისე გიორგის შვილიც გაგორებული იყოს ჩემ კალათაში. გაბო შენგან მსმენია, გაბოს ბიჭი რო შეეძინა რაფიელმა მთელი თავისი ამხანაგებით ხუთი დღე გვაქეიფაო.

— არა. მე მითხრა ბედი არა მაქვს და ქალების ცოდვას აღარ დავიდებო. გაბო შენ განმიმარტე რას ნიშნავს ეს.

— რო ჩამოვლენ ამ საკითხზე ჩემ ბიჭა ვკითხამ და გიორგისაც მოველაპარაკები.

— გოგა და გიორგი ამერიკიდან რომ დაბრუნდნენ ტელავიოს ჰაერო ვაგზალზე გაბო მანქანით დახვდათ და ორივე სახლში რომ მიიყვანა უმაღლეს სუფრა გააწყვეს და უნდა ითქვას, რომ ეს საგანგებო პურის ჭამა იყო. მალეა და გაბო ცალცალკე ეკითხებოდნენ, თუ მათზე მოგზაურობამ რა შთაბეჭდილება დატოვა. გიორგიმ თქვა, როგორც ასეთი მოგზაურობა კარგია, მონონებაზე თუ მკითხავთ, ცხოვრების დონე მაღალია, ნაგებობები გრანდიოზულია, მაგრამ მიგ ცივი და მოუკარებელი გულებია, უნდა ითქვას, რომ სადაც ეროვნული სული არ ტრიალებს ცივი ქალებია, ამათგან საქართველო სულ სხვა არის, ერთი სიტყვით, რაც არის, მე ჩემი საქართველო ყველას მირჩევნია.

— მართალი ხარ გიორგი. ქართველი კაცი ხარ და გულიც ქართული გაქვს. მამისგან სიამაყე მოგდგავს, მაგრამ შენი გულკეთილობას ვერ დარჩიდილავს.

— ეს არ არის გასაკვირი გაბო ძია, შვილი ან დედას უნდა გავდეს ან მამას და ჩემი ბედის უკულმართობა ვის დავაბრალო. ცოლი ვერ დავიმკვიდრე, სამშობლოს ჩემი გვარის შვილები რომ არ დაუუტოვო. სამშობლოს ჭირში და ლენიში მხარში რომ არ ამოსდგომოდნენ დღეს საქართველო არ იქნებოდა.

— შენ ძმა რა გულ გატეხილი ლაპარაკობ ოთხმოცი წლისა ხომ არა ხარ? გოგამ წყრომით მიაძახა.

— გიორგი, გოგა სწორეს გეუბნება, ნინ გასაკლელი მთელი სიცოცხლე გაქვს და შენი სიცოცხლე კიდევ სიცვარულმა უნდა დაატკბოს.

— მართალი ხარ ზილფა, მაგრამ ღმერთი რომ არ მწყალობს? ვინდებული შედებითი

— შენი მოქმედებით ღმერთს ისე უნდა დაუყენო საქმე რომ შენ-სკენ პირი იბრუნოს.

— ესე რომ ისევ მე გამოვედი მტყუანი ხო.

— მაშ ღმერთს ხომ არ გავამტყუნებთ.

— ისრაელიდან დაბრუნებული გიორგი, თუმცა შეებულებაში იყო მაგრამ მაინც გაისეირნა სამსახურისკენ. შევიდა წარმოების დირექტორთან, მოკითხა უამბო ზოგირამ შთაბეჭდილება ამერიკაში მოგზაურობაზე, შემდეგ დირექტორმა უთხრა.

— გიორგი, ბანკის მართველის თანამდებობის კანდიდატურაზე კონკურსია გამოცხადებული დრო კი კონკურსამდე თვენახევარია დარჩენილი. შენ რო შეიტანო საბუთები და სცადო იქნება გაგიმართლოს. გიორგიმ უიმედოთ ჩაილიმილა და მერე გასცა პასუხი.

— მე მაგის ბედი ვინ მომცა? სად მაქვს მე მაგთვენი გამოცდილება.

— რაც მთავარია უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტი წარჩინებით გაქვს დამთავრებული და ეს კი დიდრამეს ნიშნავს.

— არა, მე მაგის ბედი არ მაქვს.

— მე გითხარი და შენ თუ ბედსა ცდი კარგი იქნება შეიძლება გაგიმართლოს ხო იცი ნათევამია „ცდა ბედის მონახევრიაო“. თუ გაგიმართლა დაგამაღარიჩებთ და თუ არ გაგიმართლა, საყვედლურს მაინც არავინ გეტყვის. ისრაელიდან დაბრუნებული გიორგი მეორე დღეს ეკლესიაში შევიდა სანთლები დაანთო და ლოცვა აღაულინა. სამშობლოს ღვთაებრივი ენით მოთელი სასულიერო სახარება სულ აამდერა და ბედი კი არა. ლამის ხევნნა მუდარით ღმერთი ძირს ჩამოილო, ლოცვის შემდეგ მამაოს მოუტრიალდა, ხელის ზურგზე აკოცა და მერე ხალხს დაუწყო თვალიერება. ეკლესია მრევლით სავსე იყო და მათშორის უმეტესი ახალგაზრდობა. კანდელს, სანთელზე სანთელი ემატებოდა და ქრისტეს საკურთხეველთან კი ქალთა ანგელოზებს, ანგელოზები ენაცვლებოდნენ. გიორგის მინავლული გული მათმა სილამაზემ კვლავ აანთო და ვნებებმა ქალთან ალერსი მოაწყურა. შემოსასვლელ კარებში შენიშნა ბუსუსი და ხეთა ქმარი მისი და მული ლონდა. ბუსუსი ახალ კაბაში გამოწყობილს, ყელზე ძვირფასი მძიე რამდენიმე სექციათ შემოხვეული მკლავზე უძირფასესი ბრასლენტი და საათი ეკეთა. სახით თუ ტან-ფეხით შემკბილ ანგელოზს გავდა ლონდა ცისანაზე უფრო მდიდრული მეტი მშვენიერებით გამოიჩინიდა გიორგიმ თვალი შეავლო ხეთას და მერე გულამლვრეული გარეთ გავიდა გიორგის მღიმარე სახე შესამჩნევად მოემრუშა. ეს ამბავი ცნობის მოყვარე ეკლესის მსახურ ქალსაც არ გამოეპარა გიორგის მიუახლოვდა და უთხრა.

— მეცოდები შეილო, ძალიან მეცოდები. მაგ უნამუსომ ცოლი

როგორ წაგართვა, ან გოგოს თვალები არ ჰქონდა? როგორ გაგცე-
ალა დედა-შვილობას გეფიცები გულახდილათ მითხარ ხელი ხომ არ
დააკელი, ისე კი უნდა გითხრა ეგ მამაძალი როგორი თვალიანია.

— არა დეიდა, ჩემი მომდურავი არასოდეს ყოფილა. მაგრამ ენით
არის გადარეული, ღმერთმა ბედნიერად ამყოფოს.

— ვახ შვილო, რა კეთილი ხარ, როგორ გაგამნარა და მაინც ბედ-
ნიერებას უსურვებ.

— მაშ რა ვქნა დეიდა უბედური ჩემი თავიც მეყოფა და არ ჯობია,
რომ ჩემ გულს სადარდებლათ სხვისი უბედურებაც არ დაემატოს

— ფუჭ შევარცხინე მაგისი ქალობა. რა კარგი ბიჭი ყოფილხარ.
სხვა ასე არ იმსჯელებს, არაუშავრა გული არ გაიტეხო შვილო გოგო
გიძოვო ისეთი, რომ, შენ თავს დანატროდე, გიორგიმ ჩაილიმილა.

— აბა შენ იცი ღმერთმა არ მომიშალოს დეიდა შენი იმედი.

— გიორგი სოფლელი გოგო რო იყოს რას იტყვი?

— წყალნაღებული ნუ იქნება დეიდა და დანარჩენი მე ვიცი.

— ხვალ მნახე შვილო!

— აქ შევხვდეთ დეიდა.

— სანამდის პირში სული გვიდგას დროს უნდა მივყვეთ,
სიცოცხლე გვაქვს და ნუთისოფელს ვერ გავექცევით,
ქართველიბი ვართ სამშობლოში სულ ერთად ვიყვნეთ
ცოდვას ნუ ვიზავთ, ყველას შემხედვარე ზევით ღმერთია.

— მოიცა შვილო, ერთი კიდევ უნდა გითხრა, შენ რო ცოლი
წაგართვა იმისი და რომ შენ შეირთო.

— არა დეიდა, არ მინდა, ჯერ ერთი რო არ წამომყვება და მეო-
რეც ის რომ ლხინი იქნება თუ ჭირი სუფრა გაშლილი ერთად ხო
გვექნება პურის ჭამა, მერე მე შერცხვენილი იმათთან ძღავჯდე?

— შენ კი არა იმათ უნდა რცხვენოდეთ.

— მე ჩემი აზროვნება ასე მკარნახობს. იმათ რაც უნდათ ის ქნან.

— კარგი შვილო, კარგი ნუ გამიბრაზდები. მე ისე გითხარი კარგი
გოგოა-მეტქი.

— კარგი გოგო რო არის დიდი ხანია ვიცი, ადრე უფრო კარგი იყო
სანამ ან უსინდისობას ჩაიდენდნენ. გიორგიმ თქვა და დასცილდა
დედაბერის. წავიდა თავისი გაციებულ ბინაში. ტახტზე მწოლიარე
გიორგი სიავის ფიქრებში გაეხვია. დიდხან დუმდა, აგონდებოდა სი-
ყვარულით განვლილი ბედნიერი დღეები. იმ დღისით მზისით როცა
რომ ცა დედამინაზე ყოველივე სულიერისთვის სიკეთეს აფრქვევს.
რა თქმ., უნდა გიორგისთვის უსიხარულოა დღეც და ღამეც. მისთ-
ვის უფრო უძილო-სევდიანი იქნება. ზოგი მის ადგილზე ცოლის
წართმევას არაფრად მიიჩნევდა, ზოგიც შეიძლება ბოროტების კარ-
ზე იარაღით მისულიყო და საქმე მკვლელობამდინ მიეყვანა. ამას კი
გიორგი არ იზამს, არ იზამს იმიტომ რომ შეგნებულია. კარგიც იცის

და ავიც. დროს შერჩევა უნდა.

— გათხოდა ღამე და მაწუხარებული, სევდიანი, ფიქრით სავსე. შედარებით სხვა განვლილი ღამეებთან. მზემ დილიდანვე მაქსიმუმი ძალა გამოავლინა. გიორგი იმ ბრწყინვალე დღით მოხიბლულია სამსახურიდან რომ დაპრუნდა გაიფიქრა, ასე ნაადრევად შინ მისულმა მარტოობით რა უნდა გავაკეთო, სჯობია ეკლესიაში შევიდე სანთელი დავანთო ასე დროსაც მოვკლამ და გულსაც გადავაყოლებ. და რაც მთავარია ღმერთიც მაღლობელი დამრჩება გიორგი გზად მიმავალი გოგოებს წამოენია და გაძედულად გადაულაპარაკა.

— ქალიშვილები თქვენ ეკლესიაში მობრძანდებით?

— დიახ იქ მოვბრძანდებით — შეათვალიერა გიორგიმ, თუმცა ორივე ერთიმეორებზე უკეთესი იყვნენ, შეხედულებით რომელიც უფრო თვალში მოსახვედრი იყო გიორგის უფრო მისკენ ჰქონდა გულისყური მიპყრობილი.

— თქვენ ალბათ სანთლებს დაანთებთ და ღმერთს უნდა შესთხოვთ რომ კარგი ბედი შეგახვედროთ ხომ?

— არა ჩვენ უშუალოდ ღმერთის წინაშე მოვალენი ვართ, შევიაროთ სურვილისამებრ სანთელები დაუნთოთ და ვილოცოთ. ჩვენი კეთილდღეობისათვის.

— ესე იგი ღმერთიდან შველას ითხოვთ?

— რა თქმა უნდა. მისგან კეთილ მოწყალებას მოველით, მეორემ დაამატა.

— თქვენ ღმერთთან ბედის მაძიებლათ ხომ არ მიბძანდებით? აბაროტი გაუკეთა პირველმა.

— გაჩერდი გოგო, ამას ახლა ორი შვილი ეყოლება. გიორგის ეს სიტყვები გულში მახვილათ მოხვდა. თუმცა მათ შესამჩნევად არაფრი გამოუმჯდავნებია. ასეთი საუბრით მივიდნენ ეკლესიაში და ლია კარებში ლოცვით შევიდნენ. გიორგიმ სანთლების დანთება დაწყობო გვერდიდან ნაცნობი დედაკაცის ხმა შემოესმა. მიხედა და თვალინი გაუჩინარდა ეკლესის მსახური შუამავალი.

— შვილო გიორგი, აგერ კედლისმხარეზე გოგო რო დგას. ის არის შენ რო გითხარი შეათვალიერე. მე მგონი ვერ დაინუნებ, მე შეგნიშნეთ მგონი იმათთან ერთად მოხვედით, იქნებ გაიცანი კიდეც.

— არა დეიდა სახელი არ ვიცი, როგორც უცნობებს ისე გვეკონდა საუბარი.

— თვალათ რომელი მოგეწონა?

— ორივე კარგები არიან მაგრამ უფრო შენი შერჩეული სჯობია დეიდა,

— ხო შვილო, მე მშობლებს ველაპარაკე.

— დეიდა, გონი ისე შემაქე მაგის მშობლებს რომ არ დავენახო იქნება ის აჯობებს.

- არა შვილო გიორგი, შეგაქე რა თქმა უნდა, გარეგნულად თავად დაგინახეს. მაგრამ ასე უცებ შენი შინაგანი ბუნებას როგორ გაიგებენ. რა სულის პატრონი ხარ გულახდილათ უნდა გითხრა დღეისთვის დავისირდი ბიჭს მოვიყვან და მოვალთქო. მშობლებმა ასე თქვეს შვილო მთავარია ბიჭი მოგვეწონოს დანარჩენში გეთანხმებით. მე მეონი თანხმობა უნდა მოხდეს თუ ისევ ბედმა არ გიმუხთლა.

- ახლა რომ მზად არა ვარ დეიდა?

- ხელს რა გიშლის შვილო?

- ხო უნდა მოვემზადო. რომ მეც იმათი თვალში სათვალთვალო იყო. ხომ იცი ისედაც ბედი არ მწყალობს.

- არა შვილო, ღმერთს ნუ აწყენინებ, მთავარია შენ უფალთან მართალი იყო. ის მოწყალებას არ დაგიკარგავს, ბედს რაც შეეხება იგი შენ უნდა გამოძებნო. ღმერთმა სული იმიტომ ჩაგიდგა, რომ სულს სული უნდა მიუმატო. საიქიოში რომ ნახვალ, იქ ღმერთის წინაშე სიკეთითა და სიმართლით უნდა ნარსდგე. მე კი ცველაფერს ვიღონებ, რომ შენი უიმედობის გზაზე დამდგარის გული შემოვაბრუნო და კეთილი გზაზე დავაყენო. შვილო მე გირჩევ კარგი გოგოა და დავეშუროთ. დღეს თუ არა ხვალ შეიძლება გვიანი იყოს. კარგს რამდენადაც მოყვარე ჰყავს, მტერიც მეტი ჰყავს.

- კარგი დეიდა თანახმა ვარ ნავიდეთ. ამ დროს მზე დიდი დღის გასავლელი გზის უმაღლეს ნერტილზე იყო და წუთისოფლის ყველა კუნძულს ნათლათ ხედავდა. ზარები რეკავდნენ ერთი-მეორეს შენაცვლებით ეკლესიისკენ ხალხს მოუხმობდნენ და ხალხიც შეუყოვნებლივ მიიჩიქაროდა. რათა ანთებულ სანთელზე ლოცვა-კურთხევით ღმერთის წინაშე სიმართლე და ბედნიერება მოეპოვებინათ. ეკლესია სავსე იყო მრევლით და იქ ერთ მხარეზე საეკლესიო ანსამბლი საგალობელ სიმღერებს ასრულებდნენ ღვდელი მამაო, შუაზე ჩამდგარი ხალხს რიგ-რიგობით აზიარებდა.

- ჩემი მძახალო აგერ ბიჭი მოგიყვანეთ თქვენ რომ ასე დიდათ იყავით სასიძოს ნახვით დაინტერესებული, გულით მდიდარი ბიჭია. შესახედათ მშვენიერი, კოჭლი არ არის და არც ბრუციანი. ორივე ერთი მეორეს შესაფერისები არიან და ღმერთმა ბედნიერათ ამყოფოთ, სიკეთით გაევლოთ წუთისოფელის ცხოვრების ვრცელი გზა და ღვთისმშობელმა მიაგებოთ წყვილ-წყვილი შვილი, საქართველოს საკეთილდღეოდ, ქალნი ლამაზნი, თამარისულნი ვაჟნი ლომგულნი დავითისანი, ღმერთი იყოს მათი მფარველი, ამინ. დეიდამ პირვევარი დაინწერა და თქვა თუ ნებას დამრთავთ გიორგის და მარიამს ორივეს ჩემი ლოცვა-კურთხევით ვაზიარებ. ქალიშვილის მშობლებმა ცივი უარით გამოხატეს თავიანთი შთაბეჭდილება.

- არა გენაცვალე, გოგოს ვერ არ გავათხოვებთ

- რატომ ამბობთ უარს, ბიჭი არ მოგეწონათ?

- არა ბიჭს არ ვიწუნებთ.
- მაშ რა არის მიზეზი, ჩვენ ხომ შევთანხმდით. თუ ბიჭი მოგენონებოდათ თქვენს ქალიშვილს მაშინ მიათხოვებდით.
- კი გვინდოდა გოგოს გათხოვება, მაგრამ გადავიტიქრეთ აღარ ვათხოვებთ.
- რატომ გადაიტიქრეთ, მიზეზი რა არის? ახლა ქალიშვილის მამამ დაინყო.
- მიზეზი ის არის, რომ ბავშვს სწავლის გაგრძელება უნდა. გიორგი ადგა და თქვა
  - ესე იგი თქვენ ამბობთ რომ თქვენ ქალიშვილს არ გაათხოვებთ
  - ამ უამად არა და მერე სხვა მთხოვნელი თუ გამოჩნდება გა-ვათხოვებთ
  - მაშ რას ვიზამთ,
  - დეიდა წავიდეთ,
  - მოიცა შვილო ნუ ჩქარობ. გიორგი თუ გასვლა გინდა გადი გარეთ იქ მომიცადე. ქალბატონო მარგალიტა გიორგისთან რა-ტომ გამანბილეთ, ძლიერს დავითანხმე და წამოვიყვანე. ადრე რო ვილაპარაკეთ დიდად აღფრთოვანებული იყავით, ახლა რა მოგივი-დათ, რა დაგემართათ? ბიჭი თუ არ მოგენონა ის ხო გარეთ გავიდა, აქ არ არის და მიზეზი მე მითხარით. რატომ არ გინდათ რო გაათხო-ვოთ თუ ისეთი მიზეზი აქვს რომ არ შეიძლება მაგის გათხოვება მასეთი გოგო არც ჩვენ გვინდა.
  - არა მძახალო მიზეზი რაც გითხარით ის არის,
  - თუ მაგის მეტი მიზეზი არ არის გოგო რომ დავითანხმოთ?
  - ხნიერი ქალი ბრძანდებით და უკადრისი სიტყვა როგორ გაკადროთ, ხომ გითხარით რომ გოგოს ჯერ არ გავათხოვებთ-მეთქი. გულმოსულმა დეიდამ დამშვიდობების მაგიერ ერთი კი უთხრა. თქვენი სიმართლით ბძანდებოდეთონ და გამოვიდა კარში.
  - შვილო გიორგი, გული ნუ მოგივა, მე მაგათან შართალი ვარ. არ უნდათ რომ შვილი გააბედნიერონ დაცინვისა და მხრების მერყე-ობით თქვა მაგათ გონიათ ხვალ და ზეგ სხვებიც მიუვლენ გოგოს სათხოვნელად.
  - ასე რატომ ამბობ დეიდა, კარგი გოგოა და მთხოვნელი არ დაელევა.
  - არა შვილო, აჯამები არიან, მაგათ არ იციან. რომ ერთ ბიჭზე შვიდი გოგო მოდის და ახლა მგონი კიდევ უფრო საქართველოში მეტი გოგო იძადება. გიორგიმ და მოხსუცმა დეიდამ ჩამოათავეს კიბე და გზაზე გამოვიდნენ და წინ შეეხებათ სახში მარტოდ მიმავალი ის გოგო, რომლის სათხოვნელათაც შინ მისულნი იყვნენ. მოხუცებული დეიდა მიეგება და შეეკითხა.
  - ეკლესიიდან ახლა მოდიხარ შვილო?

— ხომ დეიდა, თქვა და ბავშვია ჩაიცინა, მის გალიმებით გიორგი გიმაც გაიღიმა, მოხიბლა ქალიშვილმა სახეზე შეხამებულმა ლიმილმა და ლიმილით ქალმონატრებულ გიორგის გული გაუცოცხლდა. ხანძი შესულმა დეიდამ გოგო დაიმარტოხელავა და მოურიდებლად შეეკითხა.

— შვილო ერთი კარგი საქმრო რომ აგიჩინო ხომ გათხოვდები?

— დეიდა მაგას კითხვა უნდა ქალი გათხოვებისაა და ბიჭი დაქორწინებისა. ლმერთმა დაიფაროს ერთიც და მეორეც უძიროდ უოჯახოდ დაბერებიდან. თუ ჩემი ბედნიერება გინდა დეიდა მითხარი შენი შვილია თუ სხვა ვინმე გადამთიელი.

— არა შვილო აქ თბილიში ცხოვრობს. თუ თანახმა იქნები ახლავე გაგაცნობ შვილო გიორგი მოდი გაიცანი, ეს ქალიშვილი და დანარჩენი იცით თუ გააღვივებთ სიყვარულს ლმერთმა ხელი მოგიმართოთ. მე კი ჩემი გზით წავალ. შვილო. გიორგიმ გოგო შეათვარიელა. იცნო და ჩაცინვით უთხრა.

— ჩვენ ხომ ერთად შევხვდით თუ გახსოვს ნინა პარასკებს ეკლესიაში რომ მივდიოდით.

— კი მართალი ბრძანდებით.

— მერე ვერ თქვით მაშინვე, რომ დასაქორწინებელი იყავ.

— რა მოხდა მარიამ ექვსი დღით დავაგვიანეთ. არაფერია მაგას ლმერთი გვაპატიებს და თუ ნებას დამრთავ მაშინდელ სათქმელს ახლა გეტყვი.

— რა გაქვს გიორგი სათქმელი? ასე რომ ჩქარობ? შენი სალაპარაკო თემა რა არის?

— თუ მიიღებ ამ მოწოდებას ჩემი თემაა სიყვარული.

— გიორგი როგორ არ მივიღებ თქვა და ჩაიხითხითა ჩვენ ხომ სიყვარულისთვის ვართ დაბადებულნი. გიორგის მოენონა მისი თამამი საუბარი, მაგრამ ამდენი უბედობით დარჩენილი ეჭვი გულში მაინც ჰქონდა მარტოთ დარჩენილი მარიამის, ანგელოზივით ლამაზი გოგოა გაშლილი სურნელოვანი ვარდივით და ყოველივე მისი მღიმარე ბაგიდან ამოვარდნილი სიტყვები გიორგის გულში სამეჯლისო ვარდის ფოთლებივით ცვიოდა. ჭირ-ვარამით ჩაკლულ გიორგის გული გამოაცოცხლა, მარიამის ექნება, სინაზემ, მისმა სითამამემ, მისმა სიტყვა-პასუხმა გიორგი მოხიბლა და უმალვე სიყვარულის ახსნა დამტკიცებაზე გადავიდა.

— გეხვენები მარიამ ცოლობაზე უარს ნუ მეტყვი. მხოლოდ სიყვარულზე თანხმობა გადაარჩენს სიკედილის გზაზე დამდგარ ჩემ გულს.

— მაიცა. ბიჭო გიორგი ჯერ შენ კარგად არ მიცნობ და როგორ უცებ აფეთქდი?

— გიცნობ მარიამ, გიცნობ გულწრფელი სიყვარულისთვის გოგოს გასაცნობად ერთი საათი დროც საქმარისია, თუ სასიძო საზრისია

წუთისოფელში ჩვენი ტკბილი ცხოვრებით ვივლით წმინდა სიცოცხლის გრძელი შარაზე ერთი დღის გაცნობა ვფიქრობ მოქარებულიც არის, ისეთი ხალხის გულისთვის, როგორიც ჩვენ ორივეს გვაქვს.

– არა, გიორგი მშობლების გარეშე ვერ დაგაიმედებ.

– მაშინ მომკალი და ეგ არი. მარიამმა გაიღიმა და კვლავ სიცილით უპასუხა.

– არა გიორგი ეშმაკს მხარზე ვერ შევისვავ. ბოლოს გიორგის ტკბილმა ენამ მარიამი მაიც დაითანხმა, თითქოს და ჯადოს დამთვანავი ავგაროზი ბროლის ყელზე ჩამოჰკიდა და გული მისი ისე დაიმორჩილა ბოლოს გიორგიმ თავისი ფილოსოფიაც წამოინყო.

– წუთისოფელი რო სიყვარულისაა ეს ვიცი, შეხვედრისთანავე თქვენც დამიმონმეთ. მადლიანი დედამინასთან, რომ ადამიანები საერთო სიყვარულით არიან დაკავშირებული ესეც ვიცით, თვით ბუნება რომელიც სიცოცხლეს ესწრაფის და მინასთან არის დაკავშირებული ესეც ცნობილია. გამოდის რომ დედამინაა ყოველივე სიცოცხლის არსებითი მკებავია, ეს ყველაფერი კი ღმერთის გამგებლობაშია, ყველივე მისი ძალითაა წუთისოფელი გარემოსილი. ადამიანი ტკბება, ფასდება შრომითა და გარჯით, მისი სული იკვებება ცისა და დედამინის ხელთ-შეუქმნელი ილუზიებით. მშვენიერებით ზოგჯერ ცა იშვიათი ფერებს გვიჩვენებს და სხვადასხვა დროს გულის მომაჯადობებელ საოცრებას ქმნის, რანაირი მხატვარიც გინდა და იყოს ბუნებასთან ყველა უძლურია, ღამე რომელიც ადამიანის მოსასვენებლად არის მიჩნეული. მთვარისა თუ ვარსკელავებით ისეა განათებული დედამინის ზედაპირი რომ მისი მყუდროება ბევრი რამის მთქმელია, ადამიანის გონება თუ ჩასწერება და ღრმად შეიტრება მის საიდუმლოებაში. აღიქვამს მის მშვენიერებას გულს ჩანებებს და მერე მიხვდება მის სათქმელს, ბუნება მთელი გულია დედამინისა სიცოცხლის გამგრძელებელი სულიერად დამაწყნარებელი.

– ნათქვამია “რაც მტრობას დაუნგრევია სიყვარულს უშენებია” ამ იდიით უცხოვრია ჩვენს ნინაპრებს და ჩვენც იმათ ნაკვალევს უნდა მივყეთ. ეს ცხადია რომ წუთისოფელში სიკეთე იმარჯვებს ბოროტებაზე და სიყვარული ჩაგრავს სიძულევილს. ბუნების მოვლენით, თუ ადამთა ხელით დანგრევა დაწვა ანიოკება, გადათელვა, ეს ყველაფერი სიყვარულის უკუპირებულია. მაგრამ ორივე ბოროტება და სიყვარული წუთისოფელში ერთი-მეორის შესაფასებლად საჭიროა. ადამიანი ბუნების ნაღვანს ნაკლები ყურადღებას აქცევს, კარგათ არ ცნობს ბუნების ღირსებას. თუმცა წუთისოფელში მოქმედი ბოროტი სულები არ დაიღევა. ადამთა ხელით ნამოქმედარს ისე ანგრევენ დაუშვათ ქალაქებს. სოფლებს ისე შეუბრალებლად რომ ერთ თვალს არ დაახამხამებენ და ვერ მიმხვდარან ჩემო ანგელოზო რომ სიყვარულს სილამაზეს მოვლა და გაფრთხილება უნდა. არ ვიც-

ით როდის დაუბრუნდება ხალხი სამართლიანობას, რომ მიცემულია განვითარების და კულტურული მდგრადი განვითარების მიზანის მიხედვით. ხალხის რწმენა-იმედი მოუშავეს და დაუსრულებელი სიცრუით გააველურეს. დღევანდელი ეითარება მგონი თანდათანობით ფერს იცვლის და თუ ქართულმა მზემ თავისი ამომავალი წერტილი იპოვა და საქართველოს ხვალინდელ იმედებს მზემ წითელი სხივები მოჰყინა. მაშინ სამშობლოს წარმართველი ძალა ილიას გზით ივლის და სანთელ-საკერძოს ხალხს სანუკვარ მიზნისკენ უფალიც გაუძლვება. დაამთავრა გიორგიმ თავისი გამოსვლა მარიამმა ჩაიცინა და ირონიით უპასუხა

– ეგ ჩვენ არ გვეხება

– არა, მარიამ სამშობლო ჩვენი გულის ტკივილიც არის, ჩვენ მას უნდა ვუთანაგრძოთ, რომ მან მოგვცეს შევება გულისა.

– ახლა წავალ გიორგი დაგვიანდა ვიცი დედა და მამა ამ დაგვიანებას არ მაპატიებენ, კარგი, მაგრამ გიორგი თქვენ რომ ახლა სიკეთეზე ბოროტებაზე სიმართლეზე თუ სიცრუეზე ამხელა ფილოსოფია წამიკითხე ამას რომ არ გადაუხვიონ და მეც გულუბრყვილობა გამოვიჩინო და მშობლების შეკითხვაზე ვუპასუხო გიორგისთან ერთად ვიყავი-მეთქი მაშინ რა მომელის?

– მარიამ, ჩვენი ჯვარის დაწერაზე შენი მშობლები თანახმანი იქნებიან?

– რაც მთავარია ჩვენ ხომ თანახმანი ვართ ურთიერთ სიყვარულზე.

– დაუშვათ მარიამ შენი მშობლები არ არიან ჩვენი ქორწინების თანახმანი?

– ეგ შენი საქმე არ არის გიორგი. მაგას მე უნდა ვდარდობდე.

– მარიამ დედას გაუმხილე ჩვენი ურთიერთ სიყვარულის ამბავი და იქნება დაითანხმო დედაშვილობაში ასეთი რამე ხდება, მერე დედაშვენი მამაშენს გადაიბირებს და აენყობა ჩვენი ამბავი. ამ იმედით დასცილდნენ ერთი მეორეს გიორგი და მარიამი. შინ დაპრუნებულმა გიორგიმ გახსნა საფოსტო ყუთი ამოიღო წერილი და კითხულობს.

– ბატონო გიორგი, მიიღე ჩემი გულწრფელი სალაში. როგორ ბრძანდებით სიკეთე და სიყვარული, ბეჭდინერება არ მოაკლოს შენს ოჯახს. ბატონი გელეჩა სირიაში გაასამართლეს მიუსაჯეს ათი წელი. ეს ცნობები ბიძამისის მხრიდან გავიგე. მშვიდობით, გიორგი კარგად იყავ და თუ შენ გელეჩას სანახავად წასვლას მოისურვებ შემოიარეჩემთან, მნახე აუცილებლად, შენი პატივმცემელი ელია.

– წელინადის დღეები გარბიან და წუთისოფელი ადგილზე რჩება, იგი სტუმრა დ მოსულსაც ითვლის და წამსვლელსაც, ოცდარვა აგვისტოა დღე მიძინებისა ყოვლად წმინდა ღვთიშობლისა და ეკლესიაში მიმავალი თუ მომავალი მრევლს ფეხს ვერ აუქცევდი მათ შორის გამონაკლისი არც გიორგი იყო. იგი მხიარულად შევიდა ეკლესიაში ალავლინა თავისი პირადი ბედნიერებისთვის ლოცვანი,

დეიდას გიორგი შეუმჩნეველი არ გამორჩა, ცნობისმოყვარე ქალმაყუელა საქმე გადადო და გიორგისთან მივიდა.

— შვილო გიორგი, როგორ მოშველდი იმ გოგოსთან? მისი მშობლები ტყუილში როგორ ხელათ დავიჭირეთ ის გოგოც რა ბედზე შეგვიხვდა. რომ ამბობენ გოგოს გათხოვება არ უნდაო სწავლა უნდა გააგრძელოს. მაგისი სწავლა გათხოებაა. შვილების გამოზრდა, თუ ჩაიხედე მისი გულში როგორ მოგეწონა?

— კარგი გოგოა, მაგრამ თამამია.

— ალალი გოგოა წმინდა სულის ქალიშვილი და სითამამეს ის აძლევს. მაგის გულისთვის ბედი არ დაჰკარგო შვილო. მაში ის არის გოგო, რომელიც გაჩუმებულია თავპირი ჩამოსტირის და გული კიდევ ბოროტებით აქვს სავსე.

— არა დეიდა მაგისი გულისთვის კი არ დავიწუნე. პირიქით მაგის სითამამემ, სინაზემ, გულახდილობამ დაიპყრო ჩემი გული, მასში მე ჩემდამი ერთგულება ვიპოვე.

— არ მოერიდო შვილო, ოჯახის კარგი გოგოა. კარგი მშობლების ჩამომავალი, ეგ აუგათ არ მიიღო. ჩვენ რომ გაპლუტებული ცივი უარით გამოგვისტუმრეს. იგნი რომ ჩვენთან მართლები არ იყვნენ და ღმერთმა ჩვენსკენ პირი იბრუნა და ბედმაც აღარ დააყოვნა ის ანგელოზი ქალიშვილი წინ შეგვახვედრა. ახლა სიტყვა მითხარი როგორ მოშველდით.

— არ ვიცი დეიდა. ჩვენ ორივემ ერთმანეთ გული ვანდეთ და გოგოს მშობლები კი ჩვენს მიმართ უნდობლები არიან.

— მშობლებს ნუ უყურებ შვილო, გოგოს მოსწონხარ და მოგნონს წაავლე ხელი და მიიყვანე. ცოტახან დაეგმდურებიან და მერე შეგრიგდებიან. შვილს ხომ არ გადააგდებენ. წუთისოფელში პირველნი თქვენ ხომ არ იქნებით ასეთი მრავალი მოიძებნება.

— დეიდა არავინ არ მყავს მე და სამსახურში რო წავალ გოგო გამოკეტილ ოთახში რომ დაგტოვო მარტოობაში მყოფს კარგი აზრებთან ერთად ავიც ადვილად ეხმიანება. მე მინდა რომ დედასთან მისასვლელი გზა ჰქონდეს რომ გულში არ დაუტრიალდეს, დაუმძალდეს ეს ავი ზმანებანი.

— შვილო გიორგი, კიდევ გაფრთხილებ, გოგო თანახმაა წაავლე ხელი და მიიყვანე. ის შენი გულის სიმდიდრეა და დაეშურე არ დაჰკარგო. კარგს ყველა დაეძებს და მოთხოვნელიც ბევრი ჰყავს.

— მეორე დღეს გიორგი მივლინებით დასავლეთ საქართველოში გააგზავნეს ათი დღე დაცყო მივლინებაში და რომ დაბრუნდა პირდაპირ ეკლესის მიაკითხა. დეიდა იქ წახა და პირდაპირ დაუფარავად დეიდამ უთხრა. სად ხარ შვილო, შენ ასე უნდა დაიკარგო, შენი ბრალისა შვილო შენ ბედს შენვე უბნევ გზას, ამ ათ დღეში იმ გოგოს ერთხელ მაინც ვერ მიაკითხე? არ ვიყავი დეიდა აქ, მივლინებაში

გამაგზავნეს და ათი დღე იქ დავყავი.

- წასვლის დროს შეგეძლო გენახა და გეთქვა შენი მდგომარეობა. გოგო ჩქარაც იზდება და კარგებს უფრო მეტი მთხოვნელებიც ყავს.

- არაუშავს დეიდა ბოდიშს მოვუხდი.

- რაღას მოუხდი შვილო ბოდიშს. გაგითხოვდა, ერთ დღეს დანიშნეს და მესამე დღეს წაიყვანეს. ეს უთხრა თუ არა, გოორგი კინაღამ მუხლებში ჩაიკეცა. დაჯდა იქვე მახლობლათ და თავი ჩაღუნა ხმით არ უტირია თუ არა თავი რომ ასინა ცრემლების ტბები ედგა თვალებში.

- როდის გათხოვდა?

- ოთხი დღეა შვილო. მე რამდენჯერ გითხარ მოავლე მაგ გოგოს ხელი და მიიყვანე სახლში-მეთქი. კარგი ბაზარი აქვს და არავინ მოგტაცოსთქო. მაგრამ არ დამიჯერე. გოორგი იმდენად მიეცა ფიქრს რომ დიდხან თავი მაღლა აღარ აუწევია. დიდხანს დუმდა, ბოლოს ამოიხსრა ხელის გული მეორე ხელის გულს დაარტყა და დამწუხრებულმა თქვა.

- რა ვქნა, დეიდა ბედი არა მაქვს რამის თავი მოვიკლა,

- თავის მოკელა ადვილია შვილო. მთავარია სიცოცხლის მოპოვება და მერე მისი შენარჩუნება. სიკედილი ბოლოს თავისითაც მოვა, მთავარია შენს სიკეთეზე იფიქრე, გულზე აგებული სხეული მძორია. იგი მიწისაა, მთავარი სულია. ლმერთთან მიმავალს წინ სიმართლე უნდა მიუძღვოდეს.

- არა, მე თავი უნდა მოვიყელა, გოორგიმ კვლავ გაიმეორა.

- გაჩერდი შვილო, ტყუილად გელაპარაკე ღმერთის ნუ სცოდავ.

- ერთმა მიღალატა, მეორემ, მესამე რა არის ეს?

- არ შეუშინდე შვილო, ბოლო კეთილია. გოგოს გათხოვება ეჩქარება და წინ ნაკლებად იყურება. აბა გოგო დამისახელე ისეთი, რომელსაც გათხოვება არ უნდედეს. ბიჭი კი რამდენიც გნებავს იმდვენია რომელსაც დაქორწინება არ უნდა.

- მაშ რა ვქნა დეიდა. მე ჩემი თავმოყვარეობა ხო მაქვს? წლები მიღის და მე ხომ არ ვპატარავდები.

- ბიჭი ხარ, გოგო ხომ არა ხარ, წლებზე რატომ სწუხარ?

- ეს დეიდა გაცვეთილი გული მაქვს და შიში მიპყრობს.

- ფიქრს ნუ აპყვები შვილო, რა დროს შენი გულის გაცვეთაა. მაცალე ახალი კარგი ჯეორანივით გოგო ვნახე აქ ეკლესიაში შემდის ხოლმე და იმას გაგაცნობ. იქნებ მართლაც შენი ბედი აღმოჩნდეს. იცი რა არის? დაქრილ თვალსა და გულს რომ გაგიმთლიანებს, ცხოვრების გზაზე დაგაყენებს და დაჩაგრულ სულს აგიმაღლებს.

- ეპ დეიდა შენი დაპირებებმაც ვერ გამოიღო შედეგი.

- რატომ მეუგნები შვილო. მე წმინდანი ღვთის მოყვასი ქალი ვარ და სიყალბეს ვერ ვიტან.

- თქვენ რა თქვით დეიდა, მარიამის მშობლებთან ისე გაქე რომ

ცამდე აგიყვანეო, მარტოდ თქვენი დანახვა უნდათ მერე დანიშნულებული განაცხადოთ.

— შვილო მაგაშიც მართალი ვარ, მაგრამ ვიღაცის წანკლიანი ენაა ჩარეცული თუ არა, იმ გოგოს ხო შეგახვედრე. გოგოც დაგთანხმდა მეტი რა გინდოდა, შე დალოცვილო მიგეყვანა სახლში და დღეს მაგაზე ფიქრი მოთავებული გექნებოდა.

— მშობლების უნებართვოთ, როგორ მიმეყვანა, დეიდა მერე დაინცებდნენ ჩივილს და მე კიდე სასამართლოების თავი არა მაქვს.

— გოგო თანახმა იყო, მიგეყვანა, ცოლათ დაგესვა სახლში და მერე ვის ჰქონდა უფლება წაერთმია. დედა თუ თავისი შვილის გაუბერდულებას ისურვებდა. წაეყვანა შენ სასჯელს კი არ მოგცემდნენ.

— მიყვანილი გოგო რო წაერთმივნათ ეგეც ჩემთვის დიდი შეურანყოფა იქნებოდა, მარიამის ცოდნც ზურგზე დამანცვებოდა.

— ასეთი საცოდავი რომ ხარ შვილო, მე იმიტომ ჩავერიე შენს საქმეში, რომ უიმედობიდან გამოგიყვანო, წუთისოფელზე გამნარებული კაცი მინდა ბედნიერების გზაზე დაგაყენო. ნებას თუ მომცემ წავალ იმ გოგოს მშობლებს მოველაპარაკები. გოგო დაუსწრებელზე სწავლობს ამ უამათ სკოლის ბიძლიოთეკაში მუშაობს, ხუთი საათზე აქ შემოივლის. მოდი გიორგი გაგაცნობ ვიცი დანუნებით ვერ დაინუნებ ეს გოგო იმაზე უკეთესია. შეიძლება ოჯახით იმათზე წაკლები იყოს. მაგრამ მაგას მე მგონი შენთვის დიდი მნიშვნელობა არ ექნება.

— არა დეიდა, ხომ გიოხარი მე სიმდიდრეზე არა მაქვს ლაპარაკი მთავარი გოგო უნდა იყოს, რომ თავისი სინდის გაუფრთხილდეს და ოჯახს მოუაროს. ჩევნ სიყვარულს ურთიერთ პატივისცემა ალამაზებდეს.

— მართალი ხარ შვილო, ეს ერთი ბოლო ვარიანტიც ვცადოთ თუ გაგვიმართლა კარგია, თუ არა, ეშმაკის ნებას უნდა დამორჩილდე, ან ჯადო გედება ოჯახში ის უნდა მოიცილო და ლოცვა-კურთხევით ეშმაკი უნდა დააბა და ლმერთი უნდა დაიახლოვო.

დრო უნებლიერ გადის. წუთისოფელში სიავეც არის და სიკეთეც. სიყვარულის საპირისპირო კი ბოროტებაა. ეკლესიაში შემოსულ გიორგის ლმერთის მორჩილმა ქალმა თვალი შეასწრო, მივიდა ახლოს და საყვედურით გული აუგო.

— სადაბარ შვილო რად დამეკარე ჩემგან ხო არაფერი გენწინა?

— არა, დეიდა სხვაგან წასული ვიყავი.

— რა მოხდა, კიდევ სხვა რაიმე უბედურება ხომ არ ტრიალებს შენ თავზე? თქვი შვილო წუ დამიმალავ კარგად იცი, რომ სიკეთე მინდა მე შენთვის.

— რა გიოხარა დეიდა, ხომ იცი ამ უხეურო წუთისოფელში უსამართლობა ტრიალებს. და თუ მოინადინეს კაცის სიგლახე მიზეზს უსაფუძლოდ მოგიძებიან. ერთი ჩემსავით უთვისტომო ამხანაგი მყავს და სამი თვეა რაც დაიჭირეს წერილი მომივიდა სირიიდან მწერს, რომ

ძალიან ცუდ მდგომარეობაში ვარ და თუ შესძლებ ჩამოდი და მნახეო.

— მერე შვილო არ ნახედი?

— ნავედი. სხვა გზა არ იყო დეიდა უნდა ნავსულიყავი. გზაზე კი ძალიან დავიტანჯე თუ რაიმე დანაზოგი მქონდა ალალი იყოს მას შევალიე.

— გულს ნუ გაიტებ შვილო მადლი გიქნია და ღმერთი არ გაგნირავს. თუმცა ჯერ ვერ მოუცლია შენთვის.

— რა მოხდა დეიდა. მე კიდევ გულის გატეხვა მინდა?

— რა ვქნა, რა ვიღონო შვილო. შენი კეთილი ანგელოზი ალბათ ავი ეშმაკებისგან შებოჭილია. ველაპარაკე გოგოს მშობლებს მითხრეს ბიჭი მოიყვანე ვნახოთ ველაპარაკოთ თუ მოვცენონა ჩვენ თანახმანი ვიქწებითო. მერე მინდოდა შენი ნახვა სახლი ვიპოვე კითხვა კითხვით მაგრამ დაკეტილი იყო.

— ხო კაი, ახლა ხო აქ ვარ, როდის ნავიდეთ?

— ახლა რა გითხრა შვილო, ვიღაცა გვიშლის ხელს გუშინ შემოვიდა დედა მისი თავის გოგოთი და თავათ არაფერი მითხრა. მერე თავი ისევ მე შევახსენე. მერე იმ ქალმა მე ცალკე გამიყვანა და მითხრა. გოგოს მე ისეთ ბიჭს ვერ გავატან რომელსაც კაცობა არ აქვსო.

— ვეითხე საიდან გაიგე მაგას ვინ გეტყვის ეგ ხო ბიჭის დამცირებაა თქო. მიპასუხა მოვიდა სახლში სპეციალურად ერთი ლამაზი კარგი გოგო და იმან მომახსენაო. შენ თუ მიხვდები შვილო ასეთი გოგო ვინ უნდა იყოს?

— კარგი, კარგი დეიდა გაუგებარი არაფერი დარჩება.

— რაგიყო შვილო მე შენი ბედნიერება მინდოდა, მაგრამ ეტყობა მტრები უკან დაგყვებიან.

— ერთ დღეს უბანში ხმა გავარდა გიორგი ელიათგორელი პატიმრობაში აუყვანითო. მართალია თუ ტყუილი, ეს ყურმოკრული ჭორი, ხალხმა ასეთი შინაარსით აიტაცა. თითქოს გიორგი გოგოსთან სექსუალობის დროს დაუჭერიათ და ვინც გიორგის იცნობდა და მისი ხასიათებიდან გამომდინარე ყველას ეცოდებოდა და ამბობდნენ, აფხაზე რა კარგი ბიჭია და ბედი არ წყალობს. მაგრამ საკითხავია ეს ღმერთივით უცოდველი ბიჭი რამ მიიყვანა იმ ზომამდი. რომ სუსტი არსების ნინაალმდევ ძალადობაზე გადავიდა. ვინც გიორგის არ იცნობდა და ჭორად მივიდა მის ყურამდი იგი მხოლოდ ამ ჩადენილ საქმიდან გამომდინარე მის საქციელს გარყვნილობას ან-ერდა ასეთი სჯა-ბაასი იყო ეკლესიაში მისული მლოცველთა შორის ერთერთს როდესაც პირიდან შემდეგი შინაარსის სიტყვა აღმოხდა. მაგითანას გაუსამართლებლივ შუბლში ტყვია უნდა. ამ სიტყვებმა გზა მიიკვლია ეკლესის მოსამასახურე გიორგის გულშემატკივარი ქალის ყურამდე, შემდეგ უსაფუძლო სიტყვებმა ეს ქალი ჭოროკინების დამბადებელთა იმ ჯგუფამდე მივიდა საიდანაც ასეთი გულ-

შეუწყნარებელი ღვარძლიანი სიტყვები ულერდა.

- რა თქვით ქალბატონო სრულიად უმნიკლო ბიჭზე? იმ ქალმა უკან არ დაიხია პასუხი კვლავ იგივე მოტივით გასცა კვლავ შეურანყოფილი სიტყვებით.

- რა თქვი? თუ ძან გაინტერესებს გატყვი გინდა ჩემი იყოს გინდაც სხვისი ასეთი საქმის ჩამდენი უნდა დაიხვრიტოს.

- რატომ ამბობ ქალბატონო, შენ ხომ არ იცნობ გიორგის?

- მე არ ვიცნობ და არც მინდა მაგის და მაგისთანების გაცნობა, და შენ თუ განყობს ქალბატონო შენი იყოს ვინ გედავება.

- ბედი შენი უნამუსოვ. აქ ეს ეკლესიამ შემკრა, თუ არა შენი წარსულს საქვეყნო დახლზე გამოვიდი, არ იცი რა იდეალური ხასიათის და რა ბედ დაჩაგრული ბიჭია.

- მითუმეტეს თუ კარგი ბუნების ბიჭია. მაშ ეს ველურობა რამ ჩადენინა, რატომ მოსჭრა იმ გოგოს სინდის თავი?

- აი სწორედ აქ არის საქმე ასეთი კარგი ბუნების ბიჭი, რამ აიძულა რომ ასეთი რამე ჩაედინა, იქნება იძვლებული გახდა, ამას ხო უნდა დაუკვირდე. იქნება უყვარდა და გოგო უარს ეუბნებოდა. ყველაფერი საფიქრალია.

- კარგი გეთანხმები, რომ უყვარს და ცოლად უნდა. ახლა რომც გოგო ცოლად გაჰყვეს ბიჭმა რა ნამუსით უნდა დაისვას საქვეყნოდ შერცხვენილი?

- რა არის აქ სათაკილო, ვისაც ცოლად უნდა მის ხელშია გატარებული სხვის ხელებში ხომ არ გაუვლია? მხრები აჩეჩია და სთქვა.

- არ ვიცი, მე ამ გზით შერთულს წმინდა სიყვარულს ვერ დავარქმევ.

- კარგი და თუ ასეა, მე შენზე წელან თავი შევიკავე და რაკი აქამდე მივიდა საქმე, შენ წმინდა წარსულზე თუ უნმინდურ სიყვარულზე ვილაპარაკებ.

- მომეშვი ქალო ახლა, შენთან მოლაპარაკეს დიდი თავი უნდა ეს უთხრა და გასცილდა. ჭორათ გავრცელებული იყო თუ სიმართლით იმ უბანში სადაც გიორგი ცხოვრობდა ყველამ იცოდა ეკლესიაშიც სულ ამ ამბავზე ქონდათ საუბარი და ამ საქციელის გამო გიორგი პატიმრობაში აიყვანეს.

- გოგას ბიზნესმენობის უდიდესი ნიჭი აღმოაჩნდა და ისრაელის გარეთ რამდენიმე მაღაზია პქონია გახსნილი და ყოველდღიურად მისი სახელი მწვერვალებისკენ მიწევდა. ახლა როდესაც გიორგი პატიმრობაში იყო. ისრაელიდან გაბო ჩამოვიდა იმ მიზნით, რომ გიორგის რადგან აქ საქართველოში ბედი არ წყალობდა, უნდოდა გიორგი შეეგულიანებინა რომ აქ თბილიში სახლი გაეყიდა და საცხოვრებლად ისრაელში გადასულიყო. გოგა გიორგის იქ მომხმარეთ დაიყენებდა და იცხოვრებდა ბედნიერათ, მაგრამ გაბოს გიორგი

 საქართველოს კუთხის მინისტრი
დაპატიმრებული დაუხვდა. გაბო ორი დღით ჩამოვიდა, მაგრამ ახლ გიორგის ციხიდან გამოყვანას შვიდი-რვა დღეც არ ეყოფა, გაბომ დიდი მცდელობის შემდეგ მესამე დღეს ძლიერ მოახერხა გიორგის ნახვა. მოიკითხა, ელაპარაკა, აუხსნა გაბომ თავისი ჩამოსვლის მიზეზი. მაგრამ გიორგი ვერ დაიყოლია.

— გიორგი დამიჯერე, გოგა ახლო მომავალში უდიდესი ბიზნესმენი გახდება, საზღვარგარეთ მაღაზიები აქვს, სასტუმროები აქვს და მისი ჭუა-გონება ველარ წვდება. მიხმარება უნდა. მე უკვე სიბერეში შევედი შვილო, ერთი კაცი ოჯახში ხომ უნდა იყოს, უკაცოთ ოჯახის მიტოვება არ შეიძლება, სხვა რომ აიყვანოს იქნება უხიტროს, თქვენ კი ძმასავით შეზრდილები ხართ გოგასთან და თუ თანახმა იქნებით ეს სახლი გავყიდოთ, შენ მაინც აქ ბედი არ გიმართლებს და იქნება იქ მაინც გაგიღიმოს. მე მგონი იქ ერთი-მეორის ყურადღებით იქნებით და ბედნიერად იცხოვრებთ. ჩვენ ვიფიქრეთ ოჯახში მოვილაპარაკეთ და ასე გადავწყვიტეთ. ოცდათორმეტი წლის ხარ და ოჯახი ვერ შექმნი, უცოლშვილოთ რატომ უნდა დააბერდე?

— არა გაბო ძია, მე საქართველოს ვერ მივატოვებ, მართალია ბედი არ მნიალობს, მაგრამ ის ხომ ვიცი, რომ საქართველოს შვილი ვარ, ქართული მინაზე ვდგევარ, რომელიც წინაპართა ძვლებითაა გაპოხივრებული. საკუთარი სამშობლოს არაფერი სჯობია, მე რო ახლა ბინა გავყიდო და იქ ისრაელში წამოვიდე, ეს ხომ სამშობლოს დაღატია, იქ წინაპრებს რა პასუხი გავცე, არა. მირჩევნია ლარიბათ ისევ ჩემ სამშობლოში ვიყო, ჩემი გვამი ამ მინის მატლმა შეჭამოს, ვიდრემ ბედნიერი ცხოვრებით შორეულში ხეტიალს.

— თუ დამიჯერებ შვილო გიორგი გამოძიებას დავაჩქარებ, იმ შემთხვევაში თუ მართალი ხარ ციხიდან გაგიყვან და თუ ისრაელში არ წამოხვალ? გამოდის ის რომ, ჩემს მიერ შენზე დადებულ ამაგს არაფრად აგდებ.

— რა ვიღონო გაბო ძია. სამშობლო ჩემი გულის სიმდიდრეთ მიმაჩნია და მიუხედავად ჩემი უბედურობისა, აქ რო ვარ თავს მაინც ბედნიერად ვთვლი. გაბო ერთხანს დუმდა, ამ დუმილში ყოფნისას ათასნაირი ფიქრებმა გადაუარა, გულში ამბობდა ეს ბიჭი თავისი თავის მტერია, მე მაგისტრის კარგი მინდა და ვერ შევაგნებინეო. გაბომ ემოცია სძლია დუმილიდან გამოსულმა კვლავ მიმართა.

— გიორგი ჯიუტობას დაანებე თავი, თუ არა ეგ დაგლუპავს. მა-მაშენის დიდი ხათრი რომ არა მქონდეს ციხეში მიგატოვებდი.

— რა ვენა გაბო ძია, თქვენი დიდი ხათრი მაქვს. თქვენ გამზარდეთ, მაგრამ უსამშობლოდ ყოფნა არ შემიძლიან, განა ვერ ვგრძნობ რომ თქვენ ჩემთვის კარგი გინდათ. გაბო ძია, თქვენ აქ საქართველოში ცუდად ცხოვრობდით? რომ ისრაელში წაბრძანდით? მაგრამ სამშობლო გამოგიჩნდათ და წაბრძანდით, მეც ასე მწამს სამშობლო ქართვე-

- ლი ერის გენი არის და ყოველივე ჩემი წვეთი სისხლი მას ეუფრნის შედეგისა.
- გიორგი ციხეში რისტვის ზიხარ ამას მე შენგან არ მოველოდი.
  - მასამართლებ ძია გაბო?
  - არა, კი არ გასამართლებ, მიკვირს... შენი ჩადენილი საქმისა. იმიტომ რომ, შენ იძულებით ჩაგადენინეს. შენ იმ გოგოს რომ არ გაემნარებინე მის მიმართ ამ საძაგლობას ხომ არ ჩაიდენდი.
  - ნამდვილად არ ჩავიდენდი.
  - კარგი გიორგი, მე წავალ გამოძიებას დავაჩქარებ. იმ გოგომ რო სასამართლოზე ცოლობა შემოგთავაზოს? შენ რას იტყვი?
  - არ შევირთამ.
  - ნუ ჯიუტობ გიორგი, მე ბედნიერების სამსახური შემოგთავაზე, მაგრამ შენ ჯიუტ ნერგებს აყოლილი ხარ. გოგას კი ენიჭინება შენი მოხმარებაზე უარის ამბავს რომ ჩაუტან. ამ საკითხში შენსკენ გად-მოვიხარე ესე იგი დათმობაზე წაველ, ახლა ამ მეორე საკითხზე თქვენ უნდა წახვიდეთ დათმობაზე.
  - კარგი გაბო ძია. სასამართლომდე საქმე თუ მივიდა შეიძლება იქ გავხდე მის ცოლობაზე თანახმა.
  - ასე სჯობია. გიორგი ოცდათორმეტი წლის კაცი ხარ და ორ-ჯერ გამოიარე ციხე და თუ მესამედაც მოგიხდა, დაგაკრავენ რე-ციდივისტის მარკას და სიცოცხლეში შენ იმას ვეღარ მოიცილებ. გარიყული იქნები ხალხიდან არავინ გიმეგობრებს.
  - ქალაქის იმ უბანში სადაც ცხოვრობდა გელეჩა, ჭორის სახით ამ-ბავი დადის თითქოს ლვდელმთავარს ეკლესიაში უნახავს, სანთლებს ანთებდა და ღმერთს შენდობას, ცოდვების მონანებას სთხოვდაო, როგორც მერე გამოირკვა, იგი გამოპარულა და ამნისტია გამოვიდა, ისეთი, რომ მკვლელებს საჯაელი უნახევრდებოდათ და მიუხედავათ სამი თვით ადრე გამოპარული იყო. ამნისტია მაინც შეეხო, თუმცა, კვლავ დასაქრძად დაზდევდნენ. ჭორია თუ მართალი ეს ქალაქში ითქვა თითქოს გელეჩას გაუგია, რომ გიორგი დაპატიმრებულია და მეორე დღეს ციხეში შესულა, შეხვედრია გიორგის და გელეჩას ფული მიუცია, გიორგი ფულს არ იღებდა მაგრამ გელეჩას იმის ჯიბეში ძალის-ძალით ჩაუდია და უთქვია რომ გამოპარული ვარ ციხიდან და ხვალ სალამოს ფოთიდან საზღვარგარეთ გემს უნდა გაყვევო. ამის შემდეგ გიორგის დაემშვიდობა და გააფრთხილა ჩემ გზას ნუ იკითხ-ავ, ბედმა თუ ერთი-მეორეს შეგვახვედრა ხო კარგი იქნება, თუ არა. მაინც ბედის მორჩილები უნდა ვიყვნეთო. წუთისოფელი რას მოგვი-ტანს და სად ამამხდება სული ეგ მე კი არა, ღმერთმაც არ იცის. ამ საუბრის დროს ერთერთმა მილიციონერმა ეჭვი აიღო და უკანასკნე-ლი გამოსასვლელი კარი ერთმა გაიხურა, მაგრამ გარედან გადაკეტვა ვეღარ მოასწრო გელეჩამ რომ ჩაავლო კარგებს ხელი გაღების დროს ისეეთი ძალა უჩვენა რომ მილიციონერი შიგნით შეიყოლა, ერთი ნი-

კაპში ამოარტყა დავარდა მიღიციონერი ნოლზე დასვა და მისი ნაგანტი სამოვა გელებამ აიღო და ოქვე მსუბუქი მანქანაში ჩაჯდა და უკან მოიტოვა თბილისი. გზების ერთი გადაეტყვა ხაშურის გასასვლელში მოუწყეს, მაგრამ სიკედილზე თავდადებული გელება მოხერხებულად გაექცათ. სროლა კი აუტეხეს, მაგრამ ყველაფერი ლმერთს როგორც სურდა ისე მშვიდობიანათ ჩაიარა. პერევალთან რომ მივიდა თავისი ნომრები მოხსნა და სხვისი მანქანის ნომრები დაუყენა.

ქალაქ ფოთის ნავსადგურში ელია მანანნარელის სასადილოში პურის საქმლად სამი უცხო პიროვნება შევიდა მაგიდას შემოუსხდნენ და დაუძახეს მოსამსახურეს. მოსამსახურე ბიჭი სამზარეულოში შეყოვნდა.

— მოდი აფიციანტო დროზე სანამ ანყობილი ხარ, თუ არა, ჩვენი ვირის მომპარავის ჯავრი შენზე არ ვიყაროთ.

— ახლავე, ახლავე, მალე მოვალ.

— არ მოხვალ და ნიუტონის მოლექულასავით დაგძლით, ისე რომ აკადემიკოსი პეტროვმაც ვერ აგანყოს.

— ახლავე ბიჭებო ახლავე მომსახურე ხელის სამი თითით ყელის გამონევით შეეხვენა, ბიჭებო მაცალეთ მხოლოთ ერთი ნუთი. მაშვერ უნდა ვიპოვოთ ჩვენი ვირი. კითხვა დასვა კურკამ

— მე მგონი ვიპოვით, ამაში ეჭვი არ მეპარება. დააიმედათ ბიჭიკომ.

— ვირი კი არა, მთავარია ქურდი ვიპოვოთ. თუ ვერ ვიპოვეთ მაშინ ჩვენი სავაუკაციო წვერ ულვაში ისეთმა კაცმა გაგვპარსოს, რომელიც ვაუკაციობით ჩვენ გვაჯობებს.

— მაპატიეთ. მოსვლა რომ დამაგვიანდა. კერძების მიმტანმა მომსახურემ ბოდიში მოუხადათ რას მიირთმევთ ბიჭებო, ჯერ თქვენზეა.

— კარგი რაც გაქვთ, ყველაფერი მოგვიტანე და ფული შენთვის ალალი იყოს.

— ჯერ მიირთვით ბიჭებო და ფული მერე გადავისადოთ, მთავარია დააკონკრეტეთ რა მოგართვათ?

— სუკი შეგვინვი.

— არ არის.

— შემწვარი გოჭი დაგვიჭერ.

— არც ეგ გვაქს.

— ნინილა შეგვინვი.

— სასადილოს არ აქვს ბატონო, საიდან მოვიტანო.

— რასაც შენ შეჭამ ის მოგვიტანე.

— ტოლმა, ჩანახი, ბივშტექსი.

— სომეხი ხარ ბიჭო.

— დიახ.

— რა გვარის ხარ?

- მინასიანი.
- დირექტორი რა გვარის კაცია.
- გიორგაძე.
- მიდი დაუძახე, უმაღვე აქ მოიყვანე.
- რა გნებავთ ბატონი?
- თქვენ ბრძანდებით დირექტორი?
- დიახ ბატონი.
- ალბათ მძლოლიც გემსაზურებათ ხო?
- დიახ ბატონი.
- სომეხია თუ ქართველი?
- სომეხი.
- მერე შე დალოცვილი ქართველი კაცს ვერ ამუშავებ?
- რომელს გინდათ მუშაობა? მობრძანდით გამუშავებთ.
- მოიცა ახლა მაგას ვერ დამაჯერებ, რომ ქართველმა კაცმა რესტორანში კერძების მიტანაზე მუშაობა იუკადრისოს.
- ბუფეტში კი მყავს ქართველი
- რა გვარისაა?
- ელია მანანნარელი.
- არა ხარ გიორგაძე მართალი. ქართველი ერი თუ გიყვარს მისი ავტორიტეტი უნდა დაიცვა.
- ქართველი ერიც მიყვარს და მთლიანათ საქართველოც. ახლა მეორე ზალა განთავისუფლებულია მაგიდებისგან: შიგნით მოსაპირ-კეთებელი სამუშაოები მიმდინარეობს, ქართველი ხელოსნები ვერ ვიშვევ და ისევ სომხები მოვიყვანე. ეს სომხები აქაურები არიან და მათ მიერ შრომით აღებული ფული ისევ აქ დატრიალდება.
- ოჟ თავის დასაზღვევად ეგ რა კარგი მაგალითი მოიყვანე ეგრე არ არის ბატონო დირექტორო
- არა, თქვენ თუ ასარევათ ხართ მოსულნი, თქვით,
- არა, ჩვენ ასარევათ არ ვართ მოსულნი, მაგრამ დაუშვათ რომ ასეა, რას გვიზაბ? წვერ-ულვაშს გაგპარსავთ?
- რა მოსატანია წვერ-ულვაშის გაპარსვა, თქვენ ამბობთ მაინც და მაინც ქართველი ხელოსნები უნდა მოგეყვანათო თქვენ იცით რომ ქართველს ჭკუა უდუღს დიპლომი უნდა და შავ საქმეზე მუშაობა არ უნდა.
- თქვენ ალბათ კომუნისტი ბრძანდებით.
- დიახ ბატონი.
- ხო და პრაქტიკა ქართველებს თქვენისთანა ხალხისგან აქვთ მიღებული.
- რა გინდა ჩემგან რას ჩამომეკიდე?
- შენგან ის მინდა, რომ კაცი უნდა იყო ზნეობრივი, ღვთიური, და არა უზნეო, ეშმაკის მწყალობელი, ქართული გვარი რომ გაქვს

გენითაც ხომ ქართველი ხარ, ამიტომ ქართული საქმე უნდა აკეთოს და მომდევნობა რას გაიგებ ამ ალრეულ ქვეყანაში, როცა რომ მტერი ზოგი-ერთ ქართველს ნამნამზე უზის და თვალებს იქიდან ჩიჩენის და ის კი ვერ გრძნობს მეგობარს ეძახის. სად ხარ ღმერთო სამართალისავ გაუძლიერე სული, რომ ერმა შეიცნოს მტერ-მოყვარე, გააჩნდეს ამოცნობის უნარი, არიან ჭკუამახვილი გონების ადამიანები შეხე-დავენ თუ არა ამოცნობენ მის შინაგან თვისებებს. მაგალითად პა-ტივცემულო დირექტორო, შენში ვერ ვატყობ ქართველობას არ ჩანს ამ მაღლიანი ცისა და მინის შესაფერი ეროვნული სული. მე დარწ-მუნებული ვარ ყოველივე შენი და არა მარტო შენი, შენისთანების ფეხის ნაბიჯის ქვეშ მინა კვნესის და განსვენებული ამაგდარ წინა-პრებს ჩვენ თავს აგინებინებ. ბუფეტის მომსახურემ “მანანნარელმა” ვეღარ აიტანა მათ-მიერ დირექტორის შეურანყოფა და გამოესარ-ჩლა..

- შენ რა გინდა ჩემი უფროსისაგან. რატომ ანუხებ?
  - მაგისგან ერის სასარგებლო ჭკუა-გონებას ვითხოვთ, რაც შენ დირექტორს არ აქვს.
  - თუ არ აქვს როგორ მოგცემს.
  - ერთი შენ ყოფილხარ ჭკუის კოლოფი წერტილი დაუსვა სამ ძმიდან უფროსმა დათიამ.
  - გავეცალოთ რა მიმართა შუათანამ კურკამ პატარა ძმას ეძახ-იან ნამცეცას.
  - არა, მე პრინციპი მაქვს აქ უნდა ვიქეიფო თავი გამოიდო ნამ-ცეცამ.
  - ნამცეც არაფერი არ აქვთ, რაზე უნდა იქეიფო.
  - თუ კარგად მოიქცევით დირექტორის კაცი ვარ და ყველაფერს გამოვაჩენ. ისე რომ თქვენ კმაყოფილნი იქნებით. მიმართა ბუფეტში მომუშავეობა.
  - არა, ჩვენ არ გეჩხუბებით, გეუბნებით, რომ თქვენ უნდა ემ-სახუროთ სიმართლეს, ხო ესეა პატივცემულო დირექტორო. ერთი მძღავრად ამოიოხრა განერვიანებულმა დირექტორმა და ბუფეტში მომუშავესთან მივიდა და ყურში ჩუმად უთხრა.
  - მაგ ბიჭებისთვის ყველფერი იღონე. თუ საჭიროა დამლაგებ-ელს მოაყვანინე შესანველი წინილები.
  - კი უფროსო, კი ამის შემდეგ ჩუმათ ჩაილაპარაკა. წინილები კი არა მე ვიცი რაც უნდა მოუტანო. მაგრამ ძალა აღმართსა ხნავს. გაუშალეს სუფრა, რომ ჩიტის რძეც არ აკლდათ. ხედავთ როგორ ავიყვანეთ? დათიკო ნამცეცა და კურკა ერთი-მეორესთან ტრაბ-ახობდნენ ნავიდა ქეიფი სიმღერა, ცეკვა და ლექსები.
- საქართველოვ რა ხარ,
ჩემი გულის თქმა ხარ.

თავისუფლებავ სად ხარ,
მოღი მალე ნუ დამძრახავ.

* * *

ეს ღვთისმშობლის მთა და მდელოა,
სამშობლო ის მხვდა მე რო ვინატრე.
ერის სიმდიდრე საქართველოა,
ცა მზე და მთვარე მისი სინათლე.

* * *

იწამა გულმა ოცნებით,
სამშობლო ერის დიდება.
ლმერთის მადლია ლოცვებით –
სიტკებოთ რომ გადმოდინდება.

* * *

საქართველოა მობძანდით გელით –
კეთილი გრძნობით გაშლილი ხელით,
სული დაატკებე ახალით ძველით –
ბაჯალლოსა გავს მთა-ბარი ველით.
– ნამცეც შენ არ გიყვარს სამშობლო?
– შემამწინეთ რამე სამაგისო. როგორ არ მიყვარს.
– ლექსა რატომ არ ამბობ?
– ლექსი რა პიონერი ვარ.
– პიონერი რა შუაშია? მეორეთ არ ახსენო თორემ ჯარიმას დაგა-
ლევინებ. თუ გიყვარს მამულსაც ეყვარები და ლექსს გათქმევინებს.
საქართველოში ყველა წერს და პოეტობს შენ რაა ცხოვრებას ხომ
არ უნდა ჩამორჩიე.
– კარგი ვიტყვი თუ დამავალეთ მომისმინეთ კიდეც.
* * *

სანამდისინ მოვისაზრეთ –
შემოგვერტყა ირგვლივ მტერი,
გავდევნეთ და ამოვაშრეთ –
სისხლის გუბე ჰერი, ჰერი.

– ყოჩალ ძმაო. კარგია ღლეს ასე და ხვალ სხვა იქნება.

– სიზმრად ღმერთებთან ნადიმზე ვიყავ, მინდვრათ გაშლილ სუ-
ფრაზე არნახული პურმარილი იყო. რა ხილი და რა მნვადები, სულ
ქართული ღვინოს სვამდნენ. რქა-ნითელი ოჯალები, იქ ოსმალთა
ღმერთმა მითხრა. მადლიანი მინა გიჭირამთ და ის ოსმალთა ხვედრი
უნდა ყოფილიყოვთ. მერე ჩვენმა ღმერთმა იმათი ღმერთი, გაკიცხა
არ გრცხვენიანთ რამდენი ტერიტორია გიჭირავთ საქართველოსი
და მაინც აქეთ ხარბი თვალით იყურებით. მე საქართველოს სულით
ვსუნთქავ, ქრისტეს მოსვლამდი ღვთისმშობელს უთქვამს.

– მაშ რაღათ ვდგევართ, დავანთოთ სანთელები ვახსენოთ ღმერ-

თი, ქვეყნის მფარველი ეს ერთად-ერთი.

- ივჰ რა გოგომ გაიარა,
- რა მოხდა კურკავ მოგენონა?
- აუჰ რა სილამაზე ჰქონდა, ჰირდაპირ თვალებში ჩამაფრინდა.
- აი ახლა მოდის და კარგად შეხედეთ, თვალებს არ გამოეპაროს.
- არ მოგენონათ ყმანვილნო? კითხვა დაუსვათ ელიამ
- მომენონა, კარგი გოგოა. მიმავალი გოგო მოტრიალდა და უთხრათ.

- ვის. არ მოვენონე თქვას.

- ვინც აქ არ არის იმას ჰასუხი გასცა ნამცეცამ.
- თუ მეგენონეთ? თქვით რას ფიქრობთ?
- სიყვარულის შესრულებას
- ფული უნდა ფული სიყვარულის შესრულებას. ფული ხო იცით,

რომ მაცდურია ჯოვალების სამოთხედ მოგაჩვენებს.

- ფული რამდენი გინდა ასი მანეთი?
- ასი მანეთი და კანიაკი შოკოლადით.
- არა მაგ ფასად არ ლირხარ! ნახევარი რომ მოგცეთ
- მერქ, მე როგორ გავანახევრო. ნახევრის მოცემა არ შემიძლიან.
- უი შე დასაწველო, რა თვალები გაქვს, მაკოცნინე და ოც მანეთს მოგცემ.

- თუ გულით გინდა უარს ვერ გეტყვი, წინიდან იღლის ქვეშ გატარებული ხელებით თავი დაუჭირა და ორივე ლოყაზე აკოცა, ვერ დაკმაყოფილდა, მაგრამ სათქმელათ მაინც დარჩა.

- ძმაო დათიკო, ისეთი რამე მოითხოვე, რომ მეც წილში გავიდე.
- გთხოვ სარა. დაბლა ქვედა ჩასაცმელის გამოჩენამდე კაბა აი-ნიე. თუ გინდა რომ ოცდაათი მანეთი მოგცე. იმ გოგომ მართლა აი-ნია კაბა და იმ მათხოვარ ძმებს თვალები გადმოცვენაზე დაუდგათ. როგორც შესაჭმელ ბატყანზე მეღლებს ემართებათ. გითხრათ თეთრ-წითელი ბარძაყების დანახვაზე უფრო გაგიუდნენ.

- შენ რას ითხოვ ჩემგან ნაბოლავარავ?

- რა გითხრა უფულო კაცს შენდობა არ აქვს. როგორც მათხოვრისთვის მოწყალებას თუ გაიღებ? მე კმაყოფილი დაგრჩები და არც ღმერთი იქნება თქვენი უკმაყოფილო.

- ღმერთი შენი სახსენებელი არ არის. მიუთითა ელიამ.
- შეგისრულებ კურკავ დაჩაგრულ კაცს, ჩემგან შენ რაღა და-ჩაგვრა გინდა, ეს თქვა და ორივე ხელი მოივლო კაბაზე და ნელს ქვევით ქვედა საცვლის გამოჩენამდე წინა და უკანა მხარე სულ გა-მოაჩინა და მიაძახა აჲ კურკავ ესეც შენი ფერქაში იყოს. მაყურე-ბლებმა ერთხმათ დაუკრეს ტაში და ივჰ ძმაო ბედმა არ გაგილიმა, კურკას ულოცავდნენ.

- იმ სულ ნაწყმენდილს რა ჩაბუტკუნებული ბრონეულის ფერის

ტანს რა ძლიერი ბიოგენები ჰქონდა კინალამ აზროვნება დავკარგვისა და ისეთი დარტყმა მივიღე რომ ტანში გამაურეოლა ლამის თვალები გადმომაყრევინა.

- მართლაც რა ბეჭი მქონია. არაა ძმებო.
- რა ბეჭი გქონია კურკავ. ტყუილად ნერვებზე მოგვშალა და ნავიდა.

- კურკავ შენ კიდევ უმაღლერსა ხარ? არაფერი მიგვიცია და თუმც ვალი კი დაგვადო.

- არა მაგის ცოლობა კი ღირს.
- გაჩერდი, შენ გვინია მაგისი ტანი შენს მეტს არ დაუნახავს?
- მერე რა მოხდა? კაცი რაც არ უნდა მახინჯი იყოს, ის ყოველთვის ცდილობს ლამაზი ქალი შეირთოს, ახლა ჩვენ თუ დავინახეთ დავაკელით რამე?

- არაფერი დავაკლეთ, მაგრამ ნელს ქვევით სასარტყელეს ქვე- მოთ ხომ ვიცით მისი ფიგურა რას წარმოადგენს.

- რას ლაპარაკობ შენ ზღვაზე არ ყოფილხარ იქ გოგოების ფიგ- ურა არ დაგინახია ნადი ახლა შეედავე იმათ ქმრებს მე მაგათი ფიგ- ურა დანახული მაქვსთქმ.

- საცოლესთან კაცმა უნდა იაქტიუროს, იგი უფლება მოსილია, ქალი კი ნაზია, თავშეკავებული, მისი ბუნებრივი თვისებიდან გამომ- დინარე ვლაპარაკობ თუ არა, ქალი არის ისეთები რომ ცხენიან კაცს ძირს დასცემენ. შეიძლება ქალს უყვარდეს და ბიჭს არა, ქალი იშვია- თია რომ ბიჭს პირადათ უთხრას მიყვარხარო სამაგიეროდ სიყვარუ- ლის გრძნობა ქალს სულში აქვს ბიჭისადმი უდიდესი მისანიშნებელი რომელითაც ბიჭს უნდა ჩააგონოს, დაასმინოს, იქამდე რომ ბიჭს ათქმევინოს მიყვარხარო. ქალის თვისებაა რაც უფრო ლამაზია, უფრო ლამაზი უნდა რომ იყოს. ქალი ბიჭთან ყოველთვის მოკრძა- ლებულია, რადგან იგი სუსტი ქმნილებაა.

- მომისმინეთ კურკავ და ნამცეც. ერთი სადღეგრძელო უნდა ვთქვა. როგორც სუფრის-მაგიდის წევრი, როგორც თქვენი ძმა, საქა- რთველოს გაუმარჯვოს თავისუფლების მებრძოლი სულით ერთიანს და მთლიანს დაფლეთილს კი არა, დაუპრმავდეს თვალები ეინც ამ მადლიან მიწაზე მტრობით დადის, იმპერიით დამცირებულმა თვა- ლი ვის გაუსწორო, მტერი დამცინის, ვითომ მოყვარეა დამძიძენის, თვალებს დამთხრის და ფეხქვეშიდან მიწას გამომაცლის, სამშობ- ლოსადმი მებრძოლი სულით რომ არ ვიყო, მაშინ ჩემ ავყიობას სა- მარეც ვერ დამალავს. მაშინ სული ჩემი, ღმერთისგან შერისხული ჯოჯოხეთში ეშმაკებს სატანჯველათ გადაეცემა და ნინაპრებსაც ვერ დავაჯერებ, რომ ეს გული სისხლის გარეითად ნაღველითაც მუშაობს, არა მარტო მიწა ნაგვლიჯეს არამედ იმ მიწის კუთვნილი ცა და მზეც გაიყოლეს. არა და ამდენ ცოდვებს მარტო გული კი

არა, თავათ ისტორიაც ვერ დასძრავს. ამიტომ უნდა ვეცადოთ გული დავცალოთ ნაღველიდან. ეს ჩემი აზრია ან სიკვდილი ვაჟუაცური, ან სიცოცხლე სამართლიანი. გოგო, რომელმაც სასადილოში სინდისს უდალატა, თავისი უჩინარი გამოაჩინა. ეს გოგო იყო სწავლის გამო ჭურიდან გადასული, ფიზანომით საშუალოზე ცოტა დაბალი, მხრებამდი შექრილი ხუჭუჭა თმებით. შავი ბდლვიალა თვალების შექი თეთრ-წითელ სახეს აცისკროვნებდა. და ვისაც მისწვდებოდა მისი ეშხი, მიიპყრობდა, მის ყურადღებას, ზოგიერთებს მისი სილამაზე შეიძლება შურდათ კიდეც, რადგან ღმერთისგან ნაბოძი ქალის შესამკობი სიკეთე თუ სილამაზე რაც გააჩნდა ღმერთს ყველაფერი ზედ დაუნათლებია. ეს მოქეიფე პიროვნებები ადგნენ მაგიდიდან და ფულგადაუხდელად პირებდნენ გაპარვას, ამ დროს ის ლამაზი-სული გოგო კიდევ მივიდა, თვალებ წინ მოელანდათ. და დაუნებეს არშიყობა, უფროსი ძმა დათიკო კი აჩქარებდათ, მაგრამ ვერ გაეცალნენ ერთი სიყვარულს ეფიცებოდა, მეორე კოცნას თხოვდა. ამ დროს გამოეცხადათ ბუფეტში მომსახურე ელია.

- თქვენ ძმა ფული არ გადაგიხდიათ, და რატომ იპარებით.
- ფული ხომ გადაგიხადეთ, მეორეთ ითხოვ? მიუგო კურკამ.
- ვერ პირველი გადაიხადეთ. მეორეთ რომ მოხვალთ მერე ვილაპარაკოთ.
- არ გვაქვს ფული, როგორ გადაგიხადოთ.
- როგორ და კარგათ, რო იქეიფეთ ფული უნდა, მუქთათ ვინ გაჭმევთ ნამცეცამ დრო ხელთ იგდო და ამ გოგოს დაუწყო კოცნა. დათიკომ ტყუილი რომ ვერ გაიყვანა მარჯვენა ხელი აამოძრავა ბუფეტინიეს ერთი სილა გაარტყა ელამ ხელი შეუბრუნა და სამშა ერთი კაცი ხელში ჩაიგდეს და ცხვირიდან სისხლი გადმოადინეს საიდანლაც დაბარებულივით გამოჩნდა გელეჩა ისეთ დროს მოვიდა, როცა ძირს დავარდნილ მებუფეტეს ორი კაცი ფეხს ურტყამდა, მესამე ამ გოგოს არ ცილდებოდა. გელეჩამ სამივე ისე სცემა როგორც ეკუთვნოდათ ორი კაშში გააგდო ერთი ხელ-ფეხ გაკრული მძევლათ დაუტოვა ელიას ფულის გადახდამდე.
- სასამართლო შედგა გიორგის ლონდასადმი ნაძალადევი ინტიმური კავშირის გამო.

- ბატონომ გიორგი, თქვენდამი მიყენებულ სარჩელში რა ბრალდებაც არის გათვალისწინებული ამ ბრალდებას ეთანხმებით თუ არა?
- ბატონომ მოსამართლევ ნანილს ვეთანხმები.
- ის, რომ ლონდა ავთოს ასული მინდელი განათლებით პედაგოგი მეზობელ სოფლიდან დაბრუნებული თქვენ დაიჭირეთ და ძალმომრეობით დღისით, მზისით, გააუპატირეთ, ამაში არის რაიმე ტყუილი.
- ამას ვეთანხმები, მაგრამ, მე რამაც იძულებული გამხადა, რომ მე ეს დანაშაული ჩამედინა, საქმეში ნაჩვენები უნდა იყოს.

— მართალია ეგ არ არის ნაჩვენები, მაგრამ მე გეკითხები ამ სტატუსის ჩამდება თუ ახლავს მიზეზი თქვი.

— მე ვინც ცოლობაზე დავიღანაშემე საქმე ყველგან ამ ქალბატონმა ჩამიშალა. იმათი მშობლები აქ არიან აგერ დარბაზში სხედან და შეგიძლიან დაპკითხოთ. მეორეც ასეთივე ანალოგიურია პირველისა. მესამეს მშობლებიც აგერ სხედან დარბაზში. შეგიძლიათ ეგნიც დაპკითხოთ. მეორეც აგერ გიორგიმ ხელით მიანიშნა, მოხუცებული ქალი რომელიც გაპედინირებაში ხელს მიწყობდა. მოსამართლემ დაიწყო მონმეების დაკითხვა. პირველის მშობლებმა მიანიშნა დაზარალებულ გოგოზე მაგ გოგომ გვითხრა რომ გიორგის კაცობა დაკარგული აქვს და თქვენი გოგო არ გაუბედუროთ.

— მერე არ კითხეთ თქვენ საიდან იცითო რომ კაცობა არ აქვსო.

— კი ბატონო მოსამართლევ ვკითხეთ და გვიპასუხა რომ ჩემმა ძმამ გიორგის ცოლი შეიყვარა და შეირთო. მერე ცისანამ თქვა, რომ მე თავს იმიტომ ვანებებ გიორგის რომ კაცობა არ აქვსო. საანამ ჩემი ძმა შეირთავდა ჩემმა რძალმა თქვა ქალიშვილი ვარო. მერე მონმის ჩვენებაც ანალოგიურია პირველისა. მოსამართლემ გაიკვირვა ხუთ-მეტი წელიწადია მოსამართლე ვარ და ჯერ ასეთ შემთხვევასთან საქმე არა მქონია. შემდეგ ლონდა დაპკითხა.

— ქალბატონო ლონდა რატომ დაგჭირდათ გიორგის მიმართ ასე-თი ცილის წამება.

— ბატონო მოსამართლევ! ესე იგი: გიორგი თავიდანვე მე მიყვარდა მინდოდა, რომ მე მაგის ცოლი გავმხვდარიყავი, მაგრამ ვერ მივაღ-ნიე. ქალბატონი ლონდა თავისი დანაშაულის სირცხვილიც ცალკე ისჯებოდა და გიორგის მიერ მიყენებულით შეურანყოფილით ცალკე.

— ქალბატონო ლონდა თუ გრძნობთ თქვენი ენით რამდენი ოჯახი გაამნარეთ ლონდამ ცხვირსანმენდი მიითარა სახეზე და დაიწყო ტირილი. ლონდა თქვენ ცოლობაზე თუ დათანხმდებით გიორგის?

— თუ შემირთავს კი ვიქნები თანამა. წარმოთქვა ქვითინით.

— ბატონო გიორგი თქვენ რას იტყვით? შემოთავაზებულ ლონდას ცოლობაზე.

— არა ბატონო მოსამართლევ, არ შევირთავ.

— რატომ რა გიმლით ხელს, ზღვარ გადაცილებული სინდისისა ხომ არ იყო.

— არა ბატონო მოსამართლევ, მაგ მხრივ წმინდა სულისა აღ-მოჩნდა.

— მერე უარს რათ ამბობ, ცოდო არ არის შენგან წართმეულ ქალიშვილისას ვინ დაუბრუნებს მითუმეტეს ეს დანაშაული შენი სი-ყვარულით ჩაიდინა?

— ბატონო მოსამართლევ ლონდას სასჯელი უნდა ითქვას რომ განვლილი აქვს მე კი გასავლელი.

— გიორგი ამიტომ გირჩევთ რომ შერიგდეთ, თუ არ შერიგდებით ლონდაც უნდა გაუბედურდეს და შენც. თქვენ გიორგი დაფიქრდით შვიდ წლიანი მუხლი გაქვთ.

— რა ვუყო ბატონო მოსამართლევ, მე წუთისოფელში მშვიდი ცხოვრება მინდოდა, მაგრამ ბედმა ამ გზაზე დამაყენა.

— იცოდეთ გიორგი მე სრულებით არ მინდა შენი დაპატიმრება, რომ შერიგდეთ ორივესთვის ხელსაყრელი იქნება.

— ბატონო მოსამართლევ დაუშვათ და ლონდას შევურიგდი, მაგის ძმას რომ ჩემი ნაცოლარი ყავს. ასე ჩემი სიახლოვე გამოდგება?

— თქვენ: თქვენი ვნებას თუ დაიოკებთ ძალიან კარგათ გამოდგება. გოგოს შვიდი წელია უყვარსარ და ვერ გაგრძნობინა. შენ დაქორწინებაზე ხელი შეგისალა, თავის თავს კიდე ზიანი მოუტანა რა ვქნათ სიყვარულისთვის დასჯილი ისევ ლონდა დავსაჯო?

— ბატონო მოსამართლევ, მე სასჯელს არ ეიხსნი თავიდან.

— მე კი გირჩევთ რომ შერიგდეთ და მშვიდობიანი ცხოვრება გააგრძელოთ. გვერდში ანგელოზივით გოგო შენი სიყვარულით ინვის და შენ საცოლეს სხვაგან დაეძებ. გიორგი არ გეპატიება.

გათენდა დილა დღე მშვიდობისა, ტურისტული მარშუტის გემი გადის ფოთის პორტიდან კურსი აიღო კეიპტაუნისკენ. გელეჩა ამ გემს მიჰყება. იგი შიშის ქვეშ არის იცის რომ დასაჭერად დაეძებენ ის კი იმზანდ გემში ვიღაც უცხოელთან ზის და ფულზე კარტს თამაშობს. ბეჭი ხან პირველს წყალობდა და ხან მეორეს. მიღის გემი და მიჰყავს მგზავრები ათასი ფიქრით ზღვის ტალღები კი ბობოქრობენ.

— გიურსან ერთი ტუზიც მომეცი და კონი ჩემია.

— გელეჩ აგერ ხელში მიტირავს კარტი და შენ რომელიც გინდა გამოილე გელეჩამ თავისი ხელით გამოილო კარტი და მიაძახა.

— აპა ძმობილო, ხო გითხარ ტუზი მინდა მეთქი ამ დალოცვილმა არ გამიმართლა.

— კარგი გელეჩ წუ ტრაპახობ. სულ ერთია კარტის თამაშით უნდა გაგდარცვო.

— მაგას ვერ შეესწრები.

— გელეჩ მე მახსოვს შენ გემზე ბოცმანად რომ მუშაობდი.

— კიდე იქ მუშაობ? ახლა შვებულებაში ვარ. მაგრამ არ მახსოვს ჩვენ ერთმანეთი სად გავიცანით.

— დაგავინყდი დალოცვილო, შენ უფროს კაპიტანს დაბადების დღე რომ გემში გადაუხადეთ.

— ხო, ახლა გამახსენდი, მაშინ ამ საქმის ინიციატორი ასანა იყო.

— სწორია, მართალი ხარ, გელეჩ ხო კარგი დრო გავატარეთ? გელეჩას პასუხის გაცემა აღარ დასცალდა. გემი უახლოვდება კეიპტაუნს. ეს ის მომენტია, რომ საკმაოდ სოლიდური თანხაა კონში და ორთა დაძაბული თამაშია, კეიპტაუნის პორტში შესვლამდე გემის

სალონში შემოვიდა შინაგანი საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელები და მომზადები და მერე ამოლოდ უბის კიბიდან სურათი და ამ სურათით ამოცნობილ პიროვნებისკენ წავიდა გელეჩამ სასნაულად მოასწრო კონში ჩადებული მთლიანი თანხის მითვისება და მაგიდების ქვეშ ხალხის ფეხებში ისე გაძრვა, რომ მილიციის თანამშრომელმა თვალით დანახვა ვეღარ მოასწრო, მხოლოდ კარებში გასვლის დროს სამჯერ ნაგანის სროლის ხმა გაისმა, მერე გამოირკვა რომ კარებში მდგომი მილიციის თანამშრომელი ფეხში მსუბუქად დაჭრილი იყო. ამის შემდეგ დანიშნულ ადგილამდე გემი ისე ჩავიდა, რომ გელეჩა აღარ გამოჩენილა. ზოგიერთი მგზავრი ირწმუნებოდა, რომ გელეჩა იყო თუ სხვა რომელიმე. ერთი კი არის ზუზტათ იმ დროს ნყალში ვიღაცა გადახტა, თუ მერე მოკლეს არ ვიცი ვერ გეტყვი სიმართლეს რადგან კონკრეტულად არ ვიცი. მეორე სასამართლოზე გიორგი და ლონდა შერიგდნენ. მათ შერიგებაზე დიდი წვლილი მიუძღვის გაბოს. გიორგის ოჯახში კვლავ ხმაურია. ახალ მეოჯახს გაბომ ფული დაუტოვა. გიორგი არ იღებდა, მაგრამ გაბომ დააძალა ოჯახია დაგჭირდება. მართალია ისრაელში არ გაჟყვა, მაგრამ გიორგის ლონდას სახით პატრონი რომ გამოუჩნდა გაბო იმედიანათ წავიდა საშობლოში. ლონდამ გიორგის წინაშე ბოდიში მოიხადა. საცოლეს შერჩევებზე ხელის შეშლაზე.

— გიორგი ვერ წარმოიდგენ, როგორ ძლიერ მიყვარხარ, წამდვილად იმ ძლიერი სიყვარულის ამბავია მე რომ არა ადამიანური საქციელი ჩამადენინა, ამიტომ ბოდიშს გიხდი, მართალია ბოდიში ჩადენილი ცოდვების ტოლფასი არ არის. მაგრამ დანაშაულის მონაიებას მაინც ნიშნავს.

— არაფერია ჩემი ანგელოზო სიყვარულმა მაგაზე უფრო მეტიც იცის, დასამალი ჩვენს ურთიერთობაში აღარაფერია და უნდა გამოგიტყდე რომ შენდამი სიყვარული ჩემს გულშიც იმალებოდა. ვერ გიმხელდი, გულში კი ვფიქრობდი ასეთ მშვენიერ გოგოს და ასეთი მდიდარი ოჯახის შვილს არავინ გამომატანს და ტყუილად თავს შევირცხევნ თქო.

— ესე იგი ჩემი გიორგი, ის დანაშაული მოთლად ჩემი ბრალი არ ყოფილა. დანაშაული ნანილობრივ შენც მიგიძლვის. ასე თუ ისე ჩვენ ერთმანეთს მაინც შევხვდით და ლმერთზე უნდა ვილოცოთ, რომ ბედნიერათ წარიმართოს ჩვენი მიმავალი, დრო ულმობელი. რაც უფრო გადიოდა გიორგის ოჯახური მდგომარეობა მტკიცდებოდა, გულიდან ნალველი გადიოდა და ურთიერთ შორის სიყვარულს სიყვარული ემატებოდა გიორგიმ კარგი სამსახური იმოვა. ლონდა დაფეხბიძა, სამომავლო ბედნიერებას თვალნათლივ ხედავდნენ. ბუსუსის ოჯახის მდგომარეობას ბინდი ედებოდა. ბუსუსიმ ამონურა სიყვარული. პირველ ქმართან ადრე და მეორესთან კი ახლა.

ბუსუსის ოჯახში ქმრის მიმართ უსიამონობა თანდათანობით იზავიანით რდებოდა. ბუსუსიმ ახლა გიორგისთან მოიმდომა დაბრუნება. ესე იგი გიორგისთან ბუსუსიმ ძველი სიყვარულის აღდგენა მოისურვა. ერთ დღეს, როცა, რომ, ლონდა სამსახურში იყო, ცისანა გიორგისთან სახლში მივიდა, დალატის მოსანანიებლად. გიორგიმ გაულო კარები, მიიღო როგორც სტუმარი. სახლში შესული ბუსუსი წუთით გარინდებული იდგა და ფიქრობდა. იმას თუ ჩადენილი დანაშაულის მიზეზის გამოაშკარავება საიდან დაეწყო. დაბნეული ბუსუსი ისევ გიორგიმ გამოიყვანა მდგომარეობიდან.

- რა გნებავს ბუსუსი რისთვის მობრძანებულხარ?
- მაპატიე გიორგი, შენდამი ჩემს მიერ ჩადენილი დალატი ჩემი ბრალი არ არის.

- შენ რო ავხორცობა გამოაშულავნე ეს ვის დავაბრალოთ?
 - გიორგი მომისმინე, ეს ყველაფერი ლონდამ მომინყო.
 - კი, მაგრამ შენ ჭკუა დაკარგული ხომ არ გქონდა.
 - ჭკუა როგორ არ მქონდა, მაგრამ ლონდამ იმდენი მელაპარაკა, რომ ჭკუიდან გადამიყვანა, თავის ძმას მიქებდა, ისე ძალიან უყვარხარ რომ შენი გულისთვის თუ საჭირო შეიქნა სიცოცხლეს გსნირავსო.

- მერე რა გაჩქარებს, დაელოდე იქნება შენი გულისთვის მართლა თავი გასწიროს.

- გიორგი დამცინი?

- მე არ დაგცინი, შენ ადამიანობას რაც აძლიერებდა ის შენ თავად გადათელე დაუკარგე ღირსება.

- გიორგი მაპატიე ეს ერთი შეცდომა. გეხვეწები აღვადგინოთ ჩვენ ძველი სიყვარული.

- ნაპატიები, არა ხარ შენთვის ხელი არ შემიხია და არ გეჩხუბები.

- შენზე ლონდა ისეთ აშებს მიყვებოდა, სულ გაძაგებდა უარყოფით პიროვნებათ გხატავდა.

- შენ უფრო უკეთესად არ უნდა გცოდნოდა ერთი-მეორესთან ჩვენ უფრო ახლოს არ ვიყავით. სიყვარული ამოუწურავია და წუთი-სოფლისაა, თქვენ კი ადვილათ და ნაჩქარევად ამონურეთ, როგორც ჩემში, თქვენი ქცევიდან ჩანს რომ ისე მეორე ქმართან. შენთვის ყველგან გზა გახსნილია, ახლა მესამეს იშოვი, მერე მეოთხეს, სიკვდილამდე რაც უფრო შენ სხეულზე მეტს გადაატარებ. შენი აზრით უფრო ბედნიერი იქნები და შეიძლება, სიკვდილის შემდეგ სულით სამოთხეში აღმოჩნდე. ცისანამ ხელიდან ბოლო საშუალებაც არ გაუშეა. ტირილს მისცა თავი, მაგრამ გიორგის გული ვერ დაულბო. თუმცა ქალის ცრემლებს მაშინ აქვს ფასი, თუ თავათ იმ პიროვნების საქციელი ზნეობრივია. გიორგიმ ბუსუსი სახლიდან დაითხოვა,

უფრო ატირდა, ცრემლსა ცრემლი მოუმატა. იძულებული გახდა ეს ლეთისნიერი პიროვნებას ხელით შეხებოდა, მოავლო კლავში ხელი და ძალის მეშვეობით კარში გაიყვანა. სახლიდან იძულებით გამოძევებული სტუმარი დიდხანს იდგა კიბის მოედანზე და მართალი ქალი-ვით იცრემლებოდა. თავისი ბედის გაცვლას სხვას აპრალებდა. აგერ მოვიდა, კიბეზე შემოაბიჯა სამსახურიდან დაპრუნებული ლონდამ შენიშნა ბუსუსი რომ იცრემლებოდა და შეეკითხა.

- ბუსუსი რატომ ტირი? სატირალი მოხდა რამე?
- შენი ბრალია ლონდა, რატომ მომიშალე ბედნიერება? რათ ამი-რიე გზა-კვალი, იმიტომ რომ შენ გაბედნიერებულიყავი?
- თუნდაც ასე იყოს, შენ ტვინი არ გქონდა? მე იქნება მეთქვა კლდეში გადავარდი-თქო უნდა გადავარდნილიყავ.
- რატომ მიძაგებდი გიორგის და რათ მიქებდი შენ ძმას.
- შენ შენი ვნება ვერ დაიოკე რა ჩემი ბრალია? მე გირჩევ ჭკუით მოიქცი ჩემი ძმაც არ დაკარგო, ეგ ქმარი მაინც შეინარჩუნე.

- გიორგიმ გაიგო ლონდას ხმა გახსნა კარები და ლონდას სთხოვა ცისანას ჩამოსცილებოდა და შინ შესულიყო. მართლაც ასე მოიქცა, აცრემლებული ბუსუსი გარეთ მიატოვა და შინ შესულმა გიორგიმ და ლონდამ ერთი-მეორეს კოცნით მიესალმზენ. მერე გიორგი გაეხუმრა.

- შენ ჩემო იმედო. ჩემს მიმართ სიყვარულით იყავ განწყობილი და გასაბედნიერებელ გზას მიბნევდი. მე კი ბოროტებული განზრახვით გავაკეთე ის, რამაც ჩვენ ორივე სხვადასხვა პიროვნება გაგვაერთიანა. დღევანდელობას თუ გადავხედავთ წუთისოფელი გარეუნი-ლობისაა, გაველურებისაა. საბჭოთა იმპერია დაპყრობითი სახელმწიფოების ხაჯუზე შეიქმნა. ტერიტორიულათ და მოსახლეობითაც. მაღაზიები სავსეა არა დასაშვები ბავშთა სათამაშოებით, თოფებით, ზარბაზნებით, ტანკებით ავტომატებით, ნაგანებით. ბავშვი ფეხს აიღგავს უმაღლ თოვს დააჭირინებენ ხელში, თავიდანვე აჩვევენ ბავშვებს, ეს კი იმას ნიშნავს რომ ბავშვებს ჩვენ თავათ ვაჩვევთ ბოროტებას. იმის მაგივრათ რომ, ბარი ლაფატკა, მანქანა, ტრაქტორი, შრომითი ტექნიკას მივაჩვიოთ, ბავშვებს ჩვენ უფრო რეციდივისტობისკენ უბიძებეთ. კინოს გადაიღებენ და ბავშვებს უჩვენებენ ხალხს როგორ ანამებენ, როგორ კლავენ, უჩვენებენ სექსუალურ ფილმებს, ამით ახალგაზრდობას უფრო აღიზიანებენ, აველურებენ ზოგიერთი ახალგაზრდა შეიძლება ვიდეო-სურათით კრაიოლდება და აღარ უნდათ დაქორნინება. სიყვარულს თავისი ჩარჩო აქვს, რამ-კაში უნდა იჯდეს რამეას გარეთ რაც ხდება ბავშვებისთვის მისი ჩვენება არ არის საჭირო, არის ოჯახები რომ ახალგაზრდებიც არიან და ბავშვებიც, ხანდაზმულებიც, სად აქვთ საშუალება, რომ სამი ან თოხი ტელევიზორი დაიდგან ოჯახში ერთი ტელევიზორი და ისიც ახალგაზრდებს აქვთ დაკავებული რა ქნან სხვა არზზე კომიკური

კინოა ან დაფგმა თეატრალური, სად ნავიდნენ სად უცურონ. ასე გამოდის რომ ბავშვებიც და ხანდაზმულებიც შეზღუდული არიან. მხოლოდ ასეთი მიდგომით ახალგაზრდობა დაკარგავს პატივსცემას მშობლისადმი სიყვარულს თუმცა ეს მოწოდება არ ეხება ეროვნულობას, სამშობლოსადმი ერთგულებას, ხანდაზმულებს სიამოვნებთ ეროვნული სიმღერები, კომედია, იუმორული დადგმა, უფრო ჰუმანური სურათები. მხიარული ხალისიანი რომ გაეცნონ და დატებნენ. სულმა თავისუფლება იგრძნოს. გულს სიცოცხლე გაუხანგრძლივოს, დაისვენოს, ნერვები დაანყნაროს, ერმა რომ შვება იგრძნოს, გაბზარული სიყვარული გაამთლიანოს, ამოუშროს ნაღველი არ მიუმატოს შხამს შხამი და გული არ დაამძიმოს.

- გიორგი ეს შენი აზრი ჩემს გასაგებათ თქვი?
- არა, საერთოდ ამ უამად რა გაგებაც აქვთ უმეტეს ახალგაზრდობას მე ის ვთქვი და ზოგიერთი ფილმების ჩვენებაც რომ გავლენას ახდენს ახალგაზრდებზე მე ის ავლნიშნე.
- გიორგი, მართალი ხარ, მაგრამ ჩვენ არავინ გვეკითხება, შენ ერთი მერცხალი ხარ ნუთისოფელში მოფრენილი და შენი ჭიკჭიკით გაზაფხულს ვერ მოიყვან.

- ლონდა, ჩემს ჭიკჭიკს სხვებიც აპყვებიან ხალხი ტალღასავით აგორდება და ზამთარს საშიშროება შეექმნება. ლონდა მივიდა გიორგისთან მჯდომიარეს ზურგიდან ყელზე ხელი შემოაჭდო ერთი კოცნა მარცხენა ლოყაზე მიუძღვნა და მერე ცალმხრივი მოფერება ორივეში გადაიზარდა, ვნება გალვიძებულთა სულები ნუთიერად ნუთისოფლის სამოთხეში აღმოჩნდნენ. დღეები მიდის ნუთისოფლისა, სიყვარულს სიყვარულით იმკან და ნაყოფიც გამოიღო. ლონდას ბიჭის მუცელი გამოეკვეთა. ბუსუსის ბედნიერებას წყალი შეუდგა, ქმარიც და დედამთილ-მამამთილიც უშვილობას იმიზეზებდნენ. დრო და დრო ლონდას ცისანა სახლში მიუვარდებოდა-ხოლმე, ქმარი რატომ ნამართვიო. შენ რომ გყვარებია იმიტომ ამიბნიე გზა კვალი.

ერთ დღეს ფოსტალიონი გიორგისთან მივიდა და შეატყყობინა თქვენს სახელზე ფოსტაში ფულია მოსული მიპრანდით და მიიღეთ. ლონდა და გიორგი ფიქრობდნენ ფული ჩემთვის ვის უნდა გამოეგზავნაო, დიდი ხნის ფიქრის შემდეგ სხვა რომ ვეღარ მოითიქრეს ისევ გოგაზე გაჩერდნენ. გიორგიმ პასპორტი აიღო და ნავიდა ფოსტაში ნახა, რომ გელეჩას გამოუგზავნია საკმაოდ სოლიდური თანხა. ფულის ქვითარზე მინერილი იყო ფული შენია და როგორც გინდა დახარჯეო. დანარჩენს ჩემ მდგომარეობას ნერილით შეიტყყობ. გიორგის ფული იმდენათ არ გახარებია, როგორც გელეჩას სიცოცხლე გაუხარდა. გიორგი დარწმუნებული იყო გელეჩა გემიდან ზღვაში რო გადახტა ის უკვე დამხრჩვალი ეგონა, ისიც კი ქონდა ფიქრათ შეიძლება არ დანებდა მილიციას და მილიციონერმა მოკლაო.

– ზაფხულის თვე ივნისი დამდგარია, ცხელა, გიორგი და ლონდონის სადილ მირთმეული სავარძელში ისკენებდნენ.

– გიორგი რა კარგია სიცოცხლე. სიკვდილი რომ არ არსებობდეს წუთისოფელი უფრო კარგი იქნებოდა.

– ლონდა მე არ მიყვარს წუთისოფელი.

– რას ამბობ გიორგი? ლერთს რატომ სცოდავ, ყველა სიცოცხლისკენ მიისწრაფის და შენ ერთი გამოხვედი მისი მომდურავი.

– ლონდა: საყვარელო, მიცვალებულს რო ტირიან ეს წუთისოფელის მიმართ პროტესტია, შენ კი მარტოთ მე გვონივარ წუთისოფელის აუგად მხსენებელი. დღევანდლამდე, თუნდაც ჩვენ ერამდე და იმის შემდგომაც რამდენიმე ერმა, რომელმაც ვერ გაუძლო წუთისოფელის დაძაბულობას და სხვა დიდმა ერმა შთანთქა, აღარ არსებობენ და ახლაც, როდესაც რამდენიმე ეპოქამ განვლო და დღესაც მიმდინარეობს. მოგვიშალეს ჩნდენის უფლებები რომ გავლიოთ წუთისოფელი და მოვიხსენიოთ შობა უფლისა ღვთისა მაცხოვრისა იესო ქრისტესი, უკუნითის სიკვდილიდან აღდგენამდე, არსებობდა ცნობილი სარწმუნოება. კერპთაყვანისმცემლობა, ადამიანის შენირვა ის დაგმეს და მის შემდეგ მიღებული იქნა ქრისტეს მცნება და ეს ღმერთად წოდებული ზოგი ქრისტიანდ მოინათლა ზოგიც მუსულმანათ, რა თქმა უნდა ქრისტეს მცნება კერპთაყვანისმცემლობასთან შედარებით უფრო თანამედროვეა, მისი ათი მცნებაზე უნდა გაიზარდოს მომავალი თაობა. ჩვენ ამ თვალსაზრისით თუ მიუდგებით, წუთისოფელმაც განიცადა, მიიღო განვითარება, მაგრამ ადამიანის სასიკვდილოთ ღმერთის გარეშე უფრო დამანგრეველი იარაღები დამზადდა. მეოცე საუკუნეს ცივილიზირებულ სამყაროს უწოდებენ. ადამიანი უნდა იყოს, კულტურული, განათლებული, გაეგბული, ინტილექტუალი, უბოროტო, ხალასი გულის, თაობა იზრდება ქრისტეს ათი მცნებით? მაგრამ საკითხავია არის კი ასეთი ჰუმანური მსოფლიოს ხალხი? ესე იგი არა, პირიქით მძვინვარებს ძალმომრეობა თვით ცხოვრების კულტურა კი გაუმჯობესდა მაგრამ უმრავლესობას გული კვლავ ველურისა შერჩათ. ეს ყველას არ შეეხება, არიან განვითარებული კურტურული ერები, რომლებიც ქმნიან ახალ პიესებს, მხატრულ ნაწარმოებებს, კინოფილმებს, მხატვრობას. მაგრამ მისწრაფება არის ადამიანის დაჩაგვრა ადამიანის ზეგავლენით. აი ეს არის ჩემი კარგო, თანამედროვე წუთისოფელი. კვირა დღე მზიანი იყო და მშობლებს-ამღრზდელებს ბავშვები შინა ყავდათ. ერთერთმა მშობელმა თქვა ეს ბავშვი უნდა გავაშვილო და თუ ვინმე არის უშვილო მითხარითო. ქალებმა მიასწავლეს და პირდაპირ მივიდა ბუსუსისთან. ჩაგონებული სახელი ერთი დაიძახა და რძალ-დედამთილი ერთდროულად გამოვიდნენ, მაპატიეთ, ბავშვის გაშვილება მინდა, აქ მომასწავლეს და პირდაპირ იმიტომ მოვედი. თუ გნებავთ აიყვანეთ

ნებინდა გენისაა, ქართველის სისხლისა გადახადეს ნახეს ბავშვი მშვენიერი ჯამრთელი აღმოჩნდა.

- რამდენად ჰყიდი ბავშვს?
- არა, არ ჰყიდი ფული არ მინდა.
- მაშინაც შეირჩინე?
- მოტყუფი, მე მეგონა შეყვარებული შემირთავდა.
- მიუყვანე შენი შეყვარებულის მშობლებს თავში ქვა იხალონ და გაზარდონ, ასეთი მშვენიერი გოგოს ცოლობაზე უარს გეუბნება?
- რა ვქნა ქალბატონო მე მომატყუა ბავშვი მოტყუებით შემარჩენინა და მერე იმან სხვა შეირთო.
- ბუსუსი შვილათ აიყვანე და გავზარდოთ შეაგულიანა დედამთილმა.
- არა, დედა. მე მეყოლება შვილი.
- ცხრა თვე გავიდა არ დაფეხმისტებულხარ შვილო აქამდე უნდა გყილოდა. იცოდე ჩემი შვილი უშვილობის გამო გაგდებას რომ დაგიძირებს აღარ დაგიცავ. ბევრი ელაპარაკა დედამთილმა, მაგრამ ბუსუსი მყაცრი უარის გზას დაადგა. მალე ჩემ გოგოს ლონდას ბავშვი შეეძინება და მერე შენ ქმარს გული დასწყდება.

დრო მოძრავია და ნუთისოფელმაც არ დააყოვნა ამირანი კვლავ თავის სოფელში დაბრუნდა. გიორგიმ ერთი ოთახი შესთავაზა დროებით სანამ მოიქონიებ რაიმეს და შეძლებ ბინის ყიდვასო. მაგრამ ამირანმა არ ისურვა სხვაგან არჩია ბინის დაქირავება. მალე გიორგის ოჯახს ახალი სული შეემატა, ლონდას ბიჭი შეეძინა, გიორგის სიხარულს საზღვარი აღარ ქონდა. ულოცავდნენ სამსახურში თუ სამსახურ გარეთ ახლობლები, მეზობლები. ლონდას და გიორგის შორის სიყვარული უფრო გამტკიცდა, გატკილდა, ნაყოფი გამოილო მათმა შრომამ. ერთობლივმა სიყვარულმა, ნუთისოფელი სიყვარულისაა და ღმერთის მიცემული სულით შეიძლება ისეთი სიყვარული და სიკეთე დასთესოს ნუთისოფელში რომ იგი მარად მისი მგზავრი იყოს. სულის მოვალეობა გულის გაკეთილშობილებაზე მის სიკეთილამდე იბრუნოს. შემდგომში სული როცა ღმერთს დაუბრუნდება იგი მაღლობას ეტყვის, რადგან ღმერთის მოცემული სული იმან უფრო გააკეთილშობილა. გაამდიდრა და მხოლოდ ყოველივე ჩადენილი ბორიტება ადამიანის მიმართ ადამიანის მიერაა, სულის ტანჯვა და გულის დაძიგვნაა, ჯოჯოხეთი კი უნდა იცოდე ეშმაკისაა. ღმერთის მაღლობა კი სამოთხეა, მისი კარები შენთვის ღია იქნება ყოველთვის და იქ შესულს კი უბატონოთ ხმას ვერავინ გასცემს. სატანა ამბობს მე იმას ველავ, რომელზედაც ღმერთი მიმითითებსო. მე კი ვეუგვნები არა სატანავ არ ხარ მართალი. პირიქით შენ შენი სურვილის აღსრულებისათვის კაცს კლავ ისე, რომ ღმერთმა არ იცის, ყველა სულიერმა კი არ იცის, რომ მეცხრე ცის იქით

ღმერთია და ის არის ნუთისოფელის სულის ჩამდგმელი. ადამიანის ერთხელ ეკუთვნის სული და იმ ერთხელაც ისე უნდა გამოიყენოს თავისი სიცოცხლე, რომ ყველა მადლიერი დარჩეს. დატებეს ღმერთი შენი სიკეთით და მისი ანგელოზებით კმაყოფილი იყვნენ. შენც ისეთივე კმაყოფილი უნდა ნახვიდე. რომ ნუთისოფელში მოსულ ბავშვს ჯერ თვალი არ აუხილია და სიკედილს დაბრუნებია. სიკედილი რა მოსატანია და თურმე იმათშიც ყოფილან კეთილმსურველები. სიკედილმა თქვა, ერთხელ ეშმაკმა გამაგზავნა მავანის და მავანის სული მომიტანეო. მეც ჩემებურად გამოვეწყე. პირი დავიძანე, თმები გადავიცარცხნე, და ხელთათმანები გავიყოლე ვიფიქრე ვისმე ჭირიანს არ გადავეყყაროთქო. საღამო იყო მზე ჩასასვლელის უფსკრულის ნაპირზე იდგა და უკან დარჩენილი სხივების ფერი და სიმბურვალე სასიკედილოდ გამნესებულებისთვის იღვრებოდა, მოცემული მისამართით მივედი ერთგან, მეორესთან, არ დამიხვდნენ სახლში, თურმე ახალგაზრდები ყოფილან უნვერ-ულვაშნი, სადღაც ბალში შევცვლი. გამოუჭერიათ ვარდის კოკორივით გოგოები და ერთმანეთის მოფერებას საზღვარი აღარ ჰქონდა. იმ ნუთებში ურთიერთ თანხმობით იმდენი სიყვარული იღვრებოდა, რომ ზოგიერთ ცივ გულას მთელი სიცოცხლე ეყოფოდა, შეწყვილებულნი ეს უცხო სხვადასხვა პირნი ლამაზნი ანგელოზებივით იყვნენ და მე ჩემ თავს არ მივეცი იმათი გამნარების უფლება და გავცილდი იქაურობას. რო მივედი და მოვახსენე, მათი მდგომარეობა, ღმერთმა მაღლობა გადამიხადა და ეშმაკმა კი საყვედური გამომიცხადა და სასჯელი დამადო. ლონდამ ჩაიცინა და უპასუხა.

— გიორგი შენ ჩემო რაინდო: უნდა ითქვას, რომ შენმა მონოლოგმა დამიპყრო. ამიტომ გადავკეტე შენი ბედნიერების გზები. საითაც ნახვედი ყველგან შლამბაუმები დაგიყენე, მწვანე შუქი არ აგინთე ხოვარ კარგი გოგო?

— კი კარგი ხარ, კარგი ჩემო ანგელოზო, ჩემი დაქორნინების ეს უკანასკნელი ცდა იყო ეკლესიაში ერთ კარგ მოხუცებულ ქალს ვიცნობ ის ჩემი დიდი გულშემატკივარია. იმან გამაპედინა დაქორნინება მე რო უარს ვამბობდი ის მეტყოდა-ხოლმე. უცოლშვილოთ როგორ უნდა დაიბერო შვილო თავი ასეთმა კარგმა ბიჭმაო. მე რომ დაქორნინება გადამეფიქრა ლონდა შენ ხომ გაუთხოვარი დარჩებოდი.

— რატომ, დასაწონი გოგო ვარ?

— არა ლონდა, დასაწონი გოგო არა ხარ, მაგრამ ჩვენ თუ ბოლომდე ერთი-მეორეს ბედს ნარმოვადგენთ ხომ ასე იქნებოდა თუ არ დავჭორნინდებოდი. ახლა მეორე ვარიანტი მე რომ შენს ცოლობაზე უარი მეთქვა ხო დამიჭერდნენ. ჩამსვავდნენ ციხეში. ვიქნებოდი და შენ კი გაუბედურდებოდი.

— შენ ასე ფიქრობ რაინდო? ციხეში მოვიდოდი პაიოქს მოგიტანისათვის და როცა განთავისუფლდებოდი მერე მანც ჩემი იქნებოდი. სიტყვა დაამთავრა და გიორგის გადაეხვია აკოცა, გიორგიმაც კოცნას კოცნითვე უპასუხა. პატარა გიორგიმ მშობლების საუბარს ხელი შეუწყო ხმა არ ამოულია მათი საუბრის დროს და ახლა გაიღიძა, როცა, რომ საუბარი დაამთავრეს, ახლაც ლონდამ საჭმელი აქამა თუ არა, უმაღლე დაიძინა. მზე ჩავიდა, ცოტა შებინდდა და ამირანა მეტ სახელათ გელეჩა სახლში გიორგისთან ბავშვის სანახავათ მივიდა, აკოცა მძინარეს და გულზე ორმოცდათი დოლარი დააღია. გიორგიმ, აიღო ის დოლარი და ამირანას ისევ ჯიბეში ჩაუდო, მაგრამ ამირანამ თავის სიტყვას არ გადაუხვია, თითქოს გაიხუმრა კიდეც, გიორგი, მე ეს ორმოცდათი დოლარი შენთვის არ მომიცია, პატარა გიორგის მივეცი და იმან რო აიღოს და ჩამიდოს ჯიბეში მე იმას დავმორჩილდები და შენ კი არა, სამივეს მხრიდან იყო სიცილი. მერე ლონდამ გააწყო პურმარილით მაგიდა და ლვინოს პატარა ჭიქებით ტკბილათ შეექცეოდნენ და იმ დროს როცა რომ ლონდას ოჯახის ესე იგი ხაზეიკის სადღე-გრძელო ითქვა, ამირანამ ასეთი სიტყვები დააყოლა ლონდა მე და გიორგის ისეთი ძმობა გვაქვს ნათქვამი, რომ ბევრ ნამდვილ ძმებს არ ექნებათ ასეთი სიყვარული. მერე როცა, რომ გელეჩა დაემშვიდობათ გიორგის ლონდას ესე იგი გაცილების დროს გიორგიმ. ათი ათასი მანეთი ამირანს ჯიბეში ჩაუდო, ამირანმა იუკადრისა. მაგრამ გიორგიმ არავითარ შემთხვევაში არ დაუთმო, ისიც კი უთხრა.

— გიორგი შენ ცოლშვილიანი ხარ და მეტი თანხები გჭირდებაო. გიორგიმ მოუჭრა სიტყვა.

— ნამდვილათ ამაშია საქმე, რომ შენ სახლიც არ გაქვს. ხომ გინდა დაქორწინება, ოჯახის შექმნა. გიორგიმ ამირანა გზაზე შეაჩერა და ჰქითხა.

— ამირან მე იქ ჩემ სახლში ვერ დაგვითხე. შენი პატიმრობის ამბავი როგორ გადაწყდა.

— გიორგი იმ პატიმრობას სხვა დანაშაულიც დავუმატე, ფოთში საზღვაო პორტის სასადილოში სამ ძმას ვცემე. კეიპტაუნში ჩემი დაჭერა უნდოდათ გემზე ამოვიდნენ საიდუმლო სამსახურის თანამშრომლები და სურათით დამეტებდნენ.

— ეგ ვიცი.

— გემის კარებში მდგომი ერთი დავჭერი და წყალში გადავხტი. მერე სხვა გემზე აღმოვჩნდი იმ გემშა ესპანეთში ნამიუვანა. სამი თვე იქ გავატარე. ახლა ისევ აქ თბილისის გარეუბანში მინდა დასახლება და მომავალი რას მომიტანს ის ალარ ვიცი.

— ამირან დროა დაუბრუნდე წუთისოფლის კეთილ ცხოვრებას, შექმნა ოჯახი. შენი ბეჭინიერებისათვის, საქართველოს კეთილდღეობისათვის. ჩვენ ადამიანათ ვითვლებით და უნდა ვემსახუროთ ადა-

მიანურ საქმეებს.

— გიორგი ზოგიერთთან ადამიანური მოპყრობა არ გადის. არიან პიროვნებები შენგან დათესილ სიკეთეს ბოროტი საქმით პასუხობენ. ადამიანი ღმერთის ჩამოყალიბებულია და ღმერთის იდეებს უნდა ემსახურებოდეს. ჩვენ კი ვიცით რომ ღმერთი განაგებს სიკეთეს, სიყვარულს, გმობს ბოროტებას. ადამიანს თრი სასიარულო ფეხი აქვს და ორი დამცავი ხელი პირი და პირში მოთავსებული ენა მეტყველობისა. იმ პირიდან ენის დახმარებით საწამლავიც გადმოდის და მოსალენიც, შეიძლება მძაფრი შეურანყოფაც მიიღოს ისეთი, რომ დაბადება თავს განყევლინებს, სიცოცხლეს მთლათ შეგაჯავრებს. არ არის გამორიცხული ადამიანის შეურანყოფით შეიძლება კაცის სიკედილს აზიაროს. ესე იგი თავისი შხამიანი ენის ტარტალით. არიან კეთილი ადამიანები, რომლის პირიდან პარმონია იყრქვევა ან არა და მისი სიტყვიერი კეთილშობილებით ივსება მოყვრის გული და შეიძლება ბოროტის გულს მაღამოსავით დაედოს და გააკეთილ-შობილოს. ადამიანს სასიცოცხლოდ სული უდგას. თვალი ხედვისთვინ აქვს, ყური სმენისთვის, ცხვირი ყნოსისთვის, თავი აზროვნებისთვის, გული გრძნობისთვის, ერთერთი რომ გამოეთიშოს მისთვის ინვალიდობას ნიშნავს. საერთოდ ამა თუ იმ ადამიანზე იტყვიან ჩამოყალიბებული პიროვნებააო, ავიც იცის და კარგიცო. ესე იგი ასეთ პიროვნებას ცნობიერების ნორმალური შეგრძნება ჰქონია. ასეთი ადამიანებით უნდა არსებობდეს ნუთისოფელი.

ერთხელ ბუსუსის! ქმართან უშვილობაზე უკმაყოფილება მოუხდა და და რაც ენაზე მოადგა ყველაფერი უთხრა, ისიც არ დავიწყებია ეთქვა, რომ მისმა დამ აუბინა გზა-კვალი.

— მე რა მჭირდა შენი შეყვარებისა. როცა შენზე უკეთესი ქმარი მყავდაო, მაგრამ გადამრია შენი დის მოწამლულმა ენამ, ახლა მიკვედი, რომ გიორგი თავისთვის დომებია, მე კი გამაუბედურა და შენ ხელში ჩამაგდოვო, ამას კიდევ სხვადასხვა უკმაყოფილება დაემატა და ბუსუსი დაითხოვეს სახლიდან. ამის შემდეგ ლონდასთან დედამისი ყოველდღე გადადიოდა ეხმარებოდა ბავშვის აღზდაში, ბავშვს რომ დააძინებდნენ მერე დედაშვილი ჭორაობდნენ, სელი ენით ისიც კი ითქვა ჭორათ რომ ქმარს გაცილებულმა ბუსუსიმ ორი თვეც ვერ შეიკავა თავი და სხვა ბიჭათ კავშირი დაუჭრიაო. ერთ საღამოს გიორგის ამირანა ესტუმრა და გაშლილ სუფრაზე საიდუმლოთ ლაპარაკობდნენ.

— გიორგი ეზო კარმიდამო მე არა მაქვს, სამსახურიდან აღებული ხელფასი მე არა მყოფის, შენ მირჩიე როგორც ჭკვიანი ბიჭი. სულით-გულით კეთილშობილება კარგია, მაგრამ სიღარიბეს ვერ ვიცილებ.

— ამირან მე რა შესაძლებლობაც გამაჩინია ყველაფრით დაგეხ-

მარები შენი გამოგზავნილი ფულიდან ნაწილი შემორჩენილი მაქტსასა და გარების კურს ვჭამთ ეს ხო ცხოვრება არ არის მე სიყვარულიც ვიცი და სიკეთეც, მაგრამ ამას მაშინ აქვს მაღლი როცა ეკონომიკურათ უზრუნველყოფილი ვარ.

- არა ამირან, არ ხარ მართალი, მაღლი მაშინ აქვს როცა, რომ ეკონომიკურათ ხარ უზრუნველყოფილი, და რაც გაგაჩნია სხვისთვის რომ არ დაგენანება. თუ ყველაფერი გაქვს და უზრუნველყოფილი ხარ, მაშინ გაღებულ მაღლზე ნინაკას დაგიყრიან ან წყალს და-გისხავენ, იტყვიან აოხრია და ემეტებაო. მიგიხვდი შენ რაც გინდა, სინდისი ძნელად მოსაპოვებელია და ღმერთსა მაღლი რომ შენ გაგაჩნია და ადვილად ნუ ნიახდენ. რამდენი დანაშაული გაქვს ჩადენილი და მაინც გარეთ დადიხარ. მე მჯერა რომ ღმერთი გფარავს, იმიტომ, რომ ის დანაშაული იძულებით გაქვს ჩადენილი და ახლა რაც გნებავს ეს ნინასნარ არის ჩაფიქრებული და ამის გაკეთებას ღმერთი აღარ გაპატიებს.

- გიორგი ხაშურში ოჯახი ვიცი, რომელსაც ოთხ კილოზე მეტი ოქრო აქვს, ადგილიც ვიცი სადაც აქვთ შენახული, სამი სულია ოჯახში მშობლები და ერთი ქალიშვილი ჰყავთ.

- მერე იმათი დაყაჩალება გინდა?

- ხო მინდა, თუ მხარს მომაბავს. გიორგი დამიჯვერე იმისი ხელში ჩაგდება სულ ადვილათ შეიძლება.

- არა ამირან, მაგ საკითხში ვერ გაგინევ დახმარებას, მხარდაჭერას.

- მაშ ესე იგი, ძმა არ ყოფილხარ. მე კი ვიფიქრე შენც ობოლი მეც ობოლი. ორჯერ ციხეში ვიჯვექი ჩემი თავისთვის ეს ვერ მიპატიებია და ახლა მესამედ რო ჩავჯდე, ისრაელში გაბო ძია, რომ გაიგებს ხო გავიუდება.

- გიორგი. ჩვენ ისე უნდა მოვიქცეთ, რომ ვერ გაიგონ, თუ ყოველ შემთხვევაში აგვიყვანეს შენც პატიმრობაში მყოფი წერილს ნუ მისნერ და ვერ გაიგებს.

- ის ჩემთან დრო და დრო ჩამოდის მაკითხავს და თუ რამე გასაჭირში ვარ მეხმარება, გაჭირვებიდან გამომიყვანს ხოლმე და მერე მიდის. მითუმეტეს ახლა ბიჭი რომ შემეძინა გავაგებინე და ველოდები აუცილებლათ ჩამოვა.

- გიორგი შენ პატრონი გყოლია.

- ამირან ჩემი გენისანი არ მყავს არავინ, და მარტო, მარტო,

გაბო ძია მყავს. ის რომელმაც გამზარდა. მისმა გაზღიულმა ეს როშებითი მე ჩავიდინო, რასაც შენ მთავაზობ. მერე მე იმას სახეზე როგორ შევხედო. არ მეტყვის შენზე ამაგი ტყუილათ დამიხარჯია?

— გიორგი ასე თუ დავწვრილმანდით. შიში შეგიპყრობს აბა რა იქნება.

— არა ამირან, ამ საქმეში ხელს ვერ მოგიმართავ, მე ჩემ სამშობლოს ვერ ვტოვებ, განუსაზღვრელათ მიყვარს. ასე, რომ არ იყოს ისრაელში გაბო ძიჭი ერთ-ერთი ძლიერი ბიზმესმენი გამხდარა, გაბო ძია, ამას ნინათ მე იმიტომ მესტუმრა, რომ გოგას უთქვია მე სხვას ვერ ვენდობი და გიორგის უთხარი ჩამოვიდეს აյ მომებმაროს და ჩემთან ერთად ისიც ბედნიერათ იცხოვრებსო. მაგრამ მე არ ნავედი, ვერ მივატოვე საქართველო. მერე გაბო ძიამ მითხრა.

— გიორგი ჭკუა არ გქონია საქართველო სად გეგექცევა, წასვლის დროს მითხრა მე მივდივარ და შენ კარგად იფიქრე. იქნებ ჭკუაში დაგიჯდეს გოგას შემოთავაზებაო. წავიდა გელეჩა და გიორგი კი დუმდა საძინებელი ოთახიდან გამოვიდა ლონდა და გიორგი გამოიყვანა ფიქრიდან, მიუჩინა საწოლი.

— ლონდა, მე რო ვკითხულობ ის წიგნი მომიტა.

— გიორგი, ლვინო გაქვს დალეული და წიგნში კარგი და ცუდი როგორ უნდა გაარჩიო.

— ლონდა, გენაცვალე შენ წიგნი მომიტანე თუ ვერ გავარჩევ ეს ჩემი ბრალი იქნება. სიცოცხლევ ხო იცი რომ წიგნი ცოლის წყაროა არა, წყურვილის მოსაკლავი, არამედ აზროვნების გამაფართოებელი, ჭკუა-გონების გამღვიძებელი სულის საზრდო, გულის გამკეთილშობილებელი. ამიტომ წიგნი მოსაბეზრებელი არ არის, თუ მასში მოცემულია პოეტის ან მწერლის სულის ღირსებაა. მე პოეზიის სიღრმეზე არ მაქვს ლაპარაკი, თუმცა ამას თქმა არ ჭირდება, იგი თავისთავათ მეტყველებს. წიგნს რომ ხელში დაიჭრ უნდა გსიამოვნებდეს, გიზიდავდეს ყოველივე შიგნით მდებარე სტროფი თუ სტროქინი. წიგნში რაც უფრო ჭეშმარიტებაა აღნიშნული. მკითხველის სულისათვის უფრო მსუბუქია, ხალისიანია, პარმონიულია. მიმზიდველია, სულს ეტკბილება და მკითხველიც მის მიმართ სიყვარულს ბადებს, ესე იგი მეტყველებს, გრძნობს თუ შიგ რა პოეტის სულია ჩადებული, გაგრძნობინებს იმ პოეტის სულმაღლობას ან მისი სულმაღლობას. მკითხველი აღიქვავს ბოროტებას თუ მისი კეთილშობილებას. თუმცა ყველა ერთნაირად ვერ აღიქვავს, საერთოდ თვალით შეხედავ ადამიანს თუ რომელიმე საგანს ან ბუნებას უმაღვე თვალი გულს კარნახობს მის მშვენიერებას, თუ არა და ნათქვამია, „კარგის მძებნელი ავს გადაეყარაო“, ან არა და „ბედმა კარგი არგუნა და ვერ გამოიყენაო“. ვაი, რომ ჩვენ ყველა ღმერთის ჩადგმულ სულით დავიარებით წუთისოფელში და ერთი-მეორეს ვმ-

ტრობით, ღმერთის დაუკითხავად ადამიანს ვკლავთ, ამით ხომ ჩვენ ღმერთსაც ვამნარებთ, მის ნინაალმდეგ მივდივართ, ეს ჩევნოთვის გაუმართლებელია რაც არ უნდა სანთლები დავანთოთ ცოდვებს ვერ მოვინანიებთ და მრავალჯერ ჩადენილ ასეთ მკაფი-სისხლიან ბოროტებას ვერც ღმერთი შეგვინდობს ტყუილათ თავს ნუ მოვიტყუებთ, ღმერთს ნუ მოვიმდურებთ და ეშმაკს ნუ გავახარებთ. სიყვარულს და სიკეთეს არაფერი სჯობია. კეთილშობილება გულის ვნებაა, ბოროტება კი, ძალაა ჯოჯოხეთური, რომლის გამოყენებაც შეუგნებლობას განაპირობებს, ეს სიყვარული არ არის, შვილია თუ მეგობარი თავისას რომ კალთას აფარებს და სხვების დართვუნვაზე გადადის, სიკეთილმაც ასე იცის ბოროტ სულებს ეშმაკი არ კლავს, პირიქით იმას იყენებს და კეთილმსურველ ადამიანებს აკვლევინებს, ილია ჭავჭავაძე მაღალი კეთილშობილი ნიჭი და სიბრძნით უხვად იყო დაჯილდოებული და ყოველი მისი სიტყვა ბრძნულ წარუშლელ კვალს ტოვებდა. როგორც უფალთან, ისე ქართველი ერის გულში. მისი თანამედროვება გაცილებით ბევრათ მაღლა იდგა, მაშინდელ არსებულ წყობილებასთან. ესე იგი მეცხრამეტე საუკუნის წარჩინებულ – ამაღლებულ საზოგადოებასთან შედარებით ყოველი მისი მოწოდება დამაჯერებელი, აღმაფრთოვანებელი უკვდავი სიტყვები ისმოდა, მხოლოდ მის ნათელ სახეს შორსმჭვრეტელი თვალები, შორს გამიზნულ სიტყვებს ნარუშლელ და დამაჯერებელ ბეჭედს ასვამდა. ასეთ კაცს სასიკედილოთ თვით ბუნების უხილავი ძალაც არ გაიმეტებდა და არც გამოუტანდა სიკედილის განაჩენს. მაგრამ გამოჩნდნენ თვალთხილული ხორციელი უსუსურები, კაცობრიობაში დამცირებულნი, რომელებმაც იგრძნეს ილიას სულის დაუძლევ-ლობა და გულში განიძრახეს მისდამი ბოროტული, უმოკლესი, მა-გრამ უმძიმესი სასჯელი მისი მოკვდა. როდესაც საგურამოში მიღ-იოდა ნინამურთან გზა გადაუკეტეს და სიცოცხლეს გამოასალმეს, მოკლეს ვერაგულათ, მოკლეს იმათ... ვისი ბედნიერებისთვისაც თა-ვად ილია იბრძოდა, ესე იგი ერის განდიდებისთვის, საქართველოს დამოუკიდებლობისთვის. ნახეს ილიას უძლეველობა და სიკედილს მიახმარეს სერგო ორჯონიერიძე, ფილიპე მახარაძე, ბერბიქაშვილი, ჯაში, თავად ილიას დამცველი, მაგრამ მკვლელები მაინც დამარცხდნენ. ქართველებს რა ვეფირს, რომ მტერს და მოყვარეს ვერ ვარჩევთ. მოყვარეს ჯერ ვკლავთ და მერე მივტირით.

— გიორგი შენი ფილისოფიის გამხელა ხო დაამთავრე, ახლა შეიძლება დაძინება?

— კი, შეიძლება ჩემო სიცოცხლევ. ლონდა მოგაბეზრე თავი ლაპარაკით რა ვქნა სიყვარულმა მაგაზე მეტი იცის.

— ხო გიორგი ბავშვს სანამ ძინავს მინდა რომ მეც თვალი მო-ვატყუო.

— შენ დაიძინე ლონდა ბავშვს მე მივხედავ.

— ხი ხი ჩი-ჩაიხით ჩითა ლონდამ. გათენდა ოცდა რვა აგვისტო მიძინება ყოვლათ წმინდისა ჩვენისა ღვთისმშობლისა მარიამბა. გიორგი ამ დღეს ეკლესიაში მივიდა, ილოცა, სანთელები დაანთო და კარში გამოსვლისას წინ შეეგება ამირანი. მოუცადა იმანაც დაანთო სანთელები და მერე სახლისკენ ერთად წავიდნენ.

— გიორგი გამოუვალ მდგომარეობაში ვარ დგმურათ ვდგევარ სხვისი სახლის კედლებს ვათბობ და წუთისოფელში ჩემი საკუთრებათ არსად არაფერი ითვლება ან წუთისოფელი უნდა დავთმო, ან მხარი უნდა მომაბა და რაც გითხარი, ის საქმე უნდა გავაკეთოთ. თუ არა, ამ გაჭირვებიდან ჩემი შრომით ვერადროს ვერ გამოვალ. არც შენ ხარ დალხინებული მარტო პურისტამა ხომ არ არის. იმდენი უნდა გქონდეს, რომ დროს უნდა ფეხი აუწყო. არ უნდა მიჩანჩალებდე. ვიმეორებ, ხაშურის საქმე აუცილებლათ უნდა გავაკეთოთ. იმას პატრონი ვერ მოიხმარს, სულერთია ჩვენ თუ არა, სხვები მაინც გაძარცვავენ, ველოდები შენგან პასუხს რას იტყვი. თუ გასკდა ეს ამბავი თავზე მე ავიღებ.

— მივალ სახლში ლონდას გაუმხელ, გავიგებ მის აზრს როგორ შეეგუება ჩემ წინადაღებას.

— რას გაუმხელ ის ქალია არ იცი, რომ არ დაგთანხმდება?

— რა ვქნა ამირან, რომ არ დავეკითხო არ შეიძლება ისინი ორნი არიან, მე ერთი ვარ.

— მე რო ახლა თავი მოვიკლა ვიცი არ გაგიხარდება, მაგრამ ვიღაც ვიღაცები ხომ იტყვიან მხდალი ყოფილა რომ წუთისოფელს ვერ გაუძლოვო.

— რავენათ რო დავიწვათ?

— ჩვენ მაგაზე სრულებით არ უნდა ვიფიქროთ. ბედი ცხოვრებისაა ან შენ უნდა გამოკვეთო ან იმან უნდა გადაგიყოლოს.

— რო გადამიყოლოს, მერე ცოლშვილს რა ვუთხრა.

— რა უნდა უთხრა, გამოდის რომ შენ ამხანაგობა არ გცოდნია. თუ არა და ხო გითხარი თავზე მე ავიღებთქმ.

— არა, ამირან ეს ამხანაგობა არ არის სულ თუ არა ნანილობრივ მაინც უნდა ჩაიხედო ჩემს გულში. ვის დაუტოვო ჩემი ცოლი და შვილი?

— გიორგი შენ არ გაგიგია ამხანაგის გულისოვის ცეცხლში ჩავდგებიო რო უთქვიათ.

— მარტოდ რომ ვიყო ცეცხლში კი არა უარეს გავაკეთებდი, მაგრამ ცოლშვილს რა ვუთხრა. ღმერთმა ბედი ძლივს მარგუნა ახლა შვილიც მყავს. მე რომ ამათ ვუღალატო იქ ღმერთის წინაშე როგორ უნდა წავრდგე.

— ეჲ მხდალი ყოფილხარ ეს უთხრა და დასცილდა გიორგი კი

ჩაფიქრდა ძალს ეშმაკი იყო და ძალს გიორგი, მაგრამ გიორგი ბოლოს ეშმაკმა დასძლია და ამირანას საბედისნერო თამაშებზე თანხმობა უთხრა. გიორგი სახლამდე ისე მივიდა ბურუსიდან არ გამოსულა, გიორგიმ ექვსჯერ თქვა გელეჩას რატომ დავთანხმდიო. მაგიდას მიშსხდარი გიორგი და ლონდა პურის ჭამის შემდეგ ბავშვს ეფერებოდნენ და თითქოს ლონდას სულმა იგრძნო, გიორგის სახიფათო ნაბიჯის გადადგმა, სამჯერ უთხრა ვერ ნარმოიდგენ გიორგი რა ბედნიერები ვართო. ეკონომიკურათ ლონდას მშობლების ოჯახთან შედარებით ბევრათ სილარიბე იყო გიორგის ოჯახში, თუმცა არ შიოდათ, მაგრამ იმათ ოჯახთან შედარებით ვამბობ. ლონდას გულიდან ამოკრეფილმა ამ ხალასმა სიტყვებმა გიორგი უფრო ჩააფიქრა. რამდენჯერმე გულში გაიფიქრა არა, უარი უნდა ვუთხრა, გადაუტევიო ჩემს თანხმობასო. იმ ღამეს გიორგის თვალზე ძილი სულ არ მიჰკარებია, ვერ აპატია თავის თავს. მეორე დღეს გულმა გიორგის შეცდომა ველარ დაიტია, და ამოხეთქა ლონდას თვალნინ.

- ლონდა ამირანა ასეთ საქმეზე მეპატიუება და შენ რას იტყვი.
- მერე შენ რა, დათანხმდი?
- ხო დავთანხმდი.
- გიორგი ამ საბედისნერო ნაბიჯის გადადგმა რათ მოგივიდა, ასეთ ჭევიან კაცს?
- არ ვიცი, ჩემდა უნებურათ შევცდი.
- შესცდი და უნდა გამოასწორო, გიორგი ასეთი რამე ჩვენ ბედნიერებას არ ჭირდება. შენ დაბრძენებულ თავს ეგ არ ეკადრება. ჩვენ ტკბილ პურს ვჭამთ და არ გაგვიმნარდეს.
- რა მოვიფიქრო, მიცემულ თანხმობას როგორ გადაუხვიო, სინდის როგორ გადაუდგე.

- მერე ეგ ძარცვაა, დაყაჩალებაა, უსინდისობა კი არა ადამიანობის დაკარგვაა. ერთ საღამოს ამირანამ გიორგის დაუძახა და ერთად წავიდნენ ფიცის შესასრულებლათ. დიდხან ეხვენა ლონდა გიორგის ნუ წახვალო, იტირა კიდეც, მაგრამ ეშმაკი რო შეუჩინდება მერე კაცი თავის ჭკუას აღარ ემორჩილება, ჩავიდნენ ხაშურში ეს ორი პიროვნება ექშმაკის ბურუსში მყოფი, ორივე საფრთხის წინაშეა, მაგრამ გიორგის გულში მთლიანად შიშმა დაიდო ბინა. იქ ჩასვლის დღე ისე გაუცდათ რომ ვერ მოახერხეს. სასადილოში პური ჭამეს და მერე ბალში შევიდნენ სკამზე დასხდნენ, დაისვენეს თავდასხმის გეგმა შეადგინეს ვის რა უნდა მოემოქმედნა. რა ოპერაცია უნდა შეესრულებინა. მოსალამოვდა, დაუბერა მტკვრის ნიავმა. ქალაქში სინყარე ჩამოვარდა, წუთისოფელი ძილს მიეცა, მხოლოდ ამ ორზე პარაზიტს ვერ ვიტყვით, რადგან მსგავსი რამ ამათ ჯერ არ ჩაუდენიათ, მხოლოდ ახლა იწყებენ და რამდენად გაუმართლებთ ეგ არავინ იცის. გამოდის რომ სიკეთეს ფეხი მი-

არტყეს დაწიხლეს და ბოროტების გზას დაადგნენ. ნაგანა ორივემ
მოსინჯა, მთვარე მიცურავს ცაზე, რომელიც ხანდისხან ლრუბელს-იკოთვა
გადაეყრება ხოლმე. ლამის ორი საათია, გადავიდნენ ჭიშკარზე. შიგ-
ნიდან დაკეტილი კარები გახსნეს. ამირანა შევიდა მეორე სართულის
შუშაბანდში. ოჯახის სამივე პიროვნებას ძილის ნამალი ასუნთქეს,
ერთი ოთახი ამირანამ მოიარა და რასაც ეძებდა ვერ იპოვა გიორგი
მეორე სართულის კიბის თავზე იდგა. თუ ვინმე გაბედავდა ნამოდ-
გომას უნდა ესროლნა. ამირანამ მეორე მესამე ოთახიც დაჩითა,
მაგრამ ვერ იპოვა, ბოლოს ლოგინების ჩასაწყობი კამოდი მოსინ-
ჯა. და იქ აღმოაჩინა ის რამაც ბანდიტობა დააწყებინათ. ამირანის
გამოსვლის დროს გაიგო ერთმა პიროვნებამ და იყვირა გაიღვიძეთ,
გაგვძარცვეს, ის იყო ჭიშკარს გამოსცდნენ რომ ოჯახის უფროსმა
ზედიზედ ორი გაცალა ამაოდ წავიდა ორი ტყვია. მოსინჯეს ადგ-
ილზე ოქროული აღარ იყო. დარწევეს მილიციაში. გზაზე ერთერთ
მილიციას გადაეყარნენ. შემხვედრმა მილიციონერმა გასაფრთხილე-
ბლად ნაგანა ჰაერში გაცალა, ამირანმა პირდაპირ ესროლა დაჭრილი
მილიციონერი ძირს დავარდა. ნაძარცვი ქვიშეთის ზევით მტკვრის
ხეობაში გადამალეს და დრო დათქვეს თუ რომელ დღეს რომელი
უნდა ნახულიყო და ენახნათ. მიმალვის შემდეგ დასხდნენ მოსკოვი-
ერვნის მატარებელზე და თბილიში ჩამოვიდნენ. დრო თავისი გზით
მიდის, გიორგი და ამირანა დღეგამოშევებით რიგრიგობით მიდიან
და ნაძარცვს ნახულობენ, ელოდებიან როდის მიწყნარდებიან გაძ-
არცულები. სანამ გიორგი სახლში მივიღოდა ლონდას ორი დღე იმ-
დენი უტირნია, რომ სახეზე დარდი შესამჩნევათ დატყობია. სახლში
გიორგი რომ შევიდა ლონდა კიდევ ტიროდა, გიორგის შუბლგაუხს-
ნელად ელაპარაკებოდა. საყვედურებით ავსებდა.

- შენ გიორგი, ამირანზე გამცვალე ხო?
- ლონდა ნუ მიწყნები, ამირანა ჩემი ამხანაგია და ხო უნდა
უთანაგრძნო.
- მერე ცოლშვილი ამხანაგს არ გირჩევნია?
- მაგის შედარება შეიძლება ლონდაა?
- რამდენს გეხვენებოდი, მაგრამ ჩემი თხოვნა არარად ჩააგდე.
- კარგი გენაცვალე ლონდა, გემჩნევა შენზე დარდს რა ძალიან
უმოქმედნია ჩემი სიცოცხლევ. ნუ დარდობ ხო მოვედი.
- შენ გგონია თქვენი ჩადენილი საქმე მშვიდობიანათ დამ-
თავრდება?
- დამთავრდა და ეგ არის.
- არა ჩემი კარგო, ასე იოლათ ვერ გადარჩებით.
- დღეს თუ არა ხვალ მილიცია თავის სიტყვას იტყვის.
- ლონდა ისე მელაპარაკები თითქოს მოხარული იყო ჩემი
დაპატიმრებისა.

— არა, გიორგი მოხარული კი არა, სასტიკი წინააღმდეგი ვარ შენი ჩადენილი საქმის მიმართ. ეს არაა, კეთილმსურველის საქმე, შენი სული-სხვისგან ბევრათ განსხვავდება და გულიც ჰქონიურობით სავსია. მილიციის ხელში ადვილათ ჩავარდები და ყველა ბრალდებაც შენ დაგედება. თავი რისთვის უნდა გაიფართო. ჩვენ იმდენი გვაქვს, რომ გვყოფნის სიკეთისა და სიკვარულისთვის.

— კარგი ლონდა ეს ერთხელ მაპატიკი.

— მე კი გაპატიებ, მაგრამ მილიცია არ გაპატიებს.

— დედა იმ სულელმა ჩემმა ძმამ ბუსუსი რატომ გააგდო? ჰეონია, რომ მაგაზე კარგ გოგოს იშოვის?

— ბუსუსი ამაყია შვილო, კარზე მოყვანილი ბავშვი არ აიყვანა მითუმეტეს უსასყიდლოთ აძლევდა, ბავშვი იყო ჯანმრთელი. აღსავსე მშვენიერებით

— რა თქვა, რატომ არ აიყვანა.

— ჩემ შვილს აბრალებს უშვილობას. თქვენი შვილი ჯამრთელი რომ იყოს მე შვილი მეყოლებოდაო.

— შეირიგოს დედა იქნება მართლა ეყოლოს.

— რა ეყოლება შვილო. ორი თვეა რაც გააგდო და თავი ვერ შეიკავა უკვე ხმები დადის ბუსუსი სხვა ბიჭა ყვარობსო.

— არა დედა ეგ ტყუილია ვიღაცამ ჭორი გაავრცელა. ბუსუსი ისეთი გოგოა თაქს მასე ადვილათ არ დაიმცირებს. გოგამ, გიორგის შვილის შეძენის დეპეშას ამანათიც მოაყოლა. დეპეშაში ნათქვამია გიორგისთვის კეთილი სურვილები. ჩემმ ძმაო გიორგი, გილოცავთ ბიჭის შეძენას. დასაწყისი კარგია და ბოლოც უკეთესათ უნდა ნარიმაროს. ამანათში იყო ბავშვის ჩასაცმელები და სათამაშოები. გიორგის მორიგეობა მოუწია და ხაშურში წასულმა დაიგვანანა, ლონდამ არ იცოდა რომ გატაცებული ნადავლის გადამალვის ადგილდებარეობას რიგ-რიგობით რომ მორიგეობდნენ. ლონდას კი გიორგი სამსახურში ჰეონია, რომ იქ მუშაობს. ლონდა მალიმალ იმეორებს სამსახურიდან მოსვლა ასე არასდროს დაუგვიანია და ახლა რა დაემართაო. ლონდა თავის შვილის თამაშით თავს ირთობოდა და ისიც ხითხითით პასუხობდა

ეს რა შვილი მყავსო.

ეს რა შვილი მყავსო.

დედმამასა ჰეავსო.

დედმამასა ჰეავსო.

მორიგი რეისიდან გიორგი ჩამოვიდა, ამირანას შეხვდა და გააცნო მდგომარეობა ის განძეული რომელ ქვის ძირშიც დავმალეთ, წინა დღით მოსული ქარიშხლით მტკვარი ადიდებულა და წყალი იმ მხარეზე გადავარდნილა. ფაქტიურად გიორგიმ განძეული ვერ ნახა. წყალი ადიდებული იყო და შიგ ვერ შევიდა, ის ერთი დღე ზედმეტათ

იმიტომ დარჩა. იქნება ქარიშხალით ადიდებულმა წყალმა ჩაიარებული და მერე შევიდე და ვნახოვო. მაგრამ ეს მოლოდინი ამაო გამოდგა, წყალმა კი არ დაიკლო უფრო მოემატა და ეს უიმედობა გიორგიმ ამირანას აცნობა.

— კარგია წყალში რომ არ შესულხარ იმის გულისთვის თავს ხომ არ დაიხრიბდიო. ამირანმა თავისი თავიც დაიმედა და გიორგიც. გიორგი იმას მე მგონი წყალი ვერ ნაიღებს. იმიტომ, რომ ქვის გამოქვაბულში წყლის მიმართულებიდან შევჭყუნე.

— ამირან რატომღაც მე უიმედობის ეჭვი მაწუხებს. გიორგიმ თქვა.

— ბატონი გიორგი შენ მაგ დარდს თავს წუ გადააყოლებ. მთავარი სიმდიდრენი სახლში გყვანან, თუ არა და ხაშურში განძეულის პატრონები მარტოდ ეგენი კი არა, სხვებიც ვიციო. გიორგიმ ამ ოპერაციის ჩატარებისას შიშს ნახევარი სიცოცხლე გადააყოლა და ახლა მეორე ოპერაციის მოლოდინის ფიქრებმა გული მისი უფრო ჯურლმულში ჩაიძრა. ამირან საიდანაც განძეული გამოვიტანეთ, იმ ოჯახს მილიციისთვის ძებნაში ოქრო კი არ ჩაუწერია, არამედ სულ სხვა რაღაც საოჯახო ნივთები და ფული, მილიციას ეჭვმიტანილი ერთიარიგობა ბიჭები დაუჭერიათ და მილიციას ისე უცემიათ, რომ კინაღამ სიცოცხლეზე უარი უთქვიათ. თბილიში შემოსულ მტკვარს შეამჩნიეს რომ წყლის დებიტმა შესამჩნევათ დაიკლო. ხაშურში ამირანი და გიორგი ორივე ერთად ნავიდნენ, ამირანმა ნახა რომ მტკვარს თავისი ძეველი კალაპოტი ნამდვილად გაუახლებია. წყალში შევიდნენ უიმედონი და ნაცნობ ქვას მიაშურეს ნახეს რომ წყალს ის განძეული გამოქვაბულიდან ვერ გამოუტანია. ორივე გახარებულნი იყვნენ სიხარულით კინაღამ გაგიდნენ. დატოვეს მტკვრის კალაპოტი. ავიდნენ მაღლა უჟაცრიელ ადგილზე და ერთერთ კლდის ნაპირზე წამოყარეს ოქროს განძეულობა, რომ დაინახა ამირანამ ბზინავი ოქრო სიხარბით ფერი ეცვალა. გიორგის შესთავაზა.

— გიორგი გაყოფვა შენთვის მომინდია. გიორგიმ გაყო თვალზომით და ამირანს შესთავაზა რომელიც გინდა ის აიღეო, ამირანამ უშარა.

— გიორგი არ არის შუაზე კარგად გაყოფილი.

გიორგიმ უპასუხა:

— თუ არ არის კარგათ გაყოფილი, ამირან რომელიც მეტია ის აიღე.

— არა გიორგი ხელმეორეთ გაყავი; გიორგი მიხვდა რომ ამირანა თავისი პირვანდელ მდგომარეობიდან ამოვარდნილი იყო. გიორგიმ ხელმეორეთ გაყო ერთ მხარეზე მეტი დაყარა, მეორე მხარეს ნაკლები და უთხრა:

— ამირან რომელიც გაგიხარდება ის აიღე. ამირანმა ემოციები ვერ დაიოკა და ყვირილით უთხრა:

— არ არის კარგათ გაყოფილი თქვა და მჯდომიარე გიორგის ფეხი წაარტყა და კლდეში გადააგდო. ორივე მხრიდან მოხვეტა იქრიულობა ჩაყარა მეშვეობი და იქაურობას გასცილდა. ამირანა ჩავიდა ბათუმში იქ სამი დღე ქეიფობაში გაატარა, მაგრამ ვაი იმ ქეიფობას ღამე ძილი არ ჰქონდა, გიორგის მიმართ ჩადენილი ცოდვა არ აძინებდა. ღამე აბოდებდა რათ წამარტყი ფეხი. რა დაგიშავე, მე ხომ იქროსთვის არ ვიყავი გახარბებულიო, ვაი ოჯახო და ვაი ცოლშვილოვო. ნუთუ წუთისოფელს არ ჰქონია სამართალი. ამირანს დღე-ღამე ასეთი მოლანდებები ჸონდა. ლონდას კი თვალები დაანუდა გზაზე ცქერით, რათ უნდოდა მაგ გზაზე წასვლა, საცოდავ ამხანაგს ვერ ულალატა, რათ უნდოდა ან ესეთი ამხანაგი, დედა ადრე არც ამირანა იყო ამ გზის მიმდევარი არ ვიცი ახლა რამ გადაარიათ. არა და რა ბედნიერათ ვგრძნობდით თავს. რამდენჯერ ვეხვენე გიორგის, დასჯერდი რაც გაქვს ეს შევირგოთ და ვიკმარით თქო, მაგრამ ამხანაგს ვერ გაუტეხა ფიცი. და აკი გადააყოლა ამხანაგს საკუთარი თავი, ვინ იცის გიორგი ახლა რა დღეშია, ის უბედური რამდენჯერ მეუბენებოდა შენ ხელში რო ბედნიერება მაქვს ასეთი ბედნიერება არა დროს არ მიგრძნიაო, ამას რო ამბობდა ლონდა თან ცხარე ცრემლებს აფრქვევდა, თავისი ლამაზი სახის პატრონს ცრემლები სინაზეს უფრო მატებდა.

— გაჩერდი შვილო, ნუ ტირიხარ გულს გაუფრთხილდი, შვილო იქნებ სატირალათ არ გაქვს საქმე. დედა ლონდას გულს უმაგრებდა.

— არა დედა, ის რომ რაიმე უბედურებაში არ იყოს ჩავარდნილი მოუსვლელი არ გაჩერდებოდა. ვაიმე სად წავიდე ვის მივმართო, როგორ გავიგო რა უბედურება მიენია ჩემს ოჯახს. დედა შენ არ იცი რა უბედურებით არის გაზდილი, ებრაელმა გაბომ გამოზარდა, ობოლი. უთვისტომო, არავინ არ ყავს, ცოლებში ბედი არა მაქვს და იქნება შენ მაინც შემრჩე ბოლომდეო. ბალკონზე გადმომდგრები იყვნენ ლონდა და დედა მისი გიორგის მოსასვლელ გზას გასცეკროდნენ, ამ დროს ლონდამ დაინახა ბუსუსი და დედამისს მიანიშნა.

— უყურე მუცელი დატყობია, მართალი ხომ არ არის ვიღაც ბიჭე შენ რო სთქვი დედა?

— მართალია შვილო, ორი თვეც ვერ შეიკავა თავი. ლონდა მე წავალ ქმარშვილს კერძს დაუმზადებ და მერე ისევ გადმოვალ.

— ხო დედა სახლში ამბავი დატოვე, რომ ამაღამ შენ ჩემთან უნდა დარჩე. ლონდას დედა რომ წავიდა, ეკლესის ქალი სანთლებს რომ ყიდის გიორგის ჭირ-ვარამის გამზიარებელი ლონდას ამ გაჭირვების დღეს ესტუმრა. ხელდამშვენებული ბაბომ ბავშვეს უცხოური ჩასაცმელები მოუტანა. ეგონა გიორგი სახლში დახვდებოდა. ლონდამ და იმ ქალმა დიდხანს ისაუბრეს გიორგის უბედობაზეც კი ელაპარაკა.

— ლონდა მე შენ თავს ვუქებდი გიორგის, მაგრამ უარს ამბობდა ვიცი რომ კარგი იდიალური გოგოა და მე არ გამომყენებაო. გიორგი

ასე ამბობდა.

— საინტერესოა, ჩემში რა ნახა ისეთი რომ მე მაგას არ გავყენ-
ბოდი. მშიშარა არ არის შვილო ღმერთმა მოგცათ; თქვენი ოჯახი
ქონებით სავსეა და გიორგი კი ობოლია აი ამიტომ.

— დეიდა მე კი ვნატრობდი ნეტავ გიორგი მოვიდეს და მითხო-
ვოს-მეტქი.

— ბედი გქონია შვილო კარგი ბიჭია და შენ მაინც გულს ნუ
დაუჩაგრამ. ტკბილათ იყავით რომ ორივე ერთი-მეორეს შეაბერდეთ.

— დეიდა მე რაა, ცუდი გოგო ვარ?

— არა შვილო, ხო გითხარი შენი თავი გიორგის უქე, რომ ცოლათ
ეთხოვა. ლონდამ დეიდას მიართვა ხილი და ტკბილეული. ლონდამ და
სტუმარმა დიდხანს ისაუბრეს, კიდევ უნდოდა დარჩენა რომ გიორგი
ენახა და ბიჭის დაბადება პირადათ მიელოცნა, მაგრამ ის დღე კვ-
ლავ ამაოთ დაღამდა. წასვლისას ბავშვი უცხო ბებიამ აიყვანა ეთამაშა,
ესიყვარულა, შეამჩნია მარჯვენა ყურის ბიბილოზე ნიშანი, ხალი და
ლონდას გაეხუმრა შვილო ნიშნიანი ბიჭი გყავ და არ დეგევარგებაო.
ამირანი ძილში გიორგის ლანდებმა რომ არ მოასვენა, მესამე დღეს
სადაც გადააგდო კვლავ იმ ადგილზე მივიდა ესე იგი სადაც განძეუ-
ლობას იყოფდნენ, იმ ქლდიდან გადაიხედა და რა დაინახა, კინაღამ
გული გაუსკდა. გიორგის ფეხი რომ მიარტყა და გადააგდო თურმე იმ
ადგილას სამი-ოთხი მეტრის სიმაღლეზე ბუნებრივათ დაწელართული
უსურო ვაზი ყოფილა გიორგი ზედ დაცემულა და იქ დაცევედრია დიდი
გველი, რომელიც გიორგის დაცემის შემდეგ ზედ შემოხვევია, ამირა-
ნამ ნაგანა შემართა სასროლათ, მაგრამ შეჩერა თითქოს მოინანია
თავისი არა ადამიანური საქციელი და გაიფიქრა გიორგის არ მოვარ-
ტყაო. შეატყო, რომ გიორგი კვლავ ცოცხალი იყო. იქიდან დაბრუნებ-
ული გვიან ღამე მოტყუებით შევიდა გიორგის ოჯახში, მძინარე ხალხი
დააფეხთა, ლონდას დედას ხელები გაუკრა, პირში ბამბა ჩაუდო რომ არ
ეყვირა, და მძინარე ლონდა გაიტაცა ბავშვა იმდენი იტირა რომ ხუთ-
ექვს საათზე ქუჩაში გამვლელის ყურადღება მიიპყრო, გულმა ცნო-
ბისმოყვარეობა ვერ დაიკმაყოფილა ზევით ავიდა, კარები შეაღი რო
დაინახა ლონდას დედა: მარიამი იყვირა და ხელები შეუხსნა. პირიდან
ბამბა ამოულო და ბავშვიც გააჩუმეს, ეს ამბავი ქალაქს მოედო, ჭორო-
კინებსაც არ დარჩათ გაუგებარი, ზოგმა სიმართლე უარყო და კუდი
სხვანაირათ გამოაძეს, არც ბუსუსი დარჩენილა გულგრილათ, გიორგის
ბედი ანტერესებდა თუ რა მოენია პირადად მას თუ არა, ლონდაზე
გახარებული იყო მე რო ამიბნია გზა-კვალი თავათ რაა შერჩებოდაო.
ეკლესიაში სალაპარაკოთ სულ ეს თემათ ჰქონდათ აღებული. დაინგრა
სიყვარულით აგებული ეს ერთი ქართული ოჯახი, რომელიც მომავალი
თაობის ბუდე უნდა ყოფილიყო. ნათეამია ობლის კვერი ცხვა ცხვა
და გვიან გამოცხვაო. მაგრამ ამაშიც მოვტყუვდით. მთიდან უილბლოდ

დაბრუნებული მონადირეები მტკვრის ხეობას დაუყვნენ. ძალმა ნაჯიგათვის მოახტინა კურდღელი და ერთერთმა მონადირემ თვალი დურბინდით მიაყოლა და კურდღელი რომელ ბართშიც შეძრა, იქ მონადირემ დურბინდით შენიშვა რომ რაღაც უცნაური სხეული მოძრაობს, დაუძახა ამ მეთვალყურემ სხვა თანამგზავრ მონადირეებს და ჩახედათ დურბინდში. ერთი ამტკიცებს იქ გველიც არი და კაციცო, მეორე ამბობს მე მარტო გველს ვხედავ, მესამეს სულ სხვა რაღაცა მოეჩენა. ნელ-ნელა მივიღნენ იმ ადგილზე სადაც გიორგი იყო ჩავალწრილი, იქ ნახეს რაღაც საკუირველება, გველი უსური ვაზებზე სიგრძეზე განთლილა, იმ გველის საშუალებით გიორგი უსური ვაზის შექმნილ ბარჯვებიდან სანაპიროზე გამოყენებისა. მაგრამ გიორგი ისე ძალიან არის შეცვლილი და დაშავებული, რომ ვერავინ ვერ მიხვდებოდა თუ ის გიორგი იყო. ეტყობოდა გველს კი არ დაუშხამია, პირიქით გიორგის ჭრილობებისთვის უმჯურნალია, სადაც სისხლიანი ჭრილობები ჰქონია იქ თავისი კანის ახალი გაძრობილი ტყავი მიუწებებია და ერთერთი ასე-თი ტყავი ყბაზეც დაუკრამს და ახლა გველი გიორგის ბარჯვებიდან მთლად გამოყვანას ცდილობდა. ეს ახალი სტუმრები გველმა რომ შენიშვა თავანეული წავიდა იმათვენ. დაახლოებით არ მისული ათი მეტრის მანძილიდან პრი უკან იბრუნა. თითქოს სტუმრებს მიანიშნა რომ აგერ კაცია ჩავარდნილი და მიემარეთო, გველი მერე შორს გაჩერდა, რომ მისი არ შეშინებოდათ, მხოლოდ მეთვალყურეობას კი უწევდათ. ჯერ შიშის გამო თავს იკავებდნენ ერთ-ერთმა თავის არიდებაც კი მოინდომა, მაგრამ მიმავალს გველი დაედევნა შემოატრიალა და კვლავ გიორგის მიმართულებისკენ უჩვენა გზა მიახვედრა, რომ უშველეო ისიც მიემატა იმ ორს. გიორგი ძლივს წვალებით საცალფეხო ბილიკამდე გადმოიყვანეს! დასუსტებული, ენა ჩავარდნილი სამშვიდობო ადგილზე დაანვინეს, წყლით გული გაუგრილეს ცოტა რამ საჭმელი შემორჩენიათ და იმით დააპურეს. მერე მონადირეებმა დიდი ჯაფითა და წვალების შემდეგ გაიყვანეს სამანქანო გზამდე, გველმა გზა გადაუჭრა მონადირეებს და აწეული თავი მადლობის ნიშნად სამჯერ დაუქნია. მერე მოერიდა და გზა დაუთმოთ, იქ გააჩერეს მანქანა და მძლოლს აუხსნეს მდგომარეობა. მერე გიორგი ჩაისვეს მანქანაში და თბილიში ჩამოიყანეს. მიიყვანეს საავადმყოფოში და ჩააბარეს ექიმებს. იმ ექიმებს რა ცოდნაც გააჩნდათ იმ ცოდნით უმჯურნალეს და შედეგმაც აღარ დააყოვნა, ნელნელა ენა ამოადგმევინეს, მერე სიდედრსაც გააგებინეს წავიდა სავადმყოფოში გიორგის სანახავად, მიუტანა საჭმელი იმასაც გაუკვირდა, თქვა: გიორგი როგორ შეცვლილა ამ ერთი კვირის განმავლობაშიო. გიორგიმ თავისი გასაჭირი რომ მოუყვა სიდედრმა იტირა. იტირა ის რომ გიორგი აძალებდა ხვალ ბავშვი შენ დაიტოვე და ლონდა მოვიდეს ჩემს სანახავათო. სიდედრი არ უუბნებოდა თუ რა ბედი ენია ლონდას. თითქოს ამ უბანმა ახლა გაიღვიძაო ნაცნობს რომ

შეხვდებოდა ვერ ასწრებდნენ ერთი-მეორეს სულ გიორგიზე იყო საუკუნეებით ბარი. ნამეტნავად გველის მკურნალობა აოცებდათ. ზოგნი ამბობდნენ, გიორგი ლვთისმოსავი კაცია და ღმერთი მის წინაღმდეგ არ წავიდოდა, არავითარ შემთხვევაში. ნაცნობი თუ უცნობიც კი გიორგის სანახავად მიდიოდნენ ანტერესებდათ თუ როგორ იყო დამშვენებული გველის მკურნალობით. ბუსუსიმ იყიდა ყვავილები და მოხარშული დედალით ხელდამშვენებული გიორგისთან სავადმყოფოში მივიდა. მისელის უმაღლეს აკოცა, მიულოცა გადარჩენა. გიორგის სხვა რამ არ შეეძლო, თუ არა მოთმინება. ბუსუსის ერთი კი უთხრა.

– ბუსუსი შენ შენი ჯამრთელობისა გვეროდა და მართლაც დაფუქმდიმებულხარ – არ ეწყინა, მაგრამ არც ესიამოვნა. თუმცა უპასუხოდ მაინც არ დატოვა.

– არა გიორგი მე იმათი რძალი აღარა ვარ.

– ეგ ვიცი ბუსუსი, მაგრამ მე მეგონა თქვენ შერიგდით.

– არა, არ შევრიგებულვარ და არც შევურიგდები გორგი მე სხვა გზას დავადექი.

– რა გზას თქვი, არ ითქმება? მე ვარ ბუსუსი შენზე ნაწყენი თუ არა. შენ ხომ არა ხარ ჩემზე დამდურებული, არა, გიორგი, სწავლა მე უნდა გავაგრძელო. სამედიცინო ინსტიტუტში უნდა შევიდე.

– არა გიორგი მე შენ არ გემდურები. მე მინდა რომ იცოდე, ექიმს გავესინჯე მითხრა ჯამრთელი ხარ შვილი გეყოლებაო. მინდა რომ დავარწმუნო ის უმგვანოები, რომ მე ვარ ჯამთელი და არა ავადმყოფი. მიხვდნენ რომ ავადმყოფი მაგათი შვილია. თქვა და ბუსუსის თვალებიდან ცრემლები გადმოუვიდა.

– კარგი ბუსუსი ნუ სტირი ნუთისოფელმა კარგიც იცის და ავიც ბეჭნიერება წინ გაქვს.

– ეჲ შენ კარგი ხარ გიორგი. მე ვტყუივარ შენთან, ლონდამ ამიბნია გზა-კვალი თუ არა მეც კარგი ვიყავი. არ იფიქრო რომ მე თავს გაცოდებ.

– შენ როგორ ხედავ ლონდა რა ცუდი გოგო?

– არა ცუდი არ არის, მაგრამ ენა აქვს ამოსაქრელი. გიორგისა და ბუსუსის დუეტი მშვიდობიანად დამთავრდა, დამთავრდა იმიტომ რომ ეკლესიიდან დეიდა მივიდა სანახავად და იმან უფრო საიდუმლება გაამხილა.

– გიორგი ეხლა უფრო დავრწმუნდი, რომ შენ ბეჭი არა გქონებია. რა ცოლშვილი გყავდა და როგორ გაუბედურდიო.

– დეიდა ხო ეხლა ცისანა იყო ჩემთან და მოინანია თავისი ცოდვები.

– ვიცი შევილო წინ შემხვდა მაგ გოგოზე არ გეუბნები, მე ლონდაზე ვამბობ.

– რაა ლონდა დეიდა არ ვიცი.

— შვილო მაშ რა იცი? რომ ვიღაც შენ ამხანაგს ლონდა რომ გაუტაცია.

— არა დეიდა არ ვიცი. ამის შემდეგ მოუყვა დაწვრილებით თუ როგორ იყო. ამ ქალმა მერე კი ინანა, მაგრამ უკვე გვიანი იყო. ამ ამბის მსმენელმა გიორგიმ იტირა ექიმები დააჩქარა, გამწერეთ მე კარგათ ვგრძნობ თავსო. ექიმებმა თოთხმეტი დღით კიდევ დატოვეს. მერე გიორგის სიდედრი მივიდა ბავშვიც მიუყვანა სანახავად. ბავშვის ნახვამ ცოტა დაამშვიდა, მაგრამ სიდედრის ნინაშე ლონდა ერთხელ კიდევ გამოიტირა. გიორგი ემოციას აპყვა და ნაადრევათ გამოვიდა საავადმყოფოდან. საავადმყოფოდან ნამოსული გიორგი ჯერ ეკლესიაში შევიდა სანთლები დაანთო, ილოცა სიკვდილს გადარჩენილმა გიორგიმ თვალნინ წარმოიდგინა გველი, რომელმაც სასწრაფო დახმარება აღმოუჩინა. მერე სახლში დაბრუნდა კიბეზე რომ ავიდა ის მკურნალი გველი კიბის მოედანზე დაუხვდა. მივიდა ახლოს მოეფერა, ზურზე ხელი გადაუსვა, ჩემ სანახავად ჩამოხვედი მკურნალო ანგელოზი. რამხელა გზა გამოგივლია. აქ მომიცადე მე ახლავე დავბრუნდები, გიორგი სიდედრთან მივიდა და სიხარულით აუხსნა, მე ვინც გადამარჩინა ის გველი ჩემი სახლის კბის მოედანზეაო. გიორგის სიდედრი მივიდა გველი ნახა. მოეფერა, სხვათა შორის გველის არც ბავშვს შეშინებია. გიორგიმ რძით სავსე საინი დაუდგა, რო შექმა მერე იქაურობას გასცილდა ძველ ადგილ-სამყოფელს მიაშურა. დაინტ გიორგისთვინ მოუსვენარი ღამები, გიორგის თვალზე ძილი არ მიჰკარებია და ღამესთან სიტყვიერი შეპრძოლება უხდებოდა.

— ოხ ღამევ ჩემო შენ რომ არ იყო წუთისოფელი რა ბედნიერი იქნებოდა. ვერ შევეგუე მე შენზე გულნანყენი ვარ, წუთისოფელში სიცოცხლის ნახევარი შენზე მოდის. ვიცი ღამე დაღლილი ხალხის მოსასვენებლათ არის გამოყოფილი, მაგრამ დღისითაც ხომ შეიძლება ძილი. ბნელი ღამეა და ახლა ძილგაფრთხობილი წუთისოფელის ცის სიწმინდეს და დედამინის სიმშვენიერეს ვერაფერს ვხედამ. იმას რაც სულიერი არსებისათვის არის გათვალისწინებული, ის რაც დღეს გააჩნია შეიძლება ცის მხრიდან ღამე ბუნებრივი მოვლენები არ იყოს: წვიმა, თოვლი, ქარი, ელვა, ქუხილი, მაგრამ ღამეზე უნაკლოს ვერ იტყვი. ჭირი, სიავე და ბოროტება. წუთისოფელში დედამინაზეა დაბუდებული. მართალია დღისითაც არის მსხვერპლი, ტკივილები, გმინვა-შფოთვა, მაგრამ ხედავ ცის ბრწყინვალებას, ბუნების ჯადოსნურ ფერების მშვენიერებას. მზის სხივებით შემკულ მთას. მთის ორნოხები, ყველაფერი ეს თვალისმომქრელია. ჩაგაფიქრებს, დაგატებობს, დაგავინებს შენ ტკივილებს და შეიძლება ძილიც მოგვგაროს, დასვენებაც და თვალთხილულ ბედნიერებას დიდი მნიშვნელობა აქვს. ავადმყოფი სულისათვის. ღამე რომ არ იყოს, მე ასე მნამს ღმერთის გარეშე შენირული მსხვერპლი წუთისოფელში ნაკ-

ლები იქნებოდა. რადგან ლამე ტკივილები მატულობს, უამშორუ ულინ-ხალხი ოხრავს და შფოთავს. მწუხარების ბაცილა იფანტება სივრცე-ში, ჰერსა ნამლავს, ბუნებას აზიანებს. წმინდა ჯანმრთელი გულის ადამიანებს ვის ყურამდინაც მიდის, სწვდება, მწუხარების გამომხატველი ხმები, უსიამონო მდგომარეობაში ვარდებიან. ზოგჯერ დარდი ჯამრთელ ადამიანსაც დაღს დაასვავს. ვიმეორებ წუთი-სოფლის ნახევარი სიცოცხლე ლამეზე მოდის, ავი სულები ლამე უფრო მოქმედებენ ვიდრემ დღისით. სიკვდილი დედამინის ზურგზე დადის და ლამე მისი ნიღაბია ვერ ვხედავთ და ვერც ვემალებით, პირიქით: იგი სიავის ძლევამოსილი პიროვნებაა და მაინც ვემალება. ლამე მძარცველებისაა, ქურდებისა არა სინდისიერი სულებისა. ლამე ღმერთის დაწყევლილი ფრინველი დაფრინინავს, კეთილშობილი ფრინველები დღისით დაფრინინავენ ლამის ფრინველებს არ იკარებენ. ლამე უძილო ფიქრით ნალველ შემონოლილ პიროვნებას სიგიურ-თან აახლოვებს განსაკუთრებით მარტოობით გამოკეტილ ოჯახში მყოფს. ნამეტნავად მთელი ლამე მოუსვენრათ თუ არის დამლაპარაკებელი არ ჰყავს, გარეთ გამოდის, ლამე სუსხავს, თუ სენ შეყრილია უფრო უარესდება და ამას სიცოცხლეს ეძახიან. ლამე კარში დარჩენილ მარტოხელას ცა მფარველად ევლინება თუ ვარსკლავს შენიშნავს ცაზე იგი მცირედი საშუალებით ავი ძრახვების გაფანტვისაა, მაგრამ მაინც იმედია თუ ისმის სადმე ბუნების სუნთქვა, წყლების ქშენა ისიც დამამედებელია, თუმცა არის სიცოცხლე. ლამე უკუნია მაინც ეტყობა სადღაც რაღაცა ფეთქავს. თუ მთვარიანი ლამეა იგი მგზავრისთვის თითქოს და ქომაგია. მაგრამ მაინც ლამის მგზავრის ფიქრს ხან ჯოჯოხეთისკენ მიჰყავს ხან სამოთხისკენ. რა კარგია ჯანმრთელობა გულით მშვიდი სულით წმინდა ძილით რომ კლავს მტკივნეულს მშფოთვარე ლამეს. მაგრამ ისიც გულქვაობაა თუ არ განიცდის სხვის მწუხარებას და არ უთანაგრძნობს სხვის ტკივილებს, აი ესეთი ლამეებია მარტოდ დარჩენილი გიორგისათვის.

— გიორგიმ სავადმყოფოდან გამოსვლის შემდგომი უკანასკნელი დღე ბავშვის მოფერებაში დააღამა. შვილო ჩემო სისხლო და ხორცო თუ ჩემსავით უბედობა დაგრჩევდა არ გაუწყრე სამშობლოს. თქვა და მერე სიდედრის მიანდო ბავშვი. გიორგისთვის ეს დღე ხან გლოვის იყო და ხან ლხინისა, თუმცა არ ელხინენბოდათ, ერთმა შვილი დაკარგა მეორემ ცოლი და აი ახლა გიორგის გულში გარდატეხა ხდებოდა. კაცს რომელსაც აქამდე სიკეთეზე უფიქრია, ახლა მტრობაზე ფიქრობს, სამაგიეროს გადახდა უნდა. მეორე დღეს გიორგიმ გამოკეტა კარები, გასაღები სიდედრს ჩააბარა და ეკლესიაში ავიდა. სანთლები დანთო ღმერთს წინასწარ პატივებას სთხოვდა.

— მე საქართველოს მიტოვება არ მინდოდა ღმერთო. მაგრამ ბედ-მა გამიხადა ისე საქმე, რომ მოყვარე მოძულეთ გამიხადა, მივდივარ

შენგან და არ ვიცი სად. გიორგის გაცნობილმა დეიდამ შენიშნა დამოულაპარაკა.

— შვილო გიორგი გაჩერდი სად მიღიხარ?

— არა დეიდა. მე საქართველომ გამნირა, ბედი უკულმა დამიტრი-ალდა. არ მომცა უფლება, რომ შვებით ამომესუნთქა.

— შვილო, მაინც შენი სამშობლოა ნუ მიატოვებ, იქ ყველა შენი მტერი იქნება რასაც თვალს მოავლებ გულს არავინ გაგიხსნის. დეიდა არ ეშვებოდა, სთხოვდა დარჩენას. გიორგიმ კი ღმერთი საყვედურებით აავსო.

— გაბო ძია, რამდენს მეხვენებოდა, რომ გოგას მიეხმარებოდი, ისრაელში, საკუთარი კომერციულ საკითხებში. მაგრამ მე უარყავი ეკონომიკური ეს ბედნიერება, დიახ უარყავი ჩემი სამშობლოვ შენდამი სიყვარულის გამო. ვიცი შენგან გამნარებულ ყმას გულს არც უცხო ქვეყანა დამიტყბობს არა და როგორ მინდოდა შენი კეთილდღეობისთვის დამდნარიყო ჩემი სული. მსურდა ნინაპრების მხარ და მხარ ჩამეყარა ჩემი სხეულის ძვალი და რბილი. ამ მადლიან მინას შევეჭამე. ეს თქვა გიორგიმ და ცრემლები გადმოყარა. ეკლესიის პატრიარქმა იკითხა კარგი ვაჟეკაცი ჩანს და რატომ ტირისო? გიორგის გაცნობილმა დეიდამ უთხრა ამ საცოდავს ბედი არ წყალობს. მეც ბევრჯერ მოვინადინე გიორგის ბედნიერება, მაგრამ მაინც უკულმა დაუტრიალდა. დეიდას არ გამორჩენია თუ რამ აიძულა გიორგი, ამ გზაზე რამ დააყენა ეს ამბავიც სრულყოფილად უამბო ლვდელს. გიორგიმ იქვე ეკლესიის ტერიტორიაზე მოჩიჩქილი მინა მღვდელს აკურთხებინა გაახვია ცხვირსახოცში, ჩაიდო უბის ჯიბეში და თვალ-ცრემლიანი გიორგი დაემშვიდობა სამშობლოს. გიორგის შორეულში ნასვლას სხვებიც ტიროდნენ მისი გამცილებლები. გააცილეს შვილი რომელიც სამშობლოსთვის სულიერ დანაკლის ნარმოადგენდა. გიორგი მატარებლით ბათუმში ჩავიდა, იქიდან გემს დაემგზავრა, თითქოს არ უნდოდა გიორგის ისრაელში ჩასვლა, მაგრამ გემი რომელსაც გიორგი დაემგზავრა იმ გემს კურსი ისრაელისკენ ჰქონდა და აღებული. გიორგი ბაქანზე შებრუნებით იდგა გემის სალონში არ შევიდა სანამ მისი თვალების სინათლემ გემის დაცილებით არ დაკარგა საქართველოს ზღვის სანაპიროს სივრცე ჩრდილები. გემი მიდიოდა მიქეონდა წუთისოფლის ზოგის სიხარული, ზოგის სევდა და ჭირი, იმათგან ერთეული გიორგიც იყო, რომლის გული ზღვა-სავით ლელავდა, არ ასვენებდა მტრისადმი ზიზღი, რომლის გულიც აქამდე სიკეთით აღსავსე იყო, უმახინჯო ცასავით წმინდა, მზესავით ნათელ კაცს არ ასვენებდა შურისძიება, ყოფილი მეგობრის მიმართ, რომლისგანაც არ მოელოდა ასეთ მტრობას რაც ჩაიდინა გიორგის მიმართ. იმ არა კაცმა, რომელმაც დააყენა შურისძიების გზაზე. ამ უკანასკნელს ასულდგმულებდა, მხოლოდ და მხოლოდ ობლად და-

ტოვებული შვილის იმედი. ძნელია სამშობლოს მიტოვება ვისთვიზუალური ნიღებედრია სამშობლოზე ზრუნვა, მისდამი კეთილდღეობა. თუმცა გიორგის მისგან კარგი არ ახსოვს, მხოლოდ სიმწარე და უბედობა. გემი მიადგა ისრაელის სანაპიროებს, გიორგი მივიდა თავის ამღზ-რდელთან, გაბო ძიასთან. გოგა შინ არ დაუხვდა, იმ დღეს ესპანეთში წასულა. გიორგიმ ამღზდელებს უამბო სამშობლოს მიტოვების მიზეზი და მტრისადმი შურისძიება. მაგრამ გაბო შურისძიების წინააღმდეგ წავიდა, ეს გაბოს განზრახვა არ მოუწონა ბედით გამწარებულ გიორგის.

– რა ვთქვა გაბო ძია, ბედმა არ გამიმართლა. ეს ჩემი გულის ზედმეტი გულკეთილობის ბრალია თუ არა ჩემი უბედობა სხვა რას მივანერო.

– არა შვილო, კეთილ გულს ნუ გააბოროტებ, კეთილ საქმეს ყოველთვის კეთილი ანგელოზი დაჲყვება და იგი აქ თუ არა, იქ სამოთხეში მაინც გითანაგრძნობს.

– ეჭ გაბო ძია, მე წუთისოფელში მინდა გახარება, სადაც ამ უამაღ ვარსებობ და სადაც სიცოცხლე გვეტკილება.

– მართალი ხარ შვილო გიორგი, წუთისოფელი სიკეთის მთესველს ერთი ათად უნდა პასუხობდეს. ეს ჩვენი წინამორბედი თაობების ნათქვამია და ჩვენც ამ მადლით უნდა ვიაროთ. მაგრამ ხორციელი ამაყია, გულში სისხლი უდელს და მისგან სიკეთის მოპოვება ადვილი არ არის და რომელიც გამოავლენს არც მისი არ უნდა დაიკარგოს. ამღზრდელი მალეა დეიდა გიორგის მხარში დაუდგა.

– მალეა დეიდა, მე იმ ზომამდი მივედი, რომ შემიძლიან ვთქვა სიკეთეს ამ ქვეყანაზე გასავალი არ ჰქონია.

– გიორგი გული ნუ გაგიტეხია, აბა დაუკვირდი, “ნათქვამია სან-თელ-საკმელი გზას არ დაჲკარგავსო”. ეს ტყუილათ არ არის ნათქვამი შვილო ამ სტრიქონებიდან ჩანს, რომ სიკეთე არ იკარგება, შეიძლება ეშმაკმა დროებით გზა გადაუკეტოს, მაგრამ ბოლოს მაინც აღნევს ღმერთამდი.

– გაბო ძია, მე ჩემ თავს აღარ ვდარდობ. იქ სამშობლოს ერთი დაუტოვე, დასაწყისი არ სახარბეელოა და იმანაც თუ ჩემი ბედით იარა მაშინ უფრო ცოდო ვარ.

– გაბომ, ბოროტების გზაზე დამდგარ გიორგის გული გამოუკეთ შენ შვილს თუ ჩემ შვილიშვილს პატარა გიორგის თუ აქ ჩამოვიყვანთ უკეთესი იქნება.

– კი ქალბატონი მალეა, მართალი ბრძანდები, მაგრამ ლონდას დედა მარგალიტა თავის შვილიშვილს დაგვანებებს?

– კაცი ვპერდები მალეა დეიდა და თქვენ ორივეს მიერ ჩემდამი დადებული ამაგი ჯერ კიდევ ვერ გადამიხდია და ის პატარა გიორგი ისევ იქ იყოს, თუ ბედნიერებას ვერ ელირსება, ჩემი სამშობლო მი-

ნის მატლის გამოსახრავი მაინც იქნება. ისრაელში ჩასულ გიორგის სამსახურებრივი საქმიანობის გამო, ინგლისური ენის მასწავლებელი დაუქირავეს. გიორგის ნიჭმა ადვილათ სძლია და ერთ თვეში მუშაობა დაიწყო.

— პატარა გიორგი ექვსი წლისა რომ შესრულდა ბებიამ მამის მოსახლე გიორგი სკოლაში მიიყვანა. პატარა გიორგი რაც უფრო იზრდებოდა სულ მამის ხასიათებს ავლენდა, ცოტა ჯიუტი, მაგრამ ნიჭიერი, კეთილი, უბოროტო, დამთმობი ბავშვი იყო, მაგრამ ზოგვერ თავისებურ პრინციპსაც არ ლალატობდა. ლონდას დედა მარგალიტა დაკარგულ შვილს ცხარე ცრემლებით ხშირად დაიტირებდა-ხოლმე სად ხარ შვილო ლონდა. ცოცხალი ხარ თუ მკვდარი, გძიან თუ გნუ-ურიან ჩემი ანგელოზო მზესავით სხივოსანო. შენმა უბედობაში ნაჩერევად დამაბერა, მომიკლა გული, შვილო თუ ცოცხალი ხარ ერთი წერილის ლირსი მაინც გამხადე. ბებია მარგალიტა გიორგის სკოლაში სულ თან დაპყვებოდა. შვილ დაკარგულ დედას უხაროდა, რომ ლონდას მაგიერ მისი ნაშიერი შვილის შვილი მაინც ეზდებოდა. ერთ მშვენიერ დღეს როცა, რომ გიორგი მესამე კლასში დადიოდა, ბავშვებმა მიუთიოთს ერთ-ერთ ბალში ბალია დამზიდული, მაგრამ ჩვენ ვერ ავდივართ და შენ იმ ხეზე ამსვლელი ხარო — გიორგიმ უპასუხა ასვლით ავალ, მაგრამ ეგ ქურდობაში ჩამეთვლება და მე მაგას არ ვიზამო. მერე ამხანაგებმა დასცინეს, ზოგმა უთხრა მხდალი ყოფილებარო, ზოგმაც ვერ ახვალ და იმიტომ იმიზეზებ, ქურდობაში ჩამეთვლებაო. ბოლოს ბავშვებმა მაინც გააბრიყენს. შეიპარა გიორგი ნახა, რომ ბლის ძირი გამაზული იყო და ზედ ასვლა შეუძლებელი იყო, მაგრამ შესული უშედეგოდ არ დაბრუნდა. ბლის ტოტი დაინოდა და იქიდან ავიდა, გიორგი, როცა, რომ კენწეროზე მოექცა, მაშინ დაიწყო ბლის პატრონმა შემოვლა, ბავშვებმა დაინახეს პატრონი მოხუცებული ქალი და გაიქცნენ გიორგი უმალვე მიატოვეს. პატრონმა შეათვალიერა ბალი და შენიშნა რომ ზედ ბავშვი იყო ასული და მიაძახა.

- ბიჭი ვისი ხარ აბა დამენახვე?
- ობოლი ვარ ბებია მარგალიტას შვილის შვილი ვარ.
- ობოლი, გიორგი ხარ შვილო?
- დიახ ბებია.
- ალალი იყოს შვილო, მაგრამ რატომ ახვედი?
- ბებიას გეფიცები ასვლა არ მინდოდა მაგრამ დაბლიდან ვერ მივწვდი.

— მალე ჩამოდი შვილო. ჩემმა ბიჭმა არ მოგისწროს. როცა რომ ბებიას ხელში ეჭირა გიორგის მიერ ჩამოყრილი ბლის კუნწულები მაშინ მოვიდა მისი ბიჭი.

— რათ დაგიმტვრევიათ ტოტები ხომ გითხარი დააცადეთ დამიფება ბაზარზე უნდა გავიტანო და გავყიდოთქო. ბებიამ უპასუხოდ

დატოვა შვილი და დარცხვენილი სახლისკენ წავიდა. რომელი ხაროვნებისგან
ბალზე ასული ჩამოდით, დროზე, ვერ ხედავ რო ბალს ძირზე მაზი
აქვს წასმული.

– არა ძია არ შევეხე მაგ მაზით გათხუპნილ ხეს.

– გეუგვენები, ჩამოდი დროზე, შენი ჯინაზე წვერომდე ხომ არ
უნდა გამეოთხუპნა.

– თუნდა გათხიპნე მე არ გიშლი, მაგრამ მერე როგორ დააპურეთამ?

– ზღაპრები ნუ დამინყე, ჩამოდი დროზე.

– შენ წადი და მე ჩამოვალ.

– ჩამოდი თუ არა, ამოვალ და ცუდათ წაგივა საქმე. მივიდა სცა-
და ასვლა, მაგრამ ამათ ხელები უსხლტებოდა. მუქარით ვერაფერი
გააწყო და მერე მოეფერა. მოკრიფე და ჩამოყარე, რომ ჩემი ბლისა
მეც ვჭამო. ვედრა მიაწოდეს დაუკრიფათ და ჩამოუტანათ და წასვ-
ლის დროს უთხრა.

– ბიძაჩემო ბალი ჯერ თქვენ უნდა ჭამოთ და თუ დარჩა მერე
უნდა გაპყიდოთ.

– წლებმა წუთისოფელზე გადაიარა და ქვეყანას სიავე უფრო
მეტი დაუტოვა ვიდრე სიკეთე. გოგამ გიორგის გარეთა ობიექტები
ჩააბარა, კერძოთ ესპანეთში სასტუმრო, სირიაში უნივერსალური
მაღაზია, კანადაში და ბრაზილიაში სასურსათო მაღაზიები გიორგის
ბრწყინვალე საბიზმესმენო ნიჭი აღმოაჩნდა და კომერციონერებთან
კარგი აგტორიტეტით სარგებლობდა, მოგებას მოგებით პასუხობდა
და ამ მოგებებს სულ გოგას აბარებდა. ერთ დღეს გოგამ უსაყვე-
დურა.

– გიორგი შენ მხოლოდ საქმე არ ჩაგდო დანარჩენი მოგებიდან
ფული სულ შენი იყოს.

– არ მინდა გოგა, მე ფული არ მაინტერესებს, ფული მე იმდენი
მინდა, რასაც მე მოვერევი.

– გიორგი ვერ შენ მოჭარბებული ფული არ გაქვს. პირველ რიგ-
ში სახლი იყიდე, მერე დაგაქორწინებ და ცოლშვილით იცხოვრებთ
ბეჭნიერათ. ზოგიც სოფელში გაგზავნე შენი სიდედრ-სიმამრთან,
სადაც შენი ბიჭი იზრდება.

– არ მინდა, გოგა ფულმა სიხარბე იცის, სიავეც მოაქვს და
ზოგჯერ კაცის კელაც.

– არა შვილო, კაცის კვლა შენ სულში არ არის, ასე არ გამიზ-
დიხარ და ძალის ძალათ სიავის სიტყვას ნუ მოიტან.

– ვერ მოვისვენებ მალქა დეიდა, დამცირებულმა რატომ უნდა
ვიარო ქვეყანაზე. მე ხომ კარგი გავაკეთე, რამდენჯერ დავეხმარე
იმას ჩემთვის ეს ამბავი არ უნდა ეკადრებინა. იცი მალქა დეიდა რა
მეუღლე მყავდა?

– ვიცი შვილო გაბომ მელაპარაკა ყველანაირათ შემკული ქა-

ლიაო შეიძლება ითქვას ლონდა თავისი სილამაზით ზოგიერთ ხვ-
თიურ ანგელოზსაც დაჩრდილავსო.

- ხმა მისი და შესანიშნავ სიცილს ხო ნუღარ იტყვი, ძალაუნე-
ბურათ მამხიარულებდა, უხასიათოდ რომ ვყოფილყავი თითქოს
ფრთებს გამომაბავდა. ისეთი აღფრთოვანებული ვიმყოფებოდი,
ყოველი მისი მოქმედებით.

- არაუშავრა შვილო, შენ მაგიერ ბოროტებს ღმერთი გასცემს
პასუხს. შენ კი მის სიკვდილს არავინ გაპატიებს, თავი რატომ უნდა
დაისაჯო, რაც რომ მოგენია სასჯელათ შენ ეგეც გეყოფა. გული არ
გაიტეხო აქ ისეთ გოგოს გაგირიგებთ, რომ შენ თავს დანატროდე.

- არა დეიდა მალქა, მე ცოლს აღარ შევირთავ.

გოგას ცოლმა ზილფამ ჩაიცინა და სიცილით გამოელაპარაკა.

- გიორგი ვაჟუაცი ხარ, განათლება არ გაკლია და ჭურა-გონება
შესანიშნავათ გიქრის და რომ არ დაქორწილდე, ქალებმა ხო იცი
მერე როგორი გაჭორვა იციან.

- ზილფა გენაცვალე, გაჭორვა უსაქმურების ამბავია. ყველას
სათითაოდ ხომ არ ვეტყვი თუ რა ბედის ვარსკლავზე ვარ დაბადე-
ბული. ახლა რო დავქორწილდე ჩემი უბედობით კიდევ ერთი გოგო
უნდა დაიჩაგროს.

- გიორგი შენ თავს შეურანყოფას ტყუილათ აყენებ. ნინასნარ
ნალველში გული ნუ ამოავლე. გიორგიმ ზილფა უპასუხოთ დატოვა
და თავის ოთხში გავიდა. ეპ მალქამ გულიდან ქარი ამოილო და
დანალვლიანებულმა თქვა.

- გიორგის ვერ გავაჩერებთ შვილო, თუ შვილი პატარა გიორგი
აქ არ ჩამოუყვანეთ.

- კი დედა წავიდეს და ჩამოიყვანოს მე ხელს შევუწყობ, მაგრამ
მარგალიტა თუ დაანებებს? გიორგიმ თავის უბედობით ხო მისი ქა-
ლიშვილი დაკარგა.

- არა შვილო, მაგას ნუ იტყვი, გიორგის დანაშაული ხო არაა,
ბედი ვის რას მოუტანს ნინასნარ როგორ უნდა გაიგონ. ზილფამ
შეაღო გიორგის კარები და უთხრა.

- გამოდი გიორგი შენი გაბო ძია გეძახის.

- რა არის გიორგი, ეს ხალხი რატომ გამინანყენე.

- არა გაბო ძია, არავინ გამინანყენებია, მე ჩემი უბედურება
გამოვხატე.

- გიორგი პატარა რომ იყავი მაშინ ყველაფერს მიჯერებდი და
ახლა როცა, რომ დაბრძნენდი აღარ მიჯერებ? შენ უნდა იცოდე რომ,
ფულია ყველაფერი, მთელი ამერიკა ფულზეა გადასული.

- არა გაბო ძია, კიდე გიმეორებ, ჩემთვის ყველაფერი ფული
არ არის. შეიძლება შენ ასე გვერა რომ, ყველაფერი ფულია, მა-
გრამ ჩემთვის კი საკუთარი გული და სულია ყველაფერი, რომელიც

უცხობაში არ მასვენებს. აქ ფულით რასაც ვიყიდი ის არის მარტივი გამომარტივებელი. იქ კი ღმერთ ჩემთვის უფლოთ მინა მოუცია, რომელსაც სამშობლო ქვიან და მე უფლის ყმას, უიმისოთ ტევილზე ტევილი მემატება. რომელსაც წამალი ვერ არჩენს და ორგანიზმში უსია-მოვნებას იწვევს. დამწუხრებული ვარ და თქვენ მეუბრნებით კაცის მოკვლა არ შეიძლება, ან ის უნდა მოკვლა რომ გული გავკურნო ან არა და სამშობლოს გულში უნდა ვიყო. იქიდან მამულის ყივი-ლის ხმა მესმის და მისი სურნელება აქა მკურნავს. იქ მზე სხივებს ზედ მადნობს და ვგრძნობ საქართველოს მრავარფეროვნებას. სული გულს რომ ჩაბერავს, ამღერდება, ადუღდება, სისხლი არაგვივით აჩ- ქეფთდება და წუთისოფელი უფრო მიტკება. ასე მგონია მაგ დროს ჩემი ფეხის ქვეშ წინაპრების ძლები სუნთქვას იწყებს. თითქმის იქ თვალის არენაზე რაც ჩანს ყველაფერი ჩემია და თავს მევლები-ან. სამშობლოს მოცილებულისთვის კი ტევილიანი სიცოცხლეა და ცხოვრებაც მწარეა, საკუთარი ბუდიდან ამოვარდნილი გული სხვის ბუდეში ვერ გასძლებს. ვერც სხვისი ლუკმას შეირგებს თუ კაცს გულში ეროვნული ცეცხლი უნთია. სამშობლოს მინა ჩვენი წინაპრე- ბის სისხლით გაუღენთილია და ამ მინის მადლი დიდათ შესარგე- ბია. ღმერთს მადლობას მოვახსენებ, რომ ქართველათ დავიბადე და მოსაფერებლათ, სათაყვანოდ სამშობლო მაქვს, ისიც როგორი? რომლის ბადალი დედამინაზე სხვა არ არსებობს, ეს არის სისხ- ლი და ცრემლი, ავისა და კარგის მომტანი. დავიბადე და სიცოცხ- ლესთან ერთად სიკედილიც დამყვა, ესე იგი ანგელოზთან ერთად ეშმაკიც დამყვება, ჩემს ცხოვრებაში ალბათ ანგელოზთან შედარ- ებით ეშმაკი აქტიურობს და დაშამათული ბედის პატრონი იმიტომ ვარ. ადათ ბაბადან საქართველოს მთლიანობისთვის შენირული ქა- რთველი ხალხის გვამი, რომ საქართველოს ყოველ მტკაველ მინაზე დავაწყოთ... უკანასკნელი გვამების წყობა სულეთამდი მიაღწევს. დიას მე ამ მინის გული მაქვს და სული კი ცისა, ეს ყოველივე მა- სულდგმულებს და მასაზრდოვებს. ეს არის ქართველი ერის წარ- სული ანმყო და მომავალიც. სწორეთ ასეთი სამშობლოს ძარღვებია ჩემში გულთან მიერთებული. მისი სიყვარულით სისხლი რომ ჩემფს. თუმცა უბედობა მანუხებს, მაგრამ მზე გულს მაინც მითბობს. სამ- შობლოს ნიავი სულს მიგრილებს სხვისი კი მიკანრის. დიდმა ილ- იამ თქვა "საქართველო უპირველეს ყოვლისა". სამწუხაროდ ზო- გიერთები თანამდებობისთვის და ფულისთვის სხვაგან მისწრაფიან და სამშობლოს საჯიჯვნად სხვას უტოვებენ. რა თქმა უნდა ჩვენ სხვისი სამშობლოს მიმართ პატივისცემით უნდა ვიყვნეთ განწყო- ბილნი. მაგრამ კიდევ და კიდევ ჯერ შენი უნდა გიყვარდეს, როცა რომ შენი დალხინებულია და სატირლად არა გაქვს საქმე, სხვისი მკვდარი მერე უნდა იტირო. ნათქამია "შინაურს რომ შიოდეს გა-

რეთ ტაბლას რა ხელი აქვსო". უნინარესყოვლისა ჩვენ ჩვენი უნდა გვიყვარდეს, მის სულში უნდა ჩავწვდეთ და გავიგოთ თუ როგორ ყვავის ყაყაჩობი, გარეთ მცხოვრები ქართველი ყველა უნდა დაბრუნდეს, რომ სამშობლოს გულში ჭია არ გაუჩინდეს, ვიცოდეთ რომ მტრის გარედან მოგერიება უფრო ძნელია, ვიდრე შიგნიდან. ყველა ქართველმა უნდა მიიღოს მონაწილეობა საქართველოს აღდგენა აყვავებაში, ცოცხლები ამ მინის შეილები ვართ და მკვდარიც ამ მინის მატლმა უნდა შეგვეტამოს. სამავიეროდ საქართველო ცოცხალი მარადიული ძეგლი იქნება განსვენებულ ლირსული ქართველბისთვის. გიორგიმ გაამზილა სამშობლოსადმი გულისტკივილი და მერე თავის ოთახს დაუბრუნდა.

— გიორგი ჭკვიანია შვილო რას ერჩი.

— არა დედა, მე არ ვერჩი, არ მითქვია და ახლა უნდა გავამხილო, მაგის მუშაობით იმ ობიექტზე რაც მოგება მქონდა გათვალისწინებული, გიორგიმ გაცილებით მეტი მოგება მომცა უნდა ითქვას მე ვარ. მაგრამ გიორგის რომ, ბიზნესმენობის უფრო დიდი ნიჭი აქვს, არ შევცდები გულახდილათ უნდა გითხრათ, რომ ამ საქმეში მე ბევრათ მჯობია.

— კარგი გოგა, თავს რატომ იმცირებ? მე ვიცი რომ საერთოდ ვაჭრობაში ებრაელთან ქართველი ვერ მოვა. მაგრამ ეს ალბათ იმიტომ, რომ დედას გაზდილია.

— არა შვილო, მე ხო ვიცნობდი მამა მაგისი ჭკვიანი კაცი იყო ობლათ გაზდილს გიორგის მამას ხელის შემწყობი არავინ ჰყავდა. რომ ინსტიტუტში შესულიყო.

— მალეა, ნიჭით დაჯილდოვებული მარტოდ გიორგი არ არის, საერთოდ ქართველი ხალხი ნიჭიერია, მაგრამ ამპარტავნობა და სიამაყე მოდგავთ. განა ამის მაგალითი არ არის, ქართული ენა, რომ კაცობრიობის დასაწყისიდან სათავეს რომ იღებს, მირიანი და ფარნავაზი, რომლებმაც ხატოვანი ანბანი შექმნეს, საუკუნებს მიმდევარი წლების განმავლობაში ქართველ ერს, რომ თავისი სიცოცხლით წუთისოფლის გზაზე გავლით ერის მამებს, ვითარცა ილია ჭავჭავაძე ცეცხლში გამოვლილი მარადიულათ ცოცხალი ზეციურ ძაფზე თანდათანობით მზესავით რომ შეუქმნიათ.

— მამა გეტყობათ გიორგიზე არა ნაკლებად ხართ საქართველოზე სიყვარულით გამსჭვალული ისე აღფრთვევანებული ლაპარაკობ, თითქოს საქართველო შენი ძვალი და ხორცი იყოს.

— დიაბ ნამდვილათ ჩვენი სისხლი და ხორცია საქართველოს მინის გულში ორი ათას ექვსასი წლის სიყვარული გვაქვს ჩადებული და მისი აღმოფხვრა ძნელია, ჩვენ აქ ებრაელების უძველეს მინაზე აღორძინების პროცეში ვართ ერის ძეელი ისტორია უნდა ამოვა-

ტიკეტივოთ და ისრაელის ქველსა და ახალ სახელმწიფოებს შორის დარჩენილი სიცარიელე საქართველოში ცხოვრებით უნდა შევავსოთ. მე ახლა ისევ ქართველი ერის გონიერამახვილობაზე მინდა თქვენი ყურადღება შევაჩირო, ქართველი ერი, საღი ჭკუა-გონიებით იმდენათ მდიდარია, რომ თავისი ტერიტორიის სარბიელზე ვეღარ ეტევა და საასპარეზოდ სხვა დიდ სახელმწიფოში მიიჩევს, ავილოთ და გადავხედოთ, ჯერ წარსულ ისტორიას, ირანისა და თურქეთის სამეფო კარზე რამდენი ქართველი ყოფილა დაწინაურებული. რომლებსაც შეეძლოთ სახელმწიფოში თავისი ძალაუფლება განეხორციელებინათ. მართალია ზოგიერთი ქართველი თავისი ერის ნინაშე არ არის ერთგული მსახური თუ არა, სხვა სახელმწიფოს ერთგულათ ემსახურებიან. სტალინს საქართველოსთვის კარგი არ გაუკეთებია, პირიქით, მაგრამ ის რაც გულში მისწრაფება ჰქონდათ ლენინს და სტალინს ნიჭიერებამ ბრნყინვალეთ გაართვა თავი მარქსიზმის იდეის სწორად აღქმას, უნდა ითქვას ამათზე უკეთესად სხვისი ტალანტი ვერ შესძლებდა, თუ არა სტალინი, მისმა ნიჭმა შექმნა რუსეთში ამ იმპერით რომელმაც დაიმკვიდრა მსოფლიოში პირველი როგორც სოციალისტური სახელმწიფო და სიძლიერით მეორემ. იუსტინ ჩერჩილმა სტალინის სიკვდილის შემდეგ თემთა პალატაში თქვა სტალინი უდიდესი ნიჭის პატრონი იყო. შეიძლება ითქვას ის იყო უთქმელი სიტყვის სწორად გამგები, მიუხედავად იმისა, რომ დიდი ბრიტანეთის თემთა პალატაში გავიზარდე და ჩემს თავზე ბევრი კარგი მეთქმის დიდი ბრიტანეთში პირველ კაცს წარმოვადგენ ერის შეფასებით ერთ-ერთ ძლიერ პიროვნებას. მაგრამ სტალინთან შედარებით მე მაინც კითხვის ნიშნის ქვეშ აღმოვჩნდი. ხალხში ისიც კი გავრცელდა თითქოს ჩერჩილს ეთქვას ან გასვენებულ ლინკოლ რუზველტს, სტალინი ყოველ დღე ატყუებდა და ყოველ მესამე დღეს კი მეო შეიძლება არის კიდეც სიმართლე. შეიძლება ხალხის მოგონილი ჭორია გავრცელებული. ერთი რამ კი ცხადია სტალინი რომ არ დაემუშავებინათ და დაეცვათ მისი კანონები სტალინის ავტორიტეტი იმდენათ დიდი იყო სახელმწიფო დაქვეითების გზას არ დაადგებოდა.

— გიორგი სამშობლოს სიყვარულით დაინტერესებული კაცი ჩიკაგოს დედათა მონასტერში შევიდა სანთლები დაანთო და სთხოვდა: ღვთისმშობელო იხსენი ყოველივე გაჭირვებიდან შენი მსგავსი უნაზესი და უსაყვარლესი სიკეთის მთესველი წმინდაზე წმინდა და დამიბრუნე უცოდველათ ჩემი ლონდა, რათა გაცოცხლდეს უმისობით მოკლეული ჩემი გული, ამღერდეს სული და გავიზარო უფლის მიერ ნაპორი ტურფა საქართველოთი. ერთხელ კიდევ ვიგრძნო მისი ღიმილიანი სახის სინათლე. ოჟ როგორ მსურს, რომ მისი გულის სითბომ ჩემი ბედნიერი გვამი მიიტანოს სამარის კარამდე. ნუ დამიობ-

ლებ შვილს იმ მზეს და მთვარეს რომელისთვისაც ეს მკვდარი გული ჯერ ეიდევ ფეთქავს, გვევედრები მთლად ნუ გამნირავ შვილს დედა უნდა. თუ არა, ჩემ ბედნიერებაზე დიდი ხანია ხელი მაქვს ჩაქნეული, ყოველივე სიავე ააცილე ჩემ პატარა გიორგის მისი კარგობა ჩემი ბედნიერებაა. მე საქართველოს არ ვემდური დედაო ღვთისავ და ზეციურო ღმერთო, სრულიათ მფარველო წუთისოფლისავ. თუ არ გინდა ჩემი ბედნიერება, გთხოვ ნაადრევათ ნაიღე სული შენგან ნაბოძი. სანამ ბოროტების გზას დავადგებოდე და ჩავიდენდე კაცთა კვლას. ამ ვედრებით გულამომჯდარ გიორგის ღანვზე ჩამოუგორდა ცრემლი და იმდენად მტკიცნეულ გულიდან იყო ნამოსული რომ მისმა სიმწარემ თავისმიერ ანთებული სანთელი დაცემის უმაღვე ჩააქრო. ამ ვედრების გამონე გიორგის ვიღაცა ღვთისნიერი გამოცხადა და მისგან მოესმა შვილო. აანთე სამშობლოზე სანთელი და ილოცე თუ ხარ ქართველიო. ეგ მგონი სამშობლოზე ანთებული სანთელი ჩაგიქრა შვილო და ეგ ცუდის მომასნავლებელია. დიაბ თუ ხარ ქართველი შეავედრე მინა შენი ჭირნაბულით სავსე ღვთის მადლით მოსილი, რათა ალორძინდეს და გამრავლდეს ერი... ძე და ასულით, ალიზარდნენ ვაჟნი რაინდნი ქალნი ლამაზნი სიკეთის მჩენნი და სიყვარულით მდიდარნი, ბედნიერნი ვითარცა ნარსულნი ნინაპარნი შენი, რათა უფრო დაგიტკბეთ წუთისოფელი, ცითა და დედამინით. ინვარდოს გულმა, იყაშკაშოს სულმა. ყოველივე ცოდვების გარეშე. გნამდეთ, რომ ქალი სუსტია ნაზი ქმნილებაა. სიყვარულისთვის დაბადებული, ნუ დაივინწყებთ, რომ იგი დედაა ერისა. თაობებისა. კაცი უნდა იყოს რაინდი, ამაყი, შემართებითი სულის პატრონი, მტერ-მოყვარის შემცნობი და წუთისოფლის სიმრუდის გამსნორებელი.

— უფალო ღმერთო და ღვთისმშობელო შთაუნერგე ერს გული სიკეთისა, სული ნმინდა სიყვარულისა, საქართველო აღსდგეს ძეელ საზღვრებში. დართგუნოს მტერი შინა და გარეთ, მტერი სიავისა და ბოროტებისა რათა აღმშენებლობას საძირკვლათ დაედოს ერის ქნარი. სიყვარულის, სიხარულის, გამრავლების და გამარჯვებისა. ცამ იღადლადოს დღის სინათლით და ლამემ ვარსკლავებით, რომ შეეძლოს მზესა და მთვარეს სახის გამოჩენა, უიმისობით რომ არ დაჭვნეს წუთისოფელი. სამწუხაროა, რომ დღეს დღეობით სკამის მიმდევართა გულში რუსული სული ფიგურირებს, მათი ორგანიზმი ისე ძლიერ არის გაულენთილი, არამც თუ ილიამ მეორემ, არამედ რომ შეიძლებოდეს თვით ქრისტემაც რომ მონათლოს და ცხრაჯერ სრულიად საქართველოს მართმადიდებლურ ემბაზში რომ აბანაოს იმ სიავეს ვერ გამოადენს ქართველს ქართველის მიმართ ზოგიერთი რუსი კომუნისტების მიერ რაც იმ სკამის მიღებისათვინ იყო დანათლებული. არ არის გამორიცხული ეკლესიაში შესული ასეთი

ხალხი ანთებულ სანთელზე ქართველი ერის სულს არ არისხებდეს. შეიძლება ითქვას ასეთ ხალხთან ზოგჯერ სიკვდილიც უძლურია.

— ბებია მარგალიტამ დეპეშა მიიღო ისრაელიდან გიორგი იტყო-ბინებობდა, რომ ახლა ამერიკაში მივდივარ და იქიდან რო დავბრუნდები აუცილებლად ჩამოვალ საქართველოში. იმ დღისით პატარა გიორგი სკოლაში ძალიან გახარებული იყო. გაკვეთილი მიმდინარეობდა და მასწავლებელი მეოთხედის ნიშნებს აჯამებდა.

— მასწავლებელო მამადან დეპეშა მოვიდა ისრაელიდან.

— ახლა ამერიკაში მივდივარ და იქიდან რო დავბრუნდები თბილისში ჩამოვალო.

— მასწავლებელო გიორგის მამას გველის ტყავს რატომ ეძახიან?

— ვინ გითხრათ ბავშვებო? სისულეელეა, არ დაიჯეროთ. გიორგი და თავისი მამა მოსახელები არიან.

— დედა გაუთხოვდა არა? მასწავლებელო. გიორგი მესამე კლაში დადიოდა და ნიჭით დაჯილდოვებულს საქმიან თავმოყვარეობაც გააჩნდა. თანაკლასელის ასეთი უდიერი სიტყვის თქმისთვის გიორგიმ იმ ბავშვს ამრეზილ თვალით შეხედა. თუმცა მასწავლებელმა შეუსწორა.

— არა ბავშვებო გიორგი სამი თვისა ყოფილა დედა რო გარდაეცვალა.

— მასწავლებელო რათ გვატყუებ? მასწავლებელმა შეკითხვის მიმცემი ბავშვი, შებლის შეკვრით გააფრთხილა. გაკვეთილების დამთავრების შემდეგ გიორგიმ ამხანაგებთან განაცხადა.

— ვისაც გსურთ წამომყევით სამი მანეთი ეკლესიის ყულაბაში უფლისთვის უნდა ჩაგადო. სამი მანეთის კიდევ სანთლები უნდა დავანთო, ჩემი სამშობლოს ძლიერებისთვის.

— ნეტა შენ მოგიცლია, წამო მაგ ფულით ნაყინი ვჭამოთ.

— არ გრცხვენია ბიჭო, სახელათ იქსო მაინც არ გერქვას, ვინ დაგარქვა ასეთი შეუფერებელი სახელი, როცა რომ შენ ღმერთი არა გნამს.

— სად არის ღმერთი? ჩემი ღმერთი ფულია.

— ირინა შენც მაგის მომხრე ხარ?

— მე კი არა, მე მგონი გიორგი შენს გარეითად ყველა ნაყინის მომხრეები ვართ.

— ესე იგი გამოდის, რომ სამშობლოს კუჭზე ჰყიდით?

— არა გიორგი, სამშობლო რა შუაშია, კუჭი თუ ცარიელი გაქვს. ნათქვამია ჯერ თავსაო და მერე თუ დარჩა ქმარსა და შვილსაო.

— აუჟ, ირინა, ცხოვრებაში მაგ რწმენით თუ იცხოვრე რა დედა იქნები. ამ საუბრით შევიდნენ ეკლესიაში და პირველივე სანთელის ანთებისთანავე გიორგიმ მიმართა.

— უფალო ღმერთო და საქართველოვ, მამულო წმინდა სამშობ-

ლოვ, ქართველი ერისავ შეხედე რა თაობა გეზდება. "გიორგიმ ხეაზაზიათუ ლის გაშვერით მიანიშნა". რომ სამშობლოს ვიმეორებ კუჭზე და ფულზე ჰყიდიან, ათი წლის ვარ და დღეს დღეობით, ისტორიაში რაც ამომიყითხავს, ან ტელე-ეკრანიდან მომისმენია, კინოფილმებში მინახავს, რომ ბოროტების დროს შინაური მტერი გარე მტერს იყენებს სამშობლოს დაქცევაში, თქვენისთანა უზნეო პიროვნებებს. აი რა ხალხთან გვქონია საქმე ერის მოქინახულე მამა-პაპანო თქვენ კი ჩემო მეგობრებო ღმერთმა დიდხან გაცოცხლოთ, მაგრამ უნდა იცოდეთ, რომ თქვენ ნარმავლები ხართ სამშობლო კი მარადეამ უნდა იყოს. თუ ასე უგულოთ მოეპყარით სამშობლოს, ფულს და კუჭს ანაცვლეთ მაშინ სამშობლო სხვის ხელში აღმოჩნდება და მერე თქვენი შვილები საკუთარი სამშობლოში დგმურებათ იცხოვრებენ, როგორიც დღეს არის სამაჩაბლო, აფხაზეთი, ნიაღვრის ტალღასავით სხვა ერი რომ შემოიჭრა და ქართველებს საკუთარი ქვეყნიდან მინის მეპატრონებს აძევებენ. მითუმეტეს ძლიერი თეთრი დათვი გვერდში გვყავს და შენი სამშობლოს მინით სხვებზე არანაკლებ არის დაინტერესებული. ღვთისმშობელო გაუძლიერე სული იყოს შენი ერთგული სამშობლოს დამცველი. თქვენ კი მეგობრებო უნდა იცოდეთ წყლის, ტელეფონის, სინათლის, გაზის გადასახადს რომ იხდით ეს იმიტომ, რომ მთავრობამ გამოყვანაზე თანხა, ენერგია დახარჯა. და წუთისოფელი ვინაც შექმნა. ააწყო ცა, მზე, მთვარე, ვარსკვლავები, ბუნება, დედამიწა, გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგომა, ზამთარი, მთები და მდელო, მისი მადლით რომ ვარსებობთ და ყოველივე ამის შემქმნელი რომ გვასულდგმულებს. სიკეთეს გვასნავლის და ცოდვებიდან გვიფარავს. საპასუხოთ რწმენა ხომ უნდა გვქონდეს რომ წუთისოფლის დაამარსებლის ნინაშე უნდა ვილოცოთ, ვადიდოთ თავ დახრით, ანთებული სანთელით ხელში, რათა ვიყვნეთ ძლიერნი კეთილსინდისიერ საქმეში. გავაძლიეროთ და დავიცვათ სამშობლო ღმერთის ნებით. ჯიბიდან გიორგიმ ამოიღო ფული მისცათ და უთხრათ ახლა მიბრძანდით და იყიდეთ ნაყინი გიორგი თქვენც ხომ გინდათ?

– არა ნინო მე ნაყინი არ მინდა.

– რატომ არ გინდა, გაგვებუტე? გიორგი და გოგა შაბათ დილით ჩამოვიდნენ თბილისში. ორივე სიხარულით აღვსილნი ერთი, რომელიც თავისი ნინამორბედ სამშობლოს სიხარულით. თავისი ბავშვობის ქვა კუთხეში და რა თქმა უნდა თავისთან ძმათ შეზრდილი გიორგის შვილის პატარა გიორგის ნახევის მოლოდინით დატვირთული. მეორე კი თავისი ერთად-ერთი მონატრებული შვილის უნახველობით. მაგრამ ყოველივე ეს სიხარული მნუხარებით შეიცავას. შევიდნენ ეზოში და ნახეს მარგალიტა დამწუხრებული მდუღარე ცრემლებშია და ორი მნუხარების თანამოზიარე მეზობელი ქალი

გვერდით ედგა. მისვლისთანავე გიორგის სახეზე მიცვალებულიშვილი მოითხოვა.

- მაგრამ თავი შეიკავა და იკითხა.
- რა მოხდა დედა მითხარი?

- ორი დღეა შვილო გიორგი აღარ ჩანს არ ვიცით წავიდა სადმე, თუ მის თავზე მოხდა რამე, ვერ გავიგეთ, სანყალ მარრგალიტას ტირილისგან ხმა გამოლევია. მამამ გიორგიმ გაიგო თუ არა, გიორგის დაკარგვა უმაღვე გული წაუვიდა. წამალი და წყალი ერთი-მეორეს ენაცვლებოდა. გამობრუნებული გიორგი მერე დაკარგულ შვილს დაცივით მოთქმით ტიროდა.

- ვამე ჩემო ერთად-ერთო შვილო. წუთუ წუთისოფელმა შენი იმედიც დამიკარგა, ღმერთმა რა წახა ჩემში ისეთი, რომ ამაშიც არ მაპატია, არ დამინდო. თუმცა საპატიებელი რა მქონდა ღვთისმოსავ კაცს, წმინდათა წმინდა გიორგის, მაგრამ წათქვამია “კაცს ფეხი წაუბორძიკდება თუ არა, ეშმაკიც მაშინვე ზედ დააწვებაო”.

- ვინ იცის ჩემო ულამაზესო, უსაყვარლესო შვილო ლონდა, შენი ძვლები რამ გამოხრა და სადა ყრია, შენი განსახიერება პატარა გიორგიც შენ ბედზე წამოვიდა და ვინდა ამინაზღაურებს შენ დანაკლის. ადგა მარგალიტა მივიდა გიორგის კისერზე გადახვია ხელები და მიატირა. შვილო შენც რა ჩემ ბედზე ჰყოფილხარ დაბადებული, რომ ორი შვილიდან არც ერთის წამრავლი არა მყავს.

- თავი ისე მომძულდა დედა რომ სიცოცხლე აღარ მინდა, გული არსად არ მიჩერდება მალქა დეიდამ მთხოვა ჩამოიყვანე შენი ბიჭი აქ ჩვენ გავზარდოთ, აქ ისეთ სკოლაში მივიყვანთ, სადაც სხვა ენებთან ერთად ქართულიც ისწავლებაო. ამავე დროს ჩვენ თვალქვეშ გაიზდება და იქნება შენი გულიც გამოცოცხლდეს და წუთისოფელიც დაგიტებესო.

- არა შვილო, თუ ვიპოვით მე მაგ ბავშვს ვერ გაგატან. ეგ არის ჩემი და ჩემი მეუღლის მაცოცხლებელი, პატარა გიორგის რო ვეხე-დავდით ასე გვეგონა თუ ლონდას უყურებდით, მაგ ბავშვს თუ ჩვენი თვალების სინათლეს მოაშორებ ჩათვალე რომ ჩვენი თავი ცოცხლად დაგიმარხია. ღმერთო ღვთისმშობელო, შეგვიძრალე ჩვენ ყმანი შენნი და გიორგი უმცროსი გვაპოვნინე, დაგვიხსენი ამ გაჭირვებიდან. სადაო პატარა გიორგი აქ იქნება თუ იქ მამასთან ჩვენ ამაში მოვრიგდებით. მთელი უბანი უთანაგრძნობდა მარგალიტასა და გიორგის. იმათზე ნაკლებად აღარც გოგა ტიროდა. უბანმა შეიტყო რომ „გველის ტყავი“ ჩამოვიდაო და ვისაც ადრე არ დაენახა ახლა ცდილობდნენ მის ნახვას, გადაცემით კი იცოდნენ თუ იმ სახელწოდების დარქმევა რამ განაპირობა, მაგრამ საკუთარი თვალით ნახვას ამჯობინებდნენ. გიორგის ძველი სამსახურის უფროსი დაუნინაურებიათ, უფრო სწორედ რომ ვთქვათ მინისტრის თანამდებობა დაუკა-

ვებია და შემოუთვალია:

- გიორგი გავიგე, რომ ჩამოსულხარ და ისე არ წახვიდე რომ არ მნახოვო. გიორგიმ ხუთი დღე ექცევა შვილი, მაგრამ ვერსად ვერ ნახა სკოლაში მივიდა მისი კლასის მოსწავლეებს პეკითხა, მაგრამ მის კვალს ვერ მიაგნო, ვისაც შეეკითხა პასუხი მხოლოდ ერთი იყო. გაკვეთილები რომ დაგვიმთავრდა ჩვენ გიორგისთან ერთად ეკლესიაში შევედით, სანთლები დავანთეთ, მერე გიორგიმ ნაყინის ფული მოვცა ჩვენ ოთხი წაყინის საყიდლად და გიორგი კი ეკლესიაში იქ დავტოვეთ და სკოლაში მეორე დღეს აღარ მოსულა. ბიზნესმენმა გიორგიმ იქ ეკლესიაში თავისი ნაცნობი მორნმუნე მომსახურე დეიდა ნახა და გაუხარდა, მერე დეიდამ გიორგის შეახსენა, რა კარგი შვილი გყოლიაო. შვილო სულ დედის განსახიერებაა. გიორგის გული ამოუჯდა.

- დეიდა ჩემი ბედის ამბავი ხომ იცი ახლა შვილის წასაყვანათ ჩამოვედი და ბავშვი ვერ ვნახე დაკარგულა ბებიამისთან ერთად გიორგის დაკარგვას მეზობლებიც ტიროდნენ.

- შვილო გიორგი, შენი ბიჭი თანაკლასელებთან ერთად აქ ეკლესიაში ვნახე ექვსი-შვილი დღის წინ.

- ხო დეიდა ბავშვი მაშინ დაკარგულა.

- არ ვიცი შვილო, მე მეტს ვერაფერს გეტყვი. ნმინდანმა დეიდამ დაუმალა არ უთხრა ბიზნესმენ გიორგის საიდუმლოდ შენახული თავ-გადასავალი შვილთან რომ გაანდო. ამის შემდეგ გიორგიმ სან-თლები დაანთო და შეეხვენა ლეთისმშობელს, რომ ლონდა თუ არა, შვილი მაინც ცოცხალი ეპოვნა, გიორგიმ კვლავ განაწყენებულმა დატოვა საქართველო. გოგამ გიორგის, შვილის საძებნელათ დღეები კიდევ გამოიყო დატოვა დრო კიდევ მისცა თავათ კი ისრაელში წავიდა. „გველის ტყავითა“ გადაწყვიტა ფოთში წასულიყო რადგან იქ მისთვის ნაცნობი პორტი იყო. „გველის ტყავი“ იმ დღის საღამოს ისევ ეკლესიაში შევიდა, ეშმაკის დასაბმელად სანთლები დაანთო და ლეთისმშობელს ევედრებოდა, ოღონდაც შვილი მაპოვნინეთ ჩემი გულის მამოძრავებელი მის მეტ ბედნიერებას თქვენგან არ მოვითხოვ. თუ არა, ჩემი სიცოცხლეს თვითმკვლელობით დავამთავრებ, ამით ჩემ სულს ეშმაკს ჩავაბარებ და თავს სამუდამო სატანჯველად გავიხდი, ყოველივე მისი სხეულის უჯრედში გამჯდარია ზეციური რწმენა, სიწმინდე, გულის და სულის, მაგრამ უხერხულობა მაინც იგრძნო, კაცმა, რომელსაც მგლოვიარე ქალივით ცრემლები ჩამოსდიოდა, ამის დამნახავმა ეკლესის მონა-მორჩილმა ნაცნობ დეიდა ეპლმა წინა დღით გულში დამალული თავისი შეცდომა ახლა გულნრთელად აღიარა. მიუახლოვდა მუხლმოდრეკილ გიორგის მხრებზე ხელი წაავლო და ფეხზე წამოაყენა.

- მაპატიი შვილო. შენი ბედნიერებაზე დიდი ამაგი მაქს განეუ-

ლი, შენ წინაშე ახლა კი დიდი შეცდომა მაქვს ჩადენილი თუნდაც გუშინდელმა ჩემმა სიცრუემ აღარ მომასვენა. კარგია რომ დღეს კიდე შემობრძანდი, დედათა მონასტერში შენმა ცრემლებმა გული დამინვა, დამდაგა, ახლა მინდა ჩემი დანაშაულით გამოწვეული სევ-და ვაღიარო, რომელიც ჩემ გულს მძიმე ტვირთად დააწვა. ღმერთო, დიდებული იქს ქრისტე მშობელო დედაო მარიამ და დედათა მონ-ასტრის ძლიერებავ, მაპატიეთ და გამინმინდეთ გული სიმართლისა გუშინდელი სიცრუისგან და იმ დანაშაულიდან, რომელიც მე მიმიდ-ლვის პატარა გიორგისა და მისი მშობელი მამის წინაშე. ვტყუივარ, შეილო შენს წინაშე ვტყუივარ. და რატომ? შეილო გიორგი ბავშვს გავუმხილე შენი აქ ცხოვრების უკანასკნელი თავგადასავალი, ამ ამ-ბავშა შეიძლება ბავშვი უფრო ააღელვა და დაადგა იმ სახიფრთო გზას. რომელიც ჩევენთვის დღემდე უცნობია.

- რა გითხრა დეიდა ჩემი თავგადასავალი რომ გაგიმხელიათ ეს დანაშაული არ არის, თქვენთან ერთად მეც ვთხოვ, ყველა მართ-მადიდებლურ სალოცავებს გაპატიონ და ამით ნუ შელახავნ შენს ნიმინდა სახელს. ამ ამბის შემდეგ ტყბილად დასცილდნენ გიორგი და ეკლესის მონაზონი დეიდა. მეორე დილით გიორგი “გველის ტყავი” ბათუმის პორტში იყო. გიორგიმ დაადგინა იმ წინა დღეებში რომელი გემები გავიდნენ ბათუმის პორტიდან და გზათ რომელი პორტები უნდა გაევლოთ, ამავე დროს შეიტყო გამარჯვებული გელეჩა მამა-პაპური ჩიხა-ახალობში გამოწყობილი და იარაღ ასხმული ბათუმში თუ როგორ დააჭერებდა ცხენს.

- ბათუმიდან ბიზნესმენი გიორგი ესპანეთის გემით წავიდა, ეს-პანეთში ჩასულმა ბარსელონას პორტში შენიშნა წინა დღეებში ბა-თუმიდან გასული სირიის გემი ესპანეთის პორტში შესულა და გიორ-გი ბავშვის მოსაკითხათ გემზე ავიდა პირველათ იქ ორი დალისტნურ ენაზე მოსაუბრე გაიცნო, უფრო სწორედ სანამ გაიცნობდა მანამდე მიათ შორის ერთ-ერთმა გელეჩა ახსენა. გიორგიმ პირველ რიგში ამაზე გაამახვილა ყურადღება. მიუახლოვდა და ჰკითხათ.

- თქვენ ბიჭებო გეტყობათ დალისტნელები ხართ.

- დიაბ ქართველო.

- როგორ მიხვდით რომ ქართველი ვარ?

- ჩვენ სამივენი კავკასიელები ვართ და კავკასიელს არ უნდა შეგვეშალოს ჩვენივე მხრის კაცის ამოცნობა, ჩვენ ხო იგივე მო-საზღვრე კავკასიელები ვართ. ამას ჩვენი ზნე-ჩვეულება ამტკიცებს, ზნე-ჩვეულებას კი სახის გამომტყველება. მეორეც ის რომ რო-გორც საქართველო, ასევე დალისტნელებიც მეშვიდე საუკუნემდე ქრისტიანები ვყოფილვართ. ჩვენში დღესაც არის ქართველების მიერ აშენებული ქრისტიანული ეკლესიების ნიმუშები.

- ზიადინ, სანამ მე შემოგიერთდებოდით თქვენ გელეჩა ახსენეთ,

მაინტერესებს სად ნახეთ და რა იცით მის შესახებ.

– ჩვენ მარტო ის ვიცით, რომ დაღისტნის ერთ-ერთ სოფლის კაპუჭის სიძე გახლავთ, დაწვრილებით თუ გაინტერესებთ მიბრძანდით სალონში და იქ გაიგებთ.

– ეს გემი ხომ ბათუმიდან გამოვიდა?

– დიახ ბატონო.

– ამ გემს უპატრონოდ მიტოვებული ბავშვი ხომ არ გამოჰყოლია.

– არ ვიცი გემის სალონში მიბრძანდით და სრულყოფილად იქ გაიგებთ. ბაქანზე ხალხმრავლობა იყო, მაგრამ რატომდაც სალონში მიუთითეს. გიორგი შევიდა სალონში ბავშვი იკითხა. მაგრამ ავათ თუ კარგათ არავინ მნიშვნელოვანი არაფერი არ უთხრა, მხოლოთ თავიდან მოშორების პასუხები იყო. არა, არ გვინახავსო. გიორგიმ ცრემლიანმა დატოვა გემი და პორტის ნინ რომ გაიარა ხმა შემოესმა.

– ცოტახანი შეჩერდი ჩემო ძმაო. გიორგი მიტრიალდა;

– რა გნებავთ? მიუხსლოვდა ოცდაათი ოცდახუთმეტი წლის თვალში მოსაწონი, თუ არა ვცდები რუსული ორენტაციის, ქალი იყო და იმან მიმართა.

– თუ დროს დამითმობთ თქვენთან რამდენიმე წუთით სალაპარაკო მაქვს.

– კი გენაცვალე მაგრამ მე რომ მოფერებისთვის არ მცალიან.

– არა მე მაგ მიზნით არ შეგაჩერეთ სახელი მინდა თქვენი გავიგო.

– გიორგი მქევიან.

– გიორგი გთხოვთ, ცოტა მოფარებული ადგილი გამოვნახოთ, თვალი არავინ შეგვასწროს. გიორგის თავში სულ სხვა რაღაც საეჭვო აზრმა გადაუარა.

– მერე შევხვდეთ ქალბატონო ხო გითხარით დრო არ მაქვს.

– არა გიორგი მე სხვა სალაპარაკო მაქვს.

– მაშინ თქვენი ტყვე ვარ ქალბატონო. სადაც გენებოთ იქ წამიყვანეთ. საიდუმლოთ გამონახეს ერთი მყუდრო ადგილი და დაიწყეს საუბარი. ახლათ გაცნობილმა ქალმა მიმართა.

– იქ გემის სალონში შეგამჩნიეთ, რომ თქვენ ბავშვს კითხულობდით და ვინაიდან მე იქ ამ საიდუმლოს გამხელა არ შემეძლო და სინდისმაც არ მომცა საშუალება რომ თქვენთვის არ მეტქვა. ამიტომ წამოვედი აქ მოფარებით ამ საიდუმლოს სათქმელათ. ვშიშობ მოთავეებმა არ გამიგონ რომ ამ თქმით ჩემი თავი საფრთხეში არ ჩაეგადო. გემი სანამ ბათუმიდან გამოვიდოდა ბავშვი სამჯერ ამოვიდა გემის ბაქანზე დაახლოებით ათი-თორმეტი წლის ბიჭი. გემის ბაქნიდან სამჯერ ატირებული გააძევეს. იხვენებოდა ობოლი ვარ გამიშვით დედა მამა უნდა მოვეძებნოვო, ამ ამბით არავინ დაინტერესებულა, გემიდან მე ჩავედი, დავარიგე, ვუთხარი, შვილო ამ რეისზე კარგი ხალხიც მგზავრობს და ავიც და შენი უყურადლებოდ მგზავ-

რობას არ გირჩევთქმ. მაგრამ არ დამიჯერა და ნახევარი ბიჭულით მე აუღე და ასე დავიმგზავრე. ბავშვი ჩემთან იყო. სულით-გულით ვპატრონობდი, მალლა ბაქანზე თურქები თუ არ ვიცი საერთოდ მუ-სულმანები ქეიფობდნენ და როდესაც ესპანეთს უახლოვდებოდით ბაქეშემა მთხოვა. დეიდა გავალ ბაქანზე ცოტახანს ზღვას გადავხე-დავ და ისევ დავბრუნდებიო. მე ნება მივეცი. გავიდა და შემდგომ ალარ დაბრუნებულა, მერე მეც ცოტა ჩამთვლიმა რო გამეღვიძა მოვძებნე მაგრამ ვერ ვნახე სანამ ჩამთვლიმავდა ბაქანზე ხალხი ახმაურდა მე ბაქანზე მაშინაც გავედი, მაგრამ ბავშვი ვერსად ვერ ვნახე არ ვიცი წყალში ძალით გადააგდეს თუ თავის და უნებურად გადახტა სიმართლე ვერ გავიგე, ჭორი კი ისედაც დადიოდა, რომ მითომ გადავარდა და მერეც ვითომ გადააგდეს.

— ქალბატონო სახელი თუ იცი იმ ობოლი ბავშვის?

— კი როგორ არ ვიცი, მითხრა გიორგი მქვიანო. გიორგი „გველის ტყავი“ ჩაფიქრდა და შემდეგ თქვა.

— თუ თავის და უნებლიერ გადავარდა არავინ იყო კეთილშობილი რომ ამოევვანათ? გიორგიმ კითხვა დაუსვა. თავის თავს ან არა და შეიძლება არა კაცებმა მართლაც გადააგდეს, მაგრამ მე ისიც გავიგე რომ აუშვეს და მერე ვიღაც კეთილშობილმა კაცმა საშველათ გაბერილი კამერა გადაუგდო და ჭორათ გავიგე თითქოს იმ ბავშვის გამო მოქეიფე მუსულმანებთან ამ კაცს უთანხმოება მოსვლია. გიორგიმ ამ ქალს მადლობა გადაუხადა ამ ცნობისთვის. მანამდენ კი გიორგიმ ამ ქალის მუდმივი საცხოვრებელის მისამართი დაინერა. გიორგიმ მართალია დაადგინა რომ შვილი მისი პატარა გიორგი ევ-როპისკენ წამოსულა, მაგრამ არ იცის დღეს დღეობით მკვდარია თუ ცოცხალია, ერთი კი ნამდვილია რომ გიორგი „გველის ტყავი“, თავისი პირადი თუ სახელმწიფო საქმეზე ცრემლ შეუშრობელი დადის. დადის გიორგი თითქოს და ბედშერისხული. მაგრამ ღვთის განგებაზე მისი სიძლიერეზე და სიმართლეზე ერთი მიზეზიანი სიტყვაც არ დასცდენია. პირიქით სხვადა-სხვა სახელმწიფოს რომელ ქალაქშიც შეაღწევს ჩასვლა თუ შეიძლება რომ არ მოინახულოს ეს კათოლიკური იქნება თუ მართმადიდებლური ეკლესია და არ აღავლინოს რჩმენა გულითა ლოცვითა და სიმართლითა. თუ ერთი და იგივე ქალაქში რამდენიმე დღით მოუხდა დარჩენა. ყოველივე დღე თუ არა, ორ დღეში ერთხელ მაინც შედის ეკლესიაში და ანთებულ სანთლებზე ლოცვა-კურთხევით საკუთარ სულს ანმინდავებს და აი ახლაც სამსახურეობრივი მოვალეობის შემდეგ ასე აღავლინა ლოცვანი, მადრიდის საკათედრო ტაძარში და ღმერთს ავედრებს. მიუხედავათ ძმათ ნაფიცისგან ასე მწარედ დამცირებისა გიორგის არ სურს ცოდვილთა მიმართ სისხლში ხელის გასურა და ამიტომ ღმერთს ავედრებს ზურგზე ეშმავი მაზის და მიბიძგებს მოკალი, მო-

კალი შენი შეურანყოფა არ შეარჩინოვო და გთხოვ ღმერთო-უფალო მძღეთა მძღევ მფარველო სრულიად წუთისოფლისავ, მომაცილე ეს მაცდური სიავის და ბოროტების ჩამდენი რათა შევიმშრალო თვალზე ცრემლი და ჩემს მიმართ მოტანილ სიავეს კეთილი გრძნობით უპასუხო, იმ გამოუსწორებელ ბოროტ სულებს. გიორგიმ სამსახურის საქმე რომ მოითავა, დრო იხელთა და ისრაელში ჩამოსასვლელი დალისტანში წავიდა. კერძოთ სოფელ კაპუშტი მივიდა გემის ბანზე მოქეიიფე ლეკების ზიადინის და აბდულას მიერ მიცემული მისამართის მიხედვით ჯერ უშუალოდ სანამ მიცემული მისამართით იმ ქალის სახლში მივიდოდა სოფელის განაპირათ მყოფი ორი საათის განმავლობაში ფიქრში შესული გიორგი ეშმაკს ზურგიდან ჩამოისვავდა ჯერ კიდევ ხელი გაშვებული არ ქონდა რომ ზურგზე ისევ შეახტებოდა-ხოლმე. გიორგის აქამდე ნმინდა სულის პატრონს ეძნელებოდა ბოროტებაზე თავის დადება. გაიგო, რომ იმ სახლში მარტოდ ის ქალი ცხოვრობდა. საბოლოოთ კეთილ ანგელოზს ეშმაკმა სძლია და ეს ღვთისმოსავი კაცი ავი ფიქრიდან ვერ განიტვირთა და ბოროტების გზაზე დააყენა მზე ჩავიდა თუ არა, სალამოს ცა კეთილი ვარსკლავებით შეიმოსა. ეზოში შესული გიორგიმ ზეცას მიაპყრო თვალები და პირვევარი გადაიწერა. ღმერთო ჩემს მიერ მომზადებული ბოროტების მიმართ მართალი ვარ და ამ სიმართლით განსჯას შენგან მოვითხოვ. მე აქ მკვლელობას არ ვაპირებ, მაგრამ უცხო პიროვნების, უცხო ოჯახში დასაკითხად მივედი. მაგრამ ამ ბნელ ღამეს იმ ქალის ოჯახში მისვლა მე მგონი უხერსულია ბნელ საქმეს ნიშნავს. ამიტომ დაესვა ნერტილი ბნელი საქმის დასაწყისს და კარის გაღების ნიშანიც მისცა.

- ვინ ბრძანდებით შემოესმა ხმა შიგნიდან
- გიორგი მქვანი; წუ შიშობთ კარი გახსენით კეთილი სტუმარი ვარ.
- კეთილი მე ვიცი მხოლოდ მზე, რომელიც ცის გავლით დედამინის სიკეთისტვის დაიარება.
- როგორ ფიქრობთ მთვარე კეთილი არ არის? უპასუხა გიორგიმ
- კი მართალი ბრძანდებით, მთვარეც კეთილია. მაგრამ თქვენ რო უსინათლო დროს მობრძანდით? ამას რა დავარქვათ?
- სამაგიეროდ გული მაქვს კეთილი.
- როგორ გავიგო. რომ არ ჩანს?
- გახსენით კარები და მერე თქვენ თავათ დარწმუნდებით. ჩემს სიკეთეში.
- კარგი გეთანხმები კეთილი იყოს შენი ფეხი ამ ოჯახში თქვა და გახსნა დიასახლისმა კარები შევიდა გიორგი და გაუწოდა ხელი ვიცნობდეთ გიორგი მქვან დიასახლისმა ჩამოართვა ხელი და მიაგება სახელი თავისი ზილილა უპასუხა.
- თუ სამტროდ მოხვედი გთხოვ მიბრძანდე სანამ არავის გაუგია.

– არა გენაცვალე მე მოყვარე ვარ.
 – მაში გთხოვთ დაბძანდეთ მაგიდასთან და მე გავალ მეზობელს დაუძახებ დავისწროთ თავი დავიზღვიო რომ მერე ჩემზე ცუდი არფერი იფიქრონ.

– ნუ შიშობ მე დასაკითხად მოვედი და არ მინდა რომ ეს საქმე სხვამ გაიგოს.

– მაშინ ერთ უენო მუნჯს მოვიყვან, რომელსაც ყურიდანაც არ ესმის. ხო შეიძლება.

– რას ვიზამ ზილილ შენი ტყვე ვარ. მიაძახა გიორგიმ. ჩაიცინა ზილილამ და ნავიდა მეზობელის მოსაყანად. გიორგიმ დუმილით თავისი გულის კარები გახსნა და თვალი დუმილითვე მოავლო ოთახის გარემოს. მერე ერთი ძლიერ ამოიოხრა და თქვა. წუთისოფელი კაცებისთვის ქალებით არის დამტკბარი და შებრუნებით კი ქალებისთვის კაცებით, ამიტომ ქვიან წუთისოფელი, ამიტომ არის, რომ სულით დამტკბარ ქართველ კაცს რაც არ უნდა სუსტი აგებულობისა იყოს თავი რაინდად მიაჩინა. ქალი ნაზი ქმნილებაა სიყვარულისთვის დაბადებული, მსოფლიო შემომივლია და ქალებით გამარტინულ კაცს რამდენი ლამაზი ქალის ლანდს ჩემ თვალების ქვეშ გაუვლია, მაგრამ იმათგან მოკლულ ჩემს გულს აღარ გაუღვიძია და აი ახლა მისი შემხედვარეს მთელი ჩემს მიერ გავლილი ჯოჯოხეთური გზა თითქოს და ბედნიერებით შემეცვალა. შევხედე თუ არა მისმა სინაზემ, სიეშემ, სიფაქიზემ იმდენათ მომხიბლა, რომ კაცს ენა პირში აღარ მემორჩილებოდა. მე მის მიმართ ბოროტი ძრახვანი გულში არ დამრჩა რადგან ასე, თუ ისე ის ჩემი ძმათ ნაფიცის მეუღლე იყო და მხოლოდ მისმა განსახიერებამ ქალების მიმართ სიყვარულისენ დამაბრუნა. მართალია ჯერ მის შინაგან თვისებებს არ ჩავნდომილვარ. მაგრამ მე ვიტყვი, რომ ის ყველანაირად ღვთისმშობლის კალთით მირთმეული ზეციური სამკაულებით დაჯილდოვებული პიროვნება იყო. მისი განმორებით ოთახში თითქოს სიბნელე ჩამოწვა და რომ დაბრუნდა შუქის მხრივ თითქოს მზის გულივით ღელავდა. შემოიყვანა ის მუნჯი ქალი მონიშებით, თავის დახრით მომესალმა, ხელი ჩამომართვა და იმდენი კულტურა და სიკეთე ვიგრძენი მის სულში. თუმცა ორივე სიკედილის შვილები იყვნენ, მაგრამ ზღაპრული სილაბაზისანი. თურმე ეს ორივენი დებნი ყოფილან. მაგიდასთან მჯდომმა პარმონიული ხმით ზილილამ მითხრა.

– მზად ვარ ჩემი სტუმარო მოგემსახურო ჩემი გულწრფელობით. შენ მიბრძანე, მხოლოდ არ დაივინყო რომ შენ სტუმარი ხარ და მე მასპინძელი.

– არა ჩემი კარგო, მე აქ თხოვნით მოვსულეარ და კი არ გიბრძანებ მე შეგეეითხები და შენ მხოლოდ სამართლიანი პასუხები გამეცი. მე გავიგე, რომ თქვენი მეუღლე ამირანია.

— ვინ გელეჩა? ის ჩემი მეუღლე ერთი წელი იყო. და ექვსი წელიდან ვინ გაცილებული ვარ ის დღეს ჩემთვის აღარ არსებობს.

— თუ უშერხსულად არ მიიღებთ ამ კითხვას, საინტერესოა როგორ შეხვდით პირველათ.

— მე მახაჩიალაში ნათესავთან ვიყავ და გელეჩა პირველათ იქ გავიცანი. ერთხელ მესაუბრა ტკბილათ, მეორეთ საუბრის დროს სიყვარული მოგვეძალა და ორივე ჭაობში აღმოვჩნდით.

— ცოლქმრობაზე ხელი გააქვთ მოწერილი?

— თქვენ ეს რატომ გაინტერესებთ?

— არა, მე არ მაინტერესებს. ჩემი თემა სხვა არის, მაგრამ ისე გეკითხებით.

— დაახ ჭაობში რო აღმოვჩნდით მამამ წაგვიყვანა და მოგვაწერინა ხელი.

— გაცილების მიზეზი რა იყო? ჩაიცინა ზილილამ და პასუხი მერე თქვა.

— თავისი განზრახვა რომ ვერ შეისრულა მერე უყურადღებოთ მექცეოდა. ჩემი თანხმობის გარეშე მამაჩემმა სახლიდან დაითხოვა, აღარ შემოუშვა, თუმცა მერე პატიება ითხოვა, მაგრამ მე არ შევურიგდი.

— ბავშვი ხომ არ შეგეძინათ?

— არა ჩემო ბატონო.

— ესე იგი, შერიგებას არ ფიქრობ?

— შენ რა, მომრიგებელ — მოსამართლეთ მოგვევლინე?

— არა, ასეთი ანგელოზივით გოგომ თავი რატომ უნდა დაიჩაგრო დედაც კარგია, მამაც, მაგრამ ბოლოს შენ პატრონი ხო გინდა?

ზილილამ ღიმილით სთქვა.

— რა შერიგება კაცობა არ აქვს.

— მადლობელი ვარ ჩემს მიმართ ასეთი დიდი მგრძნობიარობა, რომ გამოიჩინეთ.

— მეცოდები. კარგი ლამაზი ჭკვიანი გოგო ხარ და ასე ადვილად თავი არ დაიჩაგრო.

— მე ჩემ თავს ბედნიერად ვთვლი, რომ დროზე გავცილდი საცოდავები არიან ის ორი ტყუბი დანი რომლებიც სამი თვეა დაკარგულები არიან, ისეთი კუკლასავით ბავშვები იყვნენ რომ დაგენასა იტყოდი ლვთისგან მოვლენილი ანგელოზები არიანო. საწყალი მამა იმათი მახმადა დაკარგულ შვილებს გამნარებული დაეძებს. ნათქვამი აქვს გამტაცებლების კვალს რომ მივაგნო გინდაც ბავშვები ცოცხლები იყვნენ დამნაშავეებს მაინც არ ვაპატიეფო. ამათზე ერთი ნლით ადრე ყიზლარიდან ათასამდე საქართველოს ცხვარი გაიტაცეს და ორი მწყემსი მოკლეს. ეჭვი იბადებოდა თითქოს იმ ცხვრების ხორცი თბილისის საკოლმეურნეო ბაზრებში გაიყიდაო და ის გო-

გოებიც მაშინ დაიკარგნენ.

– ზილილ თქვენი სილამაზეს ნუ უარყოფთ, ღმერთი გაგინანებრნდებათ.

– არა გიორგი მე ღმერთის მიმართ არ ვარ უყმაყოფილო.

– უნდა იცოდე როცა რომ შენი სილამაზეს არარად სთვლი. ეგ ღმერთის შეურანყოფაა. შენი დასამშვენებლად ღმერთის მადლი გულუხვად გაუცია და მაგ სილამაზის არარად ჩათვლა ღმერთის მიერ გაღებული მადლის დაუფასებლობას ნიშნავს. გათხოვება და დაქორნინება ნუთისოფლისაა, იგი შეილებით სუნთქავს და ის ვინც ამ ბუნებრივ სიყვარულს თავს აარიდებს იგი ნუთისოფლის შეურანყოფას ნიშნავს ამ მიზნით ღმერთიც განაწყენებულია რადგან ნუთისოფელი მისი დაარსებულია და მისი მფარველობაშია. რაც არ უნდა შეუხედავი ქალი იყოს იმასაც თავისი ვნება ახასიათებს. ქალმა ვნება უნდა დაიკმაყოფილოს მხოლოთ ზომიერებით. მოჭარბებულ ვნებას თავდაჭრილობა თანდაყოლილი აქვს და მისი უპატივცემლობა ხშირ შემთხვევაში პიროვნებას ღირსებას ულახავს, ჩრდილს აყენებს. მაპატიეთ ქალბატონო, რომ თქვენთან საუბარი გამიგრძელდა, მართალია მე ჩემი ფეხით შორიდან მოვსულვარ, მაგრამ შენმა გარეგნულმა თუ შინაგანმა ხეთაებრივმა სიმდიდრემ ჩემი გული ისე დააბა რომ წასასულელათ ფეხები ალარ მემორჩილება.

– არა ეს ადვილათ ვერ წამიხვალ, თქვენმა კეთილშობილმა საუბარმა მოხიბლა ჩემი გული. მეორეც ის, რომ ასე დაგვიანებულ ლამეს სტუმარს როგორ გაგიშვებ, გზათ რომ რაიმე შეგემთხვას მერე, მე ჩემ ანგელოზს რა პასუხი გავცე?

– შენ შენს ანგელოზს ხედავ? ზილილამ კვლავ სასიამოვნოდ ჩაიცინა და თქვა.

– არა, მე ვერ ვხედავ, მაგრამ ის ხო მხედავს. მეორეც ის რომ იმან უნდა იცოდეს მე ჩემ სინდის რომ არ ვუღალატებ.

– კარგი ხარ, გენაცვალე, მაგრამ გულდასაწყვეტია რომ თქვენი ღირსება მეუღლეს კარგათ ვერ შეუფასებია.

– სამაგიეროდ მე შევაფასე იგი არა კაცია. გიორგი დროს მოუცადოთ ამირანა მეორეს რომ შეირთავს მერე მიხვდება ჩემ სიკარგეს თუმცა დაუბრუნდება კი კაცობა?

– ყველაფრად რომ ძვირფასი ხარ ნუთისოფელში განა ბევრია ასეთი გოგო, როგორიც შენ. გიცქერი და წმინდათა წმინდა თვალთხილული ანგელოზი ხარ. ქვეყნად ბევრი არ არის შენნაირი სულგრძელი ჰუმანური გოგო, შემკული თავითბოლომდე. ეს რად ღირს რო ამბობთ ის ტყუპი ორი გოგო სილამაზით-ბუნებით მე მჯობდნენო, ამაშია შენი სიმდიდრე.

– თქვენ ბატონო გიორგი თითქოს სიყვარულს მიხსნიდეთ, ისე მელაპარაკებით?

– არა, მაგრამ თუნდაც ასე იყოს, ჩვენ ერთიმეორეში მოტყუებული ვიქნებით. მე გულახდილი საუბარი მიყვარს, ვემსახურები მხოლოდ სიმართლეს. ესე იგი არ იცით სად არის თქვენი ყოფილი მეუღლე?

– არ ვიცი. როგორ გითხრა თქვენ რა გაინტერესებთ მისგან?

– არაფერი უბრალოდ მისი გაცნობა მინდა. უნაკლოდ გადიხარხარა ზილილამ და გიორგის მიმართა.

– ეგ არის თქვენი სიმართლე ასე შორიდან ვითომ და ამირანის გაცნობისათვის მოხვედით.

– დიახ ქალბატონო ბევრს აღარ შეგაწუხებთ კარგად ბრძანდებოდეთ.

– არა, ვერ წახვალოთ, კიდევ გირჩევთ ამაღამ აქ დარჩეთ და ხვალ კი თქვენი ნება აღსრულდეს. სტუმრის გაცილება და მისი მიზანდასახულ ადგილამდე მშვიდობით ჩასვლა მასპინძლის სტუმართ-მოყვარეობის კომპენტეციაში შედის. ახლა ყავას მოგარომევთ და დალევის შემდეგ შეგიძლიათ. ტკბილათ მოისევოთ! გიორგი, ერთი შეეგითხვა მაქვს თუ შეიძლება?

– ზილილა როგორ არ შეიძლება, სრული უფლება გაქვთ.

– გიორგი მაპატიეთ და სახეზე გველის ფერულის მსგავსი რომ გაქვთ ეგ თანდაყოლილია?

– ამ შეკითხვის პასუხი ტყუილი რომ არ გამომივიდეს მე შემდეგ-შიც ვაპირებ შენთან მოსვლას და პასუხსაც მერე გეტყვი.

– როგორც გენებოს.

– ესპანეთის საკურორტო ქალაქის მახლობლათ ზღვის სანაპიროზე გასაგრილებლად გამოსული ბავშვები ზღვისგან გამორიყული უცნობ მომაკვდავ ბავშვს თავზე დასტრიალებდნენ. სასწრაფო დახმარებას შეატყობინეს, უგონოდ იყო სულს ძლიერს ითქვავდა.

– ჯონი არ ჯობია, საავადმყოფოში წაყვანას ჩვენთან სახლში წავიყანოთ დედა ექიმია და ის მოარჩინს.

– საავადმყოფო სჯობია ჯიმი.

– საავადმყოფო რით სჯობია, მედიკამენტები ჩვენც გვაქვს. საავადმყოფოს ფული უნდა გადაუხადოს და ახლა მაგას ფული სად ექნება. ფულს მე ვიმოვი თქვა ჰაიტიმ.

– გეყოფათ, ახლა ჩხუბის დრო არ არის, დროზე მივხედოთ ბავშვი არ დაიღუპოს. მანამდინ ბავშებმა ჯერ ფეხებით დაიჭირეს წყლიდან დანკრიტეს, მერე ხელოვნური ღონისძიება ჩაუტარეს. სასწრაფოს მანქანაც მოვიდა, მომაკვდავი დაანვინეს მანქანაში. ბავშვებმა სასწრაფო არ გაუშვეს სანამ ორი ბავშვი თან არ გააყოლეს. იმისთვის რომ ბავშვებს გაეგოთ, ავადმყოფს რომელ სავადმყოფოში მოათავსებდნენ.

– შეილო ჰაიტ სად იყავი? რატომ დაიგვიანე პური არ გშია?

- დედა ზღვისგან გამორიყული ბავშვი ვიპოვეთ.

- ბავშვი? ცოცხალია შვილო?

- დიახ ცოცხალია, მაგრამ ბავშვის გადარჩენაზე ექიმებმა უიმედობა გამოოქვეეს. მეორე დღეს ნაპოვნი ბავშვის მდგომარეობა მასწავლებელს უამბეს და კოლეჯიდან პირდაპირ საავადმყოფოში წავიდნენ. ბავშვი კვლავ უგონოთ იყო მის მდგომარეობას ექიმები ეჭვის თვალით უყურებდნენ. ბავშვების მშობლებმაც გულისხმიერება გამოიჩინეს თუ ბავშვის სიცოცხლის დასაბრუნებლად საჭირო მედიკამენტები დასჭირდებოდათ და არ ჰქონდა საავადმყოფოს. მშობლები დაფაცურდებოდნენ და გაუჩინარს გაუჩინდნენ. ექიმმა გამოიტანა ამ-ბავი ვერ ვშველით ლამის ბავშვი ხელიდან გამოგვეცალოს ამ გაგონებაზე ატიკდნენ მისი სიცოცხლის მზრუნველობაზე მისული ბავშვები.

- დედა ექიმებს ფული მივცეთ. იქნება როგორმე სიკედილს გადაარჩინონ. აქ საბჭოთაკავშირი კი არ არის. მდიდარს თუ ლარიბს ერთი და იგივე გულისხმიერებით რომ ეკიდებიან.

- გაჩირდი ჯენი, შენ რა იცი საბჭოთაკავშირისა.

- ვიცი დედამ თქვა იქ ფულოთ არის მკურნალობაო დედა წავიდეთ, სახლიდან ექიმს ფული მიუტანოთ. ბავშვი არ გეცოდება? ბავშვის დაკარგვას გონი მაგის დედა როგორ ტირის. ექიმი პალატიდან გამოვიდა თუ არა ბავშვები კარებთან შეეგებნენ.

- ექიმო, გვითხარი როგორ არის ბავშვი, გადარჩება თუ არა?

- არ მაქვს იმედი ბავშვის გადარჩენისა. სასწაული უნდა მოხდეს რომ გადარჩეს. ბავშვებმა ექიმიდან უიმედობა მოისმინეს თუ არა, უმაღვე აცრემლდნენ სხვისი ბავშვის მწუხარება გულამდე მიოტანეს, საქუთარ ძმად მიიჩინეს. ჯენის დედამ სასწრაფოთ მოიტანა სახლიდან ფული და ექიმს სთხოვა აი ფული გამომართვი და გთხოვ რომ მწუხარე ბავშვის მიმართ უფრო მეტი მზრუნველობა გამოიჩინეთ. ექიმმა ფული არ აიღო, მაგრამ დააიმედა მგონი სასწაული მართლაც ხდება იმედია ბავშვი სიცოცხლეს დაუბრუნდება.

- რო მორჩება ჩვენთან წავიყვანოთ ხოო დედა?

- ხო შვილო ჯიმი მაშინვე მივიდა თავის უბნის ბავშვებთან, თანატოლებს ახარა.

- დედამ თქვა ბავშვი რომ მორჩება ჩვენთან წავიყვანთ სახლში და შენი ძმა იქნებაო და ძმა რომ მეყოლება მერე ვეღარ გამაბრაზებთ. კოკი შეედავა.

- ჩემმა მშობლებმა იციან და ექიმმაც რო მორჩება შინ ჩვენთან მე უნდა წავიყვანო. რატომ უნდა წაიყვანო შენ ხო დებიც გყავს და ძმებიც?

- მაშინ ერთით მეტი ძმა მეყოლება.

- კოკი რა შურიანი ხარ. მე არ გეცოდები, რომ ძმა არ მყავს და არც და.

— შენ კი არ გაქვს შესაცოდი? ამ დროს ექიმი გამოვიდა და თქვა ბავშვებია უკვე თითქოს ლაპარაკი დაიწყო, მაგრამ ვერ მივხვდი რა ენაზე ლაპარაკობს. ბავშვებმა გაიხარეს, ვაშაა დაიძახეს და დაუკრეს ტაში. ავათ თუ კარგათ დღეები მიდიან დრო იცვლება. დროს კი ვიცით რომ ნინამორბედი ჰყავს და მომავალ თაობასაც ელოდება. გამოჯამთელდა ბავშვი გული თანატოლებმა გაუთბეს, მაგრამ ექიმებს ჯერ კიდევ მკურნალობაში ჰყავთ. ექიმებს, რომ გაეგოთ ბავშვი რა ენაზე ლაპარაკობს ამის გამო პალატებში მნილიარე ავადმყოფებთან შემოატარეს. ექიმებს უნდოდათ გამოჯამთელებული ბავშვი უდედმამო ბავშვებთან გდაეყვანათ, მაგრამ ჯიმი დედას არ მოეშვა და სახლში ნამოაყვანინა.

— ხო ლამაზი ბიჭია, არაა დედა?

— ხო შვილო. ბავშვებს კოლეჯში დაყავდათ. მასნავლებლებმა შეაქეს კარგი მოხდენილი ბიჭია და ერთ გაუთხოვარ მასნავლებელს უთხრეს გირჩევთ, შვილათ აიყვანე შენ გვარზე გაზარდე და სიბერეში შესულს გიპატრონებსო.

— კარგია, მაგრამ ახლა ამ ბავშვება თავისი გვარიც იცის, ადვილმდებარეობაც; მშობლები ვინ არიან, თქმაც არ უნდა რომ მოძებნიან, რომელი მშობელი მიატოვებს თორმეტი-ცამეტი ნლის ბავშვს. და მერე მე მისთვის ამაგდადებული ბავშვი რო ნამართვან გული დამწყდება. ბოლოს გამოჩნდა პირვენება, რომელმაც გაიგო მისი ლაპარაკი და გაიგეს რომ ეროვნებით ბავშვი არის ქართველი, საცხოვრებელი ადგილისად იზდებოდა მშობლები სად იმყოფებოდნენ, რომ არ იცოდა. ყველაფერი ამ ბავშვის უთვისტომობამ და ამავე დროს თავისი სამშობლოს საკრიაო მოცილებამ განაპირობა ყოველივე ამის გამო იმ უშვილო გაუთხოვარმა პედაგოგმა იშვილა, შეასწავლა ინგლისური ენა, და იმ ბავშვებთან ერთად კოლეჯში დააწყებინა სწავლა, ნიჭი გამოავლინა ისეთი, რომ ორი ნლის პროგრამას ერთ ნელინადში გადიოდა თანაც სულ ხუთებზე. მხოლოდ შვილათ ვინც რომ აიყვანა იმან თავისი გვარი მისცა და იწოდებოდა ჯონ სმიტად. დაამთავრა კოლეჯი როგორც მოსალოდნელი იყო ხუთებზე და შევიდა მადრიდის უნივერსიტეტში საერთაშორისო სამართლის მცოდნეობის იურიდიულ ფაკულტეტზე.

— ესპანეთის საპორტო ქალაქ ბარსელონაში ზღვის სანაპიროზე ბალში მდებარე გიორგის კომერციულ რესტორანში ხალხმრავლობა იყო. ერთმა პარტიამ, რომელებმაც ქეიფობა დაამთავრა და მხოლოდ ფულს იხდიდა, ქეიფობისთვის განწყობილი თავზე მორიგი პარტია დაადგათ. ადგილის დასაკავებლათ. სანამ ფულს გადაიხდიდნენ პირველის ნევრმა ნაცნობ მორიგ ნევრს მიმართა. საერთოდ აქ ხშირად შემოსული გემის კაპიტანები და მათი ბოცმანები ქეიფობენ.

— ვაჲ გამარჯობა შამირ, საიდან მოდიხარ?

- კეიპტაუნიდან
- იქ ჩასული რამდენი დღეს გაჩერდი?
- ათი დღე.
- მაშ კარგ დროს გაატარებდი?
- უჟ შესანიშნავი.
- გელეჩიას ახალი გოგოები ხომარ მოუყვანია?
- ივჟ, აი სწორედ იმათ გამატარებინეს კარგი დრო.
- ვინ არიან საიდან ჩამოუყვანია?
- დალისტრიდან ტყუპი დანი არიან, როგორც ანგელოზები. მხოლოდ ხორციელი. ერთი ქართველია, იქ იმათზე მეტი თუ არა, ნაკლები არ არის.
- როგორ იმასთანაც იყავი?
- მაშ როგორ ათი დღე ერთს ხომ არ ჩავაცივდებოდი. ფული მაქვს კარგსა ვჭამ, კარგსა ვსვამ.
- დიდი შანსიანია გელეჩია.
- ფული თუ გაქვს ეშმაკიც დაბმული გყავს.
- შენ გვონია ფულს ახარბებს გოგოებს და ისე ჩამოჰყავს?
- აბა როგორ? ისე ცოლიც უარს გეტყვის, სახლში თუ ჯიბე გამოფეხებილი მიხვალ.
- რა თქმაუნდა ფული ეხმარება, მაგრამ ისე არა, შენ როგორც ფიქრობ. ნინასწარ აგენტები დაგზავნილები ჰყავს გოგოების შესარჩევათ და მერე ჩამოყავთ ვერტალიოტით. იმიტომ არის, როგორც ცხენის ქურდებს ემჩინევათ სახეზე ნალიანი ცხენის ფეხის დამღა, ასე ეტყობა გელეჩიას ქალისგან კბილებით სახეზე ხორცის ამოგლევა ერთ არა ნაკენებია.
- არ ვიცი ასეა თუ ისე. მე კეიპტაუნში კარგი დრო გავატარე.
- ნუთისოფელი შენით არც ადრე აშენებულა და არც ახლა კმაყოფილდება შენი სიცოცხლით დრო ისე უნდა გაატარო, რომ სხვა არ უნდა გაამნარო. ვაჲ სამშობლოვ, როგორ არ ვიცოდი რა შევილი გაგიზრდია. საინტერესოა ასეთ გარენარებს ვინ უმართავს ხელს? გიორგი ზედმეტ სახელათ „გველის ტყავი“ წოდებული კვლავ ჩავიდა დალისტრანში. მივიდა სოფელ კაპუჭში ნაცნობ ადგილას. სადაც ღვთით მოვლენილი მშვენიერება ეგულებოდა. გზაგაკვლეულმა გიორგიმ ახლა მეორეთ მისულმა შენობის კარებს ადგილათ და გაბედულათ მიაგნო, მაგრამ თაყვანისმცემელი შინ არ დაუხვდა. ნამტირალევი მხოლოდ მისი მუნჯი და გამოეგება, რადგან მასპინძელს არც სმენა ჰქონდა და არც მეტყველება. ჩასვლის მიზეზი წერილობით გააცნო და სტუმარს დაუზარელად ნაუძლვა მახმადას სახლისკენ. გიორგის გაუმართლა, მახმადა შინ დაუხვდა მასპინძელმაც არ დააყოვნა. მუნჯმა მახმადა ეზოში გამოიყვანა და სტუმარიც გააცნო. მერე მუნჯმა მამას ათქმევინა გიორგი ისე არ

წავიდეს რომ არ მნახოსო. მერე ბედდაჩაგრულმა უენო ქალმა თავის სახლს მიაშურა. მახმადა და გიორგი ჩაიკეტნენ განცალკევებულ ოთახში და დიდხანს საუბრობდნენ. მზე ჩავიდა დღე მშვიდობისა ისტორიას ჩაბარდა, საღამოს გრილმა ნიავმა ტელავივს სული ჩაპერა, გული გაუცოცხლა და შრომით დაღლილ ხალხს კი კეთილი ანგელოზივით თავს ევლებოდა, ფეხქავს ქალაქი, განახლებული, ძველი სულით მისი ციხე ეკვებს, გუმბათოვან ნაგებობებს, ვარსკლავით მოჭედილი ცა დედამინას ლვითაებრივ თაღად ადგას და ერს წმინდათა წმინდა რწმენით აღზევებული ღმერთი იცავს მათ ქვა-კუთხედს. მის ემბაზიან ქუჩებში ზურმუხტის თვლებივით ჩამწკრივებული ლამპიონები გამვლელ გამომვლელის გაცილებაში თითქოს ერთომეორეს ენაცვლებიან. ცხოვრობს ახალი სიცოცხლით ებრაელი ერი, ორი ათას ექვსასი წლის წინათ უამთა სიავით დაკარგული და ამჟამად დაბრუნებულ თავისი კუთვნილი მრავალსაუკუნოვანი მინაზე. მომასწავლებელია ის, რომ საკმარისია, მტრისგან დარბეულმა და განდევნილმა ერმა თავი გადაირჩინოს შეინარჩუნოს თავისი მეობა, ადათ-წესები და მაშინ ღმერთი აღარ დაპეარგავს. ეგ არის რომ, ერს ეწეარება დაკარგული თავისი კუთვნილი მიწების დაბრუნება, თუ არა, ღმერთის მიმართ ერის სიმართლე არ იკარგება იგი დღეს არა და დრო მოვა რომ მზეს დაუბნელებს ხალხის დამჩაგვრელს.

- გოგა, გიორგი ელიათგორელმა როგორ დაგვივიწყა?
- არა გენაცვალე ზილფა, შენ რა სულ სიავეზე ფიქრობ.
- რას წიშავს თქვენი ძმობა ეგ არის ერთი თვე გადის და არც შენ ჰქითხულობ.

- მე გუშინაც დამიკავშირდა მითხრა ბანკში სამასი ათასი დოლარი შევიტანეო თან დამიზუსტა მადრიდის კომერციულ ბანკში. ისიც მაცნობა რომ ორი დღით შეიძლება კეიპტაუნში ჩავიდეო.

- აქ რატომ არ მოდის? ხო არაფერი ენყინა ჩვენგან?
- არა, გიორგი ელიათგორელი თავისებურია, წმინდა პიროვნებაა შენსას არაფერს მიითვისებს, და თავისას კი თუ საჭირო შეიქმნა ყველაფერს განაცვალებს.

- შენ აშბობ გიორგი წმინდა სულისაო. ახლა იმას რომ ერთი კარგი გოგო მივევაროთ ხელს არ მოჰკიდებს?

- ზილფა გენაცვალე, ვინც კაცია ხელს ყველა მოჰკიდებს, მაგრამ რაც შეეხება გიორგი ელიათგორელი ხელს არ მოჰკიდებს. იმიტომ, რომ ბედი არ უმართლებს. ჯერ ის, რომ ის ქალები რომლებიც მაგას ცოლად ყავდა იმათი უბედობას, თავის უბედობას აწერს.

- მართალი ბრძანდებით დედა თითქოს თავის უბედობას არ კმარობს, თავის ცოლად მყოფი ქალების უბედობაა ეს. მათია თუ მათი საბედისნერო შეცდომებია ყველაფერს თავის თავს აბრალებს.

- არა, ზილფა, ლონდას გაუბედურებას მის შეცდომად ვერ ჩავთ-

ვლი. ეს გიორგის მიმართ მტრად მოვლენილი ძმაკაცის ამბავის უფრო და უფრო მარტივი გამოხატვის მიზანი ჩავიდნენ. სასტუდიის მიმარტივი გამოხატვის მიზანი ჩავიდნენ. მასმადაც არ შეუშვეს რადგან რომ ტყუპი დის გვარი, თავათ მასმადას გვარს და მათი ასულობაც მასმადას სახელს დაემთხვა, ამის გამო არ შეუშვეს. შეეკითხეს იმ ტყუპი დების მშობელი ხომ არა ხარო? რომ ეთქვა ხო სრულიად მოსალოდნელი იყო დაეპატიმრებინათ. გიორგის საბუთები გასინჯეს და დართეს შესვლის უფლება. შეიძინა შესვლის ბილეთი და შევიდა დაათვარისება ყველაფერი, მერე რომ პარტია ბილიარდი ითამაშა. ერთი მოგებით და მეორე წაგებით დაამათავრა მერე სადაო რომ არ გამხდარიყო და ამავე დროს ეჭვი არ აეღოთ. და რომ არ ეთამაშა შეიძლება ეთქვათ კლუბში რისთვის შემოვიდაო. სასტუმროში დაბრუნებულმა გიორგიმ რაც გაიგო და რაც მოისმინა მასმადას ყველაფერი უამბო.

— მასმად რო შევედი სათნოების კლუბის ვესტიბიულში არის საუცხოვოთ მონცობილი რომ ვთქვა შეიძლება არ დაგვეჯეროს, კედლები მთლათ სარკეა. მერე იქ ავილე ბილეთი და შევედი სათნოების კლუბში. იქ არის ტანისამოსის გარეშე გადალებული ქალების სურათები სამანარ პროფილში. თავისი გვარი სახელით და ნლოვანებით. იქაც ხომ ირგვლივ კედლების სარკეა, მაგრამ დამატებით იქ იატაკიც სარკეა. ხუთი დანომრილი მაგიდა დგას: პირველი, მეორე, მესამე, მეოთხე და მეხუთე, ჭადრაკის დაფის მსგავსად.

— გიორგი მითხარი ჩემი გაუბედურებული გოგოები თუ არიან იქ. ის მაინც გავიგო, ცოცხლები არიან თუ არა?

— მისმინე მასმად, მაგას გეუბნები, პირველ მაგიდაზე დევს უურნალი, მოუხედავათ, იმისა რომ კედლებზეა შენი გოგოების სურათებია, იქ დამატებით მაგიდებზე დევს კიდევ ექვს ფურცლიანი უურნალები. იმ უურნალებში მოთავსებულია კედლებზე, სურათები რომ არის იმასთან შედარებით განსხვავებულ პროფილებში. მასმად იმ უურნალში მარტო შენი გოგოები კი არ არიან მოთავსებული, იქ მთლად კლუბში მონაწილე გოგოების სურათებია. შეგიძლია შეარჩიო კედელზე გამოკრული სურათებით, და შეგიძლია უურნალებან შეარჩიო, თუ პირველი კლასის გოგო მოგენონა და გსურს შეხვიდე ასე არ არის, იქ პირველ რიგში ფული უნდა გადაიხადო, რომ შეგიძვან სიყვარულის გამოსავლენათ და ამავე დროს იქ შესულმა უნდა მოუცადო შემცილე პარტნიორს რომელიც შენ მოგნონს, იგივე გოგო თუ რომელიმეს მოენონება იქ შეგნით ფართეეკრანიანი კომპიუტერებია, კომპიუტერში შეყვანილია იგივე გოგოები რაც უურნალში არიან თუშ გსურს კომპიუტერის ეკრანით შეარჩივ. კომპიუტერები პირველი, მეორე, მესამე, მეოთხე, მეხუთე, ერთი სიტყვით რამდენი მაგიდა დგას იმდენი კომპიუტერი და უურნალია. შენ რამდენი ფულიც გინდა გათამაშებაში ჩასდო იმას ამოიღებ

და დასდებ კომპიუტერზე, ასევე მეორე შენი მეტოქე. დებს მეორე მხარეს არეს. კომპიუტერი ორივე მხარეს იმ თანხების შესაფერ სიზუსტით ციფრებს ჩამოყრის იმას ვერ წამლის ვერავინ სუდიას გარეშე, სუდიაც ვერ ისარგებლებს ხელფასის გარეითად ზედმეტი თანხის მითვისებით, რადგან ეს კომპიუტერები დაკავშირებულია უშუალოდ გელეგის ბინაში იქ დისპეჩერი ზის და მეთვალყურეობას უწევს, პიროვნების მიერ გათა-მაშებაში ჩადებულ თანხას, ათას დოლარზე ნაკლები არ უნდა იყოს. თამაშის დრო კი ორი საათია. დღეში პირველმა მაგიდამ სამი ასეთი პარტია რომ გაუშვას კომპიუტერი ვერ სამივეს თანხას ცალ-ცალკე უწევნებს და მერე მთლიანობაში. სათნოების კლუბს კი თითო მოგე-ბიდან სამოცდაათი პროცენტი მიაქვს. ამ თამაშში მართალია კარტია მოცემული, მაგრამ სუდია მაინც ჰყავს, რომ რაიმე უთანმმოება არ მოუვიდეთ და ერთმანეთის მეცლელობაზე არ გადავიდნენ. გიორგი ამ ერთ საკითხზე ლაპარაკას სანამ დაამთავრებდა მანამდე მახმადამ უხმაუროთ რამის ერთ ლიტრამდი ცრუმლი დალვარა. მერე ამოილო გულიდან ქარი და თქვა.

- ვაიმე შვილნო სუზი და ფაზო ანგელოზებო რა უბედურ დღი-სანი ყოფილხართ, თქვენი სულის სინმინდეს, ღმერთიც ვერ და-მიბრუნებს. ნუთისოფელო სად გაქვს სამართალი. გიორგიმ თმები შეისწორა და თქვა.

- გელეგია უნდა მოვკლა.
- გიორგი აქ ჩამოსულმა ახლა გადაწყვიტე მისი სიკვდილი? თუ ასეა მითხარი ესპანეთიდან რა მიზნით ჩამოხვედი?
- მახმად არ მეგონა გელეგია თუ ასე ბოლომდე თავგასული იყო.
- ნუ მერყეობ გიორგი თუ შიშმა შეგიძყრო სავალალო განზრახ-ვას თავი დაანებე ამ საქმის მოგვარებას მე უშენდაც შევძლებ.
- მახმად იცი რა ბიჭი იყო, სიცოცხლეს გასწირავდა შენი გუ-ლისთვის.

- მაშ რამ გაამხეცა?

- მეც მაგას ვფიქრობ და გულს ეს მიკლავს. აბანოში ამ კლუბის ქალებს რო აბანავებს მე ის მექისე ქალი ვნახე, ისე ვესაუბრე. ვაგრძნობინე ვითომ მე სამსახური მინდა, ისიც გაამხილა რომ გელე-გიას ერთ დროულად სამი კაცი იცავს. მისი ბინა კი ქალაქის გა-რეუბანში მთების მიმდებარეთ მდებარეობს. მისამართი ვიცი მახმად ჩვენ ახლა შეგვიძლია მისი სახლი დავზევეროთ, გავიგოთ, როდის გამოიდის სახლიდან და შინ როდის ბრუნდება, ამის შემდეგ უნდა დავსახოთ მისი განადგურების პრაქტიკული ღონისძიება. ამ ჩამოს-ვლაზე მეტს ვერაფერს გავაკეთებთ.

- გიორგი ისეთი კაცი შევისყიდოთ, რომელიც მკვლელობას მოახერხებს.

- შეიძლება. მაგას შემდეგ ჩამოსვლაზე გადავწყვეტავთ. გიორ-

ვიმ კეიპტაუნიდან საჩუქრები ჩამოუტანა გაბოს და მისი ოჯახის წევრებს თითოეულს რამდენიმე, მშენიერი, უძვირფასესი სამკაული და ჩასაცმლი, ჩამოურიგათ ზოგი ამღზდელ მალქა დეიდას მიართვა, ზოგიც გოგას, გოგას მეუღლეს და იმათ ბავშვებს, გიორგიმ იფიქრა ზილფას მოლოდიში მყოფ პიროვნებებს საჩუქრით გააჩერებდა. საჩუქრების ყმაყოფილები კი დარჩენ, მაგრამ მაინც უსაყვედურეს.

— გიორგი რათ მიგვატოვე, სულ სამი-ოთხი ობიექტი გაქვს შემოსავლელი ამას ორი დღე უნდა დანარჩენ დღეებს სად ატარებ, რომ ერთი თვეა შინ არ მოსულხარ.

— გიორგი, დედა მართალს გეუბნება, შენ ჩვენი ოჯახის წევრი ხარ და შენი ხმა რომ არ ისმის ამ სახლში ჩვენ მოწყენილები ვართ და ვგრძნობთ, რომ სახლში სულიერი პიროვნება გვაკლია, ვიცით რომ ფუძემოშლილი ბულბული ხარ თან ზილფამ ჩაიცინა და გიორგიმაც სიცილით უპასუხა.

— დამცინი ზილფაა.

— არა, არ დაგცინი, უნდა იცოდე რომ ჩვენ ყველა დიდი სიმპატიით ვართ გაანწყობილი შენს მიმართ და შენ კი ჩვენდამი უყურადღებობას იჩენ. გიორგიმ მორცხვად ჩაიცინა და მერე მიმართათ.

— ქალბატონო მალქა დეიდა და ქალბატონო ზილფა, უნივერსიტატითაციით რო ცარიელდება შესავსებ საქონელს შოვნა ხო უნდა. ახლა კეიპტაუნში იმდენი საქონელი დავბანდე რომ შეიძლება უნივერსიტატის სამ თვეშიც ვერ გაასალოს. “აქ რაოდენობაზეა ლაპარაკი და არა ხარისხსზე”.

— რა გინდათ გიორგისაგან ამისთანა ბიზნესშენს, კომერციონერს, ძებნა უნდა რომ იპოვოთ, გითხარით რომ გიორგი ძალიან ნიჭიერია თქო. მეტი რა ყურადღებას მოითხოვთ, ხუთმეტი წელია კომერციონერი ვარ და მე არ მომიტანია ასეთი ძვირფასი საჩუქრები როგორიც გიორგიმ ელიაგორელმა მოგიტანათ.

გოგამ გიორგის მხარი დაუჭირა, მერე ხელი გადახვია და შეეკითხა.

— შენ საქონლის ანგარიში ხო წამოიღე?

— კი გოგა მაშ რას ვიზამდი.

— მაჩვენე გამოართვა და გადაიკითხა.

— როდისთვის გინდა ფული რომ ჩავრიცხო?

— არა, გოგა მე თავად გადავრიცხავ, ახლა ესპანეთში რო წავალ, მოგებას აქ გადმოვრიცხავ და დანარჩენს იქ.

— მერე? გეყოფა ის ფული.

— ვიკარევ.

— გოგა შენ ახლა გიორგი მთლათ არ გაძარცვო, შენ მაინც არაფერს ყიდულობ ჩვენთვის და დაუტოვე გიორგის ფული კარგი ძვირფასი რაც შეხვდება საჩუქრებათ ჩამოგვიტანოს.

– ხედავ დაეჩვიცნენ, შენი ბრალია გიორგი.

– დედა, გოგა, მამაც რომ შინ იყოს კარგი იქნება. სანამ გიორგი წავა ესპანეთში ჩვენ მის მიმართ ხმა უნდა ავიმაღლოთ. როდემდე უნდა იაროს ასე უცოლოდ? მადლი არ მიეცემა მაგის შრომას სანამ არ დაოჯახდება. თქვენ კარგად იცით რომ მადლი ღმერთიდან მოდის.

– ზილფამ სიმართლე გითხრა შეიღო გიორგი უნდა დაოჯახდე. საწყალი მამაშენი სანამ მოკვდებოდა ასე ამბობდა სიცოცხლეს არ მივტირი, რადგან ერთი შვილი მაინც მრჩება სამომავლოთო. წინასწარ შენ ვაჟაცობაში დარწმუნებული იყო. წუთისოფლიდან იმ ქვეყანას დალხინებული მიდიოდა. თითქოს და სხვა ყველაფერით უკმაყოფილო არ ყოფილიყოს და წუთისოფლში მოკლე სიცოცხლე არ ჰქონიდეს.

– მითხარი რა ძალას მივენდო მალეა დეიდა. როცა რომ, ბედი არ მწყალობს. უნდა გამოგიტყვდეთ, რომ ამას წინათ დალისტანში ქალის გულისთვის ვიყავი ერთხელ ვნახე, მომენტონა, მგონი იმასაც მოვენონე, მეორედ რო ჩავედი ის გოგო ვერ ვნახე, დაკარგულს მისი მუნჯი და ტიროდა.

– გიორგი, ცოლად ლეკი უნდა მოგეყვანა?

– ხო, ვიფიქრე, იქნებ სხვა ეროვნების ქალთან მაინც ბედი მქონდეს-მეთქი.

– გიორგი, მომისმინე ესპანელი გაუთხოვარი ქალია შენთან შედარებით შეიძლება შვიდი-რვა წლით ჰატარა იყოს. მაგრამ კარგი ქალია განათლებული-კულტურული. ხვალ ერთად წავიდეთ ესპანეთში და გაგაცნობ თუ მოვენონება და მოენონები! ღმერთმა ხელი მოვიმართოთ.

– გოგას დაუჯერე გიორგი, ნახე მაგისი მოწონებული რა გოგო იქნება.

– ზილფა, შენ არჩევანში მოვტყუვდი, თუ არა, სხვისთვის არ მეშლება.

– გოგა, შენი არჩევანზე რომ ყოფილიყო შეიძლება ისეთი აგერჩივნა სარკეში რომ ჩაეხედნა ალბათ სარკეს დაამახინჯებდა. მაგრამ შენდა საბეჭინეროდ მე აგირჩიო.

– ზილფა, როგორ გავიგო. გოგას სიყვარული შენ აუხსენი?

– გიორგი, მე გოგასთვის სიყვარული არ ამიხსნია, მაგრამ არც გოგამ იცოდა სიყვარულის ახსნა მე თავათ სხვა გზა არ მივეცი მწვანე შუქი ჩემსკენ აუნთე და ძალიძალათ ყელიდან ორი სიტყვა ძლიერ ამოვგლიჯე თუ არა, რო გამეშვა ვიღაც უბედურს გადაეყრებოდა.

– საწყალმა აკი ლონდამ მეც ასე დამაბა, თქვა გიორგიმ და გულის დამწუხრებით ლანვებზე ოთხი ცრემლი ჩამოუგორდა. წეტავ დამანახვა მისი მლიმარე სახე, გავიგო რომ ის ბედნიერია მერე ჩემ თავეს ალარ ვჩივივარ. ერთი კი ვიცი რომ ლონდა გელეჩას ცოლად არა ჰყავს.

— გიორგი, ლონდა კიდევ გიყვარს?

— მიყვარს, თუ ცოცხალია და თავისი სინდისისთვის არ უდალაზია.

— ჯონ სმიტიმ საკმარისიზე ბევრათ მეტი ნიჭიერებით თავი გამოიჩინა და მაღრიდის უნივერსიტეტის პროფესორ — მასწავლებლებთან დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა, დაამთავრა უნივერსიტეტი, ბრწყინვალეთ რა თქმა უნდა, გაიარა ასპირანტურა. ზედიზედ დაიცვა საკანდიდატო — სადოქტორო დისერტაციები. მიენიჭა დოქტორის წოდება საერთაშორისო იურიდიული სამართლის დარგში. მოენყო საერთაშორისო სასამართლო უნივერსიტეტი. გაიხარა გიორგის დედობილმა, რომ მისმა შეიღლობილმა, ასეთი ნიჭი გამოავლინა. ჯონ სმიტი, მერე დანინაურების მიზნით ნიუიორკში გადავიდა და დედობილი კვლავ მარტოდ დარჩა, თუმცა ეკონომიკურათ არაფერი არ აკლდა კარგი სამსახური ჰქონდა ჯენის, მაგრამ შეიღლობილიც დიდ მზრუნველობას იჩინდა დედისადმი.

კეიპტაუნის პორტში ორი მაფია იყო შეკრული, ერთნი რომელ-ბიც ინონებდნენ გელეჩის საქმიანობას, მეორენი პირიქით აკრიტიკებდნენ. ხშირად იბეჭდებოდა კრიტიკული წერილები პორტის გაზეთში, გელეჩის საქმიანობა თავდაპირველად გასაიდუმლებული იყო, პორტის ხელმძღვანელობაშ გვიან შეიტყო და როცა გამხელილი იქნა, მომხრებმა ამ ორგანიზაციის რეგისტრირება მოითხოვეს. ამაზე უარი ეთქვათ, ასე ჩამოყალიბდა გელეჩის მონინააღმდეგე ჯგუფი. ამ ორგანიზაციის გაუქმებისა. მაგრამ ვერ მოხერხდა რადგან მონინააღმდეგის ძლიერი ძალა ელობებოდათ. სულ მოკლე დროში მაფიათ იქცნენ, ერთი გელეჩის მხარდამჭერი მაფია იყო, მეორე კი ნინააღმდეგობის, დაპირისპირების. ამ მაფიამ რომ ვერ შესძლო მისი გაუქმება, იძულებულები გახდნენ ამ ბინძური საქმის ლიდერი მოექლათ. ამ დღიდან დაინყო მუშაობა გელეჩის მკვლელობის მამოძრავებელი მაფია და აი ახლა როდესაც დღე მოახლოვდა მახმად აბდულოლის და გიორგი ელიათგორელის მეტსახელათ "გველის ტყავის" შეხვედრის და მოლაპარაკების მეორე რაუნდისა, მახმადა გიორგიზე ერთი დღით ადრე ჩავიდა კეიპტაუნში ამათი პირველი ჩასვლის მიზეზი გელეჩის გაუგია მეორეთ ჩასვლისას მახმადა განევრიანებულა გელეჩის მკვლელობის მაფიაში, გიორგი ორი დღით მოვიანებით ჩავიდა, გიორგი და მახმადა ერთმანეთ კვლავ სასტუმროში შეხვდნენ. მახმადამ გიორგის ყველაფერი უამბო, თუ როგორ განევრიანდა ამ მაფიაში. შემდეგ გიორგიმ მოიმდომა განევრიანება, მაგრამ მახმადამ უარი უთხრა.

— არა, გიორგი შენ საჭირო არ ხარ, ამ საქმეში ზედმეტად რად გინდა ჩაეგა, როცა, რომ ის შენ რაც გინდა, ამ მაფიამ უნდა გააკეთოს.

— არა, მახმად მე ქართველი კაცი ვარ და ამას ვერ ვიზამ, რომ ჩემ გასაკეთებელ საქმეზე სხვამ სისხლი დაღვაროს.

— დამიჯერე: გიორგი, მარტო გელეჩის მკვლელობით საქართველოში არ დამთავრდება. მერე გელეჩის მომხრე მაფია ჩვენ ნინააღმდეგ გაიღამურებს. მერე შენ შეიძლება საჭირო გახდე და სიკეთით გადავიხადო. გიორგი მიხვდა მახმადას გადაკრულ სიტყვებს და ნინააღმდეგობა აღარ გაუწევია. გიორგი სამი დღე დარჩა კეიპტაუნში. საქონელი რაც შეძენილი ჰქონდა გზათ მომავალ გემს გაატანა, გიორგის იქ ყოფნის დროს იმ ორ მაფიას შორის კომუნიკაცია მოხდა. სროლის დროს გელეჩის მომხრე მაფიაში ერთი დაიჭრა. მახმადას დარიგებით გიორგიმ ორგანიზმიდან დაძაბულობა განდევნა. გელეჩის მკვლელობის მძიმე ტვირთი თითქოს მხრებიდან მოეცალა და თავი მსუბუქათ იგრძნო. კაცის მკვლელობის ხედრი მეტად მძიმეა ისეთ კაცისთვის როოგორიც გიორგი არის ღმერთისა და თავისი სამშობლოს ნინაშე, მიუხედავად წუთისოფელში ბედი არ წყალობს, მაგრამ აუგად არც ერთი არ მოუხსენებია. ორივეს ნინაშე წმინდათა წმინდანია. დრო ნისქვილის ქვასავით არის და მის სასარგებლოთ აქ თუ არა იქ სამოთხეში მაინც იბრუნებს. საალერსო კლუბში ახლა მეორედ შევიდა და უფრო დეტალურად დაათვარიელა უურნალში დაბეჭდილი ქალების სურათები. ქალთან ცხოვრების სხვადა-სხვა ვარიანტების უურნალის გადათვალიერებაც დაიწყო, ლონდას სიყვარულით გაუმაძლარ გიორგის ჭუა-გონება ეჭვს შეუპყრია. ეძებდა ერთს და იპოვა ორი და ეს ორივე პირველ მაგიდაზე და პირველ უურნალში აღმოჩნდნენ. ფიქრით შეუპყრობილ გიორგის დარდმა ორგანიზმი მძიმე სენიცით დაუარა. ეს! უბედურო თავო, თქვა და ცრემლები მაგიდაზე დააფრქვია, ისეთი სისწრაფით გადმოლვარა, რომ ჯიბიდან ცხვირსანმენდის ამოღება ვერ მოასწრო. ახლა სულ მალე ორმოცი ნლისა გავხდები, ღმერთი თუ ერთი ამდენი წელს სიცოცხლეს კიდევ დამპირდება, ჩემი ბედის პატრონს კიდევ რამდენი სიძნელლები მექნება გადასალახი, ღმერთს ვაწყენინო და თავი მოვიკლა? ამასაც არ ჩამითვლიან ვაუკაციობაში, იტყვიან მხდალი იყო თუ არა, წუთისოფლისა როგორ უნდა შეეშინდესო. მახმადამ კვლავ დაამშვიდა გიორგი და საღამოს თვითფრინაზე გააცილა. ამირანი, ზედმეტ სახელად „გელეჩი“, მისი მხარდამჭერი მაფიოზთა ჯგუფის წევრები შეიკრიბნენ. გამომსვლელმა მუხამედ აჯიას-ძე საფიროგმა აღნიშნა, ჩვენი მონინააღმდეგე მაფიას უნდა, რომ როგორც ორგანიზაციი საალერსო კლუბი დაშალონ ესე იგი გააუქმონ. ამას ზოგი გარყვნილობის კლუბს ეძახის და იმასაც ამბობენ თითქოს ამირანას ჰყავს სპეციალურად დაქირავებული ჯანღონით სავსე გამონერთნილი ბიჭები, რომლებიც სოფელ-სოფელ დადიან გოგოების შესარჩევათ უფრო მეტათ ჩრდილო და აღმოსავლეთ კავკასიაში და მერე სოფლებში შერჩეულებს მოიტაცებენ მანქანით მიიყვანენ ვერტფრენთან და მერე ვერტმფრენით გადმოყავთ დანიშნულ ადგილ-

ამდე. ჩვენი მონინაალმდეგნი დანაშაულში ამას გვითვლიან, მაგრამ მიმდინარების სულ მცდარი აზრია, ხელის ქნევით ამბობს მუხამედ საფიროვი, ჩვენ შეგვიძლიან ამ ცილისნამების სოფის პასუხი ვაგებინოთ ჩვენი ნინაალმდეგობის ლიდერს. შემდეგი გამოსული აბდულოდლები ეს გოგოები თქვენ კარგათ იცით, რომ საექსკურსიო გემით ჩამოსული თავათ დარჩენენ. ესე იგი ესეც გამორიცხულია. თუ არ დაგვჯერდნენ თავათ გოგოებს კითხონ თუ სურთ რომ სიმართლეში დარწმუნდნენ, სისუფთავეა და სამედიცინო მომსახურეობა ხო უმაღლეს დონეზეა, შეიძლება ვთქვათ რომ მეფისტოლსაც შეშურდება. მესამე გამომსვლელმა შეითან იბრაის-ძე რამინვემა თქვა, ჩვენ მონინაალმდეგ მაფიოზებს სურათები გადაღებული აქვთ ფირებზე. ზოგიერთი ჩვენთან მომუშავე გოგოების მშობლებიც არიან აღნიშნულ მაფიაში. ჩვენ ამ სურათებს უურნალ-გაზეთებში მაღე გამოვაქვეყნებთ და ვინც აღიქვავს მათ სახეებს და შევნიშნავთ ასეთ საეჭვო პიროვნებას საალერსო კლუბში ან ამირანის ზედმეტი სახელი “გელეჩა” სახლის ირგვლივ გვაცნობეთ, ან დაგვიკავშირდით ტელეფონით, მილიცია, უმაღლეს გაჩნდება იქ. ტელეფონის ნომერი შეგიძლიათ კანცელარიიდან აიღოთ, რადგან პორტის პრეზიდენტი საალერსო კლუბის დაშლის მომხრე მაფიოზებთან შედის. პორტის გენერალურმა დირექტორმა უსუფ სურმანვემა მოიყვანა თანამშრომლები და ჩაატარა ლია კრება, როგორც მოგეხსენებათ ქალების მოტაცებაზე, მართლაც იყო ლაპარაკი და პორტის გენერალურმა დირექტორმა უსუფ სურმანვემა, მხარი ამირანას დაუჭირა. იქ გამოვიდნენ საალერსო კლუბის გაუქმების ნინაალმდეგ, გამოსულმა ერთერთმა უცნობმა გვემის კაპიტანმა თქვა, რომ საალერსო კლუბი რომ გავაუქმოთ შორეულ რეისებში თვეობით რომ მგზავრობენ, გემის კაპიტენებს რა ეშველებათ. მაგრენი გამონახავენ საიმისო დროს სათაყვანო ქალებსაც იშოვნიან, რამდენია ცხოვრების კალაპოტიდან ამოვარდნილი მამაკაცი, სამსახურში რომ სხვასთან ერთობა და სახლში ანგელოზივით ცოლს ზედ არ უყურებს, უფრო მეტიც ხდება თუ საყვარელთან ერთად ნასვამია და ღვინომ სძლია. პორტის გენერალურმა დირექტორმა უსუფ სურმანვემა განაცხადა, საალერსო კლუბის თავიდომარეს ამირან დავითის-ძე ქანერელს, ერთ თვეში ორჯერ გამოუცხადეთ საყვედური, უნდა გადადგეს და ლიკვიდაცია გაუკეთოს თავის თრგანიზაციას, მაგრამ ჯერჯერობით თავს იკავებს. რა ვქნა, არ ესმის ჯიუტია, მარტო ჯიუტი კი არაა, აღარც სინდისი აქვს და აღარც ნამუსი. მეორემ თითქოს დაიცვა,

— რას იზავ არიან შეუსმენლები. მსოფლიოში რა არა ხდება, ეგჩემი საქმე არ არი, ეს კი ვიცი თუ გადადგება ამირანა, სიცოცხლეს შეინაჩუნებს და თუ არ გადადგება მე მომხრე არა ვარ ამირანის სიკვდილისა, ბევრიც რომ ვიხტუნო მე მაინც არავინ დამიჯერებს.

ამბობს წინააღმდეგობის ერთეურობი უცნობი წევრი.

- საუცხოო დილა იყო ბარსელონას კალენდრით ახლათ გატვიძებული შე თავის სხივებს სადაც ახერხებდა იმ ადგილზე ზღვას თავისი ელფ-ერს აძლევდა, დღე წენარი იყო, მაგრამ ზღვა გასათხოვრად მომზადებული ქალიშვილის გულივით მაინც დელავდა. დღე იყო ოცდარვა აგვისტო მიძინება ყოვლათ წმინდისა ჩენისა ღვთიშობლისა „მარიამბა“. ზარების რეკვა ადრეცე დაინყო. მძინარე ხალხი სიზმრებიდან გამოჰყავდა და შთავონებდათ მობასნდით ღმერთი-უფალი და ღვთისმშობელი ვება-ხით. ეკლესიებს მიაშურა ხალხმა, რათა თეთეულმა შეავედროს თავისი გაჭირვება, ემაყოფილება ღმერთმა არ მოუშალოთ მრევლთ დალენინება. ჩვეულებრივ ადრე ამდგარი გიორგიც ზღვის სანაპიროს ბალის გვერდით წელ-წელა მიემართებოდა ეკლესიისკენ. და თავისითვის გულში ამბობს. ხომ არ მემდურით უთვისტომოთ მიტოვებულო ჩემი სახლის გაციებულო კედლებო, მცონი, როგორ გენატრებათ ჩემი ხმა სიკეთისა, სიყვარულისა, თქვენი დასახლისის ლონდას ლიმილიანი მხარულობა, მისი წმინდა გულიდან ამოვარდნილი კისკისი, ჩემი ბიჭის პატარა გიორგის ხანმოკლე გულუბრყვილო უსაფუძლო ტირილი, მაგრამ ისიც ხომ გახსოვთ მძინარეს როგორ ხითითებდნენ კეთილი ანგელოზები. მე და ლონდას რა ტყბილი ცხოვრება გვქონდა და როგორ აგვენენა, დაგვენგრა ოჯახი. წუთისოფლის მტერმა გადაგვთელა, გადაგვიარა, გაგვაბოროტა, დაგვაყენა სიავის გზაზე. დღეს მე შორეულში გადახვენილი ჩემი მღელვარე გულის დამაწნარებელ შვილს და ცოლს გიორგის და ლონდას დავეძებ. მისგან გამთბარი გული დღემდე არ გაციებულა. ჩვენს ნაკვალევზე ნამოსული ჩენი შვილი კი მშობლების ფიზიკურ ლანდს დაეძებს. ღმერთმა იცის იგიც თუ არის ცოცხალი. ფული მაქვს არ შმიან, არც მწყურიან, დარღმა დაიკავა გრძნობის ყველა ორგანო და ვერ ვგრძნობ ვერც შიმშილს და ვერც წყურვილს. უგემოვნება დამჩერდა, ალბათ ღმერთის გარეშე სიავის წუთისოფლება ჩემთვის მოიცალა. გიორგი ამ ფიქრებით მივიდა ეკლესიამდე. დაანთო სანთელები და დაინყო ლოცვა, ღმერთო ღვთისმშობლო იქნებ სთქვა რა უნდა ჩემგან ეს კაცი რათ მანუხებსო, რომ არ შეგანუხო სხვა გზა არა მაქვს, მე ერთი გაუბედურებული კაცი ვარ, ჩემი ცოლი ლონდა და ჩემი ერთად-ერთი შვილი მოსახელე გიორგი ცოცხლები თუ არიან შემახვედრე, მაპოვნინე, რომ დავტებე მათი სიცოცხლით, თუ არ არიან ცოცხლები და მათი სული უფალმა მიიღო, გოხოვ რომ ჩემი სულიც მიიღო, რომ მეც მათთან ერთად ამ უცხო მინას მივაბარო გული ჩემი, ხორცი და ძეალი. ამ დროს უხვცრემლიანი გიორგის ერთი ცრემლი კანდელზე დამაგრებულ სანთელის ანთებულ ნანილზე დაეცა და სპირტივით აენთო. შეგახსენებთ რომ, ადრეულ ჩანაწერით თუ ცრემლმა მაშინ ჩააქრო, ახლა პირიქით უფრო აანთო. გაუძლიერა ყურში რაღაც ძალა ჩასძახა არ გაგიკვირდეს შეილო ბედნიერებას ნიშნავს, დრო ღმერთმა შენსკენ შემოაბრუნა ბედის ბორბალი,

ღმერთის მიმართ ცუდი არ უნდა თქვა. არასოდეს, იგი სულ წმინდათ უნდა გნამდეს. რადგან მფარველია წუთისოფლის. ღმერთო შენს მიერ ის, რომ სამშობლოს ბედი მანუხებს რომლისთვისაც ვინვი და ვდნები. შენ ხარ სამშობლო ჩემი გულის ტკიფოლი დაძიძებნილო საქართველოვ. წუთისოფლებში ერთად-ერთო, რომელიც ამქეცინათ სულს მიტყბობს, მართალია უცხო ქვეყნის მინაზე დავდივარ და ჩემი ნატერფალების ქვეშ იმ ქვეყნიურ ერის ნინაპართა ძლები ანყვია, რომელსაც ვემსახურები სამშობლოვ დღეს მე შენგან მოცილებული კი ვარ, მაგრამ მერნმუნე შენთვის არასოდეს არ მიღალატია. მე საიქოსკენ მიმავალი მივდივარ არა მოცემული სამშობლოს გზით. არამედ უცხო ქვეყნის გზის გაელით. ვაი რომ გული მიკვდება სამშობლოს გაუბედურებულს რო ვტოვებ. ალბათ არ ვიყავ ამ ქვეყნათ მოსასვლელი, ღმერთო, რისთვის ჩამიდგი სული თუ სამშობლოს ვერაფერს ჯუშველიდი. ოჯახი ისე დამეშალა, რომ უცხო ქვეყნაში ვატარებთ ჩვენ სიკოცხლეს, ნინ ვერ დაუდგები წუთისოფლელს. ალბათ. ასე მოინდომა ღმერთმა ვაი რომ მტრის საპირისპიროდ ერთი შეილიც ვერ დაგიტოვე, მტრის ნინაშე შემართებით რომ დამდგარიყო. თუმცა აქ ვაიც არის და უიც, თუ შვილი ერისა მტრის ტყვით ისე განიგმირა სანაცვლოდ სიკვდილის და დაეცა ბრძოლის ველზე, რომ სიცოცხლის სანაცვლოდ სამშობლოს ვერაფერი სიკეთე ვერ მოუტანა, ეს უკვე თავის პირიდი დამარცხებაა, მაგრამ გულით ერისთვის მაინც თავ-დადგებს ნიშნავს. თუ პირიქით მტრის პირისპირ მდგარმა სიკვდილამდე სამშობლოსადმი სიყვარული საგმირო საქმით გამოხატა, მტრის ჯავრი ამოყარა, დამტკბარა სამაგიეროს გადახდით, ეს უკვე ვაჟუაცის მიერ სამშობლოს ნინაშე უპირველესი ვალის მოხდაა. მისი სულისათვის საუფლოს კარი უკვე ღიაა, და თუ სამშობლოს მტკიცნებული საკითხი საერთოდ ქართველი ერის გამარჯვებით დამთავრდა მაშინ საგმირო საქმის პირები სიკეთელის შემდეგ, სულით მარადიულ სიცოცხლეს იზემებენ, მე კი სამშობლოს სიყვარულით აღტყინებული ამ ქვეყნდან გულდამ-ნვარი დავდივარ რას ვიზავთ, ხშირათ მსმენია მზე დედამინას სხივებს ერთნაირად აფრქვევს, ასე რომ არ იყოს მინიდან ამოსული ყველა ნაყოფი ტკბილი იქნებოდა. ვაი, რომ ეგრე არ ყოფილა და ხშირად ჩვენ თავს კი ვიტყუებთ. ერთხელ გორგი ელიათგორელი ბაღში სეირნობდა, თუმც სასერნოთ არ ქონდა საქმე, უფრო სწორეთ გულში ჩაგუბებულ სისხლით გამოხარ ძველისძველ დარდებს იქ იგრილებდა, ჩაფიქრებულს სეირნობიდან დაბრუნებულს ნინ ბავშვები შეეცენენ. ერთმა ბავშვმა მეორეს შეეკითხა.

- მოდი ამ ძიას უთხრათ.
- არა ბიჭო, ვერ ატყობ, როგორ ჩაფიქრებული მიდის მესამეშ თქვა.
- ნუ გამოაფხიზლებთ წყნარად გავიაროთ მაგას თავის დარდები ანუხებსო.
- ბიჭო ეგ გონი მათემატიკოსია, იქნებ იმაზე ფიქრობს, რომ

მათემატიკა გაამარტივოს და სწავლის პროგრამიდან ინტეგრალური განვითარების ამონიკურიაროს. ბოლოს გიორგიმ გაამახვილა ყურადღება მათდამი.

— რა გინდათ შვილ? თქვით რა განუხებთ?

— არაფერი ძია, მიუტრიალდა თავის მეგობრებს ხო გითხარით არ გააღვიძოთ-მეთქე

— მოიცა კუკა ნუ მასხარაობ, შენ დიდი და პატარა არ იცი. ძია სანაპიროზე ვნახეთ ჩინჩხი, ზღვისგან ახალი გამოტანილია

— რა ჩინჩხი ვერ გავიგე

— ადამიანის ჩინჩხი ძია. ფეხებით, ხელებით, თავით ერთი სიტყვით მთელი თავისი კიდურებით.

— დიდი ადამიანისა?

— არა, ბავშვისა თორმეტი ცამეტი ნლის უნდა იყოს.

— წავიდეთ ვნახოთ, მიიყვანეს ბავშვებმა, გიორგიმ ნახა თუ არა ჩაფიქრდა წარმოიდგინა თავისი შვილი, აცრემლდა ატირდა დაუწყო ძვლებს კოცნა, გული ტირილით რო იჯერა, მერე ბავშვებს ადგილი მოუნიშნა, მოჩიჩქნეს მინა და დაასაფლავეს. რუსეთის გავლენის ქვეშ სანამ ვართ ქართველ ერი თავისუფლათ ვერ ამოისუნთქებს, ერის სხვა პრობლემებთან შედარებით ერთი ძირითადი უმწვავესი პრობლემა ეს არის, რომ შენიბულს კაცს ის გვინიშნავს ხელმაძღვანელად ისეთს, რომელსაც გარუსების აბი აქვს გადაყლაპული და საერო საქმის გაკეთება არ სურს რომ გააკეთოს. რომც უნდოდეს ვერც გააკეთებს. ეს სიტყვა საერთოდ გამორიცხულია. იმიტომ რომ ეროვნული კაცი რუსეთის ნდობას ვერ დაიმასხურებს, იმიტომ რომ, ზოგიერთი ქართველი სკამის გულისთვის თავს სწირავს, ვითომ — და მთელი თავის სიცოცხლეს სამშობლოს ნირავს. მოჩვენებითია ყველაფერი. ფაქტურად ავიწროვებენ, ერიდან დევნიან. დევნიან გიორგისთანა პატრიოტებს და იძულებული არიან გაიქცნენ სამშობლოდან. მერე იქ გაქცეული სანამ ენას აითვისებს, სანამ მოქალაქეობას მიიღებს, სანამ სამსახურს იშვივის ბერდებიან უცოლოთ, უქმროთ და თუ ნიჭი აღმოაჩინდა ბულბულივით უგალობს შორიდან თვალით უხილავ სამშობლოს, თუ ოდესლაც მათ მიერ დანიშნულ საქართველოს რესპუბლიკის ხელმძღვანელს ბედმა უმუხთლა, რაიმე მოულოდნელობით მოკვდა, მოსკოვის მიერ მის ადგილზე ახლათ დანიშნული კაცი, კიდევ სულით ეროვნულ პატრიოტებზე დევნიან გააგრძელებს. მხოლოთ მისი წინა ხელმძღვანელის პერიოდში გაძევებულებს სიბერით, მოულოდნელობით თუ ავადმყოფობით გარდაცვლილებს, ხალხის გულის მოსაგებად აქ ჩამოასვენებენ, თანაც დიდათ თავმონონებით. ა. ხედავთ? რა პატრიოტულ საქმეს ვაკეთებო. მერე სხვა მოვა მის ადგილზე, ისიც ასე გააგრძელებს, რომელიც ვერ ახერხებს ნასვლას, ანდა შეგნით ქართველი მოსახლეობის შევინწროება სხვა გზით მიდის, ისე როგორც შუა ქართლში, ისტორიული საქართველოს წყარო იუნება, რომ შუა

ქართლში, კერძოთ ცხინვალში ათას ცხრაასიან წლებში სამი კომიტეტი იყო. ისი ცხოვრობდა. მაგრამ ჩრდილო კავკასიიდან რო მოაწეა ისთა ტალღა გადათველეს ქართველი მოსახლეობა და დაიმკიდრეს მათი სასუფეველი, მინასოფლები. ასეა მესხეთ-ჯავახეთი. ქვემო ქართლი. თუ რომელიმე ქართველი ამ სიმართლეს გამოავლენდა, იმას ზურგში რუსული მათრახი ხვდებოდა თუ არა და მარიონეტული მთავრობის სკამის მაძიებელი ხვრეტდა, აციმბირებდა, ამისთანა პატრიოტებს, ეს პოლიტიკა რეალობაა და სიმართლეა. ასეთი რეალობა კი თვით-უუღმა პატრიოტმა ქართველმა უნდა იცოდეს, რომ მტერის ანექსზე არ ნამოეგოს, პოლიტიკა კი მოგეხსენებათ ტყუილზე აგებული სიბინძურეა და ამ შენილბული სიბინძურის გამოყენებით მიმდინარეობდა ქართველების გენოციდი, გადაშენება მთელი ორასი წლის განმავლობაში. გიორგი დილით მადრიდის სასტუმრო კომერციიდან ტელეფონით დაუკავშირდა კეიპტაუნის სასტუმრო პორტში მახმადას.

— ალო! გიორგი ვარ გესმის ჩემი ხმა?

— კი ბატონო მესმის

— რა მდგომარეობა მახმად მაინტერესებს.

— რა მდგომარეობაა და ამირანა ზედმეტ სახელათ "გელეჩა" არ აუქმებს თავის მცირე ორგანიზაციას, უფრო სწორეთ "საალერსო კლუბს". მოკვლის უფლებას არ გვაძლევს მისი მომხრე მაფია.

— ამირანის ოჯახის შემადგენლობა ხომ არ გაგიგია?

— არც ცოლი ჟყავს და არც შვილები, იცოცხლე კახა ქალები კი ბევრი ყავს, მაგრამ რათ გინდა კაცობა არ ააქვსო თუ გამოიყენებს. მომლელათ, კერძის გასაკეთებლათ. რაც შეეხება დაცვა უფრო გაუძლიერეს

— სხვა ახალი არაფერია?

— არის, როგორ არა, ჩეენ მაფიას მკვლელთა მაფია დაარქვეს და კლუბში თვითეული ნევრის სურათი კედელზე ჩამოჰკიდეს. სხვათა შორის შენი სურათიც არი.

— ამირანის მკვლელობის მცდელობა ხომ არ იყო.

— იმ ორ მაფიას შორის მანქანიდან მანქანაზე მოხდა სროლები. ერთი მოკლეს ამირანას მხარდემჭერი მაფიიდან. ერთი ჩვენი მაფიის ნევრი მსუბუქად დაიქრა.

— შენი ანგელოზი შვილები ხომ არ გინახია?

— ვიცი, რომ აქ არიან. მაგრამ ნახვის უფლებას არ მაძლევენ. პორტის ადგილობრივი გემების კაპიტნები გაიფიცნენ. შორს მიმავალი რეისებში გემის კაპიტნები ვერ გაიფიცებიან რადგან მრავალ სახელმწიფოებთან აქვთ ხელშეკრულება დადებული და ამიტომ იმათი ნაქეზებით ადგილობრივები გაიფიცნენ. ამის მეტს ტელეფონით ვერ გაიგებ და თუ მოახერხებ ჩამოსვლას ერთხელ მაინც კარგი იქნება. იმის გამო, რომ მახმადამ გიორგის აცნობა შენი სურათ-

იც გამოკრულია გვარ-სახელით მას შემდეგ გიორგი შეფიქრიანდა შეიძმა შეიძყრო და სასწრაფოთ ჩავიდა ისრაელში, ჩასულმა გოგას გაუმშილა თავისი გულის დარდი, გოგამ დაამშვიდა. თუ შეიცვლი აზრს და გვარს ახალ პასპორტს გავაკეთებინებ. მართლაც ახალი ფიქტური პასპორტი აიღო და შიგ ჩანერა გიორგი სამებელი გა-ბრუნდა უკან ესპანეთში გოგასთან ერთად და სამსახურის საქმეები რომ მოითავს, მერე გოგამ უთხრა.

- წამოდი გიორგი იქნებ მართლაც შენი ბედია, წავიდეთ კოლე-ჯში იმ ქალს გაგაცნობ მე რომ დაგპირდი.

- სად ცხოვრობს? არ ვიცი, მაგრამ ის კი ვიცი რომ ჯენი ბარსელონის რომელ კოლეჯში ასწავლის.

- გოგა, დაგვიანებული არ არის?

- ჩვენ მივიდეთ და თუ არ დაგხვდება ხვალ ვნახოთ, მივიდნენ იკითხეს ჯენ სმიტი თუ არის კოლეჯში? უპასუხეს.

- კი ბატონი აქ გახლავთ. მაგრამ ამჟამათ გაკვეთილზეა. მოუცა-დეთ და რო დამთავრდება მერე ნახეთო. მართლაც მოუცადეს და დამთავრების შემდეგ გიორგის გოგამ გააცნო ჯენ სმიტი და სამივემ ერთად გაისეირნეს, ქალაქში, ისაუბრეს, ყავაც მიირთვეს, ნაყინი და ამასობაში მზემ ჩასავალ წერტილსაც მიაღწია. - მეორე დღეს გოგამ გააფრთხილა.

- კარგი ქალია ხელი მოჰკიდე და პატრონიც გეყოლებაო. შენ ნლოვანი ხარ და აქა იქ რქენა ალარ გამოგადგებაო. მე ისე არ გამი-გო. თითქოს და ფულის დაზოგას გიბიძებდე, არა, მაგრამ როცა შენი ოჯახი გექნება ფული ნაკლები დაგხეხარჯება. ეს ქართველების ნათქვამია. შენც ქართველი ხარ და უნდა შეისმინო, დამიჯერო, ახალს კი არაფერს გეუბნები. თქვენ გიორგი ჭკვიანი კაცი ბრძანდებით და იმედიც მაქეს თქვენი ნიჭისა, ვიმუშაოთ ორივემ ძმურათ და ძმურათვე გავწიოთ ჭაპანი ჩვენი. მხოლოთ იმ შენი ოჯახის დამაქცევართან სა-მაგიეროს მიგებას თავი დაანებე, სიბერეში ციხის კარები არ შეალო. გიორგიმ გოგა გააცილა აეროპორტში. ძმებმა ერთმანეთი გადაკოცნეს და დასცილდნენ. ის დღე გიორგიმ თავის ობიექტებზე გაატარა, დას-ვენების საათში მომსახურე პერსონალი შეკრიბა და ნახევარ საათიანი კრება ჩაუტარათ. კრების ნინაშე ვინც რა უქმაყოფილება გამოთქვა ყველა დააკმაყოფილა, დაუკომპლექტათ საქონელი. რომელიც კეიპტ-აუნიდან ჩამოტანილ საქონელთან ერთად არაბთა გაერთიანებული რე-სპუბლიკების ნანარმიც იყო ჩამოტანილი, გაანანილა დღეებზე, პირველი პარტიის საქონლის შემდეგ დაუსახათ თანმიმდევრულად, რომელ დღეს რა საქონელი უნდა შეეტანათ მაღაზიაში რეალიზაციისთვის. იმ დღეს სამსახურეობრივი მოვალეობის შემდეგ, დრო მოსაკლავი კიდევ ბევრი დარჩა და ნალველიდან გულის განსატვირთავათ კვლავ დვოთისმშობ-ლის ეკლესიაში შევიდა და იქ ერთმა წმინდანმა ქალმა გიორგის ყურ-

ადლება მიიპყრო, რომელსაც ხელები ზევით აუპყრია და ჩუმი ხმით და გულუხვი ცრემლიანი ღმერთის ეველრებოდა, რომ მოამთავრა, გიორგიმ ვერავრის თქმა ვერ მოასწრო ისე სწრაფათ გავიდა კარში. იქ ერთ მონაზონ ქალს კი შეეკითხა მაგრამ დამაქმაყოფილებელი პასუხი ვერ მიიღო. მერე დიაკვანს შეეკითხა, იმან უფრო ცეცხლზე ნავთი დაუსხა.

— ვერ გეტყვი, ისე ვიცი რომ ესპანელი არ არის, კვირაში ერთხელ შემოდის სანოელს დაანოებს, ააპყრობს ხელს, ატირდება, ევედრება, ესვენება, ღმერთს, უფალს, დაამთავრებს თუ არა, უმალვე მიდის, არ გვაძლევს საშუალებას რომ რაიმე შევეკითხო. ჩემით მგონი ქმარშვილიანი გაუბედურებული ქალია. ისე შეხედულებით მდიდარი ქალია, არც ეკონომიურათ არ უნდა უჭირდეს, მანქანით მოდის და მანქანით მიდის.

— მანქანის ნომრებისთვის მაინც შემეხედა თქვა თავისთვის გიორგიმ.

— მანქანით რას გაიგებ ჩემო ძმაო სულ სხვა-და სხვა მანქანით მოდის და მიდის

— სახელი მაინც რო ვიცოდე კარგი იქნებოდა.

— სახელი გინდა იცოდე რას მოგცემს თუ გვარი არ იცი.

— თუ მე რა სახელიც მანყობს ის სახელი ერქმებოდა მე მის ვინაობაზე უფრო მეტად დავინტერესდებოდი.

— რა მოგიხდა, შენც მაგნაირათ ხომ არ გაქვს ცხოვრება ანენილი? გიორგი ატირდა ცრემლები მოადგა თვალებში.

— უნდა იცოდე დიაკვანი, რა მწუხარება უდევს გულში, რომ ასე კვირაში ერთხელ შემოდის ტირილით ლოცულობს, ევედრება ღვთი-შობელს ეს თქვენი მოვალეობა არის, თქვენ მისი ასეთი ლოცვით უნდა დაინტერესდეთ თქვენ თუ დრო არა გაქვთ მონაზონმა მაინც უნდა იცოდეს მისი ვინაობა.

— როგორ უნდა ვიცოდეთ, როცა ახლოს არ გვიკარებს. რო შემოდის ისეთ განწყობით, თითქოს რაღაცა ძალა შემოაქვს, გვმუხტავს და გულიც დაბმულია. მხოლოდ მისი გამოვლენილი მედიდურება ჩვენს ყურადღებას მიიპყრობს-ხოლმე და როცა წავა გული შეებას მაშინ გრძნობს.

— რა იცით? ახლა იქნება უკანას ცნელათ შევედრა ღმერთს წავიდა და თავი უნდა მოიკლას, ასეთ გამნარებულს რომ ეკითხები მიზეზ მწუხარებისას, ალელვებისას, და როცა ისიც გპასუხობს თავისი გულის ნაწილობრივ მწუხარებას განტვირთვას ახდენს, იმ დოზით რა დოზითაც მისი მწუხარების გაზიარებით შენი გული მისდამი მწუხარებით იტვირთება, რაც უფრო დიდ გულისხმილებას გამოიჩენ. მისი მწუხარებით შენი გულიც უფრო მეტად იტვირთება. იმ შემთხვევაში თუ კეთილი გულის პატრონი ხარ არ იტვირთება. მავანმა და მავანმა თავისი ჭირ-ვარამი რო მომიყვა გული ცუდათ გამიხდაო.

წინაპრებს წუთისოფელი ჩვენამდე ასე მოუტანიათ დიახ ღმერთის გადასაცემა
მსახურებო, თქვენ-თქვენი წმინდა ცხოვრებაც ასე უნდა წარმარ-
თოთ. ეკლესიდან დაბრუნებული გიორგის იმ ქალის სახით, სულ
ლონდა ელანდებოდა. გული ზღვასავით უღელავდა, ფიქრობდა თა-
ვისთვის, გულში ამბობდა წუთუ ეს ლონდა იყო? მერე შეაბრუნებდა
წინადადებას, არა, არა. ლონდა ცოცხალი არ იქნება, მე ისევ კოლე-
ჯში იმ ქალს უნდა მივაკითხო. დამე, უძილობაში გაატარა შუალა-
მისას ადგა საწოლიდან და მყუდროობას ღმერთი ერთხელ კიდევ
შეაწუხა, ღმერთო რა დავაშავე ასე რომ მსჯი ფული კი მაქვს, მა-
გრამ არ მინდა. ჩემი სიმდიდრე სამშობლოა და ცოლშვილი. გიორგი
კეიპტაუნში დილით ათ საათზე ჩავიდა და სასტუმროში მისვლისთა-
ნავე პატიმრობაში აიყვანეს. გიორგიმ დიდხან იძალავა, მაგრამ მი-
ლიციამ ჯიბიდან ამოილო სურათი და უჩვენა.

- ამ სურათში შენ არა ხარ?
- დიახ მე ვარ,
- თუ შენ ხარ რათ გვებრძვი?
- ამ დღეებში მე აქ არ ყოფილვარ, ესპანეთიდან ეხლა ჩამოვედი.
- მე სურათი მომცეს და მითხრეს ეს პიროვნება პატიმრობაში
უნდა აიყვანოთო, რაც შეეხება, შენ აქ იყავი, თუ არ იყავი, ამას
გამოძიება დაადგენს.
- მომეცით უფლება რომ ტელეფონით შინ დავრეკო?
- სად გინდა, რომ დარეკო?
- ისრაელში.
- მილიციის განყოფილებას შენ თავს რო ჩავაბარებთ, იქ მორიგე-
ეს თხოვე და დაგარეკინებს. საღამოს ათ საათზე, როცა რომ სუყვე-
ლა შინ იყვნენ. ანკრიალდა ტელეფონი. ყურმილი ზილფამ აიღო და
გოგას გადასცა. რომ მოისმინა გიორგის მდგომარეობა ჩაფიქრდა
გულდანულეტილმა გოგამ ოჯახის წევრებს სამი წუთის შემდეგ
გაუმშილა.
- ჩვენი რაინდი გიორგი პატიმრობაში აუყვანიათ. ეს თქვა და
მალქას კინალამ გული წაუვიდა. გოგას გაბო შეეკითხა..
- სადა შვილო? სად აუყვანიათ პატიმრობაში?
- კეიპტაუნში.
- სად არის შვილო კეიპტაუნი?
- აფრიკის კონტინენტის უკიდურეს სამხრეთ დასავლეთის
ნანილში.
- რისთვის წავიდა იქ.
- საქონლის შესყიდვაზე.
- საწყალ ბიჭს ბეჭი არ აქვს. - ნომერ პირველმა მაფიამ დააჩქა-
რებინა გამოძიება, წინასწარ გამოძიებას ერთი თვე დასჭირდა, შემ-
დეგ მეორე თვე და მესამე დასაწყისში დაინიშნა სასამართლო. ნომერ

პირველი მაფია განსჯას მოითხოვდა საერთაშორისო მოსამართლით და იმასაც ამბობდნენ, რომ დაპატიმრებულებიდან ერთ-ერთი უნდა დაიხვრიტოს. აქ ლაპარაკია მახმადა აბდულოლზე და გიორგი ელიათგორელზე ამირანის მკვლელობის საქმის გარჩევა დაეკისრა ჯონ სმიტის. მართალია ჯონ სმიტი კეიპტაუნში არ ცხოვრობს, მაგრამ იმათი მოთხოვნით ონიდან გაიგზავნა. ჯონ სმიტიმ შეკრიბა გამოძიების ყველა საბუთები და სასამართლოს დღეც დათარიღდა ჯონ სმიტმა შეისწავლა მოძიებული ყველა დამნაშავის საბუთებში მოყვანილი არგუმენტები და დაიწყო სასამართლო. მოსამართლემ ჯონ სმიტმა დასაკითხათ გამოიძახა მახმად აბდულოლლი.

– ბატონი მახმად თქვით, თქვენ რა იცით საალერსო კლუბის დირექტორის ამირან დურუჯიშვილის მკვლელობის შესახებ?

– მოგახსენებთ ბატონი მოსამართლევ ბატონი ამირანი გვარათ ბარბარელი და ახლა გახდა დურუჯიშვილი? ბატონი მოსამართლევ, ჩვენ აზრათ სულებით არ მოგვსელია ამირან დურუჯიშვილის მოკვლა, რაც შეეხება ამირანის მონინაღმდეგე მაფიის ყველა ნევრს ჩვენ შევუთვალეთ რომ თავათ გაეკეთებინათ საალერსო კლუბის ლიკვიდაცია. ამ მხრივ ის სიცოცხლეს შეინარჩუნებდა და გაუბედურებული გოგოები კი მშობლებისათვის დაეპრუნებინათ გამოგიტყდებით, რომ ამ გაუბედურებულ გოგოებში ჩემი ტყუპი ორი ქალიშვილია მოყოლილი, სასამართლოს დამსწრე საზოგადოებიდან შეძახილი მოესმათ, მერე და რა ლამაზნი თექვსმეტი წლის ანგელოზივით გოგოები. მახმადას გული აუჩუყდა და თვალებში ცრემლები მოეძალა.

– მერე განაგრძე მახმად.

– მერე ის, რომ ვერ შევაგნებინეთ ამირანი კვლავ აგრძელებდა და კვლავ აგრძელებს თავის ნამონყებულ ბინძურ საქმეებს.

– იმიტომ მოჰკალით.

– ჩვენ არ მოგვიკლავს ბატონი მოსამართლევ.

– მაშ ვინ მოკლა?

– არ ვიცით ბატონი; ალბათ ისარგებლეს ვიღაც ვიღაცებმა ჩვენი ამირანასადმი მუქარით დრო შეარჩიეს და ჩაატარეს. ამირანის მკვლელობის მცდელობა ღამის ორ საათზე მომხდარა. ჩვენ მააფიის ნევრებმა კი დღის თორმეტ საათზე გავიგეთ.

– როგორ გაიგეთ, რომ ღამის ორ საათზე მოხდა მკვლელობა?

– მკვლელობა კი არა, მცდელობა მოხდა. ესეც დღეს ერთი საათის წინ გავიგე.

– არ ვიცი ბატონი მოსამართლევ. ამ ამბის მთხოვნელმა ჩვენ ასე გვითხრა, შეიძლება იქ ამირანის მკვლელობის ტერიტორიის ახლო-მახლო მეზობლებმა გაიგეს სროლის ხმა და მერე დააზუსტეს თქვენ კი იცით, რომ აქ უმიზეზოთ თოფი არ გავარდება. შემდეგ გიორგი გამოიძახა.

— გიორგი აქ შენი დაკითხვის საბუთებში ზოგან ელიათგორელად სწრიხარ ზოგან ეშმაკისყრელათ. ნომერ პირველი მაფიის ერთი წევრი წამოდგა.

— ეგ არის პირველი ძირითადი დამნაშავე, ეგ უნდა დაიხვრიტოს.

— შენ გაჩერდი დროზე აღრე არ გაგიშვა გარეთ, განაგრძე გიორგი.

— მოგახსენებთ ბატონო მოსამართლევ.

— გიორგი ჯერ გვარი დამიზუსტე. შენ სასჯელი მაინც არ აგცდება და რა მნიშვნელობა აქვს, ელიათგორელი იქნები თუ ეშმაკისყრელი. გიმეორებ მითხარი, რომელი გვარით დაგვითხო.

— ჩემი გვარია სამებელია პატივცემული მოსამართლევ.

— იქნებ გვარად „გველის ტყავი“ სჯობია დარბაზის კედლებმა სიჩუმე იგრძნო გაოცდა, გაგიუდა გიორგი, ჯერ აპირებდა, მერე გადაიფირა, დაბნეულობა შეეტყო. ბოლოს ცოტა ძალა მოიკრიბა და განაგრძო, ბატონო მოსამართლევ რა ღამესაც ამირან დურუჯიშვილის მოკვლა უცდიათ ესპანეთიდან კეიპტაუში მე იმ მეორე დღის ათ საათზე ჩამოვფრინდი.

— გამოყენებული ბილეთი გაქვს.

— დიას ბატონო აი აგერ გახლავს.

— მომეცი ჩაგვარა, ნომერ პირველი მაფიის წევრი კვლავ წამოდგა.

— ბატონო მოსამართლევ, მაგას უჯერებ. მოსამართლე გაბრაზდა.

— შენ თუ იცი მე წაგალ და შენ დაბრძანდი ამ სკამზე თუ ასე არ გინდა მაშინ კარში გაგიშვებ.

— განაგრძე გიორგი.

— დიას ბატონო, როგორც მოგახსენეთ დილით ათ საათზე ჩამოვფრინდი და მეც მაგათან ერთად თორმეტ საათზე გავიგე ამირანის მკვლელობის მცდელობის ამბავი.

— აქ ვისთან ჩამოხვედით მახმადასთან?

— არა ბატონო, მე ბიზნესმენი გახლავართ კომერციონერი ვარ და სადაც ხელს მაძლევს, მეწიფება, საქონელი იქიდან მიმაქვს. მაგალითად ნინა ჩამოსვლაზე მილიონი დოლარის საქონელი წავიღე ესპანეთში.

— კერძოდ, რომელ ქალაქში.

— ბარსელონაში.

— გიორგი მითხარი შენი სურათი საალერსო კლუბში როგორ მოხვდა და ან შენი გვარი სახელი?

— მოგახსენებთ ბატონო მოსამართლევ, უნდა გამოგიტყდეთ, რომ მეც ფეხი მიდგას ამ სიბინძურეში, რადგან მე ჩემი გულისტკივილის მიზეზს დავეძებდი. ბატონო მოსამართლევ თქვენ ალბათ იცით, რომ საალერსო კლუბის დანომრილ მაგიდებს აწერია, პირველი მეორე და ასე შემდეგ. სხვათა შორის გიორგის მოსამართლისადმი ასეთმა მიმართვამ თქვენ ალბათ იცით საალერსო კლუბის შესახებო. ასეთმა

თქმამ დარბაზი გამოაცოცხლა. აურ-ზაურიანმა სიცილმა კულტურული ნაციურ წერტილს მიაღწია, დაწყნარების შემდეგ მოსამართლის პასუხმა გამოიწვია სიცილი.

— გიორგი, ესე იგი თქვენი ჩემდამი ასეთი მომართვით გინდათ რომ მეც თქვენთან ერთად პასუხი ვაგო, როგორც მონაწილე. კვლავ სიცილი, გამოიწვია გიორგიმ კი ამ გრუბი სიტყვისთვის ბოლიში მოუხადა.

— გვეყო სიცილი განაგრძე გიორგი.

— დიახ როგორც მოგახსენეთ, მაგიდები დანუმრულია და პირველ მაგიდაზე ლამაზები თამაშებიან და ამ დროს პირველი მაგიდა თავისუფალია და იქ ინდოეთის საოკეანო გემის კაპიტანმა შემომთავაზა ხა ხომ არ ითამაშებო? მე დრო საკმარისი მქონდა და ტოლი არ დავუდე დავთანხმდი. გადავმალეთ ლამაზების უურნალი და დავინცეთ დათვალიერება, ჩემმა პარტიიონორმა მახმადას ერთ-ერთ გოგოს დაადო ხელი. ამის გაგონებაზე მახმადამ სასამართლოს სკამზე მჯდომმა ერთი ამოიოხრა და თქვა რა დალუპული კაცი ვარო და გადმოაფრქვია ცრემლები. მახმადას გოგოზე მე უარი ვუთხარი მერე ნარვადგინე ჩემი თანაკურსელი მარინა ზოიდე თბილისის სახელმწიფო უნივერსტეტის სახალხო მეურნეობის დაგეგმვის ეკონომიკური ფაკულტეტი ხუთებზე დამთავრა.

— კარგი გიორგი. იმ გოგოს შენი ქება აღარ უნდა, თავად ამირანას არ შეეშლებოდა.

— მერე ის კაპიტანი დამთანხმდა მარინაზე და დავინცეთ თამაში მე მას მოვუგე კი არა გავდარცვე. როცა ჩვენ არჩევანი მარინაზე შევაჩირეთ, გადავეცით სათანადო მომსახურე პერსონალს რომ მარინა მოემზადებინათ. დადგა დრო და შევხვდი მარინას შემომხედა თუ არა იმანაც უმალვე მიცნო და გაფითრდა შერცხვა ჩემი და შემეგითხა მე მომიტაცეს, მაგრამ შენ რამ მოგიყვანაო. ჩემი ჩამოსვლის მიზეზი კომერციას მივაწერე. მაგრამ არ დამიჯერა. უნდა გითხრათ რომ თავისი გაუბედურების მონაწილეთ მე არ გამხდარვარ მერე დავცილდით ისე, რომ ხელი არ მიმიკარებია, ბოლოს გაუმსხილე. მე მხოლოდ შენთან შეხვედრა მინდოდა-მეთქი და აი ალბათ ამ მომენტებში გადამიღეს სურათი და გვარსა და სახელს სასტუმროდან აიღებდნენ. ისე რომ ვთქვათ პატივცემულო მოსამართლევ. მგონი არ შევცდებით თუ ვიტყვით რომ ამირან დურუჯიშვილის დაზვერვას კარგათ უმუშავია. ხალხი კვლავ გამოცოცხლდა დარბაზში ამ დროს გოგამ მოსამართლეს სთხოვა გამომძიებელს გიორგის დაკითხვაში აღნიშნული აქვს თუ რამ აიძულა გიორგი საქართველო რომ დატოვა. ძალიან მინდა ეგ ამბავი გავაცნოთ დარბაზში შეკრებილ ხალხს. მოსამართლემ მიიღო ეს თხოვნა და ამირანის ამ არა ადამიანურ საქციელმა დარბაზში მსხდომ ხალხს ზიზღი უფრო გაუათევეცათ ტელეფონის ზარი ანქრიალდა მოსამართლემ ჯონ სმიტს აცნობეს, რომ სასამართლო მსვლელობა შეეჩერებინა, რადგან

ამირან დურუჯიშვილის მკვლელობის მცდელობის ახალ ჯგუფს მოაკვლიერს. გოგა დატრიალდა ზემო დისტანციური მისამართის სამინისტროს გავლენიან პირებთან, ზოგგან ფულით ზოგან ნაცნობობით თან ხელში ეჭირა ჯონ სმიტის მიერ გაცემული მიმართვა იმის შესახებ, რომ ვინაიდან, ამირან დურუჯიშვილის მკვლელობაში მონაწილეობა არ მოუღია, მკვლელობის მცდელობის დღეებში საერთოდ არ ყოფილა აფრიკის კონტინენტზე, შეიძლება, გიორგი ელიათგორელის სამეცნიეროს თავდებით გაშვება, ეს საბუთი დიდათ დაქმარა გოგას, სამინისტროს ამ საქმის კომიტეტურ პირებთან, ვინც წაიკითხა ყველამ თანხმობა განაცხადა. შეადგინეს თავდებით გაშვების ფურცელი და გიორგი დროებით გაანთავისუფლეს. გოგა და გიორგი ჩამოვიდნენ ბარსელონაში სასტუმროს, უნივერსიტეტის, თუ რესტორნის ყველა მათი პერსონალი გიორგის პატიმრობიდან გამოსვლას ულოცავდნენ ამის შემდეგ გიორგი და გოგა კოლეჯში მივიდნენ ჯენი სმიტს ყვავილებთან ერთად საჩუქარი მიართვეს, მაგრამ საყვედურს მაინც ვერ გადაურჩნენ.

— სად ბრძანდებოდით? სამი თვე ისე გავიდა, რომ ერთხელ არ მნახეთ თუ სიყვარულია, სიყვარული იყოს, თუ არა და მე საპამპულავებელი ქალი არა ვარ. ასაკში შესულის ჩემ დროულ ქალს, დამჯდარი ქალი ჰქივიან, ეს იმას ნიშნავს, რომ ის მოთხოვნილება რაც უფრო ახალგაზრდობაში მქონდა ჩვენი სიყვარული სინდისიერ, ნებისყოფით, მივაძინეთ ახლა თუ ჩვენ სიყვარულით გავაღვიძებთ და მერე თქვენ ბატონი გიორგი, სამი თვით წახვალთ, დავცილდებით, მე ასეთი სიყვარული არ მნაშ არც მინდა.

— არა, ჯენი ეს არ მოხდება. ახლა თუ საქმე მოითხოვს სამი დღით თუნდაც იშვიათად მომიხდეს ერთი კვირა, ესე იგი ექვსი შევიდი დღე თუ იქნება ჩემი თქვენდამი დაშორება. სამსახურებრივი დრო კი უნდა მაპატიოთ.

— გიორგი, გოგა, თქვენ სხვანაირათ არ გამიგოთ, მე არ ვარ ავარდნილი სხვანაირი ქალი, მე მხოლოდ ეს გულახდილათ გითხარით და გთხოვთ, რომ სწორათ გამიგოთ და ამ თქმას სხვანაირი მარკა არ მიაკეროთ.

— როგორ გეკადრება ჯენი. ჩვენ არ ვართ მაგისი ხალხნი.

— ჯენი. სიყვარული უნდა იყოს გულწრფელი, მეგობრული, ხალისიანი, კეთილშობილური პატივისცემა ერთი-მეორეს მიმართ. მე ბედდაჩაგრული კაცი ვარ, ორ ცოლ ნაყოლი, მაგრამ რაც თავზე დამატყდა ჩემი უხეურობით არცერთი არ მომხდარა. არ გვიდა ახლა ეს ისტორია შორს წაგვიყვანს. მე აღარ მინდა ქალის თხოვნა იმის გამო, რომ ჩემი უბედობით ის ქალი არ დაიტანჯოს-მეთქი და ახლა თქვენი ცოლად თხოვნა ჩემმა ძმამ გოგამ გადამაწყვეტინა. რამდენჯერაც გოგასთან ყოფნა მომინის სულ თქვენ სიკეთეზე მელაპარაკებოდა. ბოლოს მეც ვთქვი ხომ ჩემთვის პატრონი საჭიროა-მეთქი და გადავწყვიტე ცო-

ლის შერთვა გულში ვთქვი კიდევ ერთი ვარიანტი ვცადო მეთქი დაზღვითი სწორედ ეს უკანასკნელი ვარიანტი თქვენზე შევაჩირეთ.

— გიორგი თქვენ თქვით, რომ ორ ცოლ გამონაცვლელი კაცი ვარო, შვილი არც ერთხან არ გყოლია?

— როგორ არა ჯენი, მყავდა ერთი ბიჭი. ცოლი რო გამტაცეს. ბავშვს ბებო ზრდიდა და მერე ისიც დაიკარგა, გოგამ და ჯენიმ გიორგი დროზე დააწყნარეს თუ არა, ტირილს აპირებდა.

— გიორგი გული ძალიან დაგპატარავებია გოგამ გასცა პასუხი.

— არა, ჯენი გიორგი ცოლის მიმართ ძალიან გულისხმიერია.

— ეტყობა, გოგა მივხვდი,

— ესე იგი ჯენი, თქვენ თანახმანი ხართ გიორგის ხელი გაუწოდოთ ცოლობაზე.

— სიყვარულზე რა გითხრა. მე უფრო შემეცოდა ასეთი ბედდა-ჩაგრული რომ ყოფილა, ვფიქრობ შეიძლება ჩემგან უფრო ილბლიანი გამოდგეს.

— ჯენი! თქვენ და გიორგიმ ისაუბრეთ, მე სასტუმროში წავალ პა-ტარა საქმე მაქვს, იმას რო მოვითავებ დავბრუნდები, მალე მოვალ.

— გოგა ჩვენ ჩემთან სახლში წავალთ

— ხო ჯენი გოგა მანქანით წაგვიყვანს.

— მანქანა არ მინდა ახლოს ვცხოვრობ, ფეხით ნელ-ნელა გა-უყვებით. შენ ჩემი სახლის მისამართს მოგცემ და ჩემთან იმ მისამართზე მოდი. გიორგი და ჯენი სახლამდე ტკბილი და თბილი საუბრით მივიდნენ. გიორგიმ კარგათ დაათვალიერა მოწყობილი საკუთარი ეზოკარმიდამო შესასვლელი ჭიშკარით. მერე მანქანით გოგაც მოვიდა. გადმოანყვეს შამპანიურები, ტკბილეული, ყველი, მოხარული ქათამი და ასე ხელდამშვენებული შევიდნენ სახლში. გააწყვეს სახელდახელო სუფრა ზოგიც ჯენიმ დაუმატა და მიუსხდნენ სუფრას, მანამ სუფრას მიუსხდებოდნენ გოგამ ჯენის უჩიმრად დასანიშნი სამკაულები გიორგის გადასცა და ახლა სავსე სუფრა გადაფარებულ მაგიდასთან ოქროს ჯვრით შეუმკო ჯენის გულმ-კერდი, ძეირად ღირებული ოქროს საყურეებით, სამაჯური, საათი, ბეჭედი-კალიცო მერე შამპანიურით შეავსეს ჭიქები და პირველმა გოგამ ასწია ეს შამპანიურით შევსებული ჭიქა და პირველმა და-ლოცა ეს ორი დაგვიანებულთა სხვადასხვა პიროვნებებისგან შემ-დგარი წყვილნი. გიორგისა და ჯენის უსურვა ბედნიერება, ტკბილი სიცოცხლე, პირველრიგში ჯანმრთელობა და შემდეგ გამრავლება. ჩაიცინეს მაგიდის ნევრებმა და ჯენიმ ჩაილაპარაკა.

— გოგა რაღადროს ჩვენი მომავალზე ლაპარაკია

— რატომ ჯენი თუ ღმერთი მოგცემთ, თქვენ უარი არ უნდა თქვათ.

— არა გოგა, ჩვენ უარს არ ვიტყვით, თუ როგორც გიორგი ამ-

ბობს ბედმა თუ არ გვიღალატა.

– ბედი თქვენ ხელში არის და უნდა გამოიყენოთ. ჯენი რადგანაც ჯორჯ სმიტი: ბიჭი გყავთ ჩვენ შენი შვილის კუთვნილს ამ ბინიდან არაფერს წავიღებთ გიორგის თქვენთან ერთათ ან აյ ქალაქში და- გასახლებთ ან ისრაელში.

– გოგა ეს შემდეგი საფიქრალია. ვნახოთ ჩემი ბიჭი სად მოი- სურვებს თავისი სიცოცხლის წლების გატარებას. მეორე დღეს ჯენი გოგამ და გიორგიმ სამსახურში მიიყვანეს მერე დროებით გამო- ემშვიდობნენ და გიორგი და გოგა ორი საათის შემდეგ ტელავიში ჩაფრიდნენ. ტელავიში სიცხის ისეთი ბუღი იდგა, გარეთ კვერცხი რო დაგედო ალბათ შეინვებოდა. სუყველა სახლში იყო, გაბო, მალეა, ზილფა თავისი ბავშვებით. ზარი მისცეს და რო გაუღეს კარები ყველანი იქ შეეგებნენ, მაგრამ გოგამ დაასწროთ.

– იცნობდეთ კეიპტაუნის ციხის პატიმარია, ზილფამ გოგა და გიორგი გადაეკიცნა და გიორგის მუქარის სახით ცხეირთან მუშტი მიუტანა.

– ჩასამტკრევი გაქვს ცხვირი. არ გრცხვენიან ამხელა კაცს სულ შენი ფეხის ნაბიჯებს უნდა ვითვლიდეთ. საყვედური მერე მალეამ გააგრძელა.

– ხო იცი შვილო ბედი არა გაქვს უნდა ფრთხილათ იყო. გაბომ ყურზე ხელი ნაავლო.

– შე მამაძალლო ყური ასაწევი გაქვს. მხოლოდ გოგას ბიჭმა იაშამ და ქალიშვილმა ლუიზამ უსაყვედუროთ დატოვეს გიორგი. ძალას პირიქით უფრო დასამშვიდებელი სიტყვები მიაგებს.

– არ გეწყინოს გიორგი ძია, ასე მოცლილები როცა სახლში შევი- კრიბებით სულ თქვენზე აქვთ ლაპარაკი.

– ლუიზა გენაცვალე რას ამბობენ ჩემზე? გიორგი მოეფერა დავაუკაცებულ დაქალებულ ბავშვებს ტკბილეულით დასაჩუქრა.

– რა ვიცი როგორ გითხრა ჭკვიანია გიორგი: ფულის შოვნის უნარი აქვს, მაგრამ ცოლის შერთვა არ უნდაო.

– მართალი უთქვია შენ ბებიას და ბაბუას. გაბო გოგას მიუტრი- ალდა.

– გოგა მითხარი მაგ არამზადას ვინაობა რა დაშავა რისთ- ვის დაიჭირეს, მალეამ გოგას პასუხს არ მოუცადა პირიქით გოგას იმანაც კითხვა დაუსვა.

– შვილო გოგა გიორგი მთლათ გაანთავისუფლეს?

– დედა გიორგი ჯერ არა არის მთლათ განთავისუფლებული. მაგრამ მალე იქნება მამა, გიორგის პეითხე, დავაქორწილე კიდეც.

– კარგი შვილო, თუ ისეთი საბელით დააბი, რომ ვერ განყვეტავს.

– ხო გამახსენა გოგამ, მალეა დეიდა შებათს ქორწილი მაქვს და თქვენ და გაბო ძიას გეპატიუებით ბარსელონაში! ზილფამ შეხედა

- როგორ? გიორგი ჩვენ არ გვეპატიუები?
- კი აუცილებლად გოგასთან ერთად... თქვენი შეიღებით, ვაჟიშ-ვილი და ქალიშვილით.
- ზილფა მაგათი ნიშნობა-ქორწილიც მაღლე წამოგენევათ.
- ესე იგი გამოვეტოთ კარები და ტელავიციდან ქორწილისთვის გადავისახლდეთ ბარსელონაში?
- თქვენ როგორც გენებოთ ქალბატონო ზილფა. თქვენი დას-ნრება კი აუცილებელია.
- წამოვალ გიორგი, შენ გულს როგორ დაგწყვიტავთ.
- გაბო ძია, ქორწილი ერთ დღეს მაქვს. ორ საათზე რო დავიწყებთ მე მგონი შვიდ საათზე დავამთავრებთ და მაშინვე თვითმფრინავით გადმოფრინდებით და საღამოს ათ საათზე შინ ვიქენებით. სამსახური-დან მოსული ჯენი სახლში საოჯახო საქმეებზე ტრიალებს თუ რაიმეა მოუწყობელი ასუფთავებს, ალაგებს. გაბეჭდიერების წუთები უდგას, ქორწილზე მოუვლენ და უნდა რო სუფთად იყოს, არავინ გააქილიყოს. ამ დროს ტელეფონი ანკრიალდა, ჯენიმ აიღო ყურმილი.
- ალო.
- გისმენთ.
- დედა, მე ჯონ სმიტი ვარ და ამჟამად ნიუორკიდან ვრეკავ, რო-გორა ხარ, ხო არაფერი გიჭირს? დედა ხვალ თუ არა, ესე იგი შაბათს შეიძლება ჩამოვიდე და მითხარი რა გიყიდო?
- არაფერი არ მინდა შვილო. შენ თავათ რაც მოგეწონება, რის ყიდვაც შეგიძლიან იყიდე და წამოიღე. კარგია, რომ შენ დარეკე, მე ხაზზე ვერ გამოვედი. კარგია, რო შენ გადაგინწყვეტია ჩამოსვლა, ეს დამთხვევაა. ახლა ჩემი საიდუმლოება უნდა გაგანდო შვილო, სულ მეუბნებოდი გათხოვდი, შენთვის პატრონი გეყოლებაო. აგერ ახლა შაბათს ვთხოვდები ორ საათზე ქორწილი გვაქვს დანიშნული და გთხოვ, რომ აუცილებლათ ჩამოხვიდე.
- ვინ არის, კარგი კაცია? რამდენი წლისაა და რას წარმოადგენს.
- ჩემი აზრით კარგი კაცია, კომერციონერია და თქვენ რომ ნახ-ავთ. თქვენ შეფასებას მერე მივიღებ. თუმცა ჩემი გადაწყვეტილება შენ შთაბეჭდილებას წინ უსწრებს.
- მერე დაგვიანებული იქნება და რა ეშველება?
- მე ეგ გითხარი, მაგრამ არა შვილო გულს ნუ გაიტეხ. არ არის დასაწუნი კაცი.
- რაც არის იყოს დედა, შენთვის პატრონი ყველაფერს სჯო-ბია. დედა კარგათ მომისმინე, თუ არა ვცდები დაკარგული მამა ვიპოვე, სამწუხაროთ პატიმრობაშია. ამის შემდეგ გაუთიშეს ხაზი და ერთმანეთს ვეღარ დაუკავშირდნენ. გათხნდა შაბათი დღე. დღე სიკეთისა და სიყვარულისა. კერძები დაამზადებინეს სასტუმროს რესტორნის მზარეულს, გამზადებული კერძები გიორგიმ და გო-

გამ მანქანით გადმოიტანეს, ჯენის სახლის ეზოში ვაშლის ხეების ქვეშ მშვენიერი მოლი იყო მოპიპინებული. სუფრა გაშალეს ორ-მოცდაათ კაცზე ნაადრევათ მოსული სტუმრები გიტარით ერთობოდნენ. განყობილ მაგიდას ზუსტად ორ საათზე მიუსხდნენ. გოგამ თამადობა თავის მამას გაბოს შესთავაზა. გაბომ ალარ დააყოვნა და სუფრას სადლეგრძელების თანმიმდევრულათ დრო და დრო ქორნილს სიმღერებით ამშვენებდნენ. ყველა მღეროდა, მეფე-პატარძალიც კი აამღერეს. გიორგიმ ქართული ცეკვით მოხიბლა სტუმრები, პარტინიორობა გოგამ გაუწია, ერთი სიტყვით სუფრა მხიარულობით წარიმართა, ხალხი დათვრა. ზოგი ნაადრევათ ნავიდა, განმეორებით გაბომ შეავსო ყანწი და კვლავ ადლეგრძელა მეფე-დედოფალი. დალია დაცალა და ალავერდი ჯონ სმიტთან გადავიდა. ჯონ სმიტმა გიორგის "გველის ტყავს" მიმართა

- გიორგი ბატონო სანამ მე თქვენ სადლეგრძელოს ვიტყოდე. პირველ რიგში მე თქვენი გვარი მაინტერესებს.

- გვარათ მე ელიათგორელი ვარ.
- ჩვენ სადლაც მგონი შევხვდით.
- დიახ, ბატონო ჯონი. ჩვენ კეიპტაუნში შევხვდით გაიხსენა გიორგიმ.

- ხო გასჭრა ჩემმა მიმართვამ.

- კი ბატონო ჯონი! მიმართვამ გვიშველა თუ არა, ისე არ გამოუშვებდნენ. დაუდასტურა გოგამ და დაყოლა მე ვერ გიცანით, როგორ ვიფიქრებდი თქვენი აქ სტუმრობას, სად კეიპტაუნი და სად ბარსელონა.

- არა გიორგი, მე სტუმარი არა ვარ თუ არ ვცდები მე თქვენი მასპინძელი ვარ.

- გიორგი! ჯონ სმიტი ჩემი ბიჭია, მართალია ჩემი სისხლი და ხორცი არ არის, მაგრამ ბედმა მე ასე მარგუნა. რომ სხვისი შეიღილო გამეზარდნა.

- სუფრასთან მოსულმა შევხედე თუ არა მაშინვე ვიცანი, მაგრამ უხერხულად ვიგრძენ თავი და სტუმრებით შევსებულ მაგიდაზე არ გავამხილე.

- მოპატიუებულმა სტუმრებმა ჯონ სმიტს გაოცებით შეხედეს, ნორმალურზე მაღალი ტანის კაცი იყო შესახედათ სიმპატიური.

- არ მინდოდა გამემხილა ჩემი საიდუმლოება, მაგრამ ვამხელ რადგან ბრალდება მოხსნილი აქვს.

- დედა ეგ ის პიროვნებაა მე რო ტელეფონით გაცნობე: მამა ვიპოვნე-მეთქი, ეს თქვა და ადგა სკამიდან მივიდა მამასთან ღვინით სავსე ყანწით ჯერ დალოცა და მერე გადაეხვია გულში ჩაიკრა და აკოცა, შვილმა უამბო თუ ბათუმიდან როგორ იმგზავრა. რა დღეში ჩააგდეს როგორ გაამნარეს, გემზე რომ არ უშვებდნენ. მგზავრო-

ბისას გემიდან წყალში ვინ გადაგადო და რატომ? ჯენის მეჯვალუ ლონდა მიხვდა, რომ ქმარი და შვილი იპოვა სტუმრებისთვის რო უფრო დაემტკიცებინა. — შვილს შეეკითხა.

— ბატონი ჯონი მარჯვენა მხარეზე უკან ყურის ბიბილოზე ხალი ხომ არ გაქვს.

— დიახ ქალბატონი მაქვს, მაგრამ თქვენ მე ხომ ვიცი რომ გვარათ ელიათგორელი ხართ. სამარისებური სიჩუმე ჩამოვარდა.

— ჩემი შვილი ხარ გიორგი. ჩემი სისხლი და ხორცი. ლონდა დაიძნა სიხარულით ცრემლებს აფრქვევდა ვერ მოზომა მივიდა შვილს გადაეხვია, მერე მეუღლეს გიორგის, იყო სიცილი-ტირილი სიხარული. მწუხარე ცრემლიანი წუთებიც.

— ჩემო ტანჯულო უილბლო გიორგი, როგორ გადარჩი. იმ ურჯულომ როგორ შეგაცდინა გელეჩამ მე კი გაფრთხილებდი, მაგრამ არ დამიჯერე. ვაი რა ბედნიერების წლები დაგვაკარგვინა. ჯენიმ ერთხელ ძლივს გადაწყვიტა, რომ თავისი თავი გაედენიერებინა და ახლაც ისეთ სენსაციურ კურიოზებს გადაეყარა, რომ მას წინ ვერავინ ვერ აღუდებოდა, პირიქით მის კეთილშობილ გულში არა-ამც თუ წყენამ არამედ, მათზე არანაკლები სიხარულმა იჩინა თავი. ქორწილზე მოწვეულნი! დრომ ამ უდიდესი სიყვარულით და სიხარულის ოვაციის შემდეგ ყველა თავის ადგილზე დააბრუნა. მათშორის გაბოც და მალეაც დაბრუნდნენ თავისი ოჯახის წევრებით ცხადია გახარებულნი იყვნენ გიორგის დანგრეული ოჯახის აღდგენით და თვითმფრინავით მგზავრობით დაღლილები შინ რო ისვენებდნენ საკუთარ მოსაზრებებს ერთმანეთ უზიარებდნენ და განიტვირთნენ გიორგის უბედობით მიყენებულ ნაღველიდან.

— ეს რა გახარებულები დაებრუნდით გაბო. ეს რა საოცრება მოხდა გიორგიმ ძლივს არ გაიხარა რა ბედნიერებაა ჩენითვისაც გაბო, რომ გიორგის მხრივ გულნაკლულები არ მივდივართ ამ ქვეყნიდან.

— ნამდვილათ ბედნიერები ვართ მალეა, ეს პატარა საქმე არ არის, ერთი, რომ ცამეტი წლის დაკარგული შვილი იპოვა და ოცდასამი წლის დაკარგული კი ცოლი, ლონდა, ეს იშვიათი სენსაციური მოვლენაა.

— ჯენი თუ დაფეხმდიმდა და შეინარჩუნა შვილი, შვილების მხრივ გიორგი გამდიდრდება დედა რა კარგია თქვა ზილიფამ.

— ხო შვილო თუ ლონდაც დაფეხმდიმდა მთლად უკეთესი დაუმატა მალეამ.

— მამა მე მგონი გიორგი აქ ჩენ სანახავად აღარ ჩამოვა.

— ჩამოვა მაგაზე ნუ ფიქრობ ზილფა, არ მიგვატოვებს შვილო გიორგი ცოტა ჯიუტია თუ არა, უავკარგო არ არის. გოგას ბიჭი უნივერსიტეტის და აკადემიის სხვადასხვა პროფესიებს ეუფლება და დაქორწინების წლები კი თანდათან მიიპარება, ასევე მათი ქალიშ-

ვილი ლუიზა დაქორნინება გათხოვებაზე, მაინც და მაინც მშობლები არ ზრუნავდნენ ბებია და პაპა კი სასიძოთ და საპატარძლოდ მაღალი წოდების შვილებს დაეძებენ.

— ერთ მშვენიერ დილით ისეთი წყნარი ამინდი იყო რომ ბარსელონის მიმდებარე ზღვა წმინდა მოკამამე უძრაობაში მყოფი გეგონებოდა. მთის ნეეროზე შემომჯდარი მზის სხივები ზღვის სილრმეში ანკესის ოქროს ძაფივით იყო ჩაკიდებული რომ ამ სხივებით ანარეკლი ქალაქ ბარსელონის შენობები ზღვის სილრმეში ისე ილანდებოდა რომ ნამდვილად წალმა გაშენებული ქალაქი გეგონებოდა. განახლებულ სიყვარულში მყოფი გიორგი და ლონდა ჯენიმ თავის საკუთარ სახლში გადაიყვანა და ახლა ამ განსაკუთრებულ დღეს გიორგი ეზოში მდგარ ხეებს გარშემო უბარავს და ორგვლივ შერჩეულ ქვებს უწყობს. ჩრდილში გაბმულ გამაჟში მწოლლიარე ჯენი თვალს ადვენებს და ხანდისხან შენიშვნებს აძლევს. იმავე დღეს საღამოს გიორგი, ლონდა და ჯენი მამობილი გაბოს მიწვევით ტელავივში ჩავიდნენ.

— გიორგი, ჯენი მართალია, ჩვენი ყურადღების გავლენაშია, მაგრამ ჯენი რომ გავათხოვოთ საკუთარი მფარველის ხელში რომ იყოს მე მგონი უფრო აჯობებს.

— ლონდა გენაცვალე ჯენიმ ერთხელ ძლიერ დააპირა გათხოვება და მაშინაც შენ შეუშალე ხელი და დარჩა გაუბედნიერებელი.

— რა ვუყოთ გიორგი, ბედმა ასეთი ტანჯვა გვარგუნა. მართალია ჩვენ განახლებული სიყვარულით გავიხარეთ და ჯენის კი რამდენად გული დაგნეციტეთ, მისდამ საბედნიეროდ გამართული ქორწილი სულ სხვანაირად წარიმართა. ჩვენი ბედუულმართობით დაჩაგრული შვილი იმან გამიზარდა, სიკეთე გააკეთა, თუმცა დედობა კი მიიღო მთავარ ბედნიერებაში, ჩვენ ჩავეჭრით ჩვენ კი არა ქალბატონო ლონდა შენ ჩაეჭერი.

— რა გინდა გიორგი, ეს ცოდვა გინდაა რომ მე მაზიდვინო?

— არა ჩემო ლონდა, ეს რაც მოხდა ეს ყველაფერი ლმერთის ნებით მოხდა და ეს ცოდვაც თავათ აიღო.

— გიორგი მართლა გეუბნები, ქვეყანას იცნობ და იქნება ვინმე კარგი საქმრო გამოუნახო სიბერემდე ჩვენგან ასე დაჩაგრული რატომ უნდა იყოს. ეს ყველაფერი ლმერთის ნებით მოხდა და ჩვენც ლმერთს უნდა დავჯერდეთ და ერთად უნდა გავაგძელოთ ცხოვრება. ერთ ოჯახათ, რა არი გიორგი ორ ცოლიანობა გინდა?

— ლონდა, არა, მე არ მინდოდა, მაგარმ ლმერთმა ასე ინება და ჩვენ რადგან მისი მღალადებლები ვართ უნდა დავჯერდეთ მის ნებას.

— მაღადეც გიორგი ზილფამ შეაქო და ყველამ ტაშით შეამკო გიორგის მოსაზრება.

— გიორგი ჩვენი განახლებული ბედნიერებიდან ორი თვე არის

გასული.

- გიორგი იცი? ჯენი ფეხმძიმედ არის.
- ეგ ვიცი, მაგრამ შეირჩენს. პირველი სიყვარულია და უნდა გავაჩინოვო. არ გიხარიან?
- დიახ უაღრესად გულდაჩაჩაგრულო ჩემო ლონდა. თუ არ ვცდები მე მგონი ჩენი სიახლოვიდან მესამე თვე დაიწყო. ლონდა არ თქვა ახლა მეც ფეხმძიმეთ ვარო ჭკვიდან არ შემშალო.
- რატომ გიორგი, არ გინდა რომ ვიყო ფეხმძიმედ.
- შენი ნლოვანების ქალის დაორსულება იშვიათი მოვლენაა.
- ჩათვალე რომ ამ იშვიათ მოვლენაში მოვყევი და დიახ მეც ფეხმძიმედ ვარ. გიორგიმ ადგილიდანვე სახე მიაჰყორო
- ახლა კი მართლა გადავირევი
- რას მიყურებ გიორგი არ გჯერა?
- ხომ არ მაბაიბურებ?
- არა გიორგი, მართლა გეუბნები
- რამდენი თვის ფეხმძიმე ხარ?
- ორი თვის,
- მერე ჩემო სიყვარულო რატო აქამდე არ მითხარი?
- მეც მეეჭვებოდა და სანამ დავრწნმუნდებოდი გულში საიდუმლოდ ვინახავდი. გახარებული გიორგი მიყიდა ლონდასთან გადაეხვია და აკოცა. ხო ჩემო იმედო: ერთი მინდა შეგეეითხო, ჩემი ბარსელონაში ყოფნის პერიოდში ყოველთვინ შევდიოდი ხეთისმშობლის ეკლესიაში და ვანთებდი სანთლებს ღმერთს ვეხვენებოდი ლონდა თუ ცოცხალია გამომიცხადე მე როგორც მისი მეუღლე კვლავინდებურად დავტკბე მისი მშვენიერებითმეთქი. მე იქ შევნიშნე ჩემსავით ქმარშვილ დაკარგული თუ გაუბედურებული ქალი თავის-მიერი ანთებულ სანთლით ღმერთს ეხვენებოდა ოლონდაც შეისმინე ხვენნა მუდარა თუ ცოცხლები არიან დავტკბე იმათი ნახვით, თან იცრემლებოდა ეგ მე ვიყავ გიორგი.
- ლონდა ჩემო იმედო, იქნება დარჩენილი ჩენი სიცოცხლის ნლებში მაინც გვარგუნოს ღმერთმა ბედნიერება. ამ მხრივ მაინც ვიყო სამშობლოს ნინაშე მართალი.
- იცი რა უნდა გითხრა გიორგი: ჩემი ოცნებას სამშობლოში დაბრუნება, მართალია ამერიკასავით ცივი არ არის ევროპა მაგრამ იმასაც გეტყვი ჩენი სამშობლოს სითბო მაინც სულ სხვანაირია: უფრო მიმზიდველი, ტკივილების დამაყუჩებელი, თუ შენც თანახმა იქნები დავბრუნდეთ და იქ ვიცხოვროთ. ახლოდან გადავავლოთ თვალი. საქართველოს საშინაო თუ საგარეო პოლიტიკას. ჭირ-ვარამ გამოვლილი ტაძრებზე სიძეველით მოვარდნილი ქვა სანამ მნიშვნელობას დაკარგავს გადავარჩინოთ სული ხელმიერებდ ჩაგდეროთ სულიდა მოუჩინოთ თავისი ადგილი.
- ჩემი სურვილიც ეგ არის ჩემო ლონდა, ამავე დროს გიორ-

გისთან ესე იგი ჯონისთან ხო უნდა მოვილაპარაკოთ. გიორგი ხო უნდა დავაქორნილოთ, ჩემი სურვილია რომ, ქართველი ქალი შევრ-თოთ და სამშობლოს ემსახუროს თუმცა საბჭოთა იმპერია ჩეარი ტემპით მიექანება დაშლისენ და თავისუფალ საქართველოში სამ-სახურების შოვნა გაჭირდება.

— ჩვენ აქ ნაშოვნი ფული უნდა შევინახოთ.

— გიორგიმ კეიპტაუში ერთხელ წასვლა კიდევ მოახერხა, მაგრამ სავაჭრო საქონელი ვერ იშოვა, ისეთი რომელიც, მისთვის მომგები-ანი იქნებოდა. უნდა ითქვას რომ იქიდან ხელცარიელი დაბრუნდა.

ბაზრიდან დაბრუნებულმა გიორგიმ, ჯერ ტელევიზორს უყურა, მერე ძილი მოერია და გამორთო სურდა დაეძინა, მაგრამ ჭირვეულ-მა უძილობამ გულსა და თვალებს არ მისცა მოსცენების საშუალება. დრომ თავისი განვლილი ცხოვრების კურიოზებზე ჩააფიქრა, თუმცა ლონდას არ აგრძნობინებდა მას მაინც შერაცხულ ძალად მიაჩნია ამ დროისთვის ლონდას სამზარეულოში სადილის გაკეთება მოუთავე-ბია და სასადილო ოთახში მაგიდას ანყობდა. გულმა ყველა კარ-გად გაატარა, მაგრამ რო მივიდა ოქროს გაყოფაზე გული ეჭვმა შეიძყრო. ლონდა შემოვიდა სახლში და შეახსენა სუფრა გაშლილია მოდი გიორგი პური ვჭამოთო. მყუდროებაში მყოფმა გიორგიმ მაშინ გაახილა თვალები და ლონდას მიმართა.

— ესე იგი ლონდა შენ მიმტკიცებ გელეჩამ რომ გაგიტაცა უნამუ-სობაზე თავი არ დაგიდია?

— ხო გითხარი გიორგი, კიდევ მაგაზე ფიქრობ? თავათ იმასაც არ უცდია ჩემი გაუპატიურება.

— ლონდა, შენ კი მითხარი, მაგრამ გული როგორ დავაჯერო.

— ჩვენი განვლილი ძველი ცხოვრება იმდვენად ტკბილი და ში-ნაარსიანი იყო რომ არ უნდა გაიხსნო, ეჭვები გულში უნდა ჩაკლა და ერთი-მეორესი უნდა გვჯეროდეს. მართალია სიყვარულმა კარგიც იცის და ავიც, ჩვენში ხო ჭეშმარიტი სიყვარულია. მეორე განახლე-ბულ ცხოვრებას ახლა ვიწყებთ და არ განსხვავდება პირველისგან მითუმეტეს ფეხმძიმედ ვარ.

— ლონდა, მე სირცხვილიც ვერ ამიტანია, შენი პოვნით ჯენი გა-ვაბითურე, ქორნილი მისთვის მომზადდა და უცებ ბედი შენთვის ამობრნებინდა.

— კარგი გიორგი, ყველაფერს მე ნუ დამაბრალებ. თავად ჯენ-იმ ხო გითხრა რადგან ცოლი და შეიღლი იპოვე ჩვენ შორისაც რაც მოხდა შევეგუები ჩემს უბედობას, რეალობას თვალი რომ არ გაუს-ნოროთ. ნუთისოფელი არც შენ გაპატიქებს და არც მე. უნდა ითქვას ჯენ შეგნებული არაჩვეულებრივი ხასიათის ქალია, თუ არა, მის მდგომარეობაში მყოფი სხვა ვინ დამითმობდა შენ თავს.

იცი რა გითხრა ლონდა; მუსულმანებში თუ ორ ცოლიანობაა,

ჩვენ ქართველებმა რა დავაშავეთ. მით უმეტეს ღმერთის ნეპით მოხდა. თანახმა უნდა იყო შენც და ჯენიც ჩემი ცოლები იყოთ, ორივე ერთნაირი უფლებით.

— კარგი შენ ყველაფერში მართალი ხარ გიორგი, ახლა პური ვჭამოთ. თქვა და წამოდგა.

— ის იყო, პურის საჭმელად მაგიდას მიუსხდნენ. რომ ქუჩიდან ხმა შემოესმათ ლონდა გაეგება და ეზოში გახარებული შემოვიდა დეპეშით ხელში ჯერ პირველად გიორგის გადაეხვია. გადაკოცნა და მერე დაინყო დეპეშის წაკითხვა. პატივცემულო ქალბატონო ლონდა და პატივცემულო გიორგი, დადგა ნანატრი დღე ბეჭინიერებისა ჩვენი ისრაელში ცხოვრებიდან ოცი წლის შემდეგ იაშას ვაქორნილებთ ოც ოქტომბერს და გთხოვთ აუცილებლად ჩამობრძანდეთ, რათა გაიზიაროთ ჩვენი ოჯახის სიხარული. ასეთივე დეპეშა გაგზავნილია ჯენისთან. და ჯონ სმიტთან „გიორგი უმცროსთან ელიათგორელთან“ იმედია არ დამალატებთ და დროულად ჩამობრძანდებით. როგორც პირველი ასევე მეორე ოჯახის შემადგენლობა თქვენი კეთილი მსურველი გაბო ძია და გოგა. მოამთავრა დეპეშის კითხვა და გიორგის მიუტრიალდა.

— იცი რა გიორგი შენ დღესვე ტელეფონით დაუკავშირდი ჯენის და ჩვენმცილს გავიგოთ მოდიან ისრაელში თუ არა, თუ ჩამოდიან შევათანხმოთ რომ ერთად ჩავიდეთ.

— ლონდა ამას მტკიცება რად უნდა თავისთავათ ცხადია რო ჩამოვლენ.

— არა ჩემო საყვარელო, ჯონ სმიტი ხომ ჩვენი შვილია, იგივე შენი მოსახელე, გიორგი ბავშვობიდანვე მშობლების სითბოს მოკლებულია და ახლა მაინც უნდა ვაგრძნობინოთ სითბო. ჩვენ, რომ ასეთი ყურადღებით მოვეპყრობით იმისი გული ჩვენგან უფრო მეტ სითბოს იგრძნობს, გახალისდება. ბოლოს და ბოლოს დაქორნილება ხო უნდა, ჩვენ თუ არ დავაინტერესეთ თავისით ის არ იფიქრებს.

— კარგი ლონდა გენაცვალე. გავალ ფოსტიდან დავრეკავ ჯენისთან იქნებ გიორგი უმცროსი იმასთან არის ჩასული. გიორგიმ გამოიცვალა ჩასაცმელი და წაგიდა. ჯერ მაღაზიაში შევიდა, იქ დახვდა საგადასახადო ინსპექციის მუშაკები, იქ საკმაოდ შეაგვიანდა სანამ ნილი არ წაიღეს არ წავიდნენ მერე გვიან მოუხდა დარეკავ ჯენი დასაძინებლად ემზადებოდა რომ ანკრიალდა ტელეფონი.

— ალ! გისმენთ ვინ რეკავთ?

— გიორგი ვარ, ჯენი ქალბატონო. როგორ ბრძანდებით?

— იცი გიორგი მე ვერ გამოვდივარ რაშია საქმე ტელეფონის ნომერი ხომ არ შეგიცვალეს, მაგრამ რომ არც თქვენ რეკავთ.

— ქალბატონო ჯენი, ერთი სასიხარულო ამბავი უნდა გახარო ამ დილას ისრაელიდან მივიღეთ დეპეშა გოგა იაშას აქორნილებს

ქორნილი ოც ოქტომბერს არის დანიშნული თქვენც დაპატიუებული ზოგითი ბრძანდებით და მე მინდა რომ ისრაელში ერთად ჩავიდეთ, შეატყობინეთ ჯონ სმიტს და დამირეკეთ ერთ ქალაქში ვცხოვრობთ და ან ჩვენთან მობრძანდით.

— ბატონო გიორგი, ჯონ სმიტის თვენახევარია არაფერი ამბავი არ მესმის, მამა ხარ თავათ დარეკე, შენ უფრო განაფებული ხარ ტელეფონებზე ნაცნობები გყავს იქით აქეთ იქნება მათი ჩარევით გაიგო რამე.

— კარგი ჯენი შენც დარეკე და მეც ვეცდები რომ დავაზუსტო მისი კორდინატები,

— დრო თითქოს ტატოს მერანზე ზის და ისე გარბის. მოვლენები სწრაფად იცვლება. სიკეთესა და ბოროტებას შორის დავაა, თუ რომელი გაიმარჯვებს ეშმაკი თუ ღმერთი. ამას დრო გვიჩვენებს. ბოლო წერტილი, რომელს დაესმება სიყვარულს თუ სიძულვილს. თუმცა დარნმუნებული ვარ მე სულით ნმინდა უფლის სიძლიერები. ფოსტიდან დაბრუნებულმა გიორგიმ, კიდევ მაღაზიისკენ გაიარა. გამყიდველები უკვე ნასულიყვნენ. მაღაზიის კარები დაკეტილი იყო. თვალინინ მხოლოდ სექციონერი სულხან დიდი გაუჩინარდა.

— ბატონო გიორგი, სექციებში თუ საქონელს არ განვაახლებთ უახლოეს პერიოდში გამყიდველებთან ერთად სექციონერებიც გავდარიბდებით შენ კი გაკოტრდები.

— მართალი ხარ სულხან, ახლა ისრაელში უნდა ჩავიდე შეიძლება იქიდან გამოვაყოლო ამერიკიდან შემოტანილი საგაჭრო საქონელი და ერთიმეორეს დაემშვიდობნენ და ნავიდნენ სახლებში.

— მეორე დღეს გიორგი „გველის ტყავი“ შვილის ბინაში რომ ვერ გავიდა სამსახურში დარეკა იქიდან უპასუხეს შვებულებაშია, ოცი დღეა არ გვინახავსო. ამიტომ დაუბარათ გიორგიმ თუ შემოიაროს სამსახურში გადაეცით მამაშენმა დარეკა ოც ოქტომბერს, გოგა იაშას აქორნილებს და თუ მოახერხებს ჩვენ მაგის მშობლები იქ ვიქნებით, თავადაც დაპატიუებულია და იქ ჩამოვიდესო. გიორგი ფოსტიდან შეფიქრიანებული დაბრუნდა. შვილმა სამსახურიდან შვებულება აიღო და სახლში არ მისულა, თუ დასასვენებლად ნავიდა სადმე მშობლებისთვინ მაინც უნდა ეცნობებინა. თუ საცოლე აირჩია ვინმე და მასთან არის მშობლებმა ხომ უნდა იცოდნენ.

— გიორგიმ, ლონდამ და ჯენიმ ქორნილის დღემდე უცადეს ჯორჯ სმიტს და რომ არ იჩინა თავი დალონებულები გავიდნენ ბარსელონას აეროპორტში აიღეს ბილეთები და თორმეტი საათისთვის ტელავიგში იყვნენ მანამდე გაბოს და გოგას მანქანით დახვედრაზე პეტრიდათ საუბარი, მაგრამ გოგამ შეაჩერა გიორგის იმის შესაძლებლობა კი აქვს რომ მანქანა იქირაოს. გოგამ პრიმიტიულად გადასჭრა ეს საკითხი და სანამ გაბო ეტყოდა საპასუხოს უჩინრად მსმენელმა ზილფამ დაასწრო.

- გოგა ხომ არ გავიწყდება ჩვენ ისეთ ხალხს ვეპატიურებით რომლებიც ჩვენ გვიყვარს და უყვარვართ, სიყვარულია ამაში ჩადებული ადამიანი თავისი თვისებებით ხასიათდება, ამ თვისებებში კი უპირველეს სიკეთე და სიყვარულია. თუ ეს ორივე გააჩნია და გრძნობს რომ ეს ქვეყანა უღმერთოდ არ არსებობს, იგი ადამიანია თუ პიროვნებას ეს არ გააჩნია იგი ადამიანის ფიტულია, ეშმაკის მიმდევარია, სხვა ყველაფერი შინაგანად გაველურებულია. შენ ეს არ უნდა გეშლებოდეს. ვიცი, რომ კეთილი ხარ, მაგრამ ქართველური სიამაყე გათქმევინებს.

- კი ზილფა მართალი ხარ ჩემო სიყვარულო, მაგრამ მეც ხო გული მაქეს ორი დღით ადრე რომ შეეძლოთ ჩამოსვლა. გვენახა გაგვეხარა მოგვესიყვარულებინა. ჩემ შვილებს რა ძან უყვარსართ გიორგი ძა. სულ მექითხებიან გიორგი ძა ლონდა დეიდა ხო ჩამოვლენ?

- აი სწორედ ეგაა დადებითი რომ, შენში კეთილი ხალხის მიმართ სიყვარულია, მაგრამ დიდი სიყვარული ხომ მეც მაქეს. გულში ჩაბუდებული. რაც შენში საამაყო პიროვნულობას აძლიერებს მე ეს ჩემი კეთილი გრძნობა შემიძლიან გამოვიყენო ბოროტ-უსიყვარულო გამოუსწორებელ ხალხშიც, თუ გამიგებენ კარგია. ჩემო გოგა, ადამიანი უსიყვარულოდ არ არსებობს, მაგრამ შენსავით ყველამ არ იცის სად და რა დროს გამოიყენოს.

- გოგა შვილო, შენ სანყენად არ უნდა მიიჩნიო რომ, მართლაც ბრძენი ყოფილა ჩემი რძალი! შეაქო გაბომ და სიყვარულის ნიშნად შუბლზე აკოცა.

- თქვენ ორივე ჩემს მიმართ მტრულად ხართ განწყობილნი და აბა დედას დაუძახოთ და იმასა ვკითხოთ გაიხუმრა გოგამ და ერთხმად ასტეხეს სიცილი რომ უფრო გაეხალისებინა მერე ზილფა მივიდა გოგასთან ყელზე ორივე ხელი შემოაჭდო კოცნა კოცნით ორივენი დიგანზე დასხდნენ.

- შენ ჩემო რაინდო დღეს რძალი მოგყავს და ერთი ნლის შემდეგ პაპა უნდა გახდე და არ გიხარიან?

- ზილფა მე მიხარია, რა თქმა უნდა, ჩემს სიხარულს დიდი მნიშვნელობა აქვს, ღმერთს ქვეყანა ასე დაუწესებია, და ასე უნდა იყოს. სასიხარულოა, რომ ცოცხლები ვართ და ჩვენი შვილის ბედნიერებას ვეგებებით. უფრო მეტი ბედნიერება ის იქნებოდა რომ, ჩვენ უფლის გარეშე ჩვენი სასწაულით სიცოცხლეს ვიხანგრძლივებდეთ.

- გოგა, მაშინ ღმერთი რა საჭიროა, მისი უფლებები შენ ხელთ თუ იქნება. ამდროს შემოვიდა გოგას გოგო ლუიზა.

- დედა რატო არ ჩამოვიდა გიორგი ძა?

- არ ვიცი შვილო, ალბათ ალარ უყვარვართ.

- ხომ მამა? ცოლმა და ქმარმა ერთი მეორეს შეხედეს და ჩაიცინეს.

- ხო შვილო, ალბად ასეა.

— მაშ ალარ ჩამოვლენ?

— არა შვილო, ალარ ჩამოვლენ. ასე უიმედოდ გავიდა გარეთ და ჯერ ერთი წუთიც არ იყო გასული რომ, ლუიზა კი არ შემოვიდა შემოფრინდა.

— მამა, გიორგი ძია მოვიდა, თქვა და შესაგებად ისევ უკან გაიქცა. მოლოდინმა თავი იჩინა და ყველა ერთბამად გარეთ გავიდნენ. მოიკითხეს მიუჟალარსეს ერთიმეორებს, ზოგიც უსაყვედურეს, ზოგმაც რაღაც მიზეზებიდან თავი დაიხსნეს საყვედურიდან, გოგა და გიორგი კოცნით რომ გადაებნენ ერთიმეორეს დიდხან ალარ მოსცილებიან. მერე ცალკე ოთახში შევიდნენ სამსახურეობრივი აზრების გაზიარების მიზნით, მხოლოდ მანქანიდან გადმონაყობილი და ოთახში შეტანილი საჩუქრები ლონდამ ყველას ნარჩერების მიხედვით ჩამოურიგა ყველა უძირფასესი იყო, მხოლოდ მათშორის უფრო ძეირფასი ზილფას მიართვეს. ყველამ თავისი საჩუქარი სარეზი მოიხდინა, მხოლოდ ზილფამ არ გახსნა გარედან კოლოფზე მიხატული ქალის სახეზე მოჩანდა თუ შიგ რა უნდა ყოფილიყო და ასე ჩაილაპარაკა.

— ეს საჩუქარი ვინც მიყიდა იმან უნდა შემაბას ყელზე. ლონდას მოეფერნენ, ესიყვარულეს, მიულოცეს ფეხმძიმობა; ასევე ჯენის და ამ დროს შემოვიდნენ გოგა და გიორგი "გველის ტყავი" და ზილფამ მაშინვე მიაგება ხელში.

— გიორგი შენი მოტანილი საჩუქარი შენ უნდა გახსნა და შემაბა ყელზე. შენი თვალით ნახე როგორ მომიხდება. გიორგიმაც ალარ დააყოვნა გახსნა და შეაბა ყელზე, ყურებზე, ხელებზე და სარკეში ჩაიხედა ზილფამ ამ ძვირფასმა საჩუქარმა ისე შეამკო, რომ გაგიუდა. მოტრიალდა გიორგის ორივე ლოყაზე აკოცა, როცა კარგი ხარ, კარგი ხარ, ცუდი რატომ უნდა ვთქვა. განა გოგა საქონლის საყიდლად რო მიდის არ ხვდება ასეთი რელიქვიურ განძეულობას. მაგრამ ფულზეა გადაყოლილი და შინ არ უნდა რო მოიტანოს. ამას ვერ ნარმოუდგენია არ იცის რომ ზედმეტი ფული ხელის ჭუჭყა, მეპატრონეს აუბედურებს, თუ გეგმა ზომიერად არ დახარჯავ. მთავარი კი სიკეთე და სიყვარულია. ის დროა კარები ჯორჯ სმიტმა უნდა შემოალოს. ესე იგი შვილმა გველის „ტყავისმა“ გიორგი ელიათგორელმა, მის გამო ერთი ათი წუთი კიდევ შეაყოვნეს ქორწილზე მოპატიუებული სტუმრები. ქორწილი ქართული ტრადიციული სადღეგრძელოებით ნარიმართა, მუსიკის გარეოთად იყო ჯგუფური ქართული, ებრაული სიმღერები, პატარძალი საქართველოდან ნასული ებრაელის გოგო შეურჩევიათ. იაშას სტუდენტობის პერიოდში ზაფხულის არდადეგები იტალიის ზღვის სანაპირო ქალაქ ნეპალში გაუტარებია და ორივე დასასვენებლად იქ ჩასულებს ერთმანეთი გაუცვნიათ, სახელად ლუიზა პერიან და იგი იქ მშობლებთან ერთად ყოფილა ჩასული. საერთოდ ქალია თუ ბიჭი უფრო მეტად მშობლებთან ყოფნას ფიქრობს, სრულიათ მარტობას ასაკში შესული ქალი, ყოფნას

იმიტომ, რომ მისი ვნებათალელვის დაკმაყოფილებას დიდი სიცოდური იღება, ის ერთი აქვს ღვთისგან ნაბოძი და ქალწულობა მისით ეამაყება, ნინასნარ დაუშვათ ქალი ვაჟის ფიცე მიენდო. მაგრამ ერთი მოთელვის შემდეგ ვაჟი დაინდობს? კარგია, თუ ვაჟს მისი ქალწულობის სინდისი დაქვეზის და ცოლად შეირთავს, მაგრამ ამას ხომ ნინასნარ გავება უნდა! ამას კი თვით უფლის მიერ შერჩეული მარჩიელიც ვერ გაიგებს, მითუმეტეს დღევანდელ წუთისოფელსაც არ გააჩნია თავისი არსებობის უზინდელი მყარი საფუძველი. თავიდან ბევრი ქალწული ფიქრობს, რომ დედა იყოს ღვთისგან მოვლენილ შვილისა, მაგრამ შეყვარებულთა ამნაირი სიტყვიერი ნდობით ნაბორძიეცბულს აღარ გამართლებია და მერე, გზა გახსნილი უნამოუსობას დასდგომია. თუმცა არიან ქალიც და კაციც რომ არმდგრად სიყვარულის ამყოლები არიან, ასე, რომ იაშას და ლუიზას დიდიხნის სიყვარული მხოლოდ გულით დაპქრონებიათ. და აი ახლა, მხოლოდ ქორწილის შემდეგ შეახვედრეს ურთიერთ სიყვარულის ვნებები.

— გათენდა დილა დღე მშვენიერი, საერთოდ ნაბახუსებ ხალხს გვიან გაეღვიძათ, გველის „ტყავმა“ და ლონდამ საძინებელ ოთახიდან სასტუმრო ოთახში გადაინაცვლეს, შემდგომ იმათ შვილი გიორგიც დაემატათ.

— რა მოხდა შვილო გიორგი? წერილით ტელეფონით შენ ამბავს რომ აღარ გვაცნობეც.

— დედავ და მამავ, ხომ იცით რომ, ჩემი საქმე მოძრავია.

— კი ვიცი შვილო რომ მოძრავია. ამიტომ ვერ გიკავშირდებით და შენ სადაც ნახვალ რომელ ქალაქშიც ხარ იქიდან დაგვიკავშირდი.

— კი ყველაფერი შესაძლებელია, მაგრამ ზოგჯერ განსაზღვრულ დროში ვერ ვეტევი და ზოგჯერ სანერვიულო საქმეებს შეჭიდებულს აღარ მახსენდება.

— ასე იგი შენ გინდა თქვა, რომ გავინყდებით?

— არა დედა, ასე რატომ იგებთ.

— ასე გამოდის შვილო გიორგი, საქმეს არ უნდა უღალატო და არც მშობლები არ უნდა დაივინყო. ამ ლაპარაკს შემოესწრო გაბოდა ისიც ჩაერთო საუბარში.

— მამაშენი მართალია შვილო, ერთი ბიჭის პატრონია და არ უნდა რომ მის თვალს მოცილებული იყო. ჯენი და მალქაც დაემატათ და საშინაო დისკუსიამ უფრო ფართო მაშტაბი მიიღო. ერთი მეორეს საყვედურობდნენ რატო ხშირად არ ჩამოდიხარ და არა გვნახამო, მაგრამ ამ საყვედურში უფრო მეტი სიყვარული გამოიკვეთა, შეიდა ტელეფონით გადაურეკა სამზარეულოში და მოახლე ქალმა ბორჯომი შემოუტანათ და პახმელიაზე თითო ჭიქა ჩამოირიგეს, და მერე შეაქეს. შესანიშნავი სასმელიათ. თუმცა ზოგიერთმა ნაბახუსევზე ყავა ამჯობინა და კვლავ გამოუხახეს მოახლე ქალს, რომელიც

მომხმარე მეზობელ ქალებს მითითებას აძლევდა. ნაქორწილარი გუბინით ჭურჭელის რეცხვა, დაბინავებაზე, ახლა ყავის მოღულება დაავალეს.

— გაბო ძიავ და მალქა დეიდავ, რა ბედნიერებაა სულ მალე დიდი პაპა და ბებია გახდებით. მიმართა ჯენიმ! ახლა ლონდამ დაუმატა.

— ერთი წლის შემდეგ უფრო დაბრძენდებიან. დიდმა გიორგიმ შეუსწორა.

— კი არ დაბრძენდებიან უფრო დაბერდებიან. ახლა რა სიბრძნე აკლიათ თუ ჭკუაგონება არ უჭრით.

— მართალია ჩემო შვილო, სიბრძნეზე რა მოგახსენოთ ჭკუა გონება კი ჯერ კიდევ გვიჭრის, მაგრამ ყოველი დღე ჩვენ საზიანოდ მთავრდება, ამაზე რაღას იტყვით.

— გაბო პაპავ! ყოველ დღე ცოცხალისათვის საზიანოდ მთავრდება, იმიტომ რომ, ყოველი განვლილი დღით ყოველის სიცოცხლე, დღეთა რაოდენობის მცირდება.

— კი ბაბუა მართალი ხარ, მაგრამ მარტო სიცოცხლე ხომ არაა წუთისოფელში არსებითი წყაროს გამოძებნა ხო უნდა, მე ალარ ვმუშაობ დავპერდი პენსიაზე ვარ, მამაშენი გოგა კი მუშაობას, უნდა ეცადოს ის სასიცოცხლო დღე ისე არ დაკარგოს, რომ საარსებო წყაროდან მოგება რომ არ ნახოს. და თუ მოგებით დაამთავრა ის დღე დაკარგულად არ ჩაითვლება.

— ზილფამ სასტუმრო ოთახის კარების შემოლებისთანავე საყვედური დაინტერი.

— თქვენ: პატარა გიორგი, იაშა დავაქორწილეთ და თქვენ რას ფიქრობთ, ჯერ კიდევ თავი პატარათ ხომ არ მიგაწინა, რატომ არ დაქორწილდებით? წუთუ ამერიკეში შენი მოსაწონი ქალი არ დაბადებულა.

ყველამ გიორგის მიაპყრო თვალი; ელოდებოდნენ გიორგი უმცროსი ზილფას.

რა პასუხს გასცემდა.

— ხო ქალბატონო ზილფა, თქვენ თუ არ შეახსენეთ, ისე არ ახსენდება რომ, დასაქორწილებელია.

— გაბო ძია, როგორ არ მახსენდება რომ დაქორწილება საჭიროა, მაგრამ მამაჩემიდან რომ მახსოვს თუ როგორ განამებული იყო ცოლების შერთვით. მე ამის გამო ვეღარ გამიბედია. თუმცა დავეძებ ჩემი ერისას კი არიან ერთი-ორნი ქართველთა ოჯახის შვილები, რომელნიც სილამაზით, სიეშეით, სინარნარით არ დაინუნებიან, მაგრამ უცხოეთში გაზრდილები ქართველი კაცის ბუნებას როგორ შეეგუებიან. რადგან თავდაჭერილი ქალიშვილები არიან.

— ოპშო ახლა შენ გამამიხვედი მამაშენივით წუნია ამაყი და ამპარტავანი.

— ჩემგან რა გინდა ქალბატონო ზილფა, რატომ მინვევ შენ წამოწყებულ საქმეში. თუმცა მადლობელი ვარ შენი წამოწყებული

საქმით, თუ დამიჯერებს.

— ლონდა, გიორგი „გველის ტყავმა“ უნდა დაგიჯეროს, მე, ხომ მაგათ ბედნიერებაზე ვფიქრობ, თუ არა? მე ქმარიც მყავს, შვილებიც და რძალიც.

— გიორგი თბილიში ჩასვლას არ აპირებ?

— ვფიქრობ გაბო ძია.

— ფიქრობ კი არა, აქვე ხარ ყურის ძირში და უნდა ჩახვიდე, გველის ნახვა მაინც არ გენატრება რომელმაც გადაგარჩინა.

— ხო შვილო. ეს დიდი რამ მოხდა, ჯენის გაუკვირდა და შეეგითხა

— რა მოხდა არ ვიცი?

გიორგიმ ყველაფერი უამბო სრულყოფილად.

— და ჯენიმაც: ანგელოზი ყოფილა შენი! და უყურადღებოდ არ უნდა დასტოვოთ.

— მე არ მინდოდა სამშობლოს მიტოვება, მაგრამ გაბო ძიასი და გოგას დაუინებით თხოვნამ გადამაწყვეტინა თუმცა არ ვნანობ მე ხო აქეთ ნამოსვლით ვიპოვე ცოლი და შვილიც და ჩემი შვილის ამ-ღირდელი შესანიშნავი ქალბატონი ჯენიც გავიცანი, ეკონომიურად ნამოვინიე, ცოტათ თუ ბევრად ბიზნესში დავსპეცდი.

— მამა რატომ იმას არ იხსენებ ციხეს რო გადარჩი?

— შვილო ის ხომ არ გინდა სთქვა მე რომ სიცოცხლე მოგანიჭე შენც მაგის სამაგიერო გადამიხადე.

— არა მამა მადლობელი ვარ შენი, მაგრამ მეც ხომ შენ ნაკვალევზე ვარ ნამოსული რომ შენი მტერისთვის სამაგიერო მიმეზლო. ვაი რომ ღმერთმა მე ის არ ჩამიგდო ხელში. გელეჩიზე ლაპარაკის ჩამოგდებით ლონდას სახეზე სირცხვილის ალმა გადაუარა.

— იმ საზიზღარმა თქვენი ტკბილი ოჯახი როგორ დაანგრია, გიორგი თუ დამიჯერებ ამ საკითხში შენ ტყუიხარ, კაცი ვერ გიცვნია, როგორ გადაეყარე იმ ბოროტ სულს.

— ქალბატონი ზილფა, გელეჩი არ იყო ცუდი პიროვნება. ვერ ნარმოიდგენ ისეთი კარგი გულის ბიჭი იყო, ალალი შრომით რომ ვერაფერს გავხდით ეგ ნაბიჯი იმიტომ გადავდგით.

— როგორ ეგ ნაბიჯი შენ შესთავაზე?

— არა. თავად გელეჩის მოუკიდა აზრად და მისი დაუინებით თხოვნამ მეც გადამადგმევინა ეს საბედისწერო ნაბიჯი.

— მერე მისგან რა მიიღე?

— რაც მივიღე შენ კარგად იცი და ეს სალაპარაკო ალარ არის.

— ისე, რაღაც ხმები დადის გელეჩი არ უნდა იყოს მკვდარი.

— რა იცი გიორგი იქნება ქორებია.

— არა, მე დანამდვილებით ვერ გეტყვი, მაგრამ ერთ ყურადსალებ-ამბავს კი გეტყვით ერთი თვის წინ სასწრაფო საქმეზე კეიპტ-აუშში ვიყავ ჩასული, პორტის რესტორანში პურის საჭმელად მომი-

ნია შესვლა.

— ახლა გიორგი, როგორ დაგიჯერო რომ რესტორანში მარტოდ შეხვედი პურის საქმელად როგორ კარგი ეშინანი გოგო მხარს არ გიმშვენებდა?

— არა ქალბატონო ზილფა. გიორგის თუ ვინმე გოგო მხარს უმშვენებდა იტყოდა კიდეც რისა უნდა ეშინოდეს დაბეზღების. თუ პატარაა და ჯერ მაგისტრის ცოლის დრო არ არის? თითქოს მალქას უნდოდა გიორგი ზილფას ეჭვებიდან დაეხსნა, მაგრამ ზილფამ გამოცდილივით უფრო ღრმად შეტოპა.

— არა დედა რესტორანში საქმოსნები შედიან ქეიფობენ ურთიერთ შორის ყოველგვარ მოსარიგებელ სააქმებსაც აწყობენ, ან არა და ქალის გულის მოსაგებათ. მითუმეტეს მარტოდ კაცი. ახლა გაბო შეეცადა რძლის გაჩერებას.

— დააცადე ქალბატონო ზილფა გიორგის წამოწყებული საუბარი ბოლომდე დაამთავროს, ეგ შენი განცალკევებული საუბარია გიორგის საუბარი კი ყველას ინტერესებში შედის. მერე გიორგი საუბარი გააგრძელე ახლა შენ არ გავვებუტო.

— მერე ის რომ მაგიდასთან მარტო მჯდომას მომენტალურად ორი საქმოსანი მუსულმანი დამემატა მათ საუბრისას რამდენჯერმე ახსენეს გელეჩა მათი ენიდან ზოგი რამ გამეგებოდა იქ ახსენეს ლეკი მახმადას გოგოები მათი საუბრიდან გავიგე რომ მახმადას სოფლიდან გოგოები კვლავ გაუტაციათ და მახმადა კი მერე გარდაცვლილა, ერთი შეეკითხა გელეჩა ხო მკვდარია ვის უნდა გაეტაცნაო ზემინრხანი შეეკითხა ზიადინს ამ უკანასკნელმა თქვა გელეჩა ციხეშია და არ არის მკვდარიო. ისე მახმადას გოგოების მოთელვაში ორივე თავს იქებდა ზემინრხანმა უბის ჯიბიდან ამოიღო ერთერთი ტიტველში გადალებული გოგოს სურათი და მეორეს აჩვენა.

— გიორგი „გველის ტყაო“, როგორ იყო შენ რომ მოგეწონა ლეკის გოგოები ლონდა რომ არ გეპოვნა იმ გოგოებს ის საბედისნერო თავგადასავალი არ გადახდებოდათ; შეირთავდი?

— ზილფა იცი რა კარგი გოგოები იყვნენ.

— რაც არუნდა იყვნენ ლეკი ლეკია! ასეთი ლამაზი, ქართველი გოგოების პატრონს ლეკი უნდა შეგერთო? რამდენი ქართველი გასათხოვარი გოგო დაგნეულიდა. დაუშვათ და შემერთო ვინ გაიგებდა.

— ზილფა ქალბატონო, რომ იცოდე საქართველოს ისტორიას: ლეკები, ჩეჩინები ერთი გენისანი ვართ.

— ისინი მუსულმანები არიან მხოლოდ სხვაობა ის არი, რომ ჩვენ კი ქრისტიანები.

— ერა სარწმუნოებით არ დაიწუნება ყველა ერი ღმერთის მქადაგებელია.

— გიორგი შვილო, წავიდეთ საქართველოში მეც მენატრება მისი

ჰაერი, მისი სურნელება, მისი აღმართდალმართი. იქნებ ის გველი შენს ძებნაშია.

— გაბო ძია მეც მაინტერესებს მართლა ისე ხომ არ მოვიქცევი როგორც ჩვევია ზოგზოგ ქართველებს, როცა საქართველო შველას ითხოვს მხარში ამოდგომა უნდა. ყოფნა არ ყოფნის ზღვარზე მისულს მაშინ გაურბიან და სიკედილმოახლოვებისას შენატრიან შენი მადლიანი მინა დაგვეყაროს გულზეო. მაგრამ ჯერჯერობით დრო არა მაქვს გაღატაკებისკენ მიდის ჩემი ბიზნესი შვილი-რვა დღე მჭირდება ჩავიდე კეიპტაუნში, ვიშოვო საქონელი, გავამზადო გამოსაგზავნად და იქიდანვე მე პირდაპირ აქ ისრაელში ჩამოვთრინდები თუ რათქმა უნდა ჯენისა და ლონდას სტუმრობით არ შეძებრდებით მე ვიცი რომ ჩემი შვილი არ მოიცდის მაგას თავისი საქმეები ანუხებს. კარგი იქნებოდა საქართველოში ჩვენთან ერთად წამოსულიყო.

— კი! შვილო მაგ ნდობით ჩვენ გულით და სულით ვემსახუროთ. მალეას ზილფამ არ დააცადა დამშვიდებით გამოეთქვა თავისი აზრი „გველის ტყავის“ შემოთავაზებულ ნინადადებაზე. ზილფამ მალლა შემართულ ხელებით შემხტარმა შემოარტყა ხელი გულები გაქანდა ჯერ ორივე გიორგის აკოცა, მერე ჯენის და ლონდას.

— ვაშა მე გავიმარჯვე. დედამთილო.

— ვითომ რატომ ფიქრობ რომ შენ გაიმარჯვე, ლონდასთვინ ჯენისთვინ ხომ არ გითხოვია დარჩენა?

— არა, მაგრამ მე ეს გულში მქონდა და ეს საკითხი მე ახლა უნდა დამეყნებინა ჩვენი დინასტიის ნინაშე. არაა მამა ხომ მართალი ვარ?

— ხო შვილო შენ ყოველთვის მართალი ხარ.

— ოპოპო ზილფა, მამამთილი თუ არ მოიშველიე ისე ვერ დამამარცხებ.

— ხო ასეა დაუმონმა ზილფამ და მერე ყველა ერთხმად სიცილით ახმაურდნენ.

— ესე იგი ქალბატონი მალეა დეიდა, ზილფა შენს დასამარცხებლად ქმარს აგიმხედრებს ხოლმე?

— ხო ასე იცის, ხელს უწყობს ტყუილის სიმართლედ გამზიურებაში.

— რა არის წუთისოფელი? აი ხო ვმხიარულობთ, ახლა ეს მხიარულება იმდენად არ გვეტკებილება, რამდენათაც შემდგომ დროთა ვითარებაში ამის გახსენება მოგვანიჭებს სიამოვნებას.

— მართალი ბრძანდები ლონდა. დროის ფაქტორია, მოსულ სიამოვნებას იმ წუთებში ვერ ვაფასებთ და მერე განვლილი ნლების შემდეგ გახსენებით უფრო გვიტაბება.

— ამ დროს შემოვიდა მოახლე ქალი და მოახსენათ წამოპრძანდით სასადილო ოთახში სუურა გაშლილია. მეფე პატარძალი მაგიდასათან სხედან და გელოდებიან ამისშემდევ ყველანი იქით ერთხმად გაეშურნენ. მისვლის თანავე რიგის მიხედვით ყველამ გადაკოცნა

მეფე-დედოფალი და მერე დაიკავეს სკამები, მხოლოდ მაღქა შემოვიდა მოგვიანებით.

— იაშა, შე მამაძალლო, მართალია თაფლობის დღეები დაგენტი გეპატიება. მაგრამ ჩეცნზედაც ხომ უნდა გეფიქრა რვაზე გათენებული დღის ახლა ოთხი საათია. და ამდენი ხანი მშივრები დაგვტოვე მე არაფერი... მაგრამ პირველი მეორე გიორგის ხათრი მაინც არ უნდა გქონდეს?

— რა ვენა პაპა, როგორც მეგონა ბიჭის გაკეთება არც ისე იოლი ყოფილა.

— მაშინ გეპატიება შეილო, რაკი შენი დინასტია ბიჭით დაინტე შენ რას იტყვი მადლენ, მართალია რასაც იაშა ამბობს? მადლენამ მხოლოდ მორცხვად ჩაიცინა.

— გოგამ ასწინა ჭიქა ძმაო გიორგი, შენ უნდა იყო თამადად.

— არა გოგა მე ვერ დავდგები თამადად.

— შენ თუ არ გინდა თამადობა შენი შეილი მეორე გიორგი უმცროსი „იუმორულად“ იხვენება, თვალით მანიშნებს მე ვიქნებიო. მეორე გიორგი ადგა და ამ პატარა შინაურ სუფრაზე ხმა აიმაღლა.

— ბატონებო! მე მგონი ჩენ სტუმრები ვართ. მე კი არ უნდა ვიყო თამადად, გაბო პაპას ეკუთვნის, თუ არა და თქვენ ძია გოგა.

— არა, შეილო გიორგი, ამაგს წყალში ნუ ჩამიყრით, მე ცუდათ არ გამიგოთ თავს არ ვიქებ მე მამაშენი ჩემი შეილისგან არ გამირჩევას ისეთივე შეილია, როგორც გოგა, რადგან მამაშენი ჩემი გაზრდილია და ჩემი ოჯახის სრულფასოვანი წევრია, თქვენ კი მისი შეილი ბრძანდებით. იგივე უფლებებით უნდა ისარგებლოდ ამ ოჯახით რაც შეეხება თამადობას ეს გოგას კუთვნილებაა.

— არა მამა, მე ვერ ვითამადებ.

— რატომ?

— იმიტომ რომ არ ვიცი და შემეშლება.

— დიდი არაფერია თუ შეგეშლება, აქა ვართ და შეგისწორებთ, დღეს, თუ ხვალ პაპა უნდა გახდე და ორ კაცს პური ვეღარ უნდა გვაჭამო?

— ძალით დაყენებულმა თამადამ სუფრა ნორმალურად წარმართა. იყო, სიცილ— კისკისი, ძველის და ახლის გახსენება. შეილმა გიორგიმ მამას ისიც კი შეახსენა და გააფრთხილა, ქალებთან თავი შეიკავე მეორეთ არ მომიხდეს შენი გასამართლებაო.

— კარგი შეილო გიორგი, მე კეიპტაუნში არ წავალ როგორც ამერიკის სხვა და სხვა ქალაქებში მოძრავი კაცი. იქნებ მაგ მხარეზე უფრო იაფათ მაშოვნინო სავაჭრო საქონელი.

— აბა რა გითხრა მამა, მე ვერ მაგ მიზნით არ მივლია რომ მენახნა ხელმოსაცემი საქონელი, ერთ კი გეტყვის: თქვენ ვერ ისე არა ხართ გამობრძებული, რომ ამერიკის სავაჭრო კორპორაციე-

ბიდან მოგება ნახოთ.

— გიორგი შვილო, მამაშენი ცუდათ გიცვნია, არ არის მაგ სიტყუ-
ვის ღირსი. საქონლის ბრუნვაში ბევრ ამერიკელს აჯობებს! მაგრამ
მისი ტრანსპორტირებაა გასათვალისწინებელი. მე მგონი მამაშენი
ესპანეთში კარგ ბიზნესმენათ არის წოდებული. გოგა ძირითადად
ადგილობრივი ნანარმზეა დამოკიდებული და იმდენი გვრჩება რასაც
ჭამით მოვერევით.

— პურმარილის შემდეგ გიორგი ყველას გამოემშვიდობა. გაბომ
მამაშვილურად კვლავ დაარიგა.

— შვილო გიორგი, „გველის ტყაო“, ვიცი პატარა არა ხარ ჩემგან
დარიგება არ უნდა გჭირდებოდეს, მაგრამ შენი სიამაყით გამოწვეუ-
ლი დამარცხებები მაიძულებს გითხრა სიამაყესთან ერთად გულუ-
ბრყვილობა დაგყვება და გთხოვ ადვილად გაცნობიერებას ნუ მიენ-
დობი, მსოფლიოს ნუთისოფელი დასერილია ბოროტი სულებისაგან
თუმცა კეთილმყოფელ ადამიანთა ნამოქმედარი სოფლები, ქალაქე-
ბი, სატრასპორტო ქსელები გაცილებით მეტია, დედამიწის ზურგ-
ზე. უარყოფითი ადამიანების ნამოქმედარზე. მაგრამ „სიფრთხილეს
თავი არ ასტყივა“ ბოროტება ლვთის მადლით შეზღუდულია და აქა-
იქა თუ იჩენს— ხოლმე თავს და ამიტომ გაფრთხილებ, რომ იმ ერთმა
შენთვის არ მოიცალოს.

— ესე იგი საკუთარ ფარებს გაუფრთხილდეს არა მამა? რძალი
მამამთილს დარიგებაში მოეხმარა.

— კი გაბო ძია თქვენს დარიგებას პირნათლად შევასრულებთ მე
და ჩემი შვილი. გიორგი ჰაეროპორტში ერთად წავალთ და მალეა დე-
იდა ამ სამ სულს გაბარებთ და სამაგიერო პატივისცემა ჩემზე იყოს.

— ბატონი „გველის ტყაო“, ჩემგან დარიგებას არ ლებულობ?

— ქალბატონი ზილფა, მე როდის გითხარი არ ვლებულობთქო.

— მაშ უპასუხოდ რატომ დამტოვე?

— ბოდიში.

— ხო ასე.

— დავაგვიანე შვილო, ქალბატონმა ზილფამ არ მომცა საშუ-
ალება პასუხი მაშინვე გამეცა. მაგის თქმა რად გვინდა მართალია
ერთი გვარისანი არა ვართ, მაგრამ ერთ დინასტიას განვეკუთნებით,
რადგან ერთ ოჯახში ხართ შენ და გოგა გაზრდილები ეს კი ნიშნავს
რომ ოჯახში, ყველა თანაბარი უფლებებით ვსარგებლობთ.

— მოიცა დედა, საკითხავი აი ეს არის, ჯენის და ლონდას გარე-
ითად მესამეს ვის გვიტოვებ?

— მესამეს ქალბატონი ზილფა, თავათ ლონდა გეტყვით.

— ხოო ფეხმძიმეთ არის? გასაგებია რა არი აქ დასამალი.

— გიორგი ძია, იაშა ხო დავაქორნილეთ. ახლა ჩემი გათხოვების
რიგია და ერთი კარგი სადედოფალო კაბა ჩამომიტანე.

- კი გენაცვალე ლუიზა აკოცა და შეეკითხა შეყვარებული გყავს?

- რატომ არ უნდა მყავდეს, მე რა წერის სოფლის დროებითი, მაგრამ სრულუფლებიანი წევრი არ ვარ: მის სიტყვაზე ყველა მს-მენელმა ჩაიცინა.

- მერე პატარა გიორგიმ თავისი თავი შეახსენა. ქალბატონო ლუ-იზა, ჩემი დაქორნილების რიგი როდის იქნება?

- ჩემს შემდეგ გიორგი.

- ვითომ რატომ ლუიზა? მე ნლოვანებით შენზე უფროსი ხომ ვარ.

- ხო! უფროსი რომ ხარ შენ თუ გყავს შეყვარებული. ახლა რიგგარეშე შეგიძლია დაქორნილდე. ასე მხიარულად დასცილდნენ გაბოს დინასტიურ ოჯახს ორივე ნათლობით მიღებული სახელები, გიორგებად ნოდებული მამა-შვილი. გიორგი “გველის ტყავი” და გიორგი უმცროსი. პირველი „გველის ტყავად“ ნოდებული, ისრაელის აეროპორტიდან კაიროში გაფრინდა. ჯონ სმიტად ნოდებული გიორგი კი ნიუ-იორკში.

- „გველის ტყავი“ პირდაპირი რეისის უქონლობის გამო ისრაელი-დან კეიპტაუნში ვერ გაფრინდა და ამის გამო ჯერ კაიროში ჩავიდა. იმ დღის რეისი კაიროდან კეიპტაუნში გასული იყო. და მეორე დღისათვის შეიძინა ბილეთი, მერე მოშეიბული პურის საჭმელად რესტორანში შევიდა. მაგიდასთან დაჯდა და იდაყვ-დაყურდნობით ორივე ხელის გული თავზე შემოიდო. მიუახლოვდა ერთი არაპი და შეეკითხა:

- კავკასიელი „გველის ტყავი“ რას ფიქრობ, რა გაქვს სადარდებელი, თავი რომ ჩაგიქინდრია. თქვა და ისიც მაგიდას გვერდით მიუჯდა.

- ასწია თავი და თვალი შეავლო, არ ეცნაურა, მაგრამ მოგვიანებით მაინც გასცა პასუხი.

- კაცი ცოცხალი თუ არის და საღი აზროვნებისაა, იმას, საფიქრალი არ გამოელევა. ფიქრიდან გამონთავისუფლებული მიცვალებულები არიან და აგერ მინის გულში წვანან. შემეძლო უცნობისთვის პასუხი არ გამეცა, მაგრამ ეტყობა ჩემმა ზრდილობამ შენს სასარგებლოდ იმუშავა.

- დაგვინებულივარ, თუ არა, მე, შენთვის უცნობი არა ვარ. აბა გაიხსენ კეიპტაუნში შენი ყოფნის ყოველი ნიუანსი და მიხვდები.

- პორტის თანამშრომელი ხარ?

- არა. გემის კაპიტანი ვიყავი, მაგრამ ახლა აღარა ვარ.

- რატომ აღარ ხარ. შეგვემთხვა რამე?

- არა, არ შეგვემთხვა, პირიქით მრავალი ჯილდოები მაქვს მიღებული და ჩემი ორმოცნელიანი ნაოსნობით საამაყოც ბევრი მაქვს.

- მაშ მიზეზი რა არის?

- მიზეზი ბევრია ჩემო ბატონი. თითოეული პიროვნების სიცოცხლის წუთისოფელი ხანმოკლეა. რაც უნდა კარგად მოუარო საკუთარ თავს, იმდენ ნლებს ვერ იცოცხლებ, რაც დედამიწაზეა

ყველაფერი რომ შეისწავლო, არაფერი ვთქვათ, ცის გადაღმა კიდევ ბზე. იქ ღმერთის ხატი დგასა და მის ხელყოფას არ გვაპატიებს, მაგრამ რაზედაც დავდივართ იმ მინის ყველაფერი ხომ უნდა ვი-ცოდეთ, რომელმაც ჩემი გვამი უნდა მიიბაროს. მე ამ ქალაქში და-ვიბადე და გავიზუარდე. აქვე დავამთავრე საზღვაო ინსტიტუტი და დავიწყე მუშაობა. არ ვიცოდი მიწიერი პროდუქტები როგორ ითე-სებოდა და როგორ მოდიოდა. ახლა სამსახურის გარეითად დაჩა მაქეს და ყველაფერი მომყავს. მიწაზე შრომა უფრო საინტერესო და მრავალფეროვანია. იქ კი მიიდივარ, ამ დაუსრულებელ ოკეანეში.

– ამ დროს გიორგის მოუტანეს პირველ-მეორე საქმელი და ერთი კათხა ლული. გიორგიმ მომტანს უბრძანა:

– ამ ჩემს მეგობარსაც მოართვი.

– არა, არ მინდა.

– არ შეიძლება უარი ეს კავკასიური ზნეჩეულებაა. თუ შეიძლე-ბა გამაცანა თავი არ მახსენდება, თუ ერთმანეთი სად გავიცანით.

– კი ბატონი. ხელმეორედ გავიცნოთ – ასლანა მეცია. ჩვენი პირველი გაცნობა გელეჩის ლამაზმანების ვესტიბიულში მოხდა ამის გაგონებაზე გიორგი ცოტა შეიძმუშანა. ასლანამ შეატყო და ამ თე-მაზე საუბარი აღარ გაუგრძელებიათ. დაცილების დროს ასლანამ თავისი მისამართიც ჩაანერინა და შესთავაზა კეიპტაუნის საზღვაო სასტუმროში ნომერს დავბრონავ მხოლოდ მითხარი

– რამდენი დღით და რა რიცხვებში გინდა?

– არა, არ მინდა, მაგაზე როგორ შეგანუხებ.

– იცოდე სასტუმროში ადგილს ისე ადვილად ვერ იშოვი.

არა, არ მინდა. გიორგიმ კიდევ იუარა.

– მაშ რას იზამ, რომ არ იყოს სასტუმროში ადგილი. კერძოდან, ხომ არ დაიქირავებ, თანაც გაფრთხილებ სანდო არ არის ხალხი. მე გირჩევ ასე სჯობია გიორგი თქვენ ხვალიდან, გინდათ ხო და რამ-დენი დღით.

– სამი დღით, გავიდა სასადილო დარბაზიდან და ათ-თხუთმეტ წუთში უკან დაბრუნდა და მოახსენა სართული და ნომერი დაინერე თუ ისურვებ ამაღამ კი ჩემი სტუმარი იყავი.

– გმადღლობთ.

– დაინერე მისამართიც ბინის ტელეფონის ნუმერიც მოძრავი კაცი ხარ და შეიძლება რა დროს დაგჭირდე. გიორგიმ დანერა და თუ არ ჩავთვლით ლამაზმანების როლში ყოფნას ისეთ ამბორით დასცილდენ, რომ დიდი ხნის ნაცნობი გეგონებოდათ.

– ჯორჯ სმიტის ნუ-იორკის თვითმფრინავი კართის თვითმფრი-ნავზე ნახევარი საათით გვასწ გაფრინდა. სანამ თვითმფრინავის სალონში ჩასხდებოდნენ, გიორგი უმცროსს მგზავრებიდან ერთი ქალი მოეწონა. შეათვალიერა კარგად, ტანით, ფეხით, ეშით მოეწონა. ტრაპზე ასვლამდე

გულში გაიცლო ნეტავი ჩემს გვერდით მოხვდესო. დრომაც აღარ დააყონა და ეს ქანდაკებასავით გოგო მართლაც მის გვერდით აღმოჩნდა. თვითმფრინავმა გააკეთა გარბენი და გეზი ნიუ-იორკისკენ აიღო.

— რა შესანიშნავი, მომხილავი ქალი ბრძანდებით. თუ შეიძლება თქვენი გაცნობა.

— მანდილოსანს სამიჯნურო საკოცნელ ბაგეზე ლიმი დაეტყო და ცეცხლოვანი თვალების სხივი მომფერებელს სახეში სტყორცნა.

— მადლობელი ვარ ამ ხოტბისთვის. მაგრამ თავდაჭრილობა მა-მაკაცებმა ნაკლებად იცით. არ აცდით ქალს, რომ თავად გამოხატოს სიმპატია. გაგრძნობინოს, გაიძულოს, რომ მამაკაცის ყურადღება მიიქციოს! მიუხედავად, იმისა კაცი ცოლშვილინია თუ უცოლშვილო, ლამაზი თუ არა ლამაზი სულ ერთია, ოლონდ დროებითი სი-ყვარულით თავისი ვნებები დაიკამაყოფილოს. რატომ არ მეყითხები გათხოვილი ვარ თუ არა. იქნებ ქმართან ერთად ვარ. ხომ იცი ქალს, მამაკაცისსგან შექება ყოველთვის სიამოვნებს და არ აქვს მნიშვნელობა შექებას ქმირსგან იღებს თუ უცრიად გაცნობილი მამაკაცის-გან, მაგრამ ქმარი, რომ თავისი ცოლის შექებას სხვა მამაკაციდან მოისმენს, ზოგიერთმა შეიძლება მადლობა მოუხადოს. მაგრამ ზოგი არ აპატიებს განსაკუთრებით ეჭვიანები.

— მე საცოლედ მინდოდი, თუ გათხოვილი ხარ ბოდის მოგიხდი. ერთი სიტყვისთვის, ისიც შენს შექებისათვის საბრალდებო სკამზე ხომ არ დამსვამთ?

— კვლავ ლიმილით. არა ჩემო ბატონი, თქვენს მიმართ არ მითქვამს. მე საერთოდ ვთქვი. გამოვხატე კაცები ქალებთან მიმართებაში.

— თუ გათხოვილი არ ხართ მაშინ, გულწრფელად ვილაპრაკოთ.

— არ ვარ გათხოვილი. მგონი არც ვაპირებ გათხოვებას. მე თამარი მქვია, გვარად კეპისი. კვლავ ლიმილით და ახლა უფრო მეტი სითბო აგრძნობინა გიორგის.

— როგორ გეკადრებათ თქვენი არ გათხოვება წუთისოფელში არ ყოფნას ნიშნავს. ესე იგი თქვენ ღმერთს პროტესტს უცხადებთ.

— ჩემს გათხოვებასთან ღმერთი რა შეაშია?

— ქალბატონო თამარ. მე თქვენი საუბარი ძალიან უცნაურად მეჩვენება.

— რატომ გიორგი? რა არის აქ უცნაური.

— წუთისოფელი უფლისაა და მის კანონებს ღმერთი განაგებს. ჩვენი არსებობის ყოველდღიურობა იმან ნინასწარ იცის. შენ თუ არ გათხოვდი სამშობლოს შვილები არ აღუზარდე. ყველა ქალი ამ აზრის რომ იყოს, მაშინ წუთისოფელი დაჩაჩანაკდება. ხომ ნავა სიკვდილისაკენ. თუ იცი, რომ გვამიდან გათავისუფლებული ყოველი სული უფალთან უნდა ნარსდეგეს, უფალს ანგარიში უნდა ჩააბაროს, თუ რა გააკეთა წუთისოფლისათვის. ამ საუბრით ჩავიდნენ ნიუ-

იორკში. თვითმფრინავიდან ჩამოსულ ამ ორ პიროვნებას მხოლოდ ეყრდნობა მსუბუქი ხელჩანთები ჰქონდათ და ქალაქში რომ შევიდნენ, უფრო გაშინაურდნენ.

— ბარში შევიდეთ გთხოვ თამარ, შევჭამოთ რაც გვესიამოვნება, თუ ბევრი არა, ერთი შამპანურით გაეხალისდეთ.

— მართლაც მშრალად გაცნობას ბედნიერება არ მოაქვს. ღიმილით, მაგრამ შიგ რაღაც ირონიული მარცვალიც იყო. ამ ტკბილი საუბრით ქალაქის გზისა და პარკის შუაში მდებარე ფეხით მოსიარულეთა ზოლს მიუყვებოდნენ. თავმოხვეულმა სიყვარულმა ორივე გამორთიშა წუთისოფელში შრომითი არსებობდან. თუმცა, ურთიერთ ხელის შეხებას, მოფერებას ჯერ ადგილი არ ჰქონია. მხოლოდ პირდაპირ, მშრალ სიტყვებზე იყვნენ გადასულნი. ასე გასცდნენ ერთი-ორ მნიშვნელოვან ბარს. ბოლოს თამარმა დაარღვია საუბრის განაწესი და ჯონ სმიტს მიმართა.

— ბატონი გიორგი, ჩვენ თუ ასე ვიარეთ ქალაქს გავცდებით და სადღაც ზღვაში გადავიჩეხებით, ან არა და ტყეში აღმოვჩინდებით.

— ყოველ შემთხვევაში სიყვარულის გასამტკიცებლად არც ზღვა იქნება ურიგო და არც ტყე.

— არა გიორგი, მაგ აზრით თუ მომყვები, მე ცხოველურობას არ ჩავიდენ.

— არა ქალბატონი თამარ, მე მაგ აზრით არ მითქვამს. მე ვიფიქრე სიყვარულის ცეცხლის ალში შეუხებლად გახვეულებს წყალი ან ტყე გაგვაგრილებდა.

— გიორგი ჩვენ შეიძლება ბარს გამოცდით და სკობია უკან დავბრუნდეთ.

— უკან რატომ უნდა დავბრუნდეთ. აგერ რესტორანი და შევიდეთ.

— შევიდეთ არ განყენინებ, თუმცა ეს ჩემთვის პირველი იქნება. მე რესტორნის ქალი არ ვარ. შევიდნენ. ხელჩანთები გარდერობში ჩააბარეს იმანაც ჩაკეტილ შკაფში მოათავსა. ადმინისტრატორთან იკითხეს: კუპე თუ გაქვთ გვიჯობს იქ მოვთავსდეთო.

— კი ბატონი. ასე მიბრძანდით უკან ეზოში თუ გნებავთ ზღვის სანაპიროზე ბარი გვაქვს. შეყვარებულები თუ ბრძანდებით. ზღვის პანორამა უფრო მოგიხდებათ.

— კარგია თუ ასეთი რამ არსებობს. გაიარეს გაზონებშუა ფეხით სასიარულო ბილიკი და შევიდნენ ბუნებით დამშვენებულ ბალში ჩადგმულ ბარში. სიყვარულმა დაიმორჩილა ეს ორი პროფესიული შრომის ადამიანი. აქამდე ვერ ნარმოედგინათ თუ ოდესამე სიყვარული დროს დააკარგვინებდათ და აი ახლა არსებითი შრომის ნინა პლანზე სიყვარული ნამოინა. ისეთ მაგიდას მიუსხდნენ საიდანაც უკეთესად ჩანდა ზღვის პანორამა. გამოეცხადათ სუფრის გამწყობი მოსამსახურე.

— რას მიირთმევთ? შეეკითხათ მომსახურე.

- თამარ თქვენ რას ინებებთ? გიორგიმ უფრო დააკონკრეტა.
- რასაც თქვენ ინებებთ გიორგი მეც იმავე გემოვნებისა ვიქენები.
- ცივად რაც გაქვთ მოიტანე იქიდან შევარჩევთ. დასალევი ორი შამპანური მოიტანე, ორი ბორჯომი, ორიც კოკა-კოლა. ამერიკის დროით ნიუ-იორკის ჰაეროდრომზე დილის ცხრა საათზე დაფრენილები ახლა მიუსხდნენ სუფრას. ახლა, როცა დღის ორი საათია. მანამდე ერთმანეთის ანკეტებს ავსებდნენ.

- პატივცემულო ქალბატონო თამარ, პირველი ჭიქა შამპანურით ჩვენი გაცნობას გაუმარჯოს და ეს გაცნობა იყოს ერთმანეთის სიყვარულით დამაკავშირებელი ჩვენი ბედნიერების.

- გიორგი, თქვენ ისეთი სადღეგრძელო თქვით, თითქოს ღმერთს დაეწეროს ჩვენთვის ჯვარი.

- სიყვარული ჩვენ დავაგვიანეთ ქალბატონო თამარ. ჩვენი ასაკისებს ზოგს ახლა სამი შვილი ყავს და ბედნიერები არიან.

- გიორგი, ჯერ ერთმანეთი კარგად არ გაგვიცვნია და ასეთ სადღეგრძელოს ამბობ თითქოს ცოლ-ქმარნი ვიყოთ.

- სიყვარულს თუ არ დავენაფებით ჩემთ თამარ ჩვენ ორივეს სულს ეშმაკი დაეპატრონება და ბოროტებად გადაგვაქცევს. ღმერთთან აღარ მიგვესვლეინება, მაშინ გამოდის, რომ ეკლესიაში სანთლებს ტყუილათ ვანთებთ. ქალი და კაცი თექვსმეტი წლის უნდა ინიშნებოდნენ. აქამდე რომ არ გავბოროტდით ესეც უფლის დამსახურებაა. ალბათ გვაპატია.

- „სვეობს გვიან ვიდრე არასდროსო.“ გიორგის ამ სიტყვებზე თვალები გაუბრნებინდა არ მოელოდა მისგან ამ ქართულ ხალხურ გამოთქმას.

- თამარ, გამაოცა შენმა ნათქვამმა. ეს ქართული ხალხური სიბრძნეა.

- გიკვირს გიორგი?

- დიახ, მიკვირს.

- მე ბებია ქართველი მყავდა. იგი ამერიკაში განთქმული მზარეულის ქალიშვილი იყო. პაპაჩემ კეპისზე გათხოვილი. ასე, რომ ჩემში არის რაღაც ქართული და ჩემი სახელიც მის მიერ არის შერჩეული.

- მაშინ ჩვენს შუა მდგარი ეშმაკი უნდა გავაძევოთ, რომ გზა მივცეთ ჭეშმარიტ სიყვარულს.

- გიორგი, ცოტა დავითვერი. დროა მოვათაოთ ჩვენი პურისჭამა. ბალში გავიაროთ. ეს დღე მაინც ხელში შემოგვადნა და სანანებელი არ გაგვიხდეს.

- ხო გენაცვალე, ჩვენ ერთმანეთს რა მაღე დავუახლოვდით. რაშია საქმე?

- არაფერი გიორგი. შეიძლება ითქვას რომ გულმა გული იპოვა

და ეს ჩვენი ბეჭნიერების საწინდარია.

– ნეტამც ასე იყოს?

– გიორგი, გაკვირდები და ისე გატყობ თოთქოს ამ ცხოვრებაზე გულგატებილი ხარ. რატომ და რისთვის მაგ მიზეზს შენგან მოველი.

– თამარ გენაცვალე, წუთისოფელში ცხოვერების წყარო არამყარია.

– თამარმა ჩაიცინა და ღიმილით უთხრა:

– შენ რა ღმერთს ეწინააღმდეგები?

– არა გენაცვალე ღმერთს არ ვენინააღმდეგები. ღმერთმა ადამიანისთვის რაც შექმნა ყველაფერი კარგია გარდა, თავად ადამიანისა. ადამიანია რომ ებრძვის ყველა იმ ღმერთის დაარსებულებს.

– გიორგი მაინც რა გაქვს მხედველობაში?

– თუნდაც ავიღოთ მთვარის გამოკვლევა...

– შენ მეცნიერების წინააღმდეგი ხარ?

– არა თამარ, მაგრამ მეცნიერების წინააღმდეგი არ ვარ. მეცნიერებამ უნდა აკეთოს თავის საქმე. მაგრამ ისე, რომ ხვთის მიერ შექმნილი ადამიანის საარსებოს ნუ გაბინძურებს, ხელს ნუ შეუშლის. ისეთ შეცდომებს ნუ დაუშვებს რის გამოსწორებასაც ადამიანი ვერ შესძლებს. ოზონის აპკი რო დაფლირთეს კოსმოსური ხომალდებით და ამაზე რადიაციას გამოყოფს რატო კოსმოსური ხომალდის გაშვებამდე არ ჰქონდა მზის გამოსხივებას შეუაგულ პაპანაქება სიცეში. გვითომხნია სიმინდის ვენახი და რადიაცია, არ მიგვიღია. ასე სეირნბით და ტებილი საუბრით შევიძნენ ნიუ-იორქის ცენტრალურ, რომ იტყვიან სამეფო ბალში. იმ დროს, როდესაც დღის სიაკარით გაასალებული ფრინველი ბუნებას შეჰსაროდა, მგალობელი გალობდა, მოჭიკვიკე ჭიკვიკებდა. ერთი სიტყვით ვის რა შეეძლო ყველა თავის შესაძლებლობებს ავლენდა. შთაბეჭდილება იქმნებოდა. თითქმის ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ, ისე გალალებულები გალობდნენ თითქმის შეყვარებულთა ურთიერთსიყვარულს ეტრფოდნენ. ბალის მეორეშარე, საიდანაც ზღვა ესაზღვრებოდა იქ ხუთ სართულიანი შენისა იყო, ზედა სამი სართული სასტუმრო იყო. ქვედა ორი სართული კაფე-ბარს, რესტორანს, ბილიარდს და სხვადასხვა სათავსოებს ჟირა. ქვეშ პირველ სართულს ვესტინიულის გავლით ზღვაზე საკმიდ ფართე მისასვლელი ბილიკი ჰქონდა. იქიდან კატერებითა და ნავჭრ გასეირნებისათვის. დღემ კუჭი იბრუნა და სიყვარულის ერთურთი დამტკიცებაში საღამოს საათები ხელში შემოადნათ.

– გიორგი დაგვალამდა. არ წავიდეთ?

– თამარ ქალო არ მოგშივდა?

– როგორ არა მომშივდა, მაგრამ სასტუმრო დასაბრონი გვაქს, მეორეც რომც არ მშიოდეს შენ ჩემი სურვილის გამო მშიერს რეფირ დაგატოვებ. თუ თანახმა იქნები ჯერ ნავით ზღვაზე გავისეირნო – არ მაქვს უფლება ჩემო თამარ, რომ შენ განყენინო. ავს

პილეთი და ჩასხდნენ ნავში საღამოს მზის სხივებმა ზღვის ფსკერი კვერცხის გულისფრად შეაფერადა.

- იცი გიორგი, დღევანდელი ჩვენი ეს ნაუცბადევი გაღრმავებული სიყვარული მე ისევ ძეველ განვლილ პერიოდში მაბრუნებს. ჩემი უნივერსიტეტში სწავლის დროში და სამსახურეობრივ ნლებშიც ბევრს მოვწონდი, ბევრმა გამიმხილა სიყვარული, მაგრამ ჩემს გაციებულ გულს სითბო ვერავინ აგრძნობინა. ისე, როგორც ერთდღიანი ჩვენს თავზე მომხდარი სიყვარულმა, მხოლოდ დღეს გაათბო ჩემი გული. უნდა ითქვას, რომ გული მოიხიბლა შენდამი ინდივიდუალობით. დღევანდელი ჩვენი სიყვარულით აკინძული სტრიქონები რომ წიგნად დაინეროს, ზოგს თავს გადავლილი ერთი ნლის სიყვარული ევონება. ეგ ჩვენი საქმე არ არის. სიყვარულმა აჯობა ყოველივე ჟამით მოსულ ბოროტებას და ასე მოსულა დღევანდლამდე წუთისოფელი და მე მვერა, რომ დღეის იქითაც ასე გაგრძელდება. ამ თემაზე საუბრით გააცილეს მზე და ბინდმაც სწრაფად დაინწყო სივრცის გაშავება. სეირნობიდან დაბრუნებულებმა ნავი ნავსაყუდელს მიაყენეს. გადმოვიდნენ და მელავში მელავგაყრით ერთმანეთი გადაკოცნეს და კაფე-ბარში შესვლა დააპირეს, მაგრამ გიორგიმ შეასენა:

- სჯობია ვერ დამის გასათვის საწოლები დავჯავშნოთ. - მერე შევიდეთ ხო ჩემო რაინდო. თქვა თამარიმ და კვლავ ეამბორა სიყვარულის გასამტკიცებლად. შეაღეს შესასვლელი კარი და შევიდნენ ადმინისტრატორთან. გიორგი თავაზიანად მიესალმა და მიაწოდა პასპორტი.

- გთხოვთ ორი საწოლი გამოგვიყოთ.

- თუ ცალ-ცალკე გინდათ ქალს, მესამე სართულზე ქალებთან მოვათავსებ და თქვენ მეორეზე ორსანოლიანში იქ ერთი საწოლი დაკავებულია. თამარმა განციფრებით შეხედა გიორგის და მერე ადმინისტრატორს მოახსენა:

- არა, უცხო ქალებთან მე არ შევალ თუ არის ერთსაწოლიანი მე იქ გამიშვი.

- არ მაქვს ერთიანი. მხოლოდ ამის შემდეგ გამოისყიდა გიორგიმ დანაშაული.

- თუ არ არის ერთსაწოლიანი, მაშინ ორსაწოლიანში ერთად შევიდეთ.

- რადგან ერთმანთი გვიყვარს ლამეც ერთად უნდა გავათენოთ. აქ არაფერი დანაშაული არ არის. ეგ შენ ადრევე უნდა გეფიქრა. თუ შენ გინდა, რომ მე გეხვევნო?

- ორ საწოლიანში გაგვიშვი. გამოუწერა ადმინისტრატორმა და გასაღებიც ჩააბარათ. გააღეს, შევიდნენ, მიათვალიერეს ოთახი, მოეწონათ. გიორგის უსაყვედურა.

- გიორგი რატომ მიშვებდი დასაძინებლად შენგან შორს, ცალკე ოთახში? იქნებ არ გიყვარვარ და დღევანდელი ყოველივე შენგან მოფერება ფარისეველი იყო.

— არა თამარ, ჩვენ ხომ სადილობისას შევთანხმდით, რომ ქრისტეს
წილის ჩატარებამდე ერთმანეთს არ გავეკარებოდით.

— დიახ სწორია, მაგრამ სადილის შემდეგ დიდმა დრომ გაიარა.
მარტო კოცნა კი არა, სექსის გარეითად მომავალი ცოლქმრობის
ჯვრისწერის მსურველთა ნიმინდა სულებმა შეყვარების ყველა სახე-
ობა მოვასნარით. მე ჩემს ცხოვრებაში მამაკაცი ერთხელ გავიკარე
სიახლოვეს და ახლა გავარვარებული გული გავაციო.

— არა ჩემო სიყვარული, ჩემო ნატვრაც ეგ არის, მაგრამ ჩვენს
ახლანდელ შეთანხმებას ნინ ვერ დავუდექი. ვერ უარყყავო.

— კარგი, კარგი. თავს ნუ იმართლებ. ნავიღეთ ახლა მშიან.

— შევიღენ კაფე-ბარში მოითხოვეს ცივი თევზეული და ცხელად
მოხარული საქონლის ხორცი. სასმელებიდან თამარი გიორგის დიდი
დაუინების შემდეგ ერთ ბოთლ ქინძმარაულზე დაითანხმა, ისიც ბარს
თუ აღმოაჩინდებოდა. ბარს სავაჭრო კოლექციაში რამდენიმე წუთის
შემდეგ ბარის სტუმრების მოსამსახურე კერძებთან ერთად ბედათ
აღმოჩენილ ქართული ღვინის დიდება ერთი ბოთლი ქინძმარაულიც
მიართვათ. მათი პურის ჭამა და სადღეგრძელოები სულ მოფერებითი,
ალერსიანი სიტყვებით მიმდინარებდა. მათი სიყვარული სულ მხია-
რულობით წარიმართა. თუმცა, სიყვარულთა მხიარულებაში ზოგჯერ
წინასწარი დასანანი ტრალიზმში მოზღვავებული სამახსოვრო რომლე-
ბიც იყო დაილია ის სადღეგრძელოები ერთი ბოთლი ქინძმარაულის
შემდეგ ქალბატონი თამარი მის მეორის მოტანის თხოვნაზე გიორგის
ადვილად დასჯერდა. სანამ მომსახურე ქალი შეკვეთილ ერთ ბოთლ
ქინძმარაულს მოიტანდა ერთი ვიღაც მაგიდასთან მისულმა ფული
სთხოვა გიორგის და იმანაც თავისი გულკეთილობით ერთი დოლარი
მისცა. მერე ეს სხვისი დარიგებით იყო გამოიგზავნილი თუ თავისმა
ჭკუა-გონებამ უკარნახა ვერ გეტყვით, მხოლოდ ის ვიცი, რომ თამა-
რისთვის ღვინით გავსებული ჭიქა აიტაცა ხელში და გირგი და თამა-
რი დალოცა, ტკბილი ცოლქმრობა უსურვა, ჭიქა გამოკალა, დადგა.
მადლობა მოუხადა და წავიდა. წავიდა, მაგრამ ვიღაც შეუგნებელმა
ის მიზეზად გამოიყენა გიორგის მიუახლოვდა და შეეცითხა:

— ის შენი მათხოვარი იყო?

— მათხოვარი რა შეუაშია გაჭირვებული კაცი მოვიდა და მეც ხელი
გავუმართე.

— არავინ არ არის შენი გლახა შე ტვინით გაჭირვებულო. შეყვა-
რებულისთვის ვერ მოგივლი ნახევარი საათია თვალს გადევნებ და
ამ ჩნის განმავლობაში შენი უხამსო საქციელით. ეს მშვენიერი მან-
დილოსანი, რომელიც ნებისმიერ რაინდულ მამაკაცს დაამშვენებს.

— შენ ვინ ჩაგრია ჩვენ საქმეში. ეს ხომ ჩვენი პირადულია, მეორეც
ის, რომ შენ საიდან იცი ის ცრემლები, რომლებიც მანდილოსანსა
და ჩემს შორის დაილვარა ის მწუხარების იყო და არა სიხარულის.

- ეგ შენი დაყრილი საკენკი ბებიაშენს ააკენკინე.
- კი მაგრამ, თქვენ ვინ ხართ ძალით შემოჭრილი სუფრას რატომ გვიმზნარებთ? ჩვენ საქმეს ჩვენ გავარჩევთ.
- დაწყნარდი ქალბატონი მე შენი ბედნიერება მინდა და თან ხელი ნიკაპზე მოუთათუნა.

- მაგას ხელი გაუშვი, გიორგიმ უთხრა და წამომდგარმა გვერდის შეხებით მოაცილა თამარი იმ ახირებულ უზნეო კაცს. ბარის მოსამსახურე ქალს ფული გადაუხადეს და კარში გავიდნენ. ის ახირებული აქ კვლავ შემოეფეთა.

- ასე ადვილად ვერ წამიხვალ. გიორგის საყელოში წაავლო ხელი და მარჯვენა ხელი სახეში მოარტყა. ცოტახანს ვრძნობა დაკარგა, მაგრამ უმალვე გონს მოვიდა. დაინახა, რომ თამარს ეჯვიკავებოდა, არც აცივა არც აცხელა ეგრევე უსიტყვილ მარჯვენა მკლავის გაშლილი ხელისგულის გვერდი კისერში ჩაარტყა და გაითიშა. სასტუმროდან აიღეს პასპორტები გამოვიდნენ და მანქანას ექებდნენ აეროპორტში წასასვლელად, რომ ორმა უცხო პიროვნებამ ჩხები აუტეხეს. მიზეზად ის გათიშული გამოიყენეს. გიორგიმ ამ ორთანაც საკმაო უპირატესობას მიაღწია. ამის გამო იყო, რომ პირველმა დანა დაუძრო დასარტყმელად, მაგრამ მაჯაზე ხელი უტაცა და არ მისცა დარტყმის საშუალება. მეორემაც ასევე ცივ იარაღს მიმართა როცა, რომ ბეჭებში დასარტყმელად მაღლა შემართული დანიანი ხელი ქონდა ამ დროს ვიღაცის უცხო ხელიდან გავარდა ნაგანა და მელავში მოხვედრით დანა გადააგდებინა. ეს გავარდნა არ ვიცი ვისი ხელიდან იყო არ დაფიქსირდა. მოუხედავად ბალის ნათურები იქ არემარეს საკმაოდ თვალხილულს ხდიდა სროლის მომენტში არც თამარი ჩანდა და არც გიორგი. თუმცა თამარი მერე გამოჩნდა, როცა იმ მეორეს ახლა მარცხენა ხელით სურდა დანის დარტყმა მაგრამ მიუსწრო თამარიმ და ერთი ისეთი გაარტყა მარცხენა ყბაში, რომ წაიქცა დანა ორ მეტრაზე იქით სანინააღმდეგო გვერდით გადაუვარდა. თამარის ეს დარტყმა ისეთი მოულოდნელი და ძლიერი იყო, რომ ბევრ მამაკაცს შემურდებოდა. ერთი-ერთზე დარჩენილმა გიორგიმ ძალაონით დაჯაბნა და ორივეს საკმარისი დარტყმები რომ მიაყენეს მერე ტრანსპორტიც ნახეს ჩასხდნენ და ნავიდნენ. ჰეროვაგზალზე თუმცა იმ ღამისთვის დაგეგმილი სიყვარული ჩაემალათ, მაგრამ ამ უბედურებას თავი რომ დააღწიეს მაღლობელნი დარჩენენ.

„გველის ტყავი“ გიორგი პირველ-მეორე რეისს ვერ გაყვა და შემდგომ რეისით ჩასულმა მიაკითხა კეიპტაუნის სხვადასხვა საოჯახო თუ ტრანსაცმლის საწყობებს ზოგი რამ ნახა, მაგრამ დრო აღარ ეყო შესყიდვები ვერ გააფორმა რადგან ზოგიერთი საჭირო პიროვნებებს ნაადრევად დაუტოვებით სამსახურები. სასტუმროს ნომერი აიღო და საწოლზე ნახევრად დანოლილი ისვენებდა. თვალები ეხუჭა, მა-

გრამ არ ეძინა. უფრო სწორედ სიმყუდროვეში შესულს ფიქრები მო-
საძლებოდა, ამდროს უცირად შეაღო კარი სასტუმროს რესტორნიზაციით.

კერძების მიმტანმა, და გიორგის მყუდროება დაურღვია.

– თქვენ რაინდო „გველის ტყავო“ ვახშამს არ მიირთმევთ? „გვე-
ლის ტყავმა“ მიაპყრო თვალები და მისი სილამაზით მოხიბლულმა
თავისი განვლილი ახალგაზრდობა შეახსენა და მერე უპასუხა:

– თქვენ რა დამცირით?

– არა ბატონი, როგორ გეკადრებათ. მე ჩემი გულუბრყვილო-
ბით გეუბნები. ამ ჩემს ტანჯულ გულს თავისი სილალის მეტი სხვა
არაფერი შერჩენია და თქვენ თუ ჩემი სიალალე სხვანაირად შეაფა-
სეთ მაშინ მაპატიეთ.

– მობოდიშება და კარების გაკეტვა დააპირა

– მოიცა, ნუ მინყენ. მე ვერ გიცნობ კი არ მწყენია უცნობიდან
სითამამემ გამაოცა, გამაკვირვა. ორმოცდახუთი წლისას რა რაინ-
დობალა შემფერის.

– არ ვარ უცნობი, შენ თუ დაგავიწყდი მე მახსოვხარ ისევ იმ
ძველი შემართებით, როგორც მაშინ გნახეთ.

– გამახსენე როდის?

– მამაჩრემთან ერთად რომ მოხვედით ჩვენი უბედურების სანახავად.

– სუზი ხარ თუ ფაზო?

– დიახ სუზი გახლავარ

– კი მაგრამ, სილამაზე, მშვენიერება როგორ შეინარჩუნე? ამ
უცხო გენის ხელებში გამოტარებულმა.

– რას ვიზამ მე რა შემიძლია ალბათ ღმერთმა არ ისურვა ჩემი
პატიოსნური გზით ცხოვრება და ეს ჩემი სიმშვენიერით სიმდიდრე
სხვების საჯივგნად მომანიჭა.

– ქალბატონო ფაზო, ფაზო არ ვარ, ოხ მაპატიე სუზი. თუ იცი,
რომ შენ კავკასიელი ენათა ოჯახს განეცუთნები,

– კი ვიცი, მაგრამ ახლა ჩემთვის ეს დიდს არაფერს ნიშნავს.

– როგორ არ ნიშნავს. ქართული გენი პატარა რამეა?

– ეგ მუსულმანების ამბავია იმათ, რომ დალისტანი მათ გავლე-
ნაში არ მოქცეულიყო ჩვენ ახლა ქრისტიანები ვიქნებოდით. ჩვენ
ტერიტორიებს დღესაც ეტყობა ქრისტიანობის ნიმუშები, თუმცა
ახლა ამაზე ლაპარაკი აღარ ღირს, შენთან საუბარი კარგია, მაგრამ
სამაგისო დრო არ არის მგონი მეძებენ კიდეც. რას მიირთმევ ვახშ-
მად განმეორებით გეკითხები.

– თქვენთან ერთად ფაზო ყველაფერს.

– „გველის ტყავო“ მე ის გოგო აღარ ვარ თქვენ რომ მოგენონეთ.
გარეგნული სიეშნით და ჩემი პირადული ბუნებით შეიძლება მოიხი-
ბლე, მაგრამ ხორციელად სხვისი ოხერტიალის ხელით დაჯივგნილი,
შენ საკუთარ ვნებებს ვერ დაიკმაყოფილებ. ამ მხრივ მხოლოდ შენი

მოტყუება გამომივა.

— არა, შენს სიკარგეში შთაბეჭდილებას ვერ დამაკარგვინებ ღმერთმა ქნას და შენის მეტში მწარედ ნურავისთან მოვტყუედები. კარგი ზოგი მერე ვილაპარაკოთ ვახშამს რომ მიუჯდები თქვა და კარი ვაიკეტა.

— მარტოდ დარჩენილი გიორგი „გველის ტყავი“. დასასვენებლად ნამოწოდილი ისეთ ღრმა ფიქრებში იყო ნასული, რომ მისი გამოყვანა ულამაზესი ქალწულის ფაქიზი სულის სასოება თუ შესძლებდა. გიორგის ძირითადი ყურადღება ლონდაზე იყო გადატანილი, თუმცა გელეჩას მიერ ლონდას მოტაცებაზე სიავის ქარიშხალივით მოვარდნილი ეჭვი მალო-მალ გაუქროლებდა გიორგის აზროვნების ცენტრალურ ნაწილში. ვერ დარწმუნებულა ლონდას სიწმინდეში ალალი გულით დაფიცულს. ეჭვი მის გულში ისეთ მძლავრ როლს თამაშობდა, რომ ფეხით სულის დროს თუ ტრანსპორტით მგზავრობისას კეთილ ფიქრებიდან ეჭვზე გადასულს გული უნებურად ათემევინებს ხოლმე: თუ ცოცხალია გელეჩა ფული უნდა გავხარჯო და ვინმეს მოვაკელეებინ ან არადა მე თავად გაუქს-ნორდები. მერე ისევ დაბრუნდება ხოლმე სიკეთისკენ და აი ამჟამადაც ასე მოხდა. რაზე ეჭვიანობ? გულო ჩემო ეკითხება თავის მთავს იმ დროს, როცა, რომ ახლა ოცდაათი წლის შემდეგ მეორე შეილი უნდა შემეტინოს, თუმცა მე ბიჭი მინდა ჩემი სამშობლო ბიჭების ნაკლებობას განიცდის და ჩემი შეილის სახით თუ ბიჭი იქნება ერთი მეომარი მაინც შეემატება. ვა თუ ამ მხრივაც დაკინებული აღმოვჩნდე და მეორე შეილი გოგო შე-მეტინა... შეყოვნდა და მერე ისევ გული თავად გაიკეთ ღმერთი: შეილი-შეილი ძუ იყოს თუნდაც ხვადი. ახლა თავის თავი დაადანაშაულა. რა მემართება გინდაც, რომ მეორეც მართლაც რომ ბიჭი იყოს თავს ისე ვიქე თითქოს ხერხეულიდების გმირი მშობელივით მეც ცხრა შეილი გამომეზარდნოს. ასე შეახს იმ საღამოს ფიქრის კალენდარი, მერე კი ადგა და სარკეში ჩაიხდა დაიმშვენა თავისი შეხედულება გაიკეტა, კარე-ბი დაამატა თითქოს ვინმე შეკითხოდა სასადილოში სავახშმოდ მივდი-ვარ. ჩევეული სიდინჯით განვლო ლიფტამდე მიმავალი უმოკლესი გზა და მისელის უმალვე დააჭირა ლილაკს ხელი, შემხვედრ საკმაოდ ლამაზი კაცების მოყვარულმა ქალებმაც გაადევნეს თავალი. თუმცა გიორგის არც მათი მზერა გამოეპრა. ქალების ასეთი დიდი ყურადღება თავის მისამართით. ამიტომ არ გაკვირვებია ისე ჩათვალა მათი ყურადღება მიპყრობილი იყო იმიტომ, რომ მისი ტანი იმდენად არა, როგორც სახე ჰქონდა „გველის ტყავით“ შემკობილი. ბოლოს ის ტყავნაკერები ადგ-ილები ისე კარგად შეეხამა თავის ბუნებრივ სახის ადგილებს, რომ ზოგს მბზინავი ჭორფლნაყარი სახის მამაკაცი ეგონათ იმ სინამდევილეს კი ვერ ხვდებოდნენ თუ ის მამაკაცი თავად ცოცხალმა გველმა ჭრილობების მოსარჩენად თავისი ტყავით შეამკო. ამ შემსვედრმა ორმა ქალმა ისე ლამაზად გაჭორეს იმ სასტუმროში მყოფი თავიანთნაირ ქალებთან, რომ იმათაც აღეძრათ სურვილი ეს განმასხვავებელი პიროვნების სიყვარუ-

ლის მუხა იმათაც ენახათ და აი ახლა მოციქული მიაგზავნეს მისი ოთახზე დამკარგებელი ის კარებზე დატანებულ აბრაზე ამოეკითხათ თუ იგი სად იმყოფებოდა. შეტყობის უმაღლე ჩავიდნენ სასადილოში ნახეს, რომ იშვიათი პიროვნება იმ ქალთან ერთად ვახშმობს. ბუფეტიდან აიღეს ვისკი, შოკოლადი და გიორგის ჯერ პირველ რიგში ჭორაობით და სანდახან დროებითი, შეუცარებულთან შეხვედრის მნიშვნელოვან ამბებს უმხელდნენ.

სასადილოში მარტო ეს ორი მაგიდა იყო დაკავებული. დანარჩენი მეორე დილამდე სიმუდროვეში იყვნენ. თუმცა თავსგადავლილი გახსენებებით დრო და დრო ისე ჩაიცინებდნენ ხოლმე, რომ გიორგი და ფაზო შეწყვეტდნენ თავიაანთ რომანს და დროებით იმათი ცნობის მოყვარეობაზე გადადიოდნენ.

– როგორ ყურადღებას არ გვაქცევს ჩაილაპარაკა რიტამ.

– მიმტანი ხომ ყველას ლაქიაა ჭორფლინის გვერდით მჯდომი ქალი გიორგის ჩვენზე უკეთესი ჰგონია უპასუხა ფერიდემ.

– რას იზამ. ვისაც ვინ უყვარს მთელ ქვეყანას ურჩევნია. რიტამ ხალხური აფორიზმი მოიშველია.

– ეგრე არაა რიტა შენ რომ ლაპარაკობ. გაუყალბა აზრი ფერიდემ.

– ეგრეა, ეგრე.

– მაშ თუ ეგრეა შენ და მე რას ვაკეთებთ? მრუდე გზაზე დამდგარი ბრუციანი სწორე გზაზე ხომ უნდა დავაყენოთ. გელეჩის უპირველესი შეყვარებული ქალი რომ გამოიუქრია და მერე კიდევ ამ შზარეულების სიმპათიები დაუმსახურებია მაგ გველის მსგავს კი გონია და გულში ამბობს ფაზოს სხეულისათვის მე პირველი მამაკაცი ვარო. მოდი ეხლა მორიგეობით გიორგი დავლოცოთ. ამ სასმისით გიორგი გლოცავ არ გაგიკირდეს სინდისი მალაპარაკებს შენ გაგიმარჯოს, გახსოვდეს, მღვრიეში თევზს ადვილად დაიჭერ მაგრამ წყენა იცის. წმინდაში დაჭერილი კი გასიამოვნებს, გულს დაგილბობს.

– გიორგი თუ რამე შეგეძალოს გვიანი იქნება, მაგრამ მე, მაინც აქ ვარ.

– გიორგი გირჩევ ისეთ გზას დაადგე, რომელიც უხილათოდ გამგზავრებს. ქალბატონმა ფაზომ ეს ქარაგმული ლაპარაკი თავის პირადულ შეურანყოფად მიიღო და გამნარებულმა გიორგის ცრემლიან თვალებით მიმართა.

– გიორგი ჩვენშორის სქესობრივი სიყვარული არ მომხდარა არც ადრე არც მერე და არც ახლა მოხდება. ძალიან გთხოვ ამ თემაზე შევწყვიტოთ საუბარი შენ გელეჩის ეომებოდი ამ გარუვნილობით და მითუმეტეს მამაჩრებს თანაუგრძნობდი ჩვენს გამოხსნაზე თუმცა ამირანას „გელეჩი“ პირადათ ცუდი არ გაუკეთებია და შენ გინდა ჩემი დაჩაგრული გულით მოითბო ხელი. გველის ტყავ გადაეკრულმა გიორგი ველარ მოითმინა და ფეხზე წამომდგარმა იმ ქალებს მიმართა.

– ქალბატონებო. ასე მიმართვის არა ლირსებო დაგიკარგიათ

სინდისნამუსი თქვენ ნუთისოფლის უფასურებო. ბოლიშ მოუხდა ჩემი შეგნებას. ჩემს სულგრძელობას, თქვენი დამცირების და დაკნინებისა ეს სიტყვები გულმა გახარჯა მხოლოდ და მხოლოდ თქვენი შეუგნებელი დამსახურებით. წამო ფაზო წავიდეთ. თქვენ კი რა გზასაც ადგეხართ მოგებით გევლოთ არა დოლარებით არამედ იმით რითაც თქვენ გგონიათ დროს ატარებთ.

- მივიდნენ ნახეს კარებში დატოვებულ აბრას მინანერი ჰქონდა გაკეთებული. შიგ ამოიკითხეს ბატონო გიორგი გზაზე თუ არაფერი დაბრკოლება არ შეგხვდა და კარგად იმგზავრე გილოცავ ბეჭინიერად ჩამოსვლას ხვალ დილით ექვსს საათზე მოვალ პირადათ შენთან დაანარჩენი პირისპირ მერე ვილაპარაკოთ.

- თავისთვად ცხადია. რომ გიორგის ერთსანოლიანი სასტუმროს ნომერი ასლანას მიერ იყო დაბრონილი და ახლა როცა რომ ფაზო გიორგის გამო შინ ვერ წავიდა საჭირო შეიქმნა ორ სანოლიანის აღება. არა და სასტუმრო გადატვირთული იყო, ადმინისტრატორთან შეთანხმებით მოახერხეს ისე რომ ერთსანოლიან ნომერში მეორე სანოლი ჩადგეს ძალიან იუბერხულა (გაურკევეველი ადგილი)

მოდი, მოდი გიორგი, შე სულნანყმენდილო, ვიცი არც შენ გძინავს სანოლში, შამფურზე აგებულ მწვადივით ბრუნავ. არც ლმერთი გვაპატიიბს ასე სხვა და სხვა შვილებს სიყვარულის გაპლუტებას. სანოლი სანოლს მიადგეს ერთი მეორეს გადახვივნენ და ალერსით და მოფერებით ერთიან ძალით ეშმაკი დაახჩეს და რო ჩაეძინათ ვნება დამცხრალებს დილამდე არ გაუღვიძიათ. დილით ექვსის ნახევარზე როცა რომ ფაზო და გიორგი სასიყვარულო ვარჯიშს ასრულებდნენ, ტელეფონის ზარი მაშინ ანკრიალდა გიორგიმ „გველის ტყავმა“ აიღო ყურმილი.

ალოო გისმენთ.

შენი შვილი გიორგი ვარ გამარჯობა მამა როგორ ხარ როგორ იმგზავრე.

კარგათ ვარ შვილო, კარგად ვიმგზავრე. არ ვიცი ჩემდა საბეჭინეროდ თუ სამწუხაროდ უფრო სწორედ ადრე ერთიმეორის საპირისპიროდ ორივეს ერთი საქმისთვის გვიპრძოლია და ეს ამბავი კაოროს აეროპორტის სასადილოში შემახსენა მაშინ მე ცუდად შევიცანი თუმცა ჩემთვის არაფერი უსიამონება არ მოუყენება.

- მაშ ცუდს რა გაფიქრებინებდა

- არა შვილო, არ უნდა იყოს ცუდი. კაცი სახლშიც მეპატიუა მერე ტელეფონით სასტუმროს ბრონიც გამიკეთა თუ არა. მე გამიტირდებოდა კეიპტაუნის სასტუმროში ნომრის აღება. ის ხვალ უნდა ჩამოსულიყო კეიპტაუნში მაგრამ რატომძაც დღეს დღის ბოლო რეიისით ჩამოფრენილა ახლა ექვს საათზე ჩემთან უნდა მოვიდეს იმან იცის ჩემი საქმიანობა და დამპირდა კარგი სარფიან საქონელს გაშოვნინებო.

– აბა კარგ ფეხზე გივლია, თუ ესეთი კაცი გიპოვია.

– ვნახოთ შვილო ცოცხალ კაცს გულში რა უდევს ვერ ამოვიკითხავ ისიც ახალ გაცნობილს ვნახოთ ზოგიერთისის სიტყვიერი დაპირება. ნაუცბადევი თვალების ახვევაა და გულიდან დამწვარი ჰაერის გამოღევნა.

– მამა მაგ გზის დატკეპნა შენთვის პირველი ხომ არ არის გამოცდილი კაცს შენ რაღა გესწავლება არავის ენდო მეორე ხელით არ გასცე.

– კი ვიცი შვილო.

– მამა ახლა ჩემ ამბავს თუ იყითხავ როგორ ვიმგზავრე?

– ხო შვილო მაპატიი, მერე დამირეკე ახლა ის დაპირებული კაცი მოვიდა ან მე დაგირეკავ და ჩემ ამბავსაც მოგიყვები.

– კარგი მამა, კარგი. კარგათ იყავი.

– ნახევაძის შვილო. დაემშვიდობა შვილს და განწყვეტილი სიყვარულის გადაბამას შეუდგნენ. მაგრამ ამ ჯერად ასლან ქემალი შეუძალათ ხელი ცოტა შეაყოვნა სანამ ფაზო ტანსაცმელს ჩაიცმევდა ნასასვლელათ რო გამოეწყო მაშინ გაუღეს კარები. გიორგიმ ფაზო ლიფტამდე მიაცილა და მერე ჩაკეტეს კარი და ისაუბრეს. ჩამონერეს რა სახის პროდუქცია და რამდენი უნდა. კვლავ ტელეფონი ანკრიალდა ისრაელიდან გოგამ დაურეკა გიორგი ეგვიპტიდან მე უკამაყოფილო დავპრუნდი ზოგირამ ვიშვე მაგრამ ძვირად ლირებულების არ ვიცი რა ფასი უნდა დავადო რომ რეალიზაცია გაუკეთო.

– გოგა რა საქონელი გესაჭირება დამანერინე და ვეცდები რომ გიშოვო.

– გიორგი რასაც შენთვინ გამოგზავნი იმ პროდუქციის იგივე რაოდენობა ჩემთვის გამოგზავნე ბანკის ნომერი, სახელწოდება მითხარი ჩავინერო რომ ფული გადმოვრიცხო.

– ძმაო გოგა ხომ იცი ასე გადმორიცხვით ბანკი ოც პროცენტს ილებს და ძვირი ჯდება შეიძლება ხარჯებიც ვერ აანაზღაურო მე ფული ზედმეტად მაქვს ნამოლებული და რაც მოგვიგა მე მგონიორივეს გვეყოფა.

– კარგი გიორგი შენ იცი არ დამაღალატო.

– გოგა მოიცა ერთი წუთი.

– ბატონი ასლან, სამასი ათასი დოლარის ლირებულების საქონელი უნდა მაშოვნინო გამატანო მხოლოდ, გიმეორებ უნდა იყოს სარფიანი.

– ბატონო გოგა, აქ ჩემთან სასტუმროში ნაცნობი კაცი მიზის რომელმაც უნდა მაშვინინოს ხელმისაწვდომ ფასებში მხოლოდ იცოდე ნახევარზე მეტი საოჯახო საქონელია.

– კარგი გიორგი შენი ნიჭი და გამოცდილება მაიმედებს ვიცი არ შეცდები.

– გოგა, თუ ბოლო ამ სამი დღის სახლის ამბებს მაცნობებ და

კარგად არიან? კარგი ხასიათზე ვიქწები.

- ცოტა სიცხე ანუხებთ გიორგი თუ არა ისე სუყველა კარგათ არიან ჩვენ ვართ საცოდავები თუ არა. ისინი კარგს ჭამენ. კარგს სვამენ.
- ჩვენ რატომ ვართ საცოდავები გოგა, ეს არ მესმის.
- ნერვიულობის გამო, საქონლის შოვნა ყიდვა და მერე მისი რეალიზაცია და ათასი ჯანდაბა.

- არაუშავრა, დროა ახლა ჩვენ ჩვენი საქმეს უნდა მივხედოთ, შემდგომ ჩვენი შვილები გააგრძელებენ და მერე ჩვენ ვიქწებით იმათსავით მოსვენებულები.

- ივლისის პირველი მზიანი დღე იყო. დილის ათ საათიდან თერთმეტამდე ისაუბრეს, გაბომ ქალაქში გაისხირნა ბირჟის ტოლამხანაგებს მიაშურა დაქირავებული მზარეული ქალმა ბაზარში გრაფიკით ნაყიდი პროდუქტები მიიღო და შეუდგა სადილის გაკეთებას იაშაც სამსახურში ნავიდა და დანარჩენი ქალები მალეას ჩათვლით ბინის ზალაში მოყარათ თავი რადგან ზალა ოთახებშუა იყო მოთავსებული და აღმოსავლეთ-დასავლეთის მხრიდან ამ მხარეზე ზალას ფანჯრები არ ქონდა, ამის გამო მზე ვერსაიდან ვერ ახერხებდა სხივის შეძრომას ჩრდილოეთიდან კი ჰქონდა ფანჯრები საიდანაც უფრო სიგრილე შემოდიოდა ვიდრემ სითბო ზალა ოცდათორმეტ კვადრატულ მეტრას შეადგენდა და ზოგი დივანზე იყო ნამოგორებული ზოგი კრესლობი ისხდნენ და ჭორაობდნენ განვლილ ამბებზე. ლუიზა კი მარაოთი ხან იაშას ცოლს და ხან ჯენის ეფერებოდა და აი ახლა ჯენის მუცელზე ხელი დაადო.

- ჯენი დეიდა ტოკავს? იგრძნობა რო ცოცხალია.
- უი შე მატრაკვეცავ შენ რაში გაინტერესებს რო ცოცხალია.
- მე მაინტერესებს როგორი ბავშვი იქნება, ბიჭი იქნება თუ გოგო, შენ გემგვანება თუ გიორგი ძიას, ხო უნდა ვიცოდე.
- შენ რაში გაინტერესებს გოგო, შორიდან დატუქსა მალეა ბებიამ.
- ვა უნდა ვიცოდე. მეც ხო უნდა გავთხოვდე.
- რადროს შენი გათხოვება გოგო.
- იაშა რომ დააქორწილეთ ახლა ხო ჩემი გათხოვების რიგია.
- იაშამ საშუალო დაამთავრა მერე უმაღლესი დისერტაცია და-იცვა და მერე დაქორწილდა იმას უკვე ცოლშვილის შენახვა შეუძლია.
- მერე მე ხომ ქალი ვარ. მე ხო ქმარმა უნდა შემინახოს.
- ლუიზა გიყვარს ვინმე? შეეკითხა დილილა იაშას ცოლი.
- მიყვარს.
- ვინ არის შენი კურსელია?
- არა იმან დაამთავრა და მუშაობს სადისერტაციო თემას ამზადებს.
- რა პროფესიისა,
- იურისტი.
- გიყვარს ნამდვილად? შეეკითხა ჯენი,

- ძალიან,
- არა იმას თუ უყვარხარ?
- უყვარვარ, რატომ არ უნდა უყვარდე ცუდი გოგო ვარ.
- მისი მშობლებმა იციან იმათ ბიჭს რომ უყვარხარ, თუ გიცნობენ?
- არ იციან და არც მიცნობენ, მაგრამ მალე გაიგებენ და ძალიან ახლოც გამიცნობენ.
- პირობა მიცემული გაქვს?
- დიახ ბატონებო.
- გაიგე მალეა დეიდა მიაძახა ჯენიმ მთელი საიდემლოება გავხ-სენით. შენ შეილიშვილ ლუიზას საქმრო შერჩეული ჰყოლია.
- ძალიან კარგი სასიძო თუ მაძღარია და არა მშერი.
- ვინ არის მშერი ბებია? კარგი ოჯახის შვილია?
- ბებია ვინც მაგათ ოჯახს იცნობს ამბობენ მილიარდელი არა, მაგრამ მილიონებს დაითვლიო.
- ამ დროს ქალაქიდან დაბრუნებულმა გაბომ შემოაღო კარები და შეეხმაურათ
- პური არ მოგშივდათო?
- გაბო ბატონო, შენს ნაქებარ შეილიშვილს ლუიზას რომ შეყვა-რებული ჰყოლია?
- მერე, ცუდი რა არის ამაში მალეა? ქალი იმისაა, რომ უნდა გათხოვდეს, აბა მაშ რა გგონია ჩვენ რო მზათ გაზრდილი გოგო დილილა იმას რო მოუყვანეთ, მისმა მშობლებმაც დაჩრქარეს ბიჭის დაქორწინება და სამაგიერო მიყვანეს. წუთისოფელი უფლის ნებით არის აწყობილი და თუ რამე სასიკეთო ხდება ქვეყანაზე, ყველაფერი ღვთისაა, იგი არჩევს დამნაშავეს და უდანაშაულოს. სხვათაშორის ძა-ლიან სიფრთხილით ეკიდება, არ უნდა რომ ეშმაკმა ადვილად ჩაიგდოს ხელში უფლის მიერ ჩამოქნილი ადამიანის სული და რომლის გამოს-ნორებაც შეიძლება, მოსარვეულებლად თავის დამსჯელებს გაუგზავ-ნის ხოლმე. ჩემი შეილიშვილი ლუიზა ჭკვიანი გოგოა დედასავით და ღმერთისა ვთხოვ, კარგი ბედი გამოადგეს და ბედნიერება მოუკლინოს. ქალი გათხოვდებისაა და სანამ გათხოვდება, ფრთხილი მოსავლელია.
- ეს იგი, ყველაფერში დამნაშავე სიყვარულია?
- არა ზილფავ, შვილო. სიყვარული რომ არ იყოს, არც წუთი-სოფელი იარსებებდა. თქვა და თავი აარიდა გაბომ იმათ საუბარს. საზაფხულო, მოკლე, სინათლეგამტარ კაბებში გამონყობილ ქალებს თავი რომ უფრო თავისუფლად ეგრძნოთ.
- მალეა დივანზე ნამონოლილი შორიდან უსმენდა შეა ზალაში მიმდგარ კრესლობში ჩამსხდარი ქალების კისეისს, ზოგჯერ ჭორ-ვას, ზოგჯერ ჯენის მიმართ საქართველოს ბუნების ქებაში იყვნენ. არა, ის პატარა რძალი, იაშას ცოლი, ისეთი ენაკვიმატი გამოდგა რომ ყოველივე მისი სიტყვა ისეთ ხმამაღალ სიცილს ინვევდა რომ

ზოგჯერ იმ შენობის საზღვრებს გარეთ სცილდებოდა. იმდენი ესპერისტები ყვარულეს ერთიმეორეს, რომ მალეას მის თვალში არასოდეს უნახავს ასე უსუფროდ მხიარულების დღესასწაული.

— რა კარგი იქნება ჯენი შენ და ლონდას ორივეს რომ ბიჭები გეყოლოთ გიორგი შვილების მხრიდან ერთდროულად გამდიდრდება.

— მაგრენი კი არა, დედა მგონი მეც ფეხმძიმეთ ვარ.

— არ გამაგიურ დილილა ჯერ ხო ერთი თვეც არ გასულა.

— ერთი თვე კი არა თვე და ათი დღეა.

— უი თქვე ეშმაკებო ადრევე იცხოვრეთ

— არა დედა გეფიცები.

— თუნდაც ასე იყოს ზილფა რა არის აქ გასაკვირი სიყვარულმა მაგაზე მეტი კი იცის ალბათ იაშამ წინასწარ დაიზღვია თავი.

— კარგი რაა დედა. არ გაგიხარდა მერე ყველამ აკოცა და მიულოცა. როცა დარწმუნდნენ მერე ჯენიმ ამოიოხრა და თქვა.

— რამდენი ხანია აქა ვარ, უიმე დედა დღები როგორ გამეპარა ამ საქმოსნებმაც რო დაიგვიანეს დათემულ გრაფიქს ორი დღე გადააჭარბებს. სახლი უპატრონოდ მაქვს დატოვილი ხვალ უნდა წავიდე.

— კარგი რა ჯენი შენი სიცოცხლის პირველი სიყვარულის შვილი მუცელში გიზის და ნერვიულობა არ შეიძლება, ზილფამ უთხრა და თავზე მოფერებით ხელი გადაუსვა გველის ტყავში გახვეული გიორგი ძალიან გიყვარდა?

— მიყვარდა და მიყვარს კიდევ არა როგორც ქმარი არამედ როგორც უალრესად კეთილი პატიოსანი კულტურული პირვენება და შვილის მამა.

— ჯენი ხომ არ ნანობ შენი ბედნიერება, ასე უილბლოდ რომ დამთავრდა?

— არა ვნანობ, გული დამწყდებოდა მაშინ ჩემს შემდეგ სხვა უცხო რომ გაეჩინა. გულის გამრთობლად. დაჩაგრულმა ეს ჩემი მეგობარი ლონდას სახით ცოლი იპოვა და მე მაგის შემცილე ხომ არ ვიქნები.

— ლონდა შენ წინააღმდეგი ხომ არ იქნები გიორგიმ ხანდისხან ჯენისაც რომ გაუთბოს გული. ზილფას ამ სიტყვაზე ისეთი სიცილი ასტეხეს რომ ვეღარ მოზომეს და სიზმრებში შესული გული მძინარე მალეა გამოაღვიძეს. ამ დროს შემოაღო კარი მზარეულ ქალმა და მოახსენათ სუფრა გაშლილია და ყველანი იქით სასადილო ოთახისკენ გაემართნენ და ტელეფონიც აწკრიალდა ლუიზამ იყვირა არ აიღოთ ყურმილი მამაჩემს მე უნდა ველაპარაკო. აიღო ყურმილი მაგრამ მამის მაგიერ გველის ტყავგადაცმული ბიძია გიორგის პატარა შვილი გიორგი შეუხვდა ლუიზას ყურმილზე, გიორგი ისე მოეფერა ლუიზას რომ ლუიზამ თავისი საიდუმლოება გიორგის გაანდო.

— გიორგი ბატონო გთხოვთ! მე კუდრაჭას ნულარ დამძახებ მე უკვე შეყვარებული მყავს და უნდა გავთხოვდე.

- კარგია ჩემო კუდრაჭავ გილოცავ გაბედნიერებას, კარგია საჩუქარი ჩემზე იყოს.
- მადლობთ. მადლობთ გიორგი ბატონი.
- ლუიზა გენაცვალე. როგორ არიან ჩვენები.
- შენ უფრო რომელი გაინტერესებს. ქალბატონი ჯენი, თუ ლონდა?
- ორივეს შემოვლოს ჩემი თავი, გენაცვალე ლუიზა, ბებია მალეა და პაპა გაბო, როგორ ბრძანდებიან.
- კარგად ბრძანდებიან, ამჟამად ყველანი სადილობენ. თქვენ სადლეგძელის სვამენ ლონდა და ჯენი მუცლის გაზრდაში ერთმანეთ ეჯი-ბრებიან მამაშენს გიორგი ძისა ამ სიბერეში ორი ბიჭი უნდა შეეძინოს.
- რა იცი რომ ბიჭები უნდა შეეძინოთ?
- ვიცი იმიტომ რომ მე ასე მინდა.
- კარგი ეგრე იყოს ლუიზა შენ როგორ გაწყენინებ.
- როდის ჩამობრძანდები გიორგი ბატონი?
- ზეგ ალბად მეორე ნახევრით.
- უი არ გამაგიშო ცოლი შეიირთე?
- დიას ჩემო კუდრაჭავ.
- უი რა კარგია ქორნილი ერთად გადავიხადოთ ხომ.
- ხმ კი ახლა კარგად ბრძანდებოდეთ ჩემი კუდრაჭავ, დამიკუცნე განსაკუთრებით ზილფა ბიცოლა, უი კინაღამ გამომრჩა მოკითხვა ყველას კუდრაჭამ დადო ყურმილი და სასადილო ოთახისკენ ხტუნვით წავიდა. უპირველესად ჯენის ახარა გიორგის გაბედნიერება და გადაკოცნა მერე ლონდის. მერე სხვებს. ერთისიტყვით უკოცნელი არავინ დატოვა.
- ადრე თბილისის მევიდრი ამჟამად ტელავივის მცხოვრები გაბოს ძეველი მეგობარი ვინმე დანიელი საქართველოში სტუმრად ყოფილა კერძოდ ონში და მეგობარს გამოუტნებია ერთი ათლო-ტრიანი ბოცათი ღვინო და აი ახლა მოვიდა გაბოსთან იმ ბოცით და სამი მეგობრით იმ დროს როცა, რომ სადილობდნენ და მასპინძელიც იმათთან ერთად ტკბილად შეექცეოდა და აი ახლა სტუმარმა რომ გამოცალა ჭიქა ხმამალლა მიმართა ღვინის მსმელებს.
- თქვენ დალოცვილებო ეს რა მინაზე გიცხოვრიათ ეს ხომ ემბაზია ნამდვილი ღმერთის სასმელი.
- ეე შენ რა იცი, საუბარში ჩაეჭრა მორდეხა საქართველოს ყოველი კუთხე მშვენიერია. თვითეული მხარე სხვებისგან განსხვავებით ცალცალკე მშვენიერია. ზღაპრული სილამაზე აქვს და მისი ბატონ-პატრონი ქართველი ერი მისი შესაფერია და პირშო.
- ტყუილად კი არაა ნათქვამი, რომ საქართველო უფლის წილებედრი მინაა და ქართველიც უფლის ერია, სრული ჭეშმარიტებით ჩააქსოვა გაბომ თავისი სიტყვა მიმდინარე საუბარში. გაბრომ ცინიკურად გაიღიმა და სთქავა.
- თუ საქართველო უფლის წილები მინაა, გაბო ბატონო,

იქნება დასაჯერებელი არგუმენტებიც წარმომიყენო.

— გაბრო, ჩემგან რა დამამტკიცებელი არგუმენტებს ითხოვ: წაიკითხე საქართველოს ისტორია და დაჯერებამდე ის მიგიყვანს.

— ჩვენ რომ დღე დაგვანიეს მუსულმანებმა გაბო ბატონო, ასეთი დღები ხომ არ ჰქონია საქართველოს.

— გაბრო შენ დაუჯერებელი ყოფილხარ, ბევრად უარესი დღეები კი არა, საუკუნეები ჰქონიათ, სპარსელები, ოსმალები, დაუსრულებლად თავს ესხმოდნენ. + არაბები, მონღოლები, მავრამ გაუტეხელი ერია, შეიძლება ითქვას დაუმარცხებელი, რუსეთმაც ვერ გატეხა. ერთი პირი არ აქვთ თორებმ ერთ პირიანობა რომ ჰქონდეთ მაგათან შებმა უშედეგო იქნებაოდა ჯერ ის რად ღირს ქართველების მუფებ დავით ბაგრატიონმა, აღმაშენებლად წოდებულმა დიდგორთან ორმოცდაათიათასიანი ჯარით მუსულმანთა ოთხასი ათასიან ჯარზე ბრნყინვალე გამარჯვება იზეიმა.

— შენ გჯერა გაბო რომ დავით აღმაშენებელმა ორმოცდაათი ათასიანი ჯარით ოთხასი ათასიანი მუსულმანთა ჯარი დაამარცხა.

— სიმართლეა და მჯერა, ისტორია ისტორიულ საარქივო მასალებითაა დაწერილი და არა ზეპირი სიტყვებით. უნდა ითქვას, რომ ქართველებმა სიყვარულიც კარგი იციან და მტერის პასუხის გაცემაც. ამ დროს გაბროს ბიჭი აბრამა მიექრათ სუფრაზე და მაგიდა ერთი სკამით კიდევ გაიზარდა. გაბრომ გააცნოთ ეს ჩემი შვილიაო. ეს ის პერიოდი იყო, როცა, რომ დიასახლისებს ადლეგრძელებდნენ. გაბომ დალოცა ყველას მეორე ნახევრები, და მერე აბრამას გაბომ მიმართა.

— აბრამ ცოლი რატომ არა გყავს. ჟატარა ხარ თუ სიყვარულს გაურბიხარ. შვილი არ გინდა რომ გყავდეს, რამდენი ნლისა ხარ?

— ოცდაათერთმეტის გაბო ძია. გაბრომ ვალდებულება თავიდან უცებ მოიხსნა.

— რა ვუყო არა ქორნინდება და რა ვქნა.

— როგორ რა ქნა ძალით უნდა დააქორნილო, ახლა ამას ათი წლის შვილი უნდა ჰყავდეს. ალბად ერთობა ვიღაცასთან ხელს ითბოძს.

— არა გაბო ძია.

— მაშ, რა არის მიზეზი? წუთისოფელი სიყვარულისაა და თუ სიყვარულს გაურბიხარ მოკლე სიცოცხლე გექნება და ისიც უშინაარსო. სიყვარული გულის მალამოა და სულსა კვებავს, სული კი ორგანიზმს მაცოცხლებელია და სიცოცხლე კი ღმერთს განეკუთვნება, წუთისოფელი კი უფლის შექმნილია. ჩვენდა საბეჭნიეროდ ჩვენც მისდამი მოკრძალებით უნდა ვიყოთ, რომ ზიანი არავინ მიაყენოს. აბრამ თქვენ კი უკვე უფლის სანინააღმდეგო პოზიციაზე დგეხართ.

— გაბო ძიავ რომ არ ვიცი სიყვარული რა არი.

— მაგას გელაპარაკები ეგ არის შენი უბედურება, რომ არ იცი ჭეშმარიტი ცოლქმრული სიყვარული. შე დალოცვილო არ გაინტერე-

სებს. შენი გენის შვილი რა გამოვა, ქვეყანას დაანგრევს თუ ააშენებს და მართვას ააკრიბობს.

— სწორედ მაგას ვფიქრობ გაბო ძია, რომ შვილის გამო სამშობლოს ღალატი მეც არ დამარონ.

— დროზე მიხედე გაბრო შენ ბიჭს, უფლის მიერ ჩამოქნილი სული ნაადრევი სიკედილით ეშმავს არ ჩააბაროს.

— გაბო ძია, ქალთან წუთიერ ცხოვრებას რა დიდ ბედნიერებას ანიჭებ.

— ჭეშმარიტი სიყვარულით ქალწული ქალი წუთიერი ბედნიერებისაა... არაა. ის შენი გრძელი სიცოცხლის ფეხდაფეხ მადევარია, მისი გაჩერილი შვილები შენი სისხლი და ხორცია, დედ-მამის პატიოსნების ნიშანსვეტია. წუთიერი სიყვარული კი სექს აყოლილი ქალებისაა, რომლებიც არც ქმარზე ფიქრობენ და არც შვილზე.

— სიცოცხლის ამ პლანეტას რად ქვიან წუთისოფელი თუ სიყვარული წუთიერი არაა.

— წუთისოფელის სიცოცხლეზეა ნათქვამი წუთში შეიძლება შვილიც გაეკთდეს და შეიძლება სიცოცხლეც სიკედილით დამთავრდეს.

— გაბო ძია, სიცოცხლის შექმნაში ის წუთიერი სიყვარული ხომ არის ჩართული.

— აი ახლა კი, ჩაგჭრა გაბო ბატონო ჩემმა შვილმა. მამამ შვილს მხარი დაუჭირა ხომ გამიზდია ჭკვიანი შვილი.

— არა, არა, მამაშვილი ორივე ცდებით. შვილი არის ცოლქმრის იმ დიდი სიყვარულის გრძელი სიცოცხლის ნიმუში, მათი სიტყბოთი ურთიერთობისა. რაც ხეოთის მიერ არის დაწესებული. თქვენ კი ორივეს მამაშვილს ზურგზე ეშმავი გაზით. ეს იყო ყველა წმინდა ღვთისმშობლის სადღეგრძელო უნდა დაელივნათ, რომ სასადილო თახასის კარი შემოაღო გიორგიმ "გველის ტყავმა" და შეზარხოშოულმა გაბომ რო დაინახა ისე გაუხარდა თითქოს თავისი ცოლის ტანთნაშობი ყოფილიყოს გადაეხვია გადაკოცნა და სუფრაზემყოფი უცნობ წევრებს გააცნო.

— ეს პიროვნება ჩემი მშობლიური მზრუნველობით გამოზრდილი კარგი ამხანაგის შვილია და მიყვარს, ამაგი რომ დამიფასა. დღეს ესპაკარგი გიორგის შვილია და მიყვარს, ამაგი რომ დამიფასა. დღეს ესპანეტი ჩემი გიორგი ერთეულთი კარგი ბიზნესმენია. მხოლოდ შვილი ამისი კი ამერიკის ერთეულთი ქალაქის იურისტთა კოლეგიის თავევდომარეა. როგორა ხარ გიორგი, დათემულ დღეებს ოთხი დღე რატომ გადაამეტე?

— გაბო ძია, ხომ იცი, შინ მოლაპარაკებული საქმზე გარეთ არ გამოდის. გოგამ ეგვიპტიდან კეიპტაუნში დამირეკა საქონელი ვერ ვიშოვე და თუ ფული ზედმეტად გაქვს ჩემთვინაც შეიძინეო მეც იქ ახალი გაცნობილმა მაშვინინა და ნახევარი მილიონის ნამოვილე და გოგას ძმურად გაფუშავი. გესმით სტუმრებო ხომ ვარ ბედნიერი, კარგია შვილო, კარგია გოგასთვისაც, რომ გაისარჯე. ხო იცი გოგას ხასიათი. სიკეთეს არ დაგიკარგავს.

– მითხვა რამისაა გავკოტრდეო უნდა მივეხმარო და ვიხსნა გა- ცოტრებისგან.

– კარგს იზამ შვილო, კარგს, ჩვენც კარგათ ვართ, ლონდა და ჯენიც კარგათ გრძნობენ თავს. ერთიანამ ახალი უნდა გახარო დილას მოგვიანებით გიორგი მეორეს ვაშინგტონიდან დაურეკია და ტელე-ფონზე კუდრაჭა შეხვედრია. უთქამს ხვალ ჩამოვდივარ ცოლთან ერთათო. მეორი კუდრაჭაც გათხოვებას აპირებს და ამ ბედნიერებას აღნიშვნა უნდა. გაბომ „გველის ტყავთან“ საუბარი მოათავა და კუ-დრაჭაც დაუპირისპირდა.

– პაპა მგონი კი არა მართლა ვთხოვდები. გიორგი ძია ხო მიყიდი კარგი საჩუქარს?

– გიყიდი როგორ არ გიყიდი ქორწილში თუ დამპატიუებ შენც გიყიდი და შენს მეულლესაც.

– ვაიმე რა კარგი გიორგი ძია ხარ, განა დედაჩემი ტყუილად კი არ ამბობს გიორგი მიყვარს, იმიტომ, რომ იცის ვის რა პატივისცემა უნდა გაუწიოსო.

– გაბო ძია სტუმრებო მაპატიეთ პური კი ვჭამე დალლილი ვარ წავალ დარბაზში დავისვენებ ქალებთან ჭორაობით გაეირთობ თავს.

– მოიცა გიორგი, მეც მოვდივარ. ბოლოს საქართველოს მონა-ტრებულ შვილებმა ქართველურად წაუმდერეს, მერე სტუმრები და მასპინძლები დასცილდნენ.

– მალქა მაგ მამაძალლ გოგას არაბეთში ვერ უშოვია სავაჭრო საქონელი და კეიიპტაუნში გიორგისთვის დაურეკია იქნებ ჩემთვისაც იშოვო სავაჭრო საქონელიო ამასაც უხარბნია და ნახევარი მილიონი დოლარის ჩამოუტანია და თანაბრად გაუყვიათ.

– კარგია, თუ გაუსალდათ ჩაილაპარაკა მალქამ. ზილფას ხელ-ში ვარდი ეჭირა ერთი დასუნა და მინიშნების მიზნით ლონდასთან გვერდით მჯდომარე გიორგის გადაუგდო.

– გიორგი პირველი ისეთ საქონელს არ იყიდის, რომ არ გაუ-სალდეს.

– გიორგი, ჩემ ბიჭზე ჭკვიანია. დროს ურჩევს ესა. თუ ის საქონე-ლი როდის გასალდება თქვა გაბომ.

– რა არი გაბო, მშიერი ხარ, გოგა რა ფულს ცოტას გვახარჯებს?

– მალქა, მე არ ვამბობ ცუდი ბიჭი გვყავს მეთქი კარგია, მაგრამ მე მინდა უფრო კარგი იყოს. ყველას ჯობდეს.

– ჯერ შენ უნდა ჯობდე ყველას და მერე შვილიც შენისთანა უნდა მოითხოვო. ყველამ ხმამალლა ჩაიხითხითა.

– ომ დედამთილმა რა მაგრათ მოგიხაზა, მამამთილო. ნაბახუ-სევი გაბო ზილფამ უფრო ააღელვა. ერთადერთი მხარ-დამჭერად მხოლოდ და მხოლოდ დილილამ გაამხნევა, მივიდა ყელზე მოხვევით ეამბორა და გააგულიანა.

- ახალგაზრდობის სიყვარულის მომენტები გაუხსენა დიდო ბაბუაზრდით.
- ქალბატონო მალქა ჩვენ შორის სიყვარულის განვლილი პერიოდი რა მალე გავიწყდება. მე არ ვიტყვი ჩემი დროის თბილისის ახალგაზრდობას ყველას ვჯობდი-მეთქი. მაგრამ შენთვის კი ჯერ კიდევ მეცხრე კლასიდანვე შენი ფანჯრიდან სათვალთვალო ვიყავი.
- კარგი იყავ და გითვალთვალებდი.
- ახლა რო დავბერდი აღარ გიყვარვარ?

- არა ნეტა რაღა-დროს ჩვენი სიყვარულია. ახლა შვილები და შვილთაშვილები უნდა გვევდეს კალთაში. ლონდა, ჯენი, დილილა, ფეხმძმიმეთ არიან, ვაშინგტონიდან დილას გიორგის დაურევია დავქორწილდი და ხვალ ცოლით ჩამოვდივარო, ახლა გაგვაგებინეს ვინ იცის იქნება დიდიხინის ნაცხოვრები არიან და ისიც ფეხმძმიმეთ არის. ჩვენ კუდრაჭაჭაც შეყვარებული ჰყოლია და ისიც თუ გათხოვდა ახლა და მომავალ წელს სამშობიარო ჩვენი იქნება.

- თუ ეს ასე მოხდა კარგია, რა არის ცუდი ამაში? ოჯახის გაზრდას შეილთაშვილებით რა სჯობია.

- არა მალქა დეიდავ, ლონდა და ჯენი ესპანეთში მოიშობიარებენ.

- აი მალქავ შენმა დაუფიქრებელ ლაპარაკმა რა გამოიწვია, არაფერიც ერთ ოთახს სამშობიაროდ გამოვყოფთ და ერთი წლით ბებია ქალს ავიყვანო, ნიანიას, დამლაგებელს და აეწყობა ჩვენი საქმე.

- გენაცვალე გაბო, რა კარგი ხუმრობა იცი.

- ეს რა ხუმრობაა ქალო, მაპატიე ლონდას და ჯენის ქალებს ცოცხალი ბავშვები უზით მუცელში და შენ ხუმრობად მიგაჩინა.

- რა სწუხართ ბიძაჩემო გაბო და მალქა ბიცოლავ. ეს პრობლემა ჩემი მოსავარებელია და მე კი ალხერინად ვარ.

- შენ რო ალხერინად ხარ, მალქა იმიტომ ნერვიულობს.

- არაფერი არ არის სანერვიულო, თქვა და ნამოდგა გიორგი, მივიდა გვერდი გვერდ დამჯდარ ჯენისთან და ლონდასთან ორივეს ეამბორა და კალთაში ისე გადაუწვათ და ჯერ არ დაბადებულ პატიმარ ბავშვებს ეფერებოდათ. ამ მოფერების დროს გაახსენდა გელეჩია და მოლხენილს ეჭვმა ისევ სძლიო.

- ლონდავ შენ იცი რომ ის ნაძირალა ისევ ცოცხალი ყოფილა

- არ ვიცი გიორგი და არც მაინტერესებს.

- არა, იმას სამაგიერო უნდა გადაუხადო.

- თუ ცოლი გინდა რო მოსტაცო? იმას ცოლი არ ყავს.

- საიდან იცი რომ ცოლი არ ყავს?

- იქიდან რომ, არა კაცს ქალი არ გაუჩერდება. ქალს კი კაცი უნდა, რატომ მალაპარაკებ ამ ხალხში.

- გაჩერდი შეილო გიორგი, კაცი დაბრძენებული ხარ და გეეამაყება რომ, ჩვენი გაზრდილი ხარ.

- იცის მალქა დეიდა რომ მე ჩემ სინდისთან მართალი ვარ, მაგრამ

აი ასე ორ ჭიქა ღვინოს რო დალევს ვინ იცის სიმართლე გელეჩა იქნება მართლაც მკვდარი არის, ეჭვით ეს მაინც გააცოცხლებს ხოლმე.

— ჩვენ მხრივ არ გენყინოს შვილო ლონდა, კარგად გამოვზარდეთ და კარგიც არის, კარგი რომ არ იყოს, არ შეგირიგდებოდა.

— გაძი ძია შერაცხული რო ვყოფილიყავ, არც მე შეურიგდებოდი.

— ვიცი მვერა შენი შვილო, მაგრამ ესეც ცოდნა საქართველოში მამაკაცის წევრი სინდის ნიშნავს, თუ ვინმე პატარა ქურდობას ჩაიდენდა დაიჭერდნენ და წვერს გაპარსავდნენ. თუ არა კუთვნილ ქალს მიაყენა ვინმემ შეურანყოფა იმას ცხენის კუდზე გამოუბავდნენ და სადმე სოფლის განაპირათ სახალხოთ ჩაქოლავდნენ. ასევე ქუდს ან-იჭებდნენ მნიშვნელობას თუ კაცი ხარ ქუდი უნდა გეხუროს, კაცი ვარ და ქუდი მსურავს სიმღერა ხომ გაგიგიათ, ერთხელ სამების დღეობაში ვიღაც წაცნობი გაეხუმრა გვერდიდან წამოეპარა მოხალა ქუდი შიგ მითომ ჩაუფურთხა და წინ დაუხალა. წამოუხტა ქუდის პატრონი და ერთი ისეთი სიღა გაარტყა რომ კულისებიდან ცოცხალმევდარი გაიყვანეს. მერე იცნო სახეზე და მის გამოსაბრუნებლად ძალიან იზრუნა მორნმუნე კაცი იყო და ღმერთის ყველაფერი სჯეროდა. იგი მფარველი წათესავი იყო და მისგან ბევრი კარგი ვისწავლე დალლილ გიორგის ლონდას კალთაზე თავდადებულს ტკბილათ ჩაეძინა და ამოუშვა ხვრინვა ამ დროს შემოვარდა ლუიზა და მიაძხა ფული დროზე მომეციოთ ფული მაროვნის გამყიდველი მიცდის, მისცეს ფული და სათვალავით ყველას ჩამოურიგა გიორგის წილი შვილს ხელიდან ზილფამ წაგლივა და ნებივრობით თქვა.

— ეს მაროუნი მძინარე „გველის ტყავს“ მე უნდა ვაჭამო გაყინული მაროუნი სათუთი ბაგით ზილფამ ირგვლივ შემოჭმით ცოტა გაალლო და მერე გიორგის მიუტანა ღია პირთან ისე გალლვა რომ კბილებში გამოუგლისა სიტკბო ესიამონა და მძინარე ძუძუსავით წოვდა, რომ მაყურებლებიც გულუხვად იცინოდნენ. თვალები იმ დროს გაახილა როცა ზილფა დახრილი იყო მის სახესთან გიორგის აზროვნებაში გაურკვევლობამ იჩინა თავი. წამძინარევმა ვეღარ მოზომა და ზილფას ხელები მოავლო კისერზე მიიახლოვა და მიინება ბაგეზე კოცნით ჟინი რო მოიკლა მერე გაუშვა ხელი და მიაძხა.

— ლონდა ახლაც იტყვი ჩემზე რო ეჭვიანიაო, ქალებმა ყველამ ჩაიკისკისა მხოლოდ ჯენი იყო ზილფას მაგირ აპილპილებული. მიუხედავად ამდენი სიცილ-ხმაურისა გიორგი ვერ გაერკვა რა მოხდა ის თავისად დარწმუნებული იყო, რომ ლონდა იყო და არა ზილფა. მერე და მერე გიორგი რო გაერკვა სიმართლეში დარცხვენილი გიორგი ზილფას სახეს თვალს ვერ უსწორებდა. თუმცა ამ ქცევისათვის ბოლოშიც მოუხადა. ბევრი იფიქრა ამ დანაშაულის გამოსყიდვაზე, მაგრამ ვერაფერი გამონახა, და აი, ახლაც წარსდგა მთელი ოჯახის შემადგენლობის წინაშე ზილფას პირისპირ.

– მაპატიე ზილფა ძილიდან გამოსულმა უცებ ვერ გავერკვევი აქვს

– ნუ სწუხარ არაფერია გიორგი, სიყვარულს მრავალი მხარე აქვს და ყოველი სიყვარული კოცნით იწყება, მაინც და მაინც რაღა სექს აწერთ, თუმცა ქვეყანა სექსისკენ მიისწრაფის. ცოლქმრობა რა სექსი არ არის, მაგრამ კანონზომიერებითია. რა მოხდა ჩვენ რა ერთ-მანეთი სხვა დროს არ გვიყოცნია. აი ახლა შენ მიყურე მძინარე ჩემ მამამთილს როგორ ვაკოცებ.

– არ გინდა ზილფა კაცი არ გააღვიძო მალქამ დაუშალა, მაგრამ ზილფამ მაინც შეასრულა თავისი აღქმა ისე ყინჩიად აკოცა, რომ გაბომ მართლა გაიღვიძა თავი ასწია მალლა ზილფას სახეზე შეხედა გაიღიმა და ძილი ისევ გააგრძელა.

– არა მე არ უნდა შევმცდარიყავ.

– არაფერია შვილო გიორგი, ქალები ვის არ შეაცდენენ.

– ბატონო გიორგი, ამ მიზეზიანობას მოვეშვათ, შენ რო დამპირდი რატო საჩუქარი არ ჩამომიტანე სხვა დროს არ შემპირებიხარ ახლა დამპირდი და არ მომიტანე. გიორგიმ ერთხანს ტუჩები აათა-მაშა. თვალებით მინავლული სახე ისე დაიჭირა რომ ყველასთვინ შესამჩნევი იყო თავში უცებ რალაც აზრი გაატარა. მერე ფეხზე ნამოდგა და კარში გასვლა დააპირა.

– ლონდა ქმარი გაგირბის მიხედე.

– სად ნავა ამ ბავშვს თავს ვერ დაანებებს, თქვა და ხელები მუცელზე დაიწყო.

– ქმარი ძან მორცხვი გყავს ლონდა.

– შინაურებთან მორიდებული გარეულებთან ვაუკაცია,

– ასეც უნდა იყოს დაადასტურა ჯენიმ.

– ოო ჩემი ქმარიც მოვიდა, დილილა კარებში მიეგება იაშას.

– სამხარი მივირთვათ გეპატიუებით, ხაზეეკამ გაანყო სუფრა ისეთი ქართული კერძებია მამა შენ რო გესამონება, მეტისმეტი თავმონენებით მიმართა რძალმა-ზილფამ გაბოს. გაბომაც არ დაყოვნა რძალის მიწვევა და უმაღვე წამოდგა თავისი სავარძელიდან და გაეშურა სასადილო დარბაზისკენ და მოავლო თვალი და გაკვირვებით წამოიძახა.

– ოპო რა სურნელება ტრიალებს მართალია მზარეულობაში გაზრდილი ებრაელი ხარ თუმცა ცოდნას და გამოცდილებას დიდი მნიშვნელობა აქვს. მაგრამ შენში შალომ ქართველის გენი რომ არ ერიოს ასეთ წამდვილი ქართული სამზრეულოს ვერ დაამსგავსებდი.

– კი ხომ გიოთხარი ბებია ქართველი მყავდა, ესე იგი დედის დედა.

– შენ ეგ სისხლის ერთი აღრევა გახსოვს გვარში, მაგრამ ოცდაექვსი საუკუნის განმავლობაში რამდენჯერ მოხდებოდა თუმცა გვარტომთა სისხლის აღრევას ორივე ერი ერიდებოდა. და ახლა კი ცნობილია, რომ სიყვარული დაუმარცხებელია. ახლა გთხოვთ სუფრაზე მოიტანოთ ქართული მიწის მადლი რქანითელის კახური

ლვინო, ქართულათ უნდა ვადლეგრძელო ქართულ მიწაში მოთავსებული ქართველ წინაპრებთან ერთად ებრაელთა წინაპრების ძვლები, ვეფერები, ვკოცნი მიწას, თავის ქართველი წინაპარ შვილებთან ერთად. თანაბრად ინახავს წინაპარ ებრაელთა ძვლებს. სადლეგრძელო თქვა და გამოცალა ღვინით სავსე ჭიქა შეასრულა სადლეგრძელო და თვალთაგან ცრემლები გადმოსცვივდა, არა მე იქ უნდა დავიმარხო, სადაც წინაპრები მეგულვის. გვერდით ჯდომმა მალეამ ცხვირსახოცით ცრემლები მოსწმინდა და მოუგო.

— მართლა ტირიხარ გაბო?

— მართლა აბა ტყუილათ, ვტოვებთ ოცდაექვს საუკუნოვან ებრაელების დედას საქართველოს. რომელმაც თავისი შვილებივით შეგვინახა და ახლა აქ ისრაელის სახელმწიფოებრივი აღდგენის ორმოცდაათ წლოვანს ვეფერებით.

— ეს ისრაელი შენი საკუთარი სახელმწიფოა და უნდა ეფერო ზიღლფამ უთხრა.

— ჩემო რძალო კი უნდა ვეფერო, მაგრამ იმ ქართველ დედას ამაგი არ უნდა დაუკარგოთ დედაა ის მინა ჩვენ იმ ხალხმა შეგვინახა.

— ბაბუ რატომ ტირი?

— ჩემო კუდრაჭავ შენ იცი რომ ებრაელებმა საქართველოს კუთვნილ მინაზე გაატარა ოცდაექვსი საუკუნე.

— მერე რა მოხდა? ახლა ხო საკუთარ სამშობლოში ხარ სუფრაზე ასტეხეს სიცილი კუდრაჭას სიტყვაზე.

— საქართველო ედემია შვილო, ისრაელთან შედარებით რა სჯობია.

— ახლა ბორჯომის, ბახმაროს, კუროტ შოვს, გაგრას, ქობულეთს, ბათუმს, ამ პაპანაქება სიცხეში იქ ყოვნას რამე შეედრება.

— თუ კარგი იყო რათ წამოხვედი პაპა? გამოგაძევეს?

— არა შვილო, იცი რა ხალხია, მსოფლიოში არ არსებობენ იმაზე ჰუმანიური ხალხი, მაგრამ ბებიაშენის აკვიატებულ დაუინებამ წავიდეთ, წავიდეთ, აღარ მომასვენა.

— გაბო უნდა იცოდე, რომ შენი რაც არ უნდა ცუდი იყოს, სხვისას კარგს ყოველთვინ შენი უნდა გერჩივნოს.

— არა მალავ, არა ხარ მართალი, იმ ქართველების კარგ ტრადიციას მადლის სახით მრავალი საუკუნის განმავლობაში რაც ჩვენთვის მოუციათ იმას ასე ადვილათ ხაზს ვერ გადაუსვავ და არც არავინ მოგცემს ხაზის გადასმის უფლებას. თქვენი არ ვიცი და მე კი იქ უნდა დავიმარხო, ებრაელების სასაფლაოზე, ვერ მარტო ჩემი გაზრდილი გიორგის მამისგან რაფიელიდან ბევრი რამ ვისნავლე გარეთ სულ მისი ფარველობის ქვეშ ვიყავ. მეც მისგან გათავსედებული ჩემზე უფრო ძლიერ ბიჭებს აუხტებოდი ხოლმე ვიცოდი ის ჩემი თავს არავის დააჩაგვრინებდა, გაბო სანამ დაამთავრებდა ლაპარავს ყველა გულისყურით უსმენდა, მერე ჯენიმ ჩაილაპარაკა ხვალ თუ

გიორგი ჩამოვიდა მაშინ საქართველოში შეიძლება წამოვიდე თუ პრეზიდენტი და შინ უნდა დაეპრუნდე.

— ნეტავ შენ კიდე დაგიჩემებია შინ უნდა წავიდე, რო წახვიდე რა გინდა მარტოდ იმ გამოყრუებულ სახლში. ასე ხალხმრავლობას რა სჯობია ხან ერთი იტყვის რაიმე სასაცილოს ხან მეორე და ჩვენც ვიცინით, ვმხიარულობთ, მე ოჯახში ხალხმრავლობა მიყვარს. მიმართა ზილფამ. ამ დროს შემოვარდა კუდრაჭა სასადილო ოთახში და გაიწვია ყველა სიგრილით ქებულ სასტუმრო ოთახში. გიორგი ძიამ საჩუქრები უნდა დაარიგოს, საღამოს ათი საათია ას წათურიანი ბროლის ლუსტრა გაჭახჭახებულია, ყველას გაცისკროვნებული სახეები აქვთ და გულიანად მოელიან გიორგი „გველის ტყავის“ შემოსვლას. მაგრამ ზილფას მოუსწრია ჩემოდნის აღება და ისე შემოიტანა თავად გიორგიმ არ იცოდა ის იქ ექტდა ერთი ეგაა რომ გასაღები არ ჰქონდა თორემ უძინსოდ გახსნიდა კიდეც. აი გიორგიც შემოვიდა გაფითორებულმა არ ვიცი მე მგონი უფრო ზილფამ თვალსა და ხელშუა გამარიდა ჩემოდანი გიორგის ამ თქმაზე ყველამ ერთხმად ასტეხეს სიცილი და ზილფას მიაძახეს ჩაიჭერი შენ კი გეგონა ვერ გაგიგებდა.

- მომეცი გიორგი გასაღები მე დავარიგეულ.
- არა, „კუდრაჭა“ ლუიზა და დილილა დაარიგებენ,
- მაგენმა რა იციან,
- შენზე კარგად კი ვიცი. მომეცი დედა ჩემოდანი ლუიზამ გამოართვა, გიორგის გასაღები და ჩემოდანი თავისი გასაღებით დილილას გადასცა, იმანაც ალარ დაყოვნა ესა თუ ის საჩუქარი ვისაც ეკუთვნოდა გიორგის წინასწარ გვარი სახელი ქალალდზე დაუწერია და საჩუქრებთან ერთად შიგ მოუთავსებია და დილილამაც ასე დაინყო.
- ამის პატრონმა რა გააკეთოს? მსაჯული კუდრაჭა იყო.

— მაგის პატრონმა სამზარეულოდან ცივი რამდენიმე ბოთლი ბორჯომი შემოიტანოს და თითო ჭიქა ჩამოვცირიგოს. გახსნეს ნახეს უძვირფასესი არაბული თეთრი მამაკაცის ზედა ჩასაცმელი გვარსახელით თავად გიორგის გველის ტყავს ხვდა ბორჯომის შემოტანა და ჭიქებით ჩამორიგება შესრულება სიცილით და ტაშის დაკვრით აღინიშნა. როცა რომ, ბორჯომით შევსებულ ჭიქით ზილფასთან განსაკუთრებული მონიჩებით მივიდა როგორც თავისთან ძმად შეზრდილ გოგას მეუღლე განსაკუთრებულ პატივისცემით იყო მისაღმი განწყობილი ისიც გრძნობდა „გველის ტყავისგან“ ამ დიდ პატივისცემას და სითამამით იყო თუ სიყვარულით, არც საპასუხო პატივისცემას და არც საყვედურს ერიდებოდა და აი ახლა დრო იხლოთა ბორჯომის მირთმევისა და უსაყვედურა.

— თქვენ ბატონ გიორგი, მოგზაურებიდან ისე არ დაპრუნებულხარ რომ ჩემთვის საჩუქარი პირადად არ მოგერთმივნოს და ახლა რო დაპრუნებულმა უპატიცემლოდ დაგვტოვე მეც და შენი ამ-

ღმრთავდებო
შპს „გილიანი“

ღმრთავდებო მშობლებიც მე უიფიქრე ჩვენგან ხო არაფერი ეწყინაოთ.

- ქალბატონო ზილფა, მოითმინეთ უსაჩუქროდ არ ხარ დატოვილი შენგან მოსალოდნელი იყო მე მივხვდი რომ ასე იუიქრებდი თუმცა არ გქონდა შენ ამის საფუძველი რადგან ის ვერ გაგითვალისწინებია რომ მთელი ჩემი სულიერთა სიმდიდრე ჩემი შვილის გიორგის გარეშე აგერ არიან თქვენს ოჯახში.

- შეგეძალა გიორგი ძია, ეს ოჯახი მარტო ჩვენი კი არა თქვენიც არის, შეუსწორა ლუიზამ. შენ რო მოგზაურობაში წასული ხარ სუყველა ბებია პაპაც დღეებს ვითვლით თუ როდის გაგვიშინაურდები, არა საჩუქრის გულისთვის არამედ იმიტომ შენ რომ ჩემი ერთადერთი უბრნყინვალესი ბიძა ხარ.

- ჩაგრა ლუიზამ ბატონო გიორგი, „გველის ტყავო“ როგორც გოგას ძმა ბავშვებს შენი სულიერი სითბო აქვთ გამჯდარი.

- დედა რა ბედნიერებაა, მიუხედავად სხვადასხვა ეროვნების ასეთი მრავალ სულიან ტკბილ ოჯახში რომ ვიმყოფები. დილილამ გულიდან თავისი სიხარულის აღტაცება გადმოაფრქვია, მალეამ ოჯახის ნევრებს ხელით ანიშნა.

- მაცალეთ ერთი სიტყვა მეც უნდა ვთქვა ჩემი გაზრდილი გიორგის დიდსულოვნება ამაშია მიუხედავად ლონდას მხრიდან მთელი უბედურობა თავს გადახდა მაინც სხვის შვილებზე ლონდაზე და ჯენიზე თქვა ჩემი ორი სულიერი სიმდიდრე თქვენს ოჯახში მეგულებოდნენ.

- მოიცა მალეა მთავარი გამოგრჩა სხვისი შვილები რა შუაშია ერთი შვილის დედაა მეორე კი იმ შეილის ამლზრდელი.

- მარტო ეგა?

- დედა გავაგრძელო თამაში?

- მოიცა შვილო ლუიზა, დედამთილო მარტო ეგაა თქვენ რაც თქვით. ლონდას და ჯენის მუცელში ბავშვები რომ უსხედთ აი ისაა მთელი ბედნიერება ორმოცდათი წლის კაცისთვის.

- მართალი ხარ შვილო, რძალს დაუმონმა მამამთილმა.

- დაწყნარდით ვინყებ თამაშს ხალხი დააწყნარა იაშამ,

- ამ საჩუქრის პატრონმა რა გააკეთოს?

- მაგ საჩუქრის პატრონი ვით საბუდრიდან გადმოფრენილი კერცხმადებელა დედალი სკამზე ასული გადმოხტეს და დაიწყოს კაკანი გახსნეს და აღმოჩნდა ისეთივე არაბული ჩასაცმელი რო იყო ამის წინა გათამაშებაზე გიორგისი მხოლოდ სხვა ფერის აღმოჩნდა იაშასი. მრჯავდებულის მიერ დადებული ტაბუ სანამ არ შეასრულა არ მისცეს საჩუქარი. ტრადიციულად ისიც ტაშით დააჯილდოვეს. მოამზადეს შემდეგი საჩუქარი ამის საჩუქრის პატრონმა რა გააკეთოს? ითქვა თუ არა გოგამ კარები შემოალო სალმის თქმაც დაავიწყდა და დაბნეულმა მარტო შტერულად ყველას თვალი მოავლო.

ისე, თითქოს საიდუმლო სამსახურის კაცია და მალქამ უცებ მიაძინა შემთხვევაში.

– რა იყო შვილო გოგა ხომ არაუერი დაგემართა?

– არა დედა რა უნდა დამმართებოდა,

– რავიცი შვილო, სახე გიგისას მიგიგავდა. მიდი ზილფა ქმარს მოეფერე დაანწნარე იქნებ მაშინ გვიცნოს და მიხვდეს, რომ სუსველა შინაურები ვართ, უთხრა მალქამ.

– არა დედა, გოგა ისედაც დაწყნარებულია, მაგან საჩუქარი კიდევ არ მომიტანა, პირშავად არის მოსული და აქეთ მებუტება თავს იჭერს რო მოვეფერო.

– მერე მიდი და მოეფერ.

– არავითარ შემთხვევაში თავად მეახლოს და მე აქედან ფეხს არ მოვიცვლი, ქალი ვარ და უნდა იცოდეს რომ ქალს მოწინებით უნდა ეპყრობოდეს.

– მერე ისევ გიორგი მიეჭრა ხელი ჩამოართვა და ფეხზე დგომით გააგრძელეს საუბარი სამსახურებრივ საქმეებზე.

– ამ საჩუქრის პატრონმა რა გააკეთოს გამეორა დილილაშ

– რა გააკეთოს და მამაჩემთან მივიდეს გადაეხვიოს გული სახეზე კოცნა-კოცნით აუვსოს ბაგის ჩათვლით.

– არა შვილო „კუდრაჭა“ ლუიზა ასეთი მკაცრი სასჯელის დადება არ შეიძლება.

– რა არი მალქა, ხვევნა კოცნა მკაცრი სასჯელია? ბავშვს უხერხულ მდგომარეობაში რატომ აყენებ.

– არა, იქნება უცხოს მოუწიოს,

– ვინ არი აქ უცხო ქალი?

– პაპა-ბებიას ჯენი დეიდა ჰყავს ალბათ მხედველობაში, არ იცის მალქა ბებიამ რომ ყველა შინაურები ვართ, როგორც ქალი მე ჯენი დეიდა მიყეარს. მე დარწმუნებული ვარ ჯენი დეიდასაც რომ მოუნიოს ამ თამაშით მამას იგიც აკოცებს. არაა ჯენი დეიდა.

– კი შვილო, ეს თამაშია და თამაში კოცნითი სირცხვილი გამორიცხულია. ახლა კუდრაჭავ რა აღმოჩნდა, „ბრასლეტი“, სამაჯური ორი შავი გიშერის ქვით, ქვები-შუა კი დამონტაჟებული ოქროს საათი ოქროს სარქველით და ეს ნივთი აღმოჩნდა ზილფასი.

– ახლა სიჩუმე იყოს დედა, არ გინდოდა მამაჩემისთვის კოცნა, მაგრამ ბედმა გარგუნა და უნდა შეასრულო.

– არა არ ვაკოცებ, საჩუქარი გიორგიმ მომართვა და გოგას ვაკოცო.

– გიორგი ძია დედაჩემს ნილად ხვდა მამაჩემისთვის კოცნა და არ ასრულებს,

– არ ასრულებს და არ მისცე, საჩუქარი უკან დამრჩება. ზილფას არ ესიამოვნა გიორგის „გველის ტყავის“ მკაცრი ნათქვამი და ზილფამ გარეთ გასვლა დააპირა. მაგრამ გოგა გიორგის უცებ გაერიდა

და კარები ჩაუეტა, მოეხვია და ბაგეზე დაეწება გიორგი ლონდას-
თან მივიდა და ეკითხება

- თქვენც ხომ არ გინდათ კოცნა?

- ჩვენ რა მიცვალებულები ხომ არა ვართ, ჯერ ჯენის აკოცა,
მერე ლონდას. ზილფამ იმდენი იძალავა, რომ გოგას მაინც ხელი-
დან გაუსხლტა და შევარდა ოთახში. დილილას ხელიდან საჩუქარი
გამოსტაცა ხელზე მოირგო და გიორგის ჯინის მოსაგებად ჯერ
კლავზე მორგებული საჩუქარი უჩვენა და მერე ენა გამოუყო, გავი-
უდი ზილფა, მალეამ შეამჩნია და შენიშვნა მისცა. მერე გიორგი და
გოგა სხვებისგან განმარტოვებით დივანზე დასხდნენ და საკუთარი
ბიზნესზე დაინყეს საუბარი.

- იცი რა გითხრა გიორგი, შენ გამოვზარილ საქონელს ჩემს
მაღაზიაში ბაზარი კარგი აქვს. ფული რაც შენ იქ შეძენაში გაგიხ-
არვია იმდენი ამოლებულია ახლა მოგებაზე იყიდება, შენ წერილი
გამატანე იქ შენი ნაცნობთან და თუ შეძენაში მომებმარებოდა მე იქ
ჩავიდოდი და ნამოვილებდი.

- კი ყველაფრის გაკეთება შეიძლება, მაგრამ შენ არ აპირებ
საქართველოში ნამოსვლას?

- გიორგი, გულით კი მინდა ნამოსვლა, მაგრამ თუ ხვალ და ზეგ
ისეთივე ბაზარი იქნება ჩემს მაღაზიას როგორც ნინა დღემდე იყო
ცარიელი მაღაზია, მერეც ცარიელი დამირჩება და ჩემ გაკოტრებას
ახლა ეგ უნდაა.

- კარგი ნამოდი ახლავე გადავრეკავ ნაცნობთან თუ დავიჭირე
სახლში კარგია.

- ალო.

- გისმენ.

- გამარჯვობათ ქალბატონო,

- გაგიმარჯვოთ ასლანა შინა ბრძანდება. თქვენ ვინ ბრძანდებით
და რა გნებავთ იქნებ ტელეფონზე მოვიდეს რომ გადავცე.

- დღეს დრო რაღაა დარჩენილი და გვიან ღამეც რომ მოვიდეს გა-
დაეცი გიორგიმ „გველის ტყავმა“ დარეკათქ და დამავალა რა ნამ-
საც მოვიდეს გადმომირეკოსო. რა ვუყოთ სახლში არ არის, არაფე-
რია ხვალ ორ საათამდე დრო გვაქვს, რო ვიცოდე ხეალ გიორგი ჩემი
შვილი ნამდვილად ჩამოვიდოდა ტელავივის აეროპორტს თბილისის
ბილეთებს ახლავე დაუკვეთავდი.

- გიორგი ნიუ-იორკში გიორგი უმცროს დავურეკოთ, იქნებ შინ
დავიჭიროთ. აკრიფეს ნომერი და დარეკეს.

- ალო, ალო,

- გისმენთ, გისმენთ ბატონო. გიორგი, მე მამაშენი ვარ „გვე-
ლის ტყავი“ როგორა ხარ შვილო? აპირებ ჩამოსვლას გელოდებით.
გავიგე, შვილო, დაქორწინებულხარ მომილოცავს გაბედნიერება,

დაწინაურება.

— მადლობა მამა, მადლობთ. ათი დღეა შინ არ ვყოფილობთ, ერთი საათის ნინ შემოვედით ბილეთები აღებული გვაქვს და ხვალ თორმეტ საათისთვინ მანდ ვიქნებით, თუ არაფერმა დაგვაღალატა.

— აპა თქვენ იცით, ხვალ თბილიში გასაფრენად ბილეთები ახლავე უნდა დაუკვეთო, ამრიგად დღის საათები ამოინურა და დამის საათების გამოყენება ძილით დაიწყო.

— გათენდა ხუთშაბათის დღე მშენებირი, აღმა მიმავალი მზის სხივები ზღვის ფსკერიდან სილრმეში ისე ძლიერად იყო შეჭრილი, რომ გამჭვირვალობა ელფერს მატებდა, მე ვფიქრობ უბრალოდ მისი შემხედვარს სიამოვნებას მოვრიდა. ნათქვამია სიცოცხლე წუთისოფელში ყველას უტებება, მაგრამ უსამართლობით, გაჭირვებული ცხოვრებით, ზოგი ეშმაკის ანკესზე ადვილათ ეგება და თვითმკვლელობით ამთავრებს თავის სიცოცხლეს, ეს კი უფლის ღალატია, მის მიერ ჩამოქნილ სულს ეშმაკს აბარებს სატანჯველად, მე ვფიქრობ ასეთები ღმერთს ვერ დაუახლოვდნენ, არ ინაშეს ღმერთი და არც განინმინდნენ, აღარც უფალმა შეიფარა და ეშმაკსაც მეტი რა უნდოდა. აქ მეორე ამბავიც არის, ვინც რომ, ერის გამთლიანებისთვის ან სხვის გადარჩენისთვის თავი გასწირა ის ამით უფრო ამაღლდა, გული დაჩაგრა. სული გაუძლიერდა. ერთი დრო არავის შერჩებაო, ეს რატომაა ნათქვამი? წუთისოფელში ხალხი შიგ ჭრელია და ყველა უფლის აზროვნებას ვერ ხედება. უმრავლესობა ასე მეუბნება, შენ აქ მაჭამე მასვი და სიკედილის შემდეგ გინდა სანაცვეზე გადამაგდეო, ეს გამოთქმა არაა სწორი, წუთისოფელი ეს მხოლოდ დასაწყისია. გრძელი სიცოცხლის არსებობისა, შეიძლება ასეც ითქვას წუთისოფელი საცდელი პოლიგონია, ხალხის გამოცდისა. იგი წინამორბედია მარადისობისა. თვითეული აქ რასაც დასთესს შეიძლება მცირედი ცოდვის ჩამდენმა აქ მოიმეოს, ან შეიძლება მონანიებით ღმერთმა შეუნდოს. მაგრამ ის დიდი ცოდვები, რომლებიც ადრე ჩაიდინა სამსახურეობრივი მოვალეობის შესრულების დროს ე.შევარდნაძემ კი არა. შემდგომი მისი მიმდევარებმა ძველი თუ ახალ დროში პენსიების და დანაზოგების წართმევით ათი თორმეტი თვის ხელფას მიუცემლობით შემშილით დახოცილ ხალხის ცოდვის ზიდვას ვერც გიორგის დაძახნა უშველის და ვერც თვალთმაცური სახელის შეცვლა. ღმერთი ყველაფრის მხედველია და სიყალბისა და სიმართლისა ზუსტი სასწორი აქვს. თუ სიყალბემ დასძალა, მაშინ მტანჯველად ეშმაკი არ ასცდება, და თუ სიმართლემ დასძალა, მაშინ ღმერთი შენდობას გაიღებს და ცოდვებს თავის თავზე აიღებს. ნათქვამია, „არ გათეთრდება ყორანი, რაც უნდა ხეხო ქვიშითაა.“

საღამოს თვითმფრინავით კაიროდან გაფრენილი გოგა, დილით კეიიპტაუნში იყო, იყო, მაგრამ, უცხო ადგილას, რომელსაც მისთვის

ნაცნობი ან ახლობელი რომ არავინ გააჩნია, მხოლოდ ერთი წერილი და გადაუწყრა. კეიპტაუნიდან კაიროში ტელეფონით ერთი დაკავშირება კიდევ სცადა გიორგიმ ასლანასთან, მაგრამ ამაოდ, კვლავ უპასუხოთ დარჩა. დრო მოუთმენლად გარბის და სამსახურები თანამშრომლებით შეიცვალა.

დღის ათი საათი ჯერ კიდევ არ იყო, ისრაელის დროით, რომ კარებზე მომდგარ სტუმრებმა ბატონმა გიორგი მეორემ და მისმა მეუღლემ ქალბატონმა თამარ კეპისმა დააზარეს. ჭიშკრის კარები ქალბატონმა მალქამ გაუღოთ. როგორც ყოველთვის ქალბატონი მალქა ახლაც ადრე ამდგარა და მათ ოვაციურმა შეხვედრამ თითქოს შენობა შეაზანზარა და დღის ტკბილ სიზმრებში შესულნი ყველა გამოაცხიმლა. მოლოდინმა გაამართლა და მომლოდინებმაც თავი ინსტიქტურად იგრძნეს. რადგან გიორგი უმცროსი თავის მეუღლით იყო ამერიკიდან ჩამოსული. ერთი კი მოასწორ ქალბატონმა მალქამ მოსულ სტუმრებს სანამ სასტუმრო თახში შეუძლვებოდათ. ეზოში გამოსული გაბოს დინასტიებმა სუვერენიტეტი მიულოცა, მიუალერსა დიდმა, პატარამ...აღარ ამოასუნთქეს. ისედაც მგზავრობით დალლილები. ლუიზა დილილა, ზილფა, ლამის პერანგით იყვნენ გამოსულები ხან თამარს კოცნიდნენ ხან გიორგის.

— მომილოცავს, ეს რა კარგი გოგო შეგირთავს.

— კარგით, გეყოფათ, წადით ჩაიცვით და ისე გამოდით, სირცე-ვილია.

— რის სირცევილია ქალო, ბიძაშვილები არიან და ესიყვარულებიან.

— გიორგი „გველის ტყაო“, ზილფავ შენიც ბიძაშვილია, პერანგისამარა რო გამოხვედი?

— დედამთილო, ბიძაშვილი არა, მაგრამ მაზლის შვილი ხო არი. კარებთან მისული კუდრაჭა უკან გამოპრუნდა

— ბატონი გიორგი, საჩუქრები ხო ჩამოგვიტანე?

— კი, კუდრაჭა, ისეთი ძვირფასი არა, როგორც მამაჩემია იცის, მაგრამ ჩემი ხელფასის შესაფერისი კი არის

— უჩემოდ არ დაარიგოთ, უნდა ვითამაშოთ

— რა უნდა ითამაშოთ?

— ბატონი გიორგი, მამათქვენმა გიორგი ძიამ, საჩუქრები რომ მოვგიტანა, ფანტიობა ვითამაშეთ, მაგრამ დედაჩემია შარიანია და ჩაგვიშალა. მშობლებმაც რომ მოისიყვარულეს მერე ახალ ცოლ-ქმარს ცალკე ოთახი მიუჩინეს.

ოთხი საათი იყო კოჯორიდან შემოსულმა ლაინერმა თბილისს რომ გადაუარა და დასაჯდომად გამზადებულმა პაერში ნახევარი წრე შემოხაზა და ისე დაემვა დასაჯდომ ბილიკზე. გამოვიდნენ სატრანსპორტო ტრასაზე, ჯერ ცოტასანს ისაუბრეს თუ პური სად ეჭამათ. დავა რა თქმა უნდა გველის ტყავისა და გაბოს შორის იყო. გაბომ

შესთავაზა ვიყიდოთ მშრალი საქმელი და შენთან სახლში ვჭამოთ გამოიტანოთ ამაზე რა თქმა უნდა მალეაც თანახმა იყო, მაგრამ ბატონი გიორგი პრინციპიდან ვერ გადახარშეს. ჯენი და ლონდაც, რომლებსაც ფეხ-მძიმბის გამო მუცლები გადმოვარდნაზე პქონდათ, შინ მისვლას ჩქარობდნენ. ვინც პირველად თბილისში იყო, მათ ფუნიკულიორის ნახვა ძალიან აინტერესებდათ და ასეც მოხდა. გიორგიმ, „გველის ტყავმა“ რესტორანს დაკვეთა მისცა. მეორე სართულზე, ლოჯში გაეწყოთ სუფრა. მერე თავადაც მიემატა. მაყურებლებს მანამდე კითხვებზე გაბო პასუხობდათ. მისვლის უმაღვე მიმართა:

— ქალბატონებო და ბატონებო, აი, ეს არის ჩემი თავისუფალი საქართველო, დედაქალაქი თბილისი, გაღარცულული ჩემი სამშობლო, რომელსაც ჩემად ვერაუერი შევმატე, ან არა და ჩემი აქ არყოფნით რა უნდა შემემეატებინა მე — ესპანეთში მცხოვრებს.

— როგორ გიორგი, ღმერთს რატომ სცოდავ, პატარა საქმეა შენი შვილი ქალაქ ვაშინგტონის მახლობლად ერთ-ერთი ქალაქის გაერთიანებული იურიდიული კონსულტაციის დეპარტამენტის თავმჯდომარეა, შენ კიდევ კარგად იცი რასაც წარმოადგენ, შესანიშნავი კომერციონერი.

— მერე, ჩემი მოგება ვის ბიუჯეტში შედის? მე ჩემ თავს კი არ ვჩივი, სამშობლოს ვერ ვარგე. ჩემი ერთი დამამედებელი ესაა, რომ შვილები ერთი სახეზეა, ორი პერსპექტივაშია. თუ ღმერთმა არ მიმტყუნა და გამიმართლა, მერე ჩამოვალ და აქ ვიცხოვრებ. გაბო ძია, თუ სამშობლოს გვერდით არ უდგეხარ, რაც არ უნდა გული გტკი-ოდეს, შორს მოქნეული მარაო აქ ბუზებს ვერ დააფრთხობს.

— დედა, რა ლამაზი ქალაქია არა?

— ხო შვილო. ამბობდი გიორგი ბატონო “გველის ტყაო”, და ახლა კი ნამდვილად დაგივერეთ, ნამდვილად ჩაძირული ქალაქია.

— დიახ ქალბატონო, ასეთი კარგი სამშობლოს პატრონი, მე იქ, ესპანათში უნდა ვიყო? ქალბატონი თამარ, ჩემო რძალო, თქვენ როგორ მოგწონთ ჩემი სამშობლო, დედა თბილისი?

— კარგია, გადასახედიდან თუ შევამოწმებთ, უფსკრულში ჩაძირული ქალაქია. მაგრამ მთავარია ახლოდან ნახვა, შიგ რა არი. ამ საუბრის დროს მიუხალოვდათ ერთი, ვიღაცას ვერ ვიტყვი, შეიძლება ასე ვთქვა, თავისი სამშობლოს გულშემატკიცარი, ერთ-ერთი ჭირისუფალი.

— მართალი ბრძანდებით ქალბატონო, შორიდან ყველაფერი ლამაზი ჩანს, მთავარი ახლოდან დანახვაა საჭირო. მაგრამ ისიც საკითხავა, ვინ როგორ აღიქვამს, ვინ ჩასწედება მრავალ საუკუნე გამოვლილ საქართველოს, მტრისგან მიყენებულ პირველ ჭრილობის გაშიფვრას. იქიდან უნდა დაიწყოს თუ რა თქმა უნდა ეყო ჭკუა-გონება მის გასაგებად. მერე აქეთ და აქეთ თანდათანობით გაუად-

ვილდება მისი გაგება. ან არადა დეტალური შესწავლისათვის ისტორია უნდა მოიშველიოს. ძველებს ვინ ჩივის შვილო, ახალი მტკვარს სისხლი და ცრემლიც აღელვებს. ცხრა აპრილი, აფხაზეთი, სამაჩაბლო, პარტიებსშორის შუღლი, ძალმომრეობა ძველსა და ახალ მთავრობას შორის, დამარცხებულების დაპატიმრება... ღმერთმა უწყის ვინ მტყუანია და ვინ მართალი. თბილისის ნგრევა-გადაბუგვა, თავისთავად უდანაშაულო მსხვერპლი... 2008 წლის აგვისტოს მოვლენები რა ძნელია სამშობლო გულშემატკიცრებიდან შველას ითხოვდეს, მისი გულშემატკიცვარი მტერს თვალებში უცქერდეს, მაგრამ ამაოდ ვერაფერ შველოდეს რადგან მისი ხელში იყო თანამედროვე ხალხის საულეტი ქვეყნის დამანგრეველი იარაღები მის ხელში იყო. არ ვიცი მომავალი თაობები სისხლიან ფურცლებს რომ გაშიფრავენ ვის გაამართლებენ და ვის გაამტყუნებენ ერთი კი ფაქტია გაძევებული მთავრობის შემდეგ ჩამოვარდა შიმშილობა სიღატაკე ეკონომიკურად დაცემა გრძელდება დღემდე იმიტომ რომ, პური იმ ფულზე ერთი სამად გააძვირეს, ხალხს შენატანი დანაზოგები გაუუქმეს, პენსიები რვა ლარზე დაუყვანეს, თუმცა დღეს დღეობით თორმეტია რა-საც არსაიდან არ აქვს გამართლება. იხოცებიან შიმშილით, ზოგი მათხოვრობს, მაგრამ ყველას ხომ არ შეუძლიან რამდენი ვიცი, რომ თავიანთი ახალგაზრდობა შიმშილის გულისთვის თვითმკვლელობით დაასრულეს. რამდენი ბავშვი შეენირა დასუსტებით, უმკურნალოდ, უფულობის გამო. რამდენი გენოფონდისტები შეენირნენ რუსეთ-საქართველოს აფხაზეთში უაზრო ომს. შიგნით ერთ-ერთი

ზურგიდან მოღალატური მკვლელობით რამდენი დაავადდა და ლუკმა პურისათვის მიღიონ შვიდასი ათასამდე საკუთარ სამშობლოდან წასულია საზღვარგარეთ თუ ვიმსჯელებთ ოცდაერთ წელს საფრანგეთში წასული დემოკრატიული თავრობით ახლანდელი წასულებია იმათსავით გენოფონდს შესწყვეტინ. ჯერ ერთი რომ, აქედან ჩასულს გაშლილ სუფრაზე არავინ დააჯენს. მეორეც ის რომ, ჩვევაა ქართველებისა სხვა ფუძეზე ვერ მრავლდებიან. სხვის ფუძეს კარგათ ეგუებიან მუსურმანები, სომხები, ბერძნები. ისე რომ დღევანდელ ახალგაზრდობას საქორნილო პირობები არ გააჩნიათ, დასანანია ჩვენი ქალები. ამას წინათ უნივერსტეტის წინ ქსეროქსზე ვიყავი მისული იქ შემოვიდა უნივერსიტეტის სამი სტუდენტი გოგო სამივე ერთიმეორეზე უკეთესები მე მიხარიან ჩემი ერის მშვენიერები ქალაქის ქუჩებს რომ აღამაზებენ აღმოსავლური ენების მეხუთე კურსელები იყვნენ ჩემდაუვნებურად შევეკითხე ალბად რო დაამთავრებთ უნივერსიტეტს. საქმროდ შერჩეულ თანაკურსელი ბიჭები გეყოლებათ და გათხოვდებითქმ, მესამემ მიპასუხა ეს ორნი დანიშნულები არიანო ერთი მარკოლიზე მეორე ალჟირელზე უცებ მათი მშვენიერებით მინიჭებული სიხარული სულ გამიფრინდა

ისე, რომ გულს დააჩნდა იარა, წყენა შემატყეს და მესამემ მითხვა
რა გულდაგნყდა. ბიძაჩემო ნეტა მთხოვნელი მეც გამომჩენოდა
გავთხოვდებოდი. მეც ხო მინდა ხეთით ნაბოძი შვილების დედა
ვიყოვო. შევეკითხე განა იმიტომ სწავლობთ რომ სამშობლოს არ
გამოადგეთქმ ასე მიპასუხა სადაა სამშობლო აქ ცხოვრება ლირსო.
მარტო ეს ორი კი არა რამდენის მშობლებიდან მსმენია ჩემი შვილი
გერმანელზე გათხოვდათ ჩემი კი იაპონელმა ნაიყვანაო, უმუშევრო-
ბამ და ნარკომანიამ გამოიწვია ჩვენი ქალების სხვაზე გათხოვება
დავადექით გადაშენებას და ეგ არი, ვაი საქართველო საით მიექანე-
ბი, დავარგული გენო ფონდის აღდგენას ასი წელიც ვეღარ უშველის
ეს ანდაზა ხალხისგან კარგათ ნათქვამია „კარგი ფხიზელი მწყემსი
მგელს ცხვარს არ გაატანსო“

— ახლა, როდესაც არჩევნები ახლოვდება მართველი მოქალაქეთა
პარტია და ოპოზიციური პარტიები განვლილი ოთხ წელინადში შეს-
რულებული სამუშაოების ბალანს ხალხს აბარებენ, გამოვიდა მიხეილ
სააკაშვილი და პარლამენტის მოახსენა ბაქო-სუფსის ნავთისადენი გავი-
ყანეთ, ევრო პარლამენტში გავწევრიანდით, გაეროში განვერიანებაზე
მიმზადებულია ყოველივე საბუთები ნატოსთან პარტნიორობა, კავკასიის
შევიდობისათვის და ასე შემდეგ... ეს ყველაფური დღე-ღამე დაძაბული
მუშაობით არის მოპოვებული, გამოვლენ ოპოზიციური პარტიები, ზოგი
მართველი პარტიები ავრცელებს ზოგიც შიგ თავის თავს მონაწილეო
თვლის. ჩემი აზრით კი რვა წელინადია ამათი ზარბაზნებით მოსვლიდან
და ჯერ რაც დაანგრიეს ისე არ გაუკეთებიათ, უსახლკაროდ დარჩე-
ნილი ხალხი ზოგი სად არის თავშეფარებული და ზოგიც სად, ბევრმა
ნუთისიველიც დატოვა. დიახ ვიმეორებ რვა წელია ამათ მოსვლიდან
და ჩემი აზრით იმ სამუშაო და დაბალი ფენისათვის ეს მთის თუ ბარის
მოსახლეობას არ აქვს დიდი მნიშვნელობა, მაგრამ საერთოდ გენოფონ-
დის ბირთვს წარმოადგენდნენ. მათი უმუშევრობას და მოთხოვნილებას
თორმეტი ლარი პენსია შეავსებს. ამ რიგად რვა წლის განმავლობაში
თვითოვეული ოჯახისათვის რვა ლარის საქმეც არ აქვთ გაკეთებული,
ერის გადარჩენას, გენოფონდის შენარჩუნებას ისიც ისეთი ერისა სამი
ათასი საუკუნის განმავლობაში ეკლიან გზაზეა რომ არის გამოვლილი,
როგორი მრისხანე მტრებს გაუძელით, გაჭირვების უამს გამოსავალს
ყოველთვის პოულობდნენ მეფები თუ სარდალმეფენი, მირიანი, ფარ-
ნავაზი, გორგასალი, დავით აღმაშენებელი, თამარი, დიმიტრი თავდადე-
ბულის მეფეობა, გიორგი ბრწყინვალე, ლუარსაბი, თეიმურაზი, მეფე ერ-
ეკლე ქეთევან დედოფუალი ნამებული როგორც ქალი ერის სიწმინდე და
მრავალი სხვანი... და ყოველივე ამათ მონაპოვარის ჩაძირვის უფლება
ვის აქვს. მე მარტო პიროვნებაზე არ მაქვს ლაპარაკი. საერთოდ რჩეულ-
თა ხევდრზეა საუბარი, ვინც პოლიტიკაზე თავს ზდებს საქართველო
დავთისმშობლის ნილზედრია და თუ გვინდა რომ ამ ქვეყნიდან ნასული

ლვანლ მოსილები ზეციურ სამყაროში მოვხვდეთ იქ ღმერთის წინაშე ნარვდებით და სამშობლოს დაცვა ყველას თანაბრად მოგვეთხოვება. ერის შენარჩუნებაა მთავარი, იმპერის დროს თუ მისი დაშლის შემდეგ მთელი ქართველი ერის წინამორბედი თუ მათი მიმდევარი დღევანდელი გულშემატევიარების ქართველი ერის საზრუნავი დემოგრაფიის გაძლიერება იყო. ჩვენ კი უფრო მოვშალეთ, დავესაქსეთ, გავაფანატეთ, ერი ერს აღარა გავს შიმშილით არაქათ გამოცლილებს, ზამთრის სუსტით გაციებულებს და უშუშვართა არმიას და მომუშავეთა არმის რამდენიმე თვეების ხელფას არ მოუცემლობით, იმათგანაც ზოგიერთ მომავლის იმედგაცრუებულებსა, ნაადრევად ღებულობს მიქელგაბრიელი, წლოვანია თუ უწლოვანო ის უარს არცერთზე არ ამბობს. გამოვიდა მართველი პარტიის სახელით ბატონი მიხეილ სააკაშვილი კი მოახსენა ხალხს განვლილი ოთხ წელიწადში რის გაკეთებაც შესძლეს. ასევე რაც ოპოზიციურ პარტიებმა გაკეთეს ყველაფერი ჩემთვინ ნათელია, მაგრამ ლირს კი ზემოთ ჩამოთვლილი ერის უკუსვლის ფასათ. უპირველესი დღეს დღეობით ერის სიმრავლეზე ფიქრი და ზრუნვა თუ ნაადრევია რაც არის საქიროა მისი შენარჩუნება, სხვა ყველაფერი რაც პროექტებით თუ უპირვეტოდ გაკეთებულა და სხვა მრავალი კიდევ პერსპექტივაშია ეს ყველაფერი მეორე, მესამე და მეოთხე ხარისხოვნებია. ღმერთი სულს ერთხელ იძლევა მართალია ეს სიკედილიანობა სისხლიანი ტყვიანაკრავი არაა, მაგრამ ეს შეფარული გენოციდი იმ გახმაურებულ დახვრეტებზე უარესია ნარსული წლები რისი მომსწრეც საქართველოა. ჩვენ და ჩვენ შემდგომ მოვლენილი ადამიანები ამ მინისთვინ სიკედილის შემდეგ ფიზიკურად რას ნარმოვადებენ? წინაპრებივით მხოლოდ მტკვერს. მეტი არაფერი. რჩება, მხოლოდ სულით განათლებულის სახელი იმ პიროვნებისა ვინც სამშობლი-ერის სადიდებლად კეთილი საქმენი აკეთა, გონივრულად თუ ფიზიკურად ამას მნიშვნელობა არ აქვს. მთავარია ზიანს ნუ მოუვუტანთ ღალატის ტოლფას თუ არა, ადრე თუ გვიან ერის საღანძლავები გახდებიან. თუმც აქ რა მოსატანია ერის მოღალატები, ფილიპე მახარაძე და სერგო ორჯონიქიძე, მათი მსგავსები და მათზე უარესები ნურასდროს გავხვდებით, თუმცა სათქმელია ორჯონიქიძე მიხვდა თავის დააბაულს, თავმოყვარეობამ დაქვევნა და სიცოცხლე თვითმკვლელობით დაამთავრა, ღმერთმა დაგვიფაროს რომ ამათ მსგავსად კიდევ მიმატებოდეს ვინმე მე ჯერ მომავლის იმედი არ დამიკარგია და ღმერთმა არც დამაკარგვინოს მე ვფიქრობ ახლა კარზე მომდგარი არჩევნებია, ქართველი ერი კიდევ ერთხელ მოკურეფას ჭუა-გონებას თავის ჩვეულ სიბრძნეს გამოავლენს და ხმას ლირსეულებს მისცემენ. მე მნამს ის ღორსეულები წინა პარლამენტის ხარვეზებს გამოასწორებენ და სამშობლო-ერის აღორძინებას პირველ საკითხად დააყენებენ და ქვეყნის სამართლიანობასაც ნათელს მოფენენ.

- ჯენი თბილისი მართლა ლამაზი ქალაქი ყოფილა არაა.

— კი ქალბატონო ზილფა, ყველა ქალაქს აქვს სხვა ქალაქებითა განსხვავებული მიმზიდველი ეროვნული კოლორიტი. ახლა ევროპის ქალაქებს ვერ შევადარებთ, მაგრამ ეს რაც შენ მამამთილის გადავლილი ავტედითობის ისტორიული ქრონიკები მომისმენია მიუხედავად ორას წლიანი მონობისა, ცენტრში შეინიშნება ახალი არქიტექტურული შენობები.

— პაპა, პაპა ის რგვალი დიდი შენობა ვაზას რომ გაეს რა არის?

— სტადიონია კულტურაჭავ, ფეხბურთის სათამაშო მოედანი. ქალბატონი მაღქა, ჩვენი ნახელიდან რაც ჩვენ ქალაქი დავტოვეთ ერთი იმდენი მოუმატებიათ. გლდანის, დიდი დილომის და ვარკეთილის მასივები.

— ხო გაბო მართალი ხარ. მაგრამ მთელი ქალაქი მაინც აქედან არ ჩანს.

— როგორ დედამთილო, ქალაქი მთლიანათ არ ჩანს? არა ჩანს შვილო, არა, მასივების გარდა ქალაქს ძეველი განაშენიანობის მრავალი წახნაგები აქვს, რომელიც არა ჩანს თბილისი ათასხუთასი წლის ქალაქია და მცხეთა უფრო მასზე მხცოვანია.

— ესე იგი მაღქა დეიდა თქვენ გინდათ თქვათ ტურისტულად საინტერესო სანახავია ეს ქალაქები.

— ქალბატონო ჯენი ქალაქები კი არა საქართველოს ყოველი კუთხის კუნძულია ტურისტული თვალით სანახავი.

— გიორგი ბატონი, აქედან რო ვუცეკრ თბილისი წმინდა ზღვაში ჩაძირული ქალაქს მაგონებს. ამ დროს დაიძახა გიორგიმ „გველის ტყავმა“ სუფრა გაშლილია და გთხოვთ ამობრძანდითო. სტუმრები ერთიმეორეს უზიარებდნენ ფუნიკულიორიდან დანახულ თბილისის შთაბეჭდილებას, ზოგი ისე ღრმად იყო შეჭრილი ქალაქის შინაარსობრიობაში, რომ გამოსავალს ვერ პოვლობდნენ. პირველად გაბო ავიდა გადავლო სუფრას თვალი და გიორგის „გველის ტყავს“ განაწყენებული თვალით შეხედა.

— გიორგი რატომ გაისარჯე ასე გულუხვად ვინ შესჭამს ამდენს?

— თვითოვეულზე გათვლილია ბიძაჩემო ყოველი ულუფა. ახლა მაღქამ გაიკვირვა.

— შვილო, ამაღამ აქ ხომ არ უნდა დავრჩეთ, მოსვენება ხომ გვინდა. შენს ბინაში ყველა ხომ ვერ მოვთავსდებით?

— რა ვიცი თქვენგან გამიგია ქართველებმა გულუხვი სუფრის გაშლა იციანო. კაცი თავის სამშობლოშია და ახლა ეროვნულ ტრადიციას ხომ ვერ უღალატებს, გიორგის თვალი ჩაუკრა და განაგრძო მე თორმეტი დღე აქ უნდა დავრჩე არ მომამშიოს და თავისი ჯიბეს თავათ თუ არ გაუფრთხილდება ზილფას სუ არ ენაღვლება.

— დამიჯერე გიორგი სასმელი მაინც შევამციროთ? სამი შამპანიური ქალებს ეყოფათ, ოთხი ბოთლი ღვინო ჩვენ სამ კაცს გვეყოფა.

— როგორ მამამთილო იაშას კაცათ არ თვლი?

— არ გადაგაფიქრებინონ მამა. ფული მეც საკმარისად მაქვს. ბავშვი ვიყავ აქედან რო ნავედი ახლა ვნახე სამშობლო ვაჟუაცურ თვალით და ერთი ლიტრიანი ლვინის თასით სამშობლოს სადლე-გრძელო მე უნდა ვთქვა. ხო და გაბო პაპა, ნინაპრებსაც ხო უნდა გახსენება.

— ზუსტად პაპაშენს გევხარ შენ და მამაშენი, ის კიდევ თავის მამას.

— მერე რა არის ცუდი ამაში?

— არაფერი შვილო, მაგრამ რომ არ ვიცით ლამეს სად გავათენებთ.

— რაც მთავარია გაბო ძია, საქართველოში ვართ და კარში არ დავრჩებით.

— ამის შემდეგ ამ საკითხზე კამათი აღარ გავრძელებულა, შემოუსხდნენ სუფრას და ყველამ თავისი პურმარილს უთხრა. ორი სადლე-გრძელო იყო ნათქვამი, რომ გიორგის „გველის ტყავს“ სუფრის გამნყობმა მოახსენა ტელეფონზე გთხოვენო. გიორგიმ თავი ისე დაიჭირა თითქოს გამოძახებას არ ელოდა. ეს გააკეთა იმიტომ, რომ ჯერ ისედაც მოულოდნელობით განცვითორებული მაგიდის წევრები და მისმა უცნაურობა განცვიფრება უფრო გაუდევათ. სუფრის თამადათ პატარა გიორგი იყო, ადლეგრძელა ოთხმოცდა ცხრა წლის ცხრა აპრილს შენირულნი, რუსეთის არა ადამიანური მოქმედებით საქართველოს დამოუკიდებლობისათვის, შემდეგი სადლეგრძელო ითქვა საბაგირო გზის ბაგირის განყვეტით დალუპილების სადლეგრძელო დაილია, ამაშიც თითქოს და რუსეთის ხელი ურევია ბაგირი იმ ღამის მტრულათ ჩახერხილი აღმოჩნდა. ამ დროს შემოვიდა გიორგი „გველის ტყავი.“ თითქოს უსამონოთ, თითქოს მხიარულობით მიაპყრო თვალი ლონდას. ადგილებიდან შეეკითხეს რა არი, რა მოხდა? ყველას კითხვა უპასუხოდ დატოვა. ლონდას მაინც არ მოაცილა თვალები. მხოლოდ მაშინ ამოილო ხმა როცა გაბომ ხმამაღლად დაუსვა კითხვა.

— ახლავე გამიმხილე რა მოხდა? ვის ელაპარაკე თუ არა, ფული იმდენი მაქვს, რომ ამ ხალხს ამაღამვე ნავიყვან ისრაელში. მე გამიზრდიხარ და შენს თავზე ჭირია თუ ლხინია მე უნდა ვიცოდე დეტალურად შენი ამბავი. აქედან შვილი გიორგი შეეხმაურა.

— რა მოხდა მამა დედას რატომ უურებ დამცირებულ თვალებით. შეხედე ფეხმძიმე ქალი ტირის შეიძლებაა მაგის წერვიულობა?

— არაფერი გაბო ძია, ისრაელიდან კაიროში ასლანა შინ რო ვერ დავიჭირე მე სულ ვნერვიულობდი, გოგასთან მიცემულ პირობას რომ ვერ ვასრულებდი. ახლა აქ სუფრას რომ ვაშლევინებდი დრო ვიხელთე და რესტორნის დირქეტორის ტელეფონით დავრეცე კაიროში და ის ჩემი ნაცნობი შინ დავიჭირე და ვთხოვე გოგას დახმარებოდა სავაჭრო საქონლის შოვნაში. პირობა მომცა და გამიხარდა ჩემი გულისთვის კაიროდან კეიპტაუნში უნდა ჩავიდეს.

– მერე მაგის გულისთვის ხარ გამწარებული, მაშინ ამ კაცსაზღვაოთან
დაეძებდი შე დალოცვილო.

– გაბო ბატონო, მაცალე ვთქვა კიდევ ვთხოვე კეიპტაუნის პორ-
ტის სასტუმროში დამერეკა რომ გოგა დავარაშვილი მოეძებნათ და
დირექტორის ტელეფონის ამ ნომერზე დამეავშირებოდა. და მართ-
ლაც დამიკავშირდა და ველაპარაკე მოვიკითხე სავაჭრო საქონელი
არ მონონებია და არ გამოუტანია და არ გაუგზავნია, ახლა ასლანას
მეორედ უნდა დავურეკო რომ კეიპტაუნში ალარ ჩავიდეს.

– მერე შე მამაძალლო ის ყურსაღი მე ვერ დამალაპარაკე? მოდი
აქ უნდა გაკოცო ასეთი ყურადღებიანი რო ხარ. გაბოს შემდეგ
ყველასთან მივიდა საკოცნელად ზილფამ ლამის კისერზე ჩამოეკიდა
თან ჩაილაპარაკა

– ახლა ვნახავ რა საჩუქარს ჩამომიტანს.

– შენ სულ საჩუქრები გაინტერესებს, ქმარი რა მდგომარეობაშია
იმას არ კითხულოდ.

– რაღა უნდა ვიკითხო: შვილები დაზრდილები მყავს, დღეს თუ
ხვალ შვილიშვილები მეყოლებიან, ქმარი და საჩუქარი მეტი რა უნდა
ვიკითხო. მამამთალო. თქვენ მითხარით.

– მართალი ხარ შვილო,

– მამა, დედას და ჩემი ამღზდელ ჯენის რატომ არ მოეფერე?

– ხო ეგეც საეჭვოა. რატო არ მოეფერე გიორგი? შენი ხასიათის
შეცვლის მთავარი მიზეზი აქ ხო არა დევს. თუ არა, რამ შეგიცვალა
ხასიათი მითხარი არ დამიმალო. გაბო თითქმის მოუხვდა.

– გეტყვით ხო ჯერ ის ამბავი არ დამიმთავრებია, ვიმეორებ
კაიროში ჩემი დარეკვა ნაგვიანები აღმოჩნდა გოგა ჩასვლის უმ-
ალვე მისულა საწყობში ვიმეორებ საქონელი დაუთვალიერებია და
არ მოსწონებია სასტუმროში დაბრუნებულს პური უჭამია და თავი
ძილისთვის მიუცია, დილით ამდგარა პირი დაუბანია გარეთ გამო-
სულა სამგზავროთ გამზადებული და აღმინისტრატორთან რომ მი-
სულა საბუთის ასალებათ პასპორტთან ერთად წერილიც აუღია. მე
თავათ შევეკითხე ამ ბარათის დამწერს რა ქვიან მეტე მიპასუხა
გელეჩია. მე სწორედ ამის სახელის გაგონება მაღიზანებს მე მეგო-
ნა ეს უკვე გასაღებული იყო. კიდევ უნდოდა რაღაც ეთქვა „გველის
ტყავს“ მაგრამ გიორგი გაბომ შეაჩერა.

– გაჩუმდი ახლა ნერვები დაოიკე. თქვა გაბომ და გარეთ გავიდა.

– ჩემს მიმართ ასეთი ეჭვიანია მალეა დეიდავ.

– რა არი, ახლაც ეჭვობს იმ პირქვე დასამარხავზე.

– არა ისევ იმ ძველს განვლილს მიხსენებს.

– რა განვლილს აე მიმტეაცებდი ასეთი რამე არ ყოფილაო.

– ვამტკიცებდი და დღესაც ვამტკიცებ მე და გელეჩის შორის
არაფერი ყოფილა.

– მაშტაცის გაგიტაცა.

– მიწა რო დავაყარე. იმას ეგონა გიორგი უფროსი მოკვდებოდა რო გადაგაგდო და მე ვითომ ყველაზე ულამაზეს ქალს იქ ვიღაცა გამაუბედურებდა.

– გაჩერდი მამა, მაგის გახსნების დრო წარსულს ჩაბარდა. მე დავრნმუნდი შენი თქმით რომ ის ადრეც კეთილი ყოფილა, მალადეც მის ვაჟკაცობას, რომ ყოველივე ამის შემდეგ დღესაც სიკეთეს ავლენს. თქვა და ხელში ლიტრიანი ხარის ყანნი მოიმარჯვა და გვერდით მჯდომს იაშას სთხოვა ჭიქები შეევსო. ამ მომენტში შემოვიდა გაბო და მისი ბავშვობის მეგობარ თანაცლასელთან ერთად რომელიც იყო, არა მარტო რესტორნის დირექტორი, არამედ მთელი ფუნიკულორის ანუ მთამინდის პარკის ავან ჩავანი. გაბომ თავისი დიდი ხნის უნახავ ამხანაგს თავისი დინასტიური მრევლი ყველა სათითაოდ გააცნო. დასხდნენ ისაუბრეს საჯაროდ თავიანთი ბავშვობის დრო გაიხსენეს დაახასიათეს მასნავლებლები ზოგი შეაქეს. ზოგიც გააქილიკეს. თუმცა მიცვალებულებს აღარაფერი მოეკითხებათ. მეგობრულ სიყვარულმა ყველაფერი ათქმევინათ. მათი საუბარი იყო სევდიანი, იუმორიც. გაბოს ლევანიმ ისიც გაახსენა.

– ხომ არ დაგავიწყდა, რომ ამბობდი მართალია ეროვნებით ებრაელი ვარ საქართველოს მიმართებაში ბევრ ქართველზე უფრო პატრიოტი ვარო და შენ კი ახლა მიატოვე როცა რომ საქართველო მართლა გაჭირვებაშია.

– რა ვთქვა თქვენ ქართველები ერთიმეორეს ხოცავთ და მე ხომ შინაურს საქმეებში ვერ ჩავერცვი, მომხდურ მტერთან ჩემი თავი გენაცვალოთ, როცა გინდათ შემატყობინეთ ჩამოვალ და გითანა-გრძნობთ: თუ არა და ახლა აგერ არა ვარ.

– ახლა განკობილ სუფრას ხომ არ გაგიმნარებთ.

– ბოდიშს მოგიხდით ბატონო გაბო და ბატონო ლევან, თქვენგან ყურადღებას მოვითხოვ თავისუფალ გზაზე დამდგარ საქართველოს სადღეგრძელოს ვამბობ და ომი ღმერთმა გვაშოროს სუფრაზე ვსხედვართ ამ სადღეგრძელოში მაინც მითანაგრძნეთ.

– რას ამბობ გიორგი მეორევ მაგ ყანნს ვინ დასცლის.

– ვინ დასცლის და მე, მამაჩემი, გაბო ბატონი და ბატონო ლევან თქვენ, სიკვდილთან პირისპირ დგომას ამ ყანნის გამოცლა არ სჯობია?

– როგორ არ სჯობია, მაგრამ ის აღარა ვართ დაებერდი წლებს თავისი მიაქვს. და ჩვენც თან მივდევთ.

– წუთის წინ მტრის საპირისპიროდ პატრიოტიზმით თავს იქცებდით და ახლა ლვინით საესე ყანნმა შეგაშინათ და სიბერე მოისველიეთ. გიორგის მათდამი ასეთი სამართლიანი გზის მოჭრამ ზოგიერთ ქალებს ბაგეზე ლიმილი მოჰვარა. ამ ლიმილმა თავმოყვარე

ბატონი ლევანი, თითქოს უსიამონო განწყობაზე დააყენა, მაგრა მას მალე გამოასწორა.

— ნინასნარ სიბერის უამს შეხვედრილ ამ ორ კლასის მეგობრებს შეურანწყოფას რატომ გვაყენებ ბატონო გიორგი, როგორც თამადას ჯერ ხომ თავათ შენც არ დაგილევია, საქართველოს სიყვარულისთვის ექიმმა გია აბესაძემ, დღევანდელი თავისუფლების მოედაზე ერთი ვედრა ბენზინი გადაისხა და თავი დაიწვა. და მე საქართველოს სიყვარულისთვის ლვინოს ველარ დაგილევ.

— ლვინით სავსე ამ ყანნით გაუმარჯოს მრავალ ჭირ გამოვლილ თავისუფლებისკენ მიმაგალ საქართველოს, იღიას თამადობით, ნინაპართა იმ სულებს ვინაც მისი კეთილდღეობის ამ წლებს ელოდა, ვინაც თავის სიცოცხლის სამადლობლად სამშობლო ერის ტაძარზე ერთი მძიმე აგური დადო.

უმრავლე დედას შვილთა შვილები —

სამშობლო-ერმა რომ იძლიეროს,

მე მათი ბედით იქაც დავტებები —

მაშ გაუმარჯოს მთელ საქართველოს.

გულში იმდვენი გატარებული —

მამულზე ზრუნვით მიმდევს ფიქრები,

არ გამიმართლა? მიცვალებული —

ამ ქვეყნად მართლა მკვდარი ვიქნები,

თბილისის სტუმრებს მთანმინდის რესტორანში ქეიფობა ისე გაუტებათ, რომც წასულიყვნენ მთვრალები ლამის ორ საათზე საკუთარი სახლის მისამართსაც ვერ გაიგნებდნენ. თავათ გაბოს მეგობარმა რესტორნის დირექტორმა ბექთარ კაჭკაჭიშვილმა ურჩია რესტორნის სასტუმროში ლამე გაეთენებინათ, რადგან რესტუბლიკაში სამოქალაქო ომის სროლები მძვინვარებდა. მართალია კაჭკაჭიშვილის რჩევა მამაკაცებმა არ მიიღეს, დიდი კამათის შემდეგ ქალებმა შესძლეს მათი დაყოლიერა. გიორგის საყვედურობდნენ თუ იცოდი რომ აქ არეულ-დარეულობა იყო რატომ წამოგვიყვანეთ, ქალების საყვედური ისევ გაბომ გაუქარწყლათ.

— არაფერია, სახელმწიფოში სისტემის შეცვლას ყოველთვინ მოსდევს პატარა არეულ-დარეულობა.

— გაბო ბატონი, სწორედ ამ პატარა არეულ-დარეულობაში იცის უდანაშაულო ადამიანის მოყოლვა.

— დედამთილო, გიორგი მიხვდა თავის დანაშაულს და თქვენ დამატება აღარ არის საჭირო. ბოლოს და ბოლოს ერთი საჯარისო ხალხი ვართ. რატომ ვშიშობთ წმინდა გიორგი საქართველოს სახლში ვართ. იგი ერის მფარველია და ჩვენთან კი ორი გიორგია და კუთრებაა. იგი ერის მფარველია და ჩვენთან კი ორი გიორგია და ორივე წმინდანია, ბოროტებას ვერც ერთი ვერ ჩაიდენს.

— ჩემი გიორგი, ჩემი გაზრდილია და იმიტომ არის კარგი თავი

შეიქმალება

- ის პატარა გიორგიც შენი გაზრდილია?
- მამის გენისაა და რატომ უნდა იყოს ცუდი?
- ქალბატონო მალეა, ესე იგი პატარა გიორგის გამოზრდაში შენი თქმით ჯენის ამაგი არაფერია ხო. ჯენიმ ზილფას თვალი შეავლო და გაულიმა ერთმანეთი გაჭირვით გული რო მოიფხანეს, მერე მიაშურეს საწოლებს და ნაჯეიფურები ტკილ ძილს მიეცნენ.
- კეიპტაუნი საზღვაო პორტის სასტუმროს ბილიარდში რიგი იყო
- თქვენ სათამამოთ რიგში დგეხართ ბიძაჩემო?
- არა.
- ნებართვისთვის შემოსვლის ბილეთი რო აიღე?
- ეს მხოლოდ საყურებლად დრო რო მოვკლა.
- არა გენაცვალე დრო ისე არ უნდა მოკლა, იმ დროში მნიშვნელოვანი საქმე უნდა გააკეთო, რომ შენ იმ დროში, გაეკეთებულ საქმემ შემდგომ გასავლელ სიცოცხლის ნლებში სასიამოვნო მოსაგონრად რომ დაგრჩეს, დროს თუ უშინაარსოდ მოკლამ იმ დროში შენც მევდარი ხარ.
- ქალბატონო, რატომ მაყენებ შეურანყოფას. თქვენ რა დროის ყოველ მონაკვეთში მოგებული ხართ?
- რა თქმა უნდა.
- მაგალითად ახლა ამ ნუტში რას იგებთ?
- ეს სამსახურია ჩემი და ხელფასი მაქვს.
- მასე მეც უყურებ და ვსწავლობ.
- სნავლა თუ გინდა ჩემი ბატონო, შემოსასვლელიდან მარჯვნივ სხვა კარები აქეს იქ რო შეხვალ მიგანიშნებს ისარი თუ სად არის სამოსნავლო ბილიარდი,
- როგორ აქედან მითხოვ ქალბატონო?
- არა, როგორ გეკადრებათ, თქვენ მითხარით რო ვსწავლობო და მეც მიგასწავლეთ აქ კი პროფესიონალები არიან.
- განა ისეა ქალბატონო საქმე რომ სულ არ ვიცოდე, ცოტა კი ვერკვევო.
- მაშინ ბედი მოსინჯე და ითამაშე იქნებ გაგილიმოს,
- კარგი ქალბატონო რახან თქვენ ვსურთ ვითამაშებ, ვითამაშებ, დაეპარექრა გამარჯვებულს, ფილიპინებში ერთერთი ძლიერი ნავთ-საბადოელს კარმენ ქარაფშუტაოლლის, პირველი ხელი ერთიმეორის გაცნობის ხასიათს ატარებდა, კონში ექვსი ათასი დოლარი იყო, თამაში დააბული მიმდინარეობდა. პირველ ხელში უნდა ითქვას რომ გოგას გაუმართლა, მეორე ხელის ხაზინა ათი ათას დოლარს შეადგენდა.
- მართალია მწვავე ხასიათი მიიღო, მეორე ხელშა, მაგრამ ამრიგათ ბედი გოგას მონინააღმდეგის მხარეზე გადაინაცვლა. თითო ხაზინაზე სამხელიანი თამაში იყო. პირველი ხელი გოგამ მოიგო, მეორე ხელი

კარმენ ქარაფშუტაოლლიმ. მესამეც ქარაფშუტაოლლი იგებდა, როცენებული რომ, კარმენი ხუთი შარით წინ იყო გოგას ბედი მაშინ მოუტრისალდა და შვიდით რვა დამთავრდა გოგას სასარგებლოთ. ხაზინა რათქმა უნდა მეორესთან შედარებით გაორმაგებული იყო. ერთი სიტყვით თამაში ღამის სამ საათზე დაამთავრეს. ბოლო მესუთმეტე ტურში ხაზინაში ორასი ათასი დოლარი იდო ხუთმეტიდან მხოლოდ კარმენიმ მარტო მეოთხე ტაქმი მოიგო. მერე და მერე ფსიხოლოგიამ უმტკუნა უკანასკნელი პარტიის შემდეგ ცოტა არევაც შეიტანეს, მაგრამ თავად ხელმძღვანელი ქალმა დააწყნარა გოგას მიულოცა გამარჯვება და ბილიარდის დარბაზი დაკეტა. გოგა შევიდა თავის ოთახში ჯერ შხაპი მიიღო, მერე სამგზავრო ჩანთიდან ორი ბუტერბორტი ამიღოდა და ჭამა დაიწყო. ამ დროს კარგბის ზარი ანკრიალდა გააღო კარები და შემოვიდა მანდილოსანი ჩემი კაზინოდან ღამის გასართობათ ლამაზმანს ხომ არ ისურვებო? თქვენ არ გეგონოთ გაცვეთილი, ისეთია, რომ გასიამონებს და კარგი დროს გაგატარებინებს.

— არა, არ მინდა,

— იცოდე იმ ქალთან გატარებული დროს სასიამონო წუთები შენს მეხსენირებაში სიკედილამდე დაგრჩება და სიცოცხლის განმავლობაში გახსენებით სიამონებას მოგვვრის.

— არ მინდა ქალბატონო, რატომ მაძალებ.

— კიარ გაძალებ, გირჩევთ: სიცოცხლის სასიამონო წუთები უსიამოვნოთ რომ არ გაატაროთ.

— ქალბატონო ძილისთვინ ექვსი საათი დამრჩენია, უნდა დავწვე დავისვენო. ჯერ ისედაც უხასიათოდ ვარ.

— ხო და ხასიათზე მოგიყვანს, წამალია ის შენთვის ჯერ ახალი დამწყებია, და სახე, ტანი, მოყვანილობა შესანიშნავი. მკვრივი, მოუტელავი. გახდილი თეთრი ანგელოზსა გავს, თვრამეტისა ჯერ კიდევ არ არის. თუ არა გვერა წავალ მოგიყვან შენი თვალით სჯობია ნახო თქვა და წავიდა. ორი წუთი არ იყო გასული რომ შემოვიდა და შემოიყვანა კუკლასავით გოგო, მის წინ ქანდაკებასავით დადგა.

— არ მოგწონვარ? კარგად დამაცქერდი, რატომ არ უჯერებ ჩემ უფროს. ქალბატონმა ხო იცის ვინ ყავს ყველაზე ახალგაზრდა და უფრო ლამაზი.

— ეს იგი თქვენ ყველაზე ლამაზი ხართ კაზინოში,

— ჯერჯერობით კი ჩემი ბატონო, ეს ტრაბახში არ ჩამომართვა ხვალ ზეგ შეიძლება ჩემზე ლამაზი მოიყვანონ.

— მაშინ მე იმ ლამაზს მოუცდი გოგამ თქვა და თან ჩაიცინა.

— კარგი ბატონო, თქვენი ნებაა, მოუცადეთ იმ ახალს მანამ მოყვანენ, კარგი დროს გატარებ, წუთისოფლის ლირსება არ გცოდნია, ის იყო უნდა გასულიყო ლამაზისეული რომ გოგა ადგა სკამიდან მიუახლოვდა რახან ვნებები გამიცოცხლე თანახმა ვარ. მოავლო ხელი

გულზე მიიზიდა და ოცი წლის ბიჭივით დაეწება ბაგეზე.

— ხვალ დილით ექვს საათზე მოვალ და წავიყვან,

— ქალბატონო მეც ფულს მაშინ გადაგიხდა. გავიდა ქალბატონი და გახდილებმა ერთობლივი ძალით ეშმაკი დააპეს ღვთისმობელი ახსენეს და სიყვარულში ჩაიძირნენ. სამ საათიან სიყვარულმა გოგაზე დიდი გავლენა მოახდინა, ისე გაუტკბა მასთან ალერსი, რომ დილის შევიდ საათამდე დატოვებას ითხოვდა. ქალბატონმა უარი უთხრა რადგან კაზინოს კანონი ასე ითვალისწინებდა. ლამაზი სხეულის განშორებიდან გოგას კიდევ თრი საათი ეძინა, დილით კიდევ შხაპი მიიღო, ჩაიცვა, გამოეწყო და სასაუზმოთ რესტორანში შევიდა. სიყვარულით ნაომარმა პირველი-მეორე გაორმაგებული კერძები აიღო, რადგან ძალიან მოშეიბული იყო. მიირთვა გემრიელათ და ყოველმხრივ გაჯერებული გოგა გარეთ გავიდა. თუმცა სავაჭრო საქონელი ვერ იშოვა საბედნიეროთ ბილიარდის თამაშმა გაულიმა და ამით მაინც გულდალხენილი იყო ჯერ კიდევ გასასვლელ კარებთან იდგა და მას მიუახლოვდა ერთი ქალი და მოახსენა.

— სასწრაფოდ მიდი საზღვაო პორტში თქვენზე ნება დართულია ყოველგვარი საქონელზე რასაც ისურვებ შეგიძლიან წაიღოთ

— კი მაგრამ მე გუშინ უარი მითხრა.

— არ ვიცი, მე საწყობის გამგემ მითხრა პორტის სასტუმროში ადმინისტრატორთან იკითხე ისრაელიდან ჩამოსული გოგა ჰქვიან სახელად და რომ გიკითხე შემოსნრებულ ქალმა მითხრა გარეთ შემოსასვლელში დგასო. თქვენს სახელზე ნერილია ადმინისტრატორთან, მიბრძანდით და აიღეთ.

— გუშინ ვიყავი მე უარი მითხრა დღეს კი შენ გამოგზავნა და ნერილი გამოგატანა, რაშია საქმე ვერ გამიგია.

— მიბრძანდი საწყობში ჩემო ძმაო და ალბად იქ სრულყოფილად გაიგებ.

ნერილი შემდეგი შინაარსის იყო. ამ ბარათის მომტანს დაეხმარე, გაუხსენი ცენტრალური საწყობი და რაც მოეწონოს ყველაფერი გაატანე თავის ფასში. გელეჩა. საწყობის გამგე შემეჯითხა შენ ამის დამწერს საიდან იცნობო? მე მხრები

ავიჩერე. საწყობის გამგეს გაუკვირდა: მაშ როგორ მოგცა ეს ბარათი? მერე საწყობის გამგემ მითხრა ხვალ ამ ადგილას კი არა, შეიძლება ამ ქვეყნად აღარ ვიყოვო. შევფიქრიანდი და საწყობის გამგეს ვუთხარიუ თუ ასეთი საშიში პიროვნება არის არაფერი არ მინდა შარში არ გავეხვით თქო. მაშინ დამამშვიდა არა ნუ გეშინიან კეთილი კაციაო გაჭირვებული უცხო კაციც რო ნახოს უნდა რომ დაეხმაროს, სხვისთვისაც უნდა, რომ სიკეთე გაკეთოს. მართლაც ათი წუთის შემდეგ გოგა საწყობიდან საქონელს იღებდა. რაკი საწყობში ახალი შემოსული ძვირფასი საქონელი იყო, გოგამ შანსი

ხელიდან არ გაუშვა. მოგებულ ფულმა ხელი დიდად შეუწყო და საქონელი ესპანეთში გიორგის მაღაზიაშიც გაგზავნა ტელეფონით დაუკავშირდა ესპანეთში მაღაზის გამგეს ბატონ ბონდარა კაუს-კის. აუნყა რომელ გემს ატანდა იქ ესპანეთში რომელ პორტში შევა და რომელ დღეს, რომელ სანყობში იქნება გადმოტვირთული. დაღლილი და მთელი დღის მოუცლელობით მოშებული გოგა, გიორგის ნაცნობის სასადილოში კვლავ პურის საჭმელად შევიდა. თავისუფალი მაგიდა რომ ვერ ნახა ვიღაც უცნობს თავისსავე მარტოდ მჯდომს მიუახლოვდა და სთხოვა თუ შეიძლებათ, თანხმობის შემდეგ კერძების მიმტანიც მივიდა ჩანერინა ხარჩო ბივტექსტი და ერთი ბოთლი ფრანგული ლვინო მომსახურემაც უმაღვე მიუტანა, შეავსო ორი ჭიქა და ახლათ გაცნობილს ბოდიშის მოხდით შესთავაზა.

— მაპატიე ჩემი ბატონი რადგან ორი ერთმანეთისთვის უცნობი სხვა და სხვა აზროვნებისანი პურის საჭმელათ ერთ მაგიდაზე მოვხვდით ჩემი კავკასიური, უფრო სწორედ ქართველური სტუმართ-მოყვარეობა მავალდებულებს გაგიცნოთ და თითო ჭიქა ლვინო შევსვათ. შეთავაზება მეორემ გულთბილათ მიიღო.

- კი ჩემი ბატონი და ორივემ ერთდროულად ხელი გაუწიდეს.
- რატომ, შვილო, ცუდად გეპყრობით?
- არა, დეიდა მალქა, მაგაზე არა მაქვს ლაპარაკი,
- მაშ რა გალაპარაკებს შე მამაძალლო.
- ძია გაბო, რა უბედურ დღეზე ვარ დაბადებული,

— პირველი ის, რომ დედა დამეღუპა, მეორე მამაჩემიც გარდა-იცვალა ლუკმა პურის საშოვნელად ნასული, გზაზე მომხდარ უბე-დურებას შეენირა. მაშინ ცხრა ნლისა ვიყავი, საშუალო სკოლის სამი კურსი უკვე გავლილი მქონდა. ძია გაბო, დედა ენა ხომ იცი რა არის, იგი, სულისა და გულის დამაკავშირებელია, ჭყუა-გონ-ების გამღვიძებელი, ადამიანის ზნეობრივად ჩამომყალიბებელი. მე ასე ვიგრძენი ამ პერიოდისათვის ჩემს მიერ განვლილი სიცოცხ-ლის გზაზე, დედის შემდგომ ობლად დარჩენილ შვილზე, მამაჩემა ჩემი მეურვეობის მოკლე დროში ყველაფერზე იზრუნა, რომ ბავშვი წუთისოფლის სწორ გზას დავდგომოდ. უნდა ითქვას, რომ, ზრუნ-ვამ შედეგი გამოილო და იმთავითვე მტერს და მოყვარეს კარგად ვარჩევდი. დედა რომ გარდამეცვალა რვა ნლისა ობლად დავრჩი. სხვამ უფრო მიმიღო. გულშემატკივარი სისხლით ნათესავი არავინ გამაჩინდა. მე ის მინდა ვთქვა, გაბო ძია, რომ მშობლების გარეთად ნათესაობითაც ობოლი აღმოვჩნდი. ერთმა ქართველმა შვილების დედამ კი მითხრა მოდი შვილო, ჩემს შვილებთან ერთად მზრუნველობას შენც გაგინევო. მაგრამ გულმა არ გამწია, მითუმეტეს ისინი თქვენზე უფრო ახლო მეზობლად სახლობდნენ. მიუხედავად იმისა, რომ მე მათი გულთბილი მიწვევა არ მივიღე ამ გულისხმიერებისათ-

ვის მე მაინც დღესაც მათი მადლობელი ვარ. იქ სახლობდნენ კიდევ სომხები, ბერძნები, მაგრამ ჩემს მიმართ ხელი არავის გამოუწვდია, ისევ გული თქვენ მიჩვენეთ და თქვენ შვილ გოგასთან ერთად ჩემი მზრუნველობა ითავეთ, რაც ჩემთვის დაუვინყარია, – მერე გულმოსულ გიორგის გოგამ მიმართა.

– შენ ბიჭო გიორგი, რა ძალიან გაახურე, მამაჩემს რისთვის სჭირდება შენი ასეთი ფილოსოფია, თუ გვონია, რომ, მამაჩემ – გაბოს მეგობრობაში შეეშლებოდა რამე? მამაჩემი შენს მზრუნველობაზე უარს ვერ იტყოდა. ჩვენ ხომ თავიდანვე, ერთად ძმებივით შეზრდილები ვართ. ნამდვილი ძმა არც შენ გყავს და არც მე. ორივე დედის ერთები ვართ. ამიტომ ჩვენი ტკბილი ძმობით წუთისოფელში ერთად უნდა ვიყოთ და არა მარტო აქ, არამედ იქ საიქიოშიც. საქართველო ჩვენი სამშობლოა, პატარაა, მაგრამ რაც არის ბაჯალლოა და მის უარყოფას არავინ გვაპატიებს. დროა ერთომეორეს კეთილდღეობისათვის ვიღნვოდეთ და თვითეულის ნაკლის გამოსნორებაც ჩვენი ნილხვედრია. ასე მგონია, გუშინ დავიბადე და დღეს კი ჩვენი სამშობლო ჩვენი თაობის კისერზე დასაყრდნობად ემზადება. ადამიანის სიცოცხლე მზის ერთი დღის შემოვლას წააგავს. იმ ერთ დღეს კი შეიძლება სეტყვაც იყოს, თოვლიც, წარლვაც, კარგი ამინდიც და შეიძლება მზეც დაბნელდეს. ასეთია ადამიანის ბედი სიცოცხლისა, მაგრამ ჩვენი მიზანია, რაც შეიძლება მეტი სიკეთე მიცუდეთ წუთისოფელს განმორებამდინ.

– კარგია გოგა, შენც არანაკლები ფილოსიფია წარმოგვიდგინე. ესეიგი ჩვენ არჩევანში არ შევმცდარვართ, შენთვის უნივერსიტეტის ფილოლოგიურ ფაკულტეტზე შესვლის ზრუნვაში შვილო, ახლა ხომ გამოგადგა. გაბომ შვილი შეაქო.

– ორივე კარგები არიან გაბო, ჩემი თავი ამათ ენაცვალოთ, ამაგი დაგვიფასდება და კარგია, წყალში რომ არ გადაგვიყრია. მალეამ გამოასნორა გაბოს შეცდომა, ესეიგი გიორგის გარეშე ღვიძლი შვილის გოგას შექება გაბოს არ აპატია, გიორგიმ კი თავის საუბარი კვლავ განაახლო.

– მაშინ თოთხმეტი წლისა ტექნიკუმის მეორე კურსზე ვიყავი, დეიდა მალეამ რო გითხრა ვიზა ხო მივიღეთ. მიღებიდან რვა თვე გავიდა და ახლა მაინც წავიდეთ ისრაელშიო. გაბო ძია, კარგად მახსოვეს თქვენი პასუხი მალეა დეიდასადმი. ასეთი იყო: მოიცა ქალო, გიორგის, შუა წყალში ხომ არ დავტოვებთ.

– არა შვილო. მალეა დეიდა გენაცვალოს. შენი აქ დატოვება არ გვიფიქრია, პირიქით ეს თუ მოხდებოდა, ჩვენ მაშინ საბუთს შევქმნიდით და შენც წაგიფანდით.

– ყოჩალ გიორგი, ჭკვიანი კაცი ყოფილხარ, ხედავ მალეა, ცხრა წლიდან დღემდე ჩვენგან მიღებული პატივისცემა გიორგიმ ნინ სულ ერთბაშად გადაგვიშალა. გიორგი! მე და მამაშენი რაფო, სკოლაში ერთად დავდიოდით, ერთ მერხზე ვიჯექით და როგორც შენ და გო-

გას ერთი-მეორეს, ჩვენც ასე გვიყვარდა. ერთად დავიზარდეთ უფრო მარტივი თუ სადმე ნასვლა იყო ერთად მივდიოდით, ერთად ვქეიფობდით, დროს ვატარებდით ქუთაისში, კულაში, ბანძაში. მერე ოჯახებს მოვეკიდეთ, მაგრამ ჩვენი მეგობრობა კი არ ნაშლილა უფრო გაათე-ეცდა, მამაშენი ისეთი მოხერხებული მოჭიდავე იყო, სანამ დავკორ-ნინდებოდით დღეობაში საჭიდაოთ ერთად დავდიოდით. მე რომ საქმე მქონოდა მამაშენი უჩემოდ ფეხს არ გაადგამდა, ამიტომ მეც თან დავკებოდი, მეამაყებოდა მამაშენის მხარდაჭერა, ძლიერი იყო, ძალ-ღონით სავსეს მოხერხებაში ტოლი არავინ ჰყავდა.

ერთხელ, მე და მამაშენი სამებობის დღეობაში ნავედით და ჯიბეში თითოს თითო თუმანი გვქონდა. იქ დღეობაში ცხენების ჯირითი მიმდინარეობდა, მამაშენი დამარცხებულ ცხენის პატრონ-თან მივიდა, ცხენს ახედ-დახედა ტანათ მოენონა, ცხენს მოეფერა და პატრონს უთხრა: მათხოვე მოვსინჯავ აქ ახლოს სამას მეტრზე გავაჯირითებ და თუ მომენონა მერე მოვრიგდეთო. ცხენი ათხოვა და მოსინჯვიდან რომ დაბრუნდა პატრონს შესთავაზა ხუთ მანეთს მოგცემ და ამ ცხენს შენთან მოგებულ ცხენს მე თვითონ მინდა გავაჯიბროვო, პატრონმა უთხრა: ხუთჯერ გავაჯიბრე ასი მანეთი ნავაგე და მე მგონი შენც არაფერი გამოგივაო. თუმანი რომ მოგცე მაშინ რას იტყვი? რაკი არ დაგიშლია თანახმა ვარ, შენ თუ იმისი ჯავრი ამომყარე მე შენგან ფულს არ ავიღებო. პატრონებმა ცხენები დააყენეს გვერდი-გვერდ. ნინ და უკან სვლით, საჯირითო მანძილი ორი კილომეტრი იყო. რომ გაიჭრნენ მართლაც მოხდა სასწაული დამარცხებულმა ცხენმა რევანში აიღო, პატარა შესვენების შემდეგ შეჯიბრზე კიდევ გავიღნენ, კიდევ აჯობა. ერთი სიტყვით, ის წაგე-ბული ფული მამაშენმა სულ უკან დააყრევინა და ხუთი თუმანი ცხ-ენის პატრონს მისცა და დარჩენილი ხუთი თუმნით ცხენის პატრონი ნავიყვანეთ რესტორანში და მაგრათ ვიქეიფეთ.

- მამა ჩხუბი არ მოგდიოდათ
- ვისთან შვილო, ჩვენ ერთმანეთთან?
- არა მამა, შენ და რაფიელი ძიას კი არა, სხვა უცხოსთან.
- არა შვილო, ჩვენ არ ვიტყოდით ისეთ სიტყვას, რომ ჩხუბი გამოეწვია, არც სხვები შეგხვედრიან ჭიჭყინა ხალხი, მხოლოდ ერთხელ თელავში ალავერდობას ჩვენთვის უცნობ ერთეული სოფლის კოლმეურნეობის თავმჯდომარეს დაქსივნენ და ერთს სამნი სცემდნენ, ეს უსამართლობა მამაშენმა ვერ აიტანა და ერთი კი მითხრა გაბო თუ გამიტირდეს მომებ-მარე და მივარდა პირველს ერთი გაარტყა თუ არა გადავარდა, მეორეს და მესამესაც ასეთი ბედი ეწვია, ნაცემ თავმჯდომარეს ხელი ჩასჭიდა გამოიყენა და თავის მძღოლს მანქანაში ჩაუსვა, თურმე იმ თხერ მძღოლს მაგდროს ეძინა და მერე ნაცემი თავმჯდომარე ჩვენ აღარ მოგვეშა მან-ქანაში ჩაგვსხა და ჩვენც თავის სახლში მიგვიყვანა. სადღესასწაულო

სუფრა გაძლიერი იყო და სტუმრებს ელოდებიდნენ, რამდენიმე წუთში დაბატის უსეული სტუმრებიც მოვიდნენ და მათთან ერთად მაგიდას ჩვენც მოუსხედოთ, ვიქეიფერ, კარგი დრო გავატარეთ. ღვინით სავსე ოც ლიტრიანი ბოცებით მატარებლამდე მიგვაცილეს. მასპინძლები ახალგაზრდა ცოლ-ქარნი იყვნენ და საბას ცემიდან ნლისთავზე პირველი ბავშვი შეეძნათ და ბავშვი მამაშენს გაანათვლინეს, სანყლები იმ ნელინადს ნათლულის მშობლები ორივენი გარდაიცვალნენ. თუ რა მიზეზით გარდაიცვალნენ ასე ახალგაზრდა ცოლქმარნი? ეს მერე შევიტყვეთ. ქმრის დასაფლავებაზე რომ ვიყავით მძლოლის ცოლმზ თქვა, ფილტვების ანთებითო. მიცვალებულის ცოლი აღრე მომკვდარა, მის დაკრძალვაზე ჩვენ არ ვყოფილვართ, ხოდა გორგი ასეთ კარგ მეგობრებს შორის რა არის გასაკირი შენს გაზრდაში მამაშენი რომ ჩემს ადგილზე ყოფილყო ჩემი გოგას მიმართ, ისიც ასე მოიცეოდა, ერთ დღეს დღლით აღრე მნოლიარეს მამაშენი თავზე დამადგა, შევნიშნე, რომ მისი სახის გამომეტყველებაში რაღაც მწუხარება ტრიალებდა. სანამ მე შევეკითხებოდი თავად მითხრა:

— საჩერაოდ ადექტი ჩაიცვი და წავიდეთ ქალაქში, აი ეს წამალი უნდა მაშვინიოვო.

— მე შევეკითხე რა წამალია? მითხარი. ვინ არის ავად მეთქი. არ გამიმხილა, ჯერ ვიშოვოთ და მერე გეტყვით. ვიარეთ აფთიაქებში ვერ ვიშოვეთ, მერე მამაჩემს გავუმხილეთ, მამაჩემი დაფიქრდა და მერე აფთიაქები თავის წაცნობთან წერილი მიგვიწერა იმ კაცთან რომ მივედით, ჯერ შეგვეკითხა თქვენ ვინ ხართო, მეც ვუთხარი შვილი ვარ ამ ბარათის გამომტანის-მეთქი, მოგვცა წამალი და ფული შევაძლიერ, მაგრამ არ აიღო, მერე მამაშენი ქუთაისის მატარებელზე გავაცილე და ახლა არ იტყვით რა მომხდარა. წინა დღეებში რაფო იყო ქუთაისში იქ მგზავრობის დროს ერთ გაჭირვებულ ქალს უთქვია შვილი მიკვდება და ექიმმა წამალი გამომიწერა, მაგრამ ვერ მიშოვნიაო. რაფიელს ჩაუწერია ყველაფერი და აღნიშნული მისამართით საავადყოფოში მიართვა, ექიმს გაკვირვებია, სად და როგორ იშოვეთო? მერე დეპეშით გავიგეთ, რომ იმ წამლის მიღების შემდეგ ბავშვი გამოკეთებულა და მამაშენს მადლობის წერილი გამოუგზავნა. ეგრეა შვილებო სიცოცხლე სიკეთით ფასდება. ან არა და პირუკუ. ასეა ფული ყოველთვის მთავარ როლს არ თამაშოს. მთავარია ადამიანის სიცოცხლეს კეთილი გული დაყვებოდეს.

ძია გაბოს, მეთვალყურეობაში ვიმყოფებოდით და მეცადინეობის შემდეგ ქალაქში გასასეირნებელ დროს გვაძლევდა-ხოლმე.

ჩვენც, მე და გოგა, გავიდოდით ქალაქში, ვნახავდით კლასის ამხანაგებს, ამხანაგებიდან გაცნობილი, ამხანაგებს, ესაუბრობდით და ვჯამბაზობდით, შევდიოდით კინოში, თეატრში, მხოლოდ დღის სეანსებზე, ჩვენთვის საღამოს შესვლა გაბო ძიასგან აკრძალული გვქონდა. ეს იმიტომ, რომ სახლში მისვლა არ დაგვგვიანებოდა,

თუმცა მოცემულ დროს ზოგჯერ გადავაძიჯებდით-

ხოლმე, მხოლოდ ის კი იცოდა, რომ თეატრში შესულები არ ვიქნებოდით და ნამეტანს არ დავავინანებდით, ესეიგი ამ მხრივ ძია გაპოჩვენგან დაზღვეული იყო. ხშირად დეიდა მალეა საყველურიდან გვიცავდა, ეტყოდა-ხოლმე: რა მოხდა ბავშვებს ამხანაგებთან ცოტა საუბარი თუ გაუგრძელდათ, რაც მთავარია სახლში ხომ მშვიდათ მოვიდნენ, მეტი რა მოეთხოვებათ, ბავშვები არიან და მაგათგან სიბრძნეს ნუ თხოულობო. სიბრძნე მაშინ გამოიჩინონ, როცა ოჯახს მოეკიდებიან, თუ დადგაცობა ნილად ხვდათ ერის საჭიროროტო საკითხებიც კისერზე დააწვებათ, ამ იქ უნდა გამოიჩინონ უფრო მეტი სიბრძნე.

მალეა ახლა ბავშვები ვახშმით დააპურე და მერე ყველა თავის საქმეს მიხედავს, დროს ფეხდა-ფეხ თქვენ უნდა მიყვეთ, მაიც, მაიცობით ის არ მოგიცდით. არც შენი აჩქარდებით აჩქარდება, იმას ერთი გზა აქვს და იცის სვლა საიდან და როდის უნდა დაიწყოს. იმისი ნარმართველი ძალა უფალია, მისი სული სხვა არის, მის საიდუმლოებას დღესაც ვერ ვხვდებით. აი ეს არის ჩვენი უსუსურიბა. ხოდა იმას ვამბობდი, დრო თქვენია და უნდა დათესოთ ცოდნა თქვენს გონებაში, თუ არა, რომ დადგებით საზოგადოებრივ კალოზე იქ მიხვდები მოსამეული და მოსალენი, რომ ხელთ არ გექნება, მერე რაც უნდა დიდი მონანიება გამოხატო ის ბედნიერი ნუთები აღარ დაგიბრუნდება. გახსოვდეთ, რომ დასაცლავებული ხორციელის საიქიოდან დაპრუნება არ შეიძლება. ამიტომ უფლის მიერ ერთხელ მოცემული სიცოცხლე მიზანდასახულად უნდა გამოიყენოთ. ნაბიჯი ისე უნდა გადადგა, რომ ნუთისოფლის ქარტეხილმა ვერ ნაშალოს.

- გაძო ძია, მე ტექნიკუმს ერთ წელინადში დავამთავრებ და მჯერა ავილებ წითელ დიპლომს და მერე საბუთებს შევიტან უნივერსიტეტის ეკონომიკური ფაკულტეტის დაუსწრებელ განყოფილებაზე, ვისწავლი და თან ვიმუშავებ მიტედავ ჩემს თავს და მე მეტს აღარ შეგანუხებთ, ისრაელში წასვლაზე ჩემგან ხელის შეშლა აღარ გექნებათ. რაც შეეხება ჩემს გამოზრდაზე და სწავლაში ხელის შეწყობაზე დიდ მაღლობას მოგახსენებთ. თუ ბედმა გამილიმა და ფეხზე დავდექი ამავე დროს, ცხოვრების ჩარხიც ისე დამიტრიალდა, რომ წერთისოფელმა ერთურთს შეგვახვედრა, მაშინ ჩემზე განეულ დვანლს შეძლებისდაგვარად გადაგიხდი და თუ ღმერთმა საამისო ბედნიერება არ მაღირსა, მაშინ ღმერთია ყველას შემწე და მისგან მოელოდე შენმიერ ჩემდამი განეულ მაღლის მაგიერს., გიორგიმ დაამთავრა სიტყვა და გული ამოუჯდა. ცრემლებმა სწრაფად გადმოხეთქა თვალებში მყოფი გულის მნუხარების საგუბარიდან, თუმცა სახეზე ორივე ხელი მიიფარა, მაგრამ სიობლით დაპატარავებული გულით თვალებიდან მომსკდარ ცრემლებს გზა ვერსად ვერ გადაუკეტა.

- შვილო გიორგი, ასე ადვილად გვიმეტებ?

— მალქა დეიდა, სათქმელი ხომ უნდა ითქვას. ორიათას ექვსასი წელიწადი სამშობლოს დაეძებდით, ბოლოს იპოვეთ და მე რა უფლება მაქვს გითხრათ, ნუ ნახვალო-მეტე.

— გიორგი, რა გატირებს, ჩვენგან ხომ არაფერი გენყინა? ნასვლაზე ჯერ ჩვენ არაფერი გვიფიქრია და შენ რატო გვაჩქარებ? ზოგნი ღვიძლი ძმანი არ არიან ასე ტკიბილად, როგორც ჩვენ ვართ, დიახ ჩვენი ტკბილი ცხოვრება კვლავაც ასე უნდა გაგრძელდეს. გოგამ — გადახვია ხელი და ერთგულების გამომხატველი სიტყვებით გული საგულეს დაუბრუნა და თვალებზე კი ცრემლები შეუმშრალა.

— ერიშაა გიორგი, მე შენს დაქორწილებაზე ვფიქრობდი და შენ ისევ ბავშვი ყოფილხარ, რა გატირებს კაცი არა ხარ? არ გრცხვენია? შეილო მე არ ნავალ, სანამ შენ არ დაგაბინავებ, ნასვლაზე მე შენი მხრიდან ხელი არ მეშლება, თუ არა და ინსტიტუტი გოგამაც ხო უნდა დაამთავროს, მე რო ნავიდე ხალხი რას იტყვის, ძმათ ნაფიცის შვილი ნყალში მიატოვა და თავად კი გალმა გავიდაო, თავს რატომ მჭრი, ერთხელ ხომ გითხარი, ნასვლა ასეთი ადვილი არ არის. გიორგი, მერცხალი ხომ არა ვარ, გაზაფხული საითაც დაუდგება იქით მიფრინავს. მე ხო უნდა ვიცოდე საიდან მოვდივარ და სად უნდა მივიდე, ან აქ ვის ვტოვებ და ვისთან მივდივარ, არც ბუდის აშლაა ასე ადვილი, ნასულის დაბინავება ბუდის აშლაზე უფრო ძნელია, გული თუ იქით სამშობლოსკენ მიინევს მინა კი თავის გაზდილის ფეხებს თავისკენ ეწევა. არა გიორგი ოცდაექვსი საუკუნე ოცდაექვსი დღე ხომ არ არის. მამაპაპის ძირ-ძველი ძვლები აქ აწყვია, იმათი სულები ციდან დაგვცერიან და ჩვენ კი აქ მიცვალებულების პატრონები ვართ და ჩვენც იმათ სულებზე ვლოცულობთ, რომ ღმერთმა გაანათლოს და დასაფლავებულ გულებს ვუვლით, ველოლიავებით, ნავიდე და სად? ორიათასექვსასი წლიან გაციებულ-გაყინულ მინაზე? აქედან განახლებულ სამშობლოში ჩასული ხალხი არა მარტო მინას, ბალას, ქვას, ფოთოლ-საც კი ეუცხოვება, ეს როგორც სრულიად ახალ აშენებულ ბინაში გადახვიდე ისეა. ჯერ შენ უნდა გაათბო იმ ბინის კედლები და მერე იმან უნდა გაგრძნობინოს სითბო, სიკეთე, სიყვარული, ბედნიერება. არა მარტო ჩვენი დაბინავება კი არ არის საჭირო, არამედ ჩვენი ბედის ვარსკვლავნი, რომელნიც აქ პირდაპირ ქართველების ციდან თავზე რომ დაგვცერიან, იმათაც ბინა უნდა მოუშალოთ და როგორც ქართველებმა იციან მამაპაპათა ძველ ფუძიდან ანგელოზს გაითხოვენ-ხოლმე. ჩვენც საქართველოდან ისე უნდა გავითხოვოთ და მერე უნდა ღმერთს შევთხოვო, რომ ბედნიერება მომანიჭოს. ძნელია, მიატოვო თბილისი, ქუთაისი, ამომავალი მზის ქვეყანა საქართველო სადაც, გული უკვე შეგუებულია, სიხარულშია მისი ფეხევები, მამაპაპის ძვლებთან შედუღაბებულია, როგორია? ახლა აქ

ძველს მოვწყდე გაზაფხულის ყვავილივით და გადავინერგოთ ისრაელის მინაზე. ლის ორიათას ექვსასი ნლის წინ მტრისავან გავერანებულ მინაზე, სადაც მაშინდელი გარდაცვლილი ებრაელების სული ვინ იცის აღარც ცაში ტრიალებს და აღარც ჩვენი წინაპრების ძვლებია მინაში. შეილო, გიორგი, ვთქვათ წავედით, ჩავიტანეთ ფესვებ-მორიდებული ეს გული, იქ რით უნდა გამოვკებო, ვის შევუთავსო. ქართულ სითბოს შეგუებული ორგანიზმი ხო გაცივდება, გაიყინება, სითბო რომ მოაკლდება, თავისიანებს გული რომ ვერ ნახავს, ყრუ მუნჯივით უნდა ვიარო, სანამ მშობლიური ანბანით ენას გავმართავ. აქაური ცის ქვეშ, აქაური მზით გამთბარი აქაური მთვარით მონათლულნი, ქართულ მინასთან შეზრდილები, კულტურით, ისტორიით, უნდა ითქვას, თითქმის ქართული გენისანი ვართ. იმიტომ მიმძიმს წასვლა, რომ სულიც ქართველური მიდგას, აქ რა არის გასაკვირი როცა, რომ ქართული მინის მადლით ვიკვებებით. იმდენი სითბო და სიტყბო მაქვს ქართველებიდან მიღებული, რომ იმის გამოდევნა შეუძლებელია, არადა ხო უნდა გამოვდევნო ჩვენი ისრაელის სიყვარული რომ დავტიო. ესაა, რომ მბოჭავს ქართული ანბანით ვარ გაზრდილი, გოგებაშვილის დედა ენით, ქართული ანბანი ისეთი ჰაეროვანია, რომ მისი ძირფესვიანი შესწავლით არ შეიძლება, რომ ადამიანის სხეულში შინაგანი გარდაქმნა არ მოახდინოს. აი სწორედ ჩემი სულიერი საზრდო საიდან იწყება, ეს მაცოცხლებს, ამით ვსუნთქავ, რომ წავიდე ასე გამოდის, რომ აქაურ გულს მოუსპო საზრდო და იქაურ ნერგზე დავამყნო რაც დიდი ხნის შრომითი ენერგიის ხარჯვას მოითხოვს, ვიცოცხლებ კი მანმადე, არა და როგორია ოცდაექვსი საუკუნის წინათ დაკარგული სამშობლოს ახლა დაბრუნება. ეს ხომ ყოველი ებრაელის წმინდაზე უწმინდესი ვალია. თითოეული ებრაელის ხელმეორედ დაბადებას ნიშნავს. ჩემთვის უსაზღვრო და უდიდესი სიხარულია, შეიძლება ასეც ვთქვათ, რომ საქართველოს დატოვების სინაცვლის ტოლფასია, თანაბარია, მხოლოდ ვალდებულებებით აღემატება და მოვალეც ვარ საკუთარი კისრით ვზიდო ჩემი წილხვედრი. ახლად აღორძინებული სამშობლოს ბედნიერება თუ უბედურება. მე ახლა საქართველოს ჰაერს ვსუნთქავ, ქართული მზით ვთქები და მისი მადლიანი მინის ნაყოფით ვიკვებები, რაც უდაოდ ქართული ხალხის კუთხინილებას წარმოადგენს. ამ მინისათვის შენირული ხალხის გვამები, რომ საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ერთი - მეორეზე დაანყონ მიცვალებულთა გვამების ბოლო მწკრივი ცას მიებჯინება და მისი სიმალლე სულიერ სამყაროში აღმოჩნდება. ქართველი ერის სიძლიერე ადრე უფრო ჩანდა. იარალის აღებას სანამ არავის ეკითხებოდნენ და სანამ ერეკლეს ტრაქტატი დაიდებოდა, თუმცა იმ ტრაქტატს არც მაშინ და არც რევოლუციის შემდეგ მისცემია სამართლიანი მსვლელობა, არც პირდაპირი წაკითხვით და

არც წალმა წაკითხვით გამოულია ურთიერთძმობის შედეგი, მთავარია, რომ ტრაქტატით რუსეთმა გამონახა საქართველოზე ხელმოსაკიდი და ამით შეისრულა ქართველი ერის დამონების დიდი ხნის სურვილი. რომლის უღელიც ორასი წელი გავწიეთ. თუმცა მეფის რუსეთის დამხობის შემდეგ თითქოს თავი დაიხსნეს და შექმნეს საქართველოს დემოკრატიული სახელმწიფო, რესპუბლიკა, მაგრამ ლენინმა და სტალინმა ორჯონიქიძის და კიროვის ხელით, ისეთი საბეჭით დააბეს, რომ დღემდენ გაუწყვეტილი აღმოჩნდა, იმპერიის პერიოდში რამდენი გავტოვებოდით იმდენჯერ თავში ჩაგვარტყამდნენ. საპასუხოდ ერი მხოლოდ დუმილში იყო, ხელი ვერ გავიღეთ. ვშიმობდით საქართველო არ აღეგავა პირისაგან მიწისა. რა თქმა უნდა გაძლიერებული ჭილუყვავები ადვილად კორტნიან დავარდნილ-დაჩარჩანაკებულ, ფრთხებშეკვეცილ არნივს. – წუთისოფელმა ავიც იცის და კარგიც. დედა-მინა ბრუნავს და დრო იცვლება, მზე კი თავის ასავალ-დასავალს არ ივინუბს და არც გზას იცვლის მართალია. საქართველოში საუკუნეებით ქართველების თანამგზავრნი გაეხდით და უფლებებითაც თანაბარნი ვართ. ორივე ერს, ერთი სამშობლო გვერნდა. ახლა მე ორი სამშობლო მაქვს და ორი სამშობლო როგორია? მთელი ჩემი ეეთილი მეგობრების სიყვარული იქაური თუ აქაური ერთ გულში უნდა ჩავტიო, იმ ორის ფეხის ხმას უნდა ავყვე. ორივეს უნდა გაუნანილო ჩემი მოსაზრება, სათქმელი, ორივეს უნდა ვეთაყვანო, ვეფერო, ვეალერსო. ჩემდა წილად ფრთხები უნდა შევასხა, რადგან მე წარმავალი ვარ და საქართველოს მარადიულობა კი მნამს, თვითურები პიროვნება კი ვალდებულია უფლის დამოღვრით საკუთარი თავის გასახსნებლად, წუთისოფელში რამე დატოვოს. როგორია ერთი გულის ორად გაყოფა, სულით შეთვისება, ორ სკამზე ცეკვა-მღერა, მართალია, ორივე ერთი სულიერ სამყაროშია, მაგრამ აქ სულ სხვა არის. აქ ფოთოლიც მღერის, ბალახიც იცინის, აქ თითქოს უენოც ლაპარაკობს. ჩვენს შემეცნებაში ბევრი რამ უენოთ წარმოგვიდგენია, მაგრამ მართალია ბუნებაში არის ერთი ჯიშისანი რომ ერთი მეორესთან ლაპარაკობს. ადამიანის ნიჭი იმაში მდგომარეობს, რომ იმან უნდა გაუგოს მაგალითად: ვენას და ან ხეხილის ბალს რა დროს რა წამალი ესაჭიროება.

– გაბო ძია, ხომ თქვი წუთისოფელი ერთი სულიერი სამყაროა და ერთი მინაა.

– მართალია შვილო, ამას ნინათ გაზეთში ეწერა მფრინავ თეფ-შებზე, დასახელებული იყო მათი დაჯდომის ადგილები, ამაზე ხალხი რამდენს ლაპარაობს.

– ესეიგი სხვა პლანეტაც არსებობს, ადამიანთა სიცოცხლისა?

– ეს მართალია თუ ტყუილია, მე ვერ გეტყვი, მაგრამ ერთი რამ კი მჯერა, იმის მიუხედავად, რომ ხალხის სიცოცხლის გასახ-

ანგრძლივებლად ეზრუნათ, პირიქით მოხდა, ბუნებრივ სიკვდილს აღარ დასჯერდნენ და სხვადასხვა სასიკვდილო იარაღები შექმნეს, ხალხი უფრო აღიგვს შურით, ბოროტებით და ერთი-მეორეს აღარ ინდობენ. ღმერთიმა სინმინდის, რწმენის ლოზუნგი ისროლა, უფლის სახით. ალახმა თავი შეაფარა და გული კი ბოლმით საცხე აქვთ. სარწმუნოების მიხედვით კათოლიკები, ქრისტიანები ანთებენ სანთელს, ლოცულობენ, გალობენ, ეკლესიიდან გამოდიან და მერე მკვლელობაზე უჭირავთ თვალი. მართალია ხალხი წუთისოფელში სიმართლის მსაჯულია, მაგრამ თვითეული თავის თავს არ უნევს კონტროლს და ვერც სჯის, ამიტომ, ღმერთიც თავისი შექმნილ სამყაროს რომ ვერ დაიმორჩილებს მერე წუთისოფლის დაშლას ფიქრობს და ნელ-ნელა უამის ამოქმედებით თავს იჩენს.

— კი მამა, მე ისევ მფრინავი თეფშები მაინტერესებს. ჩვენ პლანეტაზე რომ სხდებიან იმათ რა უნდათ რას ეძებენ?

— ჩვენი სიცოცხლის სამყარო აინტერესებთ შეიღლო. საქართველო, მისი მდებარეობა, ბუნება, მსოფლიოში არსად არ არი, ასეთი ბუმბერაზი, ლამაზი მთები. ხომ ხედავ სულ აქ კავკასიის მთებზე სხდებიან, რომ იცოდნენ ქართველები ბუნებით რას ნარმოაღენენ, რა ერია, ამათი ზნე-ჩვეულება რომ იცოდნენ ალბათ, აქ დარჩებოდნენ და აღარ ნავიდოდნენ. თვალი მხედველობისაა და ის არჩევს კარგსა და ცუდს, თუ რაიმე ლამაზს ნახავს თვალი გაატარებს და გულს ახვედრებს, ისიც აფორიაქდება, ფრინველიც ასეა შვილო, ლამაზ ხეს, ბუჩქს ეტანება. გარემოს სიმშვერიით, ყველა ტკბება. ნათევამია: „ყვავი რომ ვარდზე დაჯდება თავი ბულბული ჰეგინია“. მაგრამ ვერ გრძნობს რომ მისი ყრანტალით ვარდი ჭკნება. საქართველო ღვთისმშობლის ნილხვედრი მინაა და სიზმარშიაც ვერ ნახავ მასზე უკეთესს, არ შევცდები თუ ვიტყვი, რომ საქართველო ეჯემია. ერთი სიტყვით უნდა გითხრა სიცოცხლე აქ უფრო ძვირად ფასობს, ვიდრე სხვა რომელიმე მხარეში. ყმამ თქვა დავრდომილიც რომ ვიყო, სიკვდილს არ ვინატრებ, რადგან სამოთხე აგერა მაქვსო. ამიტომაა, რომ ვინც ჩამოვიდა ყველამ აქ საქართველოში დაიდო ბინა.

— კარგი რა მამა, რატომ ამბობ როცა ახეთი არა ხარ?

— არა შვილო, ჯერ ერთი, რომ ჩვენ ებრაელებს მოგვისპეს სამშობლო და ებრაელობა მთელ მსოფლიოში გაიფანტა, ნანილი აქ საქართველოში ჩამოვიდა. ჭირში თუ ლხინში სულ მხარში უდგევართ და ერთად ვიზიაარებთ ქართველის ზნეჩვეულებას, დავუფუძნეთ და ამიტომ მიმდიმს საქართველოსთან განშორება. რამდენია საქართველოს მოსაზღვრე სახელმწიფოს მცხოვრები სხვა ერები, რომ თავიანთ სამშობლოში ფეხს არ ადგამენ. ქართულ ცას შეაფარა თავი, ქართული მზით თბება, ქართული მინის ნაყოფით კუჭს იძლობენ, იკვებებიან და შეჯიბრების დროს ამ ორ მოსაზღვრე

რესპუბლიკებს შორის ზოგიერთი აქ მაცხოვრებელი სხვა ერის ნარისადამი მომადგენელი მხარს ქართველების მონინააღმდეგეს უჭერენ, ზოგიერთი თავისი მანკიერი ხელით საქართველოს ძირს უთხრის, ავილოთ დღევანდელობის ამბავი, რამდენმა სხვდასხვა ერმა აღმართა ხელი იმ ერზე, რომელსაც სიკეთის მეტი არაფერი უკეთებია, მაგრამ ვერ ისვენებენ, უნდათ, რომ საქართველოს ძირძველი მინა ჩამოაჭრან და თავიანთი სამშობლოს შემატონ. ეს არის უვიცობა, შეუჯნებლობა, არამზადობა, ამით საქართველოს ვერაფერს აკლებენ პირიქით, საკუთარი თავის ავტორიტეტს ილახავენ. ველურობას ამტკიცებენ, ეს იმის ნიშანია, რომ ესა თუ ის ერი სადაც ცხოვრობს იმ ერის ენას, კულტურას, არ სცემენ პატივს. ენინააღმდეგებიან საქართველოს.

— სად დამეკარგე ძმაო. ასე უნდა დავიწყება, რომ თვეში ერთხელ მაინც რომ არ მოხვიდე? სიძე ცოლის ძმა ძმებივით უნდა ვიყვნეთ, შენ კი არ გვადრულობ. მე მგონი ჩვენს შორის კარგობის მეტი არაფერია. მე თუ არ გენატრები, დის ნახვა მაინც არ გინდა, ან დიშვილები არ გენატრება?

- როგორ არ მენატრებით ჩემო გაბო, მაგრამ კახეთში ვიყავი.
- მუშაობა თუ გქონდა?
- კი. არაუშავრა, ხელმოცარული არ დავტრუნებულვარ.
- მგონი შენ ეს ზაფხული სულ იქ გაატარე?
- ხო ჩემი მეგობრისგან ერთი ოთახი მქონდა დათმობილი და ცოლშვილიც იქ დავასვენე.
- თუ ასე მოსვენებით იყავ ჩვენ რაღაც გაგახსენდებოდით.
- ნუ იცი გაბო ასე სიტყვის დაჭრა.
- არა ხარ მართალი ცოლის ძმავ. რომ მოდიხარ ცოლშვილით ვერ მოხვალ? რომ მოგეყვანა იმათი ნახვითაც გავიხარებდით.
- რა გინდა ჩემო დაო, გაბოს შენც მხარი აუბი? გინდა რო ნავიდე.

- რატომ? ეგ ხომ გაბუტვა გამოვა.
- სებია კახეთში ნამყოფ კაცს ღვინის შერჩევა გეცოდინება. მალქა, დოქით ნადი რქანითელი ღვინო შემოიტანე და პურმარილიც გააწყო. რამდენი ხანია ცოლის ძმასთან არ მიქეიფია.
- არა მე ღვინოს ვერ დავლევ.
- როგორ არ დალევ, შე დალოცვილო! მე გამირბიხარ და სხვაგან კარგ სიმღერებსაც შეაწევ ხოლმე.
- არა არ მინდა. ვერ ვარ ხასიათზე.
- ნამდვილად, რომ მოგიხდება სწორედ ეგ არის შენი ნამალი. დალევ და ხასიათზე მოგიყვანს.
- დალიე ჩემო ძმაო, გაბო რაჭაში იყო და კარგი ღვინო აქვს ჩამოტანილი. შეუქმ მალქამ.
- თუ რქანითელს გაურბიხარ, ხვანჭკარას დაგალევინებ და ის

დაგაყენებს კარგ განწყობაზე.

– სულრა განწყობილია! სებია ბევრს ნუ მახველნინებ, მე და ჩემი მეუღლე მალეა საქართველოს ისტორიაში ვიყავით შექრილი და პურის ჭამა დაგვაგვიანდა, გთხოვთ სებია პირში ლუკმას ნუ გავვიმნარებ.

– რახან არ მეშვებით ორ ჭიქა ღვინოს დავლევ, თქვა და მაგიდას მიუვადა.

– სებია, რატომ უნდა შეგეშვათ, სხვა ხომ არა ხარ, შენ თქმაც არ უნდა გჭირდებოდეს. ჩემი სახლი შენთვის ყოველთვის ღიაა. მოვვიანებით სულრას გოგა და გიორგიც მიუსხდნენ. გაბომ ასწია ჭიქა და შესვა საქართველოს სადღეგრძელო და ღვინით შეზარხოშებულ სებიას შეახსენა.

– საწყალმა განსვენებულმა მამაშენმა, როგორ იცოდა ომის ნლებში კლიენტთან მორიგების ღროს ჩასაცმელებს რომ ღებავდა ასე არ ამობობდა: ჩემ სებიას გამრავლებამ ორ ჯამ ნაკლებ არ შევლებამო. ეს რა თქმა უნდა ორი ჯამ ლობიოზეა ნათქვამი. გამოდის, რომ სამი ძმიდან მამაშენისთვის შენ იყავი საფიცარი. ესეიგი მამაშენს შენ უფრო ძალიან ყვარებიხარ.

– რა ვიცი, ეგ მამაჩემის საქმეა, სებიას ამის თქმა არ ესიამოვნა და საუბარი სხვა თემაზე გადაიტანა.

– გაბო, გავიგე ვიზა მოგსვლიათ და ისრაელში წასვლას როდის აპირებთ?

– სებია, ჯერ ვერ ნავალთ. ბავშვები სანამ არ დაამთავრებენ. ხომ იცი, რომ წასვლა არ არის ადვილი. ჯერ მარტო მე უნდა ჩავიდე. მოვსინჯო, გავიგო ცხოვრების დონე, შევარჩიო რომელი მხარე ჯობია, ჰაერს როგორ შევეგუებით. სადაც კარგად შევეგუებით, საცხოვრებლად იქ შევარჩევ ადგილს.

– წერილიც ხომ მოგივიდა?

– ყველაფერერი წერილს არ დაეჯერება.

– მიზეზი რატომ მოგყავს? აქედან რამდენი ებრაელები წავიდნენ, ყველა მადლიერია, და რაღა შენთვის იქნება შეუგუებელი.

– სამშობლო შენი ფარია და შენ მისი ყრმა ხარ.

– სებია უარყობ რომ ეს შენი სამშობლოა.

– არა მე არ ვუარყოფ, მაგრამ ის ხომ ნამდვილი სამშობლოა.

– ესეც ნამდვილია და ისიც. უმადური არ უნდა დარჩე, ორი ათას ექვსასი წელია მას შემდეგ, რაც ამათ მიგვიღეს და გული გაგვიხსნეს. ათი და ოცი ხომ არ არის?! ამიტომ არ გვაქვს უფლება, რომ შენ სამშობლოდ არ მიიჩნიო. ქართველმა ერმა გინილადა თავისი არსებობის ნილი და ახლა გინდა გაეყარო. მათ მიერ გაღებული ჯველაფერი მადლო, სიკეთე წყალს გინდა გაატანო, არ დაგავიწყდეს, რომ უზრუნველთა მიწის გამოყოფაზეც ქართველ კაცს აქვს ხელი მოწერილი. ყველგან კი არის ღვთისმშობლის მადლით აღვსილი ტერიტორია. აქ რომ

პურმარილს გემო აქვს, იქ ისეთ გემოს ვერ იგრძნობ. აქაური ვაშლი ეროვნული მუზეუმი, მაინც იმ გემოსი არ მოგეწვენება როგორც აქ. არა მარტო მინაა კარგი, არამედ მზესაც სულ სხვანაირი სხივები და სიმსურვალე აქვს.

— ხო მამა, მართალი ხარ, ნამოიძახა გოგამ, ჩვენი პროფესორი არდა-დეგების დროს ტურისტულ საგზურით უნგრეთში ყოფილა და დილით, როცა დანიშნულ ადგილზე საექსკურსიო ავტობუსს ელოდებოდნენ თხი ქართველი ერთად იდგნენ და საუბრობდნენ. ერთ-ერთ გამელელს რომ დაუნახავს, გაუწერებია მანქანა, გადმოსულა და თხივე ქართველს გა-დაეხვია, გადაკოცნა. თქვენ ჭირიმე ბიჭებო ქართველები ხართ? — ბიჭებს უთქვამთ: ნამდვილად, სულით, გულით ქართველები ვართო. მისულს უცხოს თხივე ქართველი დაუპატიჟია ბუდაპეშტის ერთერთი პირველი კლასის რესტორანში, მაგრამ ბიჭებს უარი უთქვამთ, ჩვენი უფროსი არ გაგვიშვებსო. იმ უცხო პირიგნებას უკითხას: ვინ არის თქვენი უფროსი და მე თავად ვთხოვ თქვენ გაშვებასო. ეს უცხო პიროვნება მიიყვანეს უფროსთან და ასპინძელი უფროსს პირველად შეეკითხა, დღეს რა გაქვთ დასათვარიელებლადო? ხელმძღვანელმა უპასუხა ესა და ეს ადგილებით. იმის დათვარიელებას სულ მცირე სამი საათი მაინც უნდ და გთხოვთ, ეს თხი ქართველი სამი საათით დამიტომ და სამი საათის შემდეგ მე თავად აქ დაგახვედრებო. დიდი თხოვნის შემდეგ დათანხმებია, მაგრამ ორი რუსი მეთვალყურედ გაუყოლებია, რესტორანში შესვლისთანავე მასპინძელს რესტორნის დირექტორისთვის უთქვას: რასაც საშუალოდ დღეში ვაჭრობთ იმ თანხას მე გადაგიხდით, მხოლოდ რესტორანში სხვა არავინ არ შემოუშვათო. სუფრა მუსიკოსების წინ გაუშლიათ, ნასულა ქართული სიმღერები, აქედან ჩასულებიც ისეთები შეხვედრიან, რომ თურმე თოხივეს ეხერხება სიმღერა და ერთი-მეორეს ენაცვლებოდნენ შავლებო, მგზავრული. მაგიდა იყო, რომ იტყვიან რა გინდა სულო და გულო, ჩიტის რძეც კი ჰქონიათ. რუსები ნაადრევად შემთვრალან და მაგიდაზე დასძინებიათ. მასპინძელი მომღერლებს ხმას უწყობდათ და თურმე სიხარულით თან ტიროდა. საუბრის დროს ერთ-ერთი ქართველი შეეკითხა. ახლა შენ აქ ალბათ კარგად ცხოვრობო? ეჲ — ამოიხხრა და პასუხი ისე გაუცია. ორი მაღაზია მაქვს, ერთი სასტუმრო, ფულიც ბევრი მაქვს, მაგრამ რათ მინდა თუ ცხოვრებას გემოს ვერ ჩავატანო. გაფიცებ საქართველოს მაღლიან მინას, ხო აქ მაგიდაზე კველაუერი გვაქვს, რომელიც გინდა მიირთვი, მოსინჯე, თუ რომელიმეს ისეთ გემოს ჩაატან, როგორც საქართველოში, თბილისში, ქუთაისში, სოხუმში, ბათუმში, საქართველოს რომელი მხარეც გინდა აიღე. ყველგან კარგი ბუნებაა, ერთი მეორესგან განსხვავებული. ასევე პურმარილია სხვადასხვა მხარეს სხვადასხვანირ, მაგრამ ერთი-მეორეზე უკეთესი. საქართველოს საზღვრებს რომ გასცდები, სხვაგან ისეთ გემოვნებას ვერ იგრძნობ, იცით როგორ მენატრება საქართველოს ნახვა, იქ ქეიფი, პურის ჭამა. რომ

გამახსენდება ქართველების ზნეჩვეულება ხშირად ჩამაფიქრებს-ხოლმეტების ამაზე ცოლშევილიც ხშირად მსაყველურობს, ერთი სიტყვით ტყუილად კი არ არის ნათქვამი საქართველოს ტერიტორია ღვთავსმობლის წილების ვედრიან. მერე უფროსთან რომ დაბრუნებულან ბიჭები სასტუმროში. ნახევარი საათით გვიან მოუყვანია იმ ეპრაელ მსაპინძელს. ის ეპრაელი რომ ნახულა მერე, ეს ქართველი ბიჭები ექსკურსის ხელმძღვანელს ისე გაულანდლია, რომ პურმარილი რამის შხამათ ამოუდენია, უფროსი რომ აღარ გაჩერებულა ბოლოს იმათთა ნაქეფარ რუსებს უთქვიათ, გაჩერდი, გეყოფა იქნებ თქვათ, რომ თქვენც ასეთი პატივისცემით გეპყრობიან სამშობლოს გარეთ.

— ხომ გითხარი შეილო გოგა, სიცოცხლის გემოვნებას აქაურს, სხვას ნუ შეადრი. აქ მთისა და ბუნების ჰაერი სულს ახალისებს და გულს ასულდგმულებს, ჩვენი ორგანიზმი ამ მინასთან შესისხლხორცებულია, ამიტომ ჩვენ თუ ნავედით გული უნდა მოვწყვიტოთ მთასა და პარს და იქ ჩვენს სამშობლოს უნდა შევასისხლხორცოთ, ამას კი დრო სჭირდება. დრო, რომელიც ჩვენს სიცოცხლეს დღითი დღე აკლდება. ნარმავალი ვართ და მე თუ მკითხავ დაფუძნებული ბუდე ისეთ მინაზე სადაც ჩვენი წინაპრების ძვლები ამ მინის პატრონის ძვლებთან შეძვალებულია. ამის გამო ბუდეს მოშლას უარყოფითად მიმართია. არა იმიტომ, რომ მე ჩემ სამშობლოს ვუარყოფ, არა. თუ საჭირო ვარ და ვჭირდები სამშობლოს მზად ვარ მსხვერპლად შევენირ აქაც და იქაც. ჩემთვის ორივე ერთია.

— გაბო, შენი ნებაა... ვერ დაგაძალებ. მე კი ვიზას ველოდები, მომივა თუ არა, იმ კვირაშივე წავალ.

— წახვალ, მაგრამ ხუთი წელი მაინც უნდა იწვალო.
 — მამა შენ გინდაც წახვიდე მე არ წამოვალ.
 — ხო გითხარი სებია, ჩვენი ოჯახიდან მარტო ჩემ მეუღლე მალეას უნდა წასვლა.

— არც მე მინდა წასვლა, თუ იქ ქმარი და შეილი არ მეყოლება, მეც აქ დავრჩები. გიორგის და გოგას შეყვარებულები აქა ყავთ და იმათაც ხომ უნდა დავეკითხოთ. ეს წინადადება ნარმოთვა მალეამ.
 — რას ვიზამ მალეა დეიდა, ხომ იცით, რომ მე უნივერსიტეტში ეკონომიკურ ფაკულტეტზე საბუთები შეტანილი მაქვს. რადგან მე იმ გოგოს სიყვარულმა დამძალა და მისივე რჩევას ვასრულებ. ამიტომ ბედს მე უნდა ბოლომდე დავმორჩილდე.

— ესევიგი შენი თქმით გამოდის, რომ ჭკუას იმ გოგოს რჩევით ამოძრავებ. მიმართა სებიამ.

— ახლა რას ვიზამ ზოგიერთ საკითხში შეყვარებულს ხომ უნდა დაუჯვერი. შეყვარებული ჩემი თვალის ქვეშ ხომ უნდა იყოს. ხშირად უნივერსიტეტში ყოფნისას ჩვენ ერთად ვსაუზმობთ.

— გეტყობა შენ გიორგი ეჭვიანი იქნები? ღიმილით მიუგო სებიამ და თან თვალები ყველას სათითაოდ მოავლო.

– გიორგიმ მორცხვად ჩაიცინა და ისევ გაბომ გამოიყვანა მდგომარეობიდან.

– აქ, რა არის სათავილი. კაცი ცოლის მიმართ ყურადღებით უნდა იყოს, ეს სიყვარულია და არა ეჭვი. სებია დაუფიქრებლივ შეეკითხა და ცოტა უხეშად გამოუვიდა.

– კარგი გოგოა?

– რაც მთავარია მე მიყვარს და მეტი ქება არ არის საჭირო.

– მალადეც, აი კაცი. მე მომენტია შენი პასუხი, ეგ რა შეკითხვა მიეცი სებია ძია, კარგი პასუხი გაგცა, მაგრამ მე უფრო სხვანაირ პასუხს გაგცემდი. მალქამ და გაბომ ერთი-მეორეს შეხედეს. შვილის ამ გამოთქმაში დიდი სიამაყე გამოსჭვიოდა. – სებიამ დისტვილის ნათქვამი შეურანყოფად მიიღო, თუმცა არც გაუმჯდავნებია და არც სახეზე შეიმჩნეოდა რამე. სებია მოულოდნელად წამოდგა, მასპინძელს მადლობა მოახსენა, ყველას ტკბილად დაემშვიდობა და კარისაკენ მშვიდი ნაბიჯებით გაემართა.

– მარინა! ლექციების მერე კინოში წავიდეთ.

– გიორგი შინ მივალ ორ ლექციას წავიკითხავ და მერე წავიდეთ.

– რომელ საათზე მოხვალ?

– არ ვიცი, შენ თქვი და მეც იმ დროზე მოვალ. სვიდანის ხო იცი ბიჭები უნიშნავენ. მარინამ ღიმილით, მაგრამ სიამყის გრძნობით უთხრა. დღის შეიდი საათი იყო, ჯერ კიდევ დასავლეთით ჩამავალი მზე უკან მოტოვებული სხივებით თავს იქცევდა. დანიშნული დრო არც ერთმა არ დააყოვნა. გიორგი და მარინა ორივე ერთდროულად მივიდნენ გამარჯვების ბალში თითქოს და ორივეს აფთიაქის სასწორის სიზუსტით აწყობილი საათი ორივეს ეკეთათ.

– გიორგი! თითო ნაყინი შევჭამოთ და კინოში მერე შევიდეთ.

– კი ჩემი სულის გასაღებო. ოლონდ შენი ნაზი სახის ნათელი ჩემი ცხოვრების დიდ გზას მინათებდეს და შენ თუ მიბრძანებ აი ამ კიპაროსის ხეს მოვალეჯამ და მინაში თავდაყირა ჩავასობ, შენი სიყვარულის დასამტკიცებლად, გაიხუმრა გიორგიმ.

– რას ერჩი ამ ხეს, თავისთვის მშვენივრად დგას.

– მარინა შენ ხუმრობ და მე მართლა გეუბნები.

– ხო დაგივერე წვერის გათლა არ დაგჭირდება.

– დამცინი ხომ.

– არა. არ დაგცინი გიორგი. მე ვიცი, რომ კეთილი ხარ და შენ ასეთი ბოროტება არ გეხერხება.

– გინდა რომ ვიყო ბოროტი?

– არ მინდა და იმიტომ გეუბნები, შენ არ ხარ ისეთი და მეორეც, რაში გჭირდება ჩემს ნინაშე არა რაინდული თავის ქება, რომლის გაკეთებაც შენ არ შეგიძლიან. ბოროტება რად გინდა. მთავარი სიკეთეა.

– ვის არ შეუძლია? მე ასეთი უსუსური მნახე?

- კარგი რა გიორგი, გეყოფა ხუმრობა.
- არა მარინა, არ ვხუმრობ.
- არ ხუმრობ და მიდი და მოგლივე.
- ახლა კი არა, შენს მიმართ. შემცილე რომ გამომიჩნდეს, მაშინ.
- ჩემო რაინდო, ნინასანარ არ ყოფილ საქმეზე რატომ ნერვი-ულობ?
- შენ არ იცი. ამ გულში რა ცეცხლი ტრიალებს...
- მერე მე რა შეუში ვარ. გამოყენახე მეხანძრეს და ჩააქრობს.
- მარინას ასეთმა პასუხმა ორივეს მიმართ სიცილი გამოიწვია.
- გამიგე მარინა, სიცოცხლეს არ დავიშურებ, ვინც არ უნდა იყოს. ან მოველავ და ან თავს შევაკელავ.
- მაშინ, ჩემო რაინდო ამირანი ყოფილხარ.
- კაცი თუ გაბრაზდა ყველა ქართველი ამირანია, უმრავლესობა ამირანზე მეტიც. მაგალითისთვის ავილოთ დავით აღმაშენებელი. მის მიერ მცირედი ჯარით მტრის უმრავლესობასთან, თუნდაც დიდ-გორთან ჩატარებული ომი რას ნიშნავს. ეს ბრწყინვალე გამარჯვება ქართველი ერისათვის. გავიხსენოთ გინდა ერეკლე მეორე და სხვა მრავალი მეფეები.
- დას გავიხსენოთ მეფენი სხვებიც, რომლებიც თავიანთი სამეფო გვირგვინს უფრთხილდებოდნენ და ვალდებულები იყვნენ, რომ ყველას თავისი თავი დაეცვა, მაგრამ იმპერიის ხელი მაინც არ ავაცდა.
- არა მარინა, ისტორია კარგად ვიცი, ლომს გვერდში ვეფხვები. რომ არ ამოდგომოდნენ სისხლზე დაგეშილ მგლის ხროვას როგორ გაუძლებდნენ. მეორე ის, რომ მე მეფის გვირგვინისათვის ვიბრძები, შენ კი დედოფლობისთვის.. კვლავ ორივემ ჩაიცინეს, განსაკუთრებით მარინას კისკისმა თითქოს ხეზე მიძინებული ფოთლები გამოაღვიძა სიცილის დროს ყელიდან წამოსულმა ჰარმონიამ.
- გიორგი ეს მომავალი - ჩვენი ურთიერთ შეთანხმებისა და სიყვარულის ამბავია.
- მარინა, ეს ჩვენი მომავალი კი არა, კარზე მომდგარი მომწიფებული ამბავია.
- გიორგი მე აღარ მეკითხები?
- როგორ არ გეკითხები. ამდენი ხანი ტყუილად გელაპარაკე?
- შენ საქართველოს ისტორიაზე მელაპარაკები, და საკუთარ თავზე კი, არათერს ამბობ. ჯერ კარგადაც არ გაგვიცვნია ერთმანეთი. ერთმანეთის გულში არ ჩაგვიხდია. ვინ რას წარმოვადგენთ. რა შინაარსისანი ვართ. სახლში ვინ გვყავს, იმათი თანხმობაც გვინდა, სიყვარული კარგია, მაგრამ ცხოვრებას თავისი ატრიბუტები გააჩინა.
- მე მაგალითად სახლი მაქს და შიგ მარტო მე ვცხოვრობ. მშობლები არა მყავს, არც და-ძმები.
- ხო და გიორგი გამიგე, მე კიდე მინდა, რომ დედამთილი, მამა-

თილი და მულიც მყავდეს.

– მარინა არა მყავანან და საიდან მოგიყვანო?!

– დაფიქრდი წუთისოფელში ერთხელ მოვედი, ერთხელ უნდა გავთხოვდე და დედამთილ-მამამთილის ალერს არ მინდა რომ მოკლებული ვიყო. ამ ბავშვურ საქციელზე მოუხდათ უთანხმოება და ერთურთს დასცილდნენ. მზემ კი გადაცურა ცის ლავარდები და მოქარბებული ბინდით დამხჩეალმა უკანასკნელი ამოსუნთქვით დღემ სული დალია. ბინდმა გაახსენა ყველა სულიერს თავისი ბუდე. მეორე დღეს, დილით, ერთი ლექციის შემდეგ დეკანმა იხმო მარინა თავის კაბინეტში და ჰქითხა.

– გუშინ რვა საათზე სად ბრძანდებოდი?

– ვაკის პარკში ბატონ გიორგისთან ერთად.

– მერე, ხომ იცი გამოცდები რომ მოახლოებულია და დიდი შრო-მაა საჭირო, რომ წასული წლების საკურსო ხუთიანებს საფუძველი გაუმაგრო და მთელი შენი ცოდნა ერთნაირად მოვარდნილ წყალს არ გაატანო, იმ ზარმაცს რად აყოლილხარ.

– პატივცემულო რატომ აყენებთ შეურაცყოფას გიორგი არ არის ზარმაცი, ის ჩვენს ჯგუფში ნახევარს მაინც სჯობია, ხუთებზე თუ არა ოთხებზე მაინც გადის.

– კი მარინა, მაგრამ ყოველ შემთხვევაში მისი ოთხიანები შენს ხუთიანებთან ვერ მოვა, შენი გზა გრძელია და ბედნიერებისაკენ მიდის, იმისი კი მოკლეა.

– პატივცემულო რატომ წყევლი?

– არა მარინა, ღმერთმა დიდხანს აცოცხლოს, მე კი არ ვწყევლი ცოდნის მხრივ ვამბობ. რაც აქ ისწავლა ის შეიძლება პრაქტიკაში დანერგოს, მაგრამ წინ ვერ წაიწევს.

– პატივცემულო პროფესორო ცხოვრებაში პრაქტიკა გვაძლევს ამა თუ იმ გამოგონების რეალურ შესაძლებლობას და მერე იქიდან გადის სახელმწიფო გამოცდაზე.

– მართალი ბრძანდებით ჭეშმარიტებაა.

– პროფესორო თუ ჩავაბარებთ ასპირანტურაში ორივე ერთად. თუ არა და არც ერთი.

– მარინა ეგ რა ლაპარაკია? თავი გინდა დაიღუპო. შეყვარებულები ხომ არა ხართ?

– დიახ ვართ პროფესორო.

– მშობლებმა იციან?

– რომ გავყვები მერე გაიგებენ.

– მომზადებული ხარ. დაფიქრდი, თავი არ დაიღუპო. გიორგის და მარინას ამბავი გახმაურდა. გაიგეს იმ დაინტერესებულმა პირებმა, რომლებსაც თავიანთ საკუთარ თავს არც სარგებლობას მოუტანდა და არც ზიანს. მთავარი ის არის, რომ როგორც პროფესიონ-

მასწავლებლებში, ისე სტუდენტ-მონაფერებში ლექციის შემცვლელში სასაუბრო მიზეზმა აუდიტორიებში იჩინა თავი. მომდევნო ლექციის პროფესორმა მიმართა:

– მარინა ეს ამბავი მართალია რაასაც ამბობენ, გიორგის და შენს შერის? მარინა მორცხვად ადგა და თავჩალუნულმა უპასუხა:

– დიაბ მასწავლებელო. მაგრამ მე მაოცებს საერთოდ, თქვენი და სხვა ზოგიერთი პროფესორის ამბავი, რა არის აქ საძრახისი, ან საკვირველი, ის რაც წუთისოფელში ღვთის განგებას დაუწესებია ჩვენც ხომ ამ გზას მივყვებით, განსაკუთრებული სხვა, ხომ არაფერი მოგვიმოქმედებია? ჩვეულებრივ ერთმანეთზე პირობა მიცემული გვაქვს, მეოთხე კურს დავხსურავთ და ვიქორნინებთ, ჩვენს გარდა სხვა დროს უნივერსიტეტის კედლებში ასეთი რამ არ მომხდარა?, თუ არა და, გათხოვება, ქორნინება ნებადართულია და ჩვენი სიყვარული რატომ გახდა საკამათო.

– სრული უფლება გაქვთ მარინა, მაგრამ შენი თავის და ცოდნის პატივისცემა მაინც უნდა გქონდეს.

– ბოდიშს გიხდი ბატონო პროფესორო, არ მინდოდა მეთქვა, მაგრამ რაკი ყველამ გაიგო, ახლა ყველაეფერს ვიტყვი, რაც ღმერთს წუთისოფელში დაუკანონებია, ამის უარყოფა მგონი არ შეიძლება. ეს ჩემი პირველი ბედია და იგი უნდა იყოს მთელი ჩემი სიცოცხლის თანამგზავრი მიუხედავად იმისა, ეს ჩვენი ბედნიერების იქნება თუ უბედურებისა. მოსული პირველი ბედი არ უნდა დაისაჯოს. ცნობილია, საქართველოში რომ გოგოს შობადობა უფრო მეტია ვიღრე ბიჭისა, ისიც უნდა ითქვას გოგოები მაღე შედიან დასრულების პროცესში. ჩემი აზრით, ბიჭმაც და გოგომაც სკოლიდანვე უნდა ეცადოს ცოლის შერჩევა, თუ არა და ინსტიტუტიდან მაინც უნდა შეარჩიოს თავისი გულის მგალობელი, მოალერსე, მესაიდუმლე, სნავლის პერიოდში ერთმანეთთან უფრო შეჩვეულები არიან. ერთი-მეორის ხასიათი კარგად იციან. ჩემი ბედი უნდა დაუკავშირო სამშობლოს ბედს. სიკეთესან ერთად ყოველი პიროვნება სამშობლოს ტკიცილსაც უნდა იზიარებდეს. შენ არ იცი ბატონო პროფესორო, გიორგის და ჩემი ურთიერთ სიყვარულის დასაბამი და არც გირჩევთ რომ გაიგოთ.

– კარგი აზრია. ღმერთმა ხელი მოგიმართოთ. გიორგი აუდიტორიაში შევიდა. მარინა იკითხა, სტუდენტებმა უთხრეს დეკანთან არისო. გიორგიმ იმ დროს შეაღო დეკანის კარები, როცა მარინა უნდა გამოსულიყო.

– კარგია რომ მობრძანდი, შენზე გვქონდა ლაპარაკი, სად ბრძანდებოდი? – გიორგი ყველაფერს მიხვდა, თუ რა თემაზე ჰქონდათ ლაპარაკი

– უნივერსიტეტის დამთავრებამდე ორი თვე დაგვირჩა პატივცემულო პროფესორო და მერე ქორნილისთვის ვემზადებით.

- რა გაჩქარებს, ქორნილს მოესწორებით, შენ თუ არა, მარინას მაინც ჩაეძარებინა ასპირანტურაში.

- პატივცემულო პროფესორო ერთი ამ სინდისის მქონე სიყვარულში მაქვს თავისუფლება და ამაშიც მზღვდავთ?

- არა შენმა მშობლებმა თუ იციან? გიორგი ჩაფიქრდა და მოგვიანებით უჰასება:

- ხო იციან. დღეს განვაცხადე და დედაჩემა ჩხები დამინცო, ჯერ ერთი ან ორი წელი უნდა იმუშაო და მერე დაგაქორნილებთო. მერე მამაჩემა უთხრა: კარგი ქალო, ბავშვი აღარ გაიხუმროსო, დედამ უთხრა - ხუმრობს კი არა მართალს ამბობსო. მერე მომიახლოვდნენ და მეითხეს ვისი გოგოა გიორგი, ჩვენ არ ვიცნობთო? მე ვუთხარი თქვენ არ იცნობთ, სამაგიეროდ მე ვიცნობ ჩემი კურსელია და კარგი გოგუა, მაშინ, მამაჩემა მხარზე ხელი გადამხვია და დედაჩემს უთხრა კარგი, ღმერთი ამისკენ ყოფილა და ბედი მიუცია. მერე მეც მშობლებს გამოვეყავი და აქ წამოვედი. მერე პროფესორმა დალოცა.

- მივესალმები თქვენს ბედნიერებას. მაგრამ მარინა, ნიჭის შეზღუდვას ღმერთი არ გაპატივებს.

- პატივცემულო პროფესორო, მეცნიერებასთან ერთად სამშობლოს შეილებიც ესაჭიროება. ერის სიმრავლეა საჭირო, მის ფიზიკურ სიძლიერეზეც უნდა ვიზრუნოთ. მეცნიერებამ შექმნა ყოველივე კარგი და მასთან ერთად სიბინძურე დღეს ეკოლოგიური პრობლემების წინაშე, რომ ვდგავართ. ქიმიამ დედამინას სიცოცხლის უნარიანობა დაუკარგა, აღარ არის საჭირო ერთი-მეორეს მტრობა, სისხლის ღვრა, ან იქ ცაში რას დავეძებთ, ან იქ ღმერთს რაღას ვეპოტინებით, ჩვენ თუ აქ ვერა ვშველდებით, მივცეთ ცას, დედამინას სიმშვიდე, რომ ღმერთი მაინც იყოს წმინდა ჩვენი მფარველი. დეკანატიდან რომ გამოვიდნენ მარინამ უსაყვედურა.

- გიორგი შენ თქვი, რომ მშობლები არა მყავსო.

- არ მყავს მარინა.

- მაშ რატომ უთხარი დეკანს მშობლები მყავსო.

- ტყუილად უთხარი.

- რატომ მოატყუე სირცხვილი არ არის?

- საიდან გაიგებს შემამონმებს?

- არა, მაგრამ წუთისოფელს სიმართლე უხდება და არა ტყუილი. წუთისოფლის მსაჯული ღმერთია და რომ მოკვდები საიქიოში ხომ უნდა წარსდგე?

- მართალი ხარ, ჩემო მარინა, მაგდენი აღარ მიფიქრია, ის კი ვიცი, რომ, ჩვენ ორივე სულისა და გულის სინმინდით ისე უნდა დავდგეთ წუთისოფელის სიმართლის გზაზე და ისე უნდა გავლიოთ ჩვენი სიცოცხლის მანძილი წუთისოფლიდან საიქიომდე, რომ ცოდვა არ გავიყოლოთ უფალთან შეხვედრამდე.

- გუშინ გიორგი რატომ გამებუტე მე, ხომ შენთვის უსინათლობისადაც.

- მარინა მე ამნაირი სიყვარული არ გამომიცდია.

- შენს მიმართ ანთებულმა გულმა სხვა, ყველა გადავლილ სიყვარულს გადააჭარბა. არ არის გამორიცხული, რომ სანამ დაუძულება გულის ემოციებს, მანმადე შეცდომა კიდევ რომ არ დაუშვათ. მარინამ გაიღიმა და თქვა:

- ასეთი გამოხტომები სისულელეს ნიშნავს. თუმცა მანმადე მისმა ჭკვიანმა თვალებმა სინმინდე და სიანკარე უეცრად ავარდნილ ქარისგან კლდეზე მიხეთქებული ზღვის ტალღის ნამსხვრევებივით გამომანთხია. მიუხედავად ამჟამად მარინას გიორგისადმი განწყობისა ყოველ დროს. მის ლამაზ სახეზე ღმილის ნათელი მაინც კრთოდა. ასეთი ხუმრობით ჩავიდნენ ისევ ვაკის პარეში. მუხის ხის ჩრდილში დადგმულ სკამზე დასხდნენ და ურთიერთ მხოლოდ თითო კოცნით დაკავყოფილდნენ. წმინდა სიყვარულში ყოველთვის ნორმალურობაა საჭირო და არა, ავხორცობით გამოწვეული დაუმთავრებელი ხვევნა-კოცნა და არც სხვადასხვა ინტიმურობა. ცა საუკუნის იშვიათი კეთილთვისებებით განწყობილი კრთოდა და მზე კი მის თავზე კელაპტრად ენთო, იმ დროს როცა, ღვთისმშობლის წინაშე ხალხი ქვეყნის სიკეთეზე ლოცულობდა. შეყვარებულნი კი ერთმანეთის ალერსში იყვნენ.

- მარინა, ნეტავ ჩვენი შვილი შენა გგავდეს.

- რას ამბობ გიორგი. შვილი ჩვენ უნდა დაგვემსგავსოს სხვას კი არა.

- რატომ მეკითხები გიორგი?

- იმიტომ, რომ ლამაზი ხარ

- გიორგი შენ რა ულამაზო ხარ?

- არა, მარინა. მე შენ სილამაზეში როგორ შეგედრები.

- ესე იგი, მე თვალის სინათლე კარგი არ მქონია ხო გიორგი, ქალი ნაზი ქმნილებაა. იგი ყოველთვის მომხიბვლელი უნდა იყოს, ვაჟისათვის კი აუცილებელი არ არის სილამაზე, მთავარია სული რაინდული ქონდეს, ის დღე შეყვარებულებისთვის სულ ასე მხიარულებაში ილეოდა, ალბათ დღის ბოლომდე დარჩებოდნენ, შეყვარებულნი. ყვავის ყრანტალს რომ არ დაეფრთხო. კვირა დღე იყო დიდი ხნის გაუხსნელი გიორგიმ მშობლიური კერა ახლა გახსნა. შეკვიდა მოავლო თვალი, დაყრუებულ კედლებს, რაცხან მზრუნველები დაუსაფლავებიათ მას შემდეგ ამ ბინის კარები აღარ გაღებულა. ალბათ გიორგი კარგად რომ დაკვირვებოდა, იატაკზე შეიძლება დედის და მამის ფეხის ნატერფალებსაც შეამჩნევდა. გაიხსნა დედმამა სურათის მიხედვით და მშობლების ლანდი თვალინი დაუდგა და ნაღვლიანმა თქვა: რამდენი ნელია სახლის კედლებო ადამიანის სითბო არ გლირსებიათ. ამ დროს მივიდნენ გაბო, გოგა და მალქა

დეიდა. გიორგის სახლში მაღაზიიდან მანქანით მოიტანეს შპალიერი საღებავები და რემონტი დაიწყეს საკუთარი ძალებით.

- გიორგი, კარფანჯრები რო გამოუცვალოთ რას იტყვი შენ?
- გაბო ძია და მალეა დეიდა. მე თქვენგან მადლობელი ვარ თქვენი ჩემდამი მშობლიურ მზრუნველობისთვის და ახლა ძალიან ნუ გაირჯებით, მამაჩრდილი ნაშრომს რომ ვხედავ გული ამიჩურდა, მათ ნაშრომს, რომ ვუცურებ ასე მგონია მათი სული აქ სადმე ტრიალებს.

- სულერთია შვილო, კარ-ფანჯრები ხომ უნდა შეიღებოს და მათთან ერთად იატაკიც და სჯობია კარ-ფანჯარა გამოვცვალოთ, ახალი მაინც სულ სხვაა.

- მალეა დეიდა, მე თქვენი აღზრდილი ვარ და მე მგონი იმ ამაგსა რაც, თქვენს მიერ ჩემდამი არის გახარჯული ღმერთი ისეთ მნვერვალზე ვერ ამიყვანს, რომ ჩემგან სამაგიეროს გადახდა მოითხოვოთ, მაგრამ თუ შემეძლება ნუთისოფელი არ მაპატიებს, რომ არ გადაგიხადოთ და თუ ვერ შევძელი ეს ყველაფერი კვლავ ღმერთისთვის მიმინდია.

- ღმერთმა ბედნიერად გამყოფოს ძმაო გიორგი, დღეს თუ არა, ხვალ საქართველოს თქვენი სახით ერთი ახალი ოჯახი შეემატება და ახალი ოჯახის წამოწებას კი განახლებული ბინით უნდა შეტვდე.

- ხო, შვილო გიორგი, დაუჯერე გოგას, მართალს გეუბნება.
- დეიდა მალეა, გოგა, შენი ღვიძლი შვილია და მაგიც ჩემსავით ახალგაზრდა და უფრო მეტი ყურადღება მაგას უნდა მიაქციოთ.

- გიორგი შვილო, რაში დაგჭირდა ასეთი ლაპარაკი. მე ხომ საკუთარი შვილისაგან არ გამინსხვავებიხარ? თავიდანვე, როგორც ჩემს შვილს შენც ისე გივლიდი.

- მართალი ბრძანდებით მალეა დეიდა. მე ვერძნობდი და ვერძნობდესაც თქვენგან მშობლიურ მზრუნველობას. ვიმეორებ და ხშირად გავიმეორებ ჩევნ მე და გოგა დავრჩებით, როგორც ღვიძლი ძმები. მჯერა რომ, მე და გოგას შორის სადაო არაფერი მოხდება.

- გიორგი, მე შენი ძია ვარ და როგორც გამოგზარდე, ისე უნდა დაგასახლო. ვალდებული ვარ და ქორწილიც უნდა გადაგიხადო.

- გაბო ძია! ჩევნ ორი თვე დაგვრჩენია ხელის მოწერამდე და შენობის შიდა შელამაზებას ვერ მოვასწრებთ.

- შვილო, ერთ თვეში დაამთავრებენ დამიჯერე გიორგი. ჩემი ფული უნდა დაიხარჯოს შენ რატომ გერცხვინება. მე ხომ გითხარი მამაშენი როგორ მეხმარებოდა. მე იმ კაცის მადლს ხომ მადლით უნდა ვუპასუხო. რა იცი კაცის თავზე რა ხდება, შეიძლება გოგამ ისრაელში გული ვერ დატიოს და თქვენც ასე უნდა გააგრძელოთ, უმნიკლო უნდა იყოს ჩევნი ძმური სიყვარული. ვითარც ღვთისმშობლის მიერ საქართველოზე ანთებული სანთელო. შენობის შელამაზება უკვე მთავრდებოდა გაბოს ფული მთლიანად გადახდილი ჰქონდა, როდე-

საც გაბოს ისრაელიდან ერთ-ერთი ნათესავი ჩამოუვიდა და აცნობდა რომ ისრაელში გაბოს ოჯახისთვის ბინა გაუმზადებიათ და განწეო-რებით სამივესთვის იქ ჩასვლის ვიზებიც ჩამოუტანათ და სამივენი საჩქაროდ ისრაელში წავიდნენ. გაცილების დროს გიორგიმ ცრემლები გადმოყარა. გაბოს სანუგეშმოდ შემდეგი სიტყვები დაუტოვა.

— შენს ქორნილში გიორგი თუ არ დამპატიუებ მე მანც აუცილებლად ჩამოვალ და ჩემ დაპირებას შევასრულებ. ნუ გეშინია გიორგი, არც მერე დაგტოვებ უყურადღებოდ, დარჩა მარტოდ გიორგი. გული მისი თითქოს დაპატარავდა. ახლა იგრძნო ნამდვილი სიობლე განვლილი თუ მომავალი. სითბო და სიხარული მთლად, რომ გამოეცალა და იმათ გაიყოლეს. ფიქრში დატოვილი გული. ისე გაეზარდა თუ გაუსივდა ნალველი, რომ თავის ადგილზე აღარ ეტეოდა, ერთდროულად გამოეცალა ყველაფერი, ის რაც მის ობოლ გულს ასაზრდოებდა, დარჩა მარტოდ ჯერ ისევ აღმზრდელის ბინაში. ტახტზე წამონოლილა და ფიქრის ბურუსში გახვეულს მათი ისრაელში გაფრენილი თვითმფრინავი თვალებში ებლანდებოდა. თითქმის ყოველ დღე გიორგის ურთიერთობა გოგასთან, გაბოსთან გატარებული ტკბილი მოსაგონარი. დღეებს წუთისოფლის მიღწეულ თუ მისაღწევ ფიქრის კორწოხებზე აღმა-დაღმა დადიოდა. ყველაფერი რომ დალაშერა, მერე გადაშალა სურათების ალბომი და დაუწყო დათვარი-ელება, ხან თავისი წარსული მშობლები გააცოცხლა და თითქოს იმათ ელაპარაკებოდა, რა იქნებადა ლმერთის ძალით გეცოცხლათ, რომ მეც მეგრძნო მშობლიური სითბო და სიყვარული, გიორგიმ ასე ორომტრიალში გაატარა მთელი ღამე. მეორე დღეს გიორგი და მარინა უნივერსიტეტიდან კვლავ დაუბრუდნენ ვაკის პარები დაკავებულ საბედნიერო სკამს. გიორგი მარინას სხვა დროსთან შედარებით, უფრო ტკბილი ალერსიანი სიტყვებით მიმართავდა, რომ გულში ჩადედებული ნალველი როგორმე გაელხო.

— მარინა, მარტი შენა ხარ ქვეყანაზე ერთადერთი მზე ჩემი სულისა, ჩემი სიცოცხლის ბატონ-პატრონი, შენ ხელთა ვარ და გინდა მაცოცხლე, გინდა მომკალი. სიყვარულის ძალა ყველა ძალაზე მაღლა დგას და მეც მისი მორჩილი ვარ. მარინა სკამზე ზის და გიორგის მის მუხლებზე შუა ჩამუხლული ხელებდაბჯენით და ყოველი მოსაფერებელი წინადაღების დამთავრებისთანავე ეამბორება.

— მარინა, ნეტავი არ დაღამდებოდეს? ვიმეორებ წუთუ — მარინა, მარტოდ შენა ხარ ქვეყანაზე ერთად-ერთი მზე ჩემი სულისა,

მარინა, ნეტავ სულ ასეთი ნათელი დღე გვედგეს თავზე. მარინა კი თავისი გაცისკროვნებული თითქოს და წუკრის თვალებით შესციცინიბდა და გულში ამბობდა: საინტერესოა გიორგი დღეს რატომ არის სხვა დღეებთან შედარებით უფრო ლმობიერი, უკეთეს განცხომაზე? მერე ფარულად, თითქოს გიორგისაც ეკითხებოდა,

მაგრამ მისგან სრულ პასუხს ვერ ღებულობდა.

— გიორგი, გეყოფა, ვიცი, რომ გიყვარვარ.

— მიყვარხარ კი არა, ვიდაგები სიყვარულით, უშენობით ღამეების გათენება მიმძიმს. გთხოვ შინ ნუ წახვალ. წავიყვან. ხელი მოვან-ეროთ და ქორნილი ერთი თვის შემდევ გადავიხადოთ.

— არა გიორგი, ჩემმა მშობლებმა არ იციან და ძებნას დამინებენ, მერე მეზობლები გაიგებენ და თავი მომეჭრება.

— მარინა, დამიჯერე უფრო კარგია, იტყვიან. უყვარდა და მოიტაცაო.

ამ დროს გამოჩნდა ისევ ის ყრანტალა ყვავი. მოფრინდა და გა-ნაგრძო თავისი ტრადიციული ჰანგის გამომზიურება.

— გამაგიუებს. ნეტავ ეს ყვავი მარტოდ ამ ხეს ხედავს? წასული კვირა დღეს ამ სკამზე ვისხედით და მაშინაც ასე ყრანტალებდა. საინტერესოა რას გვიქადის?

— რას ერჩი, იყრანტალოს. ყვავი იმიტომ ჰქვიან, რომ ჩხავის. ეგ რომ სასიამოვნოდ გალობდეს, მაშინ ბულბული ერქმებოდა.

— არა, მარინა, გული ცუდს მიგრძნობს.

— გიორგი, სუსტი გულისა ყოფილხარ, შე საცოდაო. მე კი რა-ინდი მეგონე.

— არა მარინა, არა ვარ მხდალი.

გიორგიმ ვაუკაცობის დასამტკიცებლად კოცნა გაუახლა. ეს დღეც ასე სიყვარულში დაილია.

— წამოდი, მარინა, ქაშუეთში. სანთლები დავანთოთ.

— წავიდეთ ჩემო მერცხალა ბიჭო, დაჭრილ გულს ღმერთი გაგიმ-თელებს.

ამ სიტყვაზე გიორგი ცოტა ჩაფიქრდა. გაიფიქრა: მე არაფერი მითქვია და რატომ შემამჩნიაო? შევიდნენ, იყიდეს სანთლები და დაინებს დანთება. გიორგიმ დაინცო ლოცვა.

— ღმერთო, მიშველე, შეიძრალე ჩემი ობოლი თავი და გზას ნუ ამიბნევთ, გთხოვთ შემარჩინოთ მარინა ბედი, რომელიც თქვენ მე მაკუთვნეთ. ჩემი სიცოცხლე და სიყვარული იგია ჩემი ობოლი თავის ბედნიერება. მარინა შემარჩინე, — კვლავ გაიმეორა.

მარინამ შეამჩნია და ახლოს მივიდა.

— ვაი, შენ ჩემო თავო, ასე გიყვარვარ, ბიჭო, რომ ჩემ თავს ლოც-ულობ.

— რა ვქნა, მარინა, მიყვარხარ და არ შემიძლიან უშენოდ სიცოცხ-ლის გაგრძელება. ყველაფერს გეფიცები, მარინა რომ დამიჯერო.

— გიორგი მეც მიყვარხარ და რაღა გაშინებს თუ ორივეს მხრიდან გულწრფელი სიყვერულია. ნუ შიშობ, ანგელოზები მომხრეა ჩვენი. ჩიტი ხომ არა ვარ, რო გაგიფრინდე.

— ვაი, მარინა, ჩიტი არ ყოფილან, მაგრამ გაფრენილან.

სანამ ოჯახი მთლიანი იყო, ასე შესამჩნევად გული ობლობას ვერ

გრძნობდა, როგორც ახლა მარტოდ დარჩენილმა იგრძნო. ძირი ტეხილმა გიორგიმ მთელი ლამე ფიქრებში გაატარა და გათენებისას, ცოტა რომ ჩათვლიმა, კარების ზარი მაშინ ან კრიალდა. გახარებული წამოხტა ლოგინიდან. გაიღიქრა, სხვა ვინ უნდა იყოს, თუ არა გოგა, ან გააპო ძია. გახსნა კარები და თვალ წინ ედგა მარტოდ ხალათ გადაცმული, თმებ გაწენილი მარინა. ორივეს გულში წამიერი დუმილმა გაიარა. ბოლოს სიჩუმე მარინამ დაარღვია:

- მიშველე, გიორგი.
- მითხარი მარინა, რა მოხდა? ნუთუ გამცვალე?
- არ გამიცვლიხარ, გიორგი. მცირა, მაკანკალებს. სახლში შემიშვი და ყველაფერს გეტყვი.
- ჯერ მითხარი და კარებს მერე გაგიღებ.
- შემიშვი, გიორგი, ჩემი ბრალი არ არის, დამიჯერე, ჩემს მიმართ კიდევ თუ რაიმე სიყვარული დაგრჩენია.
- მარინა მე მიყვარდი, მაგრამ ახლა აღარ მიყვარხარ. მომცილდი, წადი.
- სულ ეგ არის შენი ვაჟუაცობა? ასე მალე დაგავიწყდა, რო მეუბნებოდი უმენოდ სიცოცხლე არ შემიძლიანო?
- ხო, დამავიწყდი. მეც არ მეგონა თუ ვისმეზე გამცვლიდი, თითქოს შენი მჯეროდა და თურმე ასე არ ყოფილა, უნდა გამოგიტყდე, შენში ალბად ვცდებოდი.
- არ ცდები გიორგი, გამიღე კარები. შემიშვი. თუ არა, გვიანი იქნება.
- არა, იმასთან წადი, ვისზეც გამცვალე.
- მაშ აღარ გიყვარვარ?
- არა.

– მაშინ თავს მოვიკლავ, აქვე, შენს ნინაშე, – და საიდანლაც დაძვრენილი დანა მარჯვენა ხელით ზევით შემართა საჟუთარ გულში დასარტყმელად, მაგრამ გიორგიმ სწრაფად დაუჭირა მაჯა და დანა ხელიდან წაართვა. მერე კი ვაჟუაცის მიერ მიყენებული ძალით გამნარებულმა მიაძახა:

- გიორგი არ ყოფილხარ რაინდი, მე კი ვაჟუაცი მეგონე. არ გრცხვენია მაგას როგორ ამბობ, არ მიყვარხარო, სირცხვილი შენი, მე კი მტრის ხელიდან თავდახსნილი ისევ ისა ვარ შენ რო რაინდობას მეფიცებოდი. წმინდა სიყვარულისთვის თავი გავწირე და შენ კი მეუბნები არ მიყვარხარო. მე კი მიყვარხარ და კელავაც მეყვარები,
- მარინამ ეს სიტყვები დაამთავრა და განერვიანებულმა ტირილით კიბეზე ჩასვლა დაიწყო.

მარინას ლვთაბერივ სახეს ცრემლი უფრო ამშვენებდა იმ ლამაზ ლაწვებზე შეუმჩნევლად, მაგრამ უწყვეტ წაკადით მოედინებოდა, თითქოს ის ცრემლები კი არა ლაწვებზე დაშვებული ცეცხლოვანი

თვალებით გატყორცნილი, ნაპერნელები ყოფილიყოს. დახრილ კი ბეზე მიმავალ მარინას გიორგიმ განერვიანებულ გულით თვალები მაინც გააყოლა, სანამ მარინა კიბის საფეხურებს ბოლომდე ჩაათავებდა. სახლის კარების წინ კიბის მოედანზე მდგომი, შინ შესასვლელად გამზადებულ გიორგის, ქალის ყვირილის ხმა შემოესმა: “მიშველეთ! მიშველეთო!” გიორგიმ კიბეზე უმაღვე ჩაირპინა და ნახა, რომ მარინა, რომელიც? მისგან სიტყვიერად შეურანყოფილი უკან გაპრუნდა, დაუჭრია ორ ბიჭს და მანქანისკენ მიჰყავდათ. მანქანა მოშორებით გაუჩერებიათ, უფრო სწორედ ეგონათ თუ მარინა იმ გზით წავიდოდა. მაგრამ ხალათით გამოსულ მარინას სირცხვილი ჰქევნიდა და ხალათით მოსიარულე ქუჩაზე წასვლას, მყუდრო გზებზე გავლა ამჯობინა და მანქანაც ამიტომ შორს გაჩერებული დარჩა. გიორგი ამ პიროვნებებს მიუახლოვდა თუ არა, სახეში ერთს უმაღვე მუშტი გაარტყა. დაცემით არ დავარდა, მაგრამ საკმარისი სიმწარე კი აგრძნობინა. მეორე გარენარს გიორგის მოქნეული ხელი, კი მისწვდა მაგრამ გონება არ დაუკარგია. მოკრეფილი ძალით მუშტი გიორგიმ მეორეთ რომ მიაგება, ეს უმნეო ქალთან შეჭიდებული რაინდი მინაზე დავარდა. სანამ ადგებოდა გონებას მოკრებდა, პირველსაც ასეთი ბედი ეწვია. მერე მივიდა პერანგით მყოფი მარინასთან და უთხრა:

— გაიქცი, მარინა, თავს უშველე.

მარინამ უმნეო პიროვნების მიერ გახდილი ხალათი სწრაფად ჩაიცვა და მივარდა, გიორგის შემოაჭდო კისერზე ორივე ხელები და დაუწყო ხვენნა:

— გიორგი, ხელს ნუ მკრავ, გეხვეწვები, ნუ გამწირავ. ისევ ის წმინდანი ვარ, რაც ჩენ ორივეს შორის სიყვარულს ამტკიცებს და ამაგრებს. მიმიღე, მიშველე, დამიხსენი ამ უზნეო პიროვნებებისაგან და უფლის სულით სიკვდილამდე სულ შენი ერთგული ვიქნები.

მაგრამ გიორგის გული, იმდენად კერპი-გაყინული აღმოჩნდა, რომ ამ უნაზესმა, უსაყვარლესმა, უნმინდესმა ქალიშვილმა, თავისი სითბოთი ვერ გაალლო. შეიძლება ის კვლავ წმინდა იყო. მაგრამ გიორგიმ იმ ერთადერთი იმედსაც ხელი კრა, მოიშორა მეკრდიდან ის ულამაზესი ქმნილება, ვისთვისაც უნივერსიტეტში მთელი სწავლის წლებში გულში სამომავლოდ-საოჯახოდ დათმობილი ადგილი ჰქონდა. დღეს კი მარინას სიცოცხლე ვისთვის გრძელდება არავინ იცის.

— ამ კამათის დროს ორმა პიროვნებამ დრო იხელთა წააქციეს გიორგი და ერთიანი ძალით ისე დაუწყეს ცემა ცხვირ-პირიდან სისხლი გადმოადინეს. ამ დროს მარინამ საიდლანაც კეტი მოიტანა და ჯერ პირველს თავში ვაუკაცურ ძალით რომ დარტყა, პირი მეორე მხარეს ცივად იბრუნა. მერე მეორეს მოუქნია, მაგრამ კეტი მარინას ხელში გადაუტყდა და მარინა კვლავ გიორგის მივარდა: “მიშველე!” ის მეორე გარენარიც გიორგიმ კვლავ მუშტით მოიშორა. მერე

გიორგი მარინასაც გაუსხლტა ხელიდან და სახლისკენ წავიდა, მაგრამ ის რინა კი უკან მუდარით მისდევდა. „ვიღუპები, გიორგი, ნუ გამწირავ, შენ ხარ ჩემი მხსნელი.“ დრო და დრო მიტრიალდებოდა და წყნარად ეტყოფდა ხოლმე: „წადი, მარინა, სახლში.“ მარინამ გიორგისთნ თხოვნა-მუდარით რომ ვერაფერი გააწყო, მერე სახლამდი წყევლით მიაცილა. მალე მილიცაც მოვიდა და ყველას თავისი ადგილი მიუჩინა.

და მათ შორის ნაცემ-ნატყები გიორგიც, იმავე დღეს სავადმყოფში აღმოჩნდა. ისრაელიდან გაბო ჩამოვიდა და გიორგი გაბოს სახლში რომ არ დაუხვდა მეზობლებში იკითხა და მიასწავლეს იგი ამადა ამ სავადმყოფოში წევსო. წავიდა სანახავად შევიდა პალატაში დანახვის უმაღვე მიაძახა.

— ყოჩალ ბიჭო, მე სახლის ყარაულად დაგტოვე და შენ აქ რაინდობა დაგინყვია, ხელის ჩამორთმევისთანავე გვერდით დაუჯდა რა მოხდა გიორგი ახლა არ მეტყვი, რამ მოგიყვანა აქა თქვი. მიამბე დაუფარავად.

— ეჰ, რა ვეთქვა გაბო ძია, ყველაფერი დავეარგე, ახლა მივხვდი რომ ნუთისოფელთან ჭიდილი იოლი არ ყოფილა.

— რას იზავ. ჯერ ბევრი რამე გაქვს სასწავლებელი, ნუთისოფელი ამოუწურავი ფილოსოფიით სავსია და რაც არ უნდა ნიჭიერი კაცი იყოს ის თავისი სიცოცხლის მანძილზე სწავლით იმას ვერ დაიკეცხებს. რომ თქვას ყველაფერი ვიციო. თუნდაც ორი საუკუნე იცოცხლოს, ჯერ ჩვენ წმინდა ილია ვერ ამოგვიცვნია არამც თუ ნუთისოფელი.

— რა შუაშია გაბო ძია ნუთისოფელთან ილია?

— არა შვილო, ილია მართალი, პატარა კაცი არ გეგონოს, იგი თავისი ნიჭით კავკასიონის მთასავით ბუმბერაზი კაცი იყო, შერი იძიეს, რათ ჰქონდა მძლავრი ნიჭი-გონება და ენა მახვილივით მჭიელი ქონდა, ნიჭის გულისთვის მოკლეს მიუხედავად იგი ნაადრევად მოკლეს, ის მთელი საქართველოს განველილი თუ მომავალი ნუთისოფელის ერთ დიდ ნაწილს შეადგენს. რამდენი რამე გაუმხელელი დარჩა, იმ ბუმბერაზ კაცს გულში და რაც გაგვიმხილა წელანაც ვთქვი და ახლაც ვიმეორებ ჯერაც ის ვერ გამოგვიმზეურებია.

— გაბო ძია. რა კარგი საუბარი იცი. გული დარდიანი მქონდა და ახლა ცოტა შემისუბუქდა.

— ეხლა შენი ამბავი მიამბე გიორგი?

— იქ ხო მშვიდობაა, როგორ მოეწყვეთ ძია გაბო?

— სულ კარგად და იოლად მოვეწყვეთ, მაგრამ უგულობა დამჩემდა, აგერ აქ რო ჩამოვედი და მიუხედავად ჩემი სიმარტოვისა აქ თავს ისე კარგად ვგრძნობ, თითქოს გულის ნაწილი ცოლშვილი იქ არ დამეტოვებინოს, პირიქით ვიმეორებ თავს კარგად ვგრძნობ ახლა აქ რომ ჩამოვედი ასე მგონია ჩემსმიერ დატოვებულ ძელ გულს

შევხვდი და იმან გამახალისა.

— გაბო ძია, ახლა ჩემს ამბავს გეტყვი, დავკარგე, მე ის სიყვარული, რა ბედითაც გახარებული ვიყავი.

— როგორ, რანაირად?

— გოგომ მიღალატა.

— უარი გითხრა?

— იგივია ჩემთვის სხვას გაყვა, უნივერსტეტის დოცენტს. ის თავად მაგას ასნავლიდა, ათი წლით უფროსია მარინაზე.

— მერე შენ როგორ გაიგე?

— უნივერსიტეტში მითხრეს.

— გამოდის რომ გოგომ მოგატყუა, არა ყვარებიხარ. არაუშავრა, მაგაზე აღარ იფიქრო. მე სხვა გოგოს გაგირიგებ, უფრო უკეთეს, შენ ის მითხარი, ვისთან მოგივიდა ჩხუბი?

— გაბო ძია, თქვენ რო ისრაელში წაპრძანდით მეორე დღეს დილით ადრე კარებზე დაზარების ხმა მომესმა, ავდეჭი გავაღე კარები და დავიხახე მარინა, ნამტირალივი, თმებ განენილი და სიცივით აკანკალებული. მთხოვდა სახლში შემოსვლას და მე არ შევუშვი. უკან გაბრუნდა და კიბეებზე რომ ჩავიდა მამინ შემომესმა მისი ხმა მიშველეთო, მეც ჩავირბინე დაბლა და დავინახე ორ ბიჭს მარინა დაეჭირა და მანქანისკენ მიყავდათ, მე მოვასწარი ორივეს სათითაოთ გავარტყი ცხვირ-ყბაში და სისხლი წამოვეიდათ, მარინა კვლავ ჩემთან მოვიდა. მერე ისინი დამესივენ, მცემეს წამართვეს და წაიყვანეს. მერე სავადმყოფოში ჩემი ფეხით მივედი, თვალი გადმოვარდნაზე მქონდა და მარჯვენა მეჯი ამოვარდნილი. ახლა არამიშავრა, ექიმი თუ გამნერავს, შემიძლია ჩემი ფეხით წამოვიდე. მიუხედავათ მომრიგებლის უყურადღებობისა თვათ ბინა ისე გაარემონტეს ახალიც არ გამოვიდოდა ასეთი დამშვენებული. ერთი სიტყვით ძია გაბო, ხელოსნები შეგირჩევია რაღაც იდალერი მარჯვენის პატრონები, ბინა ყოველნაირად მშვენიერი გამოვიდა და მხოლოდ პატარძალს ელოდა. პატარძლის შემოყვანის დრომდენ კი დარჩენილია თოთხმეტი დღე დარჩა და კვლავ მის მოლოდინში ვარ. ერთ დღეს გიორგი უნივერსიტეტიდან დაღონებული შინ ცრემლნადგამი თვალებით მოვიდა. ყველაფერს ულიმდამოდ მოავლო თვალი და შებინდებისას როცა, რომ ცაზე ვარსკლავები ბუდიდან გამოიჩენენ და წუთისოფულის სარბიელზე გამოჩენას აპირებდნენ გიორგი მაშინ გავიდა ბალკონზე და ვარსკლავების მოლოდინში გაცისკროვნებულ ცას წალვლიანი თვალებით დიდხანს უცქერდა. გარინდებული გიორგის მდუმარებამ კულმინაციურ ნერტილს მიაღწია და მხოლოთ მაშინ ძლივს ამოიღო ხმა.

— ცაო, შენს მინაზე რამდენი უბედურება ხდება, ძარცვა, ბოროტება და სისხლი რა დაუნდობელად იღვრება, უფალო თქვენ და თქვენს იქით მყოფი უზენაესობა კი ამ უსამართლობას მაპატიებს,

გულგრილად ხომ არ უყურებს, წუთუ დაიკარგა ძალა კეთილყოფისადმი სიყვარულისა, მთვარევ დამის ნათურავ, გამნათებელო ქვეყნისავ. რათ მიკეტავთ გზას სიყვარულისას, როდემდე უნდა იყოს ცარცვა, დარბევა, დაწვა, ნგრევა, მკვლელობა, მოტაცვა პურის ფულის გამოძალვის მიზნით. სუსტის დაჩაგვრა. დამცირება ძლიერისგან. მზეო კეთილმსურველო წუთისოფლისავ რატომ ათბობ და ანათებ ამ უბედურების ქვეყანას. სად წავიდე ვის მოვთბოვო სამართალი, ამ უკულმართ ქვეყანაში. ვაი დედა. რა უბედურ დღეზე ვარ დაბადებული, არ ჰქონია წუთისოფლელს სიმართლის და სიცრუის სარწყაული, არა მნამს ეს ქვეყანა, ქვეყანა მზისა და მთვარის, არც ის დაწყევლილი ჯოჯოხეთი და სამოთხე, მე ღმერთს არ შევცოდავ და უიმისოდ არ გავიღლი, წუთისოფლელში ნაბიჯს არ გადავდგავ. დიახ არ წავალ უფლის წინააღმდეგ და თუ ვიხილავ მონობიდან გამთავისუფლებულ სამშობლოს. წუთისოფლის კეთილმყოფელ წებას და მერე სატროვოს. დაკარგული სიყვარულს, გულის სიცოცხლეს, ამ უამად ჯოჯოხეთად ქცეულს, თუ არა, და წუთისოფლელში არარად ქცეულ სიცოცხლეს, სიკედილი მირჩევნია, საზღაურისად ეს სიტყვები გიორგის ათქმევინა სიყვარულმა, დიახ გულმა სატროვოსადმი.

- გიორგი, ექიმი თუ აქ არის ახლავე ვნახავ. გაბო პალატიდან გამოვიდა და ფორმი ექთანს შეეკითხა
- ექიმი შინ ჯერ ხომ არ წასულა?
- არა თავისი ოთახშია. გაბო შევიდა ექიმის ოთახში და შეეკითხა.
- ბატონი ექიმი თუ შეიძლება გიორგი ელიათგორელის შინ გაშვება? გთხოვთ გამინეროთ, ახლავე წავიყვან. გართულების საშიშროებას თუ არაფერი არ წარმოადგენს.
- თქვენ იმის მამა ბრძანდებით?
- არა ბატონი ჩემო, ჩემი მეგობრის ბიჭია.
- ახლავე გავნერ. მხოლოდ მილიციიდან დამირეკეს როცა განერ გვაცნობეთ.
- ხომ არ გვეტყვი, მილიცია რატომ რეკავს?
- რას ვიზამთ ახალგაზრდები არიან ორი ბიჭი ყბასახის განყოფილებაში წევს ჩხუბი მოსვლიათ და ერთმანეთის სთვის ცხვირ-პირი დაუმტკრევიათ. საავადმყოფოდან წამოსული გიორგიმ და გაბომ გარემონტებული სახლი დაათვარიელეს, გიორგის სახლი ჩასმული ახალი კარ-ფანჯარებით. გაბოსაც მოენონა, კვლავ შეაქო ხელოსნები, მალადეც, კარგათ გაუკეთებიათ. მე კი გული მეთანალრებოდა მაგდენს უყურადებობით რო ვტოვებდი. თურმე, თავზე დგომა არ ყოფილა საჭირო. მერე გადაინაცვლეს გაბო ძიას ძველ სახლში, გაშალეს სუფრა, ისრაელიდან ჩამოტანილი ხორცი, ძეხვი, ყველი, კონსერვები, ლიმონათი აქაური. ბორჯომი, კანიაკი და ორივე ტკბილად შეექცეოდნენ.

- ძია გაბო, იმ ბიჭებზე ჩემი ძლიერ დაკუნთული ხელის შემორტყმა მომიხდა და მეშინიან არ დამიჭირო.
- თუ მაგაზე მეტი სხვა არაფერი მოგიხდენია მაგისი ნუ გეშინია, ის იყო პურის ჭამა დაამთავრეს. უნდა ამდგარიყვნენ და სუფრის ალაგება უნდა დაეწყოთ. რომ თავს მილიცია დაადგათ და იკითხეს.
- გიორგი ელიათორელი რომელი ბრძანდებით?
- მე გახლავართ; უპასუხა გიორგიმ.
- თქვენ უნდა წამოხვიდეთ მილიციაში, გაბო ჩაერია საქმეში.
- რატომ?
- იმიტომ რომ ძალიან არიან დაშავებულები.
- ვინ ბატონო?
- ვინ და ის ბიჭები იმ გოგოს კეთილდღეობისთვის რომ ზრუნავდნენ.
- ვინ გოგო? არ ვიცით.
- ეგ თქვენ უნდა იცოდეთ, რატომ მეკითხებით მე საიდან მეცოდინება.
- მე ისე შეგევითხე იქნება იცოდეს მეთქი.
- როგორ არ ვიცი ორი ყმანვილი ბიჭი ფეხქვეშ დაუდია და ორივესთვის ცხვირპირი ჩაუმტკრევია.
- მე არ ვიცი, გაბო ძია, ფეხი საიდან მოიტანეს მე მხოლოდ ხელი სახეში თითოს თითოვჯერ გავარტყი. არა და ისინი რანაირი ყმანვილი ბიჭები იყვნენ. როცა რომ ორივენი ნლოვანებით ბევრათ ჩემზე დიდები ჩანდნენ.
- გიორგი სიმართლის მოყვარული ყმანვილი ბიჭი არის და შეიძლება ასეც ვთქვათ, რომ იგი ნმინდანზე უფრო ნმინდანის განსახიერებას წარმოადგენს მხოლოდ ეგ არის რომ, ცოტა ჯიუტია, ჯერ ისევ ბავშვური გული აქვს. და მილიციას ფერ დაკარგული გიორგი გულამომჯდარი მიჰყვებოდა.
- გაბო გიორგის სანახავად სავადმყოფოში მივიდა. მოაძებნინეს ანეტა და ამოინერეს გიორგის რაც ქონდა დაზიანება და წაიყვანეს მილიციაში. გიორგი მიყვანისთანავე ცალკე ოთახში მოათავსეს, გარედან ბოქლომი დაადგეს და სანამ გაბო მივიდოდა იმას უკვე ერთი პირი გამოუტირებია საკუთარი თავი. გაბომ წარუდგინა სავადმყოფოს საექიმო დასკვნითი ფურცელი, მაგრამ მილიციამ არ მიიღო, გაბო მილიციის უფროსთან რო შევიდა, მორიგემ მერე დაიტოვა უფროსის ბრძანებით, გიორგი სამი დღე ყავდათ დაკითხვაზე. როცა უნდა გამოეშვათ მომჩივრებმა მერე სულ სხვა მიზეზი მოუძებნეს. და გაბოსთან ერთად მილიციის უფროსმა გიორგის უთხრა.
- ბიჭი არ გრცხვენია ამ დიდებული კაცის ამაგს ასე აფასებ. რომ ის მანდილოსანი გოგო სასიკვდილოდ რატომ გაიმეტე არ უყვარდი გოგოს და რაკი შენ არ გამოგყვა ამიტომ გოგო უნდა მოგეკლა? სირცხვილი შენი ხუთი ხელი გისნავლია უნივერსიტეტს ამთავრებ,

დიპლომი უნდა მიიღო, წუთისოფლის ცხოვრების სარბიელზე უნდა
დადგე და გინდა რომ ამდენი ნაშრომი წყალში გადაყარო, მომავალი
შენია, სამშობლოს შენი იმედი აქვს და იქით იმას შესანახად უხდები.

– როგორ იყო გიორგი მოკლედ მითხარი?

– რაც გითხარი სულ სიმართლეა, იმათ წუ უჯერებ ის ნაძი-
რალები იმათი მიმდევრები არიან, ცდილობენ, რომ რაიმე ტყუილი
მონაჭორით, თვალები სიმართლეს დაუხუჭონ, საქმე სათავისოთ
გამოკვეთონ და მცდარი ხერხებით დააბრმაონ ის გონიერებით აღ-
სავსე ლული თვალების სიმართლე, რომელიც ადამ და ევას მოდ-
გომიდან წუთისოფელს პირნათლად უნდა ემსახურებოდეს.

– სრულებით არ ვარ გაბო ძია, მაგ საქმის ყურში და არ ვიცი
ამათ საიდან მოუკიდათ აზრათ. მე ეს რა ცილი დამნამეს. მე ასეთი,
სანთელივით წმინდას თუ საკენად არ ნამოსულა ბუზისთვინაც
ხელი არ ამიქნევია, თავს კი არ ვიქებ, ღმერთია ამის მონამე და
ღვთისმშობელმაც კარგად იცის. – გიორგიმ ლაპარაკი დაამთავრა,
ფერგაციებულმა და გულიც ამოუჯდა.

– ვიცი გიორგი, მე შენი მჯერა, მაგრამ მთავარია იმათ სჯერო-
დეთ ვინც გიჩივიან. გაბოს წინ მილიცია თვალმაცურად გაუგორდა.

– გაბო ბატონო, ხო იცი, რომ თქვენი დიდი ხათრი მაქვს ერთი
კვირა ესე იგი შეიდ დღეს კიდევ დავიტოვებ და თუ უფრო არ გამ-
ნვავდა საქმე მაშინ გამოუშვებონ. ეს დროც რომ გავიდა მერე მილი-
ციამ გაბოს უთხრა წაიყვანე. მხოლოდ მილიცის უფროს უთხარ ამ
ბიქს მჩვილი გული აქვს და სავადმყოფოში უნდა მოვათავსოთქო. ამ
დროისთვის სავადმყოფოს მთელი ექიმები დასეულები იყვნენ მა-
რინას, სიცოცხლის შესანარჩუნებლად ხელოვნურად ასუნთქებდნენ,
თითქოს ყოველ დღე უხდებოდათ სისხლის გადასხმა. უნდა ითქ-
ვას რომ ხელოვნურად კვებადნენ, სულ ძვირად ღირებული ნამლებს
ასმევდნენ, ნემსებს უკეთებდნენ. მეორე დღეს დაიწყო გამოძიება.
შედგა სასამართლო პროცესი.

– შენ მარინას თუ იცნობ?

– კი ბატონო, უპასუხა გიორგიმ.

– საიდან იცნობ?

– ჩემი ჯგუფელია უნივერსიტეტში ერთად ვსწავლობთ.

– როგორი გოგოა რა იცით მაგის შესახებ?

– კარგი პატიოსანი ნიჭიერი გოგოა.

– შენ გოგოსთან საერთო ხომ არაფერი გაქვს?

– დიას მიყვარდა ერთი-მეორესთან პირობაც მიცემული გვქონდა.

– ახლა აღარ გიყვარს?

– არა?

– რატომ მომაკვდავი რომ არის იმიტომ?

– არა პატივცემულო, უარს მაგ მიზეზით არ ვამბობ.

— მაში უარს რისთვის ამბობ? თქვი ბოლომდე ყელიდან სიტყვები ასე ძალად ხომ არ უნდა ამოგლივო. ამ თქმით გამომძიებელმა ტონს აუწია.

— ბატონი გამომძიებელო მე მოგახსენე, რომ მიყვარდამეთქი და დათქმული ქორნინების დღემდე ორი კვირით ადრე სხვას გაყვა.

— მარინას მაგისტროს ჩარტყი დანა? — გიორგიმ დაკარგა ნონას-ნორობა მერე ძლივს შეიკავა თავი და უპასუხა.

— არა, მე დანა არ ჩამირტყავს, ეს ამბავი რომ გავიგე უბრალოთ შინ გაბოროტებული დავბრუნდი. შევემში ამ ამბავს, მაგრამ მეორე დღეს დღილით კარებზე დამიზარეს და კარები რო გავხსენი მარინა აცახცახებული დამხედა. მარინა არ ვიცი შიშით იყო შეპყრობილი თუ სიცივით სახლში შეშვებას მთხოვდა და არ შეუშვი მერე, საიდან-ლაც დანა ამოიღო და მითხრა თუ უარს მეტყვი შენს ნინაშე ახლავე თავს მოვიკლამო. მე უეცრად დანა შემართულ მაჯაზე ხელი უტაცე ნავართვი და უკან გავაძრუნე. რომ ჩაათავა კიბეები და ჩავიდა იქი-დან შემომესმა მიშველეთო მეც ჩავირბინე სასწრაფოდ და შევნიშნე რო ბიჭს დაეჭირათ მარინა და მანქანისკენ ეძალავებოდნენ.

— ამ დროს შენ დანა იქ გქონდა?

— არა, დანა იქ მაღლა კარებთან დავტოვე.

— მერე?

— მერე მე თითოს თითო მუშტი გავარტყი და მერე იმათ ჩამიგდეს ხელში და მაგრად მცემეს, ამის გამო სავადმყოფოში ვიწექი და დასკვნაც თქვენთან არის.

— შენი თქმით გამოდის, რომ ის გოგო შენ არ დაგიჭრია?

— არა ბატონი, როგორ გეკადრებათ. ჯერ ჩემს ნინაშე დანაზე ლაპარაკი ძალიან შორს არი. მეორეც დანა ავლმართო ისეთი, სუსტი, ნაზი, ქმნილებაზე, როგორიც გოგოც მარინა არის, ქალი, რომლის საა-თონო ტურფა ქმნილებით ნუთისოფელს აღამაზებს. მესამე დანა დავარ-ტყა იმას, ვინც სიყვარულით ჩემი გული აანთო და სული გამიძლიერა, მოლიანად თუ არა ჩემი გული რამდენჯერმე კოცნით მაინც გაათბო. შინ დაბრუნებული გაბოს მილიცია იქ გიორგის სახლის კარებთან დაუხედა. იგი თურმე ბინის გასაჩერიკად მისულა. გაბომ ბინის გაჩერე-კის ნებართვა მოსთხოვა იმანაც ნარუდგინა და ამის შემდეგ შეუშვა ბინაში. დაინუყო ჩერეკვა მილიციამ იქ დანა აღმოაჩინა და გახარებული მილიციაში მისული პირდაპირ შევარდა გამომძიებელთან კაბინეტში. აი ხედავ დანა იმ არამზადის სახლში აღმოჩნდა. გამომძიებელმა გამო-ართვა დანა და მილიციის რწმუნებული კაბინეტიდან დაითხოვა.

— ეს დანა იყო შენ რო გოგოს ნაართვი?

— კი ბატონი ეს დანა იყო. რწმუნებული ისევ მოითხოვდა და შეეკითხა.

— შენ რა იცი რომ ამ დანით არის დაჭრილი?

- სავადმყოფოში ქირურგმა ნახა და დაასკვნა, რომ ასეთი დანაბაზიარობა აქვს მკერდის არეში დარტყმული.
- რომენებული მიხო, ხირურგს არ შეეკითხე გოგო დაჭრილი როგორ არისო? გოგო ჯერ მძიმედ არის, სანახავად არავის უშვებენ ამ დროს შევიდა გაბო და გამომძიებელს შეეკითხა.

- როგორ არის მარინას მდგომარეობა?

- რა ვთქვა გაბო გიორგი ამბობს დანა მე არ დამირტყამსო და თქვენგან ამოღებულ დანაზე ქირურგს უთქვია რომ ასეთი დანა აქვს დარტყმული.

მე ამ მიმდინარეობის შემთხვევაში არ უნდა იყოს, არავითარ შემთხვევაში, არც იმათი მოტანილი საჭმელები არ მიიღოს, მარინას მკელელობის ცდა თუ იმათი ჩადენილია და უნდათ რომ ამ პატიოსან უმნიკლო ბიჭზე გადაბრალებას ცდილობენ. რომ სიმართლეს თვალები აუხვიონ, სულაც არ არის გამორიცხული, რომ, ახლაც არ ცდილობდნენ ისინი მარინას მოკვლას. გიორგის და მარინას ჯგუფის სტუდენტები ლექციებზე არ შედიან მოითხოვენ დამანაშავის გამომზიურებას. მისი სახალხო დასჯეას მოითხოვენ. გიორგი კვლავ მილიციის კარებ გამოკეტილ ოთახში ზის და მთელი ღამებს ტირილში ატარებს. ბედს წყევლის, იგი რომელსაც წუთისოფლისთვის თუ თავის სამშობლოსთვის კარგის გაკეთება შეუძლიან და ბედი საშუალებას არ აძლევს. დედამინა ბრუნავს და წუთისოფელი მისი მუდმივი თანამგზავრია. ვიმეორებ აქ მოქმედებს სიცოცხლის დათრგუნვა არ-სებობისთვის მიმდინარეობს ძალმომრეობა, ბანდიტური თავდასხმები, ძალუა, კაცის კვლა, ცემა, გაუპატიურება, გახრწნილობა, ადამიანის მოტაცება ფულის გამოძალვა, უსამართლობა, ადამიანებ შორის ურთიერთ ძალმომრეობა, ეს ხდება ბუნების კანონების გაუთვალისწინებლად, თუ იმასაც დაუმატებთ არა ნაკლებია მინის ძერით გამოწვეული ნერგება, სენ შეყრილთა გმინვა და კვნესა, უნდა ითქვას თითქოს და ეს ყოველივე სიცოცხლის მტერია! მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ სული მაინც ტყბილია, მთლათ ასე არ არის, სიავის ჩამდენს სიკეთის მოტანაც შეუძლიან, სიცოცხლეც ამნაირად გრძელდბა. მზე ყველასთვის კეთილშობილია. მაგრამ სიავის მოტანა იმასაც შეუძლიან უცოდველი ამ ქვეყანაზე არავინ არ არის, მაგრამ ნორმაც არსებობს სულის განმენდისა. გაბომ მეორე დღეს კიდევ მიაკითხა გამომძიებელს.

- დოკუნტი და თავისი მომხმარე მეგობარი დაკითხვაზე არ გამოცხადნენ? გამომძიებელი ამბობს.

- არ მოსულან, არ ვიცი ექიმი რატომ აჩერებს, მე იქ მივედი ორივე ადგილზე დავკითხე და გიორგის ადებენ ხელს, დასკვნა ასეთნაირად

მომცეს: ჩვენ იმ ქუჩაზე მანქანით მივდიოდით შევნიშნეთ რომ გოგონიშნები კიბეზე ჩამორბოდა ყვირილით მიშველეთ. მანქანა შევაჩერეთ გვინდოდა მივშველობოდით. მაგრამ სანამ მანქანიდან გადმოვიდოდით და მოვეხმარებოდით გიორგის მიერ დაჭრილი მარინა ძირს ეგდო და ფეხს ურტყამდა, მისახმარებლად ჯერ დოცენტი ჯაბო მივიდა, მაგრამ გიორგი მოუტრიალდა და უეცრად სახეში ხელი გაარტყა, ჯაბოს თვალთ დაუბნელდა და მერე ვერაფერს ვერ ხედავდა. მე გავიწიე დავარდნილი ამხანაგი. რომ ამეყნებინა არ ვიცი სად იპოვა კეტი მოულოდნელად დამარტყა თავში. გაიქცა და არ ვიცი მერე გიორგი სად მიიმალა. ჩვენ მეურდის არეში დაჭრილი მარინა სხვას ჩაუსევით მანქანაში სისხლდაცლილ გოგო სავადმყოფოში რომ მიეყვანა და მერე ჩვენ შინ წავედით, ვიფიქრეთ იოლად გადავრჩითქ, მაგრამ ჭრილობები შეგვიშუპდა და მივედით სავადმყოფოში.

- ისინი ხელს გიორგის ადებენ. თავისითავად ცხადია. იმიტომ რომ, იმათ, ასე ანყობთ, სიმართლის გზა კი წამდვილად მარინაშ უნდა გვიჩვენოს.

- გაბო ხო იცი, რომ ჩვენი მეგობრობა ურყევია და მე გულით მინდა, რომ მოგეხმარო.

- გერმოგენ შენს მეგობრობაში ეჭვი არ მეპარება და ეს საქმე საჩენოთ უნდა გამოვიდეს იმიტომ რომ გიორგი, ამ საქმეში მართალია.

- გაბო ბატონი, შეიძლება გიორგი ამ საქმეში მართალია, მაგრამ ჯერ-ჯერობით ვერ დაგეთანხმები რადგან ხელთ სრული მონაცემები არ მიჰირავს.

- მე კიდევ ვიმეორებ, მჯერა, რომ გიორგი მართალია. ის ჩემი შეილი არ არის, მაგრამ მე მამაშილური გრძნობით გამიზრდია, ჩემი შეილიდან არ გამომირჩევია, ტყუილს ვერ გამიბედავს და არც თავის თავს აკადრებს, ვიცი საგულეში რა გული უძევს.

- რა სულის პატრონიც არის, მთავარია დაჭრილი გოგო ამეტყველდეს ახლა გთხოვ გიორგის სამი დღით შინ, წავიყვან. შენ თავზე თუ ვერ აიღებ შევალ და შენს უფროს ვეტყვი თუ არ შეგრცხვება.

- ნაიყვა, მხოლოდ საძებარი არ გამიხადო, კარები გაუხსნეს და გაბო და გიორგი შინ ორივე ერთად წავიდნენ.

- გიორგი, გინდა ერთი ჩემი მოსაზრება შემოგთავაზო, თუ წანყენი არ დამრჩები. გიორგიმ ჩაიცინა.

- გაბო ძია, როდის იყო, რომ შენ ჩემთვინ გეთქვას დარიგებით ან მითითებით რაიმე სიტყვა და მე მწყენოდა.

- მართალი ხარ, არ ყოფილა, მაგრამ მე ყველაზე არა მაქვს ლაპარაკი, ხშირად ბავშვი რომ დაიბადება ინსტიქტურად დედის მკერდზე დაექებს საზრდოს, რომ მიეჩვევა ბავშვს სულ უნდა რომ დედას ყავდეს აყვანილი, მაგრამ ცოტა კუნთები რომ გაუმაგრდება და ფეხზე დგომას ისნავლის, მერე გავლას ცდილობს, უნდა, რომ

ტარება ისწავლოს, ტარებას რომ ისწავლის, მერე დედის ხელში ითვალისწინებული აღარ ჩერდება თავის და უნებურად ყოველდღიურად კუნთებზე იყურება. კუნთები რაც უფრო სწრაფად უმაგრდება-უყითარდება. იმის თანაფარდობით გული დედის სითბო უნელდება და მშობლებისადმი სიყვარულიც უმცირდება.

— გაბო ძია, შენ გინდა თქვა რომ მეც ეგრე მემართება?

— არა, მე ხო გითხარი ყველა არ არის ასეთი-მეთქი.

— არა, გაბო ძია მე არ ვარ ასეთი. რომ შენი ამაგი დავივიწყო, სულ ხო ამ ქვეყნად არ ვიქნები? მერე იქ ღმერთს რა პასუხი გავცე.

— მე მჯერა შენი ნათქვამი, მამაშენის შვილისა. ახლა კარგად მომისმინე შენ ჩემ შვილ-გოგასთან ერთად გაზრდილი ხარ და მალეა დეიდას შენთვის დედის ამაგი გაუწევია, მე კიდე აგერ შენთან ერთად ვარ ერთი-ორი დღით ქორნილისთვის ჩამოვედი და თოთხმეტი დღეა აქა ვარ. ხომ არ მოისურვებ დიპლომს რომ აიღებ, გავყიდოთ შენი ბინა და იქ ისრაელში დაგასახლებ. იქ დაგაწყებინებ მუშაობას. ინგლისურსაც ისწავლი და შეიძლება, კაცი, კაცად დადგე, ისეთი, რომ შენ თავს დანატროდე. ხო იცი გიორგი, რომ მე ორი სამშობლო მაქვს ისრაელი და საქართველო. მერე შენც ასე იქნები.

— არა გაბო ძია. ამაში ვერ დაგეთანხმები, არავინ არ მყავს შენს გარეითად გულიშემატევივარი და ცასა და დედამინას შორის მე ერთი გული გამაჩინია და იგი მხოლოდ ერთ სამშობლოს იტევს და იმას ვერ შეეზღუდავ. იცოცხლე შეყვარებით ბევრს შევიყვარებ, გულსც გადაუშლი. მაგრამ ყველას ჩემსას ვერ დავარქმევ. არა. ვერ ვულალატებ, იგი ჩემი სიცოცხლეა, წუთისოფლის სიმბოლო, ამას ჭირდება ახლა ჩემი თავი, თუ გონივრულად ვერაფერს შევმატებ, ფიზიკურად მაინც შევალევ ჩემ სიცოცხლეს, ათას გადამთიელს უჭირავს ამ მიწაზე თვალი, მოსახმარებლად კი არა, ნასაგლეჯად. ახლა, რომ მე ამ გაჭირვების უამს თავი მივანებო, შემდგომ იქ რას მეტყვიან ჩვენი ამაგდარი წინაპრები, ამ მადლიანი მინის გულში რომ წვანან. გულში ეს ერთი სიყვარული დამრჩენა, რომელმაც მთელი ჩემი სიცოცხლე უნდა მასულდგმულოს. აქ ჩემი სამშობლომ ვარ დაბადებული და ჩემი ძვლებს სხვისი სამშობლო ისე თბილად ვერ შეინახავს, როგორც ეს მადლიანი მიწა, ცოცხალიც მისი ვარ და მკვდარიც. რაც შეეხება თქვენს ებრაელებს ოცდაექვსი საუკუნე გიცხოვრიათ და სამშობლო კი არა.

— საქართველო თავისი ერით თქვენი სათაყვანო სალოცავია.

— მართალი ბრძანდები გიორგი, თუ ეს საქმე ჩვენ სასარგებლოდ დამთავრდა. მაშინ შენს დაბინავებაზე უნდა ვიზრუნოთ, თუ იმ გოგოდან შენ გული აიყარე და არ გინდა, მაშინ მე გაგირიგებ კარგი ოჯახის შვილს, ისეთს, რომ შენი ხელის შენწყობა შეეძლოთ. გზაზე დაგაყენობ. თუ რა თქმა უნდა შენ თანახმა იქნები.

— გაბო ძია. მე შენს წინაშე ყოველთვის მორჩილი ვიქნები, მაგრამ

თუ გულმა არ მიიღო შენი შერჩეული გოგო მერე ამდენი სიკეთიმზეიმათ.

— მართალი ხარ გიორგი, მაგრამ მე როგორც მიცნობ ამ ცნობიერებიდან უნდა გამოხვიდე, როცა შენი საუბარი იმ შინაგან თვისებას ეხება, გოგოს ისე ბრძად ხომ არ მოგიყვან. მე გაგაცნობ და მერე ერთად გაივლით და საბოლოო დასკვნას თქვენ თავად გამოიტანთ. მე ახლა სააგენტოში წავალ და ისრაელში დავრეკავ ვაუნებ შენ მალეა დეიდას, იცოდეს თუ მე რატომ მაგვიანდება.

— გაბო ძია. არ თქვა თუ ჩემი მიზეზით გაგვიანდება, მალეა დეიდა იტყვის ჩემი ამაგი წყალში გადაუყრიაო.

— არა გიორგი. მაგას არ ვეტყვი თუ რამე სასჯელი არ მოგცეს.

— თუ გავმართლდი გაბო ძია. მერე თქმა სულ არ არის საჭირო.

— პირიქით უნდა უთხრა რომ ვიღაც-ვიღაცა დაინტერესებულ პირებს გიორგის დაჭერა უნდოდათ, მაგრამ სიმართლემ თავი იჩინა. მხოლოდ ისე. რომ დრო, მე ამან დამაკარგვინათქო.

— მე ვფიქრობ საქმეში თუ არ ჩაგახედებთ, დარდი ალარ ექნება

— გიორგი არა ხარ მართალი. დარდი როგორ არ ექნება, შენ რომ შეილებს გამოზრდი, დაუშვათ დააბინავე კიდეც, მერე დამოუკიდებლად როგო იცხოვრებენ, წუთისოფელს როგორ გაართმევენ თავს, იმათხე შენი სიცოცხლის ბოლომდე დარდი არ ექნება?

— ყოველ შემთხვევაში დაბინავებულზე ისე დამძიმებული დარდი არ მექნება, როგორც დასაბინავებულზე.

— მართალი ხარ შემსუბუქებული, მაგრამ მაინც დარდია, ასე იქნება შენ მიმართ. შენი მალეა დეიდაც. ხო მე იმის თქმაც მინდოდა რაეი სახლიდან გავდივვარ მილიცაში მივალ გავიგებ რა მდგომარეობაა. გიორგის არა მარტო დარჩენილი წარსულის თუ მომავლის რწმენით გულში მრავალი ფიქრები გადაეშალა არამედ გაიხსენა ავტედით გამნარებული მშობლები, რომელთა გამოსავალი წერტილი არსაიდან არსებობდა. მარინასთან ბალში გატარებულ დღეებიც გაიხსენა თუ მისი ეშით როგორ ტკბებოდა. გულში ჩადებული საკუთარი თვალების ლანდით. მაგრამ გაახსენდა მომხდარი ამბით ნანახი ციხის კედლები და სიჯიუტეში გახსენებული სიყვარული და სიტყბო გაფანტა. ბოლოს უნივერსიტეტიც გაახსენდა გაარღვია ფიქრთა ბურუსი და ადგა ფურცელზე დაწერა მე მალე მოვალო და სახლში დატოვა თავად გიორგი უნივერსიტეტში წავიდა. კომუნისტური წყობას სტალინის სიკედლის შემდეგ ბზარები გაუჩინდა ერთდროს ძლიერი სახელმწიფო ჩეარი ტემპით სუსტდება, რესპუბლიკის ამა თუ იმ ორგანიზაციებში დაფუძნებული ხალხმა კომუნისტური რეჟიმით მოხვეული შემცდარი აზრის ბურუსიდან გამოსვლა დაინტყო. გიორგიმ ნახა თავისი ჯგუფელები, ისაუბრეს წარსულიც გაიხსენეს, ეთხოვებიან ბავშვობას, უნივერსიტეტის დამთავრება

სასიხარულოა, მაგრამ მეგობრებთან დაცილებაა ძნელი. ვისთაც პური ერთად გაუტეხია, ერთიმეორეს ჭირი-ვარამი გაუზიარებიათ, რამდენი ტკბილი თუ მნარე. გასასხვენებელი გადახდენიათ. გაივლის დრო და ახალგაზრდობის წლები ხელში შემოადნებათ. ადამიანის სიცოცხლე წუთისოფლის ერთი ამოსუნთქებას წააგავს, რომელთა ჭირის შემდგომ ლხინი მოზდევს და გიორგიმ შინ ასეთი აზრებით დაბრუნდა, მართალია იქ მეგობრებმა ცოტა გაამხიარულეს, მაგრამ გასავლელი წუთისოფლის გზას რომ თვალი გადაავლო თაობათა ცვლას ორმათ ჩასწევდა, გულს ამით უფრო დაღი დაესვა. გიორგიმ გაბოს ერთი ნაბიჯით შინ მოსვლა მოასწორო და მერე გაბო შემოვიდაა თანდაყოლილი ჭკვიანური შემართებით.

– გიორგი სასამართლოში ვერავინ ვერ ვნახე. რაც შეეხება გოგოს, მარინა ჯერ ვერ ლაპარაკობს, მხოლოთ შენთან წერილი გამომატანა, აგერ არის გამომართვი და წაიკითხე. გიორგიმ ირონიულად ჩაიცინა. უმაღვე გახსნა და დაიწყო კითხვა. პატიცცემულო გიორგი, სიყვარულს თავისი ბურჯი უნდა, რომელზედაც სიყვარული უნდა ააგო, ბურჯი კი ჩვენ ორ შორის თვითეულის გულია, ესე იგი შენ ჩემგან გარეგანი ტანით შეხედულებით თუ შინაგანი თვისებებით, მოხიბლული იყავ... გიორგის და მარინას ფარული საუბარი მერე საავადმყოფოში გაგრძელდა. გიორგიმ წერილი შეინახა და ორივენი ნავიდნენ საავადმყოფოში.

– მარინა შენდამი ჩემი დანაშაული ან უნდა შენთან შერიგებით გამოვისყიდო ან არა და ის დოცენტი უნდა მოვკლა. ვინც შენ გაგაუბედურა.

– არა გიორგი. არცერთი არ გამოგივა და ტყუილათ წუ ეცდები.

– რატომ მარინა შენ თვალში ისე დავმცირდი, რომ ჩემი არაფერი გვერა.

– შენი, მეტი რა უნდა ვინამო როცა, რომ ჩემი სინმინდე ვერ დაგაჯერე. ვაი. რომ ურთი-ერთ სიყვარულის შეფიცვის დრო ტყუილად დაგვიხარჯია.

– მარინა, იმ დროს რაზე ემდური, პირიქით მე ტკბილათ გავიხსენებ ხოლმე.

– ჩემთვის კი ავათ მოსაგონარია,

– რატომ?

– არ გახსომს, გაიხსენე, რაინდობას რომ მეფიცებოდი.

– მერე ცუდათ მოვექეცი იმ ბიჭებს.

– უკეთესად შეგეძლო მოქცეულიყავი.

– მეტი რა უკეთესად, თითოს თითო მუშტი გავარტყი და ორივე მიწაზე დავაწინე.

– მე რო შენი სახლის კარებთან ვიყავი და გეხვეწებოდი შემიშვითქო მაშინ, რომ ჩემთვის კარები გაგეღო და შევსულიყავი კარებს

შიგნიდან ჩავეკტავდით და ვერაფერს გახდებოდნენ მე როგორც
წმინდა სულის პატრიონს, გიორგი იქნება შენი სიჯიუტე გადაგელახა
და ჩემზე გული მოგბრუნებოდა, ასე რომ ყოფილიყო დღეს მე მნამს
ჩვენ ბეჭინერები ვიქნებოდი.

— მართალია დანაშაული ჩავიდინე სახლში რომ არ შეგიშვი, მა-
გრამ მერე ხო გამოვისყიდე მიშველეთ შენ რო ყვიროდი. ევ ისევ შენდ-
ამი სიყვარულმა ამამოქმედა. მაგის გულისთვის სავადმყოფოში ვინექი.

— შენი ბეჭი რომ გადავრჩი ენა ამოვიდგი თუ არა მე რომ რაიმე
დამმართოდა ყველაფერს შენ დაგაბრალებდნენ. კარგათ იყავი
გიორგი, მე ბეჭინერება დაკარგული არა მაქვს და შენდა საბედნი-
ეროდ ჩემი სული შენი სანაცვლო იყოს. შეიძლება ჩემი სული ეშ-
მაკმა მიიბაროს. ამიტომ არ მაქვს იმედი. მაგრამ ვიტყვი ღმერთმა
ქნას. რომ მის ნინაშე შენი სული და ჩემი სული ოდესმე იქ საიქიოში
შეხვედროდნენ და ღმერთს გაერჩივნა მტყუანი და მართალი. ვიმეო-
რებ ბეჭინერების ნუთისოფელი შენთვის დამითმია და საიქიოს კი
ვერ დაგითმობ მშვიდობით ეჭვიანო გიორგი.

— მარინა ნუ გამნირავ. გეხვენები მე მიყვარხარ, გეფიცები მა-
გას ნუ ფიქრობ ეგ ჩვენ ხელს სულებით არ შეგვიშლას. უთხრა
და კვლავ საკოცნელად წაინია. მაგრამ მარინამ ხელით მოიცილა
გულდანყვეტილი გიორგი განზე დადგა და საყვედურით ეუბნება: მარინა ნუთუ ტყბილად არ გაგონდება ჩვენ ორ შორის ურთიერთ
ხალას გულში ჰირველი სიყვარულის გაღვიძება. ორივეს გული
ამოუჯდათ დაკარგულ სიყვარულზე. ასე გამოიტირა ორივემ საკუ-
თარი თავი და ერთი-მეორეს ასე ცხარე ცრემლებით დასცილდნენ.

— შაიათომა მახატილოვი,
— მე ბიზნესმენი გოგა დავარაშვილი გახლავარ, კეთილი იყოს
ჩვენი გაცნობა.

— აიღე ჭიქა. ჩვენს გაცნობას გაუმარჯოს. წრუპა წრუპით სვავდ-
ნენ და უფრო მეტს საუბრობდნენ. საღამოს გვიან მივიდა სასტუმ-
როში და ის შუამავალი ქალიც შეჲყვა.

— რა არის, როგორ ხარ, ნუხანდელ ღამეზე უკმაყოფილო ხომ
არა ხარ? ახლაც ხომ არ ინებება:

— არა, არა, არ მინდა.

— რატომ არ გინდა, ცუდი დრო გაგატარებინა? მისი ქათქათა
ხორცით ვნებები ვერ დააცხრე, თუ უეშხო სახის იყო და მის დანამ-
ულ ბაგეზე ვერ დაენებე? თუ ეს ასეა, მაშინ სიყვარული არ გცოდ-
ნია, თუ ის არ გინდა სხვას მოგიყვან.

— არა, არ მინდა, უნდა დავიძინო.

— ძილი სიკვდილის ძმა არი.

— იცოდე დლევანდელი შანსის როცა რომ დღე ჩაესვენა და
ჩაბარდა ისტორიას. ძილისთვის განკუთვნილი ღამე ქალებთან არ-

შიკობაში უნდა გამოიყენო. თუ არა, ღამის გამოყენებლობა ათა ხუთმეტი წლის შემდეგ გახსენებით ეს დაკარგული წუთები სანაც-ებლი გექნება.

— შენ იმას რატომ მაძალებ, იქნებ შენთან უფრო უკეთესი დრო გავატარო?

- შენ ახლა ხუმრობ და მე სახუმრად არა მაქვს საქმე.
- არა, მე არ გეხუმრები.
- გინდა, რომ მე გამაბრიყვო და შენ მერე უარი თქვა.
- უარი რათ უნდა ვთქვა, დაკოდილი კი არა ვარ.
- შენი შაყირის თავი არა მაქვს, თქვა და კარებში გასასვლელათ

გატრიალუ

- არა, სად მიდიხარ, არ გაშაყირებ.
- აბა დაიფიცე...
- დედას ვფიცავარ, მართალს გეუბნები.
- მაშ გავიხადო?
- გაიხადე მეც გავიხდო.

— ასე შეიძნენ ვეფხვი და მოყმე. იმ განსხვავებით არა სამტროდ, სასიყარულოდ. ასე: რომ დილით ორივე გამარჯვებული იყვნენ. მთელი ღამის ნაომრებს დილით ისე ტკბილათ ჩაეძინათ, რომ კინამ ის მეორე დღეც ზედ დაალამდათ.

— ფუნიკულიორის ნაქეიფარ სტუმრებს მეორე დღეს გვიან გაეც-ვიძათ. სანამ ჩაიცმევდნენ, პირს დაიბანდნენ, ბექთარ კაჭკაჭიშვილმა სუ-ფრა გაშლილი განახლებინათ, შეალამაზეს, ორ საათიანი მგზავრობით ისრაელიდან თბილისში ჩამოსული გიორგი „გველის ტყავი“ ელიათგორე-ლი თანხლებით ფუნიკულიორიდან თავისი სახლში მისასვლელებს კინა-ლამ მეორე ღამეც ფუნიკულიორზე არ მოუწიათ გათენება, ისე სიერხით შევიდნენ ღვინის სმაში, თამადობა კი ახლა ბექთარ კაჭკაჭიშვილმა იკის-რა: ღამიდამ თავისი შვილი გიორგი თავისი მეუღლის მშობლების ბინაში შეხვედრა რაღაც სენსაციური იყო. უდიდესი სიყვარული გამომხატველი. დედაშვილური, თუ ბება შვილიშვილის მიმართ მათი შეხვედრა განვ-ლილი დროის უკან დაბრუნებული განახლებულის სიცოცხლის სიყვარ-ულს გავდა. უფრო სწორედ განვლილი წუთისიც შემობრუნება იყო. ძილის მიმართ იმ ღამეს ჩინებულად მოთავსდნენ თითქმის ოცდახუთი წლით მიტოვებული სახლის გაციებულ კედლებს ენა ერთურთი სიყვარ-ულის მოფერებით ამოადგმევნეს. ერთისიც შამპანურით და კო-ნაკებით ნაბახუსევმა ის ღამე ტკბილ ძილში გაატარეს. მეორე დღეს იმ სახლის სტუმრები ლოგინში გვიანობამდე ნებივრობდნენ: გიორგი „გველის ტყავი“. ბაზარში ნასასვლელად ადრე ადგა და როგორც ქალი დიასახლისი მაღაქა დეიდა პროდუქტების სასყიდლად ბაზარში გაიყოლა და ერთი მსუბუქი ავტომანქანით სასადილო სანოვაგე მოიტანეს. დილით საუზმისთვის მშრალი კერძები მიირთვეს, სასმელ კონიაკებს – შამპან-

იურებიც მოაყოლეს. მერე დაკუნძულებული ხორცი ხაშლამისთვის, ხარჩოსთვის, კატლეტისთვი, გოჭიც გაამზადეს შესანვავათ, ქათმები ინდაური და ასე შემდეგ, ერთი სიტყვით თორმეტზე ისაუზმეს მერე იმ გველის სანახავათ ნავიდნენ. რადგან ყველა მსურველი იყო იმ ადგილის დასათვალიერებლათ სადაც ბატონმა გიორგიმ „გველის ტყავის“ სახელწოდების ნათლობა მიიღო. ნაიღეს ორი ლიტრა ადულებული რძე შედგმული სადილების მისახედად ლონდას დედა ქალბატონი მარგალიტა დატოვეს. გიორგიმ სამი მანქანა იქირავა ჩასხდნენ და ნავიდნენ. პირველ რიგში იმ ადგილას სადაც ოქროს იყოფდნენ. აი გიორგიმ იქედან გადაახედათ ლონდას და ჯენის მიუთითა სად რა ადგილზე იყო გიორგი „გველის ტყავი“ უსური ვაზებში ჩასხირული მეორე ის ქვა დურბინდით დაანახვა რომელ ქვის ქვემაც იყო ოცდახუთი ნლის წინ ოქრო დამალული ბევრი თვალიერების შემდეგ ბატონმა გაბომ შენიშნა ვერტიკალური სიღრმით უსური ვაზის შეა გულში ჩამალული გველი ჩანდა მაგრამ ძალიან ძნელად. ბატონი გახარებული გიორგი თავათ „გველის ტყავი“ უფრო ძლიერ დაინტერესდა: გველის ნახვით გაბოს გამოართვა დურბინდი და სანამ თავისი თვალით არ დარჩმუნდა დაბლა მტკვრის ხეობაში ფეხი არ ჩაადგა, მერე თავისი თვალით რა დარჩმუნდა, მაშინ ინება ჩასვლა და ცოტა მოშორებით იმ უსური ვაზისბულულიდან საინში ჩაუსხა თბილი რძე და დაუდგა, სუნი იყნოსა თუ არა, დაინყო მოძრაობა მისი მიმართულებით გიორგის სულებით არ შეშინებია იქ მისულ გველმა ფეხებზე დაადო თავი და მერე ნახევრად ფეხებზე შეხებულ გველმა საინში ჩაყო თავი და დაუწყო ნრუპვა. მერე გიორგის გველმა მოფერება დაუწყო შემოეხვია თავი სახეზე მოუთათუნა თითქოს აკოცა. ბატონ გიორგის. გიორგიმ „გველის ტყავმაც“ აკოცა, თავზე ხელ გადაუსვა, გველმაც საპასუხოდ გიორგის ყელზე ერთი ხევეა გაუკეთა და მერე თავი მხარზე გადაუდო და ნახევარი საათის განმავლობაში ასე იყვნენ ჩახუტებულები. გიორგის სახეზე თავის მიერ მინებებული ტყავი მოუსინვა, მერე თითქოს გაიცინა, პირი გახსნა კბილები გამოაჩინა, მაყურებელი იმათ ერთ-ურთის მოფერებას დაძაბული უყურებდნენ, მერე გიორგი სიხოვდა თავის გამთავისუფლებას. მაგრამ ის არ ეშვებოდა. შემოხვეული გველი თავისი თვალებით გიორგის პირდაპირ სახეში უყურებდა თითქოს საყვედურს ეუბვნებოდა, სადა ხარ აქამდე რატო არ მნახეო. გიორგიმ თავისი ენით ჩააგონა ორი კვირა თბილისში უნდა დავრჩე და ნასვლამდე მე კიდევ გნახავო. კიდევ განაახლეს მოფერება და მერე დროებით დასცილდნენ ერთომეორეს. შეუხებლივ მხოლოდ ერთად იყვნენ გიორგი და ისიც იქვე ჩრდილში ინვა. გიორგიმ დაუძახა რომ ყველანი ჩასულიყვნენ და ასეც მოხდა გიორგიმ გააცნოთ ეს ის გველია მე რო გადამარჩინაო, გველი ჯერ შეიღს გიორგი მეორეს მიაშტერდა, მერე ლონდას, თამარ კეპისი გაოცებული იყო მტკვრის ხეობის სიმშვერიერით, ასევე ლუიზა, იაშა, იაშას ცოლი დილილა, ერთი სიტყვით სუყველა ტკბებოდა მტკვრის ხეო-

ბის გრილი ნიავით. გველმა ცოტა ჩათვლიმა გიორგის „გველის ტყავის“ ფრთხოების შედეგით უკვე ეძღვის თავი და მერქ, როცა გაიღება ჩვენს გასამხიარულებლად ცეკვა დაიწყო. თავანეული წრეს ურტყავდა და თან იქლაქნებოდა და თავისებურ მიმიკებს ამჟღავნებდა.

- გიორგი რას იტყვი შინ არ წავიდეთ? შეახსენა გაბომ,
- ეს როგორც ჩემი სამშობლო ერთერთი რეგიონის კუთხე მისი სილამაზით იმდენათ ვტკბები. თბილისში წასვლა სულ აღარ მინდა.
- არა, ჩემო მაზომ, ბატონი გიორგი. ეს ორი კვირა შენ თუ ასე გვაშიშშილე მე მგონი ისრაელში სულს ვეღარ ჩავიტანთ.
- საუზმე, სადილი, ვახშამი, ყოველ დღიურად თქვენ ხელთაა ეს არის პირის გემოვნება, კუჭის ამოსავესები და დღეს მოგვეცა საშუალება რომ გული და სული სუფთა პარენით დავიტკბოთ სანახაობით კი თვალი დავატკბოთ, მოვიზიბლოთ, ახლა ამასაც გვაჩქარებთ? ეს იაშას ცოლის ქალბატონი დილილას მიმართ კრიტიკა იყო.
- მთავარია მივხედოთ იმას, რაც გვამოძრავებს და გვასულდგმულებს. თუ არა, კუჭს აყოლილ კაცს არ ქონობით შეიძლება ქურდობა ჩაადგინოს ან არა. და შეიძლება გაალოთოს, გაასაცოდაოს. ეს წინადადება ქალბატონმა თამარ კეპისმა მოგვაწოდა.
- ესე იგი ქალები ჩვენი წინააღმდეგენი არიან, ალბათ სადილის მირთმევაზე ბოკოტს გვიცხადებენ.
- ბატონი გიორგი! ქალები აქ დავტოვოთ და კაცები წავიდეთ.
- მიპრძანდით მამამთილო, ქალები მე მგონი არც ისეთი ულამაზონი ვართ, რომ ჩვენ ქალებს პატრონი არ გამოგვიჩნდეს. როგორც ყოველთვის მამაკაცებზე ასეთი დამნიხლავ სიტყვას სხვა ვინ იტყოდა, თუ არა ზილფა, თუმცა ეპატიება ქმარი აქ არა ყავს. კენტათ არის წამოსული.
- არა, ქალბატონი ზილფა, ეს გველი ჩვენთან სხვას არ მოუშვებს.
- კარგი ლუიზა თქვენ ქალები აქ იყავით და ჩვენ კაცები წავალთ. თქვა გაბომ და აიშალნენ გველი მანქანებამდე წინ ცეკვით მიუძღვებოდათ. სტუმრები ჩასხდნენ მანქანებში და ხელის დაქნევით დამშვიდობების საპასუხოდ გველმა სიმაღლეზე ერთი დიდი ნახტომი გააკეთა ეს იყო გზა მშვიდობის დალოცვა დინასტიელების დელეგაცია ხაშურიდან სამ საათზე დაბრუდნენ და თბილისში ხუთ საათზე იყვნენ. ქალბატონი ლონდას დედამ მარგალიტამ უსაყვედურათ.
- სადა ხართ აქამდე თქვენ დალოცვილებო! მე სადილის გასამზადებელი დრო შემიზღუდეთ ორ საათზე მზათ უნდა იყოსო და ამიტომ ნაჩქარევათ დამზადებული კერძები არ დამიწუნოთ.
- მაგიდა გაწყობილი იყო. ციფი საუზმით და ეს მოშიებული ხალხი რო შევიდენ სახლი რა თქმა უნდა, მე შედა მოწყობილობაზე მაქვს საუბარი ესე იგი ქალბატონი მარგალიტას სადილის პარალერულათ ისე დაუსუფთავების სათავსოები გეგონებოდა ეს გველის ტყავის საკუთარი

პინა ოცდახუთი წლით დამუნჯებული და დაყრუებული არ ყოფილი ყოს. ფარდები ფანჯრის შეუცვლია, თავის საკუთარით გაშლილი მაგიდა სასადილო დარბაზში. ისე შერწყმული, შეხამებული იყო, რომ, თავი არა საკუთარ ბინაში, არამედ სადღაც პირველი კლასის რესტორანში გეგონებოდათ. ისე სასამოვნო კერძების სუნი ტრიალებდა, რომ გული და სული თითქოს უქმელათაც კმაყოფილდებოდნენ. პირველმა შინ შემოსვლის უმაღვე აკი ბატონშა გაბორ თქვა.

— დედა ეს რა უჩვეულოდ დასუფთავებული ოთახებია და რა კარგი სადილების სუნი ტრიალებს ქალბატონი მარგალიტა. როგორ შესძელი მარტოკამ ამდენის გაკეთება, ხანში შესულმა ქალმა. მომეცი შენი ლამაზი ხელის გულზე უნდა გაკოცო. ასევე ყველადან სათითაოთ შექებები დაიმსახურა. მერე გაბორ გადარეკა თბილისში მცხოვრებ თავისი მეგობრებთან სახლში ამ დროისთვის ორი ამხანაგი დაიჭირა ერთი ბატონი გუჩი ჩიკვაიშვილი და მეორე გენო იაკობაშვილი. რომელთა დაპატიჟებაც პირველ სიტყვაშივე მოწვევა მიუღიათ. ორიც უნივერსტეტის მეგობარი ბატონმა გორგომ „გველის ტყავმა“ მოიწვია ერთი როსტომ ქინქლაძე, მეორე დიმიტრი ქურციკიძე, შეთანხმებულ დროში მოწვეულნიც მოვიდნენ და მიუსხდნენ პურმარილს. პირველ რიგში ოცდახუთი წლის უნახველთა ცერემონია წავიდა, პურმარილი გვიანობამდე წარიმართა. იყო თანაკურსელთა გახსენებები, ბავშვობის მეგობრობის და სხვა მხიარულება, სიმღერა მრავალუამირი.

— გაბორ ბატონო, შეიძლება შენ იქ კარგათ ცხოვრობ, მაგრამ შენ შინ მაგიდაზე რომ დაეტიოს და დაგინყონ მსოფლიოში ხილის ჩათვლით ყველა სახის კერძები შენ მაინც ისეთ გემოს ვერ ჩაატან როგორც აქ საქართველოში. გინდაც აი ეს დღევანდელი სუფრის გემოს რა შეედრება.

— ის რაც მე ვიცი, გენო იაკობაშვილო იმაზე შენი სწავლა არ მჭირდება. შენ ის მითხარი რაც მე არ ვიცი.

— თუ იცი გაბორ ბატონო მაშ რამ წაგიყვანა.

— იმან რომ, ის ჩვენი წინაპრების მიერ დაკარგული დიდი სამშობლოს ფესვზე აღმოცენებული პატარა სამშობლოა.

— კარგი, რა ეს რა შენი სამშობლო არ არი, შე დალოცვილო ქართველმა ერმა ორი ათას ექვსასი წელი შეიძლება ითქვას ხელის გულზე შეგვინახა და ახლა გამოდის ის რომ ქართველების მიერ ჩვენდამი მადლით ავსებულ ბოჭკას ფეხი უკარით და დავაქციეთ. ხო გამოდის ასე?

— შენ ჩემი ძმაო, გისმენ გენო ბატონო და წამეტანი გაახურე რაღაც ძველი ტერიტორიის წანილზე ფეხი მოვიკიდეთ და მეამაყება, რომ საკუთარი სამშობლო მაქვს და მიხარიან ჩემი შვილები იქ არიან, მე კი ისრაელში წასულსა, რადგან მშობლები აქ მყავს დამ-

არხული და მეც იმათი გვერდით მინდა დავიმარხო.

— ხო, მიგიხვდი ბატონო გაბო, შენ გინდა ორი სამშობლო გქონდეს. ბუდე არც იქ გინდა მოშალო და არც აქ ხო? არა გენაცვალე ერთ გულში ორი სამშობლოს სიყვარულს ვერ ჩაასტევ. ამის შემდეგ მა-მის მსგავსი გიორგი მეორე წამოდგა.

— ჯერ ერთი რომ ვინ რას გედავებათ, ქართველებს თუ სათქმელი აქვს ის უკან არ დაიხევს და თუ გეტყვის იგი სამართლიანი იქნება. ეს ყველაფერი პაპის ბატონ გაპოს ამბავია. სადღეგრძელომ დაიგვიანა.

— ბატონებო, და ქალბატონებო, აი ამ კახური ვაზის სითხით გავსებული ჭიქით საქართველოს გაუმარჯოს. ამ მადლიან მიწას, რომელზედაც დავაბიჯებთ აი ამ მიწის გულს გაუმარჯოს, არამი იყოს მისთვის ნყალი, ჰაერი და ის რასაც ამ მიწაზე მოსულს მი-ირთმევს და ქართველების მიმართ ჭუჭყიანი გულით დაბიჯებს, საქართველოს მნიშვნელოვანი შესაქება თუ რამე გამორჩა თამადას სათითაოდ მომდევნო სხვა ნევრებმა შეავსეს და სადღეგრძელოც ბოლომდე გამოცალეს, ქალებმა კი ამ სადღეგრძელოს სიურპრიზათ ციცინასთელას სიმღერა წამოიწყეს. იყო გულთბილი საუბრები, რო-გორც პოლიტიკაზე ისე საშინაო საქმეებზე. ბოლოს მტკვრის ხეობა-ში გველთან გადალებული სურათები აჩვენეს, საექსკურსიო ფოტო რეპორტიორათ იაშა და მისი მეუღლე დილილა იყვნენ გამოყოფილ-ნი. რაც შეეხება ფოტოებმა სტუმრებში დიდი ინტერესი გამოიწვია.

— სუფრაზე თამადამ ბატონმა გაბომ, სიყრმის შვილი გოგა ად-ლეგრძელა მეუღლე შვილებთან ერთად და აი ახლა როცა რომ სტ-უმრები წავიდნენ ახლა ყანნით განცალკევებულათ სვავს გოგას სა-დღეგრძელოს.

— შენ გაბო ხომ არ გაგიუდი, გოგას ცალკე დღეგრძელობის უფლებას არ მოგცემ, მართალია გიორგი ჩემი გვამიდან არ დაბადე-ბულა, მაგრამ ჩემს ხელშია გაზრდილი და არა დროს გამიმსხვავე-ბია ჩემი გოგასგან. ამიტომ გთხოვ ერთად ადღეგრძელო. ორივე თანაბრად მიყვარს არა მარტო ჩემს გულშია ასე, არამედ შენშიც ასევეა. გაბომ მოფერებით მიმართა.

— კნეინა მალევა გოგას ცალკე იმიტომ ვადღეგრძელებ რომ ის აქ არ არის. ხო გააკეთა რაც გასაკეთებელი იყო გიორგის დახმარებით იქიდან ისრაელში წასვლას აქ ვერ ჩამოვიდა.

— რა იცი გაბო ბიჭი იქნება ცუდათ არის.

— არა მგონია ცუდათ იყოს და თუ ეს ასეა ეგ სხვა ამბავი არის, შვილო გიორგი, ეს სულ შენი ბრალია და გაფრთხილებ ქალები-სთვის შუშტუნა და შამპანურები აღარ მოიტანოთ. თუ არა მოკლე ჭკუისანი არიან და ქალები გადაგვერევიან.

— ხო აპა მამამთილო, გიორგი სულ შენ სიტყვაზეა. ზილფამ თქვა და გიორგის გვერდით დაუჯდა და მოფერება დაუწყო.

– შეიღო ზილფავ, გაანებე თავი შეიღო არ გადამირიო,
 – რანაირი ლაპარაკი იცი დედამთილო, რაზე უნდა გადაგირიო
 მე ვეფერები, როგორც ჩემი მაზლი. მადლობა ლმერთს რომ, სიავით
 არასდროს შემოუხედავს.

– არა ზილფავ, გიორგი ახლა მთვრალია და ხო იცი სიმთვრალემ
 კაცის გადარევა იცის, თუმცა მე გიორგის სინმინდეში დარწმუნებ-
 ული ვარ.

– ეს ბოდიშის მოხდას ნიშნავს დედამთილო, მაგრამ დაშავებულს
 ვერ გაასწორებს თქვენ უკვე მიაყენეთ გიორგის შეურანწყოფა რომ
 თქვით მთვრალიაო, ჯენი და ლონდა შუა სიზმრებში რო არ ყოფილ-
 იყვნენ დედამთილის ეჭვიანობას იქნება ისინიც მხარს აუბავდნენ.
 თქვა და დედამთილის ჯინაზე ზილფა მოეხვია გიორგის და აკოცა.

– მალეა დეიდა, ჩემო ალმზდელო ვიცი ზილფას რაც ანუხებს,
 საქართველოდან რო დავპრუნდებით ამერიკაში უნდა წავიდე და მა-
 ბაშს რომ ძეირფასი საჩუქარი ჩამოვუტანო.

– ხომ მიმიხვდი ჩემო მაზლო.

– დედა ნამოდი დავიძინოთ ლუიზამ შეახსენა.

– არა, მე ჯერ არ მეძინება.

– შენ თუ არ გეძინება, გიორგი ძიას უნდა მოსვენება.

– შემეშვი ზილფა, გიორგიმ თქვა და წავიდა სავარძლიდან, ზილ-
 ფამ ხელში ხელის გაყრით საწოლამდი მიაცილა, ღამე მშვიდობის
 უსურვა და წავიდა.

სამდლეში მოიარეს იმერეთი და რაჭა დაათვარიელეს ღირშესან-
 იშნაობები, დატებნენ ბუნების სურნელებით, მოინახულა გაბომ თა-
 ვისი სიყრმის ნაცნობები, როგორც ქუთაისში და კულაში, ასევე ონში.
 თუმცა ზოგი მათგანის უდროოდ გარდაცვალებამ გული დასწყიტა,
 მაგრამ რას ვიზავთ განგების კანონებს ნინ ვერავინ დაუდგება. კუ-
 რორტ შოვშიც შეიარეს იქაც ეპატიუეს გაბოს მეგობრებმა. მაგრამ
 დროის უქონლობაში შეზღუდვით სამი ჭიქა ღვინოს დასჯერდნენ,
 იქ იყო გაბოს მეგობარმა რო წააყვედრა.

– ერთ სამშობლოში ვერ ეტეოდი და ახლა ორი სამშობლოს პა-
 ტრონი ხარო.

– აი ეგარის უბედურება, ერთი სამშობლოს პატრონს გული ერთი
 ადგილზე მტკიოდა ახლა კი ორგან ვიტკიეფ, ისე მე გეტყვი რომ დედის
 ჯიგრიდან სადაც დაიბადა, გაიზარდა, ბავშვობა გაუტარებია, აი ის
 არის მისი სამშობლო. თუ რათემა უნდა ეროვნული ისტორიას გავით-
 ვალისწინებთ და გავიხსენებთ მისი საფუძვლებს. რაჭიდან დაბრუნებუ-
 ლებს გეგმაში ქონდათ საირმის უკვდავების წყლებიც ენახათ, მაგრამ
 მგზავრობის დროს ქალბაზონ ჯენიდ ცოტა უხასიათობა იგრძნო, ქალს
 უკვე მშობიარობის დრომ მოუწია და შეფიქრიანებულებმა სასწრაფოდ
 თბილიში დაბრუნება გადაწყვიტეს. პროგნოზმაც გაუმართლათ, ჯენი

გზაზე იმდენათ მძიმეთ შეიქმნა, რომ თბილიში ჩამოსულებს პირდაპირ სამშობაროში მოუხდათ მისვლა და დიდი ნამების შემდეგ ძნელად, მაგრამ უკოცერაციოდ დაბადა ბიჭი. წონით სამეცნიერო სამსახური სიმაღლით ორმოცდასამი სანტიმეტრი, შვილი ორივეს დედის და მამის მსგავსია. გიორგის „გველის ტყავის“ ცხოვრებაში ეს მეორე უდიდესი ბეჭისტი ებაა. სახლში, რომ არავის ფეხი არ შეუდგამ ის ღამე სუყველამ სამშობაროში გაათია, დაიბადა ბავშვი და იმავე წამს მოეფერა ჯენის, გიორგიმ ჯერ რა თქმა უნდა ახალშობილი ბიჭს აკოცა. მერე გაბოს და მალეას მილოცვის უპირველესი პრივილეგია მისცათ გიორგიმ თუმცა ქალბატონი ზიღუდა პირველ მილოცვისთვის ბევრს აქტიურობდა, მაგრამ არაფერი გამოივიდა შემდეგ რათქმა უნდა იმათში ყველაზე პატარას კუდრაჭასაც მოუწია. ბიძია გიორგის ყურის აწევა, მერე მშობიარე ჯენის და პატარა დავითის მოყვარულნი ეკლესიში წავიდნენ შემატებულის დავითისა და მშობიარე ჯენის სახელზე სანთლების დასაწებათ. გიორგიმ პირველმა დაანთო სანთელი და პატარა დავითის სახელი ღმერთს შეავედრა ღმერთო ამ ბავშვს თუ ბეჭისტი გამიზრდი არა, არა. მაპატიე ღმერთო მარტო ეს არა, მე კიდევ მეორეს ველოდები. ჩემთვის სულერთია ბიჭი იქნება თუ გოგო, ორივე ბეჭისტი მიმყოფე ღმერთო, მაგათით გული გამიხარე და მაშინ ვიტყვი ღმერთი ჩემი მხარეზეა მეთქი. ამით სამშობლოს ნინაშე ვალმოხდილად ჩავითვლები და მისი ნინაშე პირნათელი ვიქნები. ეს სიტყვები გიორგიმ რომ დაამთავრა მაშინ მოუხალოვდა შავი ტანსაცმელში გამოწყობილი მიესალმა ხელი ჩამოართვა და მერე შეეკითხა:

- როგორ ბრძანდები ბატონო გიორგი?
- მადლობთ ქალბატონო, კარგათ ვარ, გაკვირვებულიმა მაგრამ ღიმილით უთხრა რომ ვერ გიცნობ?
- უნდა მცნობდე, მაგრამ რას ვიზამთ. სამაგიეროდ მე გიცნობ და ძალიან კარგად.
- გამაცანი თავი თუ შეიძლება? მაპატიე, თუ ვერ გაგიხსენე ამაზე ნუ გამინერები, დანაშაულის გრძნობით, მაგრამ თხოვნა ღიმილით მიაგება.
- თუ ვერ მიცნობთ მაპატიეთ, შეიძლება შევცდი დამცირებულმა ირონიულად მიაძახა და განშორება სცადა, მაგრამ გიორგიმ საშუალება არ მისცა, თუმცა მისი ღიმილიანი სინაზემ ჩააფიქრა და ვერ აღიდგინა.
  - მითხარი, შემახსენე იქნება სადღაცას მართლა გნახე
  - არა გენაცვალე სადღაცობანა მე არსად მითამაშია,
  - შენ კი გჯერა, რომ მე გიცნობ?
  - მიცნობდი და ძალიან კარგათაც, მაგრამ მერე ველარ მიცანი.
  - გეხვენები მითხარი კარგ ხასიათზე ვარ და ფიქრით ჯოჯობ-

ეთში ნუ გამიშვებ.

- კარგი, კარგი, ნახვამდის, დაემშვიდობა და გაერიდა.
- მამა ის ქალი ვინ იყო მოლოზნის ფორმით რო გელაპარაკებოდა.
- არ ვიცი შევილო, მომესალმა და მე ვერ ვიცანი.
- ალბად შეეშალე ზილფამ გაუქარწყლა მასზე ფიქრი.
- არა, დედა იმ ქალს არ შეემლებოდა. შავ ჩასაცმელში ისეთი კარგი ჩანდა ხეთისმშობელი გეგონებოდა.
- ლუიზას თქმისა არ იყოს როგორც ქალი არ დაინუნებოდა,
- ვაჲ გიორგი, შენ უკვე მოგეწონა?
- არა ზილფა, მე იმ აზრით კიარ მითქვია.
- არა ახლა ლოგინში რო ჩაგიორდეს, უარს იტყვი.
- ზილფავ ლოგინში თუ ჩაუგორდება ის უკვე კახპაა.
- არა ლონდა, რატომ ამბობ მაგას შენი ნარსული ხომ არ გავი-
ნყდება?
- ჩემი საქმე სხვაა მე სიყვარულმა გამაკეთებინა,
- სიყვარულზეა აქ ლაპარაკი აბა სხვა რა არის ამისი.
- შეეშვით გიორგის რა დროს მაგის სიყვარულია, კაცი ორ-
მოცდარვა წლისაა. და წვრილშვილის პატრიონი ახლა ხდება. ამ საუ-
ბრის დროს მოვიდა გაბო. პროდუქტით დატვირთული მანქანა მიაყ-
ენა სამზარეულოს და შეტანაზე შველა ითხოვა და ქალებს უბრძანა
რისგან რა კერძი გააკეთონ საათს დახედა ახლა თორმეტი საათია
ორზე ყველაფერი მზად უნდა იყოს, რომ ჩვენ ვისადილოთ და შშო-
ბიარესთან სამ საათზე მაინც ვიყვნეთ.
- პაპა მეც ხო ნამიყვანთ ჯენი დეიდასთან,
- არა ჩემი კუდრაჭავ, შენ ჯერ ლონდა დეიდასთან დარჩი ფეხ-
მძიმე ქალია იმას უნდა მოემსახურო.
- გეხვენები წამოვალ ბავში მინდა ვნახო.
- ხვალ წაგიყვანთ და განახვებთ ბავშვს დღეს კი მალეა ბა-
ბოსთან ერთად ლონდასთან დარჩით ლონდას ხო უნდა ყურადღების
მიქცევა? დრო აქვს იქნებ მუცელი ასტკივდეს.
- მერე მე რა ვუშველო:
- მანქანას იშოვი ჩასვავ და მოიყვან სამშობიაროში და რაც
ეყოლება შენ შეურჩევ სახელს.
- კარგი პაპავ თანახმა ვარ, მხოლოდ არ გადაუხვიო სიტყვას,
თქვენ და სხვებმაც სადილის შემდეგ მალეამ საძინებელი ოთახის
კარები შეულოთ გიორგის. თამარის და შეახსენათ.
- გეგმზადენით თქვენ ხო მოდიხართ ჯენის და პატარა დავითის
სანახავად?
- კი როგორ არა, მაგრამ ბებია მანქანა,
- მანქანას გავალოთ გზაზე და იქ ვიმოვით, იქიდან რო დავბრუნდე-
ბით იაშას და დილილას სინაგოგაში მივიყვანთ დავესწრებით ებრაულ

რიტუალებს და მერე ლოცვას აღვავლენთ, დავათვალიერებინ ეძლია გადასახლები მიწაზე მცხოვრებ იცდა ექვემდებარების საუკუნის განმავლობაში ქართულ მიწაზე მცხოვრებ მა ეპრალებმა რა კულტურის ტაძარი შევქმენით, თქვენ სიონში მოვიცადეთ და ჩვენც იქ მოვალთ და იქაც სანთელს დავანთებთ.

— მასისი იცდაორი რიცხვი იყო, თავად დამე გულუხვად მოჭედილი ვარსკვლავებიანი ცა თეთრი ლამაზი ნაზი გოგოს ჭორფლიანი სახეს მოვგავონებდა. შესაბამისად დილის ცაც იმიტომ იყო მოკრიალებული, რომ ზედ მოსეირნე მხურვალე მზეს სიცილი უადვილდებოდა და არც დედამიწაზე გაჭირვებია სხივების მოფენვა და ფრინველიც ბუნების ამ მშვენიერებას ეტრიფოდა, ფრინველსაც მეტი რა შეეძლო სიხარულის გამოსახატავად ყველა რომ სიხარულს ავლენდა ამათგან არც სიონი იყო გამოწაკლისი გამორჩეულათ ხალხმრავლობა იყო და საგალობელი სიმღერები კედლების დახმარებით ისეთი გულში ჩამნდომი ხმა ისმოდა. თითქოს წმინდანად შერაცხულთა კედლებზე დაკიდული ხატები დმერთთან ერთად ხალხის თვალში ამ ქვეყნად ცოცხლად მოვლენილიყვნენ და მათი სულიერ ძალით ეკლესიაში სალოცავად მოსულნი მრევლის ორგანიზმი ჭირვარამისგან იმკურნებოდა. უნდა ითქვას რომ განსაკუთრებით ამ დღეს ქალაქება თუ სოფლად ეკლესიებში შეგნით თუ გარეთ სიცოცხლე ხალისიანი უბალეს დონეზე ჩქეფდა და აი ამ დროს მივიღნენ ეკლესიაში ჩემი რომანის გმირები და შეუერთეს თავიანთი სიხარულს მათ სიხარულს.

— დღემ ელვის სისწრაფით გაირბინა, აღმართზე მიმავალი მზე დმერთზე უფრო ადვილად მიდიოდა, ისრაელიდან ჩამოსული თბილისის სტუმრებმა სამხარი მიიღეს და ვინც ძილი და დასვენება მოისურვა მაგალითად გიორგის და თამარის ლონდას მშობლების ბინაში ჰქონდათ ოთახი გამოყოფილი და იქ იძინებდნენ, ასევე იაშას და მის ცოლს, დილილასაც იქ ჰქონდათ ბინა დანარჩენები ზალაში დივან კრესლოს გარეთად ზოგნი ლეუანკაზე იყვნენ მოთავსებულნი.

— ბატონო გიორგი, „გველის ტყავო“ დღეს ჯენისთან საღამოს არავინ ნავა? საჭმელს მიტანა ხომ უნდა.

— არა, მშეერი არ იქნება, მაგრამ ნახვა ხომ საჭიროა, პატარა დავითი დიდი რო გაიზრდება საყვედურს არ დაგვიღევს მახსოვს მეორე დღეს საღამოს სამშობიაროში რომ არ მნახეთო. ამ თქმაში მსმენელთა შორის სიცილი გამოიწვია.

— კუდრაჭა რო გავგზავნოთ რა მოხდება.

— მარტოდ ბებია, ასე მიმეტებ?

— არა შეილო შენ დედიკო, გიორგი და თამარი ერთი მანქანაში მოთავსდებით.

— არა დედამთილო, მე არ ნავალ თუ ბატონი გიორგი „გველის ტყავო“ არ ნამშობრძანდება ბიჭი მამისაა და ეგ უნდა ნამოვიდეს

— მე თუ ნავალ ვნახამ და მიუტან კიდეც თქვენ რაღაზე გაგსარ-

ჯოთ.

– დედა რატომ ამბობ უარს ნავიდეთ რა. ახლავე დაურეკავ თამა-რის და გიორგის და იმათ გაყვები.

– ხო, ხო, ასე მოიქეცი მიდი დარეკე კუდრაჭავ. მივიდა ტელე-ფონთან აკრიფა ნომრები.

– ალო ქალბატონი თამარი თქვენ და გიორგისთან ერთად ბებიად მე და დედიქოს ჩათვლით გვარგუნა ჯენისთან ნასვლა რომ ვახშამი ნაუღოთ.

– კი, მაგრამ გიორგის რომ ძინავს.

– მაშინ ჩვენ სამნი ნავიდეთ.

– არა ლუიზა გენაცვალე. იქნებ შეგვაგვიანდეს კაცი უნდა გვახლ-დეს.

– მაშინ აკრიფა ნომრები თავად გადმორეკე რას გეტყვის.

– ტელეფონი აღარა საჭირო მე მგონი წამოვალთ დაგველოდეთ

– დედა გერმზადე, გიორგი და თამარი მოდიან.

გიორგი „გველის ტყავო“, ჩემი ბიჭის ამბავი მაინტერესებს, ან ჩვენ ან იმან მაინც რატო არ გადმორეკე ჩვენ თუ დავავინტყდით თავის მდგომარეობას რატო არ გაგვაგებინებს.

– ახლავე დაურეკავ გაბო ძია, თუ სახში დამიხტდა.

– არა, არ დარეკო, ახლა შინ არ იქნება მოგვიანებით დავრეკოთ, უმჯობესია.

– ეს ქალბატონი ზილფაც რომ არ კითხულობს მეორეთ ხომ არ დაქორწილდა, გაიხუმრა მალეამ.

– ნეტა მესამეც შეურთვია, თუ აქვს შენახვის თავი.

– მართლა რო შეირთოს მერე ასე აღარ ილაპარაკებ.

– გიორგი, შენ რო შეირთე რა ცუდი გააკეთე? ახლა თუ ლონდამ ბიჭი გააგორა ხო იქნები ბედნიერი.

– შენ პირს შაქარი: ესე თავად განგებამ მოიმდომა და მე ხომ ორი ცოლის ყოლას არ ვაპირებდი.

– ასე, თუ ისე, ჩემი დაჩაგრულო გიორგი „გველის ტყავო“ ახლა ხო ხარ ბედნიერი, არა მარტო შენ, შენი მხრიდან მე და გაბოც ბედ-ნიერები ვართ.

– გიორგი, რაკი აქ ვართ, კახეთშიც ნავიდეთ ვნახოთ ალექსანდრე ჭავჭავაძის მუზეუმი. ილიასი, მარჯანიშვილისა, ერეკლეს სახლი, სიცოცხლის დასასრულისკენ მივდივარ და შეიძლება მერე ველარ ჩამოვიდე. ამ დროის ანკრისალდა ტელეფონი გაბომ აიღო ხელში ყურმილი.

– ალო გისმენთ.

– გამარჯობა მამა, როგორ ხარ?

– შე მამაძალლო შენა რა გვიან გახსენდებით.

– რა დავაშავე მამი, კახურათ რო მლანძლავ,

– კახურათ არა, ქართულად გლანძლავ. მშობლები თუ აღარ გინ-

და, ცოლშვილი მაინც არ გენატრება?

- რას ამბობ მამი თანაბრათა ვართ თქვენ მანდ ისვენებთ მე ჰქებული.
- უ შენ მართლა მამაძალლო, შენსას კიდევ არ იშლი.
- არა მამი გავიხუმრე, ერთი სული მაქვს როდის ჩამოხვალთ.
- პაპა მომეცი ყურმილი მამას დაველაპარაკო,
- მაცალე შვილო, გოგა აქ რო არ ჩამოდის, იქ რის გამკეთებელია რას აკეთებს საქონელი რო ჩაიტანე კეიპტაუნიდან ბაზარი როგორი აქვს შვილო?

- არაუშავრა კარგათ იყიდება. მამა გთხოვ გიორგი მალაპარაკე.
- რატო გიორგი და ცოლი არა
- მამა გიორგის საქმეზე უნდა ველაპარაკო და ცოლს სიყვარულზე,
- ხო მართალი ხარ შვილო, გიორგი გოგას დაელაპარაკე.
- ალო გამარჯობა გოგა როგორ ხარ, მარტოდ ხომ არ გამოყრუვდი.

- არა, მაგრამ მაინც მარტობა ძნელია.
- ჩამოდი თუ იქ ათი ხუთმეტი დღე საქონელი ეყოფათ,
- კი ეყოფათ, მაგრამ ჩემ ჩამოსვლას აზრი არ აქვს.
- ორი დღის უკან დავრეკე თქვენთან და ყურმილი არავინ აიღო
- მაგ დღოს გოგა რაჭამი ვიყავით ჯენის მუცლის ტკივილი იქიდან დაეწყო, ძლივს ჩამოვასწარით თბილიში.
- მერე ქუთაისში სამშობიაროში ვერ მიიყვანეთ,
- არა, ამდენი ხალხი იქ სად უნდა გავჩერებულიყავით.
- მოიცა ბიჭო ნუ გამაგიუე გზაზე რო მოსწეოდა ეგ ამბავი, ქალი ცოდო არ იყო.

- ამ ხიფათს აეცდით უნდა ითქვას რო გადავრჩით.
- ხო კა, როგორ არი ახლა რა შეეძინა,
- ბიჭი ორივე კარგათ არიან, ბიჭია ისეთი რომ ავ თვალს არ ენახვის მამა ენაცვალოს ორივესა გვგვავს.
- ლონდას ამბავი როგორ არის?
- მადლობთ კარგად არის, ალბათ სამ-ოთხ დღეში იმშობიარებს.
- რა გინდა ძმაო სამშობლოს დიდი მოყვარული ხარ და თუ ლონდამაც
- ბიჭი იმშობიარა უნაყოფოდ არ გიმუშავნია ერთნაირად გამდიდრდები.
- სამი ბიჭი დიდი შენაძენია, ერთისთვის ნამდვილად რომ ბედნიერებაა.

- გიორგი ხვალ ესპანეთში შენს მაღაზიაში მიედივარ ფულს ავიღებ რომ შენ დაგახვედრო, მე მგონი ათ დღეში ჩამოხვალთ ერთად წავიდეთ საქონლის შესასყიდათ, ახლა გიორგი ჩემს ცოლს ზილფას გადაეცი ყურმილი ეყო ამდენი დასვენება, უნდა შევთავაზო სიბერე-

ში ერთი ბიჭი ჩვენც გავაკეთოთქო, გული გაგვიჯეოს დებათქო.

— ხო გოგა, ნამდვილად კარგი წამოწყებაა ზილფა მიღი ქმარს დაელაპარაკე

— ვაჲ გახახსენდი გახარებულმა სიცილით უთხრა სადა ხარ ბიჭი სად? დაიკარგე ჩემ სათქმელს შენ მეუბნები,

— შენ ხო უნდა ჩამოსულიყავი რატო არ ჩამოხვედი?

— დრო არ მქონდა.

— აბა მე ამ ჩემ ხალხს ხომ არ ჩამოვცილდებოდი,

— ხო და რო ჩამოხვალ უნდა დაგშტრაფო, სიბერეში ერთი ბიჭი ჩვენც გვინდა.

— ხო, კი, მაგ იმედით დაიძინე ამაღამ.

— ისე, როგორ დაისვენეთ? იაშა და დილილა, კუდრაჭა, როგორ არიან?

— კარგად, მშვენივრად, გოგა, იცი რა ბიჭი ყავს ჭკუის გასავი-უებელი.

— გულს ნუ გაიტე ზილფავ, შენ დროზე ჩამოდი დავიწყოთ და ცხრა თვის შემდეგ ჩვენც გვეყოლება.

— შენ ბიჭი მართლა ამბობ, ზილფამ თქვა და მაგრად გადაიხარხა. გაიგე დედა.

— რა მითხრა ერთი ბიჭი ჩვენც სიბერეში ხომ უნდა ვიყოლიოთ.

— სწორი უთქვია, ძმამ ძმას მხარი ხომ უნდა აუბას.

— მისმენ ზილფა, კუდრაჭას მართლა შეყვარებული ყოლია, სა-სიდომ დამირეკა ლუიზას თხოვეთო მე უთხარი შინ არ ბრძანდებათქო მერე მკითხა თქვენ მისი რა ხართო? მე ვუპასუხე მამა ვართქო, მამა თუ ხარ გეტყვიო: მე და ლუიზას პირობა გვაქვს მიცემული და ერ-თომეორეს გვიყვარს. თქვენ რას იტყვიოთ? მე ვუთხარი სტუმრად არის საქართველოში და რო ჩამოპრძანდება თქვენც მობრძანდით გაგიცნობთ, გაეხსაუბრებით, გავიგებთ თქვენს ვაჟკაცობას თუ რას ნარმოადგენთო.

— უყურე კუდრაჭას მაგ მაიმუნს, თუმცა დრო აქვს ოცდაოთხი წლისაა დაემშვიდობნენ და ამით დამთავრდა მათი საუბარი. ვახშამზე პატარა დავითის სადლეგრძელო შამპანურით დაინწყეს. უსურვეს საქართველოს უდიდესი მეფე დავითის ჭკუისა და ძალიონის პატრონი ყოფილიყოს.

— გიორგი ძია „გველის ტყავო“ დავითი მე ტიტველი ავიყვანე და რო ვეოცნიდი თავის პატარა ხელებს სახეზე მითათუნებდა, რა კარგი ბავშვია არა დედა.

— ხო შვილო, გიორგი ძია შენ მაიმუნი ხომ არ გვონია? ბავშვი რომ შეუხედავი იყოს.

— რას ამბობ ზილფა. ვერ ატყობ რომ ყველამ უსიამოვნოდ შემოგხედა.

- მერე რა მოხდა დედამთილო, როგორ გენტინა შენი შვილობილი რა არი.
- შვილობილი კი არა შვილია.
- ოპოპო დიდი ძალა დაგეხარჯა გაჩერნაში.
- გაჩერნაში არა, მაგრამ გაზრდაში დიდი ნერვიულობა გან-მაცდევინა, მაგის ავადმყოფობამ.
- დედა გაჩერდი არა ხარ მართალი, შენიშვნა მისცა შვილმა იაშამ.
- არა შვილო გავეხუმრე, ხან რო ვეფერები მაშინ გსიამოვნებთ.
- არა შვილო, ჩაერია მამამთილი ყველაფერს კანონზომიერება უნდა.
- კარგი ბოლოშით, თუ ასე ძალიან გენტინებოდათ არ მეგონა.
- გიორგი მამამთილო, თქვენ ცოლ გამოცვლილი ყოფილხართ. რატომ არ გაგვიმხილე, ბავშვი იმასთანაც ხომ არ გყოლიათ? არა შვილი არ მყოლია, მაგრამ ქალბატონი თამარ თქვენ ვინ გითხრათ? ჩიტმა მოგვიტანა ამბავი თქვა და თან ქმარს შეხედა.
- მაინტერესებს თქვენ ვინ გითხრათ?
- ქალბატონი ჯენიშ ზარი მისცა რომ ნიანას ბავშვი შემოეყვანა და გვენახა შემოვიდა ნიანა და გვითხრა ბავშვებს ჯერ ექიმი სინ-ჯავს და მერე შემოგიყვანთო, მაშინ ჯენიშ უთხრა გაიყვანე ეს კაცი მისი ნაქმარების შვილია და ნიუ-ორეში იურისტად მუშაობს, ეს ქა-ლიც ცოლია გიორგის და გააცანი პირველი ცოლიც რა კარგი გოგო ყოფილა.
- არა ჯენი, ხომ იცი მჩენილი გულისაა და იტირებს, მაშინვე და-ნაშაული საკუთარი თავისთვინ ვერ უპატივებია.
- მთლად თავის ბრალი არ არის და მიზეზი იცოდეს შვილმა, სულ მომიყვა თავის ისტორია ქალბატონ ლონდას ბრალია, მე ვენდე და თავისი ძმა შემაყვარა, ჩემი ქმარი კი თავათ ლონდას ყვარებია. თავათ რომ მიყვებოდა თან ტიროდა იმის შემდეგ დაუმთავრებია სამედიცინო ინსტიტუტი სთხოვა ნიანიამ შემოსულიყო და შემოვიდა ბავშვი შემოიყვანოს თავი თავად გაგვაცნო, რომ გველაპარაკებოდა ცრემლები მოერია თვალებში. მალადეც მამამთილო გემოვნება გქო-ნია რა ხნის ქალია და ფერხორც დაუყრელი ანგელოზივით ქალია, ზოგი მაგის ადგილზე გათახსირდებოდა.
- ახლა არ მითხრათ რომ იმ ტრაგედიის შემდეგ კაციშვილს არ გაკარებია.
- მამამთილო ასე იოლად ნუ ამბობ. ქალმა იმ ტრაგედიის შემდეგ სამედიცინო ინსიტუტი დაამთავრა. თავისი კურსელი ბიჭი შეირ-თო, ქმარი ქირურგია, ეს ბავშვების ექიმია ყავთ ქალვაჟი გათხო-ვილი დაქორწინებული და რომ შეხედო არ გენტინს აქ სილამაზეზე ლაპარაკი ზედმეტია. ათჯერ უკეთესია ვიდრემ ლონდა, მე ლონდას

არ ვამცირებ იგი ჩემი მეგობარია და ქალია და ძლიერ მიყვაწს პიროვნულად ძალიან კეთილშობილია.

— ჩემი რძალი პიროვნულად ცისანა ძალიან კარგი ქალია და მაგის დაკარგვამ ძალიან დამწყვიტა გული. სინანულით თქვა ლონდამ.

— სილამაზის მხრივ ლონდას ძალიან ჩრდილავს, საუბარი მისი ბაგიდან ამოსულ სიტყვებს „უფრო ალამაზებს.

— ხო მოისმინე გორგი „გველის ტყავო“ ეს ისე ხუმრობით ახლა გაბომ ნამოინყო. მე რო დღეს დილით ბაზარში პროდუქტი ვიყიდე და მომქონდა ეკლესიასთან მძღოლს მანქანა გაუჩერდა, მანქანა, თუ არა ვცდები ნყალი აუდულა და იქ ეკლესის ეზოში შევედი ბაჩოვკით ნყალს ვიღებდი გიორგი შენი პირველი შეყვარებული ქალი მონოზენის ფორმით ჩემთან მრვიდა მომესალმა გამარჯვება გაბო ძია, ხელი ჩამომართვა და მითხრა მე შენ გიცნობო მე ვუთხარი მე ვერ გიხსენებ თქო და ვთხოვე თავი თქვენ შემახსენეთ თქო ასე გადაკვრით მითხრა მარინა ვარ გიორგის საცოლედ რომ მოვწონდო, მაგრამ ბოლოს ხელი მერა იმას მე სხვანაირი ვეგონე როგორც ეკუთვნოდა ისე არ მომებმარა. მოსატაცებლად რომ მომდევდნენ მე მხოლოდ შინ გადამალვას ვთხოვდი. მაგრამ უარი მითხრა არ მიმიკარა, მერე ისე მოხდა რო მე საავადმყოფოში მოვხვდი, ის

ციხეში, მერე იცით თქვენ რო სასამართლოზე სამართლიანობამ გაიმარჯვა, მაგრამ გიორგიმ აღარ მითხოვა. მერე მონაზენად აღვიკვეთე და მას შემდეგ ხალხისა და ჩემს სიწმინდეს ვემსახურებით. მშვენიერი ქალი დამდგარა შავი ტანსაცმლიდან თეთრ ნითელი სახით ანათებს.

— კი გიამბო გაბო ძია, მართალი ხარ, მე გამომეცნაურა და მე ვერ ვიცანი. მითხრა შენ კარგად მიცნობ, მაგრამ შენ რო ვერ გამიხსენე თავს მეც არ შეგახსენებო და ასე გამცილდა, მაშინ ჩემ თავზე მომივიდა გული რატომ ვერ გავიხსენე თქო და ახლა უფრო ძალიან მწყდება გული ქალს რომელსაც ორი წლის განმავლობაში ვეფერებოდი-ვეალერსებოდი, ახლა ვერ ვიცანი ესე იგი მაგარი სკლეროზი მქონია.

— მალადეც გიორგი მამამთილო, შენ დიდი ნარსული გქონია.

— ვტყუუვარ ესპანეთში ნასვლამდე უნდა ვნახო და ბოდიში მოუხადო,

— ჯერ გათენებული არ იყო, ქალბატონ ლონდას, რომ მუცელმა ტკივილი დაუწყო, გიორგიმ მანქანა იქირავა და ლონდა იმავე პალატაში მოათავსა, სადაც ჯენი იწვა, ტკივილმა უმატა, ქალი კვენესის და ვერ ამშობიარებენ, გამოუძახეს ქირურგს გასინჯა გიორგის შეეგითხა.

— გიორგი რას იტყვი სასწავლოდ საოპერაციოა. დრო აღარ ითმენს.

— ბატონი ქირურგო, თუ გამოუალი მდგომარეობაა გააკეთე ოპ-

ერაცია, მხოლოდ ბავშვიც და დედაც გადაარჩინეთ.

— რა თქმა უნდა გიორგი, ორივე უნდა გადავარჩინოთ. დაიწყო ოცერაცია ორი ქირურგია, ერთი ექიმი ცისანაა გიორგის „გველის ტყავის“ ნაცოლარმა ბავშვს ძლივს ამოალებინა ხმა ცოტაც რო დაეგვიანათ ალბათ გაიგუდებოდა, თუმცა ბავშვი დღე ნაკლული დაიბადა და მაშინვე ინკუპატორში მოათვესეს. ლონდაც თითქოს კარგად იყო, მაგრამ შიშობდნენ პერიტონტი არ დაემართოსო, სანინაალმ-დეგო ნემსები დაუნიშნეს, მაგრამ საშიში მდგომარეობიდან ვერ გამოიყვანეს დიდიან-პატარიანად იქ ალამებდნენ და ათენებდნენ. უკეთესობის მაგივრად უარესობისაკენ მიდიოდა ლონდას ჯანმრთელობა, ოპერაციის მესამე დღის ხუთ საათზე იმედი მთლად გადაეწურათ, ექვს საათზე გულს სული გამოეთხოვა. სიმწარეს ვერ გაუძლო გვამი გვამად ადგილზე უმოძრაოდ დატოვა და თავად სულმა უფალს მიაშურა, გლოვა იყო ისეთი რომ, მათი მწუხარება მთელი სავადმყოფოს ავადმყოფებმა თუ თანამშრომლებმა სუსველამ გაიგო საღამოს შინ შეიკრიბდნენ რომ გადაეწყვიტათ მიცვალებული სად დაესაფლავდინათ. ბოლოს გადაწყდა ისე რომ, ლონდას დედამ მარგალიტამ თქვა მუხადვერდში

მამის გვერდით დავასაფლავოთო, გიორგიმ „გველის ტყავმა“ დიდხანს ითიქრა და ბოლოს იმ დასკვნამდე მივიდა, რომ თანხმობა განაცხადა, თანაც დაასკვნა მე შეიძლება კიდევ ერთი ათი წელი შეიძლება დაყყო ქაპანეთში, თუ ცოცხალი ვიქნები ჩამოვალ საქართველოში თბილისთან ახლოს წყნეთში ან სხვაგან გარეუბანში ვიყიდი სახლს და ჩემ მიცვალებულსაც იმ სოფლის სასაფლაოზე გადავასვენებ თუ დამცალდა მე მგონი ღმერთს ჩემს დაბადებაში წილი უდევს. მთლად ვერ დავემდურები რადგან ორმოცდათი წლის კაცი ვარ და ჩემი გიორგის დაბადების შემდეგ ორი ახალბედა ბიჭის მამა გავხდი. თუმცა ამ ბედნიერებით გახარებულს ჩემ გულს ლონდას სიკვდილით გამოწვეული დიდი უბედურებაც თან ახლავს.

— გულს ნუ გაიტე შვილო გიორგი, ქალბატონი ჯენისა და ქალბატონი ლონდას გვამებიდან ორივე შენი გენის შვილები დაიბადნენ, ღმერთმა ორივეს ჯვარი დასწროოს თავის კალთა გადააფარის და კარგები დაზრდილიყვნენ. ესე იგი მართმადიდებლურ სარწმუნოებაში ორ ცოლიანობა არ არის დაშვებული.

— მალეა დეიდა ჩემი განძრახვით ხმო არ მომხდარა ორი ცოლის ყოლა, მე ვფიქრობ ეს ყველაფერი თვით განგებით მოხდა.

— რა თქმა უნდა შვილო, შენ არ გადაანამაულებ ღმერთის ამ-ბებია, როგორც იმას უნდოდა ისე მოხდა, ახლა ასე მოისურვა და შეასრულა ამ რიგად ქართველების წუთისოფლის კანონზომიერება დაიცვა. ასე რომ ლონდას გარდაცვალებით ჯენის ბიჭს დავითის ძუძუს მოწილეთ ვახტანგია. სამედიცინო პერსონალმა გიორგი “გვი-

ლის ტყავს” წყვილი პიქების დაბადებისთვის მაღარიჩი შეაწერეს. მართალია სხვა და სხვა ქალების გვამიდან, მაგრამ რაც მთავარია გიორგის „გველის ტყავის” გენისანები არიან, მართალია გიორგის ეკლესიასთან შეურიგებლობა არ ჰქონდა, ადრე ბედზე გამწარებული კაცი ხანდისხან თუ იტყოდა ღმერთს ჩემ გაჩენაზე კი უზრუნია, მაგრამ ბედი არ მოუციაო. ახლა კი გახარებულ გიორგის გზა იქით აქვს და ისე არ გაივლის, რომ სანთელი არ დაანთოს. ახლაც იქ არის და ღმერთს ძველი ბედის უკარისობაზე პატივებას თხოვს. სიბერის უამს მოახლოვებულ სიხარულზე კი მადლობას უხდის.

- მადლობელი ვარ ღმერთო: სიბერის წლებში რომ დამაწვრილშვილე, სამშობლოსთან პირნათელი ვარ, სიტყვაც თამამად მეტქმის, ღმერთო, აღბად უფროს შვილიდან შვილიშვილებსაც მალე ვეღირსები, კარგები დამიზარდე. სამივეს კარგი ბედი დაანათლე და მე სადაც ვიქნები წუთისოფელში თუ საიქონში მათ ბედნიერებას ჩემს ბედნიერებად ჩავთვლი, ამიერიდან მინა ჩემთვის თბილი იქნება, ეკლესიდან გამოსვლისას კარებში გიორგის ახალგაზრდობის სტუდენტობის პირველი შეყვარებული დღეს კი იგივე ეკლესის მონაზვნად აღკვეთილი მარინა შემოვეგება სანამ ხელი არ გაუწოდა და არ მიულოცა მარინამ შეძენილი შვილები მანამდე მისი ყურადღება ვერ მიისყრო. ძველი სიყვარული შეახსენა და უსაყვედურა მარინამ.

- რაც ვიყავი ჩეენი პირველი სიყვარულის დროს მე დღესაც იგივე ვარ მძლია უსიყვარულო წლებმა და თავი ეკლესის ჩემი ქრისტიანულ სარწმუნოებას მივეცი. შენ რომ ჩემთვის კარგები გაგეღო დაგემალა ჩემი თავი დღევანდელი ახალშობილებით შენი ბედნიერება რამდენიმე წლის წინ ჩეენი ორივეს ბედნიერება იქნებოდა. ეჭვშეპყრობილმა სრულებით არ იფიქრე მამისხელა კაცს მე მისი სტუდენტი პროფესორს ცოლად როგორ გავყვებოდი. დაამთავრა თვალცრემლიანმა გიორგისთან საყვედურების თქმა. ბედნიერება უსურვა და ცრემლიანმა გაცლა დააპირა, მაგრამ დანალვლიანებულმა გიორგიმ მკლავზე ხელის მოკიდებით შეაჩერა.

- მოიცა მარინა, ხო ხედავ რომ ამატირა შენმა საყვედურმა, თქვენ რომ ლამაზი გოგო იყავით უდაოდ ჩემს გულშიც ძლიერ ბრწყინვადი, მაგრამ რატომლაც მომეჩვენა საქმროდ ჩემ თავს ის ამჯობინე.

- ეს ნამდვილად მცდარი აზრია ჩემდამი შენს მიმართ, მიკერძოებულად თავს არ შევიქებ, რომ ქვეყანაში ნარმოვადგენდე პატიოსან ქალს ღმერთმა დაიფაროს მრავალი ქალია პატიოსანი გათხოვილიც და გაუთხოვარიც რომლებიც ღვთიშობლად იჩენენ თავს და მათ შორის ერთერთი მეც ვიყავი და ვარ.

- ქალბატონო მარინა, საერთოდ ლამაზი ქალების ნებისყოფა უკარისობით მიმაჩინა თავს ღირსეულად ვერ იფასებენ. ხშირად ლამაზები შეუფერებელზე უფრო ნაკლებზე თავს აგებენ და თავს

ვერ იფასებენ.

— ბატონი გიორგი, მაშინ შენ ეჭვიანობამ დაგლუპა და ვი-ფიქრე ჩვენი სტუდენტობის პერიოდის ურთიერთობითი სიყვარული მკვდარი წლების გახსენება ჩაგაფიქრებდა, ეს სიტყვიერი მიტევებას შესთხოვდი ღმერთს ადრინდელი ჩემდამი დაშვებულ შენი შეცდომებზე, მაგრამ თურმე აქაც მოვტყუვდი. ეჭვი თურმე შენი სიცოცხლის დიდიხნის თანამგზავრი ყოფილა.

— არა, მარინა არა ვარ ეჭვიანი მაპატიე, თუ რამე უხეში სიტყვის თქმა მომიხდა. შეიძლება მე ვტყუივარ ვრწმუნდები რომ შენ ჩემთან მართალი ხარ. გთხოვ გახარებული ვარ ამ ხნის კაცი ორი ახალქედა ვაჟუკაცის მამა ვარ და ჩვენ ახალგაზრდობის სიყვარულის შეცდომებისთვის ღმერთს ნუ დამარისხავ.

— არა გიორგი, ვიცი შენი ამბავი, ადრე თუ არა დღეს ეკონომიკურთან ერთად და შვილებიდანაც ბედნიერი ხარ, დამილოცნიხარ ღმერთმა ხელი მოგიმართოს, მე მინდოდა ჩვენ ურთიერთშორის ტკბილი სიყვარული ყოფილოყო, შენი შვილების ლირსეული დედა ვყოფილიყავი, რადგანაც ბედმა არ მაღირსა თანასწორის სიყვარული. გადაეწყვიტე მონოზნობით ღმერთის სამსახურში ჩავმდგარიყავი.

— არა, ნურც ამას დამარისხებ ქალბატონო მარინა, მე ღმერთის დიდი მორწმუნე ვარ და მაგის გულისთვის არ განმირისხდეს ღმერთი მე მგონი შენი გულისთვის ღმერთმა დამსაჯა კიდეც, შენ შემდეგ ვინც ავირჩიე იმან ჩემი სიყვარული ხსვაზე გაცვალა ჯერ მე მომიტანა უბედურება და მერე თავის თავს.

— კი ვიცი გიორგი, ყველაფერი ცისანამ პირადათ მიამბო, თქვენს ურთიერთ შორის ტრაგედიის ამბავი.

— რა მე ხო არ მადანაშაულებს?

— არა გიორგი უბრალოდ მულის ენამ შეაცდინა, იმან ვინც შენი სიცოცხლის თანამგზავრი გახდა. იგი ქმრიდან გაცილების შემდეგ სამედიცინო ინსტიტუტი დაამთავრა და თავისი კურსელი ბიჭი შეირთო და ერთათ მუშაობენ სამშობიაროში ქმარი ქირურგია თავათ ცოლი ცისანა კი ბავშვების ექიმი. კარგი გოგოა ხშირად ვხვდებით ერთამანეთს ვეჭუჭუებით ვჭორაოთ,

— ალბათ ხშირად მე ვიქნები თქვენი საჭორაო თემა.

— დიახ. შენგან დამარცხებულებიდან არც ეგ არის გამორიცხული, მაგრამ ღმერთს ვერ დავაპრალებთ შენგან განბილებულნი.

— ესე იგი თქვენი ცოდვები ჩემზე გადმოგაქვთ?

— რატომ ჩვენი, ჩვენ სატანჯველად ისიც გვეყოფა საშვილეს უშინაარსოდ გულში რომ ვიკლავ მე მგონი ეს კარგად იცი ნუთი-სოფელში უფლისგან ერთი სიცოცხლით მოდიან და ნასულები კი უკან განმეორებით არავინ არ ბრუნდება, თქვენ რომ ქალი იყოთ დიდი მნუხარებით აღვიქვამდით ჩემს უქმრობით ტანჯვას სინდის-

ნამუსის შენარჩუნება ძნელია, თორემ უსინდისობას ნინ რა უდგას. მითუმეტეს არ ვარ მახინჯი, ულამაზო. თუმცა ბევრჯერ მიფიქრია ნეტა ულამაზო ვიყო მეთქი, მაშინ ნაკლები მეყოლებოდა გამომძალველი და თავის დაცვაც გამიადვილდებოდა. ჩემთვის ახლა ყველაფერი დაკარგულია, ქალებისადმი წუთისოფელში ყოველივე დაწესებული ტიტული გარდა ერთისა, შევინარჩუნო და ძირეულად დავიცვა გულის სიკეთე, სულის სინმინდე, რომ მერე უგვამო გრძელი სიცოცხლისათვის სულეთში მისულმა უფალს არ ვათქმევინო ქალბატონ მარინას წუთისოფელში საარსებო სიკეთის და სინმინდით სავსე სული ჩავაბარე და არც სილამაზე დამიკლია, მაგრამ ვერ გამოიყენა, ამიტომ ავირჩიე მორნმუნებობა ღმერთთან დასახლოებელი ეს როული გზა ავირჩიე, რადგან სიყვარულმა არ გამიმართლა.

— ეს როგორ მე მემდური? იქ საჩივლელად ემზადები, ღმერთით გინდა გამასამართლო? მარინამ შეყვარებული დროინდელივით ჩაიკისისა და მიმართა.

— არა გიორგი, წუ შიშობ ღმერთთან მართალი იქნები, მითუმეტეს შენი შევილი ამერიკაში განთქმული იურისტია, თუმცა ის სახელმწიფოებრივ სამართლიანობას ემსახურება. უფრო სწორად რომ ვთქვათ პოლიტიკას ეთამაშება. ღვთაებრივი სამართლიანობა კი სულ სხვა არის. გიორგის მარინას ჩაკისეისებამ სულ თვალწინ გადაუშალა სტუდენტობის დროინდელი იმასთან გატარებული საღამოები. მიუხედავად თავზე გადავლილი ამდენი ტანჯვისა და დღევანდელი ბედნიერებისა გული აუჩუყდა კვლავ სიყვარულის ცრემლები გადმოსცივდა, ერთი ამოიოხრა თითქოს ის უსიამოვნო ნაღველი რომელიც მარინას მიმართ გიორგის ჯიუტობამ მაშინ დაუტოვა გულიდან, ახლა ამოაყოლა, მიუახლოვდა და თხოვნით მიმართა.

— კარგი იქნება მარინა წლებგადავლილი ხანდაზმულები თუ ჩვენი სტუდენტური ოცდა ორი ოცდა სამი წლოვანების ჩვენ თავზე გადავლილი სიყვარულის რომანის დროს გავიხსენებდით.

— როგორ გევადრება ბატონო გიორგი, იმ ახალგაზრდული გულუბრყვილური სიყვარული ჩვენ აღარ შეგვშვენის.

— აი სწორედ იმ ბავშვური გულუბრყვილობით მინდა ავლნიშნო შენი ჩაკისეისება. მაგან გამაბედინა, მაგან მომცა ის სითამამე, როცა მე გთხოვე მხოლოდ ამბორი და მოფერება და არა ის ძირითადი, რომელიც ოჯახის მემკვიდრეობას აფუძნებს.

— არა, არა, ყველაფერ მიძინებულს მერე ის აღვიძებს ვაი, რომ წუთისოფელში მოსასვლელად მე ის ვერ გამოვიყენე. მოფარებულ ადგილზე მიყუჟულმა მარინამ მიიხედა და გიორგიმ ორივე ხელები მოვლო წელზე მიიზიდა და ერთი ისეთი ამბორი ჩაუტარა, რომ მიძინებული ახალგაზრდული ვნებები სულ ყალყზე დაუყენა.

— ეს რა მიყავი გიორგი. რა დაგიმავე ისეთი, რომ შენმიერ ჩემ-

დამი წარსული წყენა არ იკმარე და ამ დროულ ქალს კიდე მწირავ გული გამოიყენებოდა. — კარგი მარინა, მეც ხომ გული მაქვს, შენ ისევ ის ეში ის სინაზე გაქვს რაც ახალგაზრდობაში. ბოლიშს მოგიხდი მჯერა შენი გულის სიღრმიდან ამოსული სიტყვებისა. რომ შენ რომელიც, დღეს ჩემი შეიღების დედა უნდა ყოფილიყავი ჩემი დაუკერძობლობით გაუზრდელმა, იძულებულმა, უსიყვარულოდ შენი ქალიშვილობა უფალს დაუკავშირე. ეს რას ნიშნავს, მეც ხომ უფლის ყრმა ვარ. შენ გინდა რომ ეს ცოდვები მე მომეთხოვებოდეს? არა, მარინა მე რა თქმა უნდა ამ ცოდვას ჩემს წილად კი ვიღებ თავს, მგრამ ჩემს გარდა წუთისოფელში ღმერთმა ამრავლოს დიდი ახალგაზრდობა.

— არა, გიორგი არ დაილევა. მაგრამ ქალის მიმართ ერთი გახარებული ტყუილი თუ მართალი ყველა სიმართლედ მიიჩნევს ამის ჩამომრეცხავი წუთისოფელში არ არსებობს ძალა, ესეც ხდება სულეთში.

— გულწრფელად გეუბნები მენანები მარინა, ძალიან მენანები. შენი უშვილოდ დაბერებას ვერ შევეგუები. ჩაიცინა და თქვა. გიორგი შენ რატომ იღებ თავზე ჩემს უშვილობას.

— მარინა ახლა დავრწმუნდი შენს სინმინდეში და უფრო გამიათკეცდა შენი სიყვარული, არა. მე ტოლთან ბედნიერებას გისურვებდი. არა ჩემთან, არამედ სხვა რომელიმესთან.

— არა, გიორგი ჩემი ფიქრი მაგ საკითხზე ალარ შეიძლება. იცი რა გითხრა გიორგი, ჩემზე უფრო არანაკლებ ყვარებიხარ იმ გველს, რომელმაც შენ ვიმკურნალა. ორჯერ ვნახე შენი სახლის კარების შესასვლელ მოედანზე.

— როდის ნახე?

— ადრე ათი თხუთმეტი წლის წინ, პირველად რომ დავინახე ანეული თავი კარებზე მიდებული ქონდა და გზისკენ იცქირებოდა. მე შემეშინდა იქიდან ზედ არ მომახტეს მეთქი ჯერ კი გავჩერდი შემინებული, მაგრამ მერე გული გავიმაგრე და თამამად გავიარე.

— არა მარინა, იცი რა გრძნობიარეა, ადამიანმა თუ არაფერ დაუშავა ის არაფერს არავის ერჩის.

— ეგ შენ იცი იმან მოგარჩინა და მე საიდან უნდა მცოდნოდა.

— რო დაინახე მაშინვე ვერ მიხვდი, რომ ის ჩემი მკურნალი გველი იყო.

— რას ვიფიქრებდი თუ ის იმ სიშორიდან აქ ჩამოვიდოდა.

— კარგი მარინა დამაგვიანდა, შინ მელოდებიან, კარგია რო შეგხვდი ამდენი ხანი შენთან ძველმა სიყვარულმა გამაჩერა, ახალგაზრდობას ჩვენში რო იყო. და მერე სთხოვა თუ გამაცილებ კარგი იქნება.

— გაგაცილებ, მაგრამ ხომ არ ნანობ დრო რომ დაგაკარგვინე?

— არა, პირიქით, ის წყენა რაც აქამდე ჩემს გულში იყო გამეფანტა. ღმერთო წუ მიწყენ პირჯვრის ნერით თქვა გიორგიმ და მარინას მიმართა ახლა, კი მჯერა შენი სინმინდისა. ღმერთი განვლილ წლებს ახლიდან რომ დამანყებინებდეს და შენ წლებ განვ-

ლილ ქალის ცოლობაზე უარს არ ვიტყოდი, გამოვისყიდიდი ჩემს დანაშაულს. ახლა ხო დამშვიდობებისას მაკონინებ? გადაეხვივნენ ძველი შეყვარებულები ერთმანეთს გადაკოცნეს და ერთმიმეორეს შშ-ვიდობა უსურვეს და ასე ერთმანეთზე ადრე განაწყენებულნი ახლა ტკბილად დასცილდნენ. შინ დაპრუნებული „გიორგი გველის ტყავი“ საყვედურებით აავსო ჯერ მამობრივი ამზრდელმა გაბო დავარაშვილმა, შემდეგ მისმა მეუღლემ მალქა დედობილმა, უსაყვედურა.

– სად იყავი გიორგი, რატომ დაგავიანდა?

– ეკლესიაში სანთელი დავანთე ღმერთს შევავედრე რომ ჩემი დავითი ჩემი ვახტანგი, ჯანმრთელები დაიზარდნენ, სანაქებონი იყვნენ სამშობლოსათვის. მერე თქვენ რომ დამაინტერესეთ ჩემი საცოლე მონაზონი მარინა ვნახე იმასთან ვისაუბრე.

– მერე სამი საათი?

– სამი საათი დრო წვეთია გაბო ძია ჩემსა და მარინას შორის სტუდენტური პერიოდის სიყვარულის რომანის გახსენებისათვის. ახლა დავრჩმულდი, რომ ჩემი ჯიუტობით დავკარგე მარინა შეიძლება მის ხელში უფრო ბედნიერი ყოფილიყ ჩემი წუთისოფელი. რომ შევეკითხე რამ მიგიყვანა იმ ზომამდე რომ ეკლესის მსახური გახდი თქო, მიპასუხა აუგათ რატომ მიგაჩნია ეკლესის მსახურებაო? შენ ამ თქიმით ეკლესია შერაცხეო. რაც შეეხება ჩემი მონაზვნათ გახდომას შენ მიმიყვანე ამ ზომამდეთქო სიყვარულით ერთისგან გალანძულმა, მერესთან სიყვარული აღარ ვისურვე, თუ არა, რაც გამარჯვების პარქში შენთან ერთად ვიყავი, დღესაც ისევ ის ვარ, თქვა და გამაფრთხილა მიბრძანდი და მოსანანიებული სანთლები დაანთე და მადლობა უთხარი ღმერთს შვილებით რომ ბედნიერი ხართ ისე რომ გიოხრათ მარინას განვლილი წლების დალი არ დამჩნევია, ისევ ძველი სილამაზით სინაზით ისეთივე სიმპატიური ლაპარაკი აქვს რითაც ადრე მე მომაჯადოვა.

– რა გითხრა შვილო გიორგი, თქვენ შორის სიყვარულის ჩაშლა თქვენ დაგადანაშაულა?

– ხო დეიდა მალქა, ჩემ შეცდომაში დამარნმუნა, სანთლები დამანთებინა, ღმერთის ნინაშე ცოდვები მაღიარებინა.

– გიორგი არ ვიცი მე მეჩვენება, თუ სიმართლეს შეეფერება. კაცი დღეს თუ ხვალ შვილიშვილი უნდა შეგეძინოს სიყვარული ხომ არ გაგიახლა?

– არა გაბო ძია, ჩემი ხასიათი არ იცი, მაგას როგორ ვიზავ, ან ეს მე რომ გულში მქონდეს მარინას როგორ გაუმხელ, ამ ქვეყნად საუფლოდ სიცოცხლით წუთისოფელში ერთხელ მოსული ქალმა. ჩემი მიზეზით დაოჯახება დედობა უარყო, საკუთარი წუთისოფელი გაიმნარა ხორციელ სიცოცხლეში. მაგრამ ბედნიერება სიყვარული ქალისა და კაცს შორის რომ არსებობს. ძველი ჩემს მიერ ჩადენილი

ცოდვები, რომელიც ახლა დამაკისრა მარინამ უფლის მოცქულებულის იმას ახალს როგორ მოუმატებდი.

— თავს ნუ იგლხავებ კაცი ხარ ქალი ხომ არა ხარ, სახელის გატეხვის რომ გეშინოდეს.

— ოჯახის შექმნა, შვილების ყოლა ქალის და კაცის სქესობრივად ხდება, ამიტომ სხვასთან სექსუალურებით ჩადენილი დანაშაული ორივეს თანაბრად მოეთხოვება, ქალბატონ თამარი ესე არ არის?

— დიას ლუიზა მართალი ბრძანდებით.

— ესე იგი შენც მე მამტყუნებ კუდრაჭავ? გიორგი „გველის ტყავი“ ლუიზას შეეკითხა, მოეფერა გულზე მიიხუტა და აკოცა.

— არ გეწყინოს გოორგი ძია, მე ესე მნამს და მჯერა გამოვთქვი ჩემი აზრი, არაა ბაბუა გაბოვ?

— ხო ასეა შვილო.

— კარგი რახან გამამტყუნეთ პურს არ მაჭმევთ?

— არავის არ გიტჭამია გიორგი, ჩვენ „გველის ტყავი“ შენ დაგლოდეთ.

— ადექტით დილილა, ლუიზა გაშალეთ სუფრა. უბრძანა მალქამ, დასახელებული მალქას ერთ სიტყვაზე უმაღვე ნამოდგნენ. თუმცა რა უფლება ქონდათ მალქას ბრძანების შესრულება დაეყოვნებინათ. დაუჯერებლობა გამორიცხული იყო. რადგან ამ მრავალცოლიანის ყოველის გულში ერთი ოჯახური შესმატებილებული სული და სიტკბო სუფევდა. დილილამ კარში გასასვლელი კარი გახსნა და ფეხგადაუდგმელმა ერთი ვაიმე კი დაიძახა. და გულნასული იქვე ჩაიჩიქა. შეშინებულნი ყველანი მიცვივდნენ ზოგმა დილილას მოსაბრუნებლად საძინებელ ოთახში შეიყვანეს და ნამლები დაალევინეს, ზოგმაც მაღლა შესასვლელ კარის კიბის მოედანზეც გველი შენიშნეს და უყურებდნენ თუ როგორ კოცნიდნენ და ეფერებოდნენ პაციენტი გიორგი უფროსი „გველის ტყავი“ და „მკურნალი ექიმი“ გველი. დილილა რო მოასულიერეს მერე იმათ ერთურთ ალერსს მიაქციეს ყურადღება. სანახაობამ ნახევარ საათზე მეტ ხანს გასტანა, მერე შეათბეს რძე საინით დაუდგეს და მშვიდათ მიირთმევდა „გველი მკურნალი“ დანაყრების შემდეგ ოთახში შესვლა მოითხოვა გაულეს კარები და შიგ შესულმა თავანეულმა ბოლოს დარბაზში სუფრაგანყობილ მაგიდას ცეკვით სამჯერ შემოუარა მერე გიორგის აყვანა სთხოვა. „გველის ტყავმაც“ არ დააყოვნა ხელში აიყვანა და კვლავ ერთმანეთს კოცნა დაუნებს, ქალები შეეგუვნენ მის სიჭკვიანეს. გიორგის ხან ყულზე შემოქვეოდა ხოლმე და თავათაც ხელით ეხებოდა. დილილა რომელსაც მის დანახვაზე გული ნაუვიდა ახლა ხელში აიყვანა გულზე მიიხუტა თავზე ხელს უსვავდა და ამბობდა რა ლამაზიაო ისიც ნიშნად მოფერებისად მიადებდა მკერდზე თავს და გაყუჩდებოდა ხოლმე. ამასობაში მოსალამოვდა გველი მკურნა-

ლი დაემშვიდობა ყველას თავის დაქნევით კიბეზე ჩავიდა. დაბლა ჩასულმა ერთხელ კიდევ აიხედა ზევით. გიორგის მისამართით და გაუჩინარდა. გააცილეს გველი ექიმი გიორგის „გველის ტყავის“ მკურნალი, ის იყო შინ შეტრიალდნენ, მოუსხდნენ პურმარილით გაწყობილ სუფრას, რომ კარებზე ზარი ანკრიალდა, გახსნა დილილამ კარები და იცნო სამშობიაროს ექთანი ცისანა, რომელიც ამჟამად გარდაცვლილი ლონდასა და ჯენის უმტკივნეულო უმსხვერპლო სიცოცხლის შესანარჩუნებლად თავს ევლებოდათ. დილილამ დანახვისთანავე უმაღვე შინ შეიძატიუა, მოავლო მაგიდის წევრებს თვალი სათითაოდ ყველას ხელი ჩამოართვა და ბოლოს გიორგი პირველს გაუწოდა ხელი, ამის შემდეგ გახსნა ხელ ჩანთა ამოილო ორი სხვადასხვა ფერის ახალშობილი დავითისა და ვახტანგის ჩასაცმელი კომპლექტები პადარკათ მიართვა ბავშვებს ორივე სათითაოდ აიყვანა, გულიანათ დაკუცნა. უსურვათ ბედნიერად გაზრდა სანაქებონი ყოფილიყვნენ ერისთვის, მშობლებისთვის და მერე გაუწოდა გიორგის წერილი და პირდაპირ უთხრა ეს წერილი ფოთის ერთერთი სასადილოს მებუფეტებდ ვმუშაობო სახელი ელია მქვიანო. მე შემეკითხა გიორგი შენი ბედნიერებაზე და მეც დანგრილებით ვუამბე, შეილებით გამდიდრებაზე. მერე იმანაც დაგლოცა. და მეც ვუერთდები ღმერთს ვთხოვ რო გამრავლოს და გაგახაროს შენი სულის სამეგრელო ვიცი რომ საქართველოა, მისი ცუდი გულს გაბზარავს კარგი კი გიხარია, გეამყება, დიდი პატრიოტი ხარ სამშობლოსი და უიმისოდ სიცოცხლე არ შეგიძლიან ლონდას რომ არ გადაერივნა ჩემი თავი დღეს შენი ბედნიერების მონანილე ვიქნებოდი.

— ცისანა ჩევნი ძევლი ურთიერთობის გახსენების წლების რა მოგახსენო. მაგრამ ჩემი ახალშობილი შვილების დავითისა და ვახტანგის მშობიარობის დროს ჯენისა და ან განსვენებულ ლონდას გადარჩენისთვის რომ დიდი ამაგი განიე, მაგრამ ბედმა არ გაგვიმართლა ბოროტმა ძალამ დაგვამარცხა, თუმცა ჩვენ შენდამი დიდი მადლიერების გრძნობით ვართ გამსჭვალულნი. ქალბატონმა ცისანამ მშობიარე ქალების განსვენებული ლონდასა და ჯენის ყურადღებისთვის გიორგიდან „გველის ტყავისგან“ მადლობა მიიღო და მადლიერების ნიშანად სადლეგრძელო დამისახურა, ცისანამ სამადლობელი მიირთვა ბასობდნენ. გიორგი „გველის ტყავი“ საძინებელ ოთახში გასული მიღებულ ბარათს კითხულობდა. თუმცა ქალბატონი ზილფა დრო და დრო კარების შეღებით მყუდროებას ურღვევდა. გიორგიმ ზილფას მიმართ ყურადღება მიიპყრო და მერე გიორგიმ ისევ თავიდან დაიწყო კითხვა.

— გამარჯვიბათ ბატონო გიორგი. როგორ ბრძანდებით. მიხარია რომ კარგად ხარ. გილოცავ სიბერეში დანგრიშვილებას. მიხარია მამულისთვის ერთგულ თავდადებულ შვილს კიდევ ორი შვილის

მამა რო გახდი დავითი და ვახტანგი ბედნიერები დაზრდილიყვნენ ვიმეორებ მიხარია შენი ბედნიერება, შენი სახელი ბიზნესმენობაში, მეორეც შენი შვილით პატარა გიორგის მოსამართლეობის თავჯდომარებით თუ დამნაშავის დამცველობით სამსახურებრივი ავტორიტეტით იყავ ბედნიერათ, ერს სამ ბიჭს უტოვებ ღვთისწინაშე ვალმოხდილი მამა ხარ, აი ესაა სიცოცხლეშივე სულის გაპრნებინება. აბარა არის ჩემი სიცოცხლე, ხმელეთზე ზღვაზე აღმა-დაღმა დავდივარ სიყვარულისთვის არ შემიღევია ჩემი სიცოცხლე გამონაკლისად ადრე შენს გაცნობამდე თუ სადმე არა უნამუსობა არამედ კეთილი საქმისთვის თუ ჩამიდენია. სიყვარულისთვის ფულიც ბევრი მქონია, მადლის ფასად გამიცია, მაგრამ რაა ცხოვრება ჩემს სამშობლოს რა ვარგე? ხომ გახსოვს ყმანგილობის პერიოდში რაზე ვოცნებოდი, რაზე ვფიქრობდი და როგორ წამივიდა ეს წლები სიკეთისა, მაგრამ თურმე მარტო ფიქრი არაფერია. თუ ზედ ბედნ ღვთისაგან მადლათ ნაბოძი თუ არ დაგყვება. მშვიდობით შორეულ ნაოსნობაში ბარათის ავტორი გელაჩა ვარ, ისევ იმ ძმური სიყვარულით. შენთან ერთად იმ სიავეგდობით მე არ გავმდიდრებულვარ პირიქით სიავის მეტი კარგი არაფერი მოუტანია ჩემთვის და რა ზიანიც მომიტანა იგი დღესაც ვერ მომიცილებია და ვერც მოვიცილებ. იგი სიკვდილამდე თან გამყვება. კარგია რო გადარჩი, მე მგონი, რომ შენ არ გადარჩებოდი და ლონდა ეს უბრნყინვალესი ქალი მტრების გასახარად მანდ არ დამეტოვებინა მისი პატრონობა დაფიქრების შემდეგ ჩემმა ჩადენილმა ცოდვამ მაიძულა, შეიძლება ახლა ვერ დაგარნებუნებ. მაგრამ სიმართლე ბოლოს თავს იჩენს. და მე მგონი მერე დარწმუნდები. რომ ჩვენ შორის სიყვარული ლონდასთან არ ყოფილა. ან მაგას მე როგორ ვიკადრებდი. მშვიდობით მე ისევ ძეველებურად მეგობრად გთვლი, თუმც მე ვიცი, რომ შენ ჩემზე მტრულად ხარ განწყობილი. უფრო სწორედ გულაყრილი და არა ტერორისტულად განწყობილი, მე ახლა სავადმყოფოში ვწევარ, გაჭირვებული ფული არ მაქვს ნორმალური მკურნალობისთვის თუ გაქვს შენ ბატონო გიორგი „გველის ტყავო“. შეგიძლია ფოთის პორტის სასადილოს ბუფეტში მომუშავე, ელიას ხელით მომანოდე რამდენსაც მომანვდი თუ შევძელ იმას გაათმაგებით დაგიბრუნებ. დასაფლავებული ჭიებით შექმული ჩემი გვამი გულის ადგილზე სიკეთე მაინც დარჩება. არ იფიქრო ეს წერილი ჩემმა გაჭირვებამ მომანერინა, არა, ეს ჩვენი ძმური სიყვარულით ამღერებული გულის სიტყვებია.

- გიორგიმ წერილის კითხვა დაამთავრა და გელეჩას ფულით დახმარების სურვილი შორს მოისროლა.

- გაძო ძია, ის ნაძირალა მე რომ სასიკვდილოთ გამიმეტა გელეჩა სამკურნალოდ დასახმარებელ ფულს მოხვევს.

- მერე გიორგი, არ გინდა რომ გაუგზავნო?

- ნამდვილად არ მსურს რომ გავუგზავნო. - არა გიორგი, შეილო არა ხარ მართალი უნდა გაუგზავნო, ის რაც მოხდა ჩათვალე რომ ახალგაზრდობით მოუვიდა, კეიპტაუნის პატივისცემა ხომ არ დაგავიწყდა, გოგა ტელეფონზე ხო გელაპარაკა.

- კი მახსოვს, მაგრამ გული არ მომტრუნებია. არა გიორგი ამაყი არ უნდა იყო, სიამაყე კაცს ლუპავს იმ კაცმა გელაჩამ შენს ნინაშე თავი მოიხარა შეიძლება ფული არც უჭირს, მაგრამ გცდის ხასიათი უკეთესობისაკენ რამდენად ჩამოგიყალიბდა. მამაშენს მარტო შეხედ-ულებით კი არ უნდა გავდე, მისი ჰუმანურობაც უნდა მოგდგავდეს.

- კარგი, გეთანხმები გაბო ძია, ხვალ დილით ათ საათზე უნდა გავფრინდე მოსკოვის რეისით. ბატონი ელია ფოთის პორტის სასა-დილოში მუშაობს. მე იქ ვერ მოვხვდები თუ ჩემი ბილეთი არ გავაუ-ქმე და სპეციალურად არ ჩავედი.

- ფოთში დიახ ასე უნდა მოიქცე ნათქვამია „თუ გული გულობს ქადა ორი ხელითაც იქმებარ“ სანამ დრო გაქვს თბილისის აერო-პორტში დარეკე გაიგე თვითმფრინავი რომელ საათაზე მიფრინავს. თუ ადრე გადის ადრე მიხვალ. მოსკოვზე აღებულ შენ ბილეთს დააბრუნებ, თუ ტელავივის თვითმფრინავზე ვინმე მსურველი მგ-ზავრი გამოჩნდა და მერე შენ ფოთის თვითმფრინავით გაფრინდები. გიორგიმ დარეკა და საქმეც ისე აენყო როგორც სურდა გიორგის. ქალები დივნებზე ჯგუფჯგუფად შემომსხდარან ძვირად ლირებულ ბეჭდებზე და კალიცოებზე საუბრობდნენ, დივანზე დაბრძანებულ ქალბატონ მალქას მუხლებზე დადებულ მუთაქაზე იდაყვმოყრილი დივანზე მწოლიარე გაბოს საქართველოს ისტორიაზე ესაუბრებოდა.

- გაბო ქართველი ერი სამი ათას წელს ითვლის და დასაბამიდან დღემდე მტრისაგან გამნარებულია. უნდა ითქვას, რომ მისი ისტო-რია მტრისაგან სისხლში ნაბანავებელია.. ჩვენ ებრაელები კიდევ ქა-რთველების მინაზე ამოსვლიდან ოცდაექვსი საუკუნეს ვითვლით და რატომ არ ვჩანვართ სისხლში ამოვლებულ ისტორიაში ამ ხალხის გვერდით.

- მალქავ ჩემო იმედო ეს კითხვა არ უნდა დაგესვა ჩემთვის.

- რატო?

- იმიტომ რომ, შენ მე დიდებულ მცოდნედ გთვლიდი და ახლა კი თითქოს ჩემს თვალში დამცირდი. „ეს რა თქმა უნდა ხუმრობით“ ხომ იცი ჩვენი ხელობაა ვაჭრობაა, როგორც სომხებისთვის ხელოს-ნობა, ქართველი კი თავისი სამშობლოს კულტურული ჩამოყალი-ბებული ნიჭიერი ერია. მათი გლეხობა კი შესანიშნავი მინათმოქე-დია. სამიათასი წელი ბარბაროსული თავდასხმების თუ დაკვეთილი ომებით გამოიარა ომში გამოიწროთ. ერს, გაუძლიერდა სული, მე-ბრძოლი ნიჭიერებაც თან დაყოლილი აქვს და შრომა და განსჯაც მათი ხვედრია, ჩვენც ზურგს ვუმაგრებდით ვაჭრობით ხელოსნობით

და ლვის დახმარებით გაუძლო ამ გამოცდას, ამჟამათ თავისუფალობა არა, მაგრამ ცდილობენ მიაღწიონ თავისუფლებას.

— გაბო მე მიკვირს რამ გამოიწვია საქართველოში ამოსული ეპრაცელების ასე დანაწილება? როგორიც არის დღევანდელი დასახელებები თბილისში, ხაშურში, ქუთაისში, სამტრედიაში, ბათუმში, ოზში.

— მალე გენაცვალე, ხომ გითხარი ჩვენი ხელობა ვაჭრობაა. და ოცდაექვესი საუკუნე ცოტა დრო ხომ არ არის, ამა თუ იმ გვარტომ-პირთა სამოძრაოდ დაიარეს, ნახეს საქართველოს კუთხე კუნტული და ბედმა ვისაც სად გაუღიმა იქ დასახლდა. ამ დროს იქ მისული ზილფა ჩაერთო დედამთილ მამამთილის შორის საუბარში და ხმა-მაღლა მიმართა.

— რო შემოჭრილხართ აქ საქართველოში და დაგიჩაგრიათ ქართველები თავის მკიდრ მიწაზე სომხეთი აქვე არ არის ეპრაცელობა იქ რატომ არ დასახლდა.

— ზილფა ჩემო რძალო გენაცვალე, ქართვლების და სომხების ცალ-ცალკე ეროვნული გარჩევა ჩვენ შორის ნაგიყვანს და ეს ღამე თავზე დაგვათენდება და ხვალე ტელავიგამდე მგზავრობა ძილით გვექნება.

— მერე ასე თუ მოხდა მამამთილო ცუდია? არაფრის მამამთილო, დედამთილთან ხვევნა-კოცნა თუ გაგიცდა. გაციებული ვარ ზილფას ამ გამოთქმამ დედამთილ მამამთილი ხმამაღლა გააცინათ. იმათ სიცილმა სუსყველას ყურადღება მიიპყრო, და უკლებლივ იქ მივიდნენ მე ჩემ ქმართან გოგასთან თითქმის თხუთმეტი დღე-ლამეზე მეტია ჩემსას არა ჩივიან. კვლავ ხმამაღლა იცინეს და მხოლოდ ხნიერმა ქალმა შეურანყოფილ მალეამ კითხა:

— მერე არ გენატერება?

— გოგას თუ არ ვენატრები არც მე არ მენატრება.

— ზილფა რა ჯინით ლაპარაკობ ეს სიტყვები ჩემს მიმართ ხომ არ არის?

— ბრძენო გიორგი შენ რა შუაში ხარ?

— ჩემი მაღაზიის მომარაგება რო დავავალე.

— არა ბატონი გიორგი „გველის ტყავო“ ადრე ისედაც უყურ-ადღებოთ იყო ჩემს მიმართ, რას მაღაპარაკებთ არ იცის პატივის-ცემა შენგან უფრო მეტი საჩქერაზე მიმიღია ვიდრე მისგან.

— ნუ ამბობ ასეთ რამეს ჩემი გოგა მგონი რა დღეშია, და შენ კი დედას თვალწინ ულანძლავ შეიღლს.

— დედა მე მამა ძალიან მომენატრა და ნუ ამბობ ასეთ სიტყვებს ხომ იცი რო მნყინს მამის გაქილკება.

— ივჰ, გნების და წყალი დალი გულს გაგიგრილებს.

— წყალს კი არ დავლევ მამას მიუტან ამბავს.

— რა ამბავს მიუტან დილილა?

— აი ახლა მამა აუგათ რომ მოიხსენიე.

– შენ შვილო ბევრს ნუ ლაპარაკობ თორემ ბებიშენი ენას დაგატრის.
 – გაბო პაპა, რამნამს ჩავალ ტელავიში შეუვალი შეუვარებულს
 და გავყვები მერე ჩემი ქომაგი რომ მეყოლება, ასე ადვილად ვერ
 გამაჩუმებთ.

– კარგია შვილო, გიორგი ძიას "გველის ტყავს" ქორწილში ხომ
 დაპატივებთ?

– ძია გიორგი, შენ დაგპატიუებ, ჯენის, პაპას, ბებიას, ჩვენი ერ-
 თიან ოჯახიდან სხვას არავის.

- კუდრაჭა შენ თუ გიკოცნია? მისთვის?
- დედა, აბა რის სიყვარულია თუ ერთმანეთს არ ვაკოცეთ.
- სად კოცნი ბაბუ? ირონიულად კითხვაზე სუყველას გაეცინა.
- ლოყაზე ბაბუ შენ რა ბაგეზე გეგონა?
- ხო ბაბუ.
- არა პაპაშენს ტრავზე ეგონა.
- დედა, ნუ იცი ხოლმე ვულგარული სიტყვებით გამოხტომა.

– ზილფას სიტყვებზე ყველა იცინოდა, მხოლოდ მარტო ლუ-
 იზა იყო განაწყენბული. პირველი 1917 წელს ბოლშევიკების მიერ
 მეფის რუსეთის დამხობისას. მოიპოვა საქართველომ დამოუკიდე-
 ბლობა ამ დროს გაელვიდა საქართველოს, მხოლოდ მეორედ, არ-
 სებული სამოცდაათ წლიანი იმპერიის დაშლის შედეგათ, რუსეთმა
 წინასწარ გამიჯნული აეტონომიური ხალხი აგვიმხედრეს, თავისი
 ჯარის დახმარებით აფხაზეთში აფხაზებს და სამაჩაბლოში ოსებს.
 იქ მცხოვრებ ქართველებზე რუსის ჯარის დახმარებით გენოციდი
 მოაწყობინეს და ახლა რუსები აფხაზებსა და ოსებს ფედერაციაში
 შესვლას უბიძებენ, თუ არა მსოფლიო, ამერიკა, ჩვენ რუსეთი ისე
 გაგვსრესდა თავს მისდღეში ველარ წამოყოფდით.

– ბარსელონის საერთაშორისო აეროპორტიდან გოგამ შინ დარე-
 კა ჯეოსელით ტელეფონზე ცოლი ზილფა შეხვდა იკითხა როგორ
 იმგზავრეთ თბილისიდან.

- ცუდათ გოგა ძალიან ცუდათ.
- რა არი, რა მოხდა?
- მამას თვითმფრინავში წნევამ დაარტყა. ვერ ლაპარაკობს
 ჩამოსვლისთანავე ესე იგი აეროპორტიდან სასწარაფოთი საავად-
 მყოფოში მოვათავსეთ.
- ახლა როგორ არის?
- ექიმის დანიშნულ წამლებს ვასმევთ, დაიმუდებით გვამშვიდებს
 ამბობს მალე გამოკეთდებაო. ერთი ძირითადი წამლის, საშოვნელად
 ბიძაშენი სებიას ბიჭი წავიდა დაგვპირდა მე ვიშოვიო.
- თავზე ვინ ადგა?
- დედამთილი მალქა.
- ახალშობილი გმირები თვითმფრინავს როგორ შეეწყვნენ?

- კარგათ იამათ ენაცვალოთ ძალი ზიღუდი.
- ჩემს მაგიერ აკოცე როივეს და დაამშვიდე გოგა ძია ჯერ გაბო პაპას ნახავს სავადმყოფოში და მერე თქვენ სანახავად მოვათქო.
- უ შე უშმურო ტელეფონით ერთ კოცნასაც არ მიგზავნი, ჩემს სანახავდ როდისლა მოიცული?

- მალე ალბათ ამ საღამოს საავადმყოფოდან რომ დავბრუნდები. მზე ჩიდიოდა როცა, რომ გოგა და გიორგი ავადმყოფი მამისა და მამობილი გაბოს სახახავად სავადმყოფოს ეზოში შევიდნენ. გაიარეს შენობამდე მისასვლელი ბილიკი და შეაღეს კარები, შიგნით შესულებმა კარის კაცს კითხეს: თუ მესამე სართულზე რა გზით ან რით უნდა ასულიყვნენ შევიდნენ ლიფტში ასვლის შემდეგ ლიფტის მოპირდაპირე პალატაში შევიდნენ. სადაც ავადმყოფი გაბო და თავზე მდგომი დედობილი მალეა ეგულებოდათ გადაეხვივნენ გადაკოცნეს და ავადმყოფს თავით დაუსხდნენ, გვერდით ავადმყოფმა ბატონმა გაბომ ლიმილით შეავლო თვალები, შვილსა და შვილობილს, ქალბატონმა მალეამ ამცნო გიორგისა და გოგას ტელავივის პაეროდრომზე დაფურნამდე ნახევარი საათით ადრე დაემართა სისხლის ჩაქცევაო. ამ დროს პალატის ექიმი შემოვიდა და მალე ყველას დათმობინა პალატა აუსსნა ავადმყოფს რომელსაც მეტყველება დაკარგული აქვს, და ვერ ლაპარაკობს და თქვენს ლაპარაკში ვერ ერთვება ნერვულულობს და ამავე დროს მისთვის სიწყარეს საჭიროო. როცა რომ გიორგი და გოგა პალატიდან გადიოდნენ კალინდორში შემოვიდნენ, სებია მალებს ძმა და მისი დის შვილისშვილი დილილა, სებიამ, სიძეს მოუტანა მრავალი დასახელების ძვირად ღირებული ნამლები, რომელიც ექიმისაგან იყო დანიშნული ავადმყოფისთვის მხოლოდ, ზილფამ და დილილამ აუნიჭეს პაპას რომ გიორგის ცოლს თამარი კეპის ეს იგი შვილს პატარა გიორგის ცოლს შეეძინა ბიჭი, ამ ამბით ცოტა გამხიარულდნენ. ბატონი გაბოს ავადმყოფობით დადარდიანებულინ. სებიას მოტანილი ნამლები დაათვალიერეს და ქალბატონ მალეას რჩევით ექიმს უთხრეს რომელი ნამალი რომელ საათებში დაელევინებინა და მერე გიორგიმ „გველის ტყაყმა“ მიმართა დედობილ მალეას.

- ზიღუდი და გოგა თქვენთან დარჩებინან ავადმყოფის აუცილებლობისათვის. მე სახლში მიგად. ბავშვებს ვნახავ, გავიგებ როგორ არიან ჩემი გმირები, თვითმფრინავით მეზავრობის შემდეგ და მერე უკან ბარსელონაში გავფრინდები გავიგებ მაღაზიაში გამყიდვლებს როგორ აქვთ საქმე. მერე მე ტელეფონით დაგიკავშირდებით. გოგა შემატყობინეთ ავადმყოფის მდგომარეობა და მერე შეიძლება ამერიკაში ახალში ბილი შვილიშვილის და რძლის სანახავად ჩავიდე მხოლოდ ერთი დღით.

- გოგა, ზიღუდი, და დილილა საღამოს გვიანობამდე სავადმყოფოში ავადმყოფ გაბოს თავზე დასტრიალებდნენ, სებიას მიტანილი ნამლებს ექიმის რჩევით დანიშნულ დროს ნუთ გადაუცდენლად ასმევდნენ. გოგას სურდა მამის საპატივცემულოდ ის ერთი ლამე

სავადმყოფოში გაეთენებინა ავადმყოფის კრიტიკული მომენტისათვის. მაგრამ ზილფას დაუინებული თხოვნით და ამავე დროს ექიმის რჩევით, ავადმყოფისთვისაც საჭირო იყო სინყნარე, გოგა ზილფა და დილილა შინ ნავიდნენ. ლუიზას დაძინებული დანაყრებული ბავშვები ჯენისაგან ჩაპარებულ ბავშვებს უვლიდა. თვალყურს ადევნებდა თუ რომელიმე ატირდებოდა მხოლოდ საჭმელი მიეცა მაძლრები უმაღვე ძილს მიეცემოდნენ, ეზოში შემოსულ ზილფამ დილილას მიმართა:

– შენ ნადი ბავშვებთან. გოგა, ჩვენ კი შევიდეთ ოთახში მომენა-ტრა ჩვენი სანოლი.

– მოვენატრა თუ...

– შე გაციებულ გულისავ მაინც და მაინც მე უნდა მათქმევინო ყველაფერი შენ არ გენატრები?

– ეხლა მაგის დროა? სამზარეულოში უნდა შევიდე.

– უჟ სულ დაავიწყდა პატარა გმირები არ გინდა რო ნახო?

– როგორ არა, დღეს სულ ბავშვებზე ვფიქრობდი, რომ გამახსენდებოდა სახეზე ლიმილი გადამივლიდა ხოლმე. გაუხვიეს იქით ხელ-ჩაკიდულნი ნავიდნენ სადაც ბავშვები ეგულებოდათ, ოთახის კარი შეაღეს ჯენი იქ დაუხვდათ, ის იყო დაუნაყრებია ბავშვები და ახალი-ჩაძინებულები იყვნენ, გოგა შესვლის უმაღვე მიესალმა ჯენის.

– გამარჯობა ჯენი ხელის ტერფის გულზე ეამბორა.

– რა ხელის გულზე ეამბორე სახეზე ვერ აკოცე, უცხო ხომ არაა, იგივე შენი ძმის მეულლეა. მხოლოდ გოგა ამის შემდეგ გადახვია ჯენის, ეამბორა, მიულოცა ბედნიერი მშობიარობა, გულჩვილმა გოგამ განსვენებული ლონდა გაიხსენა. გული ამოუჯდა და თვალებიდან ცრემლები გადმოცვიდა ზილფამ შეხედა სახეზე და ნარმოთქა:

– უი ტირის ეს საცოდავი.

– როგორ არ არის სატირელი? იგიც ხომ ჩვენი ოვახის წევრად ითვლებოდა. მისი გასაზრდელი შვილი ახლა ჯენიმ უნდა გაზარდოს?

– უნდა გაზარდოს აბა როგორ? ცოლი არ იყო გიორგისა “გველის ტყავისა” მაშინ გაუზარდა, ასნავლა, კაცად აქცია მამის მოსახელე, რომელიც დღეს ამერიკაში კალიფორნიის შტატის ადვოკატთა კოლეგიაში ერთ ერთი უძლიერესად ითვლება, და ამ ვახტანგიმ რაღა დააშავა. თქვა და ჩაძინებული ვახტანგი ხელში აიტაცა გოჭივით ჩაბეჭყნილი ამას ენაცვალოს ზილფა ბიცოლა და ჩაკოცნა ასევე მიიხუტა გოგამ გულზე და ჩაკოცნა ჯერ ვახტანგი მერე დავითი. ბავშვები არ იყვნენ მტირალები პირიქით ბაგეზე ლიმილი ემჩნეოდათ

– ქალბატონო ჯენი, თქვენი მეულლე სულ იმას ჩიოდა მე სამ-შობლოს უძლიერესმა პატრიოტობაზე რომ თავს ვდებ კარგი რა გაუკეთე სამშობლოს.

– არა, ესეთი რამე ბატონო გოგა მე გიორგისგან არა მსმენია.

– არა თქვენ დროს არა, მე ადრინდელზე ვლაპარაკობ როცა,

- კარგათ იამათ ენაცვალოთ ძალო ზილფა.

- ჩემს მაგიერ აკოცე ორივეს და დაამშვიდე გოგა ძია ჯერ გაბო პაპას ნახავს სავადმყოფოში და მერე თქვენ სანახავად მოვათქ.

- უ შე უშმურო ტელეფონით ერთ ეოცნასაც არ მიგზავნი, ჩემს სანახავდ როდისდა მოიცოდი?

- მალე ალბათ ამ სალამოს საავადმყოფოდან რომ დავპრუნდები. მზე ჩადიოდა როცა, რომ გოგა და გიორგი ავადმყოფი მამისა და მამიშილი გაბოს სანახავად სავადმყოფოს ეზოში შევიდნენ. გაიარეს შენობამდე მისასვლელი ბილიკი და შეაღეს კარიბი, შეგნით შესულებმა კარის კაცს კითხეს: თუ მესამე სართულზე რა გზით ან რით უნდა ასულიყვნენ შევიდნენ ლიფტში ასელის შემდეგ ლიფტის მოპირდაპირე პალატაში შევიდნენ. სადაც ავადმყოფი გაბო და თავზე მდგომი დედობილი მალეა ეგულებოდათ გადაეხვივნენ გადაკოცნეს და ავადმყოფს თავით დაუსხდნენ, გვერდით ავადმყოფმა ბატონმა გაბომ ღიმილით შეავლო თვალები, შვილსა და შვილობილს, ქალბატონმა მალეამ ამცნო გიორგის და გოგას ტელავივის პაეროდორმზე დაურენამდე ნახევარი საათით ადრე დაემართა სისხლის ჩაქცევაო. ამ დროს პალატის ექიმი შემოვიდა და მალე ყველას დათმობინა პალატა აუსნა ავადმყოფს რომელსაც მეტყველება დაკარგული აქს, და ვერ ლაპარაკობს და თქვენს ლაპარაკში ვერ ერთვება ნერვიულობს და ამავე დროს მისთვის სიწყნარეა საჭიროვო. როცა რომ გიორგი და გოგა პალატიდან გადიოდნენ კალინდორში შემოვიდნენ, სებია მალეას ძმა და მისი დის შვილისშვილი დილილა, სებიამ, სიძეს მოუტანა მრავალი დასახელების ძვირად ღირებული ნამლები, რომელიც ექიმისაგან იყო დანიშნული ავადმყოფისთვის მხოლოდ, ზილფამ და დილილამ აუწყეს პაპას რომ გიორგის ცოლს თამარი კეპის ესე იგი შვილს პატარა გიორგის ცოლს შეეძინა ბიჭი, ამ ამბით ცოტა გამხიარულდნენ. ბატონი გაბოს ავადმყოფობით დადარდიანებულნი. სებიას მოტანილი ნამლები დაათვალიერეს და ქალბატონ მალეას რჩევით ექიმს უთხრეს რომელი ნამალი რომელ საათებში დაელევინებინა და მერე გიორგიმ „გველის ტყავმა“ მიმართა დედობილ მალეას.

- ზილფა და გოგა თქვენთან დარჩებიან ავადმყოფის აუცილებლობისათვის. მე სახლში მივალ. ბავშვებს ვნახავ, გავიგებ როგორ არიან ჩემი გმირები, თეითმფრინავით მგზავრობის შემდეგ და მერე უკან ბარსელონაში გავფრინდები გავიგებ მაღაზიაში გამყიდვლებს როგორ აქვთ საქმე. მერე მე ტელეფონით დაგიკავშირდებით. გოგა შემატყობინეთ ავადმყოფის მდგომარეობა და მერე შეიძლება ამერიკაში ახალშობილი შვილიშვილის და რძლის სანახავად ჩაევიდე მხოლოდ ერთი დღით.

- გოგა, ზილფა, და დილილა სალამოს გვიანობამდე სავადმყოფოში ავადმყოფ გაბოს თავზე დასტრიალებდნენ, სებიას მიტანილი ნამლებს ექიმის რჩევით დანიშნულ დროს წუთ გადაუცდენლად ასმევდნენ. გოგას სურდა მამის საპატივცემულოდ ის ერთი ლამე

სავადმყოფოში გაეთენებინა ავადმყოფის კრიტიკული მომენტისათავისათვის უნდა ვის. მაგრამ ზილფას დაუინებული თხოვნით და ამავე დროს ექიმის რჩევით, ავადმყოფისათვისაც საჭირო იყო სინყუარე, გოგა ზილფა და დილილა შინ ნავიდნენ. ლუიზას დაძინებული დანაყრებული ბავშვები ჯენისაგან ჩაბარებულ ბავშვებს უვლიდა. თვალყურს ადევნებდა თუ რომელიმე ატირდებოდა მხოლოთ საჭმელი მიეცა მაძლრები უმაღვე ძილს მიეცემოდნენ, ეზოში შემოსულ ზილფამ დილილას მიმართა:

– შენ ნადი ბავშვებთან. გოგა, ჩვენ კი შევიდეთ ოთახში მომენა-ტრა ჩვენი სანოლი.

– მოგენატრა თუ...

– შე გაციებულ გულისავ მაინც და მაინც მე უნდა მათქმევინო ყველაფერი შენ არ გენატრები?

– ეხლა მაგის დროა? სამზარეულოში უნდა შევიდე.

– უჰ სულ დაავინწყდა პატარა გმირები არ გინდა რო ნახო?

– როგორ არა, დღეს სულ ბავშვებზე ვფიქრობდი, რომ გამახსენდ-ებოდა სახეზე ღიმილი გადამივლიდა ხოლმე. გაუხვიეს იქით ხელ-ჩაკიდულნი ნავიდნენ სადაც ბავშვები ეგულებოდათ, ოთახის კარი შეაღეს ჯენი იქ დაუხვდათ, ის იყო დაუნაყრებია ბავშვები და ახალი-ჩაძინებულები იყვნენ, გოგა შესევლის უმაღვე მიესალმა ჯენის.

– გამარჯობა ჯენი ხელის ტერფის გულზე ეამბორა.

– რა ხელის გულზე ეამბორე სახეზე ვერ აეოცე, უცხო ხომ არაა, იგივე შენი ძმის მეუღლეა. მხოლოდ გოგა ამის შემდეგ გადაეხვია ჯე-ნის, ეამბორა, მიულოცა ბედნიერი მშობიარობა, გულჩვილმა გოგამ განსვენებული ლონდა გაიხსენა. გული ამოუჯდა და თვალებიდან ცრემლები გადმოცვიდა ზილფამ შეხედა სახეზე და ნარმოთქვა:

– უი ტირის ეს საცოდავო.

– როგორ არ არის სატირელი? იგიც ხომ ჩვენი ოჯახის ნევრად ითვლებოდა. მისი გასაზრდელი შვილი ახლა ჯენიმ უნდა გაზარდოს?

– უნდა გაზარდოს აბა როგორ? ცოლი არ იყო გიორგისა “გვე-ლის ტყავისა” მაშინ გაუზარდა, ასწავლა, კაცად აქცია მამის მო-სახელე, რომელიც დღეს ამერიკაში კალიფორნიის შტატის ადვოკა-ტთა კოლეგიაში ერთ ერთი უძლიერესად ითვლება, და ამ ვახტანგიმ რაღა დააშავა. თქვა და ჩაძინებული ვახტანგი ხელში აიტაცა გოჭი-ვით ჩაბსევნილი ამას ენაცვალოს ზილფა ბიცოლა და ჩაკოცნა ასევე მიიხუტა გოგამ გულზე და ჩაკოცნა ჯერ ვახტანგი მერე დავითი. ბავშვები არ იყვნენ მტირალები პირიქით ბაგეზე ღიმილი ემჩნეოდათ

– ქალბატონო ჯენი, თქვენი მეუღლე სულ იმას ჩიოდა მე სამ-შობლოს უძლიერესმა პატრიოტობაზე რომ თავს ვდებ კარგი რა გაუკეთე სამშობლოს.

– არა, ესეთი რამე ბატონო გოგა მე გიორგისგან არა მსმენია.

– არა თქვენ დროს არა, მე ადრინდელზე ვლაპარაკობ როცა,

რომ ცოლიც დაკარგა და შვილიც.

– აბა რა თქმა უნდა, მაშინ ბედზე სატირალი კი ჰქონია.

– ხო და ქალბატონო ჯენი ახლა თუ რძალმა თამარმა კეპის-მაც ბიჭი ლევანი გააგორა მაშინ ამ გაზრდილი გმირებით დაუმარცხებიათ, საქართველოს ირგვლივ მდებარე ისტორიული მტერები, ახალა ხომ არის გახარებული. გიორგი მაგის პირიდან სულ წუთისოფლისადმი სამდურავი მესმოდა, ხშირად ასე ამბობდა ჩემ დაბადებაში ლმერთს თუ მიუღია მონანილეობა? ობლად გაზრდილი მე ჰყუაგონებით ვერაფერს ვტოვებ.

– ახლა ხომ არის გახარებული, კაცს დანვრილშვილება სიბერეში მოუნია. ლმერთმა ხელი მოუმართოს, კარგები დაიზარდნენ და გიორგი კარგი ბიზნესმენია ფული აქვს და ყველას კარგად დააპინავებს.

– შენ ეგოისტურად რატომ ლაპარაკობ გოგა დღეიდან თუ გინდა ჩვენც დავიწყოთ იქნებ ჩვენსკვენაც გადმოიხედოს ლმერთმა, ნამოდი შევიდეთ საძინებელ ოთახში.

– გაგიუდი?

– მე გავგიუდი თუ შენ, თვეზე მეტი დავყავით საქართველოში და შენ შენი ტელეფონით ერთხლაც კი არ დამიკავშირდი, აქ ტელავივში ჩამოსული ერთგულებით გელოდი საავადმყოფოში გნახე და თითქოს მე მარტოდ ვიყავი ნასული ისე ეჭვის თვალით მიცერდი, ერთი კოცნის ლირისიც არ გამხადე.

– იქ საავადმყოფოში მე შენი კოცნის გული მქონდა? ავადმყოფი მამა რომ მენახა შინ მოუსვლელად პირდაპირ იქ იმიტომ მივედი რომ საჭიროების მიხედვით მივხმარებოდა, მაგრამ სისხლის ჩაქცევა ისეთი ავადმყოფობაა მედიკამენტების გარეითად დრო და სინყნარე ესაჭიროება.

– ლმერთმა დაიფაროს და მამაჩემს რომ რამე დაემართოს მე ძალიან ძნელად გადაავიტან, გულზე ძალიან დიდ დაღს დამასვავს. შენ ვერ წარმოგიდგენია, რომ ყოველივე შვილისთვის მშობლის სიკვდილი შვილს საშიშროებას უქმნის.

– მაშ ასე ვჯერა რომ შვილის შემდეგ იგი დგება სიკვდილის რიგში. არ გაგიგია შვილი რომ მლერის სანამ დედა მყავს არ დავბერდებიო ეს სიტყვები ყურით მოთრეული კი არ არის, ამ ლექსის ავტორს უფალმა ჩასმინა, იმან ათქმევინა ჩაფიქრება ასე არის.

– მერე ეგ დედაზეა დანერილი, ნათქვამი მამაზე ხომ არ არის, ჯენი გესმის რას შეუბნება. ჯენიმ ღიმილით

– არაუშავრა, ჯერ თუ არ იცის გაიზრდება და ისწავლის.

– ხო ჯერ პატარაა არა. დამამცირებელი სიცილით თქვა. ხო მართლა დღეს მზარეულობა ვინ გასწია?

– ჯენიმ მოამზადა.

-- რატომ ჯენიმ და შენ არა?

- მე რეისებში დავდივარ
- სად რეისებში დადიხარ?
- სავადმყოფოში სადილი ხომ მიმაქვს?
- ჯენი უცურე ეხლა ზილფას ჭკვა აქვს ეგ რეისია?
- მაშ რა არის?
- მომეშვი, საქართველოში ჭკვა უფრო გამოგლევია. ქალბატონი ჯენი რა არის დამზადებული?
- ქათამი ცივად მოხარშული, ლოქო ასევე ცივად ქინძ ძმარში, ხარჩი ნიგვზით, თქვენ არ გშიათ? სანამ პატარა გმირებს სძინავთ თქვენც მიირთვით.
- ზილფა სამზარეულოში წასასელელად მოემზადა, რომ იაშა თავის მეუღლით სამსახურიდან მოპრძანდნენ. დილილა დილით დედამ-თილ ზილფას სავადმყოფოში ახლდა, მაგრამ რადგან მეუღლე გოგას ზილფა იქ დაუხვდა დილილა სავადმყოფოდან სამსახურში წავიდა. სახელდახელო სუფრა გააწყო ზილფამ და ჯენიმ და ერთმანეთთან შეხმატებილებით ვახშამს შეექცეოდნენ.
- იაშა მიდი ორი ბოთლი ქინძმარაული მოიტანე გოგამ დაავალა.
- ერთი ჩვენი ებრაული კონიაკი გამოაყოლე, ეს ქალბატონი ზილფას შეკვეთაა, გოგამ ირონიული ლიმილით გადახედა.
- რად გინდა კონიაკი? ღვინოს არ მიირთმევ?
- ღვინოსაც მივირთმევ და კონიაკსაც, კონიაკით ვადლეგრძელებ პატარა გმირებს, ღვინით მამამთილს უკურვებდ გამოჯვანმრთელებას.
- უიმე ახლა შენ საძინებელ ოთახამდე ხელით მისაყვანი გამიხ-დები.
- დიდი ამბავი, როცა კი დაგილევია შენ სულ ასე ხელი ხელთ არ მიმიყვანიხარ.
- მაშინ თამადად შენ იქნები?
- რატომაც არა ვიქნები, ღვინით სუფრაზე დაგათრობ სიყვარუ-ლით კი საძინებელში.
- სუუ არ გრცხვენია რეებს ლაპარაკობ?
- ვისი უნდა მრცხვენოდეს შენი?
- მარტი ჩვენ ორნი ვართ? ჯენის, შვილს და რძალს არ თვლი?
- ჯენის ვთვლი როგორ არა ვთვლი ჯენისთვის ისეთივე მო-ნაპოვრები არიან, ის თრი პატარა გმირები დავითის და ვახტანგის სახით, როგორც ჩვენი შვილი იაშა და მისი ცოლიც. სასმელით აპ-ილპილებულმა ზილფამ ახლა მოითხოვა ყანნი, ყანნი რად გინდა?
- როგორ რად მინდა? საქართველო უნდა ვადლეგრძელო.
- უიმე ქალბატონო ჯენი ჩემი მეუღლე საქართველოში გაგილ-ოთებიათ.
- ვოგა იქ არ დამინახავს ზილფას რომ ღვინო დაელიოს
- როგორ არ დავლიე ჯენი დაგავიწყდა? იქ მე კი არა ყველა

ქალმა დალია, საწყალმა ლონდამაც გამოცალა საქართველოს სა-
დღეგრძელო.

– თქვენ იქ მარტო გილოთნიათ.

– არა გოგა, კი არ გვილოთნია გვიქეიფნია და გემრიელათ. რა-
ტომ არ დავლევდით გოგა სად ვიყავით იცი თბილისის ფუნიკულიო-
რზე იქიდან ქალაქის იცი რა ულამაზესი ხედი იშლება. მე მგონი ფუ-
ნიკულიორიდან თბილისის ღირშესანიშნაობებისათვის ერთი თვალის
მოვლება მთელ სიცოცხლეს თუ არა მის ნახევარს მაინც უდრის.. და
ისმენ თამადის ეშვინ სადღეგრძელოებს მკვდარი რო უსმენდეს ის
დალევს ცოცხალი უარს იტყვის.

– რომელ დღეს გქონდათ ისეთი ბედნიერება?

– იმ დღესვე ჩავთრინდით თუ არა, რაც სამგზავრო ბარგი
გვქონდა გიორგის სახლში დავაპინავეთ და მერე წავედით ფუნიკუ-
ლიორზე, ორი დღე გადაბმული ვქეიფობდით.

– მალადეც გიორგის, მაგრად მოუქექია თავი.

– რა თქმა უნდა პირველ დღეს გორგიმ გადაიხადა, ფუნიკულიორ-
ის მთანმინდის დირექტორი ბექთარ კაჭაჭიშვილი მამას ამხანაგი
თანა კლასელი აღმოჩნდა და რადგან ის ღამე მთანმინდის სასტუმ-
როში გავათენეთ მეორე დღის სჯობდა. დილით მზე ამოსულ ქალაქს
უხვად აფრენევდა სხივებს. მთანმინდის პლატოდან ისე ლამაზი მო-
ჩანდა თითქოს სადღაც უფსკურულში ჩაძირული ქალაქის ეშვს ტოვებ-
და. „შედარებისთვის“, ისე, როგორც საუფლოდან დედამინა მოჩანს.
ავლაბრის პლატოდან გადმოიხედავ ბარათაშვილის აღმართს ნაპირზე
აღმართული კლდიდან სამურნალო წყალი რომ გადმოჩქეფს, რა სი-
ლამაზეა აბანოთუანი ცხელი წყლები რომ ამოდის განუმეორებელი
სიცოცხლეა ნარიყალას პლატოზე მტერმოყვარისთვის ქალის სიმ-
ბოლური ქანდაკება რო დგას. იქიდან დაწყებულმა ძველმა ქალაქმა
დიდი სიამოვნება მომანიჭა. სინაგოგა თბილისშიც ვნახე, ბანდაშიც,
რუსთაველის ქუჩა მომენონა და მტკვრის ორივე სანაპირო.

– ზილფავ ქართველების ლიტერატურას არ იცნობ უძველესი
ერია მაგათი ძველი და ახალი მწერლების პოეტების ლექსები რო-
მანებს ისტორიას მიცვალებულებმა თვალი რომ გადაავლონ ენას
ამოდგმევინებს და შენაირ გიუჟებს მოათვინიერებს.

– გიუი შენა ხარ გოგა, ის მშვენიერი ქვეყანა რომ მიატოვე და
აქ ჩამოხვედი

– ქალბატონო ზილფა, შენი გულისთვის ჩამოვედი შენ გეძებდი
და გიპოვე კიდეც. ვშიშობდი რომ არ მეპოვნე გასათხოვარი დარჩე-
ბოდი.

– კარგი მოიცა შენ ხომ ჩახედული ხარ ქართველი მწერლების
სულში.

– რა თქმა უნდა ქალბატონო ზილფა უთხრა და თმებზე ხელი

გადაუსვა.

– მაშ რატომ ხარ გიყი?

– შენთან სიახლოვემ ჩემზეც იმოქმედა შენგან გადამედო. ზილ-ფამ გვერდით გაიხედა იაშა თავისი ცოლით იქ აღარ იყო და მიაძახა

– თუ პირიქით არის გაგიუებულს მე არ დაგაზინარებ ხოლმე? სა-მიევ სუფრის წევრებმა ჩაიცინეს და წამოდგნენ საძინებელ ოთახში წასასვლელად.

– გვაპატიკე ქალბატონო ჯენი, მაგიდას ასალაგებელს გიტოვებთ.

– როგორ გეკადრება გოგა, მე ვერ ავალაგებ, ალაგება ჩემი კუთ-ვნილებაა, თქვენ ცოლქმარნი ურთიერთ სიყვარულს თვეზე მეტია მარხულობთ.

– ქალბატონო ჯენი ამაღამ მეუღლე გოგა უნდა გავაახალგაზრდა, რომ აბრამი იქნება თუ ერევლე პატარა ბავშვი გვინდა გულით ვიყოლიოთ თუ გაგვიმართლა წლოვანებს.

– დოზით მიღებულ სასმელით შეზარხოშებულ ცოლქმარს კიდევ უნდოდათ ავად თუ კარგად ერთმანეთი შეემქოთ საშუალო წლოვანებას ბევრად გადაცილებულებს, მაგრამ ორმოცდლიანი პაუზის შემდეგ შესვედრილ მოყვარულ ცოლქმარს გაახალგაზრდავ-ებამ ხუმრობიდან ხელი აალებინათ ცოლქმარს და ორივე ნახევრად შეამნყვდია საბინის ქვეშ მოთავსებულ სიბნელეში. მეორე დღეს დილით ჩვეულებრივ ჯენის ადრე გაეღვიძა ბავშვები დაანაყრა სუ-ფრა საუზმის კერძებით გაანყო, ცქვაბით გასაცხელებელი კერძები კი ფეხზე იყო შემოდგმული შეეყვარებულებს ელოდნენ დილის თორმე-ტი სათი იყო რო ანკრიალდა გოგას ჯიბის ტელეფონი. საწოლიდან წამომდგარმა გოგამ სმენის გასამახვილებლად ხიკაპიდან კისრამდე ორივე ხელის გული გადაისვა და ჯიბიდან ამოღებულ ტელეფონზე გაამახვილა ყურადვება.

– ალო გისმენ. გისმენ გიორგი.

– გოგა, მე ვარ გიორგი, ხო გისმენ, რა არის გიორგი? ცუდი ხომ არაფერია? არაფერი, გუშინ საღამოს რვა საათისთვის ჩემი მაღაზის მძრაცველებს გაძარცვა უცდიათ, გამყიდველებს თავზე იარა-ლით დადგომიან და ხელფეხის გაკვრა დაუწყიათ, უჯრები ფულის-გან გაუსუფთავებიათ ორი კაცი საწყობში შესულა.

– ხო, მერე, თქვი დროზე ნაულიათ? არავინ არის დამნახავი?

– დამნახავი არავინ გამოჩნდა თავად გამყიდველებმა მითხრეს დახლიდან ჩვენი პირადი ფართალი რო გაიტანეს ამ დროს მოგვეს-მა ქუჩაში მანქანის გაჩერების ხმა. უმაღვე შემოგვესმა ნაგანიდან ტყვიის გასროლაც, მერე ვიგრძენით წყნარი ლაპარაკი შეიტანეთ ყველაფერი ადგილზე დააწყეთ, საწყობიდან, უჯრიდან რაც კი მო-გიძიებიათ ფულს კაპიკი არ დააკლდეს და მაგ მაღაზიას საერთოდ ახლოს არ გაეკაროთ.

— ვისია? ვისია? გვითხარი ვიცოდეთ, მძარცველები შეეკითხნებიათ
და პასუხი ასეთი იყო.

— ეგ არ არის თქვენი საქმე უპასუხათ და გაეცალათ.

— ეპოქა ცვალებადია, დრო მიღის, სიცოცხლიდან უკვდავებისკენ.
დღეებით ლამებით აკინძული წელიწადის თორმეტი თვის წუთი-
სოფელი დროთა ათვლით იწყება, გაზაფხული, ზაფხული, შემოდგო-
მა, და მთავრდება ზამთრის თვეებით, ესე იგი დეკემბერი იანვარით
და თებერვლით, აქედან როგორც თვეები ისე დღეები. ზედმეტნაკ-
ლებია თან წასული ლვანლმოსილი ხალხის თვალში ქონებით, ესე
იგი ხალხის გამო განეული სიკეთე სიყვარული არ იკარგება, შეი-
ძლება განეული სიკეთე თვალვიწრო კაცმა ვერ დაინახოს, მაგრამ
ჩვენ ხო ღვთისშვილები ვართ. თუმცა ზოგი მალე მიხვდება ხოლმე,
თავის მიერ ჩადენილ ცოდვებს და მოსანანიებლად მოწინებით, დიდი
თხოვნით უფალს კარზე მიადგება ხოლმე. ზოგიც ჩადენილ ცოდვათ
არ თვლის სანამ წუთისოფლიდან წასულს საიქიოში არ შეახსენებენ.
მაგრამ მერე შეხსენება უკვე გვიანია.

— გაბოს ავადმყოფობას სებიას მოტანილი წამლები უნდა ითქ-
ვას რომ მალამოდ ექცა. ათ დღეში ენა ამოიდგა, საავადმყოფოს
ფორეში მოსიარულე გაბოს ხანდისხან დასვენების მიზნით საწოლზე
თუ წამოწვებოდა ისრაელში გაცნობილი მეგობარი მნახველი ებრა-
ელობა არ აკლდა, მაგრამ როცა, რომ ენა ამოიდგა თავის ფეხით
მოძრაობა დაინყო და ექიმებიც ავადმყოფთან საუბარს მნახველებს
აღარ უკრძალავდნენ. მნახველმა უფრო იმატა, მეთხუთმეტე დღეს
საავადმყოფოდან გამოიყვანეს და ახლა ბატონი გაბოს მნახველები-
სათვის მისი სახლის ეზოს კარი სულ ღია იყო. დღეს როდესაც, რომ
სებიამ სიძეს, ავადმყოფ გაბოს განმეორებით მოართვა სამუშაო-
ნამლები იგი ზალაში სხვა მნახველებთან ერთად გაშლილ სუფრაზე
თამადობს თუმცა დიდი მჭერმეტყველებით და არც ღვინის სმით არ
გამოიჩინა. მაგრამ რას იზამ შორიდან მაცქერალ სავარძელში მო-
თავსებულ გაბოს ხათრი დათმო თავისი ჭირვეულობითი გამოწვეუ-
ლი უარი. გოგა კი დროებით მზარეულ ქალებს ეხმარებოდა. სებიამ
შემდგომი მორიგი სადღეგრძელოში, საქართველო ადღეგრძელა.
იქ გატარებული ებრაელების მიერ ოცდაექვსი საუკუნე, ახსენა ქა-
რთველი ერის ჰუმანურობა ებრაელების მიმართ მოკრძალებული
სულგრძელობა, მთავრობის მიერ უცხო ტომების გათანაბრება ქა-
რთველებთან. ამის გამო მაგიდაზე პატარა კამათი მოხდა. გაბომ
დააყენა ასეთი საკითხი საქართველოს არც ერთი სხვა სახელმწიფო-
დან არ არის ებრაელობა მკვიდრი მინის ერის კმაყოფილი როგორც
საქართველოში ქართველებთან ებრაელები. ქართველი ერი სხვა
ყველასთან განცალკევებული ერია?

— წამდვილად რომ განსხვავებული ერია.

— რატომ? არ ვიცი მე და ამიხსენით. ჭინჭყილობს მორდება.

— რატომ? და იმიტომ ჩემი ოჯახის ზოგიერთი დაუჯერებელი სტუმრები ვერ ხედავთ. თქვენი აკვიატებული დაუჯერებლობამ ავადმყოფ კაცს მასპინძელ გაბოს მეც კი ამომადგევინა ენა.

— მსოფლიოს სარბილზე ერი რითი ფასდება? გეკითხებით ტერიტორიით და თვითმყოფადობით კულტურით, ისტორიით ხომ?

— კი ბატონო. ვიმეორებ

— ისტორიით, კულტურით ნიჭით განათლებით. ამ მხრივ ვერ-ცერთი ვერ მოვა ამ ყველაფრით დღესადღეობით არსებობით ქართველებთან. უბრალოდ ვთქვათ სასმელი ღვინით, აგერ ახლა თქვენ რომ მიირთმევთ და რომ ამბობთ თაფლიაო. ეგ არის ღვინი ხვანჭეარა და სხვა მრავალი უკეთესი ჯიშები აქვთ. აქ მარტო ჯიშზე არ არის დამოკიდებული, აქაურ ჯიშის ვაზას ევალება სხვა სახელმწიფოს ტერიტორიას შეეგუოს მისცეს ნაყოფი, მაგრამ იმას არ ნიშნავს, რომ ასეთი არომატიული ღვინო დადგება, როგორც იმავე ჯიშის ყურძნით მოყვანილი ღვინო როგორც საქართველოში. ახლა ღვინო კი იქნება, მაგრამ ისეთი არა ვიმეორებ როგორიც საქართველოში, ტეხნოლოგიასაც დიდი მნიშვნელობა აქვს. როგორც რქანითელ ქართული ჯიშის ვაზისთვის უცხო მინასთან იძულებითი შეეგუბაა. ძნელი, ასევე როგორც თავად ამ მაღლიანი მინის შვილი ქართველისთვის სხვის ტერიტორიაზე ცხოვრებაა. ისე კი შეიძლება სხვა და სხვა სახელმწიფოში გამოყვანილი ჯიშის ვაზი, რომ გადაირგოს ქართულ მინაზე შეიძლება უფრო უკეთესად შეეგუოს და ნაყოფიც უფრო არომატიული იყოს, ვიდრე თავის სამშობლოში მოძიებული.

— მაინც რატო? გაბრო ტუშილად არ არის ნათქვამი რომ ქართულ მინა უფლის ნილხვედრიაო.

— მე ეს ნათქვამი არ მომისმენია და თუნდაც რომ ასე იყოს ნათქვამი ეს ხალხურს უფრო ნააგავს ვიდრე სიმართლეს.

— ბატონო გაბრო ხალხურ სიტყვიერებასთან რაც არის დაკავშირებული ის სიმართლეზეა აგებული. მსოფლიოს სახელმწიფო თვალსაჩინო მოღვაწეებს თუ რაიმე შეხება ქონიათ ქართული მინის ფლორასთან ან ტურისტულ ექსკურსიით უმოგზაურიათ ყველა გაოცებული დაბრუნებულა თუ არა და შორს რატომ მივდივართ ჩვენს ირგვლივ მდებარე სახელმწიფელები ირანის ჩათვლით სხვა ბარბაროსების გარეითად ამას მეტყველობს თავს რომ გვესხმოდნენ თუნდაც ახლაც რუსეთი რამდენად განაწყენებულია საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვებით. რუსეთში მყოფი ტერიტორიულად საქართველოზე ბევრად დიდი რესპუბლიკები არიან, რომლებმაც დამოუკიდებულება ვერ მოიპოვეს, მაგრამ გული ისე არ წყდებათ, როგორც საქართველოს დამოუკიდებლობაზე. გეტყვი იმასაც, რომ ქართველი ერი თავისი ბუნებით თავისი მინის შესატყვისია ძლიერი

სულით, კეთილი გულით საერთოდ მოყვარულია, მეგობრებისთვის გამოიყენება. სიყვარულს ხომ სიყვარულით პასუხობს თავს განაცვალებს. სპარსელებით და ოსმალებით შევიწროვებულ ქართველებს თავის გადასარჩენად ერთმორნმინე რუსეთს შეაფარა თავი, მაგრამ რევოლუციის წინ თუ რევოლუციის შემდგომ სტალინის სათავეში მოსვლის შემდგომაც თავდაცვის სამინისტროსთვის ქართველი ერი უპირველესი სამიზნე იყო. რუსეთამდე აღნიშნულ წინა მტრებზე, რუსებს უფრო შედარებით გაოთხმავებული წნევის ქვეშ ყავდათ ქართველები სხვა რესპუბლიკებთან შედარებით.

— ბატონო გაბო ღმერთმა დაგიფაროთ, მარად ცოცხლად დამრჩეომი წუთისოფელში არავინ არის, თქვენ გითქვიათ აუცილებლად იქ საქართველოში დამასაფლავეთო.

— კი ვთქვი, აბრამ დავარაშვილო. ფუნიკულიორის პლატოზე, ტრამვაის ბაგირზე დადგმული რესტორნის ლია აიგანზე გაშლილ სუფრაზე, ლამით დავინით გავსებულ ხელში ყანნით როცა, რომ, სამასი მეტრით ჩემგან ძირს მინადენი მტკვარს და მის გაღმა გამოლმა გაშენებულ ათასექსასი წლიან ქალაქ თბილის გადაცემეროდი.

— ესე იგი გამოდის რომ თქვენ ბატონო გაბო, ისრაელი არ გყვარებიათ. ბატონო გაბო. თქვენ გეჩვენებათ ეგრე თუ არა ისრაელი და მისი დედაქალაქი ტელავითი მე რო არ მყვარებოდა საქართველოს მადლიან მინიდან აქ ფეხს არ ჩამოვდგამდ.

— ასეთი კითხვა თქვენ დაგებადათ ბატონო აბრამ, თუ არა, მე ებრაელ კაცს ჩემი სამშობლო ისრაელი როგორ არ მიყვარს, მიყვარს მხოლოდ განახლებული წლიდან იგი ჯერ ორმოცდაათ წელს ითვლის, უნდა ითქვას რომ ისრაელის ხალხი შემოტანილი სხვისი მინის მადლით იყვებება. როგორ შევადარო შავი ზღვის სანაპიროს ჩათვლით ნიკობისიდან კავკასიის მთების გავლით დასასრულ დარუბანდამდე, მრავალსაუკუნოვანი ქართველი ერის ტერიტორია. იქ ოცდაექსი საუკუნე გვიცხოვრია, თუმცა მინის დამუშავებით, თავს ვერ ვიტრაბახებთ, მაგრამ ჩვენს მიცვალებულებს მინა ხო გაუპოხირებიათ იქ დავიბადე, სკოლაში იქ ვიარე, იქ დავაუკაციდ. რა თქმა უნდა მეგობრები იქ უფრო მეტი მყავს, ჩემი მშობლების ჩათვლით ნათესავებიც იქ არიან დასაფლავებულები. ჩემი დასაფლავების ადგილიც იქ მაქვს მიჩნილი მშობლების გვერდით. ჩემი შეილი გოგასთან ერთად გამიზდა ჩემი მეგობრის შეილი გიორგი. ლვიძლი ძმა ვერ გასწევდა იმ მეგობრობას რაც მისმა მამამ ელიათგორელმა გამინია, ჯანღონით სავსე, კარგი მოქიდავე კაცი იყო. იგია სამაგიეროდ სიბერეში დაწვრილშვილებულ გიორგის შეილებს ორ პატარა გმირებს ცალკე ოთახს დაუვუმედა და ახლაც იმ ოთახში მშვიდათ სძინავთ. მეორეც ის, რომ, იმ მინის მადლით ვარ გაზრდილი და ჩემი ხორცი და ძვალი იმ მინას ეკუთვნის, ამ დროს ანკრიალდა ტელეფონი გოგამ აიღო ტელეფონი.

- ალო გისმენთ გოგა ვარ.
- გამარჯვობა. გიორგი გელაპარაკებით, მაპატიეთ, რომ აქამდე ვერ დაგიკავშირდით.
- ვინ არი გიორგია? მომეცი უნდა გავლანძლო ზილფა წაეტანა ყურმილს.

- ჩუმად იყავი სტუმრები არიან რატო უნდა გალანძლო ისედაც ვატყობ ხასიათზე ვერ არის. ალო გიორგი რაღაც გატყობ კარგ გან-წყობაზე ვერ უნდა იყო ხო მშვიდობაა?

- ჩემ საქმის ამბავს ხვალ ჩამოვალ და ყველაფერს მოგახსენებთ. მე პირველ რიგში ბატონი გაბოს ავადმყოფობა მადარდებს, როგორ არი მისი მდგომარეობა?

- კარგად არის ენა წამლების მიღებიდან მეათე დღეს ამოიდგა, ხუთი დღეა სავადმყოფოდან გამოვიყვანეთ, ახლა ვპურმარილობთ ავადმყოფის მეგობარი მნახველი სტუმრები გვყავს,. მამაჩრემა ინდ-აურის ორი წაჭერი მიირთვა და ხვანჩკარაც დააყოლა.

- უჟ არ აწყინოს გოგა, კარგია ღმერთმა გადმოგვხედა.

- არ აწყინს ღვინისმსმელ კაცისთვის ერთი ჭიქა არაფერია. ახლა გვითხარი შვილიშვილი შეგეძინა თუ არა?

- კი შეგვეძინა, ბიჭია, ბიჭი „ლევანი“.

- გილოცავთ, გილოცავთ, რო ჩამოხვალ აქ უფრო ფართოდ ავლნიშნოთ. რა კარგები არიან დავითი და ვახტანგი თუ მაძლრები არიან სულ ძინავთ. ზილფამ კვლავ ყურმილზე უტაცა ხელი.

- მომეცი ყურმილი უნდა მივულოცო, შვილიშვილი. მაგრამ ყურ-მილი გოგამ არ დაანება და გაბრაზებულმა ზილფამ ხელი ჩაარტყა ტელეფონი გამოურთო. ქალბატონს ზილფამ ამბავი მოუტანა გოგამ დაასწრო და ქალბატონ თამარის ბიჭი პატარა ლევანი შესძენია, ვერ ბატონ გაბოს ამბორით მიულოცა, მერე ქალბატონ მალეა კოცნით აავსო და რა თქმა უნდა მერე ჯენის მიულოცა.

- გათენდა დღე მშვიდობისა, ლურჯ პირბადეში გახვეული ისეთი მოკრიალებული ჩანდა ცა რომ ზედ მიმავალ მზეს წინ არაფერი არ ელობდოდა ბუზს ვერ იმორჩილებდა ობობა. იმ დღის მშვინიერებით ბუზი მოძლიერებული იყო ცის მოკრიალებულ არემარეში. ბატონი გაბოს ხუთ თახიანი სახლი თავის სათავსოებით ხუთ საფეხურიან კიბის სიმაღლეზე იყო შემდგარი, შესასვლელ ჭიშკრის შიგნით ასი კვადრატული მეტრო ეზო ქონდა. ქალქ ტელავივის ცენტრიდან მო-შორებით უნდა ითქვას, რომ განაპირათ იდგა. სახლს შესასვლელი კარი დასავლეთის მხრიდან ქონდა, აღმოსავლეთის მხრიდან სახლის განიდზე პატარა ყვავილების სკვერის მხარეზე კედელში მისალებ ითახს ორი ფანჯარა ქონდა, ერთერთი ფანჯარის ახლოს მდებარე ვარდზე ბულბული იჯდა და ისეთი ტებილად გალობდა, თითქოს და ამ ოჯახის ჯერ კიდევ მძინარე თვითეულ წევრისთვის უფლით იყო

ნაწყალობელი. მისი გალობის პარმონიას ყოველი მსმენელი წუთი-სოფელში უკვდავებაში გადაყავდა. ბატონი გაბოს სტუმარი გიორგი უმცროსი აქობამდე არასდროს არ სწვევია.

- ჭიშკართან მომდგარ მანქანიდან გადმოსული გაბოს ოჯახს გიორგიმ გაუღო კარი და შემდეგ პირვანდელ ადგილს დაბრუნებულ გიორგიმ მანქანა ეზოში შემოაყენა. ბულბულის ჰანგით დამტკბარ მძინარებს შორის უფრო ყურადღებიანი ზილფა აღმოჩნდა, მანქანის ხმაურზე უპირველესად ეზოში ზილფა გამოვიდა ერთი დაიძახა ვისაც გლვიძავთ გამოიდით პატარა გმირების მამა ჩამოვიდა თქვა და კოცნით მიულოცა „გველის ტყავს“ ახალშობილი ლევანის შეძენა, შეძახილს სხვებიც გამოეხმაურნენ ზილფა გიორგის მანქანიდან ბარგის გადმოცლას არ აცლიდა.

- ბატონო გიორგი, მე მცონი უსაჩუქროდ არ დამტოვებთ.
- ნუ გახსნი გთხოვ ქალბატონო ზილფა, საჩუქარი ყველას ჩამოგიტანეთ.

- გიორგი ძალიან მაინტერესებს ჩემთვის რა საჩუქარია?
- მაცალე, ზოგი მილოცავს ჰაპობას, ზოგს ჯერ კიდევ ძინავს, ერთად რომ შევიკრიბებით საჩუქრებს მერე ყველას საზეიმო ვითარებაში გადმოგცემთ. ყველაფერი რომ მიაბინავა მერე ჯენის მიაკითხა იგი ვერ მიეგება რადგან იმ დროს ბავშვებს ძუძუთი აპურებდა.

- ლუიზამ საბანკეტო დარბაზში მოგალობე საათს შეხედა შეამჩნია რომ საუზმის დაწყების დროს ათი წუთი გადაცდენილი იყო და ყველას საძინებელ ოთახში საუზმის დაწყების ზარი მისცა, ამცნოთ სუფრა გაშლილია და გელოდებათო, დაუყოვნებლივ შეიკრიბნენ სა-სადილო ოთახში და საუზმეს ტყბილად შეექცეოდნენ.

- გოგა, შენ თუ თანახმა იქნები ჩემი რჩევაა კანიაკი დავლიოთ, ბატონო გაბო, თქვენ კონიაქს ვერ შემოგთავაზებთ. თუ თქვენ სურვილი გექნებათ ერთ ჭიქა ლიქიორს შემოგთავაზებთ.

- არა გიორგი. არ დაალევინო. არ აწყინოს შვილო.
- ქალბატონო მალეა, ესეც იგივე წამალია. არ აწყენს ოცდაათი გრამი ლიქიორი. ერთი სიტყვით ბატონი გაბოსთან ერთად თითო ჭიქა ლიქიორი და კანიაკი ქალებმაც ტყბილად იგემეს, გიორგი და გოგა სამსახურებრივ საუბარში ისე შეიჭრნენ სასმელი სულ აღარ აგონდებოდათ, ქალბატონ ზილფას რომ არ დაერღვია მათი ყურადღება.

- ჩვიდმეტი დღეა წასული ხარ მაშ არ მოგენატრნენ შენი ბოკვრები ზილფამ დავითი და ჯენიმ ვახტანგი მიუყვანეს ორივე გულზე მიიკრა და თქვა.

- ამათ ენაცვალოთ მამა, აი ეხლა შეიძლება ითქვას რომ ვარ მდიდარი ჯერ რა თქმა უნდა ჯანმრთელობა, მერე სიმდიდრე შვილებით და ზედ დანართი ეკონომიკა, მოსელისუმალვე შევედი დავხედე

ორივეს ეძინა, ფრთხილად დავკოცნე ხომ არ გაუღვიძიათმეთქი ამათ ენაცვალოთ ჩემი თავი, ორივეს გამოსაცვლელად ხუთ-ხუთი კომპლექტი ჩამოტანე ამერიკიდან.

— მე რა ჩამომიტანე ზილფამ გიორგის კვლავ შეახსენა. შენც კომპლექტი.

— უუ რა კარგია ბავშვის? გოგა გესმის ბავშვების კომპლექტი ჩამოგვიტანა.

— ზილფავ ბავშვის კომპლექტი რად გინდა?

— მე და გოგამ მოვილაპარაკეთ ერთი ბიჭი ჩვენც გვინდა რომ ვიყოლიოთ. ქალბატონი ზილფას დავალებით იაშამ და ლუიზამ მოულოდნელად გიორგის ამერიკიდან ჩამოტანილი ვეში თვალნინ დაუწყეს გიორგიმ გახსნა ამოანწყო ქალებისთვის ნაყიდი სამი კომპლექტი მიაწოდა ზილფას და უთხრა თქვენ თავად მორიგდით სხვა და სხვა ზომააო. გიორგიმ ძვირფასი კარგი ლურჯი შარვალ კოსტუმი მიართვა ბატონ გაბოს ქალბატონ მალქას კი მერინოსის შავფერთან თეთრი კომპლექტებიანი კაბა. საჩუქრების პატრონებმა გიორგის „გველის ტყავს“ ტანისამოსზე რაც ჯიბები ქონდა სულ მადლობებით აუვსეს. ამის შემდეგ იაშა მეუღლით თავიანთ საძინებელ ოთახში შევიდნენ, გოგამ ხორცი ქათამი თევზი დაუჭრა და დილილა სადილის მომზადებას შეუდგა. მერე ყველამ სასაფილო ოთახიდან მისაღებ ოთახში გადაინაცვლეს. ამასობაში გოგაც დაემატა და ამერიკიდან ტელფონზე საუბრის განწყობილება შეახსენა.

— გიორგი მიზეზი ახლა მითხარი ამერიკიდან ტელეფონით საუბრისას თავი რომ შეიკავე.

— მე აქედან თვითმფრინავით გაფრენილი ბარსელონაში ჩემ მაღაზიაში რვა საათზე მივედი, გამყიდველი მატიასი და კარაკასი, გაუკოჭიათ. აბრალავა კი ნაგანის ქვეშ დაყავდათ. გამქურდავები ოთხნი ყოფილან ამ დროს როცა, რომ, პირველმა გასაყიდი ფართლეული საქონელი კარში გაიტანა და თავიანთ მანქანაში ტვირთავს ჩემდა საბედნიეროდ ვიღაცა კეთილშობილს მანქანით გამოუვლია, დაინახა მანქანას ტვირთავდნენ მაღაზიიდან გამოტანილ საქონლით. შეაჩერა მანქანა, გადმოვიდა და ის საქონელი და მაღაზის უჯრიდან ამოღებული ფული დაუბრუნებია. აი ასე გადავრჩი მე არ ვიცი ვინ იყო, ის ლუთისნიერი.

— იქნებ ის შენი გზის ამბნევი იყო. შეახსენა გაბომ.

— მე არ ვიცი დაუჯერებელია იმან საიდან უნდა იცოდეს ჩემი მაღაზია,

— გაძარცვას გადარჩენილხარ „გველის ტყავ“ ღმერთი გწყალობს. შეაქო ზილფამ.

— ახლა მეორე ჩემი შვილი სამსახურში ნასული საღამოს შინ აღარ დაბრუნებულა. სად არ ვიყავი, მაგრამ მის კვალს ვერ მივაგენ საწყ-

აღი გიორგი „გველის ტყავი“ რო ლაპარაკობდა თან იცრემლებოდა.

– ბატონი გაბო მრისხანებამ შეიძყრო.

– განა შვილის დაკარგვას ისე შეურიგდი, რომ იგი თავის ბედის ანაბარას მიაგდე, ესე იგი თავი უდარდელობისთვის მიგიცია. ამით შენ მშობლის მოვალეობას აუფასურებ. მე ქართველ ებრაელს თავი მეამაყება ერთმანეთისთვის ქართველებს გულში დიდი სიყვარული რომ აქვთ.

– ქალბატონი მალეა გულწილობამ აიყოლია და თვალზე წამოსულ ცრემლებს მოსახვევით იწმინდავს. პატარა გიორგის ავბედითობის ამბავს თურმე ქალბატონი ჯენის ყურამდინაც მიაღწია და ისიც ბავშვს ძუძუს ანოვებს და შეუმჩნევლად იცრემლება. ასევე ქალბატონი ზილფაც მწუხარებას ცრემლებით გამოხატავდა. გოგა ერთხან ფიქრში შესულმა მხოლოდ ახლა დაარღვია მყუდროება. გიორგისთან მისულმა მხარზე ხელი დაადო.

– გოგა მაცალე წავიკითხო. ამ ბარათის იმედით ჩამოვედი.

– რა ბარათია, წაიკითხე თუ შიგ წერია რამე.

– ნიუორკიდან რომ ჩამოვედი ბარსელონაში იქ ჩემ სახლში მივედი ღამის გასათენებლად და კარებში გარჭობილი დამხვდა ეს ბარათი.

– ხო წაიკითხე დროზე გავიგოთ რა წერია ტონანევით უთხრა ბატონმა გაბომ. თქმის დროს სახეზე მრისხანებაც აღებეჭდა.

– შვილის დაბადებით თუ შეძენით მიღებული სიყვარული მშობელმა დედამ და მამამ ორივემ ბოლომდე უნდა შეინარჩუნოს სიყვარულის გამომწვევი გათხოვილია თუ დაქორწინებული ამას არ ააქვს მნიშვნელობა მშობლის გული ახალშობილი შვილისთვის თუ გაზრდილისთვის ერთნაირად უნდა ფეთქავდეს.

– ხო გისმენთ გიორგი უთხრა ზილფამ და წერილი გიორგის ხელიდან გამოსტაცა. გიორგიმ წერილის გამტაცებელს განაწყენებული თვალები გააყოლა. ქალბატონმა მალეამ გიორგის სახეზე წყენა კარგად შენიშნა და ზილფას თვალების გადატრიალებით ანიშნა.

– რა მექნა დედამთილო თავად არ წაგვიკითხა და ღამის სუყველა გიორგის გატაცების შიშფეთებამ ნაჩქარევად დაგვაპერა მამამთილო, გისმენთ.

– ბატონი გიორგი ამ წერილს თორმეტ ივნისს სამსახურის დამთავრების შემდეგ ქუჩიდან გიორგი უმცროსი ჩვენ გავიტაცეთ. არ გაახმაუროთ. ერთ თვეში თუ არა, თვენახევარში მაინც ასევე უვნებლად დავაპრუნებთ.

– აქ ყველაფერი წათლად წერია უნდა დაელოდო გიორგი.

– დიას ამან დამაიმედა. უნდა დაველოდო თუ არა მე მაინც წავიდე დაუწყო ძებნა მე სად მივაკვლევ ისეთ დიდ სახელმწიფოში როგორიც ამერიკაა, ჯენიმაც ამ იმედით შენყვიტა ცრემლები მხ-

ოლოდ გიორგის შეეკითხა.

- გიორგი შენმა შვილმა მამამ არ იცის შვილი რომ შეეძინა?
- არა, საიდან იცის? სამსახურის მერე გიორგი ქუჩიდან გაიტაცეს მშობლებს თამარი სამშობიაროში ივნისის თორმეტში საღამოს ათ საათზე მიიყვანეს.

- ახლა დამაცადეთ მე გეტყვით მშობიარე ქალის შესახებ მშობიარობის დროს მშობლები თამარისი იქ ყოფილან.

- ბავშვის წონა არის სამი კილო და ოთხასი გრამი სიმაღლე ორმოცდათორმეტი სანტიმეტრი ბავშვი მშობლებს გავს, მთავარი კი ის არის. რომ როივე ბავშვიც და დედაც კარგად არიან. მეტი რა გაინტერესებთ?

- შვილო გიორგი რათ გვიბრაზდები, არ გვაქვს უფლება დეტალურად მათი ჭირი და ლხინი გავიზიაროთ?

- როგორ არა ქალბატონო მალქა, ნუ გამინწყრებით სიხარული და მნუხარება ჩემს გულში ერთმანეთს ეჯახებიან და ემოციებში მაგლებენ და მაპატიეთ, თუ ცოტა ხმამაღლა მომინია ლაპარაკი.

- ბატონო გიორგი „გველის ტყაო“ თუ ამ დარღიან დღეებმა გულიდან დარღი გაიტანა პატარა გიორგი ისეთივე ჯანსაღი დაგვიბრუნდება როგორც წაიყვანეს, მაშინ თამარი თავის შვილით ლევანით ჩამოიყვანე თავის ბიძებთან ერთად გაიზრდებიან და უფრო ეყვარებათ. გაისათ შეიძლება ამათ ჩემი შვილი და შვილიშვილიც დაემატოს, გავხსნათ ბაგა-ბალი და მე ვიქნები ბავშვების ამღზრდელი მასწავლებელი მხოლოდ ხელფასი უნდა გადამიხადოთ.

- ქალბატონო ზილფა თქვენც აპირებთ შვილის გაჩენას?

- დიახ დედამთილ-მამამთილის მონაგარს გამრავლება არ უნდა?

- გოგა თანახმაა შენს იდეაზე?

- კი თანახმაა, ბიჭი გვყავს ჩაფიქრებული ქალბატონო ჯენი, სახელად არჩილი უნდა დავარქვათ. თქვენ რას იტყვით დედავ და მამავ?

- აზრი კარგია ქალბატონო ზილფა, ხალხის ნათქვამია თხა იყოს ტყუპი მაიგოს, მაგრამ ერთს გეტყვი ჩენთან შეკითხვას პირველ რიგში ღმერთის აზრი გაგეგოთ იგი თქვენზე რას ფიქრობს?

- ჩენს მიმართ მე მგონი ღმერთი არ უნდა იყოს განაწყენებული ვლოცულობით და გვჯერა ღმერთის ყველაფერი, ისიც გვწყალობს, ცოცხლები ვართ და ჯანმრთელები.

- დიახ გეთანხმები ჯანმრთელები რო ვართ. მაგრამ მამა ხო გვინდა საყვარელო ერთად ერთო სიყვარულო ზილფავ.

- ეგრე შე დალოცვილო ჩემო რძალო, მე რო გეუბნებოდი თანდითან დრო ასწავლისთვი და შენ არ გეჯერებოდა.

- აქამდე უალერსოდ დამაბერა და ახლა მეფერება.

- ქალბატონო ზილფა დილას შენ რა მითხარი, დაგავინყდა. რო

თქვენ წუხელ მე და ჩემიმა ქმარიმა ახალგაზრდობა გავიხსენეთო.

- ჩვენც გვინდა პატარა ბიჭი, რომ გვეყოლოს და ამიტომ ქალბა-ტონი ზილფა თავის მეუღლით.

- ჯენიმ დალოცათ ლერთმა ხელი მოგიმართოთ.

- ხო კარგი ლაპარაკით ძალა ისე გამოგეცლება რომ მერე ქამის თავი აღარ გვეწება. საუბარში შესულებს გიორგიმ შეახსნათ რომ ქამაც აუცილებელია. ზილფა ეს ას ორმოცდაათი დოლარი იაშას გადაეცი მანქანით წავიდეს გადაახურდაოს და რაც მოუვა იყიდოს პროდუქტი.

- არ გინდა გიორგი პროდუქტი მოტანილია.

- რას ამბობ? გოგა სად არის პროდუქტი.

- ზილფავ თრი დედალი და სამი კილო ლოქოა პირველ მაცი-ვარში.

- მეორე მაცივარში საკატლეტედ გადატარებული ხორცია შეახ-სენათ ჯენიმ კველი კვერცხებია ბოსტნეულია.

- ხო დღეს გვეყოფა. ხვალ ბაზარზე ზილფას გავიყოლებ და რა-საც მეტყველის ვიყიდი.

- გიორგი „გველის ტყაო“ მე არ წამოვალ ჩემი იმედი ტყუილად გაქვს.

- მაშინ ჯენის გავიყოლებ და შენ ბავშვებს მოუვლი.

- ძალო ენაცვალოთ პატარა გმირებს რატომაც არ მოუვლი? მხოლოდ ბავშვების კოცნა არ დამიშალოთ ორივე ანგელოზს ლოყებ დაკმენილს დაგაახვედრებთ.

- დღეს სადილს ვინ გაამზადებს? იკითხა „გველის ტყავმა“

- ლუიზა და ზილფა დააკანონა ქალბატონმა მალეამ.

- გთხოვთ დროზე გაამზადეთ ზილფა ძალიან მოშიებული ვარ დღეს ღვინოც მინდა დავლიო და სხვებთან ერთად მზარეულის სა-დღეგრძელოც.

- საჩუქარი ხომ იქნება რო გავამზადო.

- საზღვარგარეთიდან ისე როდის ჩამოვსულვარ ყველასთვის და განსაკუთრებული საჩუქარი შენთვის რომ არ ჩამომეტანოს უფრო ძვირფასი.

- იმიტომ რომ, ჩემი ძმის გოგას მეუღლე ბრძანდებით, ეგეც და იმიტომ გიორგი რომ ღვინის სმის დროს გაძლომა არ იცი შემწვარი კამეჩი რომ წინ დაგიდოთ ძალისთვინ ძვალასაც არ გაიმეტებ.

- ქალბატონი ზილფა რატომ მელაპარაკები ასე? მე ასე მიცნობ?

- გაგეხუმრე, დაბრძენებულო გიორგი, ჩეენში ხუმრობა ხო მოდის?

- კი ზილფა ქალბატონო.

- ამოძრავდნენ მზარეულად გამოყოფილი რძალ-დედამთილი ზილფა და დალილა. საათ წახევარში დამზადეს ის დაკვეთილი კერ-ძები, რაც იმ დღის ვაბშმის მენიუში იყო შეტანილი მოშიებული დამკვეთნი ჯერ არ ელოდნენ რომ მისაღებ ოთახში შემოსულმა

ზილფაშ შეახსენა გიორგი „გველის ტყაო“, საჩუქარი შენზეა.

- როგორ, ესე მალე დაამზადეთ, გაიკვირვა გიორგიმ.
- შენი გულისთვის ხომ იცი რომ დამავალო ცეცხლში ჩავდგები.
- როგორ, მე ისეთი სულელი მნახე, გითხრა ცეცხლში ჩადექი მეთქი.

- არა, მაგრამ ჩემს ნათქვამს კარგი გამგონე უნდა. მე მგონი კარგათ გაიგე. ახლა ამ ნასვლაზე რო ნავალ ესე იგი სადაც მომიხ-დება ნასვლა, ეს ევროპის თუ აფრიკის ქალაქებში აუცილებლად ჩამოგიტან საჩუქარს.

- იცოდე საჩუქარი უნდა იყოს გამორჩეული სხვებზე უკეთესი, რაც კი ჩემთვის მოგიტანია.

- კარგი ქალბატონო ზილფა, ხომ არ აჯობებს რომ არ ვჭამო ვახშამი.

- თუ არ შეჭამ ვაჟბატონო შენ დარჩები მშერი. მე კი ვიცი საჩუქარს მაინც ჩამომიტან ტრადიციას არ დაარღვევ.

- ვითომ რატომ?

- იმიტომ რომ, ხალასი გულის ხარ, უბოროტო, თანაც კეთილი, გინდა რომ ყველას ასიამოვნო.

- ხო, და აი ასე, ტკბილ სიტყვას რა სჯობია. დაარტყი ხელი, ზილფამაც არ დააყოვნა დაარტყა ხელი და შერიგებულები შევიდნენ სასადილო ოთახში.

- გიორგი „გველის ტყაო“, თუ აუცილებლად ღვინო უნდა დალიო. სათანადო ადგილზე თქვენ დაბრძანდით.

- არა ბატონი გაბოსთვის აქამდე არ მიწყენინებია და ახლა სი-ბერის დროს ვაწყენინებ.

- ის ღვინოს მაინც არ სვამს.

- არ სვაეს იმიტომ რომ ტრამვა გადაიტანა, თორემ ღვინოს რო-გორ არ სვაეს. ადრე ხო სვაედა. ის ღვინოს მაინც არ სვაეს რომ ამბობ ეს მისთვის ტრადიციული უსმელობას ნიშნავს და ღვინის კაცს ისეთი გამოთქმა არ შეეტყვისება ამ დროს დისკუსიაში მონა-ნოლებთან ბატონი გაბოც შემოვიდა.

- ბატონი გაბო თქვენი თამადობით გამოთქმული ლამაზი სი-ტყვებით მინდა ღვინო დავლიო და თუ პატივს დამდებთ მაშინ ამ სათამადო სკამზე დაბრძანდით.

- გიორგი ხომ იცი რო მე ღვინო არ დამელევინება.

- ვიცი ბატონი გაბო, მაგრამ ისე პატარა თუ მოსინჯავ ხვანჩიკ-არას მე მგონი კარგი იქნება.

- არა შვილო გიორგი, ღვინოს ნუ დააძალებ.

- მალეა დეიდა, მე არ დავაძალებ თავისი ნებაა. გუნებამ თუ უკარნახა. მე მგონი შეირგებს კიდეც.

- შეირგებს თუ არ შეირგებს, ეს უფლის ნებაა ჩემო გიორგი.

– მალე ქალბატონი მართალს ამბობს გიორგი, წუთისოფელში გამოიყო. უკელაფერი უფლის ნებით ხდება, ჩემს ბავშვობას თორმეტი ცაშეტი წლის ვიყავი და კარგადაც მახსოვეს, ჩვენი ორი მეზობელი ბოლოში და ბუასილით იყვნენ დავადებულები და ორივეს ერთი ექიმი მკურნალობდა, სავადმყოფოში კი არ ინწნენ. თავიანთ სახლებში მ კურნალობდა. რათემა უნდა ორივე დიეტაზე იმყოფებოდნენ. ზამთრის თვე იყო. მე მგონი იანვარი იყო, ერთერთ ავადმყოფის ორი შვილი მოსკოვის ლომონოსოვის სახელობის უნივერსიტეტში სწავლობდნენ და ჩამოვიდნენ ავადმყოფი მამის სანახავად. საშუალოდ შეძლებული ოჯახი იყო. დედა იმ ბიჭებისა წავიდა ბაზარში საცივის გასამზადებლად ორი კარგი ზუგდიდის დედალი იყიდა ხორცული საქონლის, ღორის, გაამზადა და ქმარშვილს საპავტიცემულო სუფრაც გაუწყოთ. ამ ოჯახის შვილებმა მეზობელის თანატოლი ბიჭებიც მოიპატიუეს, მოიდგეს კარგი კახური რქანითელის ლვინო და ქეითობდნენ, მღეროდნენ იქვე მწოლიარე ავადმყოფ მამას გადაულო მშრალად მოხარშული ქათმის მკერდის თეთრი ნაჭრები რო შექმა შვილებმა დააძალეს.

– მამა, ერთი ჭიქა ლვინო დალიყ. ხო იცი მშრომელ კაცისთვის უკეთესი წამალი სხვა არ არსებობს. მამამ იუარა.

– არა შვილო, არ შეიძლება, ექიმმა, სასტიკად ამიკრძალა, ახლა რო დავლიო და ავადმყოფობა გამიუარესდეს მერე სულ ლვინოს დააბრალებს, შვილები არ მოეშვნენ.

– მამი, შენ დალიყ და თუ განყინა ჩვენ შვილებს დაგვაბრალე, შენც და ექიმმაც.

– ავადმყოფმა ჩაიცინა.

– ვთქვათ ლვინის დალევით მე მოვკვდი, ექიმი თქვენ დაგაბრალებთ ფული მიცემული მაქვს. თქვენზე შეინმენდავს ხელებს და წავა. შვილებს თანატოლ ამხანაგებმაც მხარი აუბეს გაავსეს პატარა ლვინის ჭიქა და მიანოდეს გამოართვი ბიძაჩემო ნორმალური მსმელი ლვინით მკვდარი?

– არ მინახავს.

– ბიძაჩემო ახლა ლოთები არ ჩამოთვალო თორემ გავეგიუდები, უთხრა მოპატიუებულიდან ერთერთმა სტუმარმა.

– არა შვილო, ლოთები სუფრაზე რა მოსატანია, მე ჩემი ავადმყოფ თავზე გეუბნებით. ლვინო ზოგჯერ ქვევრს ხეთქავს და ჩემს ავადმყოფ ჯანს რაღას უზავსო. ბიძაჩემო აბესალომის და ეთერის ოპერიდან კიაზოს არია არ მოგისმენია. „ლვინოვ კახურო ვარ შენი მსმელი, გინდ თეთრი იყო, გინდაც ნითელი, შენა ხარ გულის შვება და ლხენა. შენგან არ მახსოვეს არც ერთი წყენა“, ბოლოს დიკილიეს შვილებმა მოპატიუებულმა სტუმრებმა და ერთი ჭიქა ლვინო დაალევინეს ცოტა ხნის შემდეგ თავის სურვილით მეორე ჭიქაც დააყოლებინეს. მეორე დღეს დილით იგრძნო რომ შედარებით კუჭში უფრო

ადვილად იმოქმედა. გახარებულმა წინა დღის მენიუ გაიმეორა. ასევე გამოცოცხლდა და გამოჯვანმრთელდა მნოლიარე ავადმყოფი. ის ვინც ექიმის რჩევით ბოლომდე დიეტა დაიცვა გარდაიცვალა, ჩვენი ჭირი წაიღო. ხოო და ახლა ვახშამზე ბატონი გაბო. ორი პატარა ჭიქა ხვანძჭვარის ღვინო მოგიხდება.

– არ დაალევინო გიორგი ბიძია, პაპაჩემს ღვინომ არ აწყინოს. ხო იცი ინსულტი რო გაუმეორდეს მერე შენ დაგბრალდება. შვილიშვილმა იაშამ დაიცვა პაპის ინტერესები. ამ საუბარს ქალბატონმა მალეამ მოჰკვრა ყური და გიორგის უთხრა გიორგი შვილო, გაბოს ღვინო არ დაალევინო, არ აწყინოს და მერე შენ არ გახდე მიზეზი.

– არა, არა, მალეა დეიდა, სადლეგრძელოების გამოთქმა რომ არ დაავინცდეს.

– შვილო გიორგი, ღვინოში გამოჯეეილ კაცს სადლეგრძელოებს რა დაამავინცდებს. კი გეტყვი. მაგრამ მთავარი დალევაა, გულსა და სულს კი უნდა, მაგრამ ავადმყოფობას რა უყყო, ხუმრობით ლიმილით.

– შენი ნებაა გაბო ძია, მაგრამ ერთს კი გეტყვი გულსა და სულს თუ უნდა სიცოცხლისთვის მთავარ როლს მაგენი ასრულებენ და ცოტა ხვანჩჩარას დალევით თუ გულს ასიამოვნებ, ჭუა-გონებაც მაღლობელს დაგრჩება. პურმარილით განყობილ მაგიდას შემოუსხ-დნენ და ყველამ თავისი სკამი დაიკავა და პურმარილს თვპილად შე-ექცეოდნენ. შეავსეს ჭიქები სურვილისამებრ, ზოგმა ხილის წვენიც დაისხა. სუფრის თამადამ ბატონმა გაბომ და პირთან მიტანილი დასა-ლევად ხვანჩჩარით გავსებული ჭიქის დროს შვილმა გოგამ შეახსენა.

– მამა, არ დალიო, გაბომ ცოტა მონრუპა და დადგა პასუხი მერე გასცა.

– არა შვილო, არ დავლევ, მაგრამ როცა, რომ სუფრის თამადა ვარ ცოტა მაინც უნდა მოვნრუპო, გულსა და სულს ცოტა რომ ვასიამოვნო, ლმერთიც კმაყოფილი დამრჩება. რადგან ეშმაკი არ გა-ვახარე. იგი ჩემგან ისევ შეზღუდული დარჩა, რადგან მე არა ლოთბა. არამედ მოქეიფემ ღვინისმსმელმა მე ჩემი მოთმენებით ეშმაკი დავა-მარცხე. მე ყოველთვის მჯეროდა და ახლაც მჯერა, რომ, გიორგის ჩემთვის კარგი უნდა, ან რატომ უნდა უნდოდეს ჩემთვის ცუდი? იგი ჩემ გოგასთან ერთად შვილივით გამიზრდია, გზაზე დამიყენებია და ჩემი ოჯახის მუდმივი წევრია. თუმცა წუთისფერებში სიკეთის მიმართ ზოგიერთებისგან გაცემულ სიკეთის მაგიერ საპასუხოდ უა-რესი ბოროტება მიულია.

– ლმერთმა დაგვითაროს გაბო, გიორგის იმ გარეწრებს როგორ ადრი?

– მაცალე კნეინა მალეავ სიტყვამ მოიტანა და ვთქვი. ჩემი შვილი გოგა ღვინოს მივაჩვევე გიორგი სვავს სუფრაზე ეგ მყავს პარტნიორი ახლა რომ მხარი არ აუბა ეგეც გადაეჩვევა ღვინოს და იქნება

არ ვკვდები და დიდი ხნის სიცოცხლე მიწერია. მერე ვინ გამინეჭდის პარტნიორობას?

— ოღონდ გამოკეთდი მამამთილო მე გაგინევ პარტნიორობას ღვინის სმაში. ქალბატონი ზილფას უეცარ გამოხტომაში ყველას სიცილი აუტყდათ.

— რა არის სასაცილო შეიძლება ზილფამ დაათვროს კიდეც, დაასკვნა მისმა მეუღლემ გოგამ.

— დაათროს რა მოხდა, ურიგო სიტყვას ეს არ იტყვის. იაშამ ამოღერდა ეს ერთი წინადადება. პურმარილის მეორე სადღეგრძელო. წინადადება ეკუთვნის მექორნინე ნათლობას, ან არა, და დაბადების დღის აღნიშვნას. საქართველოში სხვადასხვა დღესასწაულებს კიდევ რა გამოლევს. მართალია, გარკვეული დროის შემდეგ დიასახლისებრი სუფრა მიატოვეს, მაგრამ, ბატონ გაბოს ყოველი სადღეგრძელოს თქმის დროს შვილი გოგა და მეუღლე მალექა შეახსენებდნენ ხოლმე.

— გაბო თავი შეეკავე, ნუ დალევ ღვინოს დღევანდელ პურმარილით მიღებული სიამოვნება მერე სანანაებელი არ გაგვიხდეს. მიუხედავად გაფრთხილებისა ბატონი გაბო, ღვინით გალიცლიცებულ ჭიქას გულისა და სულის დასაქმყოფილებლად ცოტას მაინც მოსვავდა ხოლმე. ცოტ ცოტაობით ეს წავადმყოფარი ადრე ხარივით მსმელი კაცი თითქმის შეთვრა. ამ სიბერეში წვრილშვილიანი გიორგიც დათვრა, მაგრამ მაინც გააზრებულად ლაპარაკობდა. მთვრალი გოგა, მეუღლე ზილფამ წაიყვანა დააწვინა და თვითონაც უმალვე საბისქვეშ მოექცა.

— ძია გაბო, ერთი აზრის გამხელა მინდა მე, როგორც შენი გაზრდილი შვილობილი,

თავს ვალდებულად ვთვლი შეგეკითხო თუ ნებას მომცემ და მომისმენ.

— კი გიორგი ბატონო ბრძანე, რატომ არ მოგისმენ, ყოფილა როდისმე, რომ მე შენ უყურადღებოდ მიმეტოვებინე, ახლა ამჟამად შენ ჩემი თვალებში და გულში ხარ და ჩემში ირეკლები, მაგრამ შენი დაკარგული შვილის ბედი მაინტერესებს ვინ იცის რა გაჭირვებაშია. ცოცხალი დაგვიბრუნდება? იმავე ჯანმრთელობით როგორც იყო. ნეტა პატარა ლევანი დედით აქ ჩამოგეყვანა ამათთან ერთად იმასაც მოუვლიდნენ ერთად შეზრდილებს ხომ იცი უფრო ძალიან ეყვარებათ.

— მერე აქ ბაგა-ბალივით იქნება და ამდენ ბავშვებს ვინ მოუვლის ამ დროს სუფრის ასალაგებლად გოგადან გამოპარული ზილფამ შემოაღო კარები თუ არა, ქალბატონმა მალექამ გიორგის მიანიშნა.

— შვილო გიორგი შენ რომ ამბობ ვინ მოუვლისო აგერ არ არის ზილფა.

— რაზე ახსენე დედამთილო ჩემი სახელი?

— შენმა მამამთილმა უთხრა თამარი თავისი შვილით ჩამოიყვანე

ჩვენი ყურადღებით იმყოფებოდნენო.

— მერე გიორგიმ თქვა აქ ვინ მოუვლის ამდენ ბავშვებსო. მე ვუთხარი ქალბატონი ზილფა მეთქი.

— რატომ არ მოუვლი ფულის საქმე არ არის? აგერ ახლა დედამ-თილო შენი შვილს გოგას ოცდაათი დოლარი გამოვართვი და დავა-ძინე.

— ნამეტანი იაფად დაგიძინებია. გიორგი შენ ჯენი რომ გაძინებს რამდენ დოლარს აძლევ?

— ას დოლარს.

— პროდუქტის საყიდლად ჩადებული არ ითვლება გიორგი, „გვე-ლის ტყაო“. პროდუქტზე ქალბატონი ზილფავ თქვენ გოგა და გიორგი ხართ გამოყოფილი. ჯენი ბავშვებით რანაირად როგორ ნავა ბაზარში?

— ახლა ყველანი გაჩერდით ბატონი გიორგის ჩემთან შეკითხ-ვა აქვს და ვისაც გსურთ მოუსმინეთ, შეახსენა გიორგის ბატონმა გაბომ.

— ხო დიას ბატონო გაბო, მე როგორც თქვენი და თქვენი მეუღლე-ის ქალბატონი მალეა დეიდას, მზრუნველობით აღზრდილი, თავს ვალდებულად ვთვლი გაგანდოთ ჩემი სამომავლო აზრები.

— ახლა, როდესაც საბჭოთა კავშირი დაიშალა და რესპუბლიკები დამოუკიდებლობის გზას დაადგენენ, გულს სამშობლოს სიყვარული უფრო მოეძალა, მეძახის: მრავალჭირ გავლილი, ნაჯიჯგნი მამულის მიწა, ღვთისმშობლისაგან ნაკურთხი, ყვავილოვანი მთაბარი. ჩემი აზრია გავყიდოთ თბილისში ბინა და ქალაქის მახლობლად, რომე-ლიმე კარგ სოფელში ვიყიდო სამოსახლო ადგილი და ჩავდა ორი ან სამ სართულიანი საცხოვრებელი სახლი და ერთიც სავაჭრო მაღა-ზია, გავაშენ ბალვენახი, თუ ღმერთმა დამაცადა ჩემი სიცოცხ-ლის ბოლო ნლები მინდა გლეხურ ცხოვრებას დაუკავშირო. თუმცა თქვენი მიტოვება მეუხერხულება და ძალიან მიმნელდება კიდეც.

— რაშია საქმე ბატონი გიორგი, ჩვენი სახლის მაცხოვრებელმა ხომ არვინ განცენინა? პასუხის გაცემაში გიორგის დაასწრო ზილფამ.

— მამამთილო მე ვაწყენინე.

— ქალბატონი ზილფა ტყუილის თქმას თავი დაანებე, გამოდი აქეთ ნუ ეტენები კაცების ლაპარაკში.

— დედამთილო მე მეშინიან ამ ორი სხვადასხვა ეროვნების ოჯახე-ბით შეხმატებილებული ერთიანი ოჯახმა მაგათ ნასვლით რლვევა არ გამოიწვიოს.

— არაფერ რლვევას არ გამოიწვევს. შენ სულელურ ლაპარაკს თავი დაანებე, აცალე კაცები თავად მორიგდებიან. ბატონი გიორგი, მაშ რის პრალია ამ ტკბილი ვახშმის შემდეგ შეუფერებელი გამოხ-ტომა. რას მივაწერო თუ არა, სიმთვრალეს. გიორგიმ გაიღიმა და

ბატონი გაბოს ასეთმა მიმართვამ გიორგი ცოტა უხერხულობაში ჩააყენა.

- მალქა დეიდა სიმთვრალის მეტყობა რამე?
- არაფერიც არ გეტყობა, გაბო ძია, გაგეხუმრა.
- კი გიორგი გაგეხუმრე, თავმოყვარეობა მამასავით დიდი გაქვს და სიკეთეშიც იმას გეხარ, მაგრამ მაინტერესებს რამ გაიძულა საქართველოში დაბრუნება?

- რა გითხრა გაბო ძია, მე ისეთი პატივნაცემი ვარ თქვენგან რომ ლერთმა ამის შემდეგ ერთი საუკუნე კიდევ რომ მაცოცხლოს თქვენს ამაგს მაინც ვერ გადავიზიდი. გადავიღალე გაბო ძია სხვა და სხვა სახელმწიფოში სარფიანი სავაჭრო საქონლის შექნით. მეორე ის, რომ მინა მეძახის, მთხოვს ჩამოდით ჩემზე შემომწყრალო ქართველებო. მიეხმარეთ პატრიოტებს ჩემი ანუ სამშობლოს აღორძინებაში. მესამეც ის, რომ ჩემ პატარა ალაზრდელი ლომებს, ახლავე ჩავაგონო, რომ სამშობლო მათი საქართველოა და ხვალ თუ ზეგ მათი მოსაცელელი უნდა იყოს. გაიგონ მათი მამა ნინაპრის ფეხვებზე აღმოცენებული ქართული მინის შვილია და სამშობლოს იმათგან მეტი მოეთხოვება.

- კი, გეთანხმები შვილო გიორგი. ბევრ რამეში მართალი ხარ, მაგრამ ჩემს ქალბატონ მალქას წლოვანებითი სიკვდილის საშიშროება ემუქრება. ღმერთმა დაგიფაროთ. ჯერ სიცოცხლე წინ გაქვთ რა დროს სიკვდილია. არ ვიცი შიშმა შემიპყრო ვერსად ვერ წახვალთ სანამ ჩვენ მე და მალქას სასულეველს არ მიგვაპარებთ. შენ და გოგა. საქართველო მარტო შენი სამშობლო არ არის მის, მადლიან მინაში ოცდაექვსი საუკუნის ქართველი ებრაელების ძვლები აწყვია და დიახ მეც ის მინა მეძახის, მეძახის იმიტომ რომ, მეც იმ მინის მადლით ვარ გაზრდილი და ჩემი გვამიც იმას ეკუთვნის, მართალია, ისრაელი ჩემი სამშობლოა და ბევრი ძველიც გაგვაჩინა თავის საქებარი. ისრაელის ახალი სახელმწიფო ათვლის წერტილი-დან ორმოცდაათ წელს ითვლის. ძველიდან ახლამდის სიცარიელე კი ოცდაექვსი საუკუნეა და ეს შენ შვილო გიორგი, პატარა დრო არ არის, ეს დრო კაცობრიობის არსებობაში ამ ორი ერის გენი ერთიმეორესთან შესისხლხორცებულია, არა ძალისხმევით, არამედ ურთიერთ შეხმატკბილებულ სიყვარულით, დამეგობრებას კი ვერავითარი ბოროტება ვერ ამოძირევას. მადლობა ღმერთს, ცოტათ თუ ბევრად ჩვენ შევრჩით წუთისოფელს. ავლორძინდით. დღევანდელამდე რამდენი სახელმწიფო თავისი ერით აღიგავა პირისაგან მინიდან. ვერ გაუძლო წუთისოფელის ჭირვეულობას.

- შვილივით გამოგზარდე შვილო გიორგი. არაფერზე გული არ დამწყვიტო. რასაც გოგასთვის ვყიდულობდით. იგივე შენთვინაც მოგვექონდა, დაგაქორწინეთ და სულ ღმერთს ემდუროდი, ვერ ავაწყვე ცხოვრებაო, რამდენჯერ გითქვა, მე კი გაწყნარებდი დროს

შენ უნდა მოუცადო მეთქი, დრო მოვიდა ღმერთმა ხელი მოგიძართოს. ახლა ხომ ხარ ბეჭნიერი. სიბერეში დაწვრილშვილებულს შვილიშვილიც გყავს. მე სულით და გულით ველოდები დაკარგული შენი შვილი გიორგი როდის დაბრუნდება თავის სახლში რომ, თავის ცოლ-შვილით მისი ბეჭნიერება შეუერთდეს ჩემ სახლს შენ კარგად იცი, ჩემი შვილი გოგას როგორ ნამდვილ ძმასავით უყვარხარ და ჩემი თხოვნა არის, ამ ქვეყნად მალქას ნასვლის შემდეგაც გააგრძელოთ ურთიერთ შორის სიყვარული, ბეჭნიერება. გაბომ დაამთავრა ლაპარაკი და სახლის ტელეფონი ანკრიალდა გიორგიმ ნამოდგომა დააპირა, მაგრამ ტელეფონთან მისვლა ზილფამ დაასწრო და ყურმილზე დაყურადების უმაღვე იყვირა დედა, მამა! გიორგი უმცროსი შინ მისულა დაბრუნდებულა, ზილფამ რომ მოისურვილა, მერე ყურმილი პირველ რიგში გაბოს მოთხოვნილებით დაუთმეს.

- შვილო გიორგი, გაბო პაპა ვარ შე მამაძალლო, როგორ ხარ?

- კარგად გაბო პაპა,

- შენმა რაინდმა ხო გიცნო?

- კი, კი გაბო პაპა, პასუხისთანავე ორივე აბონენტმა ჩაიხითხითეს... ახლა შვილო, შენზე ილაპარაკე სუყველას ძალიან გვენატრები და გთხოვ ხვალ შენი ცოლშვილით ჩამოპრძანდე. მეც მინდა გიორგი უმცროსო, რომ გნახოთ, ცოტას დავისვენებ და მერე გაბო პაპა.

- არა შვილო. მეჩექარება იმიტომ რომ, ჩემი წუთისოფლის ექო მთავრდება,

- შენ ჩამოდი აქ დაგასვენებთ, ძმები არ გენატრება? ჩამოდი ერთიმეორეს მოვისიყვარულოთ. სანამ ვითვლებით ამ ქვეყნად. თორემ მე ცოტა სიბერემ მინია და მერე იქნებ გვიანი იყოს, გელოდებით თქვა და ტელეფონი მალქა ბებიას გადასცა. მანამდე ზილფამ სუყველა გააღვიძა გიორგისთან სალაპარაკოდ, დავითი ზილფას ყავდა აყვანილი, ვახტანგი კი ჯენის.

- დაკარგული გიორგის შინ დაბრუნებით გამოწვეული სიხარული გვიანობამდე გულში ვერ დააცხრეს, ერთხელ გაციებულ სუფრას სული ხელმეორედ ჩაპერეს მხოლოდ ორი სადლეგრძელო ითქვა შინ დაბრუნებულ გიორგისა და მისი დამხვედრი სიდედრ-სიმამრის და ცოლ-შვილისა, რა თქმა უნდა სიხარულის გრძნობებით დაწყნარებულებს მეორე დღეს გვიანობამდე ეძინათ. მარტო ქალბატონი მალქა იყო საწოლიდან ნამომდგარი და ბატონი გაბოს შეუძლებლობით გამოწვეულ მოთხოვნილებებს აკმაყოფილებდა. ბავშვების პატრონს აღმზრდელს ქალბატონ ჯენის შეუმჩნეველი არ გამორჩა, მუქი სინათლე და მალქას ჩუმი ფორიაქი, ადგა ხალათი გადაიცვა და იმათ კარებთან მდგარმა ჩუმად შეეხმიანა.

- რა მოხდა მალქა დეიდა თქვენი აფორიაქება მესმის.

- არაფერი ჯენი ბავშვებს მიხედე, გაბოა ცოტა შეუძლოდ. ჯენი

თავის ოთახში დაბრუნდა გიორგი „გველის ტყავი“ უმაღ გააღვიძა და აუწყა გაბო შეუძლოდ არის დროზე მიაქციე ყურადღებაო. გიორგი ადგა ჩაიცვა და ამ დროს ჭიშკარს მოადგა ქალბატონი ზილფას მიერ გამოძახებული სასწრაფო დახმარების მანქანა. გიორგი შეეგება ექიმს და შეუძლვა ავადმყოფის ოთახში. ექიმმა პირველ რიგში ავადმყოფს შეეკითხა შეუძლებლობა რამ გამოინვია ტკივილებით იგრძნო და ქალბატონმა მალქამ რა დახმარება აღმოგიჩინა ყოველივეს მოსმენის შემდეგ დაუწყო გასინჯვა და დაუდგინა მიკრო ინფაქტი სავადმყოფოში დანორლა შესთავაზა ექიმმა მიუხედავად ყოველივე შინაურების დაუზინებული თხოვნისა პაციენტმა გაბომ სტაციონალური ექიმის გამოწერილი ნამლებით მკურნალობა თავის საკუთარ სახლში ისურვა. გაბოს ავადმყოფობით გამოინვეული დავარაშვილების ოჯახში მაცხოვრებლები უძილობით გაგრძელებული ჭირვეულ ღამე დღემ გატეხა აჯობა ცის სინათლემ დაადვენა მიმავალი საუკუნის ღამებს და ავი თუ კარგი მისი ქმედება ჩაბარდა ისტორიას. ჭირვეული ღამის მესვეურებმა კი სასწრაფოს ნასვლის შემდეგ ცოტა შვება იგრძნეს, და ჩაეძინათ. გიორგის „გველის ტყავის“ ნინა დღეს ბარსელონაში ამ დღისთვის ქონდა დარეკილი რა საქონელი გაიყიდა რაზეა უფრო მოთხოვნა მოსახლეობიდან რომ დაერევნა შესაბამისი დარგის ნაცნობებთან თავად ესპანეთში თუ არა, სხვა სახელმწიფოში საიდან შეიძლებოდა მაღაზიით მყიდველის მოთხოვნები რომ დაეკმაყოფილებინა. ალნიშნული დეფიციტურ საქონელით. მაგრამ ამაზე ფიქრმა და შესრულებამ ბატონი გაბოს ავადმყოფობის გამო უკანა პლანზე გადაინია, თუმცა ამ საქმის მოუგვარებლობა გიორგის „გველის ტყავს“ სულ არ აღელვებდა. მისი მთავარი ყურადღება მიპყრობილი იყო ბატონი გაბოს ჯანმრთელობაზე არა მარტო გიორგი ყველა დინასტიაში მყოფი, უსიამონო ფიქრით იყვნენ შეპყრობილები. ერთი დილილა კუდრაჭა ეკლდათ და ისიც ახლა დაემატათ ახლა შემოაღო კარები.

- შენმა ძმამ იაშამ რატომ დაგიძახა?
- ცილინდრი გაუნმინდე,
- მისი ცოლი იქ არ იყო?
- ბავშვებს ძუძუს აწოვებს.
- ხო დედა ნავიდა. ეგ რომ არ მუშაობდეს ამდენ უსაქმურს ვინ შეგვინახავდა? ზილფამ თქვა და ზედ ირონიული ლიმილი დააყოლა და თავის ირონიით იმან სხვებიც გააცინა.
- ჩუმად გოგო პაპაშენი ცუდათ არის არ გაიღვიძოს.
- დიახ, მე მინდა რომ პაპამ გაიღვიძოს ვისაც არ გინდათ პაპას გაღვიძება მაშინ მისი მტრები ყოფილხართ, სიკედილის მომხრენი, გაბოს გაეღვიძია, გაახილა თვალები და შეათვალიერა ყველა იქ მყოფი.
- ხო გაგაფრთხილე კუდრაჭა პაპა არ გააღვიძო თქო. შენს და-

უინებულ ლაპარაკით გაეღვიძა.

— უნდა გაეღვიძოს აბა როგორ ჩემი მტერი იყოს გაუღვიძებელი. რომ არ გაეღვიძა მკვდარი გეგონებოდათ და ებრაულ წესით მზის ჩასვლამდე დაასაფლავებდით.

— რას ლაპარაკობ გოგო გაჩუმდი დედამისმა ზილფამ გააფრთხილა.

— რატომ უნდა გაეჩუმდე რაც ვთქვი ტყუილი ხო, არ არის? თქვენი დამახინჯებული საქციელით სიმართლეს აბრმავებთ და ტყუილს თვალებს უხელთ, ასეთი საქციელით ბოროტებას აძლიერებთ, ეს კი ღმერთის ნინააღმდეგობას ნიშნავს.

— გოგა ბატონი ეს რამდენს ლაპარაკობს ვერ გაათხოვეთ?

— რა ვიცი ბატონი გიორგი, რაც ენა ამოიდგა ამის პირიდან სულ მესმის შეყვარებული მყავსო და თავი და ბოლო ვერ გამოაბეს, ვერც იმან და ვერც ამან.

— დილილა, ძია გიორგი „გველის ტყავი“ გენაცვალოს, იქნებ გატყუუბს?

— არა, გიორგი ძია! ჩვენში ტყუილი არ მოდის, ან მე რა მჭირს მისი მოსატყუუბელი.

— აბა რას ელოდებით, წლები მიდის ბერდებით შვილები ხო უნდა იყოლიოთ.

— გიორგი ძია ჯერ დაბრძენება აკლია.

— რას გულისხმობა?

— ჯერ მუშაობა არ დაუწყვია, მუშაობას რომ დაიწყებს და თავის შრომით შეძლებს ცოლშვილის შენახვას, მაშინ ვიქორწინებთ. მალადეც კუდრაჭა რა ჭკვიანი გოგო ხარ.

— ხო ამათ მე გიუჟ ვგონივარ და ერთ მშვენიერ დღეს რომ მოვხეტავ მამაჩემის და პაპაჩემის შეძენილებს თან წავიღებ, ჩემს სიქვეინეში მაშინ ეგენიც დარწმუნდებიან. გიორგი და დილილას დუეტის ცალკე საძინებელ ოთახში მიმდინარეობდა. გოგა თავის მშობლებთან საუბრობდა, მამას ურჩევდა სავადმყოფოში დანოლილიყო, მაგრამ დედა-შვილმა გაბო ბატონი ვერ დაიყოლიეს. სამზარეულოში ხო დიასახლისებს შორის შეხლაშემოხლა იყო ჯერ საუზმე არ ეჭამათ და ყველა თავისი პირისგემოვნებით ითხოვდა სადილის გაკეთებას. შეიძლება დავა გაგრძელებულიყო, დილილას ყვირილს ხელი რომ არ შეეშალნა გიორგი უმცროსი თავის ცოლშვილით ჩამოვიდათ ალბათ მათი კამათი ჩსხებმი გადაზრდებოდა. ძია გიორგი უმცროსს სუყველა შეეგება თავად ავადმყოფი გაბომაც შესძლო ეზოში გამოსვლა. კუდრაჭა დილილამ მახარობლის როლის გათამაშებაც მოასწრო და პირველი მისალმებაც მას ერგო. შემდეგ კი ბატონ გაბოს.

— მოდი შვილო გიორგი, გაბო პაპა გენაცვალოს. რა ბედნიერებაა ვერ წარმოიდგენთ. განვლილი დარდაინმა ორმა თვემ დიდი დაღი დამასვა. შვილო. გიორგი უმცროსთან რიგრიგობით მისალმების

ცერემონია რომ დამთავრდა, მერე დაჯგუფდნენ ქალები ცალკე
ოთახში შევიდნენ, კაცები ცალკე ოთახში, იმათთაგან ზედმეტ ნაკ-
ლებ გულიანობას ვერავის დასწამებდი. ამ შეხვედრაში თითოეულ-
მა ცალცალეკე და ყველამ ერთად ამხილა სიყვარული. გამოხატეს,
იმხელათ რომ, იმ სიყვარულის მასას ვერც ერთი სასწორის თევზი
ვერ დაიტვედა, გინდაც რომ დატეულიყო გიორგი უმცროსის ცოლშ-
ვილთან შეხვედრით დავარაშვილების ოჯახის წევრებიდან გამოვ-
ლენილ სიხარულს და სიყვარულს იმას წონით ვერც ერთი რიყის
ქვა და ვერც მარტენის ღუმილით ჩამოსხმული რეინის ჯართი ვერ
დასძალავდა. თამარ კეპისის შვილს ლევანის მასპინძელი ქალები
კოცნაალერსით აჯღავლებდნენ ხოლო თამარი კი გიორგი „გველის
ტყავის, ეს იგი პატარა გიორგის ძმებს აყვანით ასეირნებდა. ძილის
ნინ დაანაყრეს ბავშვები და დააძინეს. მერე მიუსხდნენ ქალბატონი
ზილფას განყობილ მაგიდას დილის საუზმეს ტკბილად შექცეოდ-
ნენ. თუმცა ურთიერთ სიყვარული საუბრებმა უფრო მეტი დრო
ნაილო. თუ არა პურმარილით განყობილი მაგიდას ალაგება დარეცხ-
ვაზე დიდად არავის უფიქირია. რადგან ის დღე სტუმარმასპინძლის
ალერსიანი სიყვარულით დამთავრდა. მეორე დღის დილას საუზმემ
ბრნყინვალების სიეშით ჩაიარა, საუზმის შემდეგ ყველამ თავი-
სი საქმე გაითავისა გიორგი „გველის ტყავი“ ერთი დღით წავიდა
ბარსელონაში და მეორე დღეც ზედ გადააყოლა, დავარაშვილებს
კი სამი მეზობელი მოადგა გაუგიათ გაბოს შეუძლოდ ყოფნა და
მის ნახევას ითხოვდნენ და მიიპატიუეს, სახლში შესვლისას გაბოს
მიესალმა გაბრო და მორდეხა.

- გამარჯობა ბატონი გაბო, მიესალმების უმალვე მაგიდაზე
დააწყეს ავადმყოფის სანახავად საგანგებო ქალალდში გახვეული
მისართმევები.

გამარჯობა მორდეს და გაბრო ბატონებო, მეორეთ შეგანუხათ
ჩემი ავადმყოფობამ ხო?

- გაბო ბატონო, ამიტომ ჯანმრთელად უნდა იყო ჩვენ თავი
შეწუხებულად რომ არ ვიგრძნოთ.

- ეგ არის ჩემი საფიქრალი, მაგრამ მე ვინ მკითხავს, ის არის ის,
ღმერთის ნებაა.

- ამიტომ იცოდე გაბო ბატონო, ღმერთთან უნდა იყო მართალი.
- ბატონო მორდეს მართალიც რო კვდება.

- კვდება, მაგრამ წმინდანათ შერაცხვევნ და იქ მარადისობაში
გადადის, თანამდებობით ის იქ ღმერთის მოციქულია.

- კარგი. მოვრჩეთ გაბო ბატონო ამ თემაზე ლაპარაკს, ჩვენ შენი
ჯანმრთელობა გვაინტერესებს, როგორ გრძნობ თავს? წამლებს თუ
დებულობ? გშველის თუ არა?

- გაბრო წამლები იმდენი მაქვს მიღებული. რო მშველოდეს მერ-

ცხალივით უნდა დავფრინავდე. როცა ღმერთს ალარ უნდიხარ. მაშინ არანაირი წამალი ავადმყოფს არ შევლის.

- გაბო ბატონო, სანამ სული გიდგას და ღმერთი დაგცქერის იმედი არ უნდა დაკარგო.

- შენ მითხარი წუთისოფელში სულიერი თუ ვინმე არის უკვდავი, მე ჩემს შეილს დაუბარე ჩემი სამუდამო განსასვენებელი სად უნდა იყოს?

- სხვაგან სადა გაბო ბატონო, თუ არა აქ ისრაელში.

- არა მორდებ, საქართველოში უნდა დავიმარხო.

- რატომ გაბო ბატონო? ორივემ გაკვირვებით ერთდროულად დაუსვეს კითხვა.

- იმიტომ რომ, ჩემი ძვალი და ხორცი იმ მინას ეკუთვნის. ჩემს მამა პაპას ოცდაექვსი საუკუნის წლები იმ მადლიან მინაზე უცხოვრიათ მეც იქ ვარ დაბადებული გაზრდილი, იქ მაქვს ჩემი ტკბილი ბავშვობა გატარებული. ბევრირამ ტკბილად მახსენდება იმდროინდელი ჩემი ტოლი ქართველი ბავშვებიდან სიბერის წლებში თუ რამ ვაჟა-ცობა შემომზრჩნია ის იმათგან დანატოვარია, იმ მადლიან ხალხს ჩემს გულში სიყვარული დაუთესია და იმ აუნაზღაურებელ სიკეთეს თუ ვერ შევძლებ ჩემთავად უსულეულობას მაინც არ ვათქმევინებ. თუმცა ქართველობა ჩვენგან სამაგიერო პატივისცემას არ ითხოვენ. მაგრამ ჩვენ თავად ხო უნდა ვაგრძნობინოთ რა ვიყავით ოცდაექვსი საუკუნის უკან და რა ვართ ახლა.

- ესე იგი სამაგიეროს პატივისცემას ითხოვს შენგან?

- არა ბატონო მორდებ, მე კარგად გითხარი თუ სწორად გამიგებ არავინ არაფერს არა გთხოვს ან ვინ არის ქართველების მიერ ებრაელებიდან ოცდაექვსი საუკუნოვან წლებში დათესილი სიკეთის გადამხდელი. თუმცა ნუ დაგავინყდება საქართველო ებრაელებზე მეტი თუ არა ნაკლებ დარბევებს არ განიცდიდა. არაბებიდან, მონლოლებიდან, საპარსელებიდან, ოსმალებიდან.

- როგორ ბატონო გაბო შენ ამცირებ ჩვენ ებრაელობას?

- არა ბატონო გაბრო, მე ჩემ ერს სრულებით არ ვამცირებ. ტყუილად არ დადის საქართველოზე ლეგენდები რომ საქართველოს ტერიტორია ღვთისმშობლის წილებედრი მინაა და ღმერთი მფარველობს. და მისი კეთილშობილი ერი ბრძენია და ღმერთივით ამაყი, იქაც სიმართლის მარცვალია რო ამბობენ ქართველი ერი ღმერთის ერია.

- ბატონო გაბო, შენ საწყენად არ მიიღო და გამოგონილ გამოთქმებს ხარ აყოლილი. ბატონმა გაბომ ავადმყოფური სახით გაიღიმა და თქვა,

- ბატონო გაბრო, გიმეორებთ დაგით აღმაშენებლის დიდგორთან ბრძოლა ერთი ათათ დემაგოგიურია, ერეკლე მეფე ხუთი ათასი კაცით ორმოცდაათათას კაცს რო ებრძოდა დემაგოგიურია, ან არა და შორით მოვლა რა საჭიროა გორში დაბადებულ სტალინ-

მა ქართველმა მთელი მსოფლიო რომ შეარყია არ იყო ეს მეოცე საუკუნის მოვლენა. ახლა მეტს არ გეტყვით წაიკითხეთ მაგათი ისტორია ამოუნურავის უდიდესი კულტურის მქონე ჰუმანური ერია, ასეთი ძლიერი ერის მინის მადლით ვარ გაზრდილი და არ შემიძლია იქ, რომ არ დავიძარხო, ვიმეორებ ჩემი გაზრდისთვის სამაგიეროს გადახდას არც ქართველი ერი ითხოვს და არც მამული, სამშობლო მინა ფუძეა ერისა, მე ჩემი სინდისი ადამიანობა მავალდებულებს შეიძლება ამ მხრივ უფლის მიერ ვარ დამოძლვრილ და თუ ეს ასეა, მიევსალმები მის განძრახვას, მადლობის მეტი რა მეთქმის თუმცა არც მე დამვინუბებია, ყოველთვის ვიყავი და ვარ სინაგოგის მლოცველი, ჩემი სიცოცხლის წუთსოფელი ისე გავლიე კაცი არ მომიკლავს, არ მიქურდია, არც არავინ გამიძარცვავს. მე საქართველოში უნდა დავსაფლავდე, მაგრამ მინდა ისრაელის განახლებული სახელმწიფოს მინა გულზე დამეყაროს.

— ავადმყოფის მნახველები წავიდნენ, გააცილეს მასპინძლებმა სტუმრები. მათვინ პურმარილით განყობილი მაგიდა განაწყენებულებმა ხელშეუხებელი დატოვეს.

— გოორგი თავის სავაჭრო ქსელთან პალოს მდებარე სასადილოში პურის საჭმელად შევიდა. აიღო პირველი მეორე ცხელი კერძი და დარბაზის განაპირა მხარეს მდგარი მაგიდაზე გიორგისთვის ორი უცხო პიროვნება სადილობდა და მესამე თავად დაემატა. დაიწყო ჭამა და ყურთასმენა მათი ორთადიალოგს მიაყურადა, მიხვდა, რომ გელეჩაზე საუბრობდნენ. მისი ხელმძღვანელობით ისეთი ბანკები იძარცვება განცვილებაში ვარ. ვერც იჭერენ, თუ დაიჭირეს, სასამართლოდან თუ არა, ციხიდან მაინც თავს გაინთავისუფლებს.

— ალბათ ყავს ხალხი ზევით?

— ხალხი სად აღარა ყავს? იმასაც ამბობენ, ზღვის ბინადრებთან კავშირი აქვსო. ტრანსპორტით მგზავრობის დროს რომ არ დააკავონ მიგა ოკეანესთან და ან ზღვასთან და თავისი საიდუმლო სიგნალით გამოუძახებს თავისთვის ხელსაყრელ ზღვის ცხოველს და ასე გადადის სახელმწიფოდან სახელმწიფოში. გოორგი ჩაერია ლაპარაკში, მაგრამ არ გაამხილა თუ გელაჩა მეტ სახელათ „ზარბაზანა“ ერთდროს მისი მეგობარი იყო. ყოველშემთხვევაში უთხრა ახალგაცნობილებს ამა და ამ ქუჩაზე მაღაზია მაქვს მისი გაყიდვა მინდა და თუ უნდოდეს ვისმეს დამირეკოს ამა და ამ ნომერზე, ამის შემდეგ დასცილდა გაცნობილებს. შემდეგ მაღაზიისკენ გაიარა გვიანობამდე ისაუბრა თავისი მაღაზიის გამყიდვლებთან ისიც უთხრა თავისი საიდუმლო გაანდო ესე იგი:

— ქსელის გაყიდვაზე.

— გამყიდველები შეეკითხნენ ესე იგი სამსახურები მოვძებნოთ ხო გიორგი?

— ასე გამოდის მე გაყიდვის შემთხვევაში პირობას გაძლევთ ერთი თვის მუშაობის ხელფას დავაშვებინებ. მერე თქვენ იცით. ამ საუბარში იყო გიორგი ჯიბის ტელეფონი, რომ აწერიალდა. ამოილო კიბიდან გახსნა და ყურზე მიიღო

— გისმენთ:

— თქვენ გიორგი ბრძანდებით?

— დიახ რა გნებავთ?

— გავიგე მაღაზიას ყიდისო მართალა?

— დიახ მართალია, სად შეიძლება თქვენი ნახვა?

— ხვალ დილას ათ საათზე ამავე მაღაზიაში.

— კარგი ბატონო გნახავთ.

— მოიცა მისამართი ჩაგანერინოთ.

— ვიცი, არ გვინდა, ამის შემდეგ გიორგი შინ ნავიდა. გათენდა, დილა მშვენიერი, ბარსელონას მოსახლეობა ჯერ ისევ დილის ძილის რითში იყო, რომ დათქმულ საათზე გამოცხადნენ სავაჭრო ქსელის მყიდველი და გამყიდველიც. ჩაატარეს აღნერა გასაყიდი საქონლის და სავაჭრო ქსელის გასაყიდ თანხაზეც მორიგდნენ, დაინერა აქტი მიღება ჩაბარების და მოაწერეს ხელი. მყიდველიდან მიიღო თანხა გიორგი დაემშვიდობათ და პირდაპირ თვითმფრინავის ბარსელონას ვაგზალში ნავიდა. ისრაელში ჩამოსასვლელად, რადგან გიორგი უფროსის შვილი გიორგი უმცროსი თავის ცოლ-შვილით ამერიკიდან ისრაელში გაბოს ოჯახში გიორგის „გველი ტყავის“ ჯიბის ტელეფონით აცნობეს რომ, გიორგი უმცროსი ტელავიში ჩამოდიოდა, ამერიკადან. ბარსელონის ჰეროდორმიდან ხუთ საათზე გასაფრენი თვითმფრინავმა დაავევინა ოთხი საათი. რეისში ნასული თავის დროზე ვერ შემოვიდა ბარსელონის აეროპორტში, ამის გამო გიორგი უფროსი „გველის ტყავი“ ისრაელში შვიდზე ჩასასვლელი, თორმეტ საათზე ჩავიდა, პრინციპში ისრაელის დროით სახლში პირველ საათზე იყო. მაგრამ მისმა თვალებმა მისაღებ ოთახში ბატონი გაბო, „მამობილი“ დაინახა გარდაცვლილი ჩაეხვია მიცვალებულს დაინუო ტირილი და გულიც ნაუვიდა, სასწრაფოდ გადააყლაპეს გულის ტაბლეტები სასუნებელი კაპლებიც ასუნთქეს. ძლივს მოსულიერეს და მერე სასწრაფოც გამოუძახეს სასწრაფოს გიორგი უნდა ნაყვანა, მაგრამ არ გაყვათ, უარი თქვა სავადმყოფოში ნაყვანაზე. გამობრუნებულ გიორგის ზიღუდი უსაყვედურა,

— ოთხერ დავრეკეთ და შენგან გამოხმაურება ვერ მივიღეთ. გიორგიმ განაწყენებით თქვა,

— რა ვიცი გამოვჩერჩეტდი ამ ბოლო დროს, დღეს დილით ერთ ნაცნობს დავურეკე და შინ მაგიდაზე დავდე ტელეფონი მერე სახლიდან ისე გამოვედი, რომ არ გამახსენდა ამელო.

— გამოვმტერდი აბა რა იქნება შენ ადვილი ხომ არ გეგონა ორ

ცოლთან ბიჭების გაკეთება.

— კარგი ზილფა ახლა ხუმრობის დროა, ჭირს და ლხინს ხო უხდა განსხვავება.

— უჲ მაპატი გიორგი, მეც გამოშტერებული ვარ დედამთილ-მამამთილის მიმართ უსაზღვრო პატივისცემით ვარ გამსჭვალული და უფრო მეტად ვიდრემ ჩემი ქმრისადმი. გოგასთან შეუღლებიდან დღემდე რაც მე ამათი რძალი ვარ დედამთილ-მამამთილიდან არცერთ წყენა არ მახსოვს, მაგათგან პატივისცემას ხომ ენა ვერ აღწერს.

— ვიცი, ვიცი ჩემო რძალო, ზილფა ქალბატონი, ამათზე სიკარგის თქმით შენი ადამიანობა უფრო მაღლდება, ჩემი ორგანიზმი კი ამათი კარგობით არის გაუღლენილი, და გულიც იმიტომ მტკივა.

— შეილო გიორგი, ჩვენი დახასიათების დრო არ არის, ახლა აქა-მდე თუ არ იცოდით ჩვენ რას ნარმოვადგენდით ამ ოჯახში მაშინ თქვენ თავებს დააბრალეთ. ჩემი მეუღლე გაბოს ვისი ტელეფონიც აქვს ჩანერილი იმათ დაურევეთ. პირველ რიგში მეზობლებს იაშას და გაბროს გადაურევეთ.

— კი დედობილო მაღქავ, გოგა სასახლეს რო მოიტანს და ჩავას-ვენებთ მერე ყველას შევატყობინებთ.

— ამ საუბრის დროს გოგაც მოვიდა და მანქანით მოიტანა სასახლე შეიტანეს სახლში და ჩაასვენეს მიცვალებული და შეიკრიბნენ სასაუ-ბროთ ქალაქში გასული შეილი პატარა გიორგი შემოვიდა თავის ცოლით გადაეხვია მამას უფროს გიორგის. „გველის ტყავს“ შეილი გიორგი უმ-ცროსი. გიორგი უფროსმა ტყვეობიდან დაბრუნებულ შეილს უსურვა ჯანმრთელობით დაბრუნება და შეილის შექნა. ყოველივე ამის შემდეგ მაგიდას მოუსხდნენ მოსალაპარაკებლად. ბევრი ისაუბრეს, იკამათეს, მაგრამ თავი და ბოლო ვერ გამოაბეს, ყველას მოუნდა თბილისში ჩამოსვლა, ბოლოს გადამწყვეტი სიტყვა მაღებამ აიღო.

— მხოლოდ და მხოლოდ თბილისში ნავალთ ჩემი მეუღლის გაბოს დასაფლავებაზე, მე, ორივე გიორგი, გოგა, ზილფა. გოგა წავა ახლავე თბილისში სასაფლაოს საკითხს მოაგვარებს გიორგი კი ტელავივის აეროპორტში დილით შვიდ საათისთვის თვითმფრინავის საკითხს მოაგვარებს. რო დილით თბილისის დროით ათ საათზე სინაგოგაში ჩემი მეუღლის ცხედარი იყოს დასვენებული. ხალხმა გარდაცვლილი გაბოს საპატივცემულოდ მოსვლა დაინყო, ჭირისუფლებათ უსხე-დან მეუღლე მაღქა, ქალბატონი შეილის ცოლი ზილფა და შეილიშ-ვილების ცოლები ქალბატონი ლუიზა იაშას ცოლი და ქალბატონი თამარი, გიორგის „გველის ტყავის“ შეილის უმცროს გიორგის ცოლი.

— გაიარა ხალხმა არ ვიცი განგებ თუ უგანგებოთ ბოლოს მორ-დეხა და დანიელა შემორჩნენ და შეწერდნე გოგასთან. ბატონი გოგა ყმანვილო რას ნიშნავს ყოველივე პანაშვიდი და გამოსათხოვარი რომ ერთდროულად ჩაატარეთ? მამა შენი დიდებული პიროვნება

ამის ლირსი იყო? კიდევ არ იშლით ხო მაინცდამაინც საქართველოში გინდათ დასაფლაოთ?

— კი დანიელ ბიძია, მიუგო გოგამ, მამის ანდერძი არ შევასრულოთ? კი ბატონი გოგა, მაგრამ აქ ისრაელში რაღაზე ჩამობრძანდით? ეს ულტიმატუმის ენით დანიელის ნათევამი. ქალბატონი მალქას, არ ესიამოვნა და იგივე ტონით და უფრო ხმის აწევით უპასუხა:

— როგორ შენ რა უფლებით მიკრძალავ ჩემი მეუღლის განსვენებული გაბოს საქართველოში დასაფლავებას.

— არა ქალბატონი მალქა მე საწყინად არ მითქვია.

— ასეთი ტონით საუბარი ვის არ ეწყინება, აგრე გვერდში რო გიდგას მორდესას ჰეკითხე შენი ამ სიტყვების თქმის დროს შევატყე კაცს ფერი შეეცვალა. ორივე ჩემი სამშობლოა ისრაელიც და საქართველოც, ჩემი აქ ჩამოსვლით არც ისრაელი აშენებულა და არც საქართველო დანგრეულა. რაც შეეხება ჩემი მეუღლის დასაფლავებას ჯერ კიდევ მისი სიცოცხლის პერიოდში მის წინ ნაბიჯი არ ვადამიდგამს თქვენ კარგად იცით რომ ჩემმა მეუღლემ ანდერძი დატოვა თბილისში ებრაელების სასაფლაოზე ჩემი მშობლების გვერდით დამასაფლავეთო. ოცდაექვსი საუკუნის განმავლობაში ჩვენი საგვარეულოს გვარი იმ მადლიან მინაშია მოთავსებული. მერე გოგამ დააყოლა:

— მე ჩემი ცოლით და დედაჩემიც იქ საქართველოში უნდა დავიამრხოთ.

— აბა ისრაელს რას უტოვებთ?

— როგორ რას უტოვებთ, ჩემ შეილს იაშას თავის ცოლშვილით. ახლო მომავალში ჩემმა შვილმა სადოქტორო უნდა დაიცვას რძალი მეცნიერებათა კანდიდატია ისიც სადოქტორო თემას ამუშავებს ეს რა ჩვენგან ისრაელისთვის პატარა საქმეა? ახლა კარგად მომისმინეთ მორდებ და დანიელ ბიძიებო, მამაჩემს ჩვენ ხვალ სამი საათისთვის თბილიში ებრაელების სასაფლაოზე ჩვენი წინაპრების გვერდით მინას მივაბარებთ და ხუთი საათისთვინ დიდი ავტობუსი აქ ჩვენი სახლის წინ იდგმება ჩვენ გამოცხადებული გვაქვს, მაგრამ თქვენ კიდევ გადაურევეთ მიცვალებულის პატივისცემა, აქ ვისაც იცნობთ მობრძანდნენ და ავტობუსით წაბრძანდით მამაჩემი გაბოს დასაფლავების შემდეგ ტელავივის რომელ რესტორანშიც გინდათ მიგიყვანთ მე და ჩემი ძმის გიორგის „გველის ტყავის“ შვილი გიორგი უმცროსი გააშლევინებს სუფრას აგრე გიორგი უმცროსიც შემოვიდა უთხარით ტელავივის რომელ რესტორანშიც გნებავთ მაგიდას გააწყობინებს სუფრის ხელმძღვანელად დანიელ თქვენ იქნებით. რესტორანი დილითვე შეარჩიეთ რომ გიორგი უმცროსმა, ადრევე მისცეს სამგლოვი-არო სუფრის დაკვეთა, რომ გიორგი უმცროსი თბილისის სინაგოგი-დან მიცვალებული გაბოს გამოსვენებას დაესწროს.

— გთხოვთ უსიამოვნება არაფერი მოხდეს, ჩემი მეუღლე დასაფა-

სეპელი კაცია და პატივი ეცით მის სულგრძელობას.

— წუთისოფელი ბრუნავს, თვეების დღეების თანმიმდევრობით. თავის დახსომების უმაღვე წლები გარბიან, მაგრამ წლის ყოველი დღე ადამთა მოდგმის ყველა საიდუმლოებაში ნათლად ჩახედვაა, საქორო უნდა ითქვას რომ ახლანდელი სალი გონიერის ბავშვს ვერაფერს ვერ გამოაპარებ.

— ბატონი გაბოს გარდაცვალება, იმავე დღეს შეატყობინეს თბილის-ში სინაგოგის ხელმძღვანელობას რომ მეორე დღეს გაბოს ცხედარი დილის ათ საათზე სინაგოგაში უნდა იყოს დასვენებული. ეტყობა მერე იმათ გადაურევეს საქართველოს ყველა კუთხე კუნტული სადაც ერთი ებრაელი მაინც ცხოვრობდა, მეორე დღის ათ საათზე გაბო რო სინაგოგაში დასვენეს ვინც ცნობდა საქართველოში მცხოვრებ ყველა ებრაელს შეატყობინეთ. ცნობდნენ თუ არა სცონბდნენ სავსე იყო ებრაელებით სინაგოგა. ჩატურარეს ებრაულ ენაზე ყოველივე რიტუალი და დღის სამ საათზე გამოასცენეს და წაიღის თბილისის ორთაჭალის ებრალების სასაფლაოზე მშობლების გვერდით დაასაფლავეს. შემდეგ ეს ხალხი გარდაცვლილი გაბოს სახელზე ებრაულად გაძლილი პურმარილზე დამსხდრები გაბოს სულისმოსახსენიერელ სადღეგრძელოებს სვავდნენ და პურმარილს გემრიელად შეეცეოდნენ. ამ სადღეგრძელოსთნ დაკავშირებით გაბოს ერთერთი ბავშვობის მეგობარმა არონ ხეთისიაშვილმა თქვა, უფრო სწორედ გაიხსენა, საწყალმა გაბომ თავისი სიცოცხლის ეპოქა წუთისოფელი დამთავრა და არც ისე ცუდათ, მისი ბავშვობის პერიოდს თუ გავიხსენებთ, თავიდანვე ამხანაგური, მეგობრული სულის პატრონი იყო, „გველის ტყავის! მამა რაფიელ ელიათგორელი ვაჟეკაცი კაცი იყო. საქართველოს დედაქალაქი, თბილისია და ბევრი მისთანა ძალიონივრობას ვერავინ დაიკეცხებს განსვენებული გაბო და რაფიელი ძმაკაცები იყნენ. ვიმეორებთ რაფიელი უფრო ძლიერი პიროვნება იყო და გაბოს იგი მფარველობდა არა მიკერძოებით არამედ საქმეს სამართლიანად განსჯიდა. რომელიც გამტყუნდებოდა, იმას სიტყვიერად დატუქსავდა. საწყალი, რაფიელი რომ გარდაიცვალა შვილი გიორგი „გველის ტყავი“ რვა წლისა დარჩა. ან განსვენებულმა გაბომ ღმერთმა მის სული გაანათლოს, იშვილა და თავის საკუთარ შვილთან გოგასთან ერთად გამოზარდა, ერთსაც ასწავლა და მეორესაც, ორივე-ნი ბიზნესმენები არიან. გოგასა და გიორგის „გველის ტყავს“ ძალიან უყვართ ერთიმეორეს. ერთ ოჯახში გაზრდილები ძმებივით არიან, და არც აქვთ უფლება ერთიმეორეს რომ არ უყვარდეთ. მე მინდა ამ ორი ვაჟეკაცის სადღეგრძელო დავლიო. აქმდე ეს ორივენი, განსვენებული გაბოს, მეუღლე მალეა ღმერთმა დიდხანს აცოცხლოს ეს ორივენი გიორგი და გოგა თავიანთ შვილთა შვილებით აღნიშნულ განსვენებული გაბოს სახლში ესე იგი ისრაელში ერთ ოჯახათ ცხოვრობენ, ასე რომ, კარგები არიან და ლაზათიც დასდეს განსვენებულ გაბოს. ახლა ჩენ

რომ აქ თბილისის ერთეულთ საუკეთესო რესტორანში გაბოს შესანდობარის სუფრაზე ვსხედვართ, ამავე დროს ისრაელში ტელავივის საუკეთესო რესტორანში, გაბოსთვის მიძღვნილი სუფრას მისი მეზობელი გაბრო ხელმძღვანელობს, ტელეფონის ნომერი რომ ვიცოდე დავრეკავდი მოკლედ რომ ვთქვათ გოგას და გიორგის განსვენებულ გაბოს ოჯახში თავიანთი ცოლმცილით გაუმარჯოთ. მიცვალებულს მისაგები რაც მოეთხოვებოდა იმ ორი დღის განმავლობაში ყველაფერი მიაგეს. მოგვიანებით თბილისში ჩასული გიორგი უმცროსი თავის ცოლშვილით და მამით ესე იგი გიორგი უფროსი „გველის ტყავი“ თბილიში დარჩნენ, ქალბატონი მალქა ზილფა და გოგა ისრაელში სანამ დაბრუნდებოდნენ მალქამ გიორგის „გველის ტყავს“ უთხრა:

— გიორგი შეიღლო გული დამიპატარავდა და დიდხან არ მალოდინოთ მალე დაბრუნდით ისრაელში შენი შვილი და მისი ცოლშვილი კარგად ვერ არ მომისიყვარულებია.

— ხო დედა ქალბატონო მალქა შევეცდები მალე დავბრუნდე მა-მის და დედის საფლავებიც ხომ უნდა ვნახო.

— რა თქმა უნდა შეიღლო, მაგას ვინ დაგიშლის, აქ საქართველოში ჩამოსულმა დედმამის საფლავი რომ არ ნახო, ღმერთი შენ საუთარ თავზე ძლიერია და იგი უნდა გიყვარდეს. ღმერთი არა მარტო შენია, იგი ყველასია წუთისოფელს იგი არეგულირებს. ჭირთათმენით ბევრს მოუხვეჭია მისი მადლი და ბევრი მოურჯულებელიც მოურკულებია.

— კი მესმის მალქა ქალბატონო, შენდამი ამაგს როგორ დავივი-ნყებ?

— არა შეიღლო ამაგზე არ არის ლაპარაკი გიორგი, ხანში შესული კაცი უფრო დაბრძნები და დაბრძნებულ კაცს უფრო მეტი მოეთხოვება გარდაცვლილი გაბოს სიცოცხლეში რიდი, რაც გქონდა იმ ოჯახში სადაც ამჟამად შენი შვილები იმყოფებიან იმ ტკბილი ოჯახის წევრებთან ურთიერთ პატივისცემით სიყვარული უნდა გააფართოვოთ. ჩემი შვილი და რძალი და იმათი შვილები უმაგა-თოდ ვერ გასძლებენ. ის რაც მე და გაბოს გულში სიკეთის და სი-ყვარულის საძირკვლად მამაშენმა თავის სიცოცხლეში ჩადო, ის მე და გაბომ გავაღრმავეთ და გავაფართოვეთ, ის შენ გადმოგეცით და გოგას. ახლა თქვენ თქვენს შვილებს უნდა ჩააგონოთ. ხომ იცი ტკბილი პარმონიული სიყვარულს სიკეთე უდევს საძირკვლად და თუ დრო და დრო არ გაამაგრეთ, მოპოვებული სიყვარული თავზე დაგემხობათ. შენ შენიანების სიყვარულით გაუდენილი მრავალ საძირკვლიან ოჯახზე მეტად სასიყვარულო მხოლოდ სამშობლოა. კი შეიღლო, ამაში მხარს გიჭერ, გეთანხმები, სამშობლო ერთია და მისი ქართველი ძირძღველი სულიერად ძლიერი კულტურის ერია და მრა-ვალ ეროვანია და ამიტომ ყველას უნდა უყვარდეს, განგების მიერ

ქართველისთვის ნაბოძვარი გულის გაძლიერებისა და სულის აძალების მაღლის გამლები მინაა. შენ შენი გონიერებით სიფხიზლით მტერს უნდა აჯობო, რომ ხელში საძირგნათ არ ჩაუვარდეს. შრომით გაამდიდრე და ღმერთი მოწყალეა მაღლის გარეშე არასოდეს დაგტოვებს. მე მგონია და მჯერა კიდეც რომ შენ კარგათ იცი ჩემგან ნაშობი გოგასთან არასოდეს განმისხვავებიხარ საკუთარ ძმასავით გიდგას და კიდეც უდგეხარ გვერდში, მოდი დაგლოცა შვილო. მე გლოცავ და ღმერთი გფარავდეთ შენ და შენ შეილებსაც.

— დედა რა ანდერძივით უტოვებ ამ სიტყვებს,

— არა შვილო, ესც მინის სიყვარულის ამბავია. ჩემმა მეულლემ გაბომ რომ თავის მშობლიურ სასაფლაოზე ისურვა დასაფლავება ჩემი წუთისოფლის ეპოქა დამთავრებულია შვილები და მეც აქ უნდა დავიმარხო, ამ მინამ უნდა მიიბაროს ჩემი გვამი მალქამ (ატირებული თვალებით მიაძახა) გოგა და გიორგი წუთისოფელი დარჩენილი ცხოვრება ტკბილად გაატარეთ, გიორგი შენი შვილებით, ისრაელი არ დაგვიწყდეთ, ამის შემდეგ მოახერხეს მანქანაში ჩასხდომა და თბილისის აეროპორტში წასვლა. ორივე ბავშვმა კუჭისტებმა და მესამე ლევანმაც ერთდროულად დაიწყეს ტირილი. ბავშვები არ იყვნენ გასვრილები, მაგრამ ლუიზამ მაინც სამივეს ჩაბანა მერე ჯენიმ, დედა ამღზრდელმა ერთი ძუძუ პირველს მოაწოვა მოერე მეორეს, მესამეს თხის რძე დაალევინეს, ესე იგი ლევანის მერე კი რიგრიგობით სუყველამ დაკოცნა, მიაძინეს ბავშვები და თავადაც ძილს მიეცნენ.

— მეორე დღეს ფოთის პორტში უჩვეულო ამინდი იყო, ზღვა თითქოს დუმდა, თუმცა დრო და დრო თავის სიცელქეს მაინც არ იშლიდა ფოთის პორტში ახლად შემოსული სატვირთო გემი იღვა და გადმოტვირთვას ანარმოებდნენ უფროსი გიორგი „გველის ტყავი“ აგერ ახლა შემოვიდა პორტის ტერიტორიაზე და ათვალიერებს და ადარებს რა იყო პორტში ოცდაათი წლის წინ და რა არის დღეს, თუმცა განსხვავება ბევრ არაფერს ვერ ამჩნევს, მაგრამ ახალი რაც არის გაკეთებული თავის სამშობლოსადმი სიყვარულით გამსჭვალულ კაცს გიორგის აკმაყოფილებს.

— შევიდა ყოფილ სასადილოში ახლა უკვე პირველი კლასის რესტორანში იქ ბუფეტში მომსახურე ელია ეგულებოდა მისალმების უმალვე გადაეხვივნენ ოცდაათი წლის უნახავნი ერთი დედის გვამიდან ნაშობი დედამიშვილებივით, მოკითხეს ერთმანეთი, უპირველესად გელეჩის ამბავი ელია მანანარულმა უამბო გადასაცემი ფული თუ როგორ ჩაბარა და დაემშვიდობა. თუმცა ელია მანანარელი არ მოეშვა.

— გიორგი შე კაი კაცო ამდენი ხნის უნახველები ახლა შეეხვდით და ისე, მიღიხარ რომ ერთმანეთის ოჯახები არ დავლოცოთ?

– არ მცალია დროში ვერ ვეტევი. ელიათგორელო გიორგი ბა-
ტონი.

– მოიცა თუ ძმა ხარ ქართველობა ხომ არ დაგიკარგია ვიცი, რომ
კარგი ბიზნესმენი ხარ, მე შენი კარგი მიხარიან, ნათევამია სადაც
ნახვალ იმათი ქუდი უნდა დაიხუროვო, მაგრამ გული კი არ უნდა
შეიცვალო, ქართველ კაცს პურმარილი შემოგთავაზე და ტკბილად
მიიღე შეურანყოფილი არ დამტოვო, თუ არა, არც შენოვის იქნება
კარგი ადრე რომ იყო ახლანდელი. ელია ის აღარ არის. სუფრას
აწყობდა და ლაპარაკსაც უშეცდომოთ ასწრებდა, რომ ერთი პატარა
პაუზასაც არ აკეთებდა. ელია მანანნარელო შენ ახლა შენი მოქარ-
გული ლაპარაკით ნუ დამაბი. ერთი ჭიქა ქინძმარაულით დაგლოცავ
და ნავალ.

– არა, არ გამოვა, ასე თუ იცი შენ ბატონო გიორგი, შენი სიცოცხ-
ლის მთელი დრო უფალს ყოველინდების დღეებზე წუთის წამებზე
აქვს გათვლილი. ეგ არი რომ ჩვენ არ ვიცით სად რა დროს გვაქვს ჩა-
ვარდნა და რა დროს ნარმატება. ასე რომ ჩვენ ღმერთისთვის სულიერი
რობოტები ვართ და როგორც უნდა ისე გვათამაშებს, ყოველდღიური
საქმის გაკეთება რო გეჩქარება ისიც უნდა იცოდე რომ სიცოცხლეს
სიკვდილიც დასდევს და ყოველი დღის გასვლა სიკვდილთან რო გვაახ-
ლოვებს შენ ხომ იცი საქმის ჩქარ ჩქარობით შენი საკუთარ სიკვდილ-
საც აჩქარებ, ამიტომ კანონზომიერება უნდა იცოდე იმდენი ბალახი
უნდა მოსძოვო რამდენის მოცოხნასაც შეძლებ.

– კარგი გვეყოფა, მოვამთავროთ რესტორანს ხალხი მოეძალა.

– შენ მაგაზე ნუ ფიქრობ. აგერ მოადგილე მყავს ისეთი, რომ
ხელფეხიდან ცეცხლი გასდის, ელიამ გიორგი „გველი ტყავი“ გამო-
აცილა მანქანამდის დაემშვიდობნენ და გასცილდნენ.

– იმავე დღის საღამოს რვა საათზე ქუთაისიდან ფოთში ჩასულმა
გიორგიმ ჯეოსელით პირველ რიგში გოგას დაურეკა. გამარჯობა
გოგა როგორა ხარ. სად იმყოფები მე ამჟამად მადრიდში ვარ.

– მე ფოთიდან ვრეკავ გოგა, როგორ არის დედა, თავისი მრევ-
ლით იკითხა გიორგიმ ჩემი პატარა გმირები წუთისოფელს როგორ
შეეწყვნენ იმათ ენაცვალოთ ძია გოგა.

– არ ვიცი გოგა ჩემმა თანხლებმა როგორ იმგზავრეს საქმის
აუცილებლობამ მოითხოვა რომ ფოთში ჩასულიყავ და მე ამის
გამო იმათან ერთად არ მომინია ნამოსვლა, მე არ ვიცი როგორ
იმგზავრეს გიორგი

– კარგი გოგა ახლა მე თავათ დავრეკავ და გავიგებ როგორ იმგ-
ზავრეს, გოგა მე ერთი ორი დღე კიდევ დავრჩები თბილიში და მერე
ჩამოვალ ტელავივში.

– გიორგი ორი დღეა რაც კაიროდან ჩამოველ, საქონელი გამო-
მიგზავნეს. მაღაზიის გარეითათ შემდეგისთვის სარეზერვოთ საწყ-

ობშიც აწყვია, დანარჩენი რო შეეხვდებით მერე ვილაპარაკოთ გეղեց ոდები.

— როლანდ რეიგანმა ამერიკის პრეზიდენტობის პერიოდში საბჭოთა კავშირს ეკონომიური ბლოკადა გამოუცხადა ამ დროს საბჭოთა კავშირის გენერალურ მდივნათ ნიკიტა სერგეის ძე ხრუშჩოვი იყო. იმანაც სტალინის დამუშავებით ხელი შეუწყო გაუჩინდა საბჭოთა კავშირის დაშლას ბზარები და ბრეუნევის პერიოდში კი ბზარებმა პიქს მიაღწია მიხეილ გარბაჩოვმა შეეხულათ ხელი შეუწყო იმპერიის დამსხვრევას, განთავისუფლდნენ გერმანიის მიერ საბჭოთა კავშირის ომში ძალისძალით ჩათრეული ზოგიერთი ევროპის სახელმწიფოები. კერძოთ: პოლონეთი, რუმინეთი, ჩეხოსლოვაკია, უნგრეთი და ბულგარეთი, შემდეგ ევროპისკენ დაბერილი ქარი აზიას შემოუტრიალდა და დაინუყო რესპუბლიკებში თავისუფლების მოსაპოვებელი მღელვარება. ააგორეს მიტინგები, საქართველოში ზვიად გამსახურდიას და მერაბ კოსტავას ხელმძღვანელობით მიმდინარეობდა. ზვიად გამსახურდიამ ჩაატარა რეფერენდუმი და 97 პროცენტი ხმის უპარეტესობით რესპუბლიკამ მოიპოვა თავისუფლება. რუსეთთან საქართველოს ორას წლიანი მონბის პერიოდში ქართველმა ერმა ეს მეორეთ გაიღვიძა, ერთი რუსეთში რომანოვების ეპოქის დასრულების დროს ათასცხრაას ჩივიდეტ წელს და ათასცხრაას ოცდაერთ წელს რუსეთის ჯარის შემოსვლით მოახდინეს კვლავ საქართველოს ანექსია, ერთ თვიანმა ომმა შეინირა ქართველი ერის სტუდენტი ახალგაზრდობა, მაშინ მოახდინა ლენინმა საქართველოს დასაკრინიბლად ერის ძირდველი ტერიტორიებით აღავრდი, ბამბაკი და ლორით, მეზობელი სახელმწიფო სასომხეთი დასაჩუქრეს, ზაქათალა ბელექანი კახით საქართველოს სამი რაიონით, აზერბაიჯანი დაასაჩუქრეს, უსაჩუქროთ არც რუსეთი დარჩენილა სოჭი ტუაფსა, თავად მიისაკუთრა. შიგნით აჭარა, სამხრეთ ისეთი, აფხაზეთის ავტონომიები ჩამოგვიყალიბეს, ბრესტისოცესკის ზავით მეთორმეტე საუკუნის ტაძრებით მესხეთ-ჯავახეთის ნანილი თურქეთს გადასცეს. უნდა ითვას იოსებ სტალინის ნიჭი სიცხიზლე რუსეთის თვის ქრისტა, ქართველების თვის კი არ უზრუნია.

— თბილისის აეროპორტიდან შინ დაბრუნებულმა გიორგიმ ეკლესიაში შეიარა, შეიძინა სანთლები პირველ რიგში სანთლელი დაუნთო ქრისტეს შეავედრა მამობილი გაბოს სული გაანათლოს და ზეციურ ნათელში ამყოფოს. შემდეგ ღვთისმშობელს შეევედრა მინიერ წუთისოფელში մყოფი მისი მონაგარი ამრავლოს და აბედნიეროს, ასევე შეავედრა თავისი მონაგარი. ღმერთს მადლობაც მოახსენა სიბერეში დაწერილშვილების გამო. შემდეგ წმინდა გიორგის დაუნთო სანთლები და ლოცვის შემდეგ გუმბათის სვეტს მიეყრდნო და ავად თუ კარგად გატარებულ წლებში თავის შემოქმედების ფიქრებში გაეხვია.

— ამ დროს გიორგის „გველის ტყავის“ პირველი ნაცოლარი ცისანაში ნა თავის კოლეგასთან ერთად ეკლესიაში შემოსვლის უმაღვე ცისანამ კვლავინდებურად ისე ჩაიხითხითა, რომ განვლილი თავის შემოქმედების საიდუმლოებაში ჩაძინებული გიორგი, „გველის ტყავი“ სიცოცხლის წუთისოფელში დაბრუნა. მის ნინ გავლილ ჩამხითხითებელ ცისანას თვალები გააყოლა. თავად იმათ საუბრიდან გიორგი მიხვდა, რომ ცისანა სამსახურიდან მაღაზიაში საათის შესაძენად იყო გამოსული. აღნიშნულ პიროვნებებმა მერე ეკლესიაში შეიარეს აღავლინეს ლოცვა, ქრისტეს, ღვთისმშობლის და წმინდა გიორგის ხატებთან, ესე იგი ზეციურ ძალოვნებს ყოველივე განდიდების ღალადის მიაგეს და კვლავ ურთიერთ საუბრით კარებისკენ მიაშურეს გასვლის დროს გიორგის ერთი კი შეხედა, მაგრამ ყოველივე ცნობების გარეშე ფეხშეუფერხებლივ გაიარა.

— ცისანა? როგორ ვერ მიცანი ჩვენ ხო შევრიგდით, დაგავინყდი რომ, არ შემოგხედა ვიტყოდი ვერ დამინახა ოქო, მაგრამ რო შემომხედე და უყურადღებოდ დამტოვე ცოტა არ იყოს თავი შეურანყოფილად ვიგრძენი. მოტრიალდა ცისანა და უმაღვე ბოდიში მოუხადა. მაპატიე გიორგი „გველის ტყავი“ დონარა იცნობდეთ ეს ჩემი ყოფილი ქმარია.

— პირველი ქმარი ცისანა?

— დიაბ ჩემთვის პირველი.

— რამდენიმე წლის ნინ ჩვენთან კაბინეტში რო ბავშვები შემოყყავდა ისინი ვისი იყო?

— ამისები იყვნენ, ორ ცოლთან, ერთი მაშინ მუცელ გადაყვა სანყალი ლონდა მე, გზა იმან ამიბნია, თურმე ეს გიორგი იმას ყვარებია მე კიდე თავისი ძმა შემაცყარა თქვა და სალი კლდის გამონა-უონი წყლის წვეთებივით ცრემლები გადმოყარა. გიორგიმ ცისანა მოაცილა მეგობარ ქალს და თავად ჩაიკრა გულში და მოფერებით ცრემლები შეუმშრალა. და ქალმა ბოდიში მოუხადათ და თქვა:

— აქ მე უკვე ზედმეტი ვარ და გაეცალათ.

— ცისანა ახლა მე ავიღებ სამ კელაპტარ სანთელს დაუნთოთ ორივემ ერთი სანთელი უფალს, მეორე ღვთისმშობელს და მესამე წმინდა გიორგის. მოვინანიოთ და შევავედროთ ღმერთმა, იცოდეს ძეელი ორივეს დანანაშაული.

— მერე ჩვენ რა ახალგაზრდობას დაგვიბრუნებს? თქვა და ჩაიხითხითა.

— არა ცისანა ჩვენი ცოდვები მისთვის ნინასნარ მხილებული იქნება.

— სახლამდე გასასვლელი გზა ქონდათ და ნელ-ნელა მიუყვებოდნენ.

— იცი რა გველის ტყაო გიორგი, შენი სახლის კიბეზე ერთი თვის

წინ ისეთივე გველი ვნახე ადრე რო გვინახავს. მე რამდენჯერაც ჩამოველ და ვნახე რძე დავალევინე და ალბათ მოჩენა.

— ცისანა მე მინდა ერთი ჩემი საიდუმლო გაგიმზილო. ცისანამ ჩვეული ხმით ჩაიხითხითა და თქვა:

— განა ისე გავშენაურდით, რომ ერთმანეთის საიდუმლო გავანდოთ?

— უკავენ ხითხითს ვენაცვალე ისევ ის ახალგაზრდული ხმა გაქვს ადრე ახალგაზრდობას შენგან რო მომისმენია.

— ხო მითხარი აპა რა საიდუმლოს მიმხელ გიორგი „გველის ტყაო“

— გადავიღალე ცისანა საზღვარგარეთ ყოფნა აღარ მინდა.

— მერე შენ ჩემგან თანხმობა გინდა, რო ჩამოხვიდე?

— არა ცისანა, ნუ მაშაყირებ. ქალაქი გაზღდილია და შენი აზრი მაინტერესებს ახალი სახლის ყიდვა მინდა და შენ რომელ მხარეს მირჩევ?

— ეგ ჯენის უნდა შეუთანხმო,

— ჯენიმ რა იცის თბილისის უბნებისა, ამ საუბარით მივიღნენ გიორგის სახლამდე და ცისანამ გამოსამშვიდობების ხელი გაუწოდა, გიორგიმ ჩაავლო ხელი და აღარ გაუშეა, სთხოვა:

— ცისანა, შენ უნდა ჩემ სახლში ამოხვიდე არა გიორგი ქმარი მყავს, შვილები მყავს, სირცევილია, დამენგრევა ოჯახი, ახლა შენ მაუბედურებ გიორგი. ცოტაც იქ ცისაუბროთ ცისანა ეძალავა, მაგრამ ხელიდან ვერ დაუსხლტა, ხომ იცით ქალი მაინც ქალია, ცისანამ თხოვნით, და მოფერებით რომ ვერაფერი გააწყო. ბოლოს გიორგიმ მაინც დაიყოლია. მიიყვანა სახლში და ალბომები გადმოუწყო დასათვალიერებლად და თავად გიორგიმ სუფრა გააწყო და ცისანა მიიპატიჟა. ცისანამ იუარა, მაგრამ კვლავ მოფერებით მაგიდასთან მიიყვანა და გემრიელ პურმარილთან ერთად ტკბილ სასმელსაც მიირთმევდნენ.

— მე მიეკირს გიორგი შენი ამბავი, ამ გალატაკებული ჯქვეყნიდან გარბიან შენ კი პირიქით აე ჩამოდიხარ? ცისანა, შვილებმა ხო უნდა იცოდნენ თავიანთი სამშობლო?

— ამბობენ დემოკრატიული საქართველოს პრეზიდენტი ზვიად გამსახურდია ეკონომიკას ორ წელინადში ამოქაჩავსო. ცისანამ ირონიული სახით კვლავ ჩაიხითხითა.

— რა არი ცისანა, არ გჯერა?

— კი გიორგი, იმედიც კარგია, თხა იყოს ტყუპი მოიგოს, იტყვიან ხოლმე. ბოლოს და ბოლოს ამ გაჭირვებულ სიყვარულზე საუბარმა მიზანს მიაღწია, ლოგინი გაშალეს ჩანვნენ და გაახალგაზდავებულ სიყვარულით ეშმაკი დაახჩეს და ორივე ბეჭდიერები გვიან საღამოდინ ერთად იყვნენ და ლოგინში ნებივრობდნენ.

— ცისანა სახლში წავიდა, გიორგი კი წარსულში საქართველოზე გადავლილი ჭირვარამის ისტორიულ ფიქრებში გადავარდა. რომ,

დაინტერესული ქრისტეს მოსვლიდან მირიანით, გზადა გზა ყოველი მეფის ეპოქას აყალიბებდა. ჯერ არ იყო თეიმურაზის ეპოქასთან მისული რომ, ძილმა ისევ იმ ტკბილ სიზმრებში დაბრუნა, მოგვიანებით გაღვიძებულმა გიორგიმ „გველის ტყავმა“ ტანთ სასწრაფოდ ჩაიცვა გაიკეტა კარები დაიტირავა მანქანა და თავის საცხოვრებლის სახლის სასყიდლად შერჩევა თბილისის შემოგარენში ტაბახმელიდან დაინტერესულმა გიორგიმ, ტაბახმელის მინაზე ფეხი დადგა და გაიხსენა ქართველი ერის ან განსვენებული სასიქადულო მწერლის აკაკი ბელიაშვილის რომანი, „ბესიკი გაბაშვილის თავგადასავალი“ „ადგილზე შემოტრიალდა პირი იბრუნა ქალაქის ეკვედული გადასახვევიდან მისი თვალების სხივი ქალაქის რომელ ეკლესიებსაც მისწვდა „გველის ტყავის“ გიორგი ლილიათორებლის ლოცვით პირკვრის ნერა ყველა ეკლესის ეკუთვნოდა. თუმცა ღმერთი ერთია და ყოველივე ეკლესის ლოცვით კუთვნილება თავს მასთან იყრიდა. და ამის შემდეგ ნარმოთევა ვედრებით სიტყვები. ღმერთო ამ გზით გააპარა ბატონი შვილმა ლეონმა თავისი მამის მეფე ერეკლეს კარზე აღზრდილი პოეტი მდივანი ბესიკი გაბაშვილი შემდგომში მისგანვე გამოწყვდეული მეტების დილევიდან რომლისთვინაც ეს გზა უიღბლო გამოდგა, ბედმა სამუდამო განსასვენებელი ისე მიუჩინა რუმინეთში, რომ, თბილისში ჩამოსვლა აღარ ღირსებია, გთხოვ ღმერთო აქ ტაბახმელაში მისი ნაფეხურებქვეშ მოყოლილი მინის რაიმე ნამცეცზე თუ დამედგმება ფეხი ჩემი თავს ბედნიერად ჩავთვლი, თუ მისებრ უიღბლობას არ დამაყოლებ. ვიმეორებ საწყალი ერეკლე მეფის კარზე აღზრდილმა პოეტმა ბესიკ გაბაშილმა, ამავე დროს მეფის შვილის ლეონის მეგობარმა თავისი მოკლე სიცოცხლის კარიერა რუმინეთში დაამთავრა, იმ მადლიან მინას მიაბარა ულამაზესი კაცმა თავისი სხეულის ხორცი და ძვალი. ღმერთო შეუნდე.

— ერთ დღეს დედა-შვილი მალქა და გოგა, დილით დაგვიანებულზე სამზარეულოში მაგიდას მიმსხდრები საუზმეს მიირთმევდნენ, ქალბატონმა ზილფამ ითახები რომ დაალაგა და დედამთილი და გოგა ვერსად ვერ დაინახა სამზარეულოს კარებს ისე დაეტაკა ჩაკეტილი რომ ყოფილიყო ალბათ შეამტვრევდა, და რო დაინახა ქმარი გოგა და დედამთილი იუხერულა თავის საქციელზე, მაგრამ მაინც მიაყარა არა ზომიერი სიტყვები.

— გოგა ჩადი თბილისში ნახე. ის ნაძირალა, რას უზის თბილისში ცოლი, შვილები სად ყავს იცის? ქალბატონმა მალქამ ზილფას მიაძახა ვინ არის გოგო ნაძირალა, ჩემი აღზრდილი? ნაძირალები იუმორში შენი შვილები არიან ქალბატონმა ზილფამ სიცილით თქვა ესე იგი დედამთილო ნაძირალები შენი შვილიშვილები არიან? ასე ყრუცხოვრება მე არ შემიძლიან.

— რა იყო, რა გაუბერე ზილფა, ასე მიმართა გოგამ თავის ცოლს.

დედამთილო რატომ გენუინათ. მე ხომ იცი „გველის ტყავი“ არ ძე-ჯავრება. იმაზე ნაძირალათქო კარგი გაგებით ვთქვი. ჩვენ ხო ერთი ოჯახის ერთი გუნდი ვართ. კარგი გაგებით ერთიმეორესთან სი-ყვარულში ვართ, უფრო მხიარულებაა, როცა მთელი მრევლი ამ ერთ ჭერ ქვეშ ვართ; საწყალი გაბო ჩემი მამამთილი ღმერთმა ნა-თელში ამყოფოს მისი სული. ის არის ცოდვა, რომ გამოგვაკლდა თუ არა, ისიც ჩემსავით ერთიანობის მომზრე იყო.

— ნადი შვილო გოგა თბილისში სახლში ნახე და ჩამოიყვანე, ხო ატყობ ტელეფონზე დარეკვით ვერ შეასმინეთ. ამის თქმა და გო-გას ჯიბეში მობილური ტელეფონი ანკრიალდა ამოილო გახსნა და მიაყურადა გოგა ვარ გისმენთ.

— ხო გოგა მე გიორგი ვარ, ნიუორკიდან ვრეკავ გამარჯობა.

— სადახარ გიორგი ჩვენ ხო შევთანხმდით მამაჩემის გაბოს დასა-ფლავების შემდეგ ორ დღეში ისრაელში უნდა ჩამოსულიყავი.

— არაუშავრა. ხვალ საღამოს მანდ ვიქნები თქვენთან ცოლშ-ვილთან. და ჩემი თბილისში ყოფნას სამართლიანად გაიგებთ.

— რაო გოგა, რა გითხრა რით გაიმართლა თავი, იმ ნაძირალამ? ზილფა შეეკითხა თავის ქმარს?

— ზილფა დაუფიქრდი მაგ შენ ნათქვამ სიტყვას „ნაძირალას“ რომ ამბობ ეს მისთვის დიდი შეურანყოფა არის ისეთი პიროვნები-სთვის რომელიც კარგი გაგებით შენი თაყვანისმცემელია იმ დღიდან რაც ამ ოჯახის რძალი გახდი. შენ ხომ არ გავინდება რომ გოგას და გიორგის ერთიმეორეს ძალიან უყვართ. მართლაც ერთმანეთი რიგორ გვანან დედამთილო უცხომ ორივეს რომ შეხედოს იტყვის ალბათ სისხლხორცით ძმები არიანო.

— დედამთილო მალქა მარიამ, მართლა გვანან ტყუპებს. საინ-ტერესოა ერთმანეთში რატომ არის ასეთი დიდი მსგავსება? კარგი იქნება თუ მეტყვი დედამთილო, თუმცა მე კი გოგასთან გიორგის ძალიან ვანსხვავებ. მეუღლე გოგას ჩემთვინ საჩუქრები იშვიათად მოუტანია გიორგი ჩემი მაზლი კი სავაჭრო საქონლის შესაძნად აფრიკაში თუ აესტრიაში სადაც ნასულა ისე არ მოსულა ჩემთვის საჩუქარი რომ არ მოეტანოს.

— ჩემო რძალო ზილფავ, შენ რომ კაცი ყოფილიყავი ცოლს ვერ შეიფერებდი ნამეტანი ეჭვიანი იქნებოდი.

— მე რა საეჭვოდ მეკითხები გიორგის და გოგას შორის მსგავსება რატომ არისო.

— გეტყვი აგიხსნი, პირველი ის რომ, თბილისში ქართველების უბანში უცხოვრობდით, და გაბო ქართველ ბავშვებთან იზრდებოდა. სხავლობდა ზნეობას, კარგი გაგებით იმათი ადათნესებს, სკოლაშ-იც იმათთან დადიოდა, გიორგის მამა მაღალი ძვალმსხვილ ჯან-ლონით სავსე იყო. ამხანაგობაში სამართლიანი და ღმობიერი იყო.

რაფიელ ელიათგორელი გიორგის მამა ძლიერი პიროვნება იყო. გაბარა რაფიელთან შედარებით ფიზიკურად სუსტი იყო. თუმცა სიმაღლით არ ჩამოუარდებოდა, მაგრამ მთავრი ჯანლონია მისი მოხერხება და გამოყენება, ერთი სიტყვით რაფიელ ელიათგორელი გაბოს დამცველი იყო. ბავშვობდან სადაც ნავიდოდა ჭირში თუ ლხინში გაბო სულ თან დაყავდა. ერთხელ რაფიელი ცოლეულობას სოფელში სიმამრთან ჩასულა. საღამოს საქონელი რომ მოურევიათ მასპინძელ სიმამრს უთვევია აქ ერთი გიურ ბულა გვყავ უცხო ხალხს ვერ იტანს და მაღლა ადიოთ ეს რა თქმა უნდა გაბოდან ვიცი, რაფიელი კი მორიცებით ასულა კიბეზე ბულას რაფიელი რო დაუნახია უცხოვა და გაექანა მისევენ ამოსატევათ რაფომ იმარჯვა მოავლო ბულას რქებში ხელი კისერი მოუგრიხა და უმაღლე ძირს დააგდო. კიდევ ვიმეორებ ერთი სიტყვით ძალიან ღონიერი ღმობიერი და სამართლიანი იყო.

— დედამთილო რატო შვილი არ დაემსგავსა მამას?

— დამაცადე რა გაუბერე შენებურად, ჯერ პირველ კითხვაზე გაგცე პასუხი არ არის აუცილებელი შვილი რომ მშობელს დაემსგავსოს, შეიძლება მშობლების წინა თაობების რომელიმეს მსგავსება გამოჰყევს. ქალბატონო ზილფა ეს შენი მეორე კითხვის პასუხსაც ესადაგება. რაც შეეხება პირველ კითხვის რეალური საპასუხოდ გეტყვით ქართველებს კონკრეტულად კახელებს აქვთ ასეთი გამოთქმა „ხარი ხართან რომ დააბა ან ფერს იცვლის ან ზნესაო.“ ვეფხვმა მტკნარი წმინდა მდინარის ნაპირზე დავრდომილი კატა ნახა მიაოს ვეფხვმა ხმის მოსმენით მიაგნო, თანაც კბილების ლესვით იქნება გემრიელ ლუკმას გამოვერა კბილიო. ამ ველური აზრებით მისულმა მძევალს რომ შეხედა გულში გაიფიქრა საიდან რა ტანის მოქნილობით ჩვენი ჯიშის მოდგმას ნააგავსო, მაგრამ ასეთი დაგვალული ჩვენს ჯილაგში არასოდეს მინახამ. ჩაიხედა წყალში დააკვირდა თავის სახის ანარეკლს და მერე იმ დავრდომილ კატას შეხედა და გაიფიქრა რადგან ფერითაც ჩვენ მოდგმას გავს ალბათ ეს შიმშილით არის დაავადებული ნავიყვანი ჩემთან და ჩემი განვრთნით გამოვზრდით. ნავიყვანა თავის ბუნაგში მართალია ხელის შეწყობით ვეფხვის ტანის არ გაიზარდა, მაგრამ გასუქდა, ჯანლონით სავსე თითქმის ვეფხვს არ ჯობნიდა, მაგრამ ხეზე ასვლა ჩამოსვლით არ ჩამოუვარდებოდა. იგი მიაოს კნავილით იქ არემარეს აყრუებდა, ესე ივი ამღზრდელმა მიაოს ძახილი რომ ვერ მოაშლევინა მერე მიაოს ძახილი თავათ ვეფხვმაც დაინყო.

— გაიგე ჩემო საყარელო ზილფავ, ჩემო რძალო, საერთოდ პატარა გარემოშიც იზრდება იმ დიდი გარემოში მყოფების ზნეჩვეულებას ითვისებენ.

— ესე იგი თქვენი ზნე ჩვეულებაზე აღზრდილი გიორგი „გველის ტყავი“ ახლა რო საქართველოში დაბრუნებას აპირებს,

– მართალი ხარ ქალბატონი ზილფავ, ჩემი რძალო, ქართველების გენი ისეთი ძლიერია თუ თავის სამშობლოში არ არის თავი ტყვეობაში ჰგონია.

– კი გეთანხმები მართალი ხარ დედამთილო. რო გეუბნებოდი დედაჩემი ბრძენია მეთქი ახლა ხომ გაიგე ჩემი ცოლო ზილფავ. მეორე დღეს დილით ქალბატონმა მალეამ შვილი გოგა ბაზარში გააგზავნა სანოვაგის სასყიდლად. ქალბატონმა ზილფამ კი შვილებს და შვილიშვილებს საუზმე გაუმზადათ დააპურა ყველა და სამსახურებს მიაშურეს. შემდეგ რძალ დედამთილი სტუმრების მოლოდინში იყვნენ. ჭიშკართან მოსულმა შორეული ამერიკელმა სტუმრებმა დააზარეს. მასპინძლებმა, რომ გაულეს ჭიშკრის კარები. სტუმრების და მასპინძლების პირისპირ შეხვედრამ იმხელა სიყვარულის სენსაცია გამოიწვია, რომ ტელავივის მთელმა გარე უბანმა გაიგო. ქვრივიდან ქალბატონი მალეადან დრო და დრო სტუმრების მიმართ ტკივილიანი საყვედურებიც ხშირად გაისმოდა. საწყალი გაბო რო კვდებოდა მე მეუბნებოდა:

– აბა შენ იცი ჩემო ნანის ნანატრო მეუღლევ მალეავ, ეცადე ძმასავით გაზრდილმა გოგამ და გიორგიმ შენი დელობრივი ამაგი არ დაივიწყონო. კვლავინდებურად გააგრძელონ სიყვარული. ერთიმეორეს პატივს სცემდნენ. რომ, მე იმ ქვეყანას თავი მშვიდად ვიგრძნოო. ამ სიყვარულობით შევიდნენ შინ და „გველის ტყავს“ საყვედურზე პასუხის გაცემა იქვე მოუწია. ამის შემდეგ სტუმრების შემხვედრ მასპინძლებთან ეზო ჭიშკრიდან სახლამდე წელ წელა განვლეს ეგ იყო რო სახლის კარები უნდა გაელოთ, ჭიშკრის ზარი კვლავ აწერიალდა მიტრიალდა მალეა გააღო ჭიშკრის კარი და მალეას თვალებ წინ გაუჩინარდა თავის ღვიძლი ძმა სებია, ოთხმოცდა ათი წლის ოდნავ წელში მოხრილი გადაეხვივნენ გადაკოცნეს ერთმანეთი და მალეამ ხელისმოკიდებით მიიყვანა შინ შესასვლელ კარებამდე, თუმცა ქმრით დაქვრივებულ მალეას რისხვას ვერ გადაუჩია.

– სად იყავი გაბო რო გარდაიცვალა რატო სამძიმარზე არ მოვედი. შინაური ხარ და შინაურულად უნდა მოქცეულიყავი.

– ვერ გავიგე ჩემო დაო, მაგ დროს დალისტანში ვიყავი, რატო მობილურით არ დამირეკე? ამ სიტყვებით შეაღეს კარები და შევიდნენ ითახში. სადაც სიყვარულის გარეითად დრო და დრო საყვედურების კამათიც იყო.

– დედამთილო მალეა, ეს ბავშვები რა მალე დაიზარდნენ მიმართა ზილფამ,

– ხო შვილო წლები ისე ჩქარი ტემპით მიფრინავენ რომ, ზოგი იქით მიჰყავს, ზოგი აქეთ მოჰყავს.

– წუთისოფელი დღის და ღამის ბრუნვაშია და ზოგს ამდიდრებს, ზოგს აღარიბებს. ამასობაში გოგა ბაზრიდან დაბრუნებული სანო-

ვაგით დატვირთულმა შემოაღო კარები და შემოვიდა. დაანუყო კუნძული მართვის სამი და თავის ცოლს ზილფას მისცა მენიუ თუ საქონლის ხორცით რა და რამდენნაირი კერძი გაემზადებინა. რა თქმა უნდა ზილფას ჯენიც ეხმარებოდა, პირველ რიგში დილით საუზმე მიირთვეს და გიორგი პირველი და გიორგი მეორე ცალკე ოთახში ისხდნენ და შველს გაანდო თუ სად იყიდა ბინა და რა იყო მისი „გველის ტყავის“ გიორგის მიზანი. რამდენიმე წუთის შემდეგ გოგა და მალეაც დაემატათ, გიორგი და გოგა დიდიხნის უნახველები ერთი მეორეს დვიძლი ძმებივით რო გადაეხვივნენ კოცნით მოფერებით გული რო იჯერეს მერე დაუწყო გოგამ საყვედურები.

— გიორგი შენ თქვი ხუთი ექვსი დღე დავრჩიები თბილისში და მერე ჩამოვალო. შენ კი ლამის ერთი თვე გაიყვანე ამ დროის განმავლობაში ერთი დამაჯერებელი წერილის ლირსიც არ გაგვხადე, დავრჩით ცოცხლები ვართ თუ დავიხოცეთ.

— გოგა ტელეფონით ხომ გიყვაშირდებოდი?

— უფრო ხშირად ტელეფონით მე გიყვაშირდებოდი თუ არა და ტელეფონით ნალაპარაკები რა არის ჰერს მიაქვს. წერილი კი საოჯახო არქივში ინახება.

— არა შვილო გიორგი, შენ რო ჩვენთან მართალი არა ხარ. რად გინდა ტყუილით თავის მართლება. ამ ბოლოდროს რომ ჩვენზე გული აიყარე და ჩვენი შენდამი განეული ამაგი რომ თანდათანობით წყალს მიაქვს ეს კარგად ჩანს წუთისოფლის სარკეში.

— აპა ესეც მე ვარ? მართალი ხარ დედამთილო, მანამ ჩემი მამამთილი გაბო გარდაიცვლებოდა ერთიმეორესთან სიყვარულში ვიყავით. მის შემდეგ შენ გიორგი ჩვენზე გული აიყარე და ძელებურათ გულლიად აღარ მეპყრობი.

— რატომ გულისხმობ ასე?

— ვგულისხმობ აპა რა თუნდაც რამდენიმე თვე თბილისში იყავი და წუთუ არაფერი მოგენონა ძვირფასს არ გთხოვ თუნდაც სამახსოვროდ უბრალო რამე გეყიდა. ამ სიტყვების თქმის დროს ჯენის ზილფამ ირონიულად გადახედა ჯენიმ კი მინიშნების ნიშნად თვალი ჩაუკრა, მაგრამ ზილფა ვერ მიხვდა, თვალის ჩაკვრა თუ რას ნიშნავდა. თავისი წუთით დაბმული ენის ბზიკები ისევ ააფრინა. ქალბატონი ზილფას ახირებით დაგვიანებული სიტყვები ქლბატონ მალეას ენაზე შეაშრა და ნაზ სახეზე აქა იქ ლაქებად დააჩნდნენ და ბოლოს მოთმინებით ავსებული ფიალა თითქოს ხელიდან გაუვარდა და გატყდა, მისით გამოწვეული ხმაურიანი ტონით. თანაც ცოტა მკაცრად მიმართა ქალო რას ჩამეჩირე, შენს ლაქ-ლაქში მოძებნილი სათქმელი სიტყვები ზოგი გზადაგზა დამეფანტა, ზოგიც დამავინწყდა, ზოგი გამიფრინდა, მე რაც არ უნდა გითხრა შვილო არ უნდა გენწყინოს, მე დედა ვარ შენი ადრე რამდენჯერ მითქვია და ახლაც გეტყვი რაკი

არ იცით ყველაფერს გეტყვით სადილის შემდეგ.

– წადი ახლა გაშალეთ სუფრა ზილფა ხომ არ გენყინათ უკმეხად რომ გითხარით?

– არა დედამთილო მე და წყენინება შორს ვართ.

– მადლობთ თუ არ გენყინათ. წადით და გააწყეთ სუფრა, მხოლოდ არა წლოვანი ბავშვებისთვის ცალკე კუხნის მაგიდაზე გააწყეთ.

– რატომ დედა, ჩვენთან ერთად რომ ისადილონ უფრო სჯობია.

– წარჩინებულ საზოგადოებასთან ერთად სუფრასთან რო ისხდნენ უფრო ბევრ კარგს არ აითვისებენ.

– მე საკმარისოთ არ მითქვია. ბავშვებს ბავშვობას ნუ წაართმევთ.

– ბავშვები სკოლის გაღრმავებული პროგრამით დატვირთულები არიან და თანამედროვე ბავშვები მე თუ შემეცითხებით ქუჩაში მოხეტიალე ბავშვებთან არც გაიშვებიან. იქ ზოგიერთი ნარკომანი ცდილობს თავის გვერდით მოთამაშე ბავშვიც ნარკომანი გახადოს, ვაჟაუცური ქცევები დააკარგვინოს, ბავშვები ოს შენი მაგივრად ჩემი დედას ამბობენ ეს ყოველივე რას ნიშნავს თუ არა მხდალობას.

– კარგი დედა, როგორც გსურს მეც ისე მოვიქცევი, თქვა და ჯენისთან ერთად წავიდნენ სამზარეულოში. სანამ სუფრა გაიძლებოდა იაშა მობრძანდა თავისი მრევლით. განახლდა სიყვარული ერთი მეორეს ხვევნა კოცნით სუფრას რო მოუსხდნენ ეზოს ჭიშკრის ზარი მაშინ ანკრიალდა.

– ნეტა ვინ უნდა იყოს? ჩვენ სუყველა სახლში ვართ,

– გადი გაულე კარები გოგა მე მგონი გაბოს მეგობრები იქნებიან, აბრამა მორდეხა. ალბათ გაიგეს რომ თავისი მრევლით გოგას ძმა ჩამოვიდა მერე რას.

– სუფრას რო გავშლით მაშინ მოდიან თავისთვის ჩაილაპარაკა ზილფამ.

– პურ მარილისთვის მოდიან აბა სხვა რისთვის.

– ღმერთმა შეარგოთ. მისავალი იყოს ჩემი ქმრისთვის, ჩაილაპარაკა მალეამ.

– ამ დროს მოსულ სტუმრებს შემოუძღვნენ ძმები გოგა და გიორგი პირველი, გადახედეს სუფრას და სტუმრებმა მასაინძლებს მიაძახეს

– ღმერთს ვყვარებივართ. ამ დროს გოგამ მოისწრო სიტყვა.

– კარგია რომ მობრძანდით, ჩვენ ტელეფონზე უნდა დაგვერეკა, მოულოდნელად ქალბატონმა მალექმ ბრძანება გასცა.

– გეყოფათ გარეშე თუ შინაურის სტუმრებთან სიყვარულის გაზიარება, ახლა სუფრა გააწყეთ. ერთმანეთთან საყვედური მოვრჩეთ, ჩვენი შინაური სტუმრები ნამგზავრები არიან და პური ემშიებათ, ქალბატონის ნათქვამი შალომ გაბრომ და მორდეხამ თავიანთ თავზე მიიღეს და ქალბატონის გასაგებად თქვა გაბრომ:

— ქალბატონო მალქა, ჩევენ ვისაუზმეთ სახლიდან უსაუზმოდ არ გამოვსულვართ. ისე რომ, ჩევენი მხრიდან მაღლობას მოგახსენებთ. წყალში არ ვდგავართ ჩევენი სახელმწიფო ხალხისთვის ზრუნვას და ვინც ხელს გაიქნევს იცხოვრებს.

— არა გაბრო, მე თქვენზე არ მითქვამს. რაც ვთქვი ეს ჩემებს ეხებათ. ამასობაში სუფრაც გაანკვეს დაუსხდნენ და გემრიელად შეექცეოდნენ, ლვინო იყო ხუთნაირი და ვისაც რომელი სურდა იმას სვაფდა, ერთ ხან სიჩუმე ჩამოვარდა, საჭმელ სასმელით განკობილი მაგიდის სუფრის მესვეურებმა აანკვეს, სანამ ცოტა სული არ მოითქვეს მანამდე თამადა არ გახსენებიათ. თამადობა პატარა გიორგიმ ითავა და მანამდე მის მიმართ ყურადღება არ გაამახეილეს. თამადა მანამდე დუმდნენ მაგიდის წევრები. თამადამ პირველ რიგში ოჯახი

დალოცა, სუფრა წარმართეს ქართული სადღეგრძელოებით, ზოგი შეზარხოშდა, ლვინომ ენა ამოადგმევინათ. მერე გაახსენდა საქართველო აბრამას.

— გიორგი როგორ არის თქვენი საქართველო, რუსები ტერიტორიებს რომ გედავებიან რის საფუძველზე გედავებიან აფხაზეთსა და ოსეთს რა სქირდათ საავტონომიო. რო შეუქმნეს ეგ ტერიტორიები მკვიდრი საქართველოსია.

— შეიღო გოგა, ორი მოზრდილი სანთელი მომიტანე გაშლილ სუფრაზე უნდა დავანთო.

— არ გინდა დედა, მამაჩემის ამხანაგებს ეწყინებათ.

— რატომ უნდა ეწყინოთ შვილო ოცდაექვსი საუკუნე ჯქართველებმა შეგვიფარეს და ლუკმა გაგვიყვეს ეს პატარა საქმეა, გამოუტანა შვილმა გოგამ და ქალბატონმა მალქამ სანთლები დაანთო და ღმერთს შეავედრა ყველა თავისი მრევლი. მათ შორის გიორგის ცოლშვილი თავის რძლით, და შვილიშვილებით. ამ დროს დანელამ შეაღო სასადილო ოთახი შიგ შესულმა მიაძახა

— ქალბატონო მალქა, ეს სანთლები რისთვის დაანთო?

— ასე ჩავთვალე საჭიროდ და დავანთო.,

— ერიპაა თქვენ ებრაელობა დაგიკარგიათ.

— არა ბატონი დანიელ კი არ დაგვიკარგია, მადლის გამლებს მადლითვე უნდა უჰასუხო. მე ზემოთ მოგახსენეთ ალბად ვერ გაიგეთ:

— და ვიმეორებ ოცდაექვსი საუკუნე ქართველებმა შეგვიფარეს, უფლისგან მირთმეული თავიანთი საკუთარი მადლი გაგვიყვეს. რა იცი ვის თავზე რა გადახდება. ვატყოფ კულტურა წინ და წინ მიისწრაფვის, და ბოლო ეღება პარბაროსობას, თუმცა ჯერჯერობით გლობალური იარაღი დამზადება შეზღუდულია და მე მგონი რადგან კაცობრიობა მშვიდობისკენ მიისწრაფვის შემდგომ წლებში შეთანხმებას მიაღწევენ, არსებული ყველა სახის საომარი იარაღი

უნდა აიკრძალოს, ეს ასეა ჩემი ბატონო დანიელ. რა მოხდა მე სანთლები დავანთე ღმერთი ერთია. ის არის ჩვენი სულის ჩამდგმელი, მამოძრავებელი ძალა სიცოცხლისა და სხვადასხვანაირად გვრამს და ყველა თავის სარწმუნოებას იცავს. ამაში მართალი ბრძანდებით ბატონო დანიელ, მაგრამ რაც შეეხება ჩემს მიერ დანთებულ სანთლებზე ღმერთი უარს არ იტყვის რადგან ქართველების მე ჩემი მხრიდან წვლილით მადლიერება გამოვხატე, ქართველებს აქვთ ასეთი გამმოთქმა კაცი იყავ და სადაც გინდა იქ ილოცეო, მხოლოდ ბოროტული ძრახვებიდან გული უნდა

იყოს გამონთავისუფლებული. გულის ასეთი ჰუმანურობა კი სულს ევალება რადგან სულს უფალი უდგამს უფალი კი სულს ისე არ ჩაუდგამს თუ ის სული უფლის მიერ გადახალისებული არ არის. გულიც უფლისაა და სულიც, უსულოდ გული დაძარღული ლეშია, მეტი არაფერი. სული მაცოცხლებელი ძალაა გულისა.

ვიცით, სიცოცხლე არის უფლისა,
და სიყვარული მიწის და ცისა,
არ დაგვიპნელდეს ნათელი მზისა,
სრულად მივიღოთ მადლი ამ წლისა.

— ქალბატონო მალქა, ღმერთმა დიდხანს გაცოცხლოს და თავის თავად ცხადია სიკვდილს ვერ გაექცევით, მაგრამ რომ მოვა და შენს წინაშე დაიჩრექებს შენც იქ საქართველოში დასაფლავდები?

— რა თქმა უნდა, ჩემო დანიელ, უპირველესყოვლისა ჯერ ერთი რომ, ქმარი იქა მყავს დასაფლავებული, მეორეც ის რომ, მთელი ჩემი დინასტია მშობლების ჩათვლით იქ არიან დასაფლავებულები, მესამეც ის რომ, იმ მიწის მადლით ვარ გაზრდილი და ის მიწა უნდა გააფხვიეროს ჩემმა გვამმა.

— ესე იგი ქალბატონო მალქა თქვენი აზრით მეც იქ უნდა დავი-მარხო?

— ეგ თქვენი ნებაა ბატონო დანიელ,

— გასაგებია ქალბატონო მალქა, მაგრამ შვილებიც ხომ იქ გაიზარდნენ, ხო იქაური მიწის მადლი აქვთ მიღებული,

— ეგ იმათი სურვილის ნებაა ბატონო დანიელ, როცა რომ, სულის ჩადგმით მისჯილ სიკვდილს დაუახლოვდებიან მაშინ დაუსვავენ კითხვას საკუთარ თავს. ამ დროს იმათ ლაპარაკში ზილფა ჩაერია.

— სადაც ჩემი დედამთილი დასფლავდება მეც მის გვერდით უნდა დავსაფლავდე,

— ქალბატონო ზილფა შენ შენი ქმარი სადაც დასაფლავდება შენი ადგილი მის გვერდით არი, ზილფა მივიდა დედამთილს ხელი გადახვია გადაკოცნა და უთხრა:

— აქ თუ გიყვარვარ დედამთილო. იქაც უნდა გიყვარდე.

— მაშ სულ სულში მიზიხარ. ეს რა თქმა უნდა ხუმრობით, ჰურ-

მარილით დანაყრებული სტუმრები გააცილეს და მერე სუსკელაძემ მისაღებ ოთახში გადაინაცვლა და იქ გაგრძელდა სჯა-ბაასი.

— გაიგე გიორგი „გველის ტყაო“ ამას წინათ კეიპტაუნში სავაჭრო საქონლის ჩამოსატანად ჩასული ვიყავი, პორტის რესტორანში შევედი პურის საჭმელად ხალხი ბევრი იყო სკამი საძებარი გამიხდა, რომ ვერსად ვერ ვნახე თავისუფალი სკამი გამოსვლა დავაპირე. მერე ერთ-ერთი კერძების მიმტანმა ქალმა კლავში კლავი გამიყარა და გამომეცნაურა ადრე მე იმასთან მისაუბრია და გულში ჩარჩენია. მიმიყვანა ცალკე კუპეში სამნი ისხდენ ვიღაც კომერციონრების მაგიდასთან მომათავსა. მოვატანინე ჩემთვის ცალკე დავიწყე პურის ჭამა ისინი ცალკე საუბრობდნენ და ყური მოვკარ კავკასიელი ვო-გობი იყვნენო ხო და გელეჩას ყოფილ საბარდეროს შენობაში ახლა კიდევ განმეორებით გაუსხნია „საათნოების სახლი“.

— გოგა გელეჩა ცოცხალია თუ მკვდარია, ხო არაფერი გაგიგია?

— არა, არაფერი გამიგია, ამ ლაპარაკს ყური მოკრა იაშამ და ჩაერია საუბარში.

— მე გეტყვი ბიძაჩემო გიორგი, მაისის თვეში მე ამერიკაში მივლინებით რო ვიყავი ესპანეთის სამალიოტით ჩამოველ ესპანეთამდინ იქიდან ისრაელში გემს გამოეყევი და იმ გემის თანამშრმლები საუბრობდნენ. გელეჩა ზღვის ცხოველებთან ძალიან დაახლოვებული. იყო თითქმის გელეჩას ლაპარაკი სუსკელა ზღვის ბინადარს ესმოდათ. მაგრამ ბოლოს უცხო ვეშაპებმა აღარ დაინდეს და გაგლიჯეს და შეჭამეს ასე დამთავრდა მისი კარიერაო.

— საწყალი.

— შეგეცოდა ბიძა ჩემო გიორგი?

— რა თქმა უნდა შემეცოდა.

— შენთან რო ასეთი უხამსობა ჩაიდინა,

— არა იაშა, ძმის შვილო, ის არ იყო ბოროტი, გულკეთილი იყო, მაგრამ იმ ოქრომ გააბოროტა. ნახევარის მაგივრად მთლიანად მოუნდა. მივცემდი გროშსაც არ ავიღებდი. მერე კი თავი მოიხარა რო გაუჭირდა დახმარება მთხოვა, მე არ მინდოდა დაუხმარებოდი. მაგარმ გაბო ძის ჩემით დავეხმარე.

— ის დღე მხიარულობაში და პატარა კამათში შემოაღამდათ. ნაქეიფრებმა ტკბილად დაიძინეს მთელი ლამით მთვარემ დასავლეთის მხარეს საძინებელ ოთახებში რამდენიმე წუთით ღია ფანჯრებიდან შეიხედა. მოეფერათ მოესიყვარულათ, წუთისოფლის მიძინებულ სტუმრებს და გაეცალათ. გამთენისას ქალბატონმა მალეამ, რო გაიღვიძა ცოტა შეუძლოთ იგრძნო თავი. ექიმის გარეშე საშინაო მუსუნალობა ჩაუტარეს თავი ცოტა თითქოს უკეთ იგრძნო, მაგრამ რო გათენდა და დღემ საქვეყნოდ იჩინა თავი გაუარესდა მისი ავადმყოფობა. გამოუძახეს სასწრაფოს ნემსები გაუკეთეს კვლავ შვება

იგრძნო. ექიმებმა ერთი საათი ნემსის გაკეთებიდან კი დაელოდებოდა ნენ თუ ტკივილმა არ გადაუარა ნავიყეანთ სავადმყოფოში. მაგრამ ნახეს ტკბილად ჩაეძინა. ავადმყოფობა თითქოს განგებ დაემალათ, შთაბჭდილება მე ასე დამრჩა, ექიმები რო ნავიდნენ ავადმყოფობამ მერე შემოუტია დარეეეს კვლავ სასწრაფოში, მაგრამ სასწრაფოს მოსვლამდე განუტევა სული. განსვენებული გაბოს შემდეგ, მალეას სახით ურთიერთ სიყვარულის დამშვენებულ ტკბილ ოჯახს ეს მეორე ბურჯიც გამოეცალა. ეს დედაკაცი მიიტანეს და გაბოს ესე იგი ქმარს გვერდით მიუწვინეს, მართალია დიდ პატარა დაითალხა ცრემლებიც უხვად დაადევნეს, მაგრამ ღვთისგან განნირულს არც ცრემლი შველის და არც შავების ჩაცმა, დაიშალა ერთ მუშტად შეკრული გაბოს დინასტიური ოჯახი, შეიძლება ასე ვთქვათ თანამამრავლებათ. იაშა თავის ცოლშვილით ნავიდა ტეხასის შტატში, დიდი გიორგი ესე იგი „გველი ტყავი“ საქართველოში ჩამოვიდა, გიორგიმ „გველი ტყავმა“ ითავა მიცავალებულების მოვლა პატრიონობა.

— გოგა თავისი ცოლით შვილი გოგოთი დარჩნენ ისრაელის იმ დინასტიურ დიდ ბინაში, მართალია უერთმანეთოდ გაუქირდათ ყოფნა. მაგრამ ღვთის წყალობით ფული ირივე ოჯახს ქონდა და თითო თვეობით ერთიმეორესთან მიდიოდნენ ხოლმე.

— ბატონი გიორგი, თავის მეუღლე ჯენით თბილისის გარეუბანში დასახლდა, სახლი ორ სართულანი კაპიტალური აგურის შენობაში შიგნით ტიხერები თავის გემოვნებაზე გადააკეთ გადმოაკეთა, სახლს ქონდა ირგვლივ პატარა ხეხილის ბალი, გემოვნებით ჰქონდა აგურის გალავანი შემოვლებული, რა თქმა უნდა, შემოსასვლელი ჭიშკარ-ჩადგმული. ერთი სიტყვით ყველაფერი თავის გემოვნებით მოაწყო. ისე რომ თავს ბეჭდინერად გრძნობდა. ერთი კარგი მაღაზიაც ჩადგა ეზოში და მყიდველებისთვის ფართე რკინის სავაჭრო საკანი საკეტით შიგნიდან გარეთ გაახედა, მაღაზია ხუთ სექციათ იყო დაყოფილი, ახლების, ძონძმანების და სასმელების ქიმიურის და პურეულის, ერთი სიტყვით შემოსავლით კმაყოფილი იყო, ნლები ისე გარბიან რო ვერ ასწრებენ განსაზღვრული პროექტების განხორციელებას არა მარტო მცირე მენარმენი არამედ მსხვილი კომპანიონებიც თითქმის ზოგიერთი რეგვენი, ურნმუნო, გულმოსული ღმერთს ცოდავს და განგებისმიერ ჩამოყალიბებულ სასიცოცხლო წუთისოფელში კორექტურების შეტანას ფიქრობს და ასე ამბობს ორი ნლის სასიცოცხლო დრო ერთ წელში უნდა იყოს მოთავსებული. კაცი იქნება თუ ქალი ავადმყოფობით შებეზრებულმა კი არ უნდა თქვას ღმერთო მომბეზრდა სიცოცხლე და ნუღარ მანამებ მომკალიო. არამედ უნდა იყოს ჯანმრთელად ექიმი აფთიაქარი თავის საწამლავებიანათ უნდა გააუქმონ და იმ ჯანმრთელმა კაცმა თავი სიცოცხლით ისე უნდა მოინყინოს, რომ შებეზრებულმა თქვას.

- ღმერთო მადლობელი ვარ სიცოცხლისთვის და მომბეზრულებისთვის წუთისოფელში ყოფნა და ახლა მომკალიო. თუმცა ღმერთი ხალხის კრიტიკას არც ადრე იყო აყოლილი და არც ახლა აყვება. ამიტომ დიდმა თუ პატარამ, გიუმა თუ ჭკვიანმა მისდამი გააკრიტიკებისგან თავი უნდა შეიკავონ. დაადგეს რწმენას, ღვთისადმი პატივისცემას.

- რათა განინმინდოს გული ბოროტი ზრახვებისგან, სული ღვთისაგან ჩადგმული წმინდაზე წმინდაა და იმან უნდა იაქტიუროს გულზე. გული ხორციელია და ახალშობილი ბავშვი რომ იზრდება გული გრძნობს რომ კლავში მუხლებში და საერთოდ ორგანიზმში ძალა ემატება. ღვთის წყალობით კი სულმა გული კეთილ გზებზე უნდა ატაროს. თუ სულმა გული ვერ დაიმორჩილა მაგ დროს გული ეშმაკის ნისქვილზე ასხავს წყალსა და ეშმაკაც მეტი რა უნდა, მოახტება ზურგზე და სადღაც ხიფათ გადაყრის, გული ხიფათით თუ მოკვდა მინას ამოეფარება და სულს ეშმაკი დაეპატორნება. თუ ღმერთიმა სული არ გამოისყიდა ადულებული კუპრის ქვაბში ჩააგდება და ანამებს, სულმა თუ გული დაიმორჩილა და თუ მთელი სიცოცხლის განმავლობაში კეთილ გზებზე ატარებს სული ზეციურ სამყაროში მარადისობას იმსახურებს, სული იმავე ხორციელი ლანდ ფიგურით ივლის სულეთში როგორც მისი სხეული ფიგურირებდა წუთისოფელში, და სულისთვის კი ეს დიდი ბენიერებაა. და მუდმივათ ამყოფებს სულეთში მხოლოდ არ ხორციელად ეშმაკიდან გამოსყიდულ სულს ღმერთი სჯის სასჯელის მოხდის შემდეგ გაასუფთავებს და იმ წმინდა სულს ქალის ორგანიზმში ბავშვის ჩაუდგას და მიავლენს კვლავ წუთისოფელში. ამიტომ უნდა დაუჯერონ ამ წიგნით ხალხს მოუწოდებ გულს ნუ აყვებიან სულს დაუჯერონ. რადგან სულია მთავარი როგორც წუთისოფელში ისე ზეციურ სამყაროში. გული კი მინიერი ლეშა, ესე იყო სულის გარეშე, ამიტომ მოუწოდებ ყოველ ქართველს ქალი იქნება თუ კაცი გაუფრთხილდნენ თავისი გენის სინმინდეს დაიცვას მისი უპირველესი ღირსება. ვისაც გეყოლებათ შვილები ისინი მოინათლონ და ეზიარონ ქრისტიანობას, რათქმა უნდა ლოცვით დაუნთოს სანთელი, ღმერთი აქოს და ადიდოს, რომ მოწყალება გაიღოს და დაგვიფაროს ყოველივე ეშმაკის უბედურებისგან. ვიმეორებ ბავშვი ბავშვობიდანვე უნდა მონათლოს ნათლიამ ნაკურთხი ჯვარი უნდა ყელზე დაიკიდოს ავი სული რომ არ მიეკაროს, სულმა უნდა შეასრულოს უფლის დავალება სულმა იხსნას გული ბოროტი ძრახვებისგან. რათა უფლიდან სულმა მადლობა დაიმსახუროს და წუთისოფელს არსებული წარმოსახვა კი საიკიოში სულის მეშვეობით გულსაც მიენიჭოს უფლისგან სინმინდე.

- ყოველივე დამდეგი საუკუნის თვეები და მისი დღეები თვალსა და ხელ შეა ისე სწრაფად გვეცლება, რომ უკან მოხედვის გვეშინიან იმიტომ, რომ განსაზღვრულ დროში გულში ჩანაფიქრის განხორციელებას ველარ ვასწრებთ.

- ამერიკაში მცხოვრებმა გიორგის შვილმა გიორგი უმცროსმა,

მიწვევა გამოუგზავანა თავის მამას გიორგის, „გველის ტყავს“ ბავშვის და ვების გასანათლათ გაემზადნენ და წავიდნენ ბავშვები დანათლების დაათვალიერეს ნიუორკი, ვაშინგტონი გიორგი „გველის ტყავმა“. დაუტოვა ფული უფროს შვილს გიორგი უმცროსს პატარა ძმების აღსაზრდელად. იქ მიიყვანეს კოლეჯში დავითი და ვახტანგი. ჯენი და გიორგი თითქმის ერთი თვის შემდეგ ვახტანგისა და დავითის მშობლები ამერიკიდან თბილისში ჩამოვიდნენ, რა თქმა უნდა ის-რაელიდან გოგა თავის ცოლით შვილით გოგოთი იყვნენ ამერიკაში მიწვევით ჩასულები დავითის და ვახტანგის ნათლობაში, და ბარაკ ობამას ინაუგურაციასაც დაესწრნენ, იქ იყო ურთირთშორის სი-ყვარული შეხმატებილებული, თუმცა ზილფას განსვენებული გაბოს დიდი ოჯახის დანაწევრებისთვის გიორგი გველის ტყავისთვის” საყვედური არ დაუკვლია.

— უფროსი გიორგის სახლის გარეითად კიდევ სხვა რაც რამე ება-დათ სახლთან ერთად კვლავ სუველაფერი გაყიდა გიორგიმ „გველის ტყავმა“ და დილუმში აიღო ნაკვეთი და თავისი გემოვნებით შერჩეული პროექტი ქალაქის ფარგლებს შეუხამა და კარგი ბინა აიშენა. ნინა ბინასათან შედარებით თავად შენობას ბერვად მეტი ფართი ეჭირა. ჭიშკარი, გალავანი და მაღაზია ანალოგოური იყო პირველი აშენებულ ახალ ბინისა. თუმცა ფართი ბევრათ მეტი იყო ნინა ბინასთან შედარებით ცოლიც გააქრისტიანა და შებათ კვირა სამების ტაძარში მიდიოდნენ და ალვლენდნენ ლოცვას შეილებზე და შეილოშვილებზე გიორგი „გველის ტყავი“ მრავალშვილიანი იყო და იმათი სამომავლო გათვალისწინებით ოთხები სულ დანიური ვეშით გააწყო, მაღაზია კვლავინდებურად ექვს სექციანი იყო და იქიდან ქონდა შემოსავალი. გავიდა წლები გაიზარდნენ ეზოში გიორგის დარგული ვაშლის მსხლის და ატმის ხები. გაზაფხულზე მაისის თვე იყო და „გველის ტყავის“ მიერ გაშენებული ვარდების გაზონებიდან სხვა და სხვა ფერის ყვავილების სუნი ტრიალებდა სახლის ირგვლივ ეზოში. ერთ შებათ დღეს მზე ცაზე დღის შუა წერტილს გადაცილებული იყო. ქალაქიდან დაბრუნებული გიორგი მანქანით მოადგა ჭიშკარს, ჯენიმ მაყალის ფერი ნახშირით გაახურა და დაიწყო შამფურზე აგებული ლორის ხორცის მწვადების შენვა. იქვე ჭიშკართან ატმის ჩრდილში მშენებლობის პერიოდში მუშებისთვის ჰპაიპარათ გაკეთებულ მაგიდაზე გააწყვეს სუფრა, გიორგის არ ქონდა ვენახი, მაგრამ ნასყიდი ყურძენით ყოველ წელს აყენებდა ღვინოს. ამ ახლაც გიორგიმ „გველის ტყავმა“ მარნიდან გამოიტანა ქვევრის ღვინო და დადგა მაგიდაზე, შემწვარ მწვადისგან შამფურები გაანთავისუფლეს ხახვი დაჭრეს ზედ ცოტა ღვინოც დაასხეს დააფარეს საფარებელი და მერე მწვადის ქვაბი შეარყიეს რომ მწვადი ხახვი და ღვინო ერთი მეორეში გარეოდა, მერე საფარებელი დააფარეს და თხუთმეტი ოცი წუთი გააჩერეს რომ ჩაორთქლებულოყო, ამ დროს ჭიშკრის ღია კარებს ერთი გაძვალტყავებულ მათხოვარი

მოადგა სამგზავრო ხელჩანთით, გიორგი ანუ „გველის ტყავი“ მიეკიდა სამართლის მათხოვართან გაესაუბრა და ეზოში შემოყვანა. ცალკე თეფშე დაუწყო მწვადი და წინ დაუდგა მათხოვარ სტუმარს. და ქართული ლავაში პურის ნახევარი დაუდო. თუმცა მაგიდასთან მასპინძლებთან ერთად იჯდა სამი ჭიქა ლვინოც დაალევანეს, ცოტა რო შეთვრა გიორგის უთხრის:

— სომები ავეტიკ ავეტისოვი გახლავართ, ერთ დროს კარგი ოჯახის პატრონი, ახლა მათხოვრად დავიარები. მე სოჩაში ვცხოვრობდი, ჯარში იქიდან ნამიყვანეს, ვლადიგოვასტოკეში ვმსახურობდი. ორი წლის შემდეგ ჯარიდან რო გამანთავისუფლეს, იქვე სამხედრო ქარხანაში დავინყე მუშაობა. რადგან ცოლს სახლში მეორე ქმარი მოუყვანია მე იქ სოჩაში არ დაგერუნდი და ვლადიგოვასტოკეში ქარხნის ერთ ოთახიანში ვხცოვ-რობდი, მერე ქარხანა სხვა ქალაქში გადაიტანეს, მუშებს უთხრეს ვინც ნამოხვალთ ხელფასი შეგენახებათო მხოლოდ ქირთი იცხოვრებთ სანამ ბინებს ავაშენებთო. მე არ ნავედი, ერთი კონტეინერი ვიყიდე და ძველი ფეხსაცმლების დაკერძა დავინყე, ეხლა აღარ შემიძლია, დავაადებული ვარ დიდი ხნის სიცოცხლე არ მინერია მაღლე მოვკვდები თავშესაფარი არ მაქს და გიორგი ხაზენ თუ მაღლს გაიღებ შემიფარებ ჩემს მაგივრად ღმერთი გაგინევს პატივისცემას, გიორგი „გველის ტყავი“ კეთილი კაცი იყო, და შეიფარა, ღამები გაათევინა, მისცა დროებითი თავშესაფარი. ქალაბატონი ჯერ სტუმრის თავშესაფარშე წინააღმდეგი წაგიდა, მაგრამ გიორგიმ შეახსენა ღმერთი ცაზეა და დედამიწაზე ყველაფერის მხედვე-ლია, სიკვდილის შემდეგ სულეთში რო წავრდგებით მერე რა პასუხი გავცეთ, ვიცი ჯერი. შენს სულმიც ვიხედები და ვერძნობ რომ შენ ჩემ-სავით სომხებთან არ ხარ კარგ განწყობაში, მაგრამ რას ვიზავთ, როცა რომ, ყოველივე გვჯერა უფლისა, უნდა ბოლომდე უთანაგრძნოთ.

— ცა გადაინმინდა და მზემ დედამიწის გულში ფართოდ ჩაიხედა. დედამიწამაც არ დააყოვნა და საამისოდ ფერად ფერადი ყვავილები გამოიტინა. დამთავრდა სკოლებში ინსტიტუტებში სწავლა და გიორ-გის ამერიკიდან დაურეკეს რძალმა და შვილმა ამა და ამ ღამეს ამა და ამ საათზე ნიუ-ორკიდან თბილისის თვითმფრინავით ჩერეზ პარიზით მოვფრინავთ და დაგვხვდით თბილისის საერთაშორისო აეროპორტში. გათენდა დათქმული ის ბედნიერი დღე როცა, რომ, უნდა დაფრენილიყო ნიუ-ორკის თვითმფრინავი თბილისის აერო-პორტში. რძალათან და უმცროს გიორგისთან ჯერის და „გველის ტყავის“ შეხედრა იყო სიყვარულის ზეიმი.

— შემდეგ გიორგიმ ჯიბიდან ტელეფონი ამოილო აკრიფა ნო-მერი გოგას ისრაელში დაურევა ალო ალო გოგა ხარ? ხო მე ვარ გოგა გიორგი უფროსი გელაპარაკები ძმაო და ძმაზე უტკეცესო. შენი ცოლშეილით ესე იგი მრევლით სასწრაფოდ თბილისში ჩამოიდით ერთი თვით თუ დრო გაქვთ გინდაც ერთი წლით. რა ამბავია? ხო მშ-ვიდობაა, გეპატიუებით ახალ ბინაში შესახლების პურმარილი უნდა

გადავიხადო და თავათ მითხრა ამერიკაში ჩემ შვილს გიორგი უმ-ცროს იაშასთვის დაურევია და იაშას უარი უთქვია დრო არ მაქვსო, და გიორგი უმცროსი ამჟამად თავისი ცოლშვილით ჩემთან ჩამოსულია, გოგა, გთხოვ: ჩემი სახელით მამა ხარ და იაშას შენ დაურევე შენ უფრო დაგიჯვერებს, რაო, რა გითხრა გოგა "გველის ტყავმა" გიორგიმ ახალ სახლში შევდივარ და გეპატიუებითო, მხოლოდ ზილფა არ წამოიყანოვო, გაფიცებ გოგა მართლა ასე გითხრა? ხო გიორგიმ ასე მითხრა, ზილფამ აკრიფა თავის მობილურზე გიორგის მობილური ხომერი და გულ მოსულმა დაურევა.

- „გველის ტყავი“ რატო არ უნდა წამომიყვანოს მე რა დავაქცევ ოჯახს? მე ჩემ ხელში გაზრდილი შენი შვილების ნახვა მინდა თუ არა. შენ გინდა მგელს შეუჭამიხარ.

- რა არი ზილფა, რათ მეჩეუბები?

- გოგას რატომ უთხარი ზილფა არ წამოიყვანოვო?

- შვილებს ვფიცავარ: მე არ მითქვია არ წამოიყვანოვო, ან შენ როგორ დაიჯვერე როცა რომ გოგაზე ძან თუ არა, არც წაკლებად მიყვარხარ, როგორც რძალი, მე რომ მგელმა შემტამოს რათ მიმეტებ ასე უსაფუძვლოთ, ცოდნ არა ვარ, მერე შენც ხომ კარგავ ჩემგან საჩიქრებს. უჲ მაპატიე გიორგი. და როგორც ძმის ცოლი. დრომ ყველა წამომსცლელს მისცა შესაძლებლობა, რომ წამოსულიყვნენ და დამტკბარიყვნენ გიორგი ელიათვორელის კარმიდამოთი.

- გიორგიმ სოფელ დიღუმიდან მოაყვანინათ კარგი ტანა დეკული, ოთხი გოჭი, ერთი მოზრდილი ბურვაკი, ქათმები, თევზეული ორი ინდაური და შაბათი დღის დიღიდან შეუდგნენ გამზადებას. მოინცია მედუდუკეთა ანსაბლი და საღამოს ხუთ საათზე გაიმართა პურმარილი. თამადად გიორგი „გველის ტყავი“ იყო და ოთხი დღე წარიმართა ქართულ ტრადიციული სუფრა. ითქვა სამხიარულო, სამგლოვარო სადღეგრძელები. გიორგიმ „გველის ტყავმა“ მამა გაიხსენა, მამაჩემის შეიძლება ძველებიც აღარ არის. ნეტა ძია გაბო და ჩემი დედა ამზრდელი მალქა მოსწრებოდნენ ამ მხიარულ დღეს, იძლერეს იცეკვეს, ქართულად ებრაულად, მოძალებულ ძილმა და ღვინომ თანდათანობით ხალხი, სუფრიდან გამოხშირა, სუფრას შერჩენ მამაშვილნი გიორგი პირველი ანუ „გველის ტყავი“, გოგა და გიორგი მეორე. ქალები კი სუფრის ალაგებას და ჭურჭლის რეცხვას შეუდგნენ. მერე სუყველამ თავის საწოლს მიაკითხა კაცები ცალკე ოთახში მოათვასეს, ქალები ცალკე თაბში, რომ ქმრებს არ შეენუხებინათ, ახლა კი მოილხინა გიორგიმ „გველის ტყავმა“, წამოდგა და ორივე ხელები ზევით შემართა, და ახლა კი შემიძლიან ვთქვა ღმერთის წყალობით ბედნიერი ვარ, თქვენი წებართვით მრავალი შვილის მამა ვარ და ღმერთო შვილები დამიზარდე და გამირავლე შვილიშვილები, და ყოველი ჩემიანები. საღამოს სანამ სტუმრები

მაგიდას მიუსხდებოდნენ, მზარეულებმა პირველ რიგში პურმარილი ერთი ლიტრა ღვინოსთან ერთად მათხოვარს მიართეს ის ერთი ლიტრა ღვინო საღამოს სულ ჩამოუცლია და მეორე დღეს საღამომდე ეძინა. ერთი სიტყვით გიორგიმ სტუმრები საქართველოს ყველა მხარეს მოატარა და დაათვლაირებინა საქართველოს ლირსშესანიშნაობები, ეს მოგზაურობა თამარ კეპისისთვის იყო საინტერესო თუ არა სხვებისთვის კი ცნობილია საქართველო. გიორგის სახლი და მის ირგლივ მდებარე კარ მიღამო ძალიან მოენონათ მეულლე ზილფამ თავის ქმარს უთხრა.

– ჩევენი სახლიც გოგა ასეთი პროექტით რომ იყოს გაკეთებული კარგი იქნებოდა არაა გოგა?

– კი ქალბატონი ზილფა მერე გავაკეთოთ რა გვიშლის ხელს? ფული გვაქვს. ფული კი გვაქვს ქალბატონი ზილფა, მაგრამ ვისთვის ავაშენო, ერთი გოგო და ბიჭი გვყავს, ბიჭი სწავლას გადაყვა, ისრაელი ეპატარავება და ამერიკაში გადავიდა. იაშას ბინას იქ მისცემენ. გოგო კი ვინ იცის? იქნებ ვიღაც უბედურს გადაეყიდოს, არც სახლი ქონდეს. არც ჩასაცმელი და ისიც ჩევენი შესანახი გახდეს. სანამ უნარი გვქონდეს გამოგვიყენოს და მერე სიბერეში შეიძლება დღეში სამჯერ გვცემოს, გვცემოს არა ფლავი, რაა, წუთისოფელში ერთი და ორი შემთხვევა ყოფილა. გიორგის რას უყურებ, გიორგი შვილებით მდიდარია, ღმერთმა ამრავლოს.

– ეს ხომ თავიანთი ძირძველ მინაზე არან, თუმცა დამპყრობელი ჯარებით ახალგორში კრუხივით უზით გასაქანს არ აძლევს, რომ აქართველმა ერმა თავისუფალი ამოსუნთქებით იცხოვროს, აქან და მე ძლიერი ვარო როგორც ადრე თხუთმეტი სახელმწიფო ყავდა ირგლოვ დამონებული ახლაც კიდევ უნდა რომ უკან კვლავ იმპერიაში დააბრუნოს.

– არადა აქ ჩამოვიდეთ აქ ვიცხოვროთ თავისუფალ საქართველოში.

– აქ არა.

– რა არა, ხო დავიშალენით იაშა და გიორგი უმცროსი ამერიკაში წავიდნენ, „გველის ტყავი“ კიდევ თბილისში წამოვიდა.

– რამის ჭკუაზე შევიშალო, მე მიკვირს გული ისე როგორ გაგიცივდათ იმ ტკბილ დიდი ოჯახის შემდეგ აქ მარტო ცოლქმარნი როგორ ეგუებით.

– როგორ მარტო ცოლ ქმარნი, ჯენიმ გაიხუმრა იმ მესამეს არ თვლით დაბლა სართულის გარე ოთახში რო ცხოვრობს მათხოვარი ჩემი ქმრის საპატიო სტუმარი, ამ სიტყვების გამგონე განცხომაში მყოფი კუჭდაქმაყოფილებული მასპინძლებმა და სტუმრებმა გაიღიმეს.

– არ ვიცი გოგა, მომისმინე ერთი წუთი, დედამთილ-მამათილი აქ არიან დასაფლავებულები, იქ გავყიდოთ და აქ წამოვიდეთ, ისე

გველის ტყავის სახლს მივაშენოთ და ვიცხოვროთ ერთად ტკბილად და დემორატიულად.

— კი ბატონი ჩვენ თანახმანი ვართ თუ გოგა დაგთანხმდება ეგ პრობლემა მაგის გადასაწყვეტია.

— გოგა შენ რას იტყვი? ამდენი ხნის სიკეთით და სიამტკბილობით გაძლიერებულ სიყვარულს უფრო ფართე ასპარეზი მივცეთ და ვიცხოვროთ ტკბილად.

— ხო გენაცვალე ზილფა, შვილსაც ხო უნდა დავეკითხოთ. სამმა კვირამ ზეციური მოვლენით ღვართეაფიცით ჩაიარა. გაახლებულ სიყვარულმა გაცილების დროს იჩინა თავი ქალბატონმა ზილფამ სიყვარულის ნერვები ვეღარ დაიკავა და ისტერიული ტირილი ასტება, დამშვიდობებისას ამერიკის ავიაკომპანიის თვითმფრინავმა თბილისის საერთაშორისო აეროდრომიდან კურსი ისრაელისკენ აიღო, დარჩნენ ჯენი და გიორგი თავიანთი უცნობი სტუმრით, დრო მიღის და მიმავალი წლის თვეები რიგორიგობით დღეებს ცხვრის ფარასავით მისდევნიან.

— ავეტიკა ყოველ დღე ლოგინიდან ადრე წამოდგებოდა ხოლმე და, პირველ რიგში გამყიდველებისთვის ეზოში გაკეთებულ ტუალეტს ჩაასუფთავებდა ჩარეცხავდა, მერე ეზოს მიუტრიალდებოდა თუ რამეს უნესრიგოდ დადებულს ნახავდა ან გაასწორებდა, ან გადაადგილებდა ხაზეინის მითითებულ ადგილზე. ასე ერთობოდა თავისთვის. ერთ დღეს შეიგვიანა ოთახიდან არ გამოვიდა და გიორგიმ „გველის ტყავმა“ შეუღლო კარები მიაკითხა დღის ორი საათი იყო და ისევ ლოგინში მწოლიარე დაუხვდა.

— რატომ ნევხარ? რო შეეკითხა გიორგიმ და ავეტიკამ უპასუხა:

— ეს გიორგი, წუხელის ისეთი სიზმარი ვნახე, რომ ჩემი სიცოცხლის დღეები დასრულებულია და ახლა საათებს ითვლიან.

— მაიცა ავეტიკ ნუ გეშინიან, ახლავე სასწრაფოს გამოვიდახებ.

— არ გამოიძახო გიორგი, არ მტკიცა არაფერი. უბრალოდ სიცხეც არ მაქს. გიორგიმ სასწრაფო მაინც გამოიძახა, მოვიზნენ, მაგრამ გასასიჯვად ახლოს არავინ გაიკარა და არც სავადმყოფოში გაყვათ, გიორგიმ სასწრაფოს ექიმებს ფული მაინც გადაუხადა. მაღლობა მოახსნათ და გააცილა. შევიდა ეზოში ავეტიკას კვლავ შეუღლო კარი და ნახა რომ, პირიდან სისხლი ამოსვლია და გარდაცვლილა. უხმაუროდ ჭიშკარში გავიდა. გიორგი ტაქსში ჩაჯდა და წავიდა. ქალბატონმა ჯენიმ სახლის დალაგება რომ მოითავა, მაღლა მთელი ოთახები დაიარა გიორგი რომ, ვერ ნახა, თავისი მაღაზიის გამყიდვლებს შეეკითხა:

— გიორგი ხომ არ დაგინახახავთ? სანამ ჯენი პასუხს მიიღებდა მანამდე დაქირავებულ ტაქსის მძღოლმა კრიშაზე კუბი დაკრული მანქანა ჭიშკართან მოაყენა, გიორგიმ ჭიშკარი რომ გახსნა, ჯენიმ, გიორგი მაშინ შენიშნა.

— გიორგი, ავეტიკა ჯერ არ მომკვდარა, სასახლის ყიდვა რა გერ-

ქარებოდა,

– ჯენი, შედი ნახე უკვე გარდაიცვლილია,
 – გიორგიმ „გველის ტყავმა“, თავისი მაღაზიის ძონძების სექციიდან გამოძებნა მამაცის ჩასაცმელი, რომელიც ავეტიკ ავეტისოვას მოერგებოდა, ჩააცვა გამოაწყო, ოც კაციანი პურმარილის ქელებიც გადაუხადა, და დაასაფლავა, შვიდზედაც გავიდნენ და მერე შევიდნენ მიცვალებულის ოთახში. მისთვის განკუთვნილი ლოგინი და მისი ნაცვამი ჩასაცმელები სულ გადაყარეს, მარტო ეგ კი არა, ხელჩანთა ნახეს რო დაკეტილი იყო. ჯენის მიანდა ნაიღე ესეც გიორგის მიმართა. გიორგი რალაც მძიმედ მეჩვენება, რაიმე სამკაული ან შიგ სხვა რაიმე ხომ არ დევს.

– ნაიღე გადააგდე. ეხლა მე მაგის გასაღები სად ვეძებო
 – აგერ კედელზე კურტკა რომ კიდია გასაღები იქნებ მის ჯიბეში იყოსო, გიორგიმ ჩამოილო დაჩითა ჯიბეში, მაგრამ ვერაფერი ვერ ნახა. შემთხვევით ჯენიმ შეხედა აგერ ლურსმანზე უშნუროდ დაკიდული მარტოდ მარტო გასაღებია. გიორგი მისწვდა იმ გასაღებს ჩამოილო და გახსნა ჩემოდანი. შიგ უძირითასესი სამკაულებთან ერთად წერილიც აღმოჩდა. დაიწყეს წერილის ნაკითხვა.

– გამარჯობა გიორგი, ვიცი შენ ჩემზე ნაწყენი ხარ მე ვტყუივარ, მხოლოდ ერთ საკითხში სასიკვდილოდ რომ გაგნირე და კლდეში გადააგდე. მე იმ ოქროს გულისთვის, ნათქვამი რომ არის ერთი ქართული ანდაზა. „უნახავმა რა ნახაო და თავისი დედისა“ მეც ასე დამემართა. არაფრის მქონე ღარიბმა ის, იმდენი ოქრო რო დავინახე გული აფორიაქდა, გახარბდა და თვალები ამერია. მეც არ ვიცი ის ყოველივე კარგი თვისებები რაც ჩემში იყო. უუცრად საით ნავიდა, მე ვფიქრობ მომენტალურად ტვინიდან გადავედი და იმან ჩამადენინა შენ მიმართ დანაშაული, მაპატიკ გიორგი, რაც შეეხება ლონდას გატაცება მე ინტიმური კავშირისთვის არ გამიტაცნია. დამიჯერე მაგ დროს მე უკვე განადგურებული ვიყავი, ბიძაჩემის გემის ჩაძირვის დროს წყალში გავცივდი, სულ მოვიშალე კაცობიდან მე მაშინ არ გითხარი მე მეგონა განვიკურნებოდი, მაგრამ ამაოდ არანაირმა წამლებმა არ მიშველა. ფულის შოვნა არ გამჭირვებია, რომ იტყვიან ხოლმე ფული ყველაფერია, თურმე ფული ყველაფერი არ ყოფილა, იმ ფულით კეიპტაუნში სათნოების სახლი იმიტომ გავხსენი, რომ, მირჩიეს ექიმებმა იქნებ სხვა და სხვა გოგოებმა კაცობა აგიდგინონო. იქაც ჩავიჭრი ტყუილად გავაუბედურე ის ქალებიც, ცოდვა იმათი ტყუილათ დავიდე, იმათი აკიდებული ცოდვებით გადავიტანე ჩემი სიცოცხლის საუკუნე. გეხვენები, შემიბრალე, გიორგი, მაპატიე... მარტო სიზმარში კი არა, არმედ ცხადშიაც დამყვებოდა შენგან ალებული ცოდვაა. მე მიხარიან გიორგი, შენი მრავალშვილიანობა, პირველი ცოლიდან ლონდას ორი ბიჭი, შემდგომ ერთი ჯენისგან,

ერთხელ ესპანეთში შენ მაღაზიასთან გამავალ ქუჩაზე მომიხდა გატელა, ვნახე მაღაზიიდან გამოაქვთ საქონელი და მანქანას ტვირთავენ. დამაინტერესა გავაჩერე მანქანა და მაღაზიაში შესვლა მოვინდომე კარებში ვიღაცა გაიჩირა, ხელის გაკვრით მე ჩემი ძალა ვაგრძნობინე. მერე წყნარად დავიწყე ლაპარაკი და ის ვინც მძარცველები გამოაგზავნა ჩემი ნაცნობი აღმოჩნდა

საქონელი არ გავატანე დავურეკე ტელეფონზე ნაცნობს და მე ყველაფერი გასაგებად ავუხსენი იმათ უჯროს და შევატანინე საქონელი ისევ მაღაზიაში, გამყიდველებმა დაინწყეს გაყიდვა. მძარცველები საიდანაც მოვიდნენ ცარიელები უკან ნავიდნენ. მე კი ჩემი გზა გავაგრძელე. გიორგი მაპატიე, ტყუილი რო გითხარი მე ავეტიკ ავეტიოსოვობა რომ დავიბრალე. შენ ისედაც ვერ მიცნობდი, რომ, მე გელეჩა ვიყავი. რადგანაც ქურდობის სხვა და სხვა პერიოდებში ცხრაჯერ მაქვს სახე შეცვლილი, სხვა და სხვა დროს ოპერაცია გაკეთებული. ერთ პერიოდში ბანკი რო გავტეხეთ სახის შეცვლა ვერ მოვასნარი მალევე ამიყვანეს. მე ვიცოდი შენს შვილს გიორგის რომ, ამერიკაში დიდი სახელი ქონდა ადვოკატურების დარგში და ციხეში ჩემი მნახველ ამხანაგებს უთხარი მოეტაცნათ შენი ბიჭი და თვალებახვეული იტალიაში ჩამოეყვანათ, მართლაც ასე გააკეთეს როცა რომ, ჩემი სასამართლო უნდა დაწყებულიყო, მე სულ სხვა პასპორტით ვიჯექი ახამუნენელის გვარით.

- გიორგი შენი ბიჭი ბინათ უბალლესი კლასის სასტუმროში იყო. საქმელი-სასმელი მოთხოვნისდაგვარად. ერთი სიტყვით სამი თვე შევინახეთ. ფული, ხელფასი სულ სხვა იყო, მეც კმაყოფილი დავრჩი, თქვენ კი დაკარგული გეგონათ. სახლში მის ცოლსაც ვერ შევატყობინეთ, იმიტომ რომ, კვალდაკვალ დამდევდნენ. ბაჟატიე გიორგი, ეს ყველაფერი შენს მიმართ ჩადენილ ცოდვაში მეთვლება, თუმცა ახლა მიცვალებულს რაღა მომეთხოვება. გიორგი უფროსო „გველის ტყაო“ გული მწყდება ოჯახი რომ ვერ შევქმენ, ესეც ღმერთის ამბავია, რაც ჩემთვის უნდოდა ის გამაკეთებინა, ფული მქონდა ვჭამდი-ვსვაგდი, მხოლოდ ღორივით, უშინაარსოდ, სიყვარულს მოკლებული, ნყალში ზღვის ცხოველებთან ჩემსავით რომ დრო ვისმეს გაეტარებინოს ნურავინ ნუ დაიკვეხებს, არავინ არ იქნება, ერთი რომ დამეტევინა დელფინებისთვის უმაღვე ჩემთან გაჩნდებოდნენ, დაუკ ცივ სისხლიანებს პინგვინებსაც ესმოდათ ჩემი სიგნალი ისინი პასუხს კი არ მაძლევდნენ, მაგრამ იმ ცივი წყლის მოტროიალე ბინადრებიდან იმედიან მხარდაჭერას და სითბოს ვგრძნობდი, მე გაბედულად ყოველივე ზღვის ისეთ ძლიერ ცხოველებს ვეფერებოდი. როგორებიც ვეპაპები არიან, სამტროდ რო მოტრიალებულიყო უმაღვე ჩამყლაბავდა, მაგრამ ის ცივისსხლიანი გრძნობდა ჩემი მისდამი მოფერებას. საერთოდ ზღვის სხვა ბინადრებიდანაც მახსოვს მოხმარება, ზოგჯერ ნასვამი ან პაპანაქება სიცხის დროს ზღვაში ჩა-

Сүйліс ჭုფები გამოვებისა და ცხვირის დარტყმით ნაპირზე გამოუყავნივარ. მკითხველმა შეიძლება ეს აპსურდათ მიიჩნიოს ჩემი ზღვის თუ ოკეანის წყლის ბინადრებთან თბილი, სასიამოვნო დამოკიდებულება მქონდა, მაგრამ რეალობას ვერ გაექცევიან, რადგან ჩემი სიცოცხლის უმრავლესი წლები ზღვის ბინადრებთან მაქვს გატარებული. ფული შემოგველეოდა ამხანაგბთან ერთად კი არა, ვერ ცალცალკე გავანანილდებოდით დავზევრავდით ბანკებს და მერე ჩვენ საიდუმლო შესაკრებ ადგილზე შევიკრიბებოდით, ვთათბირებდით, დავადგენდით, რომლის გატეხვაც ჩვენთვინ უფრო შედეგიანად დამთავრდებოდა. ერთ შშვენიერ ღამეს გავტეხავდით, თუ გადაურჩებოდით იმათ დაზვერას, გამოტანილ ფულს მერე ჩვენი განანილების შტაბში გავიყობდით, და გავიფანტებოდით, თუ რომელიმე ჩავარდებოდა ეჭვანობით იმას თავისი თავი თავად უნდა დაეცვა. ჩვენ იმ დროისთვინ მათვის უცნობები ვიყავით. ამ გზაზე დამდგარ გელაჩას შენ ჩემო ძმაო და ღვიძლი ძმაზე უტყებსო გიორგი, ამ საქმისადმი ნუ დამძრახავ, ისედაც სამომავლო გენის დაკარგვით უძალოდ, უსიყვარულოდ შენს კარზე მომდგარი გაუბედურებულ გელაჩას, ნუ გამწირავ და შენს სახლში გარდაცვლილს ძალებისა და ნადირთა საჯიჯვნად ნუ გამხდი. ბევრს არ გთხოვ მღვდელს აკურთხებინე ჩემი გვამი, სული, და დამასაფლავე ნორმალურად ბებიაჩემის და დედაჩემის გვერდით. გიორგი ბოდიშს გიხდი და პატივებას გთხოვ, გიმეორებ შენ ბებიერი კაცი ხარ და მიხარია, ღმერთმა გამრავლოს და გაბედნიეროს. უთვისტომოდ დარჩენილნი და ობლად გაზდილებს ღმერთმა ის ერთი შეცდომა რაც ჩვენ ორივემ ჩავიდინეთ ღმერთმა ჩემზე გადმოიტანა და დამსაჯა წუთისფერები სასიყვარულო არსებით, მაგრამ არ ვანიპ, რადგან ღმერთი ჩემს მიმართ სამართლიანად მოიქცა. ხაშურელების გაქურდვაზე შენ უარის ამბობდი და მე ძალის ძალად დაგიყოლიე და მომიზლო ის რაც ღმერთისგან მეკუთვნოდა, მართალია იმის გარეოთად სხვა ქურდობები კიდევ ჩამიდენია, მაგრამ არ გამიძარცვას ქუჩაში პიროვნება და არც სახლი. მე სახელმწიფოს ვძარცვავდი, თუმცა ესეც დანამაულია. სანთლების ანთებით უფლისებან შემწყნარებლობას ვითხოვ და გამოვხატავ რამდენჯერ გამისტუმრებია ქუჩის მათხოვრები დოლარებით ციხიდან რამდენი უცხო ქალი შეიღების დედა დოლარებით გამომიხსნია თქვა და მუხლმოყრილი ბევრჯერ შევევედრე გთხოვ მაპატიო ჩემს მიერ ჩადენილი მთელი რიგი ცოდვები, გვევდრები უფალო ღმერთი ჩემ სულს ასე ადვილად ნუ ჩაუგდებ ეშმაკს ხელში ჩემს სატანჯველად, შენც გევედრები ძმაო გიორგი, კიდევ ერთხელ ბოდიშს გიხდი და პატივებას გთხოვ მე იმდენი კარგი მაქვს გაეკეთებული. ჩემ ცხედარს ასე ვთქვათ გვამს სანაგვეზე არ გადააგდებდნენ, დამასაფლავებდნენ ძმაკაცები შეიძლება ითქვას დიდებულათაც, მაგრამ სამშობლო მინა სულ სხვა ყოფილა. არა და ეს ქართულიც რა კარგად ულერს დედამინა,

დედაც იქა მყავს, მამაც, ბებიაც და მეც იქ მეძახის, რო შევატყე თავს ჩემს რომ, ის ღონე ძალა აღარ მომდევდა, ბევრი ვიფიქრე და ისიც კი გავიხსენე, რომ შენ ჩემზე გულ მოსული იქნებოდი, მაგრამ სულმა მაინც აქეთ დამძალა, ჩამოველ საქართველოში და ცნობიერების სა-თანადო ორგანაზაციის მივაკითხე, და რო დავადგინე შენი მისამართი დავიწყე თქვენი ძებნა, მაგრამ ფეხი მაიც უკან მრჩებოდა. ბოლოს შენმა გულკეთილობამ ჭიშკრის კარებში შემოსვლა მაინც გამაპედინა. მადლობელი ვარ ჩემდამი პატივისცემისათვის მადლის გაღებისათვის ჩემგან თუ არაფერს მოელი ღმერთი მაინც დაგიფასებს. მშვიდობით, გამაგრდით და გაიხარეთ შენი შვილებით. ახლა შენი ჯერია, მე ჩემი გიოხარი თუ დამიჯერებ, ახლა მიცვალებულს სიმართლის მეტი რა მოეთხოვება, ახლა თუ გამნირავ გინდა სანაგვეზე გადამაგდე, ეს ისე ხუმრობით, მაგრამ ვიცი შენ, ისევ, ის კეთილშობილება მოგდეგავს რაც ბავშვობაში გქონდა კარგად მახსოვს ოქროს შემდგომი კარგად მახსოვს ჩემი გაუსაძლის პერიოდში შენგან ფულადი დახმარება. ცოლ-ქმარმა ჩაათვეს გელაჩას თავგადასავლის კითხვა და ორივემ ათი დღის დამარხული გელაჩა ცხარე ცრემლებით გამოიტირეს, გიორგის მეორე ცოლი ჯენი გიორგიზე უფრო მეტი კეთილშობილი აღმოჩნდა. ასე, რომ ცოლ-ქმარი ორივე ერთნაირი ბუნებისანი შეხვდნენ. რა თქმა უნდა ერთმანეთის მიმართ ტკბილი სიცოცხლე და ურთიერთ სიყვარულიც მეტი ქონდათ გიორგისა და ჯენის საუკუნის ნლები წუთისოფელს რიგ რიგობით ენაცვლებოდნენ. ეკონომიკური თვალსაზრისით დრო კი ზოგისთვის მიღოლავდა, ზოგისთვის მიჩაკჩაკებდა, ზოგისთვის მიფრინავდა. ადამიანისთვის წუთისოფელში უფლისმიერ დაწესებული აუცილებელი მცნებაა, მაგრამ ყველა როდი ფლობს ზოგს ბედი არ ნყალობს ეშინია ცხოვრებისა, სიღარიბეს ვერ გამკლავებია.

